KOTKAN KAUPUNKI **PÖYTÄKIRJA** **Nro 6/2024**

Kaupunginhallitus

KOKOUSAIKA 25.03.2024 klo 16:30

KOKOUSPAIKKA Kaupunginhallituksen kokoushuone, 5. krs

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

Läsnäolijat ... 1
99 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus ... 2
100 § Pöytäkirjan tarkastajat ... 3
101 § Käsittelyjärjestys ... 4
102 § Tilinpäätös 2023 ... 5
- Tilinpäätös 2023 ... 8
- Konsernin tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutuminen 2023 ... 161
- Ulkomaanmatkaraportti 1.7. - 31.12.2023 ... 212
- Kaupunginhallituksen toimintakertomus 2023 ... 213
103 § Henkilöstökertomus 2023 ... 242
- Henkilöstökertomus 2023 ... 244
104 § Vakituiset tehtävän täyttöluvat 5418-5424 ... 296
- LIITE Vakituiset tehtävän täyttöluvat 5418-5424 ... 297
105 § Kotkan Tapahtumakeskus Oy:lle maksettava avustus vuodelle 2024 ... 301
106 § Toimistotarvikkeet 2025–2027 (2029) yhteishankinta ... 304
107 § Teleoperaattoripalvelut 2025–2030, yhteishankinta Hansel Oy:n kautta ... 306
108 § Kansallisen veteraanipäivän juhla Kotkassa 27.4.2024 ... 309
109 § Ympäristönsuojelupäällikön viran vastaanottaminen ... 311
110 § Hovinsaaren päiväkodin tarveselvitys ... 312
- Hovinsaaren päiväkodin tarveselvitys ... 318
111 § Karhuvuoren urheilutalon tarveselvitys ... 337
- Karhuvuoren urheilutalon tarveselvitys ... 341
112 § Sisäisen tarkastuksen toimintasääntö ... 365
- Sisäisen tarkastuksen toimintasääntö ... 366
113 § Sopimustenhallintaohjeiden päivittäminen ... 370
- Sopimustenhallintaohje 2024 ... 372
114 § Etuosto-oikeuden käyttäminen kiinteistön 285-428-1-181 kaupassa ... 409
- Liite 1_opaskartta ... 413
- Liite 2_maakuntakaava ... 414
- Liite 3_yleiskaava ... 415
115 § Kaupungin ja Kymijoen Ravintopalvelut Oy:n välisen kumppanuussopimuksen uusi sopimuskausi ... 416
- Kumppanuussopimus ... 418
116 § Kymenlaakson virkistysalueyhdistyksen vuosikokous ... 428
117 § Sunilan Kantola Oy:n yhtiökokous 2024 ... 429

Kaupunginhallitus

KOKOUSAIKA 25.03.2024 klo 16:30

KOKOUSPAIKKA Kaupunginhallituksen kokoushuone, 5. krs

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

118 § Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymän yhtymäkokous 2024 430

119 § Sarastia Oy:n neuvottelukunnan kokous 431

120 § Vastaus valtuustoaloitteeseen Googlen palveluiden sekä avoimen lähdekoodin ohjelmistojen ja laitteistojen hyödyntämisestä Kotkan kaupungissa 432

- Aloite Googlen palveluiden sekä avoimen lähdekoodin ohjelmistojen ja laitteistojen hyödyntämisestä Kotkan kaupungissa 441

121 § Valtuuston 18.3.2024 kokouksen päätösten täytäntöönpano 443

- Yritystonttien vapauttaminen myös pienyritysten tarpeisiin 445

- Kotkan kouluihin yhtenäinen linja puhelinparkkiin oppituntien ajaksi 446

122 § Toimielimien pöytäkirjajäljennökset ja viranhaltijoiden päätökset 447

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus 448

KOKOUSAIKA	Maanantai 25.3.2024, klo 16.33 – 18.57
KOKOUSPAIKKA	Kaupunginhallituksen kokoushuone, 5. krs

OSALLISTUJAT Päätöksentekijät	Virtanen Sami Rauhala Jouko Paananen Jani Hasu Johanna Holmberg Mia Hyyryläinen Antti Jäntti Carina Niininen Kari Saikkonen Sanna Tuomela Milla Vuorela Jarkko Suomi Minna Savolainen Kai	puheenjohtaja I varapuheenjohtaja II varapuheenjohtaja jäsen Anne Heikkilän varajäsen Sami Ristiniemen varajäsen
Muut osallistujat	Lönnfors Kristina Hirvonen Pasi Lopperi Jukka Kekkonen Olli Frilander-Paavilainen Eeva-Liisa Makkonen Kari Piipari-Huovila Saila Mänttäri Pietu	kansliapäällikkö valtuuston puheenjohtaja valt. I varapuheenjohtaja valt. II varapuheenjohtaja valt. III varapuheenjohtaja, poistui klo 18.15 yhteyspäällikkö projektipäällikkö, sihteeri talousjohtaja, klo 16.33 – 17.16 § 102 käsittelyn ajan
Poissa	Heikkilä Anne Ristiniemi Sami Sirviö Esa Koskimies Sanna	jäsen jäsen kaupunginjohtaja hallinto- ja kehittämispäällikkö
ALLEKIRJOITUKSET	Puheenjohtaja Sami Virtanen	Sihteeri Saila Piipari-Huovila
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	 Todetaan	 Pykälät
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS Pöytäkirjan tarkastajat	Kotkassa 27.3.2024 Kari Niininen	 Kai Savolainen
PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Yleinen tietoverkko: www.kotka.fi/esityslistat 27.3.2024 Sihteeri	 Saila Piipari-Huovila

99 § **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kh 25.3.2024 § 99

Päätös: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

100 § Pöytäkirjan tarkastajat

Kh 25.3.2024 § 100

Päätös: Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Kari Niininen ja Kai Savolainen.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

101 § Käsittelyjärjestys

Kh 25.3.2024 § 101

Hyväksytään listan mukaisena.

Päätös: Hyväksyttiin listan mukaisena.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

D/680/02.02.02/2024

102 § Tilinpäätös 2023

Kh 25.3.2024 § 102

Valmistelija: talousjohtaja Pietu Mänttäri, puh. 040 518 7125
talouspäällikkö Maarit Heikkilä, puh. 040 614 1911

Esittelyteksti: Talousyksikkö lähettää Kotkan kaupungin vuoden 2023 tilinpäätöksen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja. Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Kuntalain 115 §:ssä edellytetään, että kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan ja kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Toimintakertomuksessa on lisäksi esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen, jonka mukaisilla kaavoilla tilinpäätöslaskelmat on laadittu.

Kotkan kaupungin tilikauden tulos ennen varausten muutosta on 28 116 528,88 euroa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. tuloutetaan Opintokeskus Karhun peruskorjauksen poistoeroa 113 264,40 euroa

ja

2. siirretään tilikauden ylijäämä 28 229 793,28 euroa tilikauden yli-/alijäämätilille

Vuonna 2005 muodostetun investointivarauksen (poistoero) jäljellä olevaa määrää tuloutetaan vuosittain investointimenoista tehtävien suunnitelman mukaisten poistojen tahdissa. Poistoero muodostuu Opintokeskus Karhun investointivarauksesta.

Tuloksen käsittelyn jälkeen kaupungin taseessa on 44 113 370,59 euron kumulatiivinen ylijäämä.

Talousyksikkö esittää edelleen, että kaupunginhallitus päättää allekirjoittaa tilinpäätöksen ja lähettää sen tilintarkastajien tarkastettavaksi.

Tilinpäätöksen yhteydessä tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi ulkomaanmatkaraportti ajalta 1.7. - 31.12.2023.

Liitteet:

1. Vuoden 2023 tilinpäätösehdotus jaetaan kokoukseen osallistuville, kaupunginhallituksen varajäsenille ja valtuustoryhmien puheenjohtajille erillisenä liitteenä. Tilinpäätösehdotus on julkinen 25.3.2024 klo 16:30

2. Tilinpäätöksen liite: Konsernin tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutuminen 2023

3. Ulkomaanmatkaraportti ajalta 1.7. - 31.12.2023

4. Kaupunginhallituksen toimintakertomus 2023

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että se päättää käsitellä tilikauden 2023 tuloksen 28 116 528,88 euroa seuraavasti:

1. tuloutetaan Opintokeskus Karhun peruskorjauksen poistoeroa 113 264,40 euroa
2. siirretään tilikauden ylijäämä 28 229 793,28 euroa tilikauden yli- / alijäämätilille.

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä vuoden 2023 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä allekirjoittaa tilinpäätöksen ja lähettää sen tilintarkastajien tarkastettavaksi.

Kaupunginhallitus päättää oikeuttaa talousyksikön tekemään tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen teknisluonteisia korjauksia ja tarkistuksia.

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi ulkomaanmatkaraportin ajalta 1.7. - 31.12.2023 ja päättää lähettää sen edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Kaupunginhallitus hyväksyy alaisensa toiminnan vuoden 2023 toimintakertomuksen.

Asian käsittely: Talousjohtaja Pietu Mänttäri esitteli asiaa.

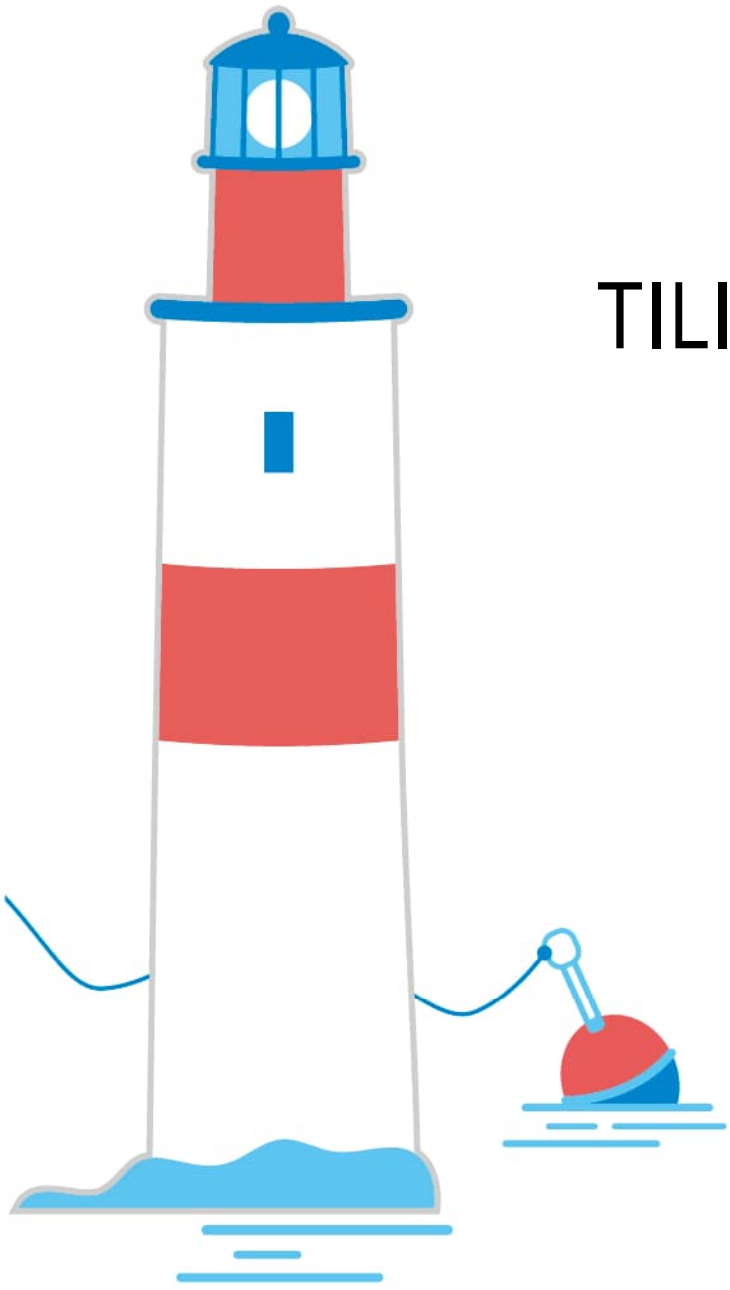
Puheenvuoroja asiasta käyttivät ja kysymyksiä esittivät jäsenet Antti Hyyryläinen ja Kari Niininen, puheenjohtaja Sami Virtanen ja 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala.

Mänttäri vastasi esitettyihin kysymyksiin.

Päätös: Hyväksyttiin.

Toimeenpano:	Ote sekä tilinpäätösasiakirjat:	tilintarkastajat
	Ote sekä tilinpäätös:	tarkastuslautakunta
	Ote:	talousjohtaja

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

TILINPÄÄTÖS 2023

Kaupunginhallitus 25.3.2024
Kaupunginvaltuusto 27.5.2024

Ei julkisuuteen ennen 25.3.2024 klo 16:30

1 TOIMINTAKERTOMUS 1
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa 1
Kaupunginjohtajan katsaus *1*
Organisaatio 31.12.2023 ..... *5*
Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset *6*
Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys *8*
Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa *10*
Henkilöstö *11*
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä *11*
Kaupungin ilmastotyö *12*
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä *13*
1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä 14
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen *14*
Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta *14*
Toimintakertomusvuonna painotettuja riskienhallintatoimenpiteitä *14*
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus 16
Tilikauden tuloksen muodostuminen *16*
Toiminnan rahoitus *25*
1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset 27
1.5 Kokonaistuotot ja -menot 31

2 KOTKA KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS 32

Konsernin toiminnan ohjaus *32*
Konsernirakenne *33*
Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat *36*
Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä *37*
2.1 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut 39
2.2 Tilikauden tuloksen käsittely 43
Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä *43*

3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN *44*

3.1 Strategian toteutuminen 44
Yleistä *44*
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet *45*
3.2 Toimielimille asetettujen tavoitteiden toteutuminen 51
Kaupunginhallitus *51*
Ympäristölautakunta *57*
Kaupunkirakennelautakunta *61*
Hyvinvointilautakunta *70*
Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta *86*
3.3 Talousarvion toteutuminen lautakunnittain 96
3.4 Tuloslaskelman toteutuminen 98
Toimintatuottojen toteutuminen *99*
Toimintakulujen toteutuminen *100*
Toimintakatteen toteutuminen *101*
Verotulojen ja valtionosuustulojen toteutuminen *101*
Rahoituserien toteutuminen *101*
Poistojen ja arvonalentumisten toteutuminen *101*
Tilikauden yli/alijäämän toteutuminen *102*
Investointihankkeiden toteutuminen (eur) *103*
Investointien toteutuminen lautakunnittain *105*
3.5 Rahoitusosan toteutuminen 117

4 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT 118

4.1 Kunnan tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma 118
4.2 Konsernin tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma 122

5 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 126

6 LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA 149

7 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT 150

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Kaupunginjohtajan katsaus

Kotkan kaupungin ja koko Kotka-konsernin talous vahvistui merkittävällä tavalla vuonna 2023.

Yleistä
Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on jatkunut nyt jo yli kaksi vuotta. Tämä sota on monella tapaa vaikuttanut myös Kotkan kaupunkiin ja kaupunkikonserniin niin suoraan kuin välillisesti. Suoria vaikutuksia ovat muun muassa Hamina-Kotka Satama Oy:öön osuneet Eu:n tasoisten pakotteiden vaikutukset, jotka näkyivät satamaliikennemäärissä usealla eri tavalla, joista pääosa on ollut negatiivisia ja vain tietty osa positiivisia. Venäläisten matkailu ja turismi on myös pienentynyt olemattomiin, mikä myös näkyi monella suunnalla. Joskin venäläisten matkailu ja turismi pieneni jo 2020 alkaneen covid-19 epidemian myötä. Alkaneen sodan myötä Suomeen on saapunut iso määrä ukrainalaisia pakolaisia, ja heitä on saapunut ja sijoittunut myös meidän alueellemme ja kaupunkimme.

Keväällä 2023 oli eduskuntavaalit, jonka tuloksen pohjalta Suomen valtakunnan 77. hallitus aloitti toimintansa kesäkuussa. Hallitusohjelmassa isona asiana on julkisen talouden tasapainottaminen ja valtakunnan velkaantumiskehityksen suunnan muuttaminen. Vuodelle 2023 nykyisen hallitusohjelman toimenpiteet eivät vielä suuresti vaikuttaneet kuntatalouteen, mutta todennäköisesti tulevilla vuosilla vaikutukset tulevat olemaan tavalla tai toisella merkittäviä. Tämän vuoksi myös Kotkan kaupunkikonsernin tulee olla mahdollisiin toimenpiteisiin valmis ja näiden haasteiden vuoksi konsernitasoisen yhteistyön tulee säilyä edelleen vahvana.

Vuosi 2023 oli vuosi, jolloin vuosikymmeniä suunniteltu sosiaali- ja terveydenhuoltouudistus vihdoin lähti koko valtakunnassa toimimaan suurelta osin yhdenmukaisesti perustettujen hyvinvointialueiden kautta. Pääkaupunkiseudun osalta ratkaisu oli hieman toisenlainen, mutta muualla maassa uudistuksesta tuli samankaltainen, jossa sote-palveluiden järjestämisvastuu siirtyi 21 hyvinvointialueelle. Uudistuksen kautta pitkään jatkunut sote-palveluiden uudelleen järjestelyn suunnittelu tuli päätökseen, joka oli sinällään oikein hyvä ja toivottu asia. Tällä uudistuksella oli merkittäviä vaikutuksia kuntatalouteen jo vuonna 2023 ja taloudelliset vaikutukset jatkuvat myös tulevina vuosina. Sote-palveluiden uudelleen järjestely toi tullessaan suuren muutoksen kuntien rahoituskokonaisuuteen niin kunnallisveron kuin valtionosuuksien kautta. Kuten usein suurien muutosten keskellä, niin myös tässä ei valitettavasti kaikkia talouteen vaikuttavia tekijöitä pystytty ennakoimaan riittävän tarkasti, vaan uudistuksen astuessa voimaan monet asiat tarkentuvat vasta ajan kuluessa.

Kymenlaakson osalta olimme jo omalta osaltamme valmistautuneet tulevaan uudistukseen, kun maakunnassamme olimme perustaneet jo vuonna 2019 vapaaehtoisen laaja-alaisen sote-kuntayhtymän, Kymsoten, kaikkien maakunnan kuntien kanssa. Kymsote ei ollut taloudellinen menestys yhdenkään osapuolen näkökulmasta, mutta tähän kokonaisuudistukseen ja hyvinvointialueiden synnyttämiseen nähden kuntayhtymän perustaminen oli sinällään hyvä asia. Uudistuksen ja rahoituksen näkökulmasta teimme kuntien ja kuntayhtymän näkökulmasta joitain strategisia virheitä, joista yksi esimerkki on Kymsoten palkkojen harmonisointi, jonka kunnat päättivät kuntayhtymän esityksestä hyväksyä. Siinä tilanteessa ja ajassa päätös oli oikea, mutta nyt jälkikäteen tarkasteltuna ja hyvinvointialueiden syntymisen jälkeen, tämä harmonisointi olisi pitänyt tehdä vasta valtakunnallisen uudistuksen jälkeen. Palkkojen harmonisointi vaikuttaa nyt jäävän meidän kaltaistemme sote-uudistusta ennakoiden kuntien omiksi ja pysyviksi kustannuksiksi, koska järjestelmä laski kasvaneet menot suoraan sote-kuluiksi, joka puolestaan tarkoitti heikennystä tulevaan kuntatalouteen. Tämä esimerkki kuvastaa hyvin sitä, miten monimutkainen uudistus kokonaisuudessaan oli rahoituksen näkökulmasta ja miten vaikeaa kuntien oli vaikea ennakoida tulevia vaikutuksia siinä ajassa, jossa koko uudistus oli vielä hieman epävarmalla pohjalla.

Kaupunginvaltuusto päätti ja hyväksyi kokouksessaan 2.5.2022 ”Kotka 2030 kaupunkistrategian”. Tuolloin kyseessä oli aiemman strategian päivittäminen sekä tarkentaminen, jossa pyrimme ottamaan huomioon toimintaympäristössä ja ajassa tapahtuneet muutokset. Nyt olemme tilanteessa, jossa kaupunkistrategiaa on nyt kuluvan vuoden aikana tarkoitus uudistaa hieman perusteellisemmin. Muutamina menneinä vuosina on alueellemme ja Kotkan kaupunkiin kohdistunut useiden kansainvälisten hankkeiden ja teollisuusyritysten kiinnostus sijoittaa toimintaansa tänne. Kun nämä hankkeet tai osa niistä alkavat toteutumaan konkreettisesti, niin kaupungilla kuin myös koko kaupunkikonsernilla on

tarve lisätä monenlaista valmiutta vastata edessä oleviin positiivisiin haasteisiin. Tässäkin mielessä strategia ja sen uudistaminen on erityisen tärkeää juuri nyt. Osin näihin näköpiirissä oleviin hankkeisiin liittyen olemme viime vuoden aikana yhä entisestään tehostaneet edunvalvontaa monella eri saralla. Edunvalvontaa olemme tehneet vahvassa yhteistyössä konserniyhteisöjen kanssa.

Kaiken kaikkiaan valtuusto käsitteli viime vuoden aikana yhteensä 139 pykälää ja kaupunginhallitus puolestaan käsitteli yhteensä 355 pykälää. Kun näihin lukuihin lisätään lautakunnissa ja valiokunnassa käsitellyt asiat, niin kokonaismäärät kuvastavat hyvällä tavalla demokratian toimivuutta sekä asioiden eteenpäin viemistä yhteisellä tahdolla.

Väestö ja elinkeinoelämä
Kotkan kaupungin kokonaisväkimäärä oli vuoden vaihteessa 50 488 henkilöä. Väestökehitys oli ennakkotietojen mukaan vuonna 2023 negatiivinen ja väestön kokonaismäärä laski ennakkotietojen mukaan hieman yli 150 hengellä. Väkimäärän pieneneminen oli kuitenkin huomattavasti vähäisempää verrattuna muutamaan edellisvuoteen. Väestön negatiivinen muutos johtui luonnollisesta väestökehityksestä eli kuolleisuus ylitti selkeästi syntyvyyden. Vuonna 2023 nettomuutto oli Kotkassa kokonaisuudessaan positiivinen, joka suurelta osalta perustui nettomaahanmuuttoon. Seudullisesti tarkastellen myös koko Kotkan-Haminan seudun nettomuutto oli voimakkaasti positiivinen ennakkotietojen mukaan (+517).

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen työllisyyskatsauksien mukaan Kotkan työttömyysaste oli 13,1 % joulukuussa 2022. Vuotta myöhemmin, joulukuussa 2023, Kotkan työttömyysaste oli 15,4 %. Keväällä 2023 työttömyysaste kävi kuukausitilastoissa jopa alle 12 prosentin, mutta työttömien määrä nousi kesän jälkeen merkittävästi ja osatekijänä ovat olleet esimerkiksi metsäteollisuuden haasteet varsinkin Itä-Suomessa. Nämä ovat vaikuttaneet kielteisesti kuten myös tähän liittyvä seikka, jossa Stora Enso sulki Kotkan Sunilan sellutehtaansa. Metsäteollisuuden tilanne on heijastunut kielteisesti myös logistiikan yrityksiin. Luonnollisesti myös kansallinen taloustilanne vaikuttaa negatiivisesti esim. rakennusteollisuudessa. Joka tapauksessa kaupungissamme oli vuoden 2023 joulukuussa työttömiä työnhakijoita 460 henkilöä enemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Tilastojen yksityiskohdissa nousee esille myös mielenkiintoinen huomio koskien työvoiman kokonaismäärää. Tilastotiedon perusteella Kotkassa oleva työvoiman kokonaismäärä pieneni vuoden aikana peräti 423 henkeä. Tilastojen mukaan pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut vain marginaalisesti, mutta nuorisotyöttömyyden (alle 25 v) osalta kasvu on ollut hieman korkeampaa. On hyvä huomata, että edelleen valtakunnalliseen tasoon verrattuna Kotkan työttömyysaste on huomattavan korkea.

Työllisyyteen ja työttömyyteen liittyvät haasteet ovat edelleen hyvin suuret ja tilannetta hankaloittaa lisäksi se, että osalla yrityksistä on pula osaavasta työvoimasta. Alueellamme on myös kansallisesti tuttu kohtaanto-ongelma, jossa työttömien työnhakijoiden osaaminen ei vastaa sitä kysyntää, jota työnantajilla on. Tämä kohtaanto-ongelma näyttäytyy vahvasti myös osassa kaupunkikonserniyhtiöitä. Aiempien valtakunnan tason päätöksien perusteella työllisyyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnille vuoden 2025 alusta lukien. Eri puolille Suomea on syntynyt monenlaisia ratkaisuja siitä, miten kunnat työllisyyspalvelut jatkossa hoitavat. Kaakkois-Suomen TE-palvelujen osalta on syntynyt ratkaisut, joiden perusteella työllisyyspalvelut jakautuvat jatkossa kolmelle eri alueelle. Lappeenrannan ympärille syntyy oma alue Etelä-Karjalan kunnista, Kouvola järjestää palvelut jatkossa omalla alueellaan ja täällä Etelä-Kymenlaaksossa on syntynyt kuntien kesken vastuukuntamalli, jossa järjestämisvastuu on Kotkan kaupungilla. Alueellamme olemme rakentaneet tätä yhteistyötä ja toimintamallia yhdessä muiden kuntien kanssa ja tässä muutoksessa on nähtävissä niin mahdollisuuksia kuin uhkakuvia. Kyseessä on joka tapauksessa muutos, joka omalta osaltaan tulee vaikuttamaan kuntien talouteen usealla eri tavalla. Viime vuoden aikana yhteistyötä tämän uudistuksen ympärillä olemme tiivistäneet muun muassa toisen asteen ammatillisen koulutuskuntayhtymän, Ekamin, sekä seudullisen kehitysyhtiön, Cursor Oy:n, kuten myös nykyisen TE-toimiston ja ELY:n kanssa.

Seudullisen kehittämisyhtiön Cursor Oy:n tilastojen perusteella Kotka-Hamina seudulle syntyi uusia yrityksiä bruttomääräisesti 337 kpl, joista Kotkaan sijoittui 210 kpl. Samaan aikaan kaupparekisterin mukaan oli yrityksiä, jotka lopettivat toimintansa niin, että nettomääräisesti uusia yrityksiä syntyi seudulle 156 kpl, josta Kotkan kaupungin osuus oli 100. Edelleen Cursor Oy:n tilastojen mukaan alueen yritysten liikevaihto oli kokonaisuudessaan kasvussa. Vuoden 2023 aikana erityisesti Kotkan ja Haminan kaupungin alueille on suuntautunut kysyntää monenlaisissa puhtaan siirtymän hankkeissa ja erityisesti akkuteollisuuteen liittyvissä kehitysaskelissa olemme saaneet myös valtakunnallista julkisuutta. Akkuteollisuuteen liittyvien hankkeiden lisäksi kaupunkimme alueella on vireillä myös useita elinkeino- ja yrityshankkeita, joista osa on valtakunnallisestikin yhtä merkittäviä avauksia akkuhankkeiden ohella. Useiden hankkeiden osalta odotamme myönteisiä konkreettisia investointipäätöksiä tiedostaen kuitenkin sen, että niin Kotkan kaupunki kuin koko seutu on mukana kansainvälisessä kilpailussa yritysten sijoittumisen suhteen. Hankkeiden toteutuminen vaikuttaisi joka tapauksessa merkittävällä tavalla alueen tulevaisuuteen usealla eri tavalla, ja kaupungin tulee pystyä valmistautumaan näihin mahdollisemman hyvin ja tehden joitain toimia ennakoiden.

Kuntatalous

Kotkan kaupungin kuntatalous on ollut haasteellisessa tilanteessa koko 2010-luvun. Saimme kuitenkin vuoden 2019 tilinpäätöksessä katettua taseeseen kertyneen alijäämän kokonaisuudessaan, joka merkitsi jo silloin kaupunkimme talouden kokonaistilanteen merkittävää kohentumista. Vuoden 2020 tilinpäätös oli puolestaan ennätyksellisen hyvä, kun pystyimme näyttämään tilinpäätöksessä 2,2 milj. euron ylijäämää ja sen lisäksi kykenimme tekemään noin 14,2 milj. euron edestä enemmän poistoja kuin silloisessa talousarviossa ennakoimme. Vuoden 2020 tilinpäätöksen yhteydessä valittu linja siitä, että hyvää tilikauden tulosta käytetään tiettyjen omaisuuserien alaskirjaamiseen, voimme pitää strategisena ja viisaana päätöksenä. Tämä kuvastaa vastuullista talouden hoitoa sekä ennakointia edessä nähtävillä olleisiin haasteisiin muun muassa huomioiden, että lähivuosina kaupungin poistotaso tulee nousemaan merkittävästi esimerkiksi suurien koulu- ja varhaiskasvatusinvestointien vuoksi. Joka tapauksessa vuoden 2020 tilinpäätöksen jälkeen kaupungin taseessa oli kertynyttä ylijäämää jo yhteensä noin 11,4 milj. euroa. Vuoden 2021 tilinpäätös puolestaan osoitti tilikauden ylijäämää, joka oli 3,1 milj. euroa. Lisäksi vuonna 2021 vuoden tilinpäätöksen yhteydessä jouduimme tekemään HaminaKotka Satama Oy:n svop-palautuksiin liittyvät oikaisukirjaukset. Nämä oikaisukirjaukset kohensivat taseeseen kertyneen ylijäämän kokonaismäärää. Kaupungin omaan taseeseen oli kertynyt ylijäämä vuoden 2021 tilinpäätöksen jälkeen kokonaisuudessaan yhteensä noin 19,2 miljoonaa euroa. Vuodelta 2022 syntyi puolestaan alijäämää -4,7 milj. euroa, joka siis pienensi taseeseen kertynyttä ylijäämää vastaavalla summalla.

Vuoden 2023 talousarvion ja taloussuunnitelman laadimme alun alkaen ajatuksella, että tilikaudelta syntyisi ylijäämää noin +6,0 milj. euroa. Kun hyvinvointialueuudistuksen talousvaikutukset kuntiin alkoivat entistä vahvemmin selkiintymään, niin myös Kotkan kaupungin talousnäkymät alkoi näyttäytymään yhä enemmän huolestuttavilta tulevina vuosina. Näiden ajatusten pohjalta päätimme jo keväällä tehdä muutetun talousarvion, jossa etsimme selkeitä säästöjä vuoden 2023 aikana. Tässä muutetussa talousarviossa oli lähtökohta, että jokaiselle vastuualueelle ja toimintayksikölle etsittiin kolmen prosentin toimintakulusäästöjä, toisin sanoen edessämme oli perinteinen ”juustohöylä säästäminen”. Muutetun talousarvion valmistelusta sekä päätöksenteosta kaikki osapuolet ansaitsevat todella ison kiitoksen sitoutumisen asteesta. Rohkenen tässä katsauksessa todeta, että yhteinen näkemys ja konsensus näin merkittävässä tilanteessa, jossa jo valmiiksi positiivisen talousarvion muuttaminen vielä paremmaksi, on kuntakentässä harvinaista herkkua. Kaupunginjohtajana ei voi olla muuta kuin ylpeä koko yhteisestä joukkueestamme.

Mainitulla talousarviomuutoksella, joka oli päätettävänä kaupunginvaltuustossa toukokuun 2023 lopulla, tavoittelimme tilikauden ylijäämää, joka tulisi olemaan noin 16,5 miljoonaa euroa. Vielä tuossa muutetussa talousarviossa oli tieto, että Kymenlaakson pelastuslaitos liikelaitoksen lakkautuminen ja siirtyminen hyvinvointialueelle johtaisi Kotkan kaupungille reilun -5,4 miljoonan euron negatiivisen kirjauksen tilinpäätökseen. Tällä kirjauksella olisi ollut samansuuruinen negatiivinen vaikutus kaupungin taseen kertyneen ylijäämän osalta. Muutetun talousarvion tavoite olikin kerryttää kaupungin taseeseen kertyneen ylijäämän määrää niin, että pystyisimme ottamaan edessämme näkyvät tulevaisuuden taloushaasteet vastaan mahdollisimman hyvin.

Tiedossamme oli, että hyvinvointialueuudistuksen vuoksi kuntakenttä tulee kokonaisuudessaan saamaan ns. ”verohäntiä” vuodelta 2022. Nämä erät parantavat kaikkien kuntien viime vuoden tuloksia merkittävällä tavalla, mutta erät ovat omalla tapaa kertaluontoisia, jotka toteutuvat vain vuoden 2023 aikana. Joka tapauksessa Kotkan kaupungin talouden hallinta vuonna 2023 onnistui todella hyvin niin kaupungilla kuin konsernissa kokonaisuudessaan. Kaupungin osalta tilikauden ylijäämä oli lopulta noin 28,2 miljoonaa euroa. Koko konsernin osalta tilikauden ylijäämä oli 27,2 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaa sitä, että kaupungin taseeseen kertynyt ylijäämä kohoaa noin 44,1 miljoonaan euroon ja konsernitaseeseen kertynyt ylijäämä on puolestaan vuoden 2023 tilinpäätöksen jälkeen 112,5 miljoonaa euroa. Tilikauden lopulla tuli myös linjaus, jonka mukaan Kymenlaakson pelastuslaitoksen liikelaitoksen lakkautuminen ei aiheuta alaskirjausta Kotkan kaupungin ylijäämään, vaan peruspääomaan, mikä on huomioitu edellä mainituissa luvuissa. Siis Kotkan kaupungin taloustilanne on viimeisten vuosien aikana vuoden aikana vahvistunut erittäin merkittävällä tavalla. Edessämme on kuitenkin isoja haasteita, jotka osaltaan johtuvat hyvinvointialueuudistuksesta ja siihen liittyvien rahoituserien ennustettavuudesta, mutta nykytilanteessa olemme valmiimpia ottamaan vastaan myös vaikeampia talousvuosia.

Kun tarkastelemme tilinpäätöstä tarkemmin, niin ensimmäinen huomio liittyy luonnollisesti jo edellä mainittuun hyvinvointialueuudistukseen, joka vaikeuttaa vertailua aiempiin vuosiin. Kaupungin vuoden 2023 tilinpäätöksessä toimintatuloista ja toimintakuluista puuttuvat pääosin kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin kohdistetut tulot ja menot, jotka näkyivät vielä edellisellä tilikaudella 2022. Tämä perustuu siihen, että uudistuksen myötä sote-palveluiden niin järjestämis- kuin rahoitusvastuu lähtivät kuntasektorilta suurelta osin pois kokonaan. Hyvinvointialueuudistuksen myötä myös kunnallisvero- ja valtionosuustuotot pienenivät merkittävällä tavalla. Koko valtakunnan tasolla oli samansuuruinen kunnallisveroon kohdistuva leikkuri, jonka mukaan jokaisen kunnan kunnallisveroprosenttia alennettiin 12,64 prosenttiyksiköllä ja kunnilla ei ollut mahdollisuutta nostaa kunnallisveroprosenttejaan vuodelle 2023. Näin ollen Kotkan kaupungin kunnallisveroprosentti oli viime tilikaudella 9,36 %. Tämän myötä kaupungille kertyi verotuloja

yhteensä 141,6 miljoonaan euroa pitäen sisällään kunnallisveron, yhteisöveron sekä kiinteistöveron. Todettakoon, että ennen hyvinvointialueuudistusta summa oli 245,1 miljoonaa euroa. Valtionosuuksien suhteen tilanne muuttui suhteellisesti vielä enemmän. Tilikaudella 2023 Kotkan kaupunki sai valtionosuuksia yhteensä 22,7 miljoonaan euroa, kun vielä vuonna 2022 valtionosuuksien summa oli yhteensä 131,9 miljoonaan euroa. Valtionosuuksien suhteen olemme tulevina vuosina laskelmien ja ennusteiden mukaan edelleen merkittävästi alenevalla trendillä.

Vuosikate kaupungin osalta oli peräti 44,5 miljoonaa euroa. Kaupungin poistot olivat vuonna 2023 yhteensä noin 16,4 miljoonaa euroa, joka tarkoittaa sitä, että poistotaso laski jonkin verran verrattuna edelliseen vuoteen. On kuitenkin hyvä muistaa, että uusien investointikohteiden myötä poistotaso tulee nousemaan tulevina vuosina. Joka tapauksessa tarkastellessa tätä kokonaisuutta ja yhtä kuntatalouden merkittävää tunnuslukumittaria, niin vuosikate kattoi poistot viime vuoden tilinpäätöksessä reilusti eli liki 272 prosenttisesti. On kuitenkin syytä pitää mielessä, että vuosikatteen riittävyyttä tulee tarkastella pitemmällä aikavälillä eikä yksittäinen hyvin mennyt vuosi kerro täyttä totuutta.

Lautakunnittain tarkasteltuna ympäristölautakunnan osalta toimintakate oli noin 0,24 milj. euroa paremmalla tasolla muutettuun talousarvioon verrattuna. Kaupunkirakennelautakunnan toimintakate oli noin 4,70 milj. euroa paremmalla tasolla muutettuun talousarvioon verrattuna, joka johtui erityisesti maa- ja vesialueiden vuokratuloista, joukkoliikenteen myyntituotoista sekä arvioitua pienempänä toteutuneista palveluostoista. Hyvinvointilautakunnan osalta toimintakate oli noin 1,97 milj. euroa parempi muutettuun talousarvioon verrattuna. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan kokonaisuus toimintakatteen näkökulmasta oli muutettuun talousarvioon nähden noin 0,95 milj. euroa paremmalla tasolla. Kaupunginhallituksen alla olevat toiminnot toteutuivat noin 1,29 milj. euroa paremmalla tasolla muutettuun talousarvioon nähden.

Kaupungin verotulot sekä valtionosuudet toteutuvan lopulta hieman paremmin kuin mitä muutetussa talousarviossa ennakoimme. Kun kaupungin vuosikate oli 44,5 milj. euroa, niin se ylitti muutetun talousarvion 11,2 milj. eurolla. Vuosikatteen poikkeamasta 1,8 milj. euroa syntyi verotulojen ja valtionosuuksien muutoksista ja peräti 9,2 milj. euroa toimintakatteen muutoksesta. Toisin sanoen kaikki lautakunnat sekä kaupunginhallitus ja näiden myötä kaikki vastuualueet ja toimintayksiköt ovat onnistuneet erinomaisella tavalla viime tilikaudella. Investoinnit toteutuivat kokonaisuudessaan hyvin lähelle muutetun talousarvion mukaisesti ollen yhteensä noin 27,53 miljoonaan euroa.

Kun tarkastelemme koko kaupunkikonsernia, niin tilikauden 2023 tulos osoittaa sen, että myös konsernimme on varsin vahvassa kunnossa. Kaupunkikonsernin kohdalla tilikauden ylijäämä vuonna 2023 oli kokonaisuudessaan noin 27,15 miljoonaa euroa. Kaupunkikonsernin vuosikate oli 90,87 miljoonaa euroa ja kun konsernipoistot olivat yhteensä noin 58,73 miljoonaa euroa, niin myös konsernitasolla vuosikate kattoi reilusti poistot, jota kuvastaa tunnusluku vuosikate/poistot, joka oli 154,7 %. Vaikka Kotkan kaupunkikonsernissa on monenlaisia yhteisöjä, joihin yleismaailmallinen tilanne vaikuttaa erilaisilla tavoilla, niin isossa kuvassa voimme tulkita konserniyhteisöjen lukuja sekä tuloksia siten, että yhteisöjen taloudenpito ja toiminta on toteutunut hyvin pitkälle suunnitellulla tavalla ja tasolla. Konsernijohto voi ja saa olla erittäin tyytyväinen yhteisöjen toimintaan.

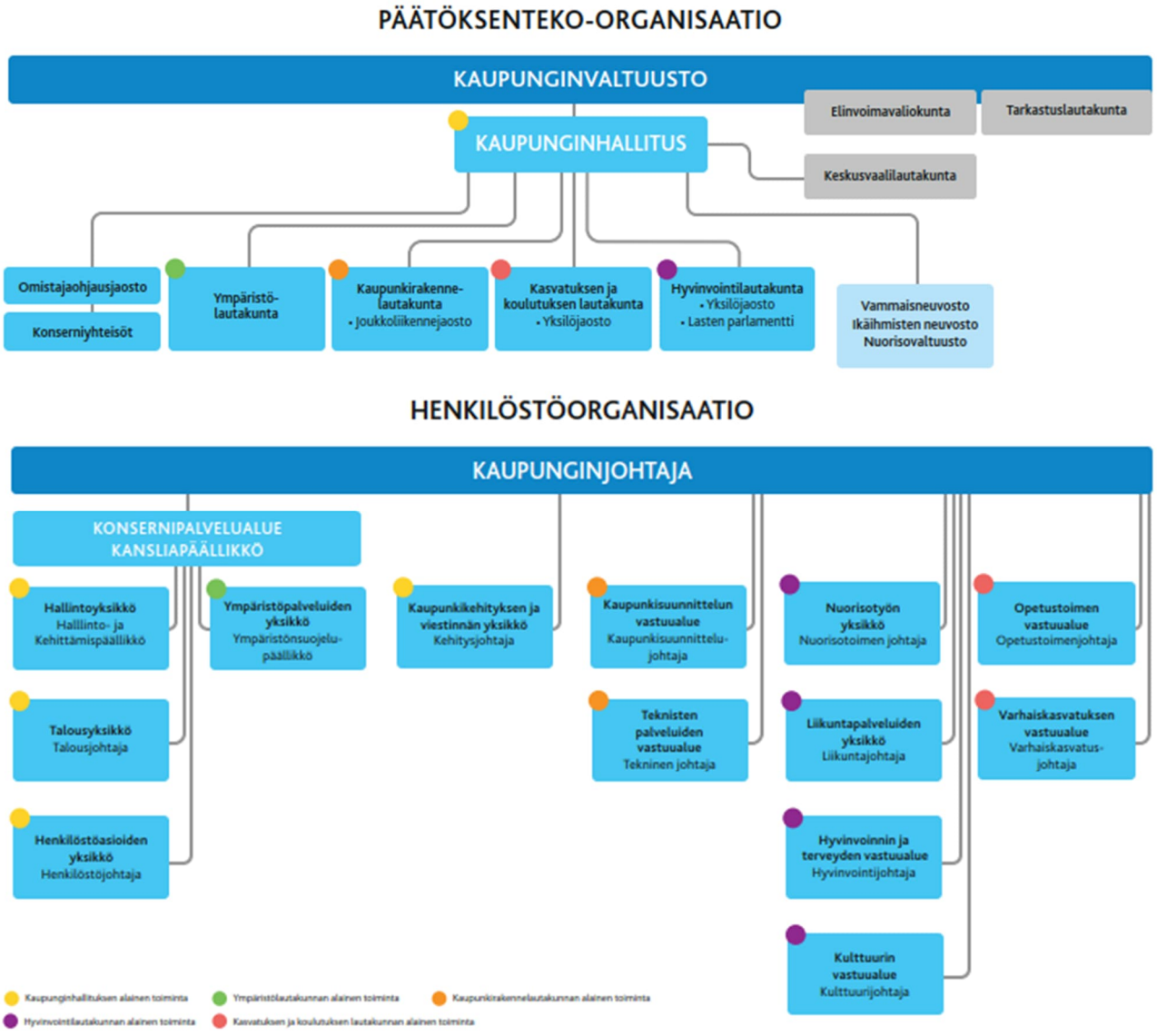
Hyvän konsernituloksen perusteella koko kaupunkikonsernin taseeseen kertyneen ylijäämän määrä on vuoden 2023 tilinpäätöksen jälkeen noin 112,46 milj. euroa. Kuten aiemminkin on todettu, niin Kotkan kaupunkikonserni on varsin laaja sekä monisäikeinen, mutta tällä tilinpäätöshetkellä se on vahvassa kunnossa, kun tarkastelemme sitä kokonaisuutena. On kuitenkin hyvä tiedostaa, että yksittäisillä yhteisöillä on hyvin erilaisia haasteita ja näkymiä lähitulevaisuudessa. Konsernin lainakanta asukasta kohden oli tilinpäätöshetkellä 9 490 euroa, joka tarkoittaa sitä, että konsernin kokonaislainakanta laski viime vuonna noin 1 109 euroa asukasta kohden. Kun tiedämme, että kaupungilla itsellään tulee lähivuosina olemaan haasteita talouden kanssa, on edessä oleviin haasteisiin pakko ottaa mukaan koko konserni ja taloutta pitää entistä enemmän katsoa konsernikokonaisuutta silmällä pitäen. Konserniyhteisöt ovat myös erityisen merkityksellisiä edessä olevien positiivisten yrityshankkeiden toteutumisen näkökulmasta, ja sen vuoksi koko kaupunkikonsernin pitää puhaltaa yhdessä tuulta purjeisiimme.

Lopuksi

Tarkasteltaessa niin Kotkan kaupungin kuin koko konsernin talouden hallintaa viime vuoden aikana, niin voimme todeta, että vuosi oli talousmielessä erittäin hyvin onnistunut. Haluan kiittää kaikkia osapuolia oikein hyvästä yhteistyöstä sekä ymmärryksestä ja yhtenäisestä tilannekuvasta. Niin päätöksenteko-organisaatiot kuin koko konsernin henkilöstö ovat osoittaneet loistavaa sitoutumista sekä tahtoa tehdä asioita yhdessä tässä vaativassa ajassa. Viime tilikauden onnistumiset antavat myös pohjan ja oikein mainion mahdollisuuden jatkaa samansuuntaista toimintaa myös tulevina vuosina, vaikka edessämme on koko ajan uusia haasteita. Tämän kaltaisen tuloksen avulla, voimme tulevina vuosina aidosti satsata pito- ja vetovoimaan sekä toimia yhtenä alueen elinvoiman rakentajana monella eri tavalla.

Organisaatio 31.12.2023

Kaupungin päätöksenteko- ja henkilöstöorganisaatio vahvistettiin nykyisenlaiseksi 1.8.2021 alkaneen valtuustokauden alusta. Vuoden 2023 alusta kaupungin organisaatioon vaikuttava merkittävin muutos oli pelastuslaitoksen liikelaitoksen siirtyminen Kymenlaakson hyvinvointialueelle. Valmistautuminen TE-palveluiden siirtoon vuoden 2025 alusta vaikuttaa Kotkan organisaatioon vuoden 2024 alusta lähtien (ei näy alla olevassa organisaatiokuvassa).

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

KAUPUNGINVALTUUSTO
Hirvonen Pasi, puheenjohtaja (Kok.)
Lopperi Jukka, I varapuheenjohtaja (SDP)
Kekkonen Olli, II varapuheenjohtaja (PS)
Frilander-Paavilainen Eeva-Liisa, III varapuheenjohtaja (SDP)

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP)
Brask Nina
Elo Jari
Heikkilä Anne
Hurtta Pia
Kurttila Mia (myönnetty ero valtuuston jäsenyydestä 12.6.2023, jonka jälkeen valtuuston jäseneksi nousi Mia Harkko)
Montonen Tiina
Paatero Katri
Paatero Sirpa
Pirinen Riku
Pirtilä Päivi
Posti Pekka
Soares Kim
Suomi Minna
Virtanen Sami

Perussuomalaiset (PS)
Eerola Juho
Flink Tero
Herranen Henri
Jäntti Carina
Klami Arttu-Petteri
Nikkinen Mika
Paananen Jani
Sibakoff Samuli
van der Steen Ilari
Tiusanen Kari

Suomen Kristillisdemokraatit (KD)
Almgren Mikko
Bruce Marianne

Suomen keskusta (Kesk)
Klemola Riitta

Kansallinen Kokoomus (Kok.)
Brofors Riina
Eerola Lauri
Hasu Johanna
Hohti Sami
Holmberg Mia
Hyytiäinen Alisa
Järvikangas Noora
Kotiniemi Topias (edesmenneen Topias Kotiniemen tilalle valtuustoon nousi Olli-Pekka Brunila 13.2.2023 valtuuston kokouksesta alkaen)
Marttila Olli
Rauhala Jouko
Ristiniemi Sami

Ruotsalainen kansanpuolue (RKP)
Bardy Johan

Vasemmistoliitto (Vas.)
Hodju Juhani
Hyyryläinen Antti
Mielonen Joona
Pekkola Petri
Tujula Pirjo

Vihreä Liitto (Vihr.)
Griinari Leena
Iivonen Tommi
Pounds Michael

KAUPUNGINHALLITUS

Virtanen Sami, puheenjohtaja (SDP)
Rauhala Jouko, I varapuheenjohtaja (Kok.)
Paananen Jani, II varapuheenjohtaja (PS)

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP)
Heikkilä Anne
Niininen Kari
Tuomela Milla

Perussuomalaiset (PS)
Jäntti Carina
Vuorela Jarkko

Suomen Kristillisdemokraatit (KD)
Lommi Maaret (KV 12.6.2023 saakka)

Suomen keskusta (kesk.)
Sanna Saikkonen (KV 12.6.2023 alkaen)

Kansallinen Kokoomus (Kok.)
Hasu Johanna
Holmberg Mia
Sami Ristiniemi (KV 12.6.2023 alkaen)

Ruotsalainen Kansanpuolue (RKP)
Bardy Johan (KV 12.6.2023 saakka)

Vasemmistoliitto (Vas.)
Hyyryläinen Antti

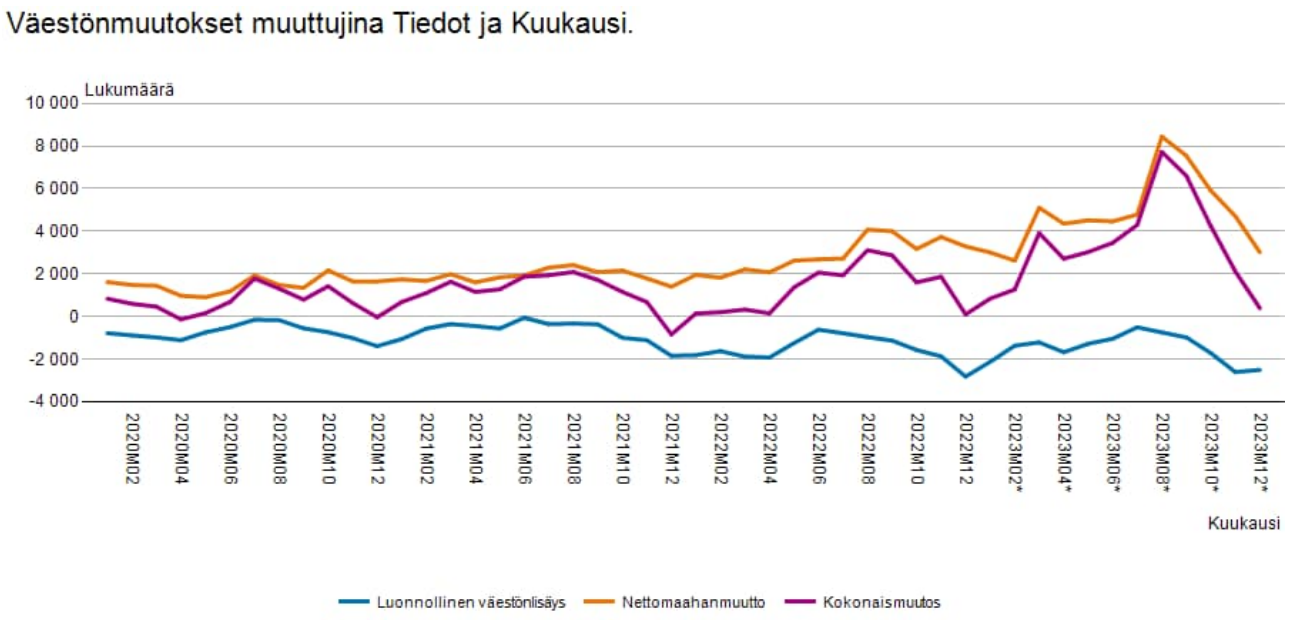
Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kuntatalouden vahvat tunnusluvut saavutettiin sote-uudistukseen liittyneiden kertaluonteisten poikkeuserien avulla. Vaikka kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviotiedot vuodelta 2023 jäivät hieman odotuksista, kokonaisuutena kuntatalouden tunnuslukuja voidaan pitää vahvoina. Kuntatalous saavutti viiden vuoden tauon jälkeen tasapainon, kun investoinnit huomioiva rahoitusjäämä nousi 200 miljoonan euron ylijäämään. Sitä aikaisemmin kuntatalous oli tasapainossa vuonna 2006. Valitettavasti kuntatalouden vahvat tunnusluvut saavutettiin sote-uudistukseen liittyneiden kertaluonteisten poikkeuserien avulla. Ilman niitä kuntien ja kuntayhtymien talous olisi ollut viime vuonna 1,9 miljardia euroa heikompi. Poikkeuserien taustalla vaikuttivat muun muassa vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet 1,4 miljardin euron suuruiseksi arvioidut verotilitykset eli niin sanottu sote-uudistuksen verohäntä.

Rahoitusmarkkinoiden kireä tilanne heijastui kuntasektorin korkokuluihin, jotka kasvoivat noin 150 miljoonalla. Kuntien lainakannan keskimääräiset korkokulut kasvoivat kuitenkin huomattavasti markkinakorkoa hillitymmin. Soten taloudelliset vaikutukset alkavat selkeytyä vasta vähitellen, mutta tilinpäätösarviot kertovat kuntakentän taloudellisen eriytymisen jatkumisesta viime vuonna. Tilikauden tulos oli paras yli 100 000 asukkaan ja 20 000–100 000 asukkaan kunnissa, kun taas pienemmissä kunnissa tulos oli selkeästi heikompi.

Kuntatalous asettui tasapainoon vuonna 2023 – taloutta avittivat huomattavat poikkeuserät | Kuntaliitto.fi

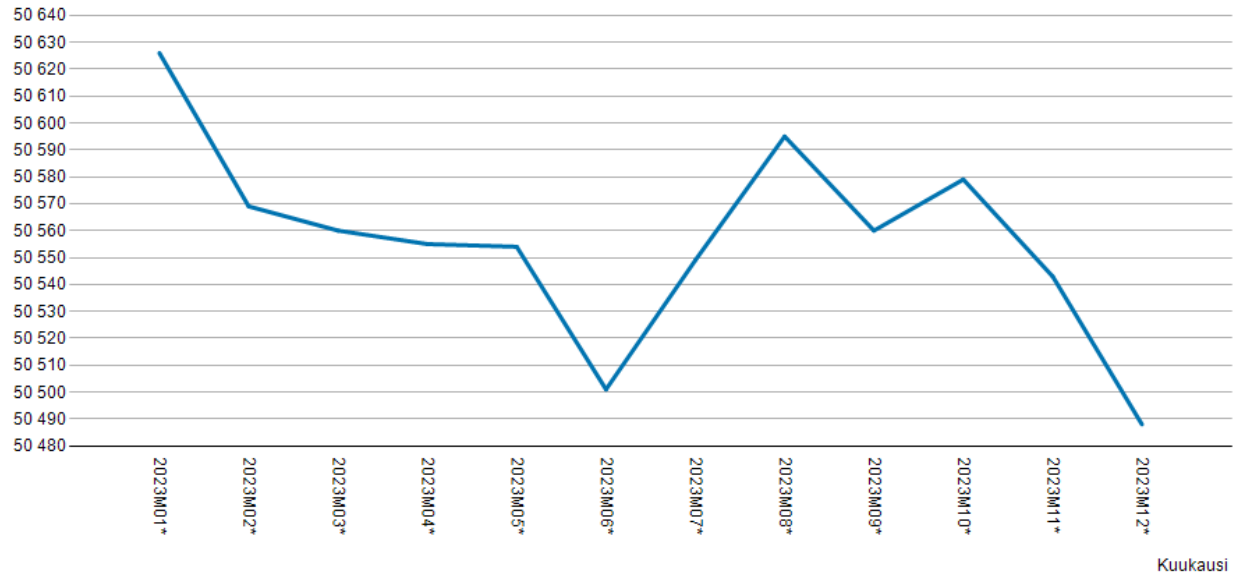
Suomen väkiluku kasvoi. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku oli 2023 lopussa 5 604 558 (v. 2022 = 5 565 519).

Väestönlisäys kuukausittain koko maa 2020M01-2023M12
Väestönmuutokset muuttujina Tiedot ja Kuukausi. . PxWeb (stat.fi)

Kymenlaakson väkiluku laski eniten. Väkiluku kasvoi vuonna 2023 määrällisesti eniten Uudellamaalla, jossa väestö kasvoi 27 111 hengellä. Seuraavaksi eniten väkiluku kasvoi Pirkanmaalla, 6 668 hengellä. Väkilukuun suhteutettuna väestönkasvu oli myös suurinta Uudellamaalla, 15,5 ‰, ja Pirkanmaalla, 12,5 ‰. Varsinais-Suomen suhteellinen väestönkasvu oli kolmanneksi suurinta, 10,7 ‰. Määrällisesti suurin väestötappio oli Kymenlaaksossa, joka menetti väestöstään 852 henkeä. Satakunnan väkiluku väheni 802 hengellä, mikä oli toiseksi suurin väestötappio. Suhteellisesti suurimman väestötappion, 5,4 ‰, koki Kymenlaakso. Kotkan väkiluku oli vuoden 2023 lopussa 50 488 (v. 2022 = 50 640).

Väestörakenteen ennakkotiedot muuttujina Kuukausi. Kotka, Yhteensä, Yhteensä, Väkiluku.

Väestön ennakkotilasto Kotka 2023M01-2023M12 Väestörakenteen ennakkotiedot muuttujina Kuukausi. Kotka, Yhteensä, Yhteensä, Väkiluku.. PxWeb (stat.fi)

Kuntien välisestä ja kansainvälisestä nettomuutosta eli kokonaisnettomuutosta eniten muuttovoittoa saivat Uusimaa, 25 693 henkeä, ja Pirkanmaa, 8 163 henkeä. Suhteellisesti eniten muuttovoittoa kokonaisnettomuuton mukaan saivat Pirkanmaa, 15,2 ‰, sekä Uusimaa, 14,7 ‰ ja Varsinais-Suomi, 14,4 ‰. Muuttotappiota kokonaisnettomuutosta ei kokenut yksikään Suomen maakunnista.

Väkiluku kasvoi eniten Uudellamaalla vuonna 2023 - Tilastokeskus (stat.fi)

Kymenlaaksossa työttömiä työnhakijoita 11 % enemmän kuin vuosi sitten. Kaakkois-Suomessa oli tammikuun 2024 lopussa 16 162 työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrä oli 1 659 henkilöä (+11 %) suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Kymenlaaksossa työttömiä oli 9 130, mikä on 929 henkilöä (+11 %) enemmän kuin vuosi sitten. Etelä-Karjalassa työttömien määrä oli 7 032, mikä on 730 henkilöä (+12 %) enemmän kuin viime vuoden tammikuussa. Koko maassa työttömänä oli 291 144 henkilöä, mikä on 13 % enemmän kuin vuosi sitten. Kaakkois-Suomen työttömistä työnhakijoista kokoaikaisesti lomautettuja oli 2 105 eli 13 % kaikista työttömistä. Lomautettujen määrässä on nousua 63 prosenttia edellisen vuoden tammikuuhun verrattuna. Tammikuun lopussa Kaakkois-Suomessa oli yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä 4 361, mikä on 15 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kaikista alueen työttömistä pitkäaikaistyöttömiä oli 27 %.

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT JA AVOIMET TYÖPAIKAT KOTKASSA 2017-2023 TAMMIKUUN LOPUN TILANTEISSA											
Kunta	Työvoima	Työttömät työnhakijat									
		Osuus-% työvoimasta	Yhteensä	Miehet	Naiset	Alle 20-vuotiaat	Alle 25-vuotiaat	Yli 50-vuotiaat	Pitkäaik. työttömät	Vamm. ja pitkäaik. sairaat	Avoimet työpaikat
Kotka 2017/01	24664	19,7	4851	2759	2092	103	604	1934	1914	422	588
Kotka 2018/01	24381	15,9	3883	2173	1710	97	494	1547	1394	424	417
Kotka 2019/01	23667	14,5	3437	1967	1470	86	477	1322	971	363	665
Kotka 2020/01	23667	14,8	3491	2094	1397	63	437	1323	877	357	790
Kotka 2021/01	23585	16,4	3861	2273	1588	97	516	1507	1213	391	579
Kotka 2022/01	23012	13,9	3195	1897	1298	62	361	1285	1090	340	1338
Kotka 2023/01	22966	12,8	2951	1742	1209	52	312	1138	986	335	770
Kotka 2024/01	22544	14,4	3254	1978	1276	80	377	1230	1018	369	425

Työllisyyskatsaus Tammikuu 2024 (ely-keskus.fi) (Kaakkois-Suomen ELY-keskus, tammikuut 2017-2024)

Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Kaupunginhallitus

Muuttunut maailmantilanne, helmikuussa 2022 alkanut Ukrainan sota ja rahoitusmarkkinoiden heikkeneminen vaikuttivat myös kaupungin toimintaan. Stora Enso Oy:n ilmoitukseen suunnitelmasta sulkea Sunilan tehdas reagoitiin nopeasti käynnistämällä rakennemuutostilanteen toimenpiteet sekä kaupungin omasta toimesta että antamalla Kymenlaakson liitolle toimeksianto laatia koko maakuntaa koskeva rakennemuutossuunnitelma. Valtioneuvosto myönsi joulukuussa 2023 Kymenlaakson liitolle alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahaa yhteensä 6 miljoonaa euroa äkillisen rakennemuutostilanteen hoitoon maakunnassa.

Kaupunki varautui myös etupainotteisesti tuleviin taloudellisiin haasteisin laatimalla muutetun talousarvion vuodelle 2023. Muutetulla talousarviolla onnistuttiin supistamaan käyttömenoja, mikä antaa hyvän pohjan tulevien vuosien säätötarpeisiin vastaamisen.

Tästä vuodesta alkaen valmiusasioiden johtoryhmä käsittelee sekä valmius- että riskienhallinta-asioita. Valmiusjohtoryhmä kokoontui säännöllisesti käsitellen kaupungin valmius- ja varautumisasioiden suunnitteluun ja toteuttamiseen liittyviä asioita eri riskinäkymät huomioiden. Suunnitelmien toimivuutta arvioitiin myös toteutuneissa valmiusharjoituksissa.

Vuoden 2023 toimintaa leimasi TE-palvelut 2024 -uudistukseen liittyvät valmistelutoimenpiteet. Työvoimapalveluiden järjestelystä annetun lain (380/2023) mukaisesti vastuu työnhakijoille, yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoimapalveluista siirtyy valtiolta kuntien vastuulle 1.1.2025. Etelä-Kymenlaaksossa kunnat ovat sopimuksella yhteisestä toimielimestä työvoimapalveluiden järjestämiseksi sopineet työvoimapalveluiden järjestämiseen vastuukuntamallilla, jossa Kotka toimii vastuukuntana. Sopimuksen valmistelussa panostettiin erityisesti kuntien väliseen yhteistyöhön ja tarvittavat yhtäpitävät sopimukset yhteisestä toimielimestä ja suunnitelmasta työvoimapalveluiden järjestämisestä saatiinkin hyväksyttyä asetetussa aikataulussa.

Yllä olevan sopimuksen johdosta päivitettiin kaupungin hallintosääntö joulukuussa 2023 perustamalla hyvinvointilautakunnan alle työvoimapalveluiden jaosto toimimaan sopimuksen tarkoittamana yhtisenä toimielimenä. Samassa yhteydessä hallintosääntöön tehtiin muita toiminnan muutoksista johtuvia päivityksiä. Loppuvuodesta kaupunginvaltuusto hyväksyi myös päivitetyt omistajapoliittiset linjaukset.

Vuoden 2022 loppuvuodesta aloitetut valmistelut tulkkikeskuksen siirtämiseksi liikkeenluovutuksena Monetra Oulu Oy –nimiselle yhtiölle saatettiin päätökseen tammikuussa. Samoin vuonna 2022 vireille tullut kysymys vastaanottokeskustoiminnan tulevaisuudesta eteni vuoden aikana siten, että vastaanottokeskustoiminta ja siihen liittyvä henkilöstö siirrettiin Maahanmuuttovirastolta suorittaman kilpailutuksen myötä liikkeenluovutuksella uudelle toimijalle elokuussa.

Kymenlaakson hyvinvointialueen 1.1.2023 alkanut toiminta on heijastunut kaupungin toimintaan monin tavoin kuten siirtyneen toiminnan päättämiseen liittyvät toimenpiteet kaupungin hallinnossa, mutta myös uusien yhtistyökuvioiden sopimisen ja löytämisen muodossa. Kaupungin asukkaiden palveluiden sujumisen kannalta on tärkeää, että kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyö on mahdollisimman saumatonta.

Kantasataman kehittämiseen liittyviä hankkeita seurattiin edelleen aktiivisesti. Kaupunginhallitusta tiedotettiin muutaman kuukauden välein Tapahtumakeskuksen rakentamisen edistymisestä ja elokuussa upea rakennus avasi ovensa yleisölle. Myös Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy:n rakennushankeen edistymistä on seurattu tiiviisti. Kasvaneiden rakentamiskustannusten johdosta kaupunki myönsi Kampuskiinteistöille yhtiön hakeman 8 miljoonan suuruisen lisälainan.

Vuoden 2023 aikana edistettiin määrätietoisesti uusien yritysten asettumista Kotkaan sekä kaupungin omien edunvalvontatoimien kautta sekä tiiviissä yhteistyössä kehitysyhtiö Cursor Oy:n kanssa.

Keväällä rekrytoitiin kaupungille uusi tekninen johtaja, joka aloitti virassa 6.6.2023. Loppuvuodesta aloitettiin myös uuden ympäristönsuojelupäällikön ja opetustoimenjohtajan rekrytointi.

Vuoden aikana järjestettiin perinteisesti Kotkan Meripäivät -tapahtuma sekä syksyllä Aaltoja –valotapahtuma.

Henkilöstö

Vuosi	Henkilöstömäärä	Palkat ja palkkiot
2021	1816	67 561 000,00 €
2022	1883	70 753 000,00 €
2023	1845	73 170 000,00 €

Henkilöstömäärä ja palkat/palkkiot, Kotkan kaupunki.

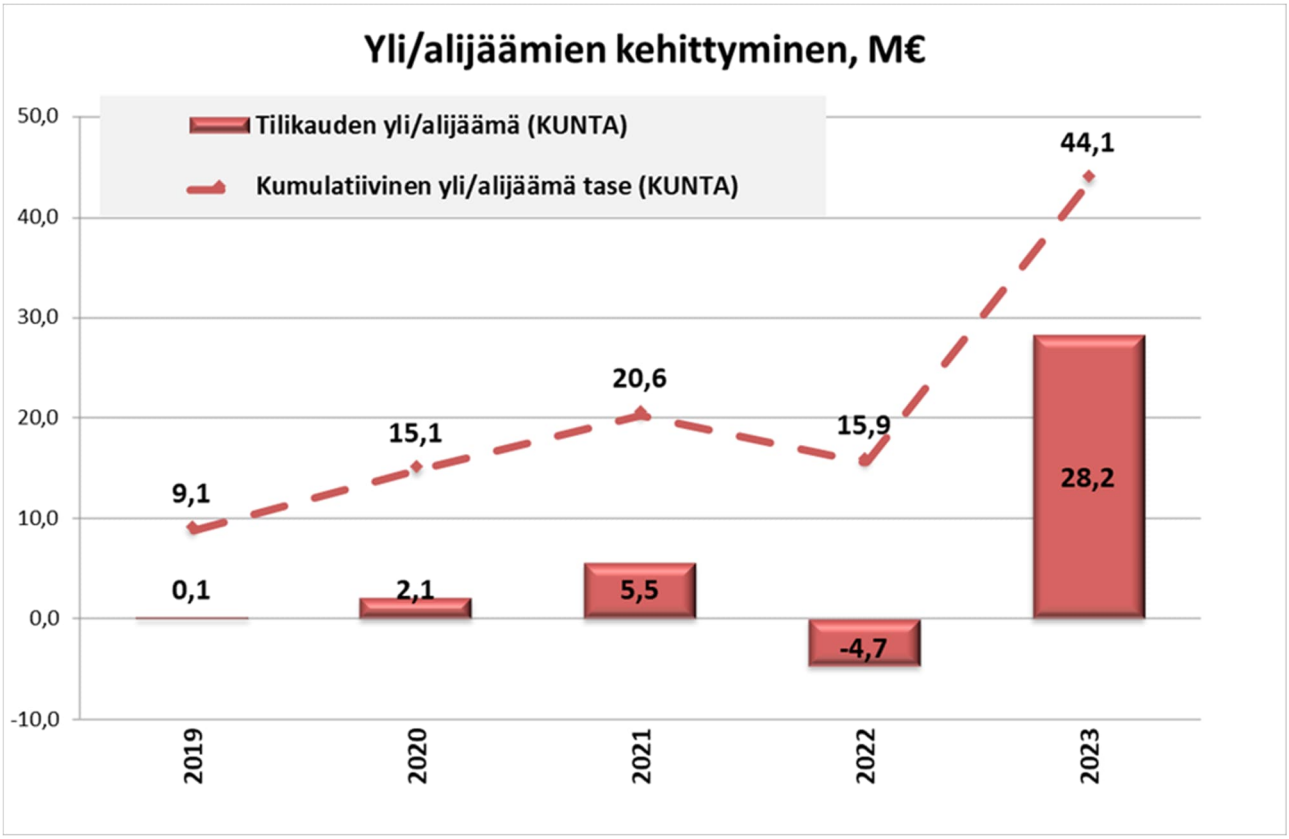
Vuonna 2023 kaupungin keskimääräinen henkilökunta määrä oli 1845 henkilöä. Kotkan kaupungin palkkakulut vuonna 2023 olivat noin 73 miljoonaa euroa.

Vuodelta 2023 on tehty erillinen tilinpäätökseen liittyvä henkilöstökertomus, jossa henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja on raportoitu kattavasti.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Hyvinvointialueuudistus toteutui vuoden 2023 alusta ja suurin kiinnostus Kotkan näkökulmasta kohdistuu uuden kunnan rahoitusrakenteen muodostumiseen. Vuosien 2021–2022 aikana toteutuneet ja voimakkaasti kasvaneet sosiaali- ja terveysmenot nostivat rahoituksen laskentamalleissa siirtyviä kustannuksia ja sitä kautta laskevat kunnalle jääviä tuloja. Kotkan näkökulmasta vuosi 2023 näyttäytyy välivuotena ja todellinen rahoitusrakenne astuu voimaan vasta 2024 ja sitä myöhemmin. Arviot taloudellisten resurssien riittävyydestä vaihtelevat edelleen jonkun verran, mutta joka tapauksessa Kotkan kaupungilla tulee olemaan merkittävän suuri toiminnan sopeuttaminen, kuten kuntakentässä laajemminkin. Lisäksi väestökehityksen negatiivinen kehitys koko kymenlaaksossa jatkuu ja vaikuttaa investointisuunnitelman lisäksi tulevaisuudessa sekä valtionosuuksien että verotulojen kehitykseen.

Kymenlaakson Pelastuslaitoksen toiminnot, henkilöstö ja irtaimisto siirtyivät hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Kotkan kaupungin kunnallisena liikelaitoksena käsitelty Kymenlaakson pelastuslaitos on lakkautettu kaupunginhallituksen 21.11.2022 päätöksellä 1.1.2023 alkaen.

Kuvio osoittaa, että kaupunki on onnistunut säilyttämään ja vahvistamaan ylijäämää. Ylijäämän kertyminen ylitti tavoitteen tilikaudella 2023 ja luo tarvittavaa taloudellista liikkumavaraa taloussuunnittelukaudelle 2024-2026 ja pidemmälle tulevaisuuteen.

Talouden tasapainon saavuttaminen ja ylläpitäminen jatkossa keskittyy seuraavien haasteiden ympärille:

- Tilikauden 2023 vahvasta tuloksesta huolimatta kuntakenttä on tulevaisuudessa voimakkaan sopeuttamisen edessä erityisesti kuntien suurten tuloerien laskun myötä vuodesta 2024 lähtien. Verotulojen ja valtionosuuksien ”välivuoden” jälkeen tasot laskevat Kotkassa n. 30 milj. euroa vuodesta 2023 vuoteen 2024. Suurten tasomuutosten taustalla ovat verohäntien poistuminen ja valtionosuuksien laskennalliset virheet hyvinvointialueuudistuksessa.

- Väestökehityksen negatiivinen kehitys koko kymenlaaksossa jatkuu. Väkiluvun lasku vaikuttaa monipuolisesti sekä käyttötalouden että investointitarpeiden suunnitteluun. Samalla väkiluvun kehitys vaikuttaa suoraan ja välillisesti valtionosuuksien sekä verotulojen kehitykseen.

- TE-uudistus vuoden 2025 alusta muuttaa kuntien toimintaa ja aiheuttaa samalla uuden rahoituksellisen alijäämän ilman merkittäviä muutoksia toimintaan. Laskennallisesti työllisyyspalveluiden rahoituksellinen tarve Etelä-Kymenlaakson alueella olisi nykyiseen toimintamalliin peilattuna noin 12 milj. euroa, kun arviot tulorahoituksesta ovat noin 10 milj. euron tasolla.

Kaupungin ilmastotyö

Kaupungin ja tytäryhtiöt käsittävä ilmastoryhmä kokoontui vuoden aikana kerran ja kaupungin sisäinen energiatehokkuusryhmä kuudesti vuodessa. Energiatehokkuustyön tavanomaiseen vuosikulkuun vaikutti talven 2022–2023 aikana nousseet energianhinnat, minkä seurauksena etsittiin energiankäytön lisäsäästökohteita. Osaa lisäsäästöistä, esimerkiksi kohdekohtainen lämmityksen ja ilmanvaihdon optimointi, päätettiin jatkaa talouskauden loppuun saakka.

Kotka oli syyskuuhun saakka mukana ympäristöministeriön rahoittamassa ja Kymenlaakson liiton vetämässä hankkeessa 2022–2023, jossa vauhditettiin maakunnan kuntien ilmastotyötä. Hankkeen viimeisessä osiossa koottiin työkalupakki ja ohjeistus alueen kaavoittajien kanssa ilmastonäkökulmien huomioimiseksi kaavoitustyössä. Vuoden lopussa

käynnistyi kulttuuripalveluiden vetämä hanke, jossa vaikutetaan asukkaiden energiankäyttöön kulttuurin ja taiteen keinoin. Kuntakohtainen ilmastokumppanuusmalli korvataan maakunnallisella Green deal yhteystyöllä. Green deal kehitys jatkuu maakunnallisena yhteistyönä.
Vuoden 2023 aikana kestävän kehityksen asiantuntija päivitti Kotkan ilmasto-ohjelman. Toimenpiteet käytiin läpi jokaisen vastuuasiantuntijan kanssa joko haastattelun tai sähköpostin avulla. Valtuustokierros tehdään vuoden 2024 keväällä. Ilmastobudjetti tehtiin vakiintuneena osana talousarviosuunnittelua.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskienhallinnan tavoitteena on muodostaa kokonaisnäkemys organisaation riskeistä ja niiden merkityksestä asetettujen tavoitteiden saavuttamiselle. Hallinta käsittää erilaisia toimenpiteitä riskien pienentämiseksi, poistamiseksi tai pitämiseksi. Kokonaisvaltainen riskienhallinta muodostaa systemaattisen prosessin, jonka osana on riskien arviointi. Arviointi tarkoittaa riskin toteutumisen todennäköisyyden ja vaikutusten ennakointia ja havaintoon reagointia. Toimiva riskienhallinnan prosessi on systemaattista työtä toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi ja henkilöstön hyvinvoinnin turvaamiseksi. Toimiva riskienhallinta on tiiviissä yhteydessä kaupunkistrategiaan, strategisista päämääristä johdettuihin tavoitteisiin ja toimintaan sekä seurannan mittareihin.

Kotkan kaupungin toiminnan ja talouden riskit jaotellaan kaupunginvaltuuston 23.1.2023 § 4 vahvistamien periaatteiden mukaisesti strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Riskitilanne raportoidaan jatkuvan raportoinnin lisäksi vuosittaisen talousarvioraportoinnin yhteydessä lautakunnittain. Ajankohtainen tieto oman toiminnan riskeistä ja tilannetta seuraavista toimenpiteistä on kunkin vastuualueen sekä toimintayksikön johdon ja esimiesten vastuulla. Tytäryhteisöjen osalta riskit käsitellään voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti.

Riskienhallinnan johtoryhmä lisää osaltaan toiminnan riskitietoisuutta jakamalla riskitietoa sekä toimivalle johdolle että konserniohjauksesta vastaaville tahoille. Riskienhallinnan johtoryhmän tehtävänä on kehittää kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ja tehdä/teettää tarvittavat riskianalyysit sekä laatia kaupungin riskienhallintasuunnitelma. Riskienhallinnan johtoryhmä lakkautettiin ja toiminnot päätettiin yhdistää osaksi valmiusjohtoryhmän toimintaa (JORY 30.1.2023 § 18).

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kaupunginvaltuusto ohjaa kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä hyväksymillään Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteilla. Valtuusto edellyttää, että konsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaatiotasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Sisäisen valvonnan tehtävät ja vastuut on kirjattu hallintosääntöön ja toimintasääntöihin.

Kaupunginhallitus huolehtii sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kaupungin varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta vastuualueillaan. Johto ja esimiehet seuraavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta osana operatiivista johtamistaan. Riskienhallinnan toteutumista seurataan osana toiminnan ja talouden seurantaprosessia.

Vuonna 2023 valmiusjohtoryhmä on ohjannut, koordinoinut ja ohjeistanut kaupunkikonsernin riskienhallintaa. Yhteistä toimintamallia ja arviointityökaluja hyödyntämällä kaupungin ja kaupunkikonsernin riskejä voidaan arvioida kokonaisvaltaisesti ja sopia hyväksyttävistä menettelyistä. Tehtäviensä mukaisesti valmiusjohtoryhmän tulee muodostaa kokonaisvaltainen näkemys kaupungin riskienhallinnasta. Johtoryhmän keskeisenä tehtävänä on varmistaa, että kaupungin ja kaupunkikonsernin strategiset, taloudelliset, operatiiviset ja vahinkoriskit on olennaisilta osin tunnistettu ja arvioitu ja riskeille on määritelty tarvittavat hallintakeinot. Johtoryhmä koordinoi riskien arviointityökaluja koskevaa valmistelua.

Muuttuneen maailmantilanteen (korona ja Ukrainan sota) myötä valmiusasiat olivat pinnalla vuonna 2023 ja riskienhallinnan johtoryhmän kokoontumiset korvautuivat suurelta osin kaupungin valmiusjohtoryhmän toiminnalla. Riskienhallinnan johtoryhmä lakkautettiin ja toiminnot päätettiin yhdistää osaksi valmiusjohtoryhmän toimintaa (JORY 30.1.2023 § 18). Valmiusjohtoryhmä kokoontui tilinpäätösvuonna yhteensä 6 kertaa. Kokonaisvaltaisissa riskienhallinnan toimenpiteissä painottuivat kunnan johtamisen hallinta valmiustilanteessa sekä häiriöttömän palvelutoiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Riskienhallintatyössä korostuivat verkostomainen, alueellinen ja kansallinen yhteistyö alueellisessa turvallisuusfoorumi Kymen Turvassa sekä Kuntaliiton Turvallinen ja kriisinkestävä kunta -ohjausryhmässä.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta

Arvio perustuu vastuualueiden toiminnastaan itse antamiin tietoihin. Vastuualueet ovat arvioineet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilannettaan ja hallintakeinojen toimivuutta.

Kaupungin sisäinen valvonta on arvioinnin mukaan asianmukaisesti järjestetty ottaen huomioon voimassa olevat kaupungin hallinto- ja toimintasäännöt, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet, talousarvio- ja täytäntöönpanomääräykset, raportointimenettelyt sekä strategia-asiakirjat.

Toimintakertomusvuonna painotettuja riskienhallintatoimenpiteitä

Valmiusjohtoryhmä kokoontui 6 kertaa
Kaupungin valmiusjohtoryhmä kokoontui kaupunginjohtajan johdolla yhteensä 6 kertaa, missä on selvää laskua vuoden 2022 25 kertaan.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittäminen
Vastuualueiden ja toimintayksiköiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riskikartoitus toteutettiin taloushallinnon työtilassa sijainneiden taulukoiden avulla, strategiapoijuittain. Yhtiöiden osalta riskikartoitus toteutettiin Excel-lomakkeilla. Riskihavainnot ja niitä koskevat toimenpiteet kuvattiin ja jaoteltiin kaupungin strategisia tavoitteita ja niiden saavuttamista uhkaaviin strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Kartoitus ja raportointi toteutettiin talousarvioprosessissa kaupunginvaltuuston hyväksymien Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti.

Tarkastustoiminnan pitkäkestoisena ja jatkuvana tavoitteena on organisaation sisäisten prosessien kehittäminen ja tiedolla johtamisen mahdollistaminen ja syventäminen. Toteutustapoina olivat systemaattinen, avoin ja vuorovaikutteinen yhteistyömalli, tavoitteena sisäisten ja ulkoisten toimijoiden välisen vuorovaikutuksen ja toiminnallisen yhteistyön parantaminen.
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toiminnan pitkän tähtäimen pysyvinä kehityskohteina ja painopisteinä ovat organisaation tiedolla johtamisen tilan parantaminen prosessien kuvaamisen, monipuolisten riskienhallinnan menetelmien, tietoturva- ja tietosuojakäytäntöjen sekä tiedonhallintamallin käyttöönoton, että ydintoiminnan jatkuvuutta turvaavien toimenpiteiden ja ajantasaisten varautumissuunnitelmien tuella.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen
Sisäinen tarkastus tukee kaupunginhallitusta ja ylintä johtoa konsultoimalla, tarkastamalla ja arvioimalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanoa ja tuloksellisuutta yhdessä kaupunginjohtajan johtoryhmän kanssa suunnitellun ja kaupunginhallituksen hyväksymän tarkastussuunnitelman sekä kaupunginhallituksen hyväksymien erillistoimeksiantojen perusteella. Tarkastussuunnitelman painopisteitä valittaessa kuultiin myös ulkoista tarkastusta.

Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle suullisesti ja/tai kirjallisesti voimassa olevan ohjeistuksen mukaan, tarkastuksen luonteesta ja tarkastushavaintojen merkittävyydestä riippuen. Sisäinen tarkastus raportoi myös tarkastuslautakunnalle yhteisesti sovitun aikataulun ja erillisten toimeksiantojen mukaisesti. Yhteistyö sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen välillä pidettiin tiiviinä. Sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen yhteistyöllä muodostettiin toimintaa ja painopisteitä ohjaava tarkastuskokonaisuus, jolla organisaation toimintatapoja ja toiminnan tuloksellisuutta tehostettiin. Sisäinen tarkastus vastasi osaltaan tilintarkastajan havaintojen ja suositusten mukaisten toimenpiteiden käytäntöön viemisestä. Tehtyjen tarkastusten perusteella voidaan kohtuullisella varmuudella todeta, että sisäinen valvonta toimii tyydyttävästi.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

milj. euroa

	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos	Muutos-%
Toimintatulot	81,2	73,6	75,4	73,6	53,9	-19,7	-26,7 %
Valmistus omaan käyttöön	2,3	1,6	1,4	1,3	1,0	-0,3	-23,7 %
Toimintakulut	-393,7	-399,5	-415,3	-441,6	-176,6	265,0	-60,0 %
TOIMINTAKATE	-310,2	-324,4	-338,5	-366,8	-121,7	245,0	-66,8 %
Verotulot	218,1	225,3	236,8	245,1	141,6	-103,5	-42,2 %
Valtionosuudet	112,5	135,9	126,0	131,9	22,7	-109,1	-82,8 %
Rahoitustulot ja -menot	0,6	1,7	2,2	2,7	1,8	-0,8	-31,1 %
Korkotuotot	1,7	1,8	1,9	2,1	2,8	0,7	30,4 %
Muut rahoitustuotot	3,3	3,7	3,8	3,6	4,2	0,6	17,4 %
Korkokulut	-1,0	-3,8	-3,4	-2,9	-5,1	-2,2	76,3 %
Muut rahoituskulut	-3,4	0,0	0,0	-0,2	0,0	0,1	-76,2 %
VUOSIKATE	20,9	38,4	26,5	12,9	44,5	31,5	243,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-21,6	-36,6	-21,1	-19,0	-16,4	2,6	-13,7 %
Satunnaiset erät	0,6	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	-100,0 %
TILIKAUDEN TULOS	-0,1	1,8	5,2	-6,0	28,1	34,1	-566,6 %
Tilinpäätössiirrot	0,3	0,3	0,3	1,3	0,1	-1,2	-91,3 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,1	2,1	5,5	-4,7	28,2	33,0	-696,7 %

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	20,7	18,5	18,2	16,7	30,7	14,0
Vuosikate/Poistot, %	96,7	104,9	125,3	68,2	271,8	203,6
Vuosikate, euroa/asukas	401	744	516	255	881	625,5
Asukasmäärä	52 165	51 695	51 248	50 640	50 488	-152,0

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)
Vuosikate prosenttia poistoista
= 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

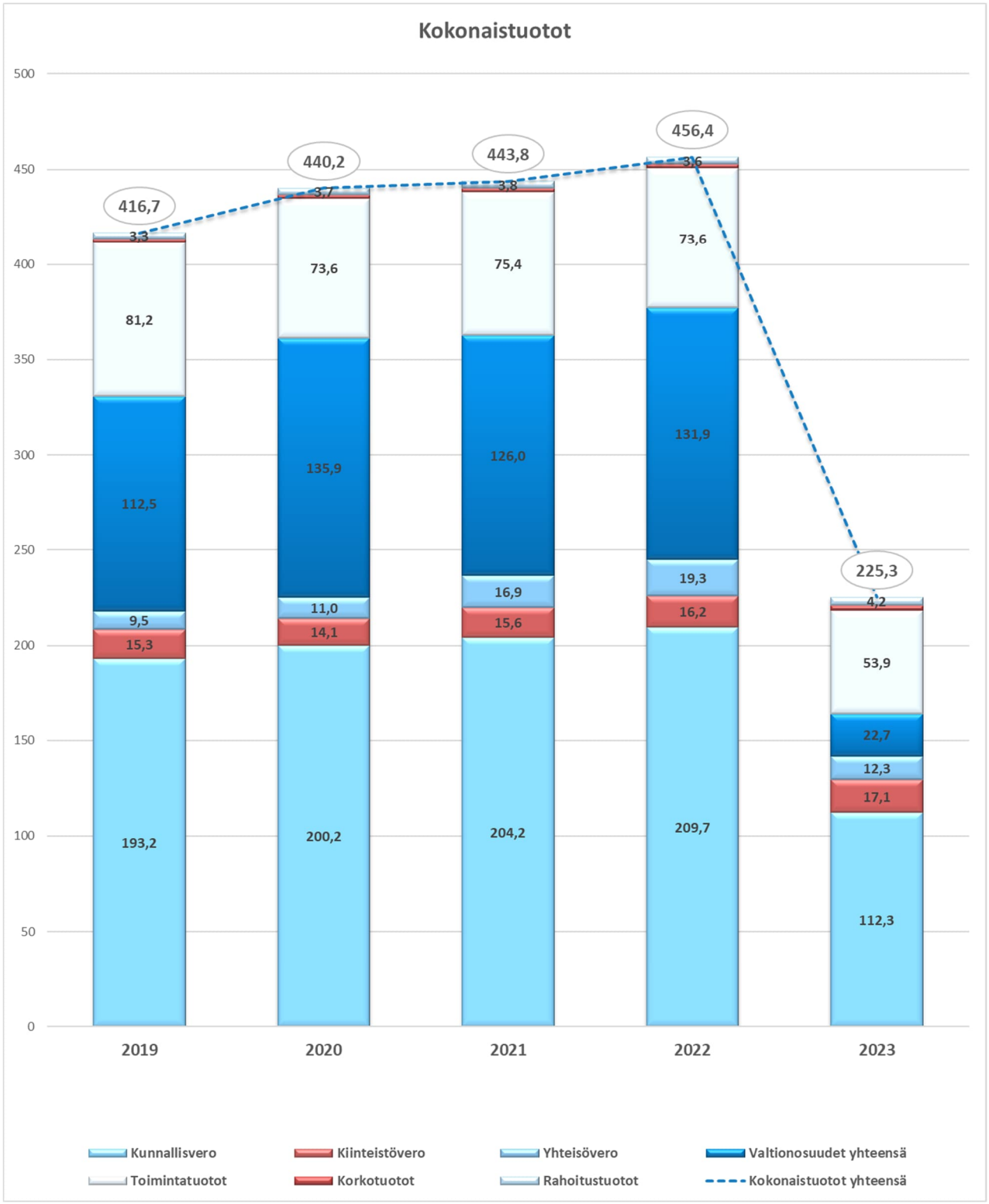
Tuloslaskelman sisältö

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tuottoina kertynyt tilikauden tulorahoitus riittää palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ns. ulkoiset erät eli tuotot, jotka on saatu kaupungin ulkopuolelta ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kaupungin ulkopuolelta. Viralliseen tuloslaskelmaan sisältyvät kaupungin lisäksi liikelaitokset ja tuloksesta on eliminoitu pois kaikki keskinäiset tilikauden aikaiset taloustapahtumat.

Hyvinvointialueiden aloittaminen 1.1.2023 on olennaisesti vaikuttanut kunnan kustannus- ja rahoitusrakenteeseen. Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoiminnan (liikelaitos) kustannukset ovat poistuneet palveluiden ostoista ja valtionosuudet ja verotulot pienentyneet. Muutokseen sisältyy siirtymäsäännöksiä ja muutostasauselementtejä, jolloin muutos vaikuttaa pysyvästi uuden kunnan taloudelliseen tilanteeseen.

TUOTOT

Kotkan kaupungin tuottojen kokonaismäärä (toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot) vuonna 2023 olivat yhteensä 225,3 milj. euroa. Kokonaistuottojen määrä laski olennaisesti johtuen hyvinvointialueiden aloittamisesta 1.1.2023, jolloin valtion rahoituksesta olennainen osa siirtyi kunnilta hyvinvointialueille. Tuottojen määrä yhteensä laski edellisestä tilikaudesta yhteensä - 231,1 milj. euroa. Valtionosuudet laskivat – 109,2 milj. euroa ja verotulot – 103,5 milj. euroa. Toimintatuotot pienenivät 1,8 milj. euroa. Toimintatuottojen muutokset edellisvuoteen verrattuna on esitetty kohdassa ”Toimintatuotot”

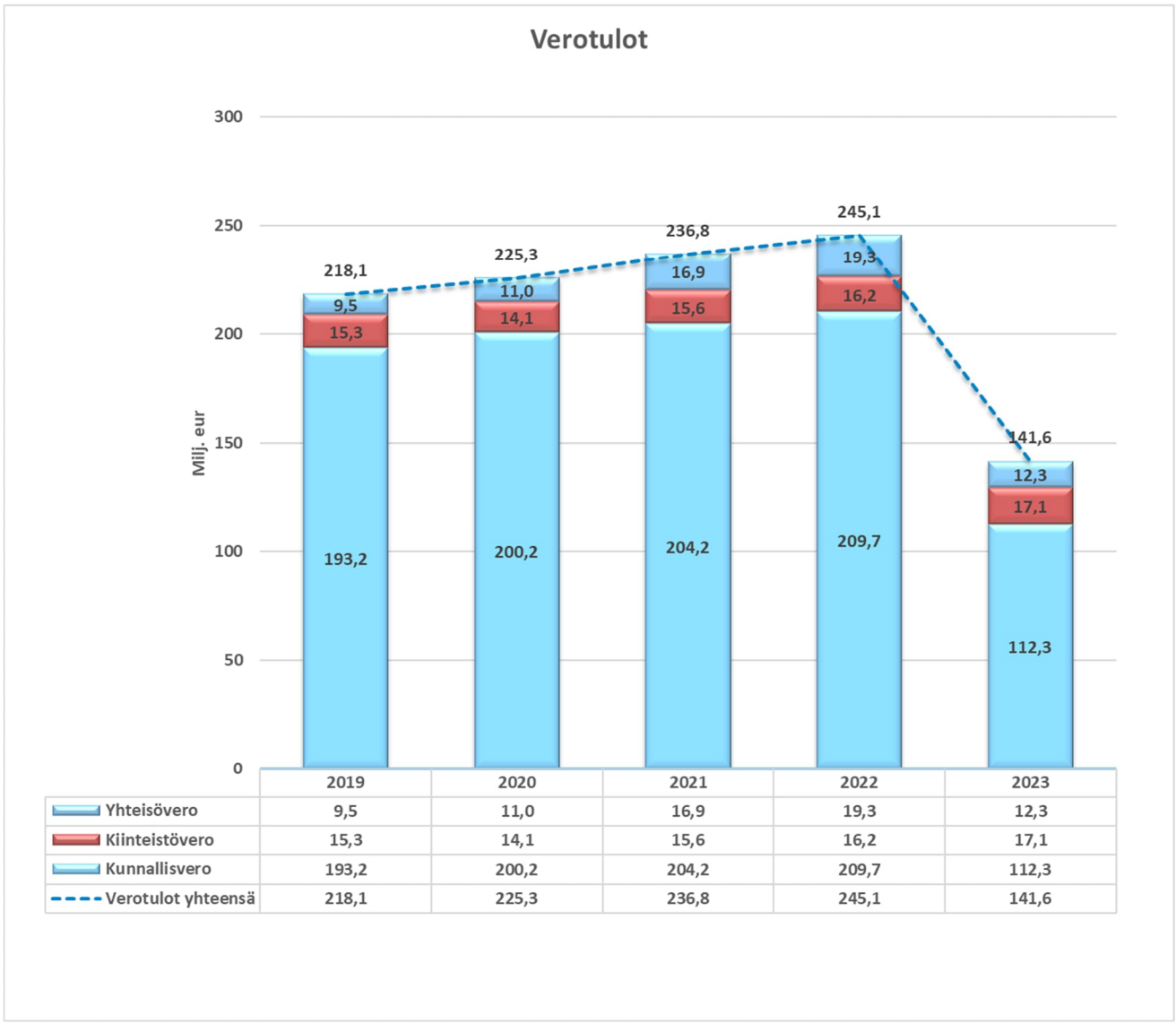

Verotulot

Verotulotilityksien kokonaismäärä vuodelta 2022 oli 141,6 milj. euroa. Verotulot laskivat hyvinvointialue uudistuksen johdosta huomattavasti ollen edellisvuotta 103,5 milj. euroa pienemmät. Kunnallisvero % vuodelle 2023 oli 9,36 %, kun edeltävänä vuonna kunnallisvero % oli 22,00. Hyvinvointialueuudistus ei vaikuttanut kunnan kiinteistöverokertymään, joka oli vuodelta 2023 yhteensä 17,1 milj. euroa, kun edellisvuonna kiinteistöveroja kertyi 16,2 milj. euroa. Kiinteistöverojen osuus verotuloista oli vuonna 2023 12 %:a, kun edellisenä vuotena osuus oli 7 %.

Kunnallisveron kokonaiskertymä tilikaudelle 2023 oli yhteensä 112,3 milj. euroa, kun edellisvuonna kertymä oli 209,7 milj. euroa. Vuoden 2023 verotilityksiin sisältyi vuoden 2022 ja 2021 kunnallisveron tilityksiä koko vuoden ajalta yhteensä 19,8 milj. euroa. Kyseiset tilitykset kertyvät ennen hyvinvointialueuudistusta edeltävällä veroprosentilla. Mainitut edellisten vuosien verohäntien kertymät nostivat tilikauden 2023 alkuvuoden tilityksiä ja laskivat loppuvuoden tilityksiä, jolloin veronmaksajille palautettiin liikaa maksettuja veroja.

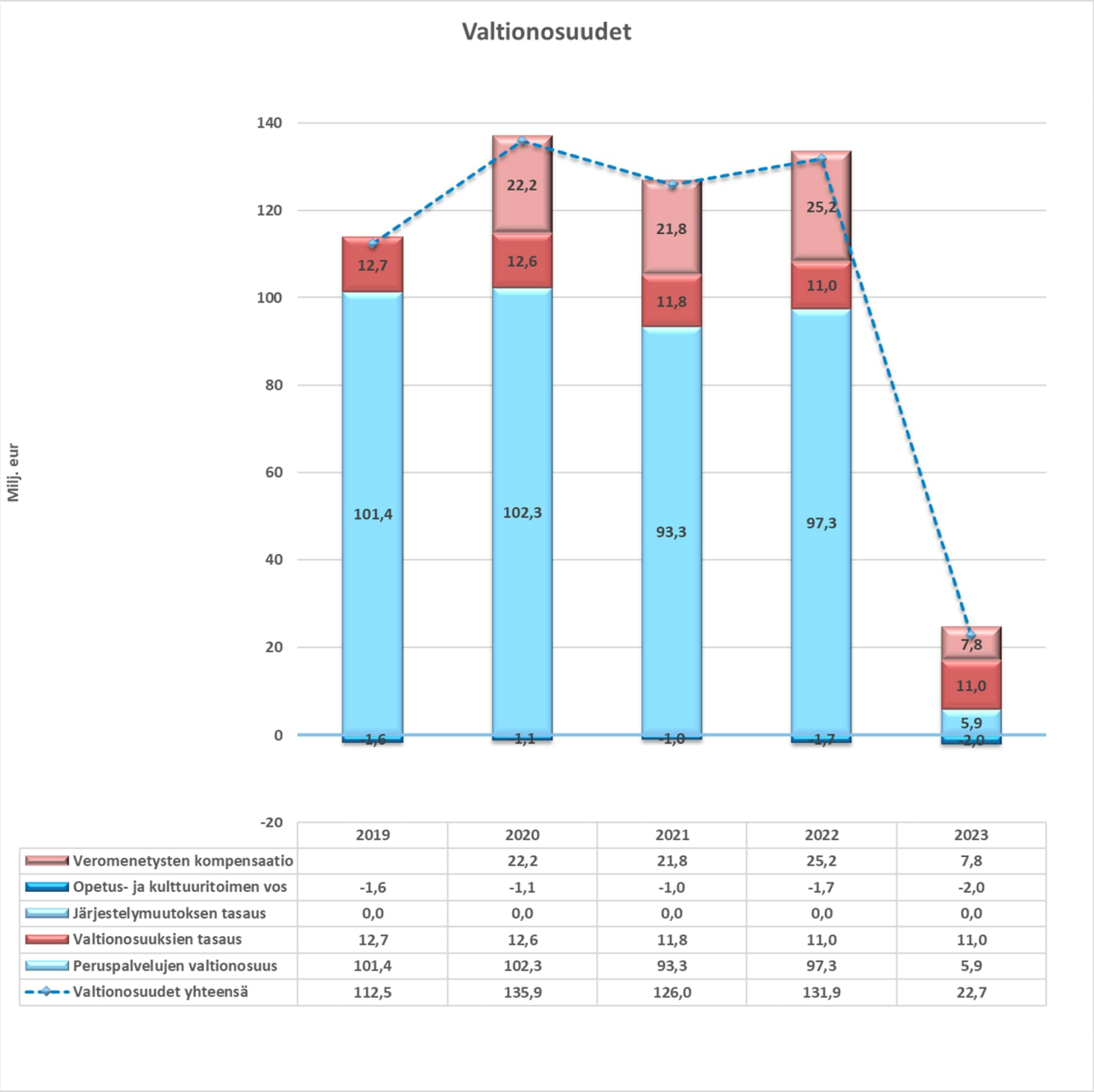
Kuntien yhteisöverojen kertymää leikattiin hyvinvointialueuudistuksen johdosta. Yhteisöveron tuotosta 1/3 osa siirrettiin kunnilta hyvinvointialueiden rahoitukseen. Tilikaudelta 2023 yhteisöveroja kertyi 12,3 milj. euroa, kun edellisellä tilikaudella kertymä oli 19,3 milj. euroa. Vähennys (7,0 milj. euroa) on hieman suurempi kuin edellä mainittu rahoituksen siirto hyvinvointialueille (6,4 milj. euroa).

	2019	2020	2021	2022	2023
Yhteisövero	9,5	11,0	16,9	19,3	12,3
Kiinteistövero	15,3	14,1	15,6	16,2	17,1
Kunnallisvero	193,2	200,2	204,2	209,7	112,3
Verotulot yhteensä	218,1	225,3	236,8	245,1	141,6

Valtionosuudet

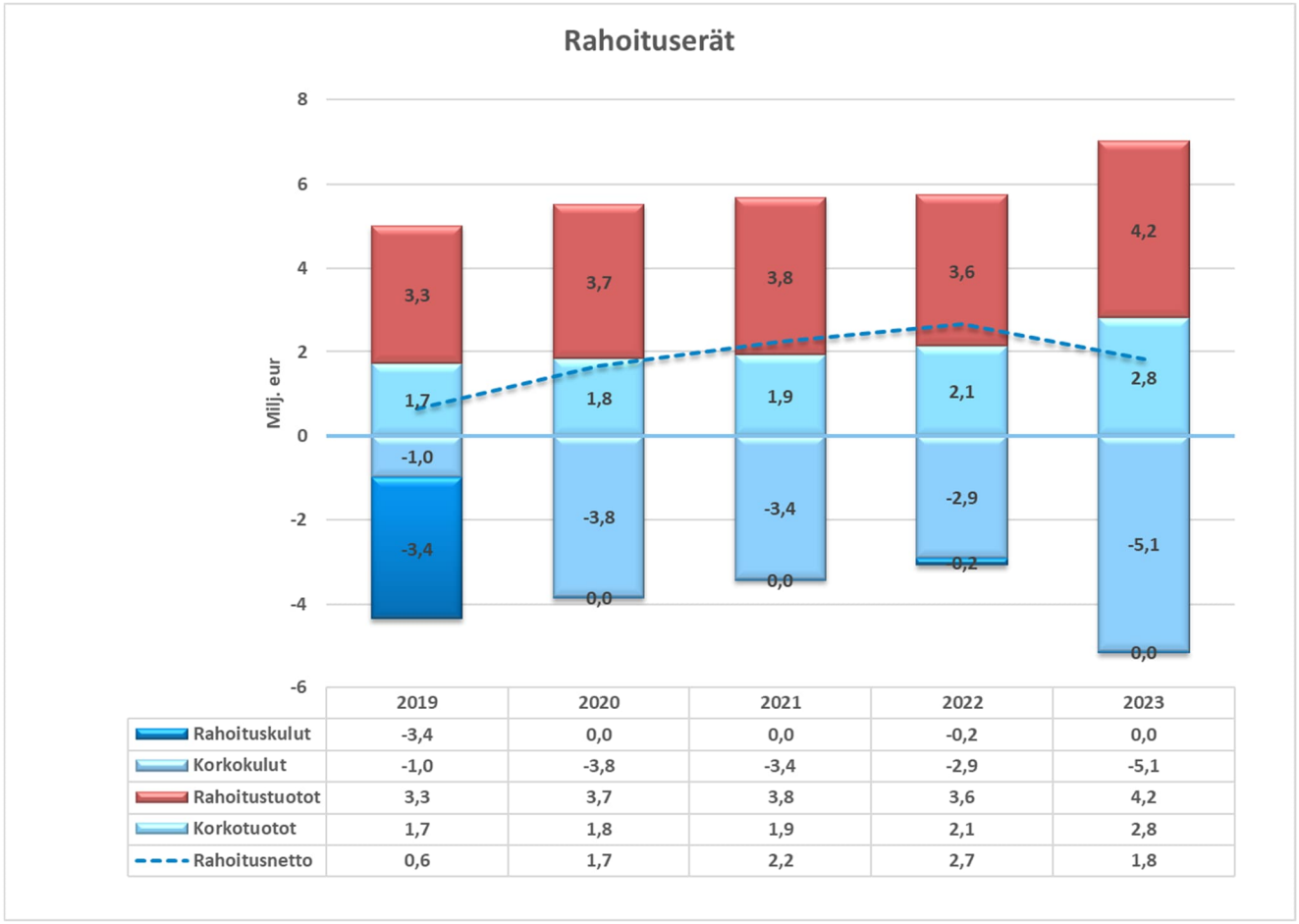
Valtionosuuksien yhteismäärä tilikaudella oli 22,7 milj. euroa. Valtionosuudet laskivat - 109,5 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Peruspalveluiden valtionosuus oli 5,9 milj. euroa, kun edellisvuonna peruspalveluiden (sis. terveys- ja sosiaalipalvelut) tuottamiseen saatiin valtionosuutta 131,9 milj. euroa.
Vertailuvuoden 2020 valtionosuudet sisälsivät huomattavia määriä erillisiä valtion koronatukitoimia.

	2019	2020	2021	2022	2023
Veromenetysten kompensaatio		22,2	21,8	25,2	7,8
Opetus- ja kulttuuritoimen vos	-1,6	-1,1	-1,0	-1,7	-2,0
Järjestelymuutoksen tasaus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valtionosuuksien tasaus	12,7	12,6	11,8	11,0	11,0
Peruspalvelujen valtionosuus	101,4	102,3	93,3	97,3	5,9
Valtionosuudet yhteensä	112,5	135,9	126,0	131,9	22,7

Rahoitustuotot

Korkotuotot (korkotulo lainoista tyttärille) nousivat vuodesta 2022 0,7 milj. euroa, ollen tilikaudella 2,8 milj. euroa. Korkotuottojen kasvu johtuu yleisen korkotason noususta sekä antolainakannan kasvamisesta.
Muut rahoitustuotot kasvoivat niin ikään 0,7 milj. Euroa. Tässä kasvu tulee etenkin HaminaKotka Satama Oy:n SVOP-palautuksesta sekä Kuntarahoitus Oyj:n kasvaneesta osingosta.

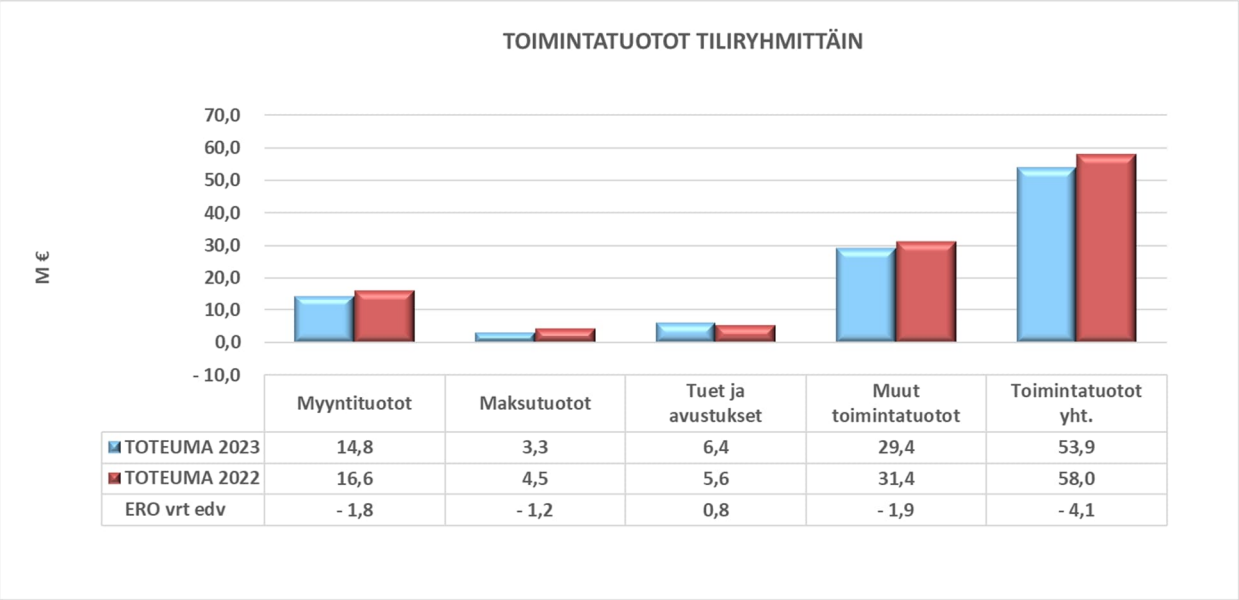

	2019	2020	2021	2022	2023
Rahoituskulut	-3,4	0,0	0,0	-0,2	0,0
Korkokulut	-1,0	-3,8	-3,4	-2,9	-5,1
Rahoitustuotot	3,3	3,7	3,8	3,6	4,2
Korkotuotot	1,7	1,8	1,9	2,1	2,8
Rahoitusnetto	0,6	1,7	2,2	2,7	1,8

Toimintatuotot

Toimintatuottojen ja -kulujen vertailut edelliseen vuoteen esitetään pelkästään kaupungin toteumatietojen mukaisina. Edellisen vuoden vertailutiedoissa ei ole mukana Kymenlaakson Pelastuslaitoksen toimintatuottoja eikä -kuluja.

Toimintatuottoja tilikaudelta kertyi 53,9 milj. euroa. Toimintatuotot laskivat kokonaisuutena – 4,1 milj. euroa.

	Myyntituotot	Maksutuotot	Tuet ja avustukset	Muut toimintatuotot	Toimintatuotot yht.
TOTEUMA 2023	14,8	3,3	6,4	29,4	53,9
TOTEUMA 2022	16,6	4,5	5,6	31,4	58,0
ERO vrt edv	- 1,8	- 1,2	0,8	- 1,9	- 4,1

Myyntituotot laskivat edellisvuodesta – 1,8 milj. euroa. Myyntituottojen laskusta olennainen osa aiheutuu maahanmuuttotyön valtion korvausten pienentymisestä varsinaisen palvelutoiminnan supistumisen johdosta.

Maksutuotot alenivat edellisvuodesta yhteensä – 1,2 milj. euroa. Olennaisin alenema syntyi varhaiskasvatusmaksujen pienentymisestä.
Tuet ja avustukset toteutuivat 0,8 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Kasvua aiheutui kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisissa opetustoimessa ja varhaiskasvatuksessa ja vähennystä kaupunkirakennelautakunnan alaisessa joukkoliikenteen yksikössä.

Muut toimintatuotot pienenivät – 1,9 milj. euroa. Pienentyminen johtuu pääasiallisesti muihin toimintatuottoihin kuuluvien käyttöomaisuuden myyntivoittojen pienentymisestä. Tilikaudella 2023 käyttöomaisuuden myyntivoittoja toteutui ainoastaan 0,4 milj. euroa, kun edellisenä vuonna käyttöomaisuuden myyntivoitot olivat 2,2 milj. euroa, mistä olennaisimpana Karhulan Sairaalan myyntivoitto.

KULUT

Toimintakulut

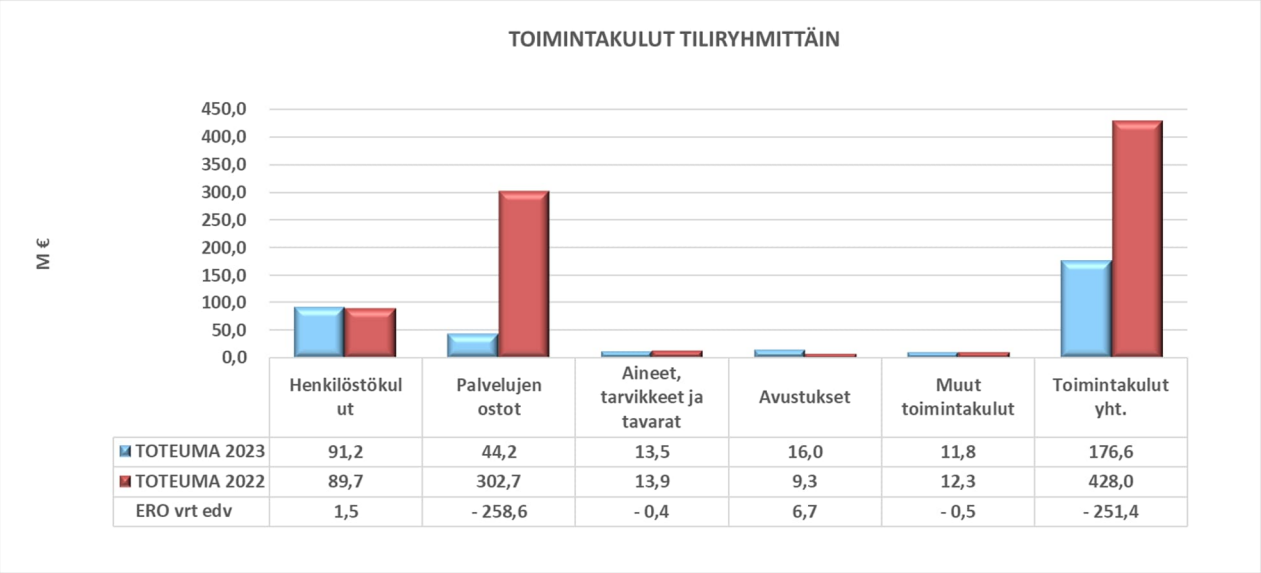
Kotkan kaupungin kulujen (toimintakulut, korkokulut ja rahoituskulut) kokonaismäärä oli 181,8 milj. euroa. Kuluista 176,6 milj. euroa oli toimintakuluja. Toimintakulut laskivat edellisvuodesta – 251,4 milj. euroa, mistä
Korkokulut ja -rahoituskulut olivat yhteensä 5,0 milj. euroa, kun vuonna 2022 ko. kulut olivat 3,1 milj. euroa.

Toimintakulujen tiliryhmäkohtaiset muutokset on esitetty alla olevassa kaaviossa. Toimintakulut pienenivät olennaisesti hyvinvointialueiden aloittamisen johdosta. Kymenlaakson sosiaali- ja terveyspalveluiden Kymsoten päättymisen vaikutus toimintakuluihin on 246,8 milj. euroa. Luvussa ei ole mukana työmarkkinatuen kuntaosuus, joka vertailuvuonna sisältyi Kymsoten laskutukseen (ns. edelleen laskutus).

Toimintakulujen vertailukelvottomuutta aiheuttaa myös Kymenlaakson Pelastuslaitoksen kuntaosuuden poistuminen Kaupunkirakennelautakunnan toimintakuluista. Kuntaosuus sisältyy vuoden 2022 palveluiden ostoihin 5,7 milj. euron suuruisena.

Myös maahanmuuttajatyön olennainen supistuminen ja ulkoistustoimenpiteet aiheuttavat toimintakuluihin 2,1 milj. euron vähennyksen suhteessa edellisvuoden toimintakuluihin. Kyseiset toimintakustannukset ovat pääosin valtion korvattavia, jolloin vastaava muutos on nähtävillä myös toimintatuottojen pienentymisenä.

Kun toimintakuluista eliminoidaan edellä mainitut (sote, kympe, maahanmuuttotyö) toiminnan muutoksen aiheuttamat kustannuserämuutokset, jää kunnan jäljellä olevien palveluiden toimintakulujen muutokseksi 3,3 milj. euroa kustannuslisäystä. Tästä lisäyksestä henkilöstökulujen lisäystä on 2,3 milj. euroa, palvelujen ostojen lisäystä 0,8 milj. euroa ja avustuksien lisäystä 0,8 milj. euroa. Aineissa ja tarvikkeissa sekä muissa toimintakuluissa tapahtui säästöä yhteensä 0,5 milj. euroa.

	Henkilöstökulut	Palvelujen ostot	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	Avustukset	Muut toimintakulut	Toimintakulut yht.
TOTEUMA 2023	91,2	44,2	13,5	16,0	11,8	176,6
TOTEUMA 2022	89,7	302,7	13,9	9,3	12,3	428,0
ERO vrt edv	1,5	- 258,6	- 0,4	6,7	- 0,5	- 251,4

Henkilöstökulut olivat 2023 yhteensä 91,2 milj. euroa. Henkilöstökulut kasvoivat edellisvuodesta 1,5 milj. euroa. Palkkojen ja palkkioiden kasvu oli 3,4 milj. euroa, kun henkilösivukulut pienenivät 2,0 milj. euroa.
Palkkojen henkilöstösivukuluihin sisältyy Kevan jäsenyhteisöiltään laskuttama tasausmaksu. Tasausmaksulla katetaan Kevan palkkaperusteisen eläkemaksun ylittävä osuus Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän kokonaismaksutasosta. Tasausmaksu veloitetaan hyvinvointialueilta ja kunnilta. Kuntien osuus maksusta on 48,7 %. Kuntien osuus jaetaan yksittäisille kunnille kunnan saaman verorahoituksen suhteessa. Tasausmaksua perittiin ensimmäisen kerran tilikaudelta 2023. Vuoden 2023 tasausmaksu oli 3,2 milj. euroa. Aiemmin kunnilta perittiin ns. eläkemenoperusteista maksua. Eläkemenoperusteinen maksu oli tilikaudella 2022 yhteensä 6,5 milj. euroa. Edellä mainitusta eläkemaksujärjestelmän muutoksesta aiheutui kunnalle 3,3 milj. euron kustannusten vähennys.

Henkilöstökuluihin sisältyy kunnan itsensä maksamat eläkkeet. Itse maksettavista eläkkeistä on tehty eläkevastuuvaraus taseeseen. Eläkevastuuvaraus tarkistetaan vähintään parin vuoden välein. Tilinpäätöksessä 2023 eläkevastuun määrä on tarkastettu Kevan eläkevastuun laskentapalvelussa. Koska eläkkeisiin on kohdistunut poikkeuksellisen suuret indeksikorotukset, niin myös kunnan eläkevastuun määrä on noussut. Eläkevastuun määrä on laskennan perusteella 31.12.2023 yhteensä 1,7 milj. euroa, kun tilikauden alussa vastuuvarauksen määrä oli 1,4 milj. euroa. Eläkevastuun muutos lisäsi tilikauden henkilöstösivukulujen määrää 0,3 milj. euroa. Tilikaudelta maksettujen eläkkeiden määrä oli 0,3 milj. euroa.

Palkat ja palkkiot tuloslaskelman erä muodostuu Kuntien palkoista ja palkkioista sekä jaksotetuista palkoista. Jaksotettuihin palkkoihin kirjataan lomapalkkavelan muutos. Tilikauden 2023 lopussa lomapalkkavelan muutos kirjattiin suoraan henkilöstön mukaiselle kustannuspaikalle, kun aiemmin vastaava vuosittainen muutos vyörytettiin varsinaisen toiminnan kustannuspaikoille. Tämä kirjaustavan muutos lisäsi vastuualueen henkilöstökulujen määrää, vaikka koko kaupungin tasolla kirjaustavan muutoksella ei ole vaikutusta.

Palkkojen ja palkkioiden 3,4 milj. euron kasvusta 0,8 milj. euroa aiheutui opetustoimen vastuualueelta ja 1,8 milj. euroa varhaiskasvatuksen vastuualueelta. Lisäksi hyvinvointilautakunnan alaisten toimintojen henkilöstökulujen kasvua oli 0,5 milj. euroa ja kaupunkirakennelautakunnan alaisissa toiminnoissa 0,8 milj. euroa. Lisätiedot henkilöstökulujen kasvusta on luettavissa lautakuntakohtaisista tilinpäätösdokumenteista.

Kunnan palveluiden ostot olivat tilikaudella yhteensä 44,2 milj. euroa. Edellisvuoden palveluiden ostoihin sisältyi vertailukelvottomia eriä, joita on selostettu edellä. Työmarkkinatuen kuntaosuus vuodelta 2022 sisältyi Kymsoten läpilaskutettaviin eriin ja sen johdosta sisältyi palvelujen oston tiliryhmään. Vuonna 2023 työmarkkinatuen kuntaosuus laskutettiin suoraan kunnalta ja kustannus sisältyy avustuksien tiliryhmään. Työmarkkinatuen kuntaosuus oli vuonna 2023 yhteensä 6,6 milj. euroa, mikä on 0,1 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2022.

Kun avustuskustannuksista poistetaan edellä mainittu työmarkkinatuen kirjaustavan muutos, niin muiden avustuksien määrä kasvoi tilikaudella 0,2 milj. euroa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat tiliryhmän kustannukset pienenivät edellisvuodesta 0,4 milj. euroa. Pienennyksestä 0,3 milj. euroa aiheutui maahanmuuttajatyön aine- ja tarvikeostojen pienentymisestä. Muiden yksiköiden aine- ja tarvikeostot pienenivät 0,1 milj. euroa.

Muut toimintakulut pienenivät vuoteen 2022 verrattuna 0,5 milj. euroa. Maahanmuuttajatyön osuus pienennyksestä oli 0,1 milj. euroa. Muihin toimintakuluihin sisältyvät vuokrakulut, joista vähennystä toimitilahallinnon vuokrakuluissa ja kasvua kaluston vuokrissa ja leasingkustannuksissa. Muihin toimintakuluihin sisältyvät myös luottotappiot, joita kirjattiin tilikauden 2023 aikana yhteensä 0,1 milj. euroa.

Rahoituskulut

Korkokulut olivat tilikaudelta – 5,1 milj. euroa, mikä on – 2,2 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2022. Korkokustannusten nousu on seurausta yleisen korkotason noususta. Euribor-korot nousivat reippaasti vuoden 2023 aikana. Esimerkiksi 3 kk Euribor korko tammikuussa 2023 oli 2,25 % ja joulukuun 2023 lopussa jo 3,95 %:

Toimintakate ja vuosikate

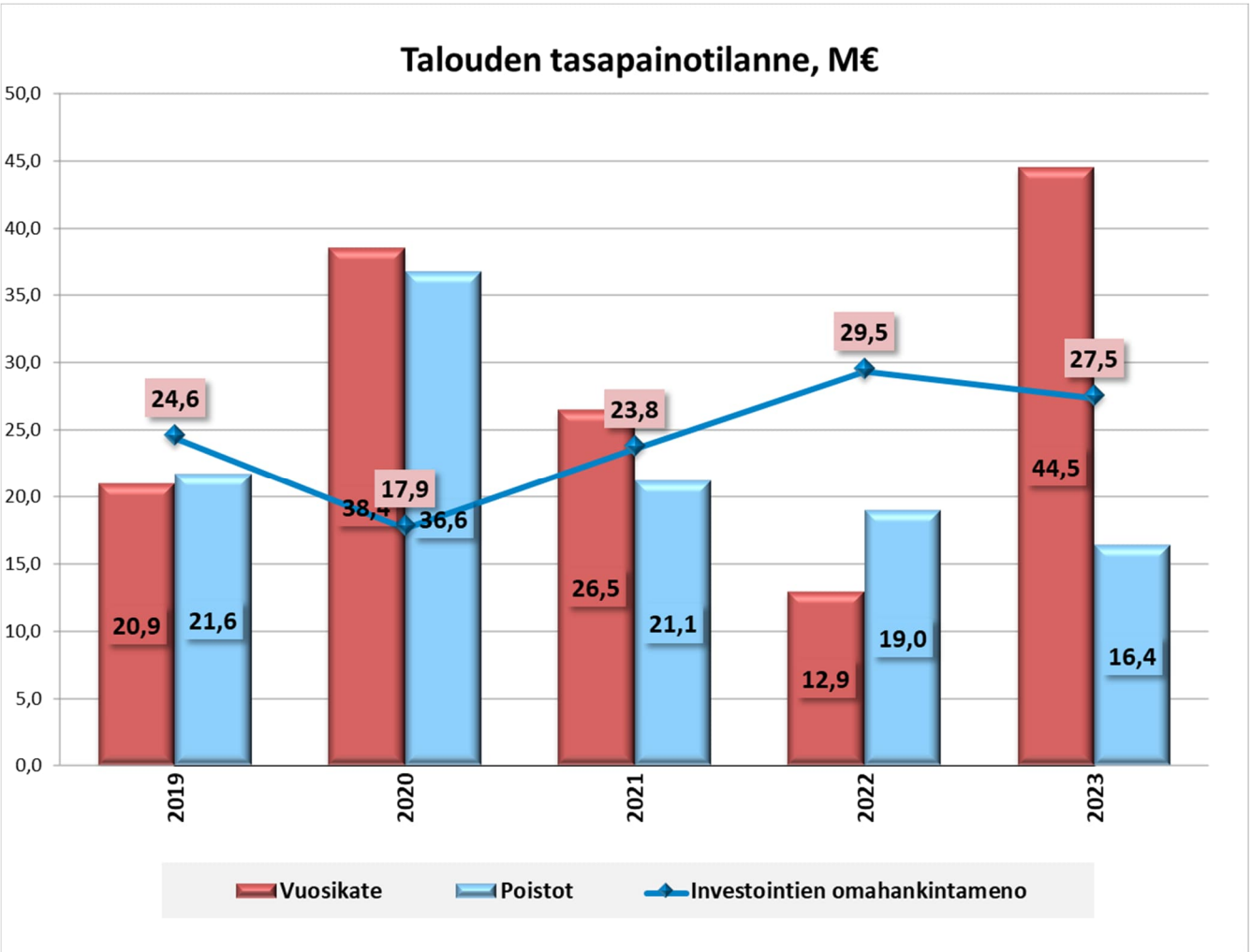
Toimintakatteella osoitetaan, paljonko kuluista saadaan katetuksi palvelutoiminnan myynti- ja maksutuloilla. Loput toimintakuluista katetaan käytännössä vero- ja valtionosuusrahoituksella. Toimintakate on kunnissa negatiivinen. Tilikauden toimintakate oli – 121,7 milj. euroa, ollen 245,0 milj. euroa edellisvuotta parempi. Toimintakatteen olennainen muutos aiheutuu sosiaali- ja terveysmenojen siirtymisestä hyvinvointialueelle. Hyvinvointialue saa toimintansa rahoituksen valtiolta.

Toimintatuotot kattoivat 30,7 % toimintakuluista, mikä osuus on kasvanut edellisvuodesta 14,0 %. Tunnusluvun kuntakohtaisessa vertailussa on huomioitava kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen. Kuntien tilinpäätös- ja tunnuslukuvertailuja on saatavissa nettisivustolta Tutkihallintoa.fi. Tilinpäätöstiedot vuodelta 2023 on raportoitava Valtiokonttorille viimeistään 30.4.2024.

Tilinpäätöksen 2023 vuosikate oli 44,5 milj. euroa ja se parani edellisestä vuodesta 31,5 milj. euroa. Vuosikatteeseen sisältyvät verotulot ja valtionosuudet laskivat edellisvuodesta 212,7 milj. euroa, josta verotulojen kasvu oli 8,4 milj. euroa, mikä on seurausta valtion rahoituserien siirtymisestä kunnilta hyvinvointipalveluiden rahoittamiseen.

Poistojen kokonaismäärä 16,4 milj. euroa muodostuu suunnitelman mukaisista poistoista. Suunnitelman mukaiset poistot olivat tilikaudelta 15,6 milj. euroa. Tilikauden kertaluonteiset poistot olivat 0,8 milj. euroa. Sekä suunnitelman mukaisiin poistoihin että kertaluonteisiin poistojen euromäärän muutoksiin vaikuttivat olennaisesti pysyvien vastaavien laskentaohjeiden päivitys ja sen seurauksena toimeenpantu pysyvien vastaavien tarkastus menojäännöskohteiden osalta. Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 11.12.2023 hyväksynyt uudet pysyvien vastaavien ohjeet, jonka mukaisesti luovutaan kokonaan menojäännöspoistojen soveltamisesta. Menojäännöspoistomenettelyä on aiemmin käytetty kiinteiden rakenteiden ja laitteiden poistosuunnitelmana.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, tulorahoitus on riittävä. Oletus on kuitenkin pätevä vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Investointien omahankintameno on investointimenojen ja rahoitusosuuksien erotus ilman pysyvien vastaavien myyntien vaikutusta. Nettoinvestoinneilla tarkoitetaan bruttoinvestointien ja rahoitusosuuksien sekä muiden tulojen erotusta. Investointien muissa tuloissa esitetään myytyjen pysyvien vastaavien hankintamenojen vähennykset.

Tilikauden 2023 investointien omahankintamenot olivat 27,5 milj. euroa. Kun huomioidaan myytyjen pysyvien vastaavien tasearvon muutos 0,1 milj. euroa, niin nettoinvestointien määrä oli 27,4 milj. euroa.
Investointien rahoitusosuudet olivat tilikaudelta 2023 yhteensä 0,8 milj. euroa. Rahoitusosuutena on käsitelty ainoastaan kunnan saamat avustukset valtiolta, mikä vastaa Kuntaliiton poistoyleisohjetta. Muiden yritysten avustukset ja niitä vastaavat investointikustannukset on kirjattu käyttötalouteen, mikä menettely on otettu käyttöön vuodesta 2023 lähtien.

Investoinnit eritellään tarkemmin kohdassa 8.5 Investointiosan toteutuminen.

Vuoden 2023 vuosikate 44,5 milj. euroa on riittänyt investointien omahankintahinnan 27,5 milj. eur kattamiseen. Vuoden 2023 tilikauden poistot olivat 16,4 milj. euroa.

Satunnaiset erät

Tilikaudella 2023 ei ole kirjattu satunnaisia eriä.

Tilinpäätössiirrot

Tilikaudella 2023 on tuloutettu poistoeroa (purettu investointivarausta) yhteensä 0,1 milj. euroa. Poistoeron muutos aiheutuu Opintokeskus Karhun rakennuksen poistoeron tuloutuksesta kyseisen rakennuksen suunnitelman mukaisia poistoja vastaavasti.

Tilikauden ylijäämä

Tilikauden ylijäämä oli 28,2 milj. euroa (28 229 793,28 eur). Ylijäämä sisältää poistoeron tuloutuksen 0,1 milj. euroa. Ilman poistoeron tuloutusta muodostuva tilikauden tulos oli 28,1 milj. euroa

Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

milj. euroa	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	20,9	38,4	26,5	12,9	44,5	31,5
Satunnaiset erät	0,6	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-4,2	9,0	-7,5	-10,1	0,0	10,1
Investointien rahavirta						0
Investointimenot	-41,2	-18,7	-24,1	-29,9	-28,3	1,6
Rahoitusosuudet investointeihin	1,5	0,8	0,3	0,4	0,8	0,4
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5,4	1,2	6,5	6,9	0,4	-6,5
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-17,1	30,7	1,5	-19,7	17,3	37,1
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,2	-0,1
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0	30,0	0,0	30,0	30,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-29,2	-14,1	-43,3	-8,9	-5,7	3,2
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4,2	11,3	-19,9	15,4	13,9	-1,5
Oman pääoman muutokset	15,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-22,9	-3,4	3,3	-22,7	-46,7	-24,0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-32,9	-6,2	-29,8	-16,3	-8,6	7,7
Rahavarojen muutos	-50,0	24,5	-28,3	-36,0	8,7	44,7
Rahavarat 31.12.	43,5	68,0	39,7	3,7	12,5	
Rahavarat 1.1.	93,5	43,5	68,0	39,7	3,7	

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Investointien tulorahoitus, %	52,6	215,4	111,1	43,8	161,6	117,7
Laskennallinen lainanhoitokate	0,6	1,0	0,8	0,4	1,1	0,7
Kassan riittävyys, pv	34	57	30	3	21	18
Asukasmäärä	52 165	51 695	51 248	50 640	50 488	-152
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, milj. eur	46,0	90,1	94,4	-7,6	12,8	20,3

Investointien tulorahoitus, %
= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno
Laskennallinen lainanhoitokate
= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)
Kassan riittävyys (pv)
= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa.
Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla lukua useamman vuoden jaksolla.

Kotkan kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta 2023 oli 17,3 milj. euroa eli tulorahoitus on riittänyt kattamaan tilikauden investoinnit. Edellisten tilikausien toiminnan ja investointien rahavirta on vaihdellut merkittävästi. Vaihteluun ovat vaikuttaneet erot vuotuisissa investointitasoissa, olennaiset myyntivoittotapahtumat ja esim. pakollisen varauksen kirjaukset. Vuoden 2023 toiminnan rahavirran positiivisuus aiheutuu vuosikatteen hyvästä kehityksestä.

Kassavarojen riittävyyden tunnusluku oli 21 päivää, kun vuonna 2022 se oli 3 päivää. Rahavarat olivat vuoden vaihteessa 12,5 milj. euroa.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE

milj. euroa

VASTAAVAA	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
PYSYVÄT VASTAAVAT	525,9	510,2	511,4	517,4	496,7	-20,7
Aineettomat hyödykkeet	0,7	0,7	1,0	1,1	6,3	5,3
Aineettomat oikeudet	0,1	0,4	0,4	0,2	0,1	-0,1
Muut pitkävaikutteiset menot	0,5	0,3	0,6	0,8	6,2	5,4
Ennakkomaksut	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Aineelliset hyödykkeet	307,1	288,2	284,2	285,0	285,0	0,0
Maa- ja vesialueet	95,5	104,0	103,5	106,6	107,4	0,8
Rakennukset	141,5	121,2	115,0	109,6	105,2	-4,3
Kiint.rakenteet ja laitteet	54,9	50,5	46,7	44,0	43,9	-0,2
Koneet ja kalusto	7,9	8,6	8,6	8,0	2,8	-5,2
Muut aineelliset hyödykkeet	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	0,0
Enn.maksut ja keskener.hankinnat	5,2	1,7	8,2	14,6	23,5	8,9
Sijoitukset	218,0	221,4	226,3	231,3	205,4	-25,9
Osakkeet ja osuudet	212,2	215,5	220,4	225,4	199,4	-26,1
Muut lainasaamiset	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	0,0
Muut saamiset	0,6	0,6	0,6	0,6	0,8	0,2
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,8	0,8	0,9	1,2	1,3	0,1
Valtion toimeksiannot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,8	0,8	0,9	1,2	1,3	0,1
VAIHTUVAT VASTAAVAT	114,1	142,4	120,5	116,0	148,4	32,4
Vaihto-omaisuus	0,6	1,3	1,0	0,7	0,6	-0,1
Aineet ja tarvikkeet	0,6	1,3	1,0	0,7	0,6	-0,1
Saamiset	70,0	73,0	79,8	111,6	135,4	23,8
Pitkäaikaiset saamiset	51,2	58,4	63,6	96,1	126,1	30,0
Lainasaamiset	47,3	55,2	58,1	90,6	120,6	30,0
Siirtosaamiset	3,9	3,2	5,5	5,5	5,5	0,0
Lyhytaikaiset saamiset	18,8	14,6	16,2	15,5	9,3	-6,2
Myyntisaamiset	5,8	5,7	4,9	4,0	3,6	-0,4
Lainasaamiset	0,0	0,0	5,1	6,1	1,6	-4,5
Muut saamiset	7,9	5,3	2,5	1,6	1,1	-0,5
Siirtosaamiset	5,1	3,6	3,7	3,8	3,0	-0,8
Rahoitusarvopaperit	30,0	30,0	30,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	30,0	30,0	30,0	0,0	0,0	0,0
Rahat ja pankkisaamiset	13,5	38,0	9,7	3,7	12,5	8,7
VASTAAVAA YHTEENSÄ	640,8	653,5	632,9	634,6	646,4	11,8

VASTATTAVAA	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
OMA PÄÄOMA	303,2	309,2	314,7	310,0	308,0	-2,0
Peruspääoma	293,1	293,1	293,1	293,1	262,9	-30,2
Muut omat rahastot	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,0
Edel. tilikauden yli-/alijäämä	9,0	13,1	15,1	20,6	15,9	-4,7
Tilikauden yli-/alijäämä	0,1	2,1	5,5	-4,7	28,2	33,0
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET						0
VARAUKSET	4,4	4,2	3,9	2,6	2,5	-0,1
Poistoero	4,4	4,2	3,9	2,6	2,5	-0,1
Vapaaehtoiset varaukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
PAKOLLISET VARAUKSET	2,4	11,7	9,2	1,4	1,7	0,3
Eläkevaraukset	2,4	2,1	1,7	1,4	1,7	0,3
Muut pakolliset varaukset	0,0	9,7	7,5	0,0	0,0	0,0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	0,8	0,8	0,9	1,2	1,2	0,0
Valtion toimeksiannot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lahjoitusrahastojen pääomat	0,8	0,8	0,9	1,2	1,2	0,0
VIERAS PÄÄOMA	329,9	327,5	304,2	319,4	333,0	13,6
Pitkäaikainen	96,1	52,8	73,9	68,0	93,8	25,8
Joukkovelkakirjalainat	30,0	0,0	30,0	30,0	30,0	0,0
Lainat rah. ja vak.laitoksilta	65,3	52,0	43,1	37,4	63,4	25,9
Saadut ennakot	0,8	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut velat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Siirtovelat	0,0	0,0	0,7	0,6	0,4	-0,1
Lyhytaikainen	233,8	274,8	230,3	251,3	239,2	-12,2
Joukkovelkakirjalainat	0,0	30,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lainat rah. ja vak.laitoksilta	164,1	163,4	154,1	159,9	176,7	16,8
Lainat julkisyhteisöiltä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lainat muilta luotonantajilta	37,6	48,8	33,9	40,3	35,8	-4,5
Saadut ennakot	1,4	2,6	2,5	3,8	1,8	-1,9
Ostovelat	15,7	15,2	24,7	30,0	9,7	-20,3
Muut velat	4,1	3,8	3,9	4,9	4,7	-0,2
Siirtovelat	10,8	10,9	11,2	12,5	10,4	-2,0
VASTATTAVAA YHT	640,8	653,5	632,9	634,6	646,4	11,8

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Tarkemmin eritelty, sentin tarkkuudella laadittu tase esitetään tilinpäätöslaskelmat - osassa.

TASEEN TUNNUSLUVUT	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Kunnan omavaraisuus %	48,2	48,2	50,5	49,6	48,2	-1,4
Suhteellinen velkaantuneisuus %	79,6	74,6	68,9	70,0	151,7	81,7
Lainat ja vuokravastuut 31.12. (milj. euroa)	443	434	370	408	414	7
Lainat ja vuokravastuut 31.12. euroa/asukas	8 492	8 391	7 216	8 047	8 207	160
Kertynyt yli/alijäämä, 1000 euroa	9 128	15 128	20 614	15 884	44 113	28 230
Kertynyt yli/alijäämä, euroa/asukas	175	293	402	314	874	560
Kunnan lainakanta 31.12. (milj.euroa)	297	294	261	268	306	38
Kunnan lainat euroa/asukas	5 695	5 692	5 095	5 285	6 058	773
Lainasaamiset (milj. euroa)	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	0,0
Asukasmäärä	52 165	51 695	51 248	50 640	50 488	-152

Omavaraisuusaste, %
= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)
Suhteellinen velkaantuneisuus, %
= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot
Lainat ja vuokravastuut 31.12. (uusi tunnusluku)
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut
Lainakanta 31.12.
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)
Lainasaamiset 31.12.
= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Kriisikunta kriteeristön uudistuksen seurauksena yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta on päivitetty vuodesta 2019 lähtien. Päivitetyn ohjeen mukaan tunnuslukuina esitetään lainat ja vuokravastuut 31.12. sekä per asukas. Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuut huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena. Liitetietojen ohjeistuksen mukaan vuokravastuut ovat vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma. Vuokravastuina esitetään kaiken tyyppisistä tuotannontekijöistä syntyvät vuokravastuut, kuten toimitilat, koneet ja laitteet, maa-alueet. Tunnusluvasta ei ole esitettävissä vertailutietoa edellisiltä vuosilta vuokravastuumääritelmän muutoksesta johtuen.

Kotkan kaupungin taseen loppusumma oli 646,4 milj. euroa. Taseen loppusumma kasvoi 11,8 milj. euroa. Aineellisten hyödykkeiden eli maa-alueiden, rakennusten, koneiden, laitteiden jne. tasearvo säilyi ennallaan. Osakkeiden tasearvo pieneni - 25,9 milj. euroa, mikä aiheutuu Kymenlaakson sosiaali- ja terveyspalveluiden kuntayhtymäosuuksien alaskirjauksesta kunnan peruspääomaa vastaan. Aineettomien hyödykkeiden tasearvo kasvoi 5,3 milj. euroa. Tasearvon kasvu johtui VT 7 tasearvon uudelleen kohdistamisesta kiinteistä rakennelmista ja laitteista muihin pitkävaikutteisten menojen osallistuminen toisen yhteisön hankkeisiin. Osallistuminen toisen yhteisön hankkeisiin käyttöomaisuusryhmä perustettiin pysyvien vastaavien laskentaohjeiden päivityksen yhteydessä. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on suosituksessaan esittänyt kyseisen omaisuusryhmän, mutta omaisuusryhmää ei ole täydennetty kaupungin pysyvien vastaavien laskentaohjeisiin joulukuun 2023 päivitystä aiemmin. Taseryhmää käytetään, kun omaisuuserä ei siirry kaupungin omistukseen, vaikka kaupunki kustannuksiin osallistukin. Tilikausina 2021 – 2023 toteutettiin Valtion väylähankkeena Paimenportin eritasoliittymä. Kyseinen liittymä on valmistuksen jälkeen siirtynyt kaupungin omistukseen. Tästä syystä kyseinen liittymä sisältyy kiinteiden rakennelmien ja laitteiden omaisuusryhmään.

Keskeneräisiin hankintoihin sisältyvät seuraavalla tilikaudella jatkuvat investoinnit. Näistä olennaisimmat ovat Karhulan Alakoulun (Käpylän koulu) investointi, Keltakallion teollisuusalueeseen liittyvät investoinnit sekä Arto Tolsa Areenan katsomorakennusinvestointi.

Taseesta laskettava omavaraisuusaste oli tilikauden päättyessä 48,2 %. Lainakannan määrä kasvoi 38,0 milj. euroa ja lainat asukasta kohti olivat 6 058 euroa. Kaupungilla oli taseessaan 31.12.2023 pitkäaikaista lainaa 93,4 milj. euroa. Lyhytaikaista lainaa pankeilta ja rahalaitoksilta (sisältää kuntatodistukset) oli yhteensä 176,7 milj. euroa, josta 4,08 milj. euroa on pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä vuonna 2024. Tämän lisäksi kaupungilla on 35,8 milj. euroa lyhytaikaista velkaa tytäryrityksille konsernitilistä.

Suhteellinen velkaantuneisuus kuvaa kaupungin mahdollisuuksia selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksellaan. Tunnusluku on sitä parempi, mitä pienempi luvun arvo on. Rahoitusvarallisuus mittaa kaupungin likvidien varojen riittävyyttä vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Suhteellinen velkaantuneisuus oli vuodelta 2023 151,7 %, kun edellisenä vuonna tunnusluku oli 70,0 %. Tunnusluku lasketaan vieraan pääoman pl saadut ennakot osuutena käyttötuloista. Käyttötuloihin luetaan toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet. Käyttötulot pienenivät olennaisesti hyvinvointialueiden aloittamisen johdosta ja tämä aiheuttaa suhteellinen velkaantuneisuus tunnusluvun olennaisen heikkenemisen (- 81,7 %).

Kertyneen yli-/alijäämän määrä osoittaa, paljonko kunnalla on tulevina vuosina liikkumavaraa tai mikä määrä on katettava tulevien vuosien ylijäämäisillä tilinpäätöksillä. Kumulatiivinen ylijäämä tilikauden 2023 lopussa oli 44,1 milj. euroa. Tilikauden kumulatiivista ylijäämää kasvatti kuluvan tilikauden ylijäämä 28,2 milj. euroa, kun tilikauden kumulatiivinen ylijäämä 1.1.2023 oli 15,9 milj. euroa.

Kunnan peruspääoma oli tilikauden lopussa 262,9 milj. euroa. Edellisen tilikauden lopussa (31.12.2022) peruspääoma oli 293,1 milj. euroa. Peruspääoma on pienentynyt 30,2 milj. euroa hyvinvointialueuudistuksen aloittamisen seurauksena. Muutoksesta 26,0 milj. euron vähennys aiheutui Kymsote kuntayhtymäosuuksien arvoista. Peruspääomaa on kasvattanut 0,2 milj. euron kirjaus hyvinvointialueelle siirtyneiden henkilöiden lomapalkkavelasta 31.12.2022. Edellä mainitut kirjaukset perustuvat kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston antamaan lausuntoon (nro 139) sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksesta johtuvan ns. vapaaehtoisen kuntayhtymän peruspääoman muutoksen käsittelystä kunnan kirjanpidossa. Hyvinvointialue- ja kuntajaosto on antanut lausunnon, koska voimaanpanolaissa ei erikseen ole säännöksiä ns. vapaaehtoisen kuntayhtymän omaisuusjärjestelyistä johtuvan peruspääoman muutoksen käsittelystä jäsenkunnan kirjanpidossa.

Kunnan peruspääomaa on edellä lausutun lisäksi pienentänyt Kymenlaakson Pelastuslaitoksen omaisuuserien ja lomapalkkavelan oikaisut. Liikelaitoksen hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuuserät olivat yhteensä 5,9 milj. euroa ja lomapalkkavelan määrä 1,5 milj. euroa. Kirjanpitolautakunnan hyvinvointi- ja kuntajaosto on antanut lausunnon (nro 140) liikelaitokseen tai taseyksikköön kohdistuvien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen omaisuusjärjestelyjen kirjaamisesta. Lausunnon mukaan liikelaitoksen omaisuus ja velkaerien oikaisut kirjataan kunnan peruspääomaa vastaan. Edellä mainittujen kirjausten vaikutus on olut peruspääomaa 4,4 milj. euroa peruspääomaa alentava.

1.5 Kokonaistuotot ja -menot

KOKONAISTULOT JA -MENOT

milj. euroa

	2022	%	2023	%
TULOT				
Toiminta				
Toimintatuotot	73,6	15,4 %	53,9	20,0 %
Verotulot	245,1	51,4 %	141,6	52,4 %
Valtionosuudet	131,9	27,7 %	22,7	8,4 %
Korkotuotot	2,1	0,5 %	2,8	1,0 %
Muut rahoitustuotot	3,6	0,8 %	4,2	1,6 %
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät				
- Pysyvien vastaavien myyntivoitot	-2,3	-0,5 %	-0,3	-0,1 %
Investoinnit				
Rahoitusosuudet invest.menoihin	0,4	0,1 %	0,8	0,3 %
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot	6,9	1,5 %	0,4	0,1 %
Rahoitustoiminta				
Antolainojen vähennys	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0 %	30,0	11,1 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	15,4	3,2 %	13,9	5,2 %
Oman pääoman lisäykset	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	476,8	100,0 %	270,1	100,0 %
MENOT				
Toiminta				
Toimintakulut	441,6	90,1 %	176,6	82,3 %
- Valmistus omaan käyttöön	-1,3	-0,3 %	-1,0	-0,5 %
Korkokulut	2,9	0,6 %	5,1	2,4 %
Muut rahoituskulut	0,2	0,0 %	0,0	0,0 %
Satunnaiset kulut		0,0 %		0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät				
- Pakollisten varausten muutos	7,8	1,6 %	-0,3	-0,1 %
Satunnaiset kulut	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Investoinnit				
Investointimenot	29,9	6,1 %	28,3	13,2 %
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäys	0,1	0,0 %	0,2	0,1 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	8,9	1,8 %	5,7	2,6 %
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Oman pääoman vähennys	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	490,1	100,0 %	214,7	100,0 %

2 Kotka konsernin toiminta ja talous

Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupungin tytäryhteisöjen toimintaa ohjaavat konserniohje ja siihen liittyvä suositus ”Hyvä hallinto ja johtamistapa Kotkan kaupungin tytäryhtiöissä”. Konserniohje ja edellä mainittu suositus päivitettiin valtuustossa 17.10.2022. Lisäksi tytäryhteisöjen toimintaa ohjaavat kaupunkistrategia sekä sen nojalla laaditut erilaiset ohjelmat, kuten Kotkan kaupungin ilmasto-ohjelma 2021–2030 (Kv 14.12.2020 § 139). Tytäryhteisöjen toimintaa ohjaavat niin ikään tytäryhteisöjen omistajapoliittiset linjaukset (Kv 11.12.2023 § 136), jotka ohjaavat samalla myös kaupungin toimielinten ja viranhaltijoiden toimintaa. Omistajaohjausjaosto ohjaa tytäryhteisöjen toimintaa myös konkreettisissa tapauksissa antamalla ennakkokäsityksensä ohjattavasta asiasta. Jaosto myös valvoo tytäryhteisöjen toimintaa kuulemalla kokouksissaan yhteisöjen ajankohtaiskatsauksia.

Kaupunginhallitus ja sen omistajaohjausjaosto johtavat kuntakonsernia. Konsernin operatiivinen johtaminen on kaupunginjohtajan vastuulla. Kansliapäällikkö avustaa kaupunginjohtajaa Kotka-konsernin ohjauksessa. Konserniyhtiöiden valvontavastuu on jaettu kaupunginjohtajan, kansliapäällikön ja viranhaltijoiden kesken.

Vuonna 2023 konserniyhtiöiltä kerättiin tietoa (mm. tulos, tulosennuste, investoinnit, lainakanta, keskikorko) e-lomakkeella ja konsernin laajuisella Apollo rahoitusjärjestelmällä 30.4.2023 tilanteesta sekä 30.9.2023 tilanteesta. Tiedot koostettiin ja vietiin hallitukselle tiedoksi 5.6.2023 sekä 30.10.2023. Näiden lisäksi raportoitiin laajempi valtuuston tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen 1.1.-30.6.2023, mikä käsiteltiin hallituksessa 4.9.2023.

Kotka-konserniin kuuluvat tytäryhteisöt on omistajapoliittisissa linjauksissa jaettu toimialakohtaisesti eri ryhmiin. Eri liiketoimintaryhmille sekä jokaiselle konserniyhteisölle on omistajapoliittisissa linjauksissa asetettu omat kaupunkistrategian linjauksista johdetut kehittämistavoitteet. Eri liiketoimintaryhmissä voi olla sekä kilpailluilla markkinoilla toimivia yhteisöjä, että yhteisöjä, jotka tuottavat kuntalaisille/asiakkaille palveluja omakustannushintaan tai avustusten turvin.

- Energia- ja logistiikkaliiketoiminta: HaminaKotka Satama Oy, Kotkan Energia Oy, Kymen Vesi Oy, Kymenlaakson Vesi Oy ja Kymenlaakson Jäte Oy.
- Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta: Kotkan Asunnot Oy, Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy, Kymenlaakson kampuskiinteistöt Oy, Sunilan Kantola Oy.
- Koulutus-, kulttuuri- ja matkailuliiketoiminta: Kotka Maretarium Oy, Kotkan Kaupunginteatteri Oy, Kymenlaakson Orkesteri Oy, Kotkan Tapahtumakeskus Oy, Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy (XAMK) ja Kotkan Golf Oy.
- Elinkeinopalveluliiketoiminta: Cursor Oy
- Sisäisiä palveluja tuottavat yhtiöt: Kymijoen Ravintopalvelut Oy

Konserniin yhdistellyt kuntayhtymät ovat: Kotkan-Haminan Seudun koulutuskuntayhtymä Ekami ja Kymenlaakson Liitto.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty osakkuusyhtiöt Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu konserni ja Kymenlaakson Jäte konserni. Kotkan Golf Oy (28,0 %) ja Kaakkois-Suomen Tieto Oy (18,06 %) jätetään yhdistelemättä.

Kaupungilla on myös omistusta seuraavissa yhteisöissä: Harjun Oppimiskeskus Oy, Koha-Suomi Oy, Kuntarahoitus Oyj, Sarastia Oy, Kuntien Tiera Oy, Monetra Oy sekä TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy. Lisäksi kaupungilla on sijoitettuna pääomaa Sotek-säätiössä sekä Kotkan Diakoniarahastossa.

Kaakkois-Suomen Sosiaalialan Osaamiskeskus Oy:n osakkeet myytin hyvinvointialueelle lokakuussa 2023.

Konsernirakenne

KOTKAN KAUPUNKI

TYTÄRYHTIÖT OSAKKUUSYHTIÖT

KOULUTUS-, KULTTUURI- JA MATKAILULIIKETOIMINTA

Kotkan Kaupunginteatteri Oy
TJ Miko Jaakkola
Kotkan osuus 100 %

Kotkan Tapahtumakeskus Oy
TJ Tiina Salonen
Kotkan osuus 100 %

Kotka Maretarium Oy
TJ Sari Saukkonen
Kotkan osuus 97,17 %

Kymenlaakson Orkesteri Oy
TJ Mikko Missi
Kotkan osuus 66,50 %

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Oy
TJ Heikki Saastamoinen
Kotkan osuus 25,5 %

Kotkan Golf Oy
TJ Tommi Nousiainen
Kotkan osuus 28 %

ENERGIA- JA LOGISTIIKKALIIKETOIMINTA

Kotkan Energia Oy
TJ Sami Markkanen
Kotkan osuus 100 %

Kymen Vesi Oy
TJ Jani Väkevä
Kotkan osuus 79 %

Kymenlaakson Vesi Oy
TJ Jani Väkevä
Kotkan osuus 70 %

HaminaKotka Satama Oy
TJ Kimmo Naski
Kotkan osuus 60 %

Kymenlaakson Jäte Oy
TJ Kati Manskinen
Kotkan osuus 27,32 %

KIINTEISTÖ- JA RAKENNUSLIIKETOIMINTA

Kotkan Asunnot Oy
TJ Juha Tiitta
Kotkan osuus 100 %

Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy
TJ Aleksi Sallinen
Kotkan osuus 100 %

Sunilan Kantola Oy
TJ Jarmo Virtanen
Kotkan osuus 100 %

Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy
TJ Tero Tallinen
Kotkan osuus 51 %

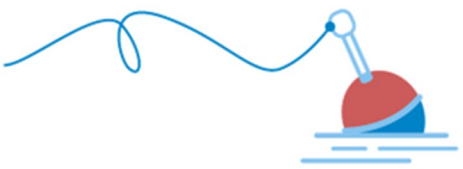
ELINKEINOPALVELULIIKETOIMINTA

Cursor Oy
TJ David Lindström
Kotkan osuus 86,4 %

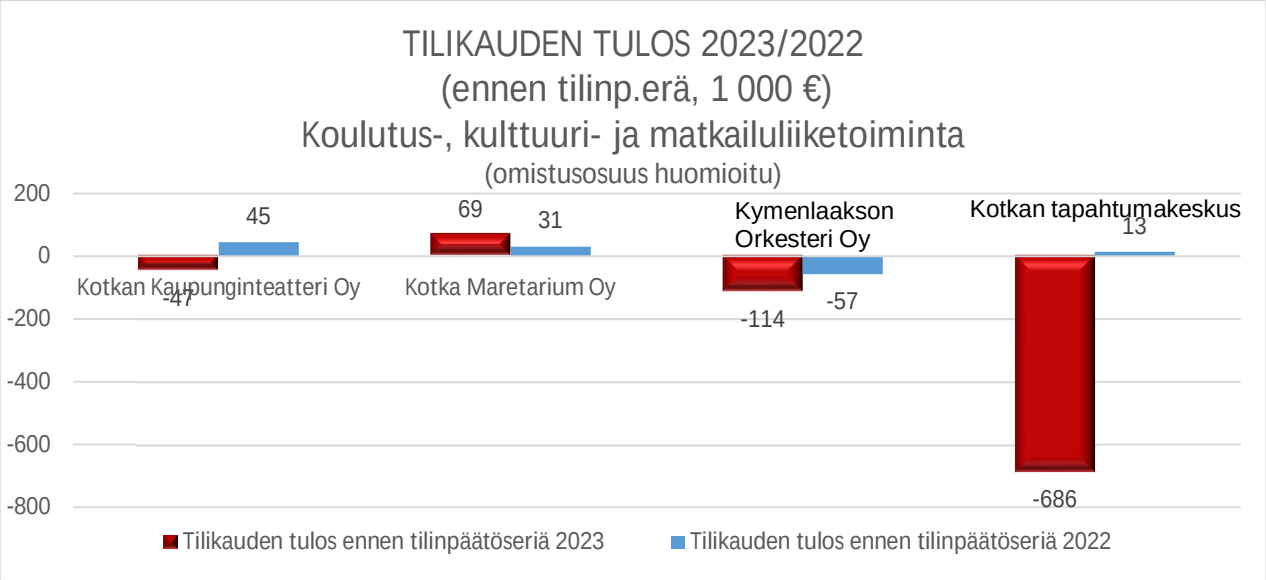
SISÄISIÄ PALVELUJA TUOTTAVAT YHTIÖT

Kymijoen Ravintopalvelut Oy
TJ Kari Turkia
Kotkan osuus 66,27 %

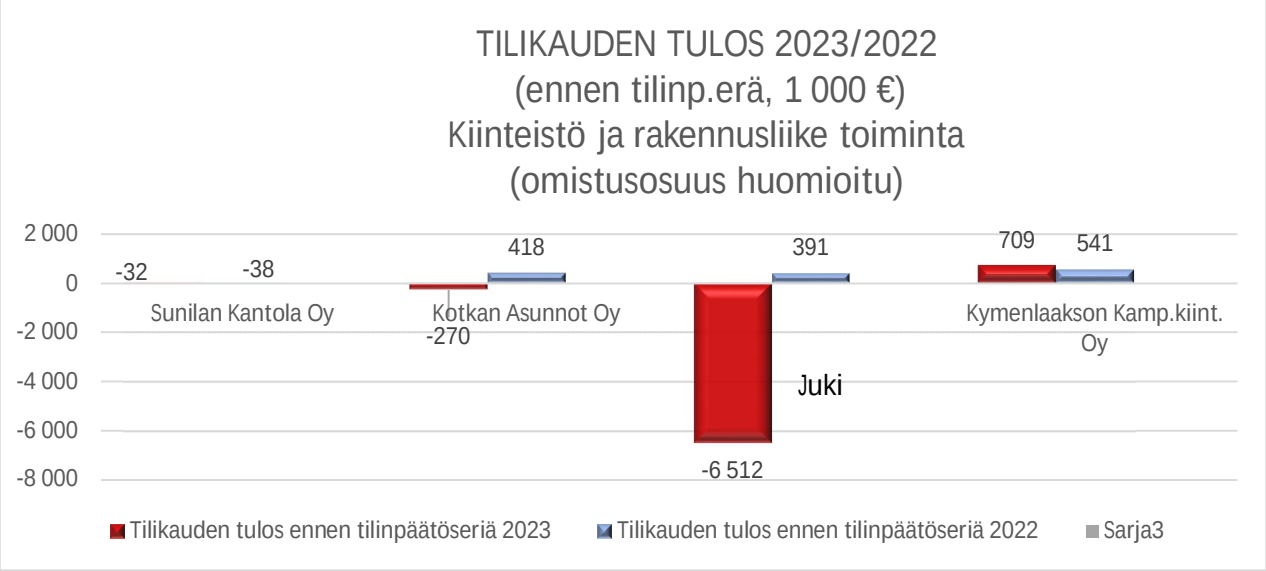
KUNTAYHTYMÄT	OSUUS
Kotkan-Haminan Seudun koulutuskuntayhtymä	67,95 %
Kymenlaakson Liitto	32,17 %

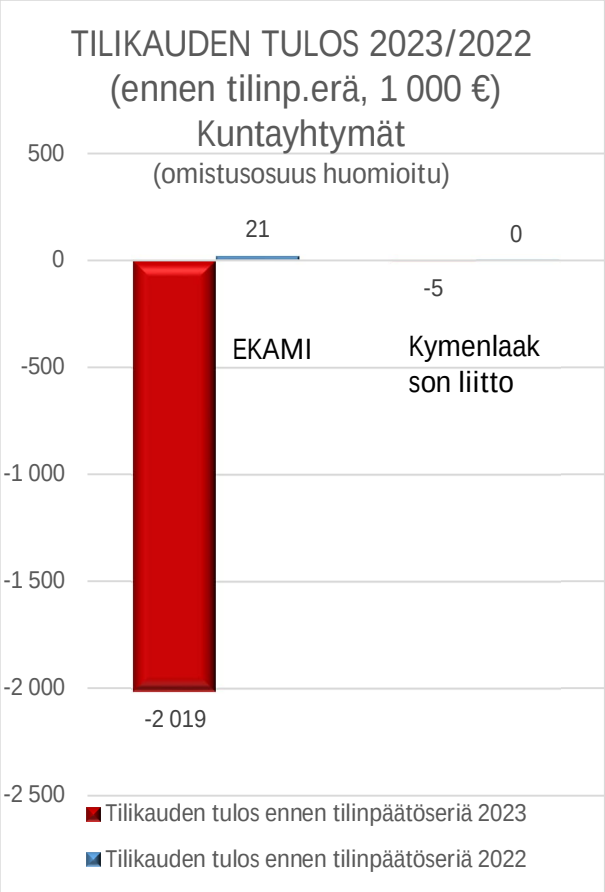

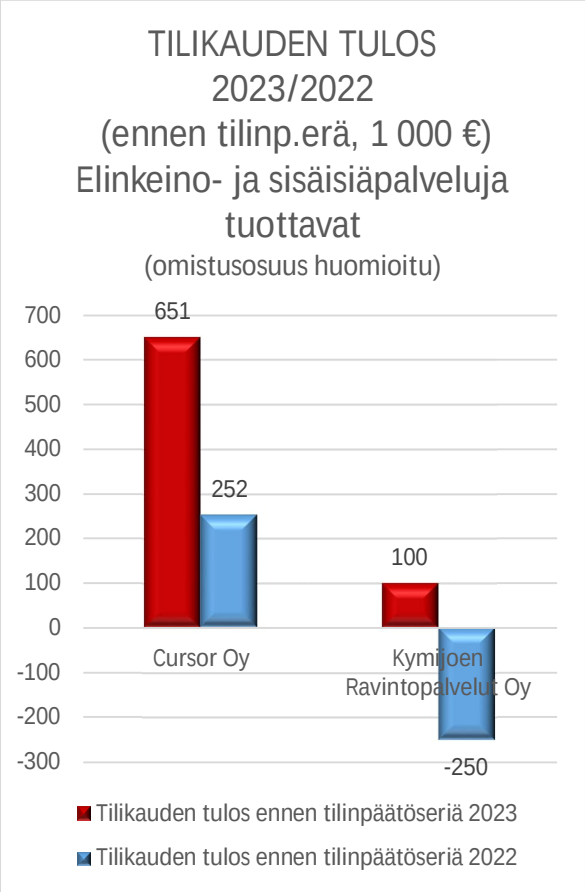
Konserniyhtiöiden kaaviot

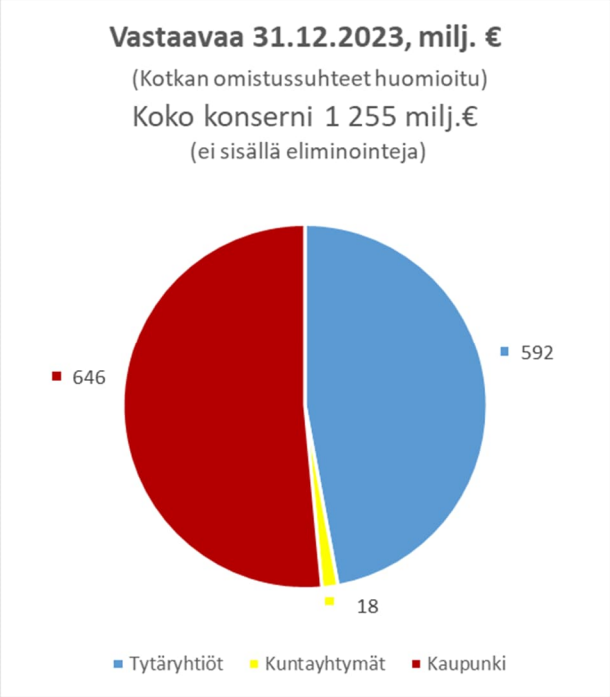

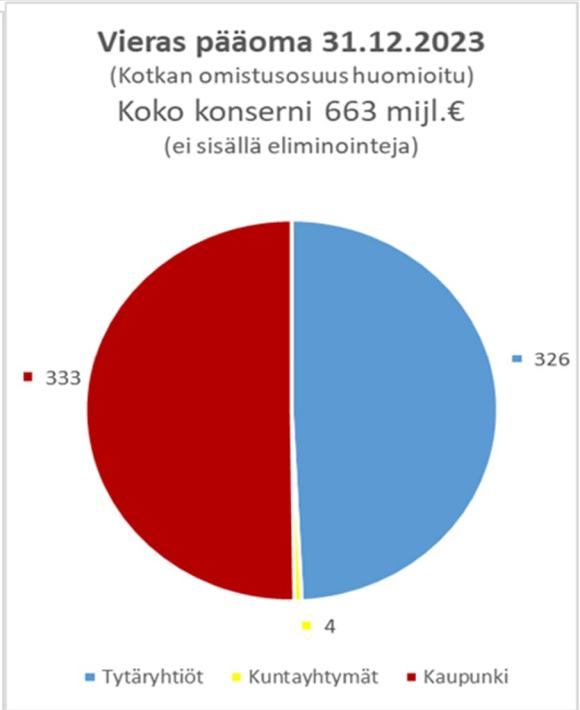

TILIKAUDEN TULOS 2023/2022
(ennen tilinp.erä, 1 000 €)
Kuntayhtymät
(omistusosuus huomioitu)
500
0
-500
-1 000
-1 500
-2 000
-2 500
21
0
-5
-2 019
EKAMI
Kymenlaakson liitto
Tilikauden tulos ennen tilinpäätöseriä 2023
Tilikauden tulos ennen tilinpäätöseriä 2022

TILIKAUDEN TULOS
2023/2022
(ennen tilinp.erä, 1 000 €)
Elinkeino- ja sisäisiäpalveluja tuottavat
(omistusosuus huomioitu)
700
600
500
400
300
200
100
0
-100
-200
-300
651
252
100
-250
Cursor Oy
Kymijoen Ravintopalvelut Oy
Tilikauden tulos ennen tilinpäätöseriä 2023
Tilikauden tulos ennen tilinpäätöseriä 2022

Vastaavaa 31.12.2023, milj. €
(Kotkan omistussuhteet huomioitu)
Koko konserni 1 255 milj.€
(ei sisällä eliminointeja)
646
592
18
Tytäryhtiöt
Kuntayhtymät
Kaupunki

Vieras pääoma 31.12.2023
(Kotkan omistusosuus huomioitu)
Koko konserni 663 mijl.€
(ei sisällä eliminointeja)
333
326
4
Tytäryhtiöt
Kuntayhtymät
Kaupunki

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Muutokset omistus- ja äänivallassa ja avainhenkilöissä

Hallitusohjelmaan sisältyvät kirjaukset sidosyksikköhankinnoista aiheuttavat epätietoisuutta siitä, miten mahdolliset muutokset hankintalakiin vaikuttavat kaupungin ja muiden omistajien mahdollisuuksiin suoraan hankkia palveluita sidosyksikköasemassa olevalta konserniyhtiöltä. Erityisesti pohdituttaa hallitusohjelman kirjaus siitä, että sidosyksikön omistukselle asetettaisiin vähimmäisomistusprosentti 10. Sidosyksikköhankintaan ei ole tähän mennessä sovellettu hankintalakia, vaan sitä on pidetty kunnan oman toiminnan järjestämisenä. Muutosten valmistelun etenemistä seurataan tiiviisti.

Kaupungin tytäryhtiöiden hallitusjäsenistä moni on käynyt Kauppakamarin järjestämän HHJ-kurssin ja on näin lisännyt osaamistaan hallitustyöskentelyssä.

Konserniyhtiöiden tilintarkastusta hoitaa kaudella 2022 - 2026 BDO Audiator Oy.

Konserniyhtiöiden riskienhallinta ja epävarmuustekijät

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen perustuu kunnan perustehtävään, toimintaympäristön analysointiin, kuntastrategiaan sekä toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Riskienhallinta sisältää kunnan tavoitteita uhkaavien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja priorisoinnin sekä tuloksellisen hallinnan. Valtuuston hyväksymien tavoitteiden saavuttamiseksi sekä hyvän hallintotavan toteutumiseksi riskien tunnistamisen, hallinnan sekä sisäisen valvonnan toimintatavat tulee sisällyttää mm.

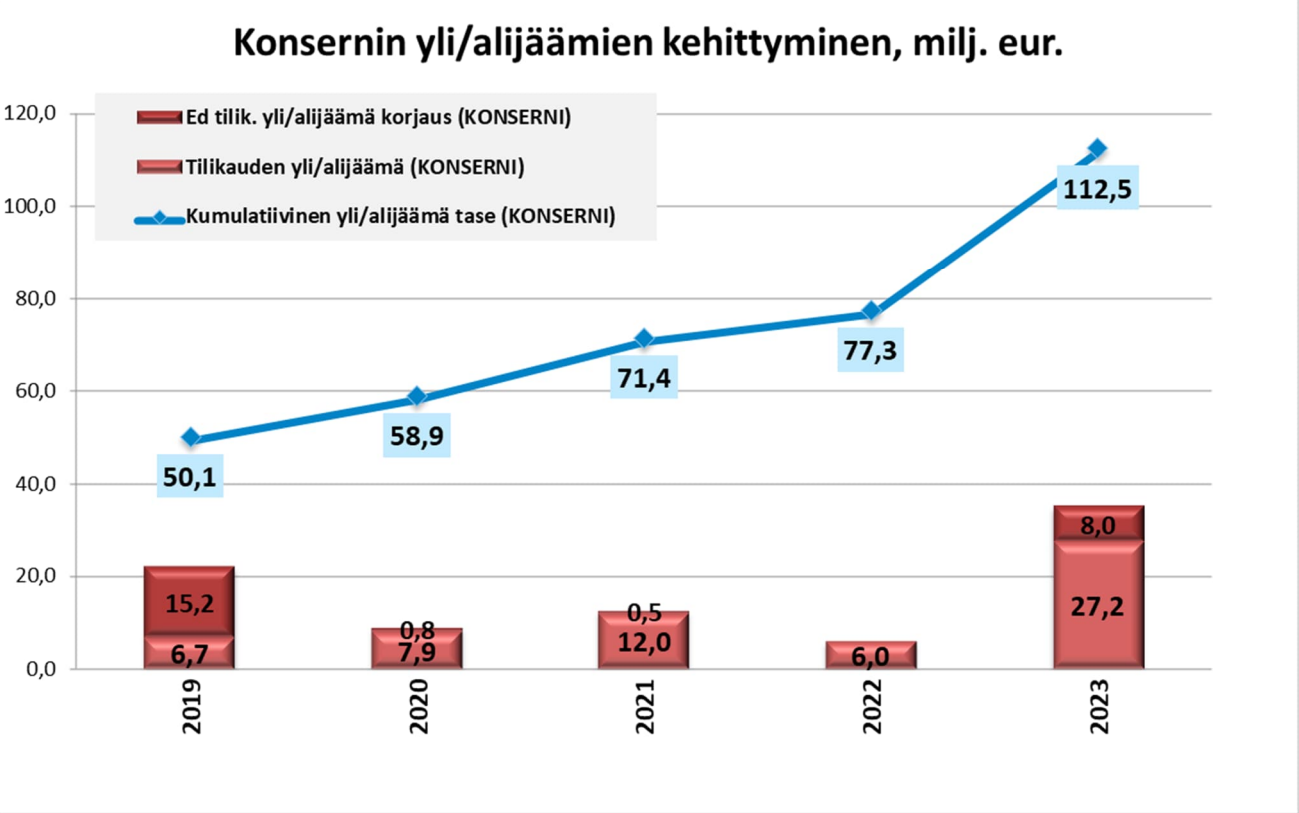
- johtamis- ja päätöksentekoprosesseihin
- toiminnan ja talouden sekä investointien riski- ja lisäarvoperustaiseen suunnitteluun
- toiminnan (ml. tietojärjestelmät), omaisuuden hallinnan, hallinnon ja taloudenhoidon menettelytapoihin.

Tuloksellinen riskienhallinta on olennainen osa läpinäkyvää, laadukasta ja vastuullista päätöksentekoprosessia, jolloin se pitää sisällään riittävät vaikutusten arvioinnit ja perustuu tosiseikkoihin.

Kuntalain (410/2015) 14 § mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä kunnan toiminnan omistajaohjauksesta taas vastaa kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallitus. Kuntalain 48 § mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohdon tehtävistä ja toimivallan jaosta. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Kotkan kaupungin hallintosääntö on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.12.2023 ja tuli voimaan 1.1.2024.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet on käsitelty ja hyväksytty kaupunginhallituksessa 19.12.2022 § 402 ja kaupunginvaltuustossa 23.1.2023 § 4. Periaateohjeilla riskien arviointi on osa Kotkan kuntakonsernin talousarvioprosessia. Arviointityötä tukevien työkalujen kehittämistyötä seurataan valtakunnan tasolla ja kehitetään talousyksikön ja riskienhallinnan johtoryhmän toimesta.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaavio: Vuoden 2019 kumulatiivista ylijäämää nostaa Kotkan Energian 15,2 milj. euron oikaisukirjaus ja vuosien 2020 - 2021 kumulatiivisen ylijäämän muutokseen vaikuttaa HaminaKotka Sataman Svop -palautuksen oikaisukirjaus. Oikaisukirjauksien vuosittainen euromääräinen (milj. eur) on esitetty tilikauden yli/alijäämän palkin osana.

Konsernin tuloksentekokyky on ollut hyvällä tasolla tilikaudet 2016–2023. Kumulatiivinen alijäämä on saatu käännettyä kumulatiiviseksi ylijäämäksi. Kahdeksan perättäistä ylijäämäistä tilikautta osoittaa laaja-alaista taloudellista tasapainoa. Konsernin laajuisia yksinkertaistavia arvioita tulevasta kehityksestä on vaikea tehdä vallitsevassa maailmantilanteessa kuten mm. Ukrainassa käytävän sodan takia. Vahvistunut tase antaa joka tapauksessa paremman vastaanottokyvyn muutosten tuomille haasteille.

Konsernin tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien tavoitteiden toteutuminen

Tilinpäätöksessä tytäryhteisöt raportoivat vuoden 2023 toteumaa ja vuodelle 2023 asetettujen tavoitteiden toteutumista. Kuntayhtymät raportoivat toiminnan ja talouden toteutumisestaan. Lisäksi yhtiökohtaisissa raporteissa nostetaan esille yhtiön merkittävimpiä kehittämistoimia ja tärkeimpiä investointeja seuraaville vuosille.

Konsernin tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutuminen ja kuntayhtymien tilinpäätöstiedot esitetään tarkemmin tilinpäätöksen liitteessä 1.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupunginhallitus ja sen alainen omistajaohjausjaosto vastaavat kaupunki-konsernin omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnasta kaupunginjohtajan ohella. Omistajaohjausta koordinoi konserniasiamies, jona toimii kansliapäällikkö.

Kaupungin tytäryhtiöiden ja osin osakkuusyhtiöiden tilinpäätökset on käsitelty omistajaohjausjaostossa ennen ao. yhtiön yhtiökokousta. Omistajaohjausjaosto on antanut yhtiökokousedustajalle ehdotuksensa ao. yhtiön hallintoelimiin valittavista kelpoisista henkilöistä. Omistajaohjausjaoston toimivaltaa hallituksen jäsenten ehdottamisessa rajoittavat ao. yhtiön yhtiöjärjestys, mahdolliset osakassopimukset sekä kuntalain ja tasa-arvolain säännökset. Omistajaohjausjaosto on antanut myös muut tarvittavat toimiohjeet yhtiökokousedustajalle.

Kaupungin tytäryhtiöitä valvotaan konserniohjeen kautta. Kaupungin tytäryhtiöt ovat velvolliset hankkimaan kaupungin suostumuksen merkittäviin yhtiön toiminnassa tapahtuviin muutoksiin ja oikeustoimiin sekä investointeihin. Kaupungin tytäryhtiöissä kirjanpitoa ja hallintoa tarkastaa sama tilintarkastusyhteisö kuin kaupungin omaakin kirjanpitoa ja hallintoa.

Kaupunginvaltuusto antaa vuosittain tytäryhteisöille kaupungin omistajapolitiikkaan nojaavat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Kaupunginvaltuusto päivitti kaupungin kaupunkistrategiaan nojaavat omistajapoliittiset linjaukset joulukuussa (Kv 11.12.2023 § 136).

Kaupunginjohtajan tytäryhtiöiden toimitusjohtajien kanssa käymissä omistajaohjauskeskusteluissa on käyty läpi tytäryhtiöiden taloudellista tilannetta ja riskejä sekä keskusteltu niiden pohjalta yhtiöiden tulevaisuuden näkymistä. Tarvittaessa on käyty useampia keskusteluja. Omistajaohjausjaosto on kuukausittaisissa kokouksissaan kuullut kaupungin tytäryhtiöiden toimitusjohtajien raportteja tytäryhtiöiden toiminnasta, taloudesta, kehitysnäkymistä ja riskienhallinnasta

Konserniohjeen perusteella kullekin tytäryhtiölle on määrätty valvontavastuuhenkilö, joka sovitun työnjaon mukaisesti valvoo yhteisön toimintaa.

Tytäryhtiöiden toimitusjohtajille ja muulle johdolle on myös järjestetty ns. konsernitapaaminen, jossa on käyty läpi kaupunki-konsernin kannalta ajankohtaisia asioita mm. edunvalvontaa ja vaikuttamista, konsernin henkilöstöpolitiikkaa, kaupunkistrategiaa, Kotka-konsernin taloutta, yhteistä varautumista yms.

Edelleen konsernin tytäryhteisöjen käytössä on konsernitili, josta yhtiöt voivat saada lyhytaikaista luotoa ja sijoittaa varojaan lyhytaikaisesti. Konsernitilin hoito on ollut talousyksikön vastuulla.

2.1 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

milj. euroa	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Toimintatulot	404,7	395,9	459,7	528,5	294,8	-233,7
Toimintakulut	-665,5	-668,7	-747,2	-840,0	-376,4	463,7
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta/tappiosta	0,1	0,4	1,7	0,8	1,8	1,0
TOIMINTAKATE	-260,7	-272,4	-285,9	-310,7	-79,8	230,9
Verotulot	216,7	223,2	235,0	243,3	139,7	-103,7
Valtionosuudet	128,9	153,1	143,2	149,3	40,4	-108,9
Rahoitustulot ja -menot	-7,7	-7,7	-6,0	-6,8	-9,4	-2,6
Korkotuotot	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,0
Muut rahoitustuotot	0,2	0,2	0,3	0,5	0,6	0,1
Korkokulut	-4,6	-6,3	-5,4	-5,5	-10,2	-4,6
Muut rahoituskulut	-3,4	-1,7	-1,0	-2,0	-0,1	1,9
VUOSIKATE	77,2	96,3	86,4	75,2	90,9	15,7
Poistot ja arvonalentumiset	-62,9	-81,7	-67,6	-60,9	-50,6	10,4
Omistuksen eliminointierot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonalentumiset	-0,1	-0,1	-0,1	-1,6	-8,2	-6,5
Satunnaiset erät	0,6	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN TULOS	14,8	14,4	18,2	12,6	32,1	19,5
Tilinpäätössiirrot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden verot	-3,6	-3,0	-2,8	-3,6	-3,5	0,1
Laskennalliset verot	-0,2	0,0	0,0	-0,7	0,1	0,8
Vähemmistöosuudet	-4,3	-3,6	-3,4	-2,4	-1,6	0,8
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	6,7	7,9	12,0	6,0	27,2	21,2

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2020	2021	2022	2022	Muutos
Toimintatuotot/ Toimintakulut %	60,8	59,2	61,5	62,9	78,3	15,4
Vuosikate % poistoista	122,6	117,6	127,6	120,2	154,7	34,5
Vuosikate, euroa/asukas	1 480	1 862	1 686	1 485	1 800	315,0

Tuloslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kunnan laskelmien tunnusluvut.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	77,2	96,3	86,4	75,2	90,9	15,7
Satunnaiset erät	0,6	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0
Tilikauden verot	-3,6	-3,0	-2,8	-3,6	-3,5	0,1
Tulorahoituksen korjauserät	-3,4	-4,3	-3,8	-5,7	-1,8	3,8
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-97,8	-65,5	-78,8	-135,3	-107,1	28,2
Rahoitusosuudet investointeihin	2,0	0,8	0,3	0,4	1,6	1,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	14,1	6,6	4,7	21,7	5,4	-16,3
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-10,9	31,0	5,5	-47,2	-14,6	32,7
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1
Antolainasaamisten vähennykset	0,2	0,1	0,7	0,0	0,0	0,0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	37,3	24,1	41,7	64,5	70,5	6,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-39,0	-21,4	-52,1	-19,1	-24,7	-5,6
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-10,1	-39,0	1,1	-8,2	-0,3	8,0
Oman pääoman muutokset	-0,7	0,0	-0,3	0,0	-0,6	-0,6
Muut maksuvalmiuden muutokset	-12,9	5,9	-17,8	0,0	-12,7	-12,7
Rahoituksen rahavirta	-25,4	-30,6	-26,9	37,0	32,1	-4,9
Rahavarojen muutos	-36,3	0,4	-21,4	-10,2	17,6	27,7
Rahavarat 31.12.	93,8	94,2	72,9	62,7	31,8	-30,9
Rahavarat 1.1.	130,1	93,8	94,2	72,9	14,3	-58,6

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
Investointien tulorahoitus, %	80,6	148,9	110,1	55,7	86,1	30,4
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	1,5	1,4	1,1	1,4	0,3
Kassan riittävyys, pv	42	45	30	23	22	-0,5
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, milj. eur	68,3	97,7	92,3	-39,5	-36,2	

Rahoituslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kunnan laskelmien tunnusluvut.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

milj. euroa

VASTAAVAA	2019	2020	2021	2022	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	948,0	927,9	937,8	993,6	943,7
Aineettomat hyödykkeet	20,3	19,8	17,7	15,5	17,7
Aineettomat oikeudet	4,5	4,9	6,5	3,4	1,3
Konserniliikearvo	4,0	3,5	3,2	2,7	2,1
Muut pitkävaikutteiset menot	9,5	7,0	4,3	3,9	9,4
Ennakkomaksut	2,2	4,5	3,6	5,6	5,0
Aineelliset hyödykkeet	904,6	884,2	895,3	953,9	900,3
Maa- ja vesialueet	109,8	118,2	118,2	121,6	121,0
Rakennukset	500,9	482,8	474,9	482,9	447,1
Kiint.rakenteet ja laitteet	230,5	221,3	207,0	216,4	226,7
Koneet ja kalusto	19,9	24,6	23,9	25,5	13,4
Muut aineelliset hyödykkeet	7,7	7,2	6,8	7,7	7,9
Enn.maksut ja ke.hankinnat	35,9	30,2	64,6	99,8	84,2
Sijoitukset	23,1	23,9	24,8	24,2	25,8
Osakkuusyhteisöosuudet	11,0	11,1	12,9	13,3	14,9
Osakkeet ja osuudet	9,6	10,2	10,0	8,8	8,7
Muut lainasaamiset	0,9	0,9	0,3	0,3	0,3
Muut saamiset	1,6	1,6	1,7	1,7	1,9
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1,4	2,0	2,3	3,6	4,1
VAIHTUVAT VASTAAVAT	158,2	150,8	156,5	160,6	98,6
Vaihto-omaisuus	4,8	6,1	6,2	10,0	13,1
Saamiset	59,6	50,4	77,4	88,0	53,6
Pitkäaikaiset saamiset	2,4	2,5	1,8	1,7	1,1
Lyhytaikaiset saamiset	57,2	47,9	75,7	86,3	52,6
Rahoitusarvopaperit	31,4	30,0	31,7	1,6	0,3
Rahat ja pankkisaamiset	62,4	64,2	41,2	61,1	31,5
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 107,6	1 080,7	1 096,6	1 157,8	1 046,4

VASTATTAVAA	2019	2020	2021	2022	2023
OMA PÄÄOMA	355,2	363,4	375,1	381,1	385,5
Peruspääoma	293,1	293,1	293,1	293,1	262,9
Arvonkorotusrahasto	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0
Muut omat rahastot	11,7	11,2	10,7	10,7	10,2
Edel. tilikauden yli-/alijäämä	43,4	50,9	59,4	71,4	85,3
Tilikauden yli-/alijäämä	6,7	7,9	12,0	6,0	27,2
VÄHEMMISTÖOSUUDET	60,2	63,4	66,5	68,9	70,1
KONSERNIRESERVI	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Poistoero					
Vapaaehtoiset varaukset					
PAKOLLISET VARAUKSET	4,1	3,6	4,5	3,9	1,7
Eläkevaraukset	2,4	2,1	1,7	1,4	1,7
Muut pakolliset varaukset	1,7	1,5	2,7	2,5	0,0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1,6	2,2	2,5	3,9	4,1
VIERAS PÄÄOMA	686,5	648,1	648,0	700,1	585,0
Pitkäaikainen	345,5	300,0	299,9	326,7	293,8
Lyhytaikainen	341,1	348,1	348,1	373,3	291,3
VASTATTAVAA YHT	1 107,6	1 080,7	1 096,6	1 157,8	1 046,4

	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT						
Omavaraisuusaste %	38,3	40,1	40,5	39,1	43,7	4,7
Suhteellinen velkaantuneisuus %	88,6	81,9	76,8	75,4	122,3	47,0
Lainat ja vuokravastuut 31.12. (milj.euroa)	732,4	687,9	721,9	746,6	637,4	-109,2
Lainat ja vuokrvastuut 31.12. euroa/asukas	14 039	13 307	14 087	14 742	12 625	-2 117,8
Kertynyt yli/alijäämä, 1000 euroa	50 093	58 888	71 353	77 328	112 463	35 135,3
Kertynyt yli/alijäämä, euroa/asukas	960	1 139	1 392	1 527	2 228	700,5
Konsernin lainakanta 31.12. (milj.euroa)	545,4	509,0	499,6	536,8	479,1	-57,6
Konsernin lainat euroa/asukas	10 454	9 846	9 749	10 600	9 490	-1 109,3
Konsernin lainasaamiset (milj. euroa)	1	1	0	0	0	0,0
Asukasmäärä	52 165	51 695	51 248	50 640	50 488	-152,0

Omavaraisuusaste, %
= 100 * (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)
Muutoin tunnusluvut lasketaan vastaavalla tavalla kuin kunnan taseen tunnusluvut.

Kuntayhtymien osuus on vertailuvuosina yhdistetty peruskunnan konsernilaskelmiin peruspääomasijoitusten suhteessa.

Hyvinvointialueiden aloittaminen 1.1.2023 on olennaisesti vaikuttanut kunnan ja kuntakonsernin kustannus- ja rahoitusrakenteeseen. Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoiminnan (liikelaitos) kustannukset ovat poistuneet palveluiden ostoista ja valtionosuudet ja verotulot pienentyneet. Muutokseen sisältyy siirtymäsäännöksiä ja muutostasauselementtejä, jolloin muutos vaikuttaa pysyvästi uuden kuntakonsernin taloudelliseen tilanteeseen.

Konsernin toimintatuotot pienenivät – 44,2 % ja toimintakulut – 55,2 %. Hyvinvointialue-uudistuksen jälkeisen kuntakonsernin toimintakulut olivat 294,8 milj. euroa ja toimintakulut – 376,4 milj. euroa.
Konsernin toimintakate oli – 79,8 milj. euroa ja se heikkeni – 230,9 milj. euroa (- 74,3 %).
Konsernin vuosikate oli 90,9 milj. euroa ja se riittää kattamaan vuosipoistojen – 50,6 milj. euron määrän.
Konsernin rahoituskulut olivat 10,3 milj. euroa ja ne kasvoivat edellisvuodesta 2,7 milj. euroa (36,4 %).

Konsernin henkilöstömäärä 31.12.2023 oli 2650, kun edellisvuoden henkilöstömäärä oli 5 175. Henkilöstömäärän muutoksesta kaupungin ja pelastuslaitoksen henkilöstön määrän vähennys oli - 356. Kuntayhtymä Kymsoten hyvinvointialueelle siirtymisen vaikutus pienensi konsernin henkilöstönmäärää 2241 henkilöllä (tieto konsernintilinpäätös 31.12.2022)

Konsernin vuosikate oli 1 800 euroa/asukas ja vuosikate prosentteina poistoista 154,7 %. Vuosikate kasvoi edellisvuodesta 15,7 milj. euroa. Konsernin tilikauden tulos oli 32,1 milj. euroa ja tilinpäätöserien jälkeen tilikauden ylijäämä oli 27,2 milj. euroa.

Konsernin kertynyt ylijäämä 31.12.2023 on 112,5 milj. euroa, kun se vuoden 2022 lopussa oli 77,3 milj. euroa. Konsernin kumulatiivisen ylijäämän lisäys on yhteensä 35,1 milj. euroa. Konsernin tilikauden 2023 ylijäämä on 27,1 milj. euroa. Edellisten tilikausien ylijäämään (kumulatiiviseen ylijäämään) tulee lisäystä Kymsote -kuntayhtymästä, jonka hyvinvointialueelle siirtyminen aiheutti 6,1 milj. eur omistuksen eliminointieron purkautumisen sekä sisäisten katteiden eliminointien vähennyksen 0,4 milj. euroa. Tämän lisäksi toimintojen siirrosta hyvinvointialueelle on aiheutunut 1,1 milj. euron oikaisukirjaus edellisten tilikausien ylijäämään.
Lisäksi kumulatiiviseen ylijäämään on vaikuttanut -0,1 milj. euroa Kymijoen Ravintopalveluiden edelliseen tilikauteen liittyvä oikaisu sekä 0,5 milj. eur tytäryhtiön svop-palautuksen eliminoinnin oikaisu.

Kumulatiivista ylijäämää on edellisinä vuosina nostanut myös Kotkan Energian 15,2 milj. euron oikaisukirjaus vuonna 2019 sekä HaminaKotka Sataman Svop -palautuksien oikaisukirjaukset vuosina 2020 – 2021.

Konsernin lainakanta oli 479,1 milj. euroa ja se pieneni edellisvuodesta - 57,6 milj. euroa. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus oli 122,3 %, mikä on 47 % enemmän kuin edellisvuonna. Kun luku on yli 100 %, se merkitsee, että velkojen määrä ylittää käytettävissä olevat tulot ja osoittaa, että kyky selviytyä velkojen takaisinmaksusta on heikentynyt. Suhteellinen velkaantuneisuus lasketaan vieraan pääoman pl, saadut ennakot osuutena käyttötuloista. Käyttötulot muodostuvat toimintatuloista, verotuloista sekä valtionosuuksista. Kunnan ja sitä kautta konsernin verotulot ja valtionosuudet ovat olennaisesti pienentyneet hyvinvointialueiden aloittamisen seurauk-

sena. Käyttötulot olivat vuonna 2023 yhteensä 474,8 milj. euroa, kun edellisenä vuonna käyttötulot olivat 446,3 milj. euroa suuremmat. Tämä muutos aiheuttaa konsernin suhteellisen velkaantuneisuuden huomattavan kasvun, vaikka vieras pääoma on olennaisesti pienentynyt. Vieras pääoma oli 31.12.2023 yhteensä 585,0 milj. euroa, kun edellisenä vuonna se oli 700,0 milj. euroa.

Omavaraisuusaste oli tilikauden lopussa 437 % ja se parani 4,7 %.

Konsernitaseen kertynyt ylijäämä on 2 228 euroa/asukas, ylijäämän määrän kasvaessa edellisestä vuodesta 700,5 eurolla/asukas.

2.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kotkan kaupungin tilikauden tulos ennen varausten muutosta on 28 116 528,88 euroa. Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- tuloutetaan Opintokeskus Karhun peruskorjauksen poistoeroa 113 264,40 euroa,

  ja

- siirretään tilikauden alijäämä 28 229 793,28 euroa tilikauden yli-/alijäämätilille.

Vuonna 2005 muodostetun investointivarauksen (poistoero) jäljellä olevaa määrää tuloutetaan vuosittain investointimenoista tehtävien suunnitelman mukaisten poistojen tahdissa. Poistoero muodostuu Opintokeskus Karhun investointivarauksesta.

Tuloksen käsittelyn jälkeen kaupungin taseessa on 44 113 370,59 euron kumulatiivinen ylijäämä.

3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

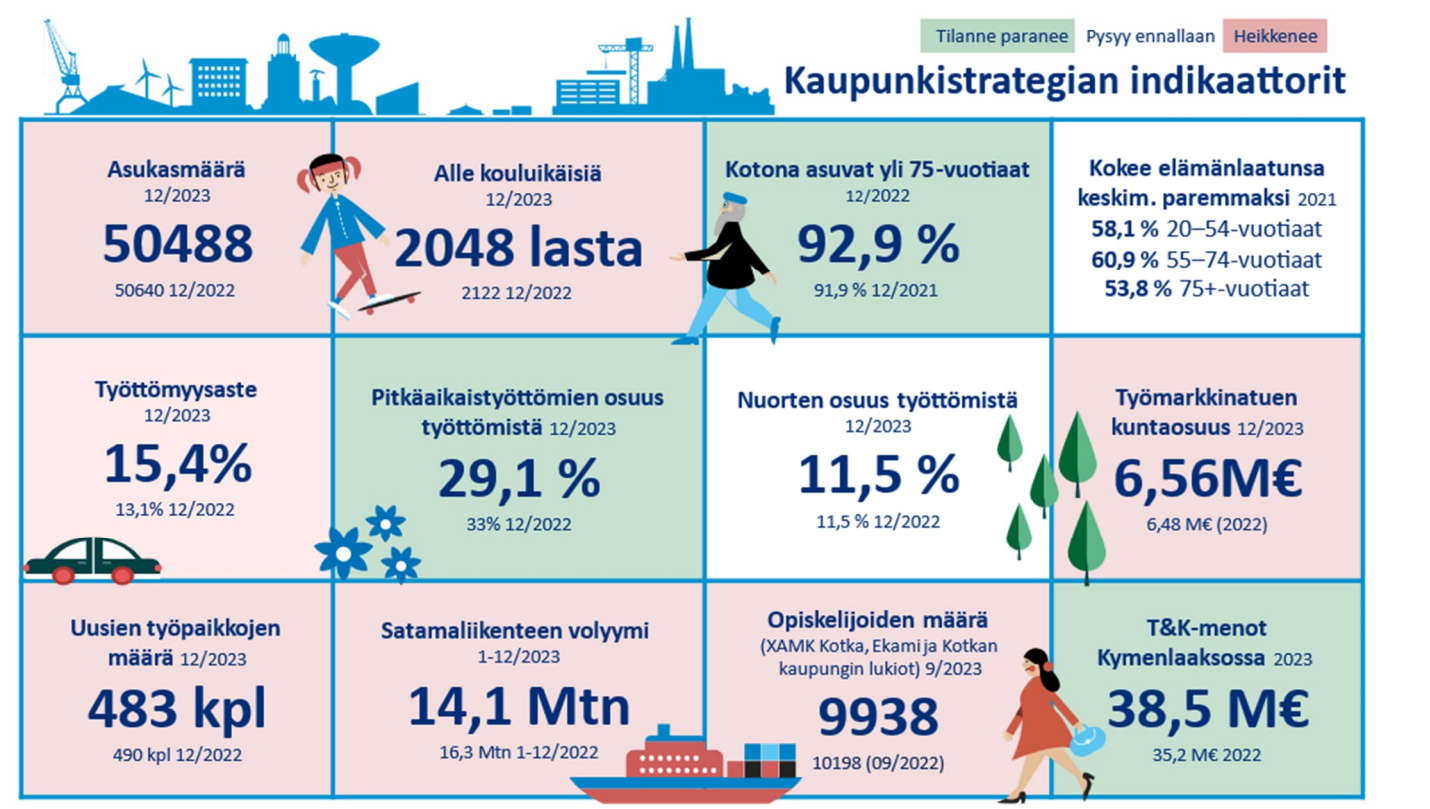
3.1 Strategian toteutuminen

Yleistä

Kotka2030 -kaupunkistrategian visio on ”Kotka - Väylä uusiin mahdollisuuksiin”. Strategia rakentuu kolmen poijun, Oppiva ja yrittävä Kotka, Upean elinympäristön Kotka ja Yhteinen Kotka ympärille. Jokaiselle näistä on omat strategiset tavoitteet, mittarit (valtuustoon nähden sitovat strategiset mittarit) ja palvelulupaukset. Lisäksi läpileikkaavina kokonaisuuksina ovat Kestävä talous, Digitaalisuus sekä Ilmasto ja Luonnon monimuotoisuus.

Kaupunkistrategia päivitettiin ja hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 23.5.2022 § 86. Vastuualueet jatkoivat aktiivista työtä strategisen johtamisen kehittämiseksi tarkoituksena viedä strategiaa tarkentavien ohjelmia eteenpäin ja koordinoida seuraavan vuoden tavoitteiden valmistelua yli vastuualuerajojen. Strategiaa tarkentavat ohjelmat on koottu yhteen paikkaan kaupungin internet-sivuille.

Kaupunkistrategiaan nostettujen keskeisten indikaattorien kehitys on esitetty seuraavassa kuvassa:

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Poiju 1: Oppiva ja yrittävä Kotka

Koulutuksen, jatkuvan oppimiset ja yrittämisen kaupunki.

Strateginen tavoite 1.
Elinvoimainen ja yritysmyönteinen korkeakoulukaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
Kasvatamme yliopisto-, korkeakoulu- ja TKI-toiminnan määrää, laatua ja vaikuttavuutta.	- Yli 20-vuotiaan väestön koulutustasoindeksi (tilasto) - Korkeakouluopiskelijoiden määrä (tilasto) - Korkeakoulujen TK-menojen määrä €/as. (tilasto)	370 3 000 112 €/as	350,2 (uusin tilasto 2022) 3302 (2022)
Luomme yrityksille vetovoimaisen toiminta- ja investointiympäristön. Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on • varmistaa osaavan työvoiman saatavuus • luoda Kantasatamaan yritys- ja startup-keskittymä.	- Yritysten määrän nettokasvu (aloittaneet-lopettaneet lkm) (tilasto) - Yritystoimipaikkojen liikevaihdon vuosimuutos% (tilasto)	Nettokasvu positiivinen + 3 %	+100 +13 % (uusin tilasto 2022)
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa.	- Kokonaisarvosana elinkeinopolitiikasta Suomen Yrittäjien elinkeinopolitiikan mittaristossa (kysely)	- Elpon kokonaisarvosana parempi kuin vuonna 2022 (Mitataan vain joka toinen vuosi => seuraava 2024)	Maakunnittain tehdyssä elinvoimabarometrissä 2023 Kymenlaakso sijoittui maakuntien keskiarvon yläpuolelle.

Strateginen tavoite 2.
Hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
Kehitämme lasten ja nuorten osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistäviä toimintatapoja ja rakenteita vahvistamalla dialogista toimintakulttuuria.	-Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa % 8. ja 9-luokan oppilaista (kysely)	15 %	Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa 2023 toteuma on 9 %.
Edistämme osallistumista harrastuksiin, liikuntaan ja kulttuuriin.	Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa % 8. ja 9. luokan oppilaista (kysely)	96 %	Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa 2023 toteuma on 95 %.
Panostamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, varhaiseen tukeen ja puuttumiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn.	- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat % (kysely)	Alle 8 % vähintään	Kotka 0,4 % (v.2022) koko maa 0,8 % (v. 2022) Laajennetun oppivelvollisuuden välitön vaikutus. Osallistumisprosentti 31.12. 1 v osallistuu 46,69 %

	- Varhaiskasvatuksen osallistumisaste - Lasten moninaisuus otetaan huomioon varhaiskasvatuksessa (asiakaskysely) - Oppilailla on mahdollisuus keskustella mieltä painavista asioista aikuisen kanssa (kouluterveyskysely)	1 v osallistuu 34,26 % 2 v 78,43 % 3 v 91,03 % 4 v 91,97 % 5 v 96,46 % ka 4,4 Jokaisella oppilaalla on mahdollisuus keskustella mieltä painavista asioista aikuisen kanssa koulussa.	2 v 76,92 % 3 v 90,93 % 4 v 93,54 % 5 v 93,28 % Varhaiskasvatuksen v. 2023 asiakaskyselyn ka 4,5 Mahdollisuus keskustella: Alakoulut 64 % Yläkoulut 41 % Lukiot 42 % (2023 kyselytoteutuma)

Poiju 2: Upean elinympäristön Kotka

Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki.

Strateginen tavoite 3.
Pohjolan puistopääkaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
Vahvistamme puistokaupunkiprofiilia ja hyödynnämme kansallisen kaupunkipuiston ja kestävän matkailun mahdollisuudet.	- Asuinalueeseensa tyytyväisten osuus (kysely) - Rekisteröidyt yöpymiset (tilasto) - Majoitusmyynti (tilasto) - Kävijämäärät keskeisissä kohteissa (oma seuranta)	85 % 114 000 7,3 M Päiväkävijöiden määrä 1 200 000	Kyselyä ei ole tehty 2023 118 000 9,7 M 1 200 000 (visitoryn arvio)

Strateginen tavoite 4.
Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
Nostamme monimuotoiset ja laadukkaat asuin- ja elinympäristöt veto- ja pitovoimatekijäksi.	- Mielikuva Kotkasta asuinpaikkana, arvosana 4–10 (oma seuranta, muuttohalukkuustutkimus) - Kokonaisnettomuutto (tilasto kuukausittain) - Aloitetut rakennushankkeet (pientalot ja kerrostalot) - Asuntojen määrä tai m3 (tilasto kvartaaleittain)	Kokonaisvaikutelma 7 Positiivinen vuositasolla 16 pientaloa ja 1 kerrostalo vuodessa 4 tai 2000 m3	Muuttohalukkuus-tutkimusta ei säästösyistä hankittu +409 6 pientaloa, 1 kerrostalo
Kehitämme joukkoliikennettä ja kestävän liikkumisen olosuhteita.	Joukkoliikenteen matkustajamäärä = matkamäärä	1 600 000	2 043 168 (+14 % vrt. 2022)

Strateginen tavoite 5.
Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
Panostamme monipuoliseen ja saavutettavaan kulttuuriin, tapahtumiin ja kulttuurihyvinvointitoimintaan.	- Kirjastojen fyysiset käynnit asukaslukuun suhteutettuna (tilasto) - Kulttuurilaitosten ja -tilojen sekä museoiden ja kulttuuripalvelujen itse järjestämien tapahtumien asiakaskäynnit (oma seuranta)	6.0 518 500	343 099 kirjastokäyntiä Merikeskus Vellamo 125 310 Kotkan kaupunginteatteri esitykset 25 545 + yleisötyö 1 952 Kymi Sinfonietta: konsertit: 14 856 + yleisötyötapahtumat 17 758 Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut 252 945

Poiju 3: Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki.

Strateginen tavoite 6.
Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Äänestysaktiivisuus % (tilasto) = Äänestysprosentti kerran neljässä vuodessa	yli 55 %	Eduskuntavaaleissa 2023 äänestysaktiivisuus oli 66,5 % (sama kuin edellisissä eduskuntavaaleissa)
Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveysliikunnan mahdollisuuksia.	HYTE-kerroin (tilasto)	70	67 (2023)
Luomme toimivat työllisyyspalvelut, jotka vastaavat sekä yksilön että elinkeinoelämän tarpeisiin.	- Työllisyysaste (tilasto) - Työmarkkinatuen kuntaosuus (tilasto)	vähintään 68 % enintään 6,8 milj.	68,1 % (2022) 6,6 M€

Strateginen tavoite 7.
Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
Panostamme parhaaseen päätöksenteon ilmapiiriin ja sujuvuuteen kaikilla tasoilla.	- Päätöksenteon ilmapiiri konsernissa (oma seuranta)	Kh 4,5 Kv 3,7	Kotka ei ole enää mukana Kuntaliiton Arttu-tutkimusohjelmassa. Mittari päivitettävä. Kaupunginhallituksen toiminnan itsearvioinnin keskiarvo 3,7 (asteikko 1-5).
Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin.	Kotkan kaupungin henkilöstötyytyväisyys ja sairauspoissaolojen kehitys (oma seuranta)	Työhyvinvointikyselyiden ja esimiesarvioinnin osalta hyvä taso säilyy ja paranee selvästi valtakunnan keskitason yli.	Työhyvinvointikyselyä ei tehty vuonna 2023.

		Sairauspoissaolojen taso on kunta-alan keskiarvossa tai sen alle.	Vuoden aikana päivitettiin kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Päivitykseen liittyen keväällä 2023 toteutettiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus kysely. Iso osa kyselyn tuloksista olivat varsin positiivisia. Suurin osa vastanneista työntekijöistä oli tyytyväisiä tasa-arvon tilanteeseen eikä ollut kohdannut syrjintää tai epätasa-arvoa työssä. Pieni osa nosti esiin myös työpaikan haasteita, kuten eriarvoinen kohtelu tai syrjintä työpaikalla. Asenteet eri sukupuolia kohtaan olivat yksi kritiikkiä kirvoittanut alue. Seksuaalisen häirinnän muodoista nousivat esiin yleisempänä kaksimielisyydet, härskiydet ja loukkaavat vitsit ja myös omiin puheisiin tai ehdotuksiin oli suhtauduttu sukupuolen vuoksi yliolkaisesti tai vähättelevästi. Syksyllä 2023 toteutettiin esihenkilöiden työhyvinvointikysely. Kokonaisuutena katsoen tulokset ovat myönteisiä. Esihenkilöiden oman arvioinnin mukaan työhyvinvointi on hyvällä tasolla. Tulokset ovat vahvasti saman suuntaiset tai paremmat kuin vuonna 2021. Tulokset ovat monen väittämän kohdalla verrokkikuntiin nähden keskitasoiset. Sairauspoissaolot 18,7 pv/työntekijä (vuonna 2022 oli 22,3 pv/työntekijä).
Vahvistamme kotkalaista ilmapiiriä - teemme yhdessä ja menestymme.	Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus %, (kysely)	50 %	49,7 % (2020)

Strateginen tavoite 8.
Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki

Strateginen toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
Toteutamme kokonaisvaltaista turvallisuusyhteistyötä ja riskienhallintaa.	Vuosittainen kokonaisturvallisuuskysely (oma seuranta)	Henkilöstö- ja sidosryhmäkyselytulosten kehityssuunnat ovat myönteiset.	Kokonaisturvallisuuskyselyä ei ole tehty. Kuntalaiskysely turvallisuudesta tulossa 2024.
Edistämme arjen turvallisuutta.	- Päivittäin elämänsä erittäin tai hyvin turvalliseksi kokeneiden osuus % (kysely)	70 %	Mittari tulee päivittää, päivittäisen elämänsä erittäin tai hyvin turvalliseksi kokeiden osuus indikaattoria ei ole päivitetty vuoden 2020 jälkeen

	- Alkoholin kokonaiskulutus asukasta kohden (tilasto) - Päihdekysely	Valtakunnallinen tavoitetaso enintään 9,0 litraa Vähintään 150 vastaajaa	Mittari tulee päivittää, alkoholin kokonaiskulutuksen tilastoa ei saada tähän aikaan vuodesta. Kuvaavampi tilasto on alkoholijuomien myynti asukasta kohti 100% alkoholilitraa. Kotkan tiedot edeltäviltä vuosilta 2019: 8,0. 2020 8,4 2021 8,5, 2022 7,7 Kysely toteutettiin syksyllä 2023, vastaajia 475

Kestävä talous

Kriisikuntakriteerit täyttyvät alijäämäkriteerien osalta yksinään tai niin, että rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaavat taloudentunnusluvut 1–4 ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki raja-arvot.

Kestävä talous	Mittari (kriisikuntakriteerit)	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
		Alijäämä kuvaa tulorahoituksen riittävyyttä menojen kattamiseen pitkällä aikavälillä.	
	Kertynyt yli-/alijäämä (kaupunki)	Raja-arvo: Kaupungin kumulatiiviset alijäämät on katettava 4. vuonna tilinpäätöksen vahvistamisesta.	Kaupungin kertynyt ylijäämä 44,1 milj. euroa
	Kertynyt yli-/alijäämä /asukas (konserni)	Raja-arvo: Konsernin alijäämää on viimeisessä tilinpäätöksessä yli 1000€/asukas ja sitä edellisessä yli 500€/asukas.	Konsernin kertynyt ylijäämä 2227 euroa / per asukas
		Negatiivinen kuntakonsernin vuosikate korvataan kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhteella. Suhteen taso kuvaa tilannetta, jossa konsernituloslaskelman vuosikate ei riitä poistojen kattamiseen ja jossa kunnalle todennäköisesti syntyy alijäämää. Tämä kuvaa tulorahoituksen vajetta suhteessa poistoihin.	
	1. Vuosikatteen ja poistojen suhde (konserni)	Raja-arvo: konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia.	Konsernin vuosikate % poistoista 154,7 %
		Kunnan tuloveroprosenttia koskevaan tunnuslukuun rajaarvon muutos, jotta tunnusluku erottaisi selkeästi keskimääräistä tuloveroprosenttia korkeamman tuloveroprosentin kunnat, joilla talouden liikkumavara tuloveroprosenttia korottamalla on keskimääräistä rajoitetumpaa.	
	2. Tuloveroprosentti	Raja-arvo: 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti.	Kunnan tuloveroprosentti 9,36 %
		Kuntakonsernin lainamäärää koskevaa tunnuslukua muutetaan siten, että lainamäärään lisätään vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä otetaan tunnuslukua laskettaessa huomioon kunnan konsernitilinpäätöksen liitetietojen mukaisena. Konsernin lainanhoitokate tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita	
	3. Lainojen ja vuokravastuiden määrä/asukas (konserni)	Raja-arvo: lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää 50 prosentilla keskimääräisen tason.	Konsernin lainat ja vuokravastuut 12625 euroa / per asukas
	4. Lainanhoitokate (konserni)	Raja-arvo: konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.	Konsernin laskennallinen lainanhoitokate 1,4

3.2 Toimielimille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginhallitus

Toimielimet	KAUPUNGINHALLITUS, KESKUSVAALI- JA TARKASTUSLAUTAKUNTA, VALTUUSTO, HALLITUS, KAUPUNGIN HALLITUKSEN ASETTAMAT TOIMIKUNNAT JA VALIOKUNNAT
Toimintayksiköt	Hallintoyksikkö, Kaupunkikehitys ja viestintä, Henkilöstöyksikkö, Talousyksikkö, Tekniset palvelut
Palvelut	Yleishallintopalvelut, Vaalien järjestäminen, Elinkeinojen edistäminen, Alueiden kehittäminen, Tukipalvelut, Pysäköinnin valvonta, Työllisyyspalvelut (ei lakisääteiset), Maaseutupalvelut, (Pelastustoimi)
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Kaupunginhallitus vastaa kuntalain mukaisesti kaupungin hallinnosta ja taloudesta ja huolehtii sille hallintosäännöllä määritetyistä tehtävistä. Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Tilinpäätöskäsittelyn yhteydessä Kaupunginhallituksen erillisessä toimintakertomusdokumentissa vuodelta 2023 esitetään kaupunginhallitukseen nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan ja talouden yksityiskohtaisemmat tiedot.

Talous

KAUPUNGINHALLITUS (2023)	TP 2023	TA 2023	MTA 2023	Tot%	TP - MTA poikkeama	TP 2022
Myyntituotot	-569 251	0	0	0,0	-569 251	6 424
Maksutuotot	1 144	0	0	0,0	1 144	1 506
Tuet ja avustukset	543 019	490 000	490 000	110,8	53 019	977 607
Muut toimintatuotot	455 631	354 500	354 500	128,5	101 131	376 557
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0	0	0
TOIMINTATUOTOT	430 542	844 500	844 500	51,0	-413 958	1 362 093
Henkilöstökulut	-8 544 471	-8 619 479	-8 694 590	98,3	150 119	-12 227 594
Palvelujen ostot	-8 827 578	-10 935 012	-10 484 104	84,2	1 656 526	-9 791 528
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-69 719	-111 550	-111 550	62,5	41 831	-81 895
Avustukset	-1 773 032	-1 662 941	-1 599 112	110,9	-173 920	-840 016
Muut toimintakulut	-929 729	-931 381	-958 381	97,0	28 652	-780 858
TOIMINTAKULUT	-20 144 530	-22 260 363	-21 847 737	92,2	1 703 207	-23 721 891
TOIMINTAKATE *)	-19 713 988	-21 415 863	-21 003 237	93,9	1 289 250	-22 359 798
Sisäiset tuotot	3 556 811	3 349 304	3 349 304	106,2	207 507	3 808 291
Sisäiset kulut	-1 133 014	-1 101 824	-1 101 824	102,8	-31 191	-929 677
Sisäiset erät	2 423 797	2 247 480	2 247 480	107,8	176 316	2 878 615
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-17 290 191	-19 168 383	-18 755 757	92,2	1 465 566	-19 481 183
Rahoitustuotot ja -kulut	-582	0	0	0,0	-582	-233
VUOSIKATE	-17 290 773	-19 168 383	-18 755 757	92,2	1 464 984	-19 481 416
Sisäinen korko	-2 894	-2 730	-2 730	106,0	-164	-7 496
Poistot ja arvonalentumiset	-137 186	-193 949	-153 020	89,7	15 834	-170 547
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-17 430 853	-19 365 062	-18 911 507	92,2	1 480 654	-19 659 460
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)						
Hallinnon vyörytykset	7 784 471	0	0	0,0	7 784 471	4 419 032
Tilikauden voitto/tappio	-9 646 382	-19 365 062	-18 911 507	51,0	9 265 125	-15 240 428

**) Toimielimen sitovuustaso*

Sisältää, koko kaupungin työterveyspalveluiden ostot, leasinglaitekannan ja tietoteknisten tukipalveluiden hankinnat sekä sopimus eläkkeiden ja tasausmaksun rahoituksen. Erät vyörytetään tai laskutetaan vastuualueilta.

Talousarvion toteutuminen ja tilikauden tuloksen muodostuminen

Kaupunginhallituksen talous on toteutunut arvioidusti muutettua talousarviotakin positiivisempana, toimintakate + 1,29 milj. euroa. Toimintatuotot koostuivat työterveyshuollon korvauksesta työnantajalle 443 000 euroa, josta 53 000 euroa on vuoden 22 tilinpäätös arvion ylityksistä johtuvia tuloja, arvio ko. vuodelle oli 390 000. Kaupunginhallituksen tulot sisältävät lisäksi työllistämistulojen kertymää vuodelta 22 yhteensä 65 000 euroa sekä koulutuskorvauksen toimintavuodelta 21 700 euroa. Myyntituottojen oikaisuna tuloja vähentää ja pelastuslaitoksen ylijäämien Kuntaosuuksien palautus yhteistoimintakunnille, yht. 601 064 euroa. Pysäköintivirhemaksuja kertyi 321 000 euroa, n.28 000 euroa talousarviota niukemmin. Vaaleihin avustusta saatiin 97 000 euroa ja em. syistä yhteensä toimintatuottoja kertyi n. 410 000 euroa arviota vähemmän. Pelastuslaitoksen ylijäämien palautuksen kirjaustekniikka varmistui loppuvuodesta ja sen vaikutus ei ollut suunniteltu ja ilman tätä kirjanpidollista muutoksen käsittelyä toimintakate olisi ollut 600 000 euroa parempi.

Elinvoimapalveluiden osalta toimintakuluissa syntyi säästöä 280 000 euroa, mm Cursorin kautta hankittujen elinkeinopalveluiden varauksesta 53 000 euroa, lisäksi varauksia jäi käyttämättä elinvoimahankkeisiin n. 100 000 sekä elinvoimavaliokunnan työskentelyvarauksesta 25 000 e. Aluekehitysvarauksesta Kymenlaakson Liitolle säästyi 24 000 e. Markkinoinnin ja kaupunkikehityksen toimintakate toteutui 65 000 e suunniteltua paremmin. Pysäköinninvalvonnan toimintatuotot ovat edellisvuotta heikommat n. 17 000 euroa, tilikauden tulos on 66 euroa plussalla, toimintakate jäi kuitenkin suunniteltua 13 000 euroa heikommaksi. Uuperin laskettelukeskusta avustettiin 30 357 euron suuruisella palvelusopimus ostolla ja avustuksen osalta käynnissä oli osakekaupan takia viimeinen sidottu avustus vuosi. Maretariumille myönnettiin avustusta yhteensä 266 750 euroa ja Kotkan Tapahtumakeskukselle 582 000 euroa + 30 000 tappion takaus. Ruotsalaiselle päiväkodille myönnettiin avustusta 200 000 euroa. Kymenlaakson korkeakouluyhdistykselle maksettiin hanketukea 25 299,50 euroa.

Tukipalveluiden osalta säästöä kertyi 232 000 euroa talous ja palkkahallinnon palvelujen ostoissa, vuoden ostopalvelut olivat 1,270 milj. e. ja edellisen vuoden palvelut olivat 1,544 milj. e. Henkilöstöhallinnon kuluihin oli varattu 150 000 suuruinen varaus palkkaohjelmaan, palkkaohjelma kuitenkin realisoitui vastuualueiden tuloksiin suoraan, kuten lomapalkkajaksotuksen kirjaustekniikan muutoskin. Lisäksi talous ja henkilöstöpalvelujen varauksista jäi käyttämättä 280 00 euroa (mm. 78 00 e työterveyspalvelut, henkilöstöhallinnon ohjelmistovaruksista 45 000 e, 53 000 e henkilöstön kehittämisen varauksista, talousyksikön henkilöstövaruksista 50 000 e, tehtävät siirtyneet toiseen yksikköön ja lisäksi säästöjä syntyi 45 000 e talousyksikön kehittämiseen varauksista). Tietohallinnon osalta toimintakulujen kertymän ja varatun ero jäi n. 112 000 euroon alle talousarvion ja lisäksi viestinnän osalta talousarvio alitettiin 107 000 eurolla ja lakipalvelujen osalta 68 000 eurolla, jossa oli varausta mahdollisesti ulkopuolelta tarvittaviin lakipalveluihin. Eläkemaksujen rahoittamiseen (kuntien tasausmaksu sekä kunnan eläkesopimukset) varatut rahat ylittyivät 408 000 eurolla eläkkeiden historiallisen suuren indeksikorotuksen takia. Tukipalvelujen yhteenlaskettu säästövaikutus toimintakatteeseen oli 823 000 euroa.

Investointeihin oli varattu 320 000 euroa, suunnitelluista hankkeista mikään ei päätynyt toteutuksen tilinpäätösvuonna. Sijoituksia kasvatettiin Monetran osakkeilla yhteensä 1 290 eurolla.

Hallintopalvelut

Kotkan kaupungin asiakirjahallinnossa otettiin käyttöön 1.1.2023 alkaen uusi tiedonohjaussuunnitelma, joka ohjaa asiakirjojen muodostumista, hävittämistä ja arkistointia koko organisaation laajuisesti. Tiedonohjaussuunnitelma on integroitu suoraan asianhallintajärjestelmään, jolloin se on mahdollistanut määräaikaisten asiakirjojen sähköisen säilyttämisen koko elinkaarensa ajan.

Vuoden aikana järjestettiin myös runsaasti koulutusta asiakirjahallintoon, asianhallintajärjestelmän käyttöön, tietosuojaan ja asiakirjajulkisuuteen liittyen. Tiedonhallintalain täytäntöönpanoon liittyen edistettiin erityisesti lain mukaisen muutosvaikutusten arvioinnin mallin kehittämistä ja sen koulutusta kaupungin organisaatiolle. Muita organisaatiolle järjestettyjä koulutuksia olivat koulutus hyvän hallinnon periaatteista, koulutus viranhaltijapäätösten tekijöille sekä koulutus toimielinpäätösten valmistelijoille.

Kaupunginarkiston tilojen tarveselvitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 27.3.2023 (§ 100). Päätöksen mukaisesti arkistotilojen hankesuunnittelu käynnistyi syksyn 2023 aikana ja suunnittelussa selvitetään arkiston tilojen sijoittumista XAMK:ilta vapautuvan Metsolan kampuksen ns. uudisosaan sekä muita mahdollisia vaihtoehtoja, joissa huomioidaan kustannustehokkuus ja tilojen elinkaari pitkälle tulevaisuuteen. Arkistotilan tarve on edelleen kriittinen, erityisesti koska arkiston pitäisi lähitulevaisuudessa kyetä vastaanottamaan huomattavat määrät analogista arkistoaineistoa.

Kaupunginarkiston toiminnassa rakennetun ympäristön aineistojen digitointityö jatkui suunnitelman mukaisesti, vuoden aikana digitoitiin muun muassa Katarinaan, Hovinsaaren ja Metsolan kaupunginosien rakennuslupa-aineistoja, jakamattoman Kymin kunnan vanhempia rakennuslupa-aineistoja sekä kaavoituksen asemakaava- ja yleiskaavaselostuksia yhteensä noin 17,5 hyllymetrin verran. Lisäksi yksittäin on digitoitu myös Karhulan kauppalan järjestysoikeuden rakennuslupa-asiakirjoja tietopalvelun toteuttamisen yhteydessä. Kaupunginarkiston tietopyyntöjen määrä jatkoi kasvuaan ja nousi hieman yli 1500 tietopyyntöön. Samanaikaisesti vuoden aikana paikan päällä käyneiden asiakkaiden ja tutkijoiden määrä kasvoi miltei 160 asiakkaaseen. Analogista aineistoa vastaanotettiin sekä vastuualueilta että kotiseutuarkistoon yksityisiltä toimijoilta yhteensä 39 hyllymetriä. Vuoden aikana kotiseutuarkisto vastaanotti muun muassa laajan Karhulan Veikkojen arkiston sekä merkittävän Aarne ja Kerttu Huuskosen (o.s. Junninen) yksityisarkistokokonaisuuden. Tämän lisäksi vastaanotettiin useita pienempiä aineistokokonaisuuksia.

Hallintopalvelut valmistelivat vuoden 2023 ajan asian- ja asiakirjahallinnan kilpailutusta sekä sähköisen arkistoinnin järjestelmän kilpailutusta. Kaupunginhallitus teki hankintapäätöksen uusista järjestelmistä 18.12.2023.

Hallintoyksikkö järjesti huhtikuussa 2023 eduskuntavaalit. Ennakkoäänestyksessä käytettiin kiinteiden ennakkoäänestyspaikkojen rinnalla myös äänestysbussia, joka kiersi eri puolilla kaupunkia neljän päivän ajan ja pysähtyi yhteensä 23 paikassa. Kotkalaiset äänestäjät ovat omaksuneet hyvin äänestysbussin myötä myös uudenlaiset tavat käyttää äänioikeuttaan, sillä äänestysbussi on saanut paljon hyvää palautetta ja siinä kävi vilkkaammin äänestäjiä kuin aluevaaleissa ja kuntavaaleissa. Kaiken kaikkiaan eduskuntavaaleissa ennakkoon äänesti 28,2 % ja varsinaisena vaalipäivänä äänesti 38,3 % äänioikeutetuista. Äänestysprosentti oli sama kuin vuoden 2019 eduskuntavaaleissa eli 66,5%. Loppuvuodesta 2023 valmistauduttiin jo 2024 alun presidentinvaaleihin.

Hallintoyksikön työhön vaikutti vuoden 2023 aikana myös runsas eläköityminen ja uusien työntekijöiden rekrytointi sekä perehdytys.

Strategia ja edunvalvonta

Kaupunkistrategia päivitettiin vuonna 2022 Kotka 2030 -strategiaksi, joka pohjautuu edelleen yhteisesti hyväksyttyihin arvoihin: reiluus, rakkaus ja rohkeus, sekä strategisiin päämääriin eli poijuihin 1) Oppiva ja yrittävä Kotka; 2) Upean elinympäristön Kotka; ja 3) Yhteinen Kotka. Strategian mittaristoa on täydennetty ja strategian sisältöä päivitetty ml. missio ja visio. Strategiaa toteutetaan kaikilla vastuualueilla ja konsernissa.

Kaupungin edunvalvontasuunnitelman ja hallitusohjelmatavoitteiden pohjalta vaikutettiin kevään 2023 hallitusohjelmaneuvotteluihin. Hallitusohjelmatavoitteiden pääteemat olivat 1) Viennin vauhdittaminen ja teollisten investointien kotiuttaminen 2) Osaamisen kehittäminen ja 3) Nuorten syrjäytymisen ehkäisy. Teemojen alle määriteltiin tarkentavat tavoitteet. Edunvalvontatavoitteiden päivitys käynnistettiin syksyllä 2023.

Käytännön edunvalvontatyötä tehostettiin vuoden 2023 aikana. Hallitusohjelmatavoitteista viestittiin vaikuttajille ennen ja jälkeen eduskuntavaalien ja esimerkiksi Kotkan tavoitteena ollut teollisuuspoliittinen strategia tuli kirjatuksi hallitusohjelmaan. Vuoden kuluessa järjestettiin useita edunvalvontatilaisuuksia, kuten Power Coast-tilaisuus eduskunnassa kesäkuussa ja edunvalvonta-aamiainen

Helsingissä joulukuussa. Sunilan tehtaan lakkauttaminen aiheutti edunvalvontatarpeita äkilliseen rakennemuutostilanteeseen liittyen. Kotkassa laadittiin oma Äkillisen Rakennemuutoksen toimenpidesuunnitelma, joka toimi pohjana maakunnalliselle ÄRM-suunnitelmalle. Tähän suunnitelmaan pohjautuen valtioneuvosto kohdensi rahoitusta Kotkan-Haminan seudun akkuteollisuuden kehittämiseen. Edunvalvontatavoitteiden edistämiseen liittyen on järjestetty tapaamisia ministerien, kansanedustajien ja valtionhallinnon virkamiesten kanssa. Lisäksi useat ministerit vierailivat Kotkassa vuoden aikana. Keskeisten liikennehankkeiden (esim. VT15, Merituulentie, kaksoisraide) edistämistä on jatkettu.

Elinkeinojen edistäminen ja elinkeinopalvelut

Kaupunkikehityksen ja viestinnän osalta vuosi on toteutunut pääosin suunnitelmien mukaisesti. Elinkeino- matkailu- ja seutupalveluiden sopimus Cursor Oy:n kanssa on ollut voimassa kolme vuotta. Sopimuksen alaista työtä on ohjattu Kotkan vetovoima- ja yrittäjyysohjelman linjausten mukaisesti ja Cursorin kanssa on sovittu vuosittaiset toiminnan painopisteet. Kotkan vetovoiman ja yrittäjyyden kehittämisen kärkiteemoja ovat:

- Kantasatamasta Kotkan vetovoimatekijä
- Toimiva kotisatama yrityksille
- Vetovoimainen ja kehittyvä matkailukaupunki
- Kyberturvallisuuden kärkikaupunki

Vuoden aikana on viety eteenpäin ohjelman mukaisia toimenpiteitä eri osa-alueilla. Esim. kyberturvallisuuden työelämäprofessuuri käynnistyi yhteistyössä Xamkin, Aalto-yliopiston ja Kymenlaakson korkeakouluyhdistyksen kanssa. Kantasataman brändin rakentamista on jatkettu yhteistyössä toimijoiden ja Avidlyn kanssa. Syksyllä lanseerattiin pitkäkestoinen kampanja Kantasataman lokikirja, jossa Kantasataman historiaa tuodaan esiin lyhyinä kuunnelmina.

Kaupungin yrittäjämyönteisen palvelun ryhmä (YRMY) on jatkanut ja kehittänyt toimintaansa, tavoitteena on hoitaa sujuvasti ja joustavasti yritysasioita. Vuoden aikana tavattiin yrityksiä säännöllisesti vuosikellon mukaisesti kaupunginjohdon ja yrittäjien kokoontumisissa sekä yksittäisissä yritystapaamisissa.

Vuosi 2023 oli yksiköille tapahtumien vuosi. Osallistuimme keväällä Kaakkois-Suomen turvapuiston avajaisten ja Turvallinen Kaakko -tapahtuman järjestämiseen. Samalla Kaakkois-Suomen turvapuistolle ja tapahtumalle luotiin oma ilme. Elokuun lopussa vietettiin kansainvälistä Alvar Aalto -viikkoa Sunilan alueella. Syyskuussa järjestimme Valtakunnalliset Kotiseutupäivät.

Kotka.fi-verkkosivuille teimme kevään ja kesän aikana kieliversiosivut englanti ja venäjä. Uuden intranetin toimittajaksi valittiin kilpailutuksella Digikuu Oy, myöh. Netox Oy. Sisällöntuottajat tutustuivat uuteen SharePoint-järjestelmään syksyllä ja sivusto julkaistaan vuoden 2024 aikana. Tapahtumakalenteri Kymenlaaksonyt.fi uudistettiin Eventz-tapahtumakalenteripohjalle vuoden lopussa.

MARKKINOINTIKAMPANJAT

Vuoden 2023 tonttimarkkinoinnin toimenpiteenä osallistuimme Loviisan asuntomessuille yhdessä Visit Kotka-Haminan kanssa. Kotkan tontit olivat näyttävästi esillä osaston erillisellä seinäkkeellä.

Syksyllä 2022 käynnistynyttä muuttajamarkkinoinnin Meritontti-kampanjaa jatkettiin hyödyntäen somemarkkinointia ja kaupallista yhteistyötä vaikuttajien kanssa. Lisäksi kampanja näkyi asuntomessuosastolla. Kampanjan päätyttyä kaikki kampanja-aikana Kotkaan muuttaneet kutsuttiin kaupungintalolle uusien kotkalaisten tilaisuuteen 2.12. Tontteja lunastettiin yhteensä 3 362 kappaletta, joten lahjoitimme John Nurmisen säätiölle 3 362 euroa.

Joulukuun alussa julistauduimme Suomen piparipääkaupungiksi, koska Kotkassa syödään pipareita ympäri vuoden. Joulun ajan ilahdutimme someseuraajia pipariteemaisella joulukalenterilla ja piparkakkutalokilpailu sai kotkalaiset rakentamaan upeita piparkakkutaloja ja lapset piirsivät unelmien piparkakkutaloja.

Joulun välipäivinä lanseerattiin uusi Koti-Kotka -kampanja, jonka tarkoituksena on vedota kotiseutukaipuuseen. Kampanjaa tullaan jatkamaan vuoden 2024 aikana.

Kansainvälinen toiminta

Ystävyyskaupunkitoiminnassa oli aktiivinen vuosi. Ystävyyskaupunkisuhteita vahvistettiin vierailemalla heinäkuussa Fredrikstadin Talls Ships Races –tapahtumassa, jossa edustajat tutustuivat itse tapahtumaan ja tapasivat kaupungin edustajia. Syksy oli kiireistä aikaa. Saksalaisesta ystävyyskaupunki Lyypekistä vierailu syys-lokakuun vaihteessa maineikas saksofoniryhmä Kotkan seudun mu-

siikkiopiston vieraana. Ryhmä esiintyi mm. Vellamon venehallissa ja vierailu huipentui yhteiskonserttiin Kotkan seudun musiikkiopiston soittajien kanssa. Lokakuussa kaupunki sai vieraaksi ystävyyskaupunki Greifswaldista musiikin opettajia, jotka järjestivät yhteiskonsertin Kotkan seudun musiikkiopiston kanssa.

Lyypekki lahjoitti kaupungille 4000 litraa saksalaista hehkuviiniä. Se oli tarkoitettu Kotkan joulun avaukseen. Hehkuviiniä tarjoiltiin joulun avauksessa 2.12. Kotkan ja Karhulan toreilla. Lisäksi sitä jaettiin palvelutaloihin ja kaupungin eri yksiköihin nautittavaksi ennen joulua. Toivo Pekkasen koululla avattuun kohtaamisten keittiöön lahjoitettiin hehkuviiniä jouluaaton tarjoiluun. Kaupungin edustajat vierailivat myös Lyypekin joulunavauksessa marraskuun lopussa. Kotkalainen joulukuusi pystytettiin arvoiselleen paikalle Lyypekissä jo 31. Kerran.

Ukrainan suurlähettilään aloitteen pohjalta lähdettiin keväällä valmistelemaan uutta ystävyyskaupunkisuhdetta ukrainalaiseen Mykolajivin satamakaupunkiin. Vuoden lopulla pidettiin ensimmäinen virtuaalinen tapaaminen Mykolajivin kaupunginjohdon kanssa. Neuvottelujen pohjalta laadittiin yhteistoimintapöytäkirja, jonka käsittely jatkui vuonna 2024 kaupungin päätöksenteossa.

Toimintaa Kuntaliiton kansainvälisessä tiimissä ja Itämeren kaupunkien liitossa UBC:ssa jatkettiin. UBC:n yleiskokouksessa lokakuussa Palangassa kehitettiin suhteita Itämeren alueen kaupunkeihin.

Pysäköinninvalvonta

Pysäköinninvalvonnassa alkuvuoden aikana hallintoa työllisti kahden uuden pysäköinnintarkastajan rekrytointi. Alkuvuoden henkilöstövajeesta johtuen pysäköintivirhemaksujen määrä väheni oleellisesti alkuvuoden osalta, mutta kesästä lähtien toiminta palautui normaalille tasolle, kun kaikki vakanssit olivat täytettyinä.

TUKIPALVELUT

Asiakaspalvelupiste Ruori
Asiakaspalvelupiste Ruorin palveluiden osalta painopisteet ovat olleet puhelinpalvelut –toimintojen kehittämisessä. Olennaisin työ liittyy kaupungin yhteisten palvelunumeroiden määrittelyyn ja toteuttamiseen. Tilavaraus- ja avustusohjelmistoissa otettiin käyttöön uusi sähköinen asiakaskäyttöliittymä. Digipalveluissa ja tietohallinnossa on työstetty Valtiovarainministeriön digikannustinhankkeen läpivientiä (digitalisaatio-osaamisen kasvattaminen vastuualueilla ja yksiköissä). Digipalvelupäällikkö on ollut aktiivisesti mukana valtakunnallisessa projektityöryhmässä, joka työstää TE-palvelut 2024-uudistuksen kokonaisarkkitehtuuria. Kokonaisuuteen liittyi myös toinen valtakunnallinen työryhmätyö, palvelut ja digitalisaatio, jossa digipalvelupäällikkö oli mukana. Kotkan digitiekarttatyö aloitettiin maalikuussa yhteistyössä Kuntien Tieran kanssa. Syksyllä toteutettiin vastuualueiden haastatteluja ja työpajoja ja vuoden lopulla digitiekarttatyöskentely oli edennyt vaiheeseen, josta voitiin aloittaa Kotkan digiohjelman valmistelu.

Lakiasiat

Lakiasioiden toiminnan painopiste vuonna 2023 oli sen perustehtävässä, eli oikeudellisen asiantuntijapalvelun tuottamisessa vastuualueille. Vuoden aikana rekrytoitiin kaksi uutta lakimiestä ja henkilöstöresurssi nostettiin yhdestä lakimiehestä kahdeksi. Sisäisen tarkastuksen tehtävät siirrettiin talousyksiköstä toiselle lakimiehelle.

Henkilöstöpalvelut

Päivitetty kaupunkistrategiasta johdettu henkilöstöohjelma ohjasi henkilöstöpolitiikkaa ja työhyvinvoinnin edistämistä. Keskeisenä painopisteenä oli edelleen kehittää hr- ja esihenkilötoimintaa sekä johdon tukea. Varhaisen vaiheen työhyvinvointijohtaminen on kiinteä osa henkilöstötoimintaa. Kokonaisvaltaisen työhyvinvoinnin kehittäminen oli toiminnan painopisteenä. Tähän liittyy laajaa toimintaa työntekijä- työyhteisö ja esihenkilötasoilla. Työhyvinvointisuunnitelma, työterveyden toimintasuunnitelma ja koulutussuunnitelmat toivat päälinjat toimintaan.

Työhyvinvointijohtamisen ja henkilökunnan työhyvinvoinnin edistämisen osalta jatkettiin tiivistä ja vahvaa toimintaa. Sairauspoissaolot saatiin käännettyä laskusuuntaiseksi rankan korona-ajan jälkeen. Vuonna 2023 sairauspoissaoloja oli 18,7 päivää/työntekijä, laskua edelliseen vuoteen oli 3,5 päivää (vuonna 2022 luku oli 22,2 päivää/työntekijä).

Vuoden aikana kilpailutettiin työterveyden palvelut. Edellinen työterveyden sopimuskausi päättyi vuoden 2023 lopussa. Kilpailutuksen voitti Pihlajalinnan Terveys Oy. Loppusyksyn aikana laadittiin palvelusopimus ja käynnistettiin uuden toimijan kanssa työterveyspalvelun käyttöönotto.

Henkilöstöasioiden yksikkö osallistui valtakunnalliseen KEVA:n koordinoimaan Kestävää työelää -hankkeeseen. Hanke käynnistyi keväällä 2023 ja jatkuu vuoden 2024 loppuun. Hankkeessa edistetään työterveystoimijoiden yhteistyötä ja työkykyjohtamista koko organisaation tasolla. Hankkeesta saatiin tukea työterveyden kilpailutukseen ja yhteistyön kehittämiseen uuden työterveyskumppanin kanssa. Hankkeessa luotiin myös esihenkilöille koulutuspaketti, työkykyjohtamista vahvistava itseopiskelupolku, jota pilotoitiin syksyn aikana.

Henkilöstöasioiden yksikön toimintojen sujuvuutta ja oikea-aikaisuutta on kehitetty. Toukokuussa aloitti uusi hr-koordinaattorin, jonka työ kohdentuu sijaisrekrytoinnin ja rekrytointien hallintaa ja rekrymarkkinoinnin kehittämiseen. Henkilöstöasioiden yksikön henkilökunnan osalta on eläköitymisten johdosta ollut paljon vaihtuvuutta ja uusien työntekijöiden perehdyttäminen on edelleen käynnissä. Samalla on kehitetty uusia toimintamalleja ja käytäntöjä.

Rekrytointien haasteellisuus jatkui vuonna 2023. Rekrytointimarkkinoinnin näkyvyyden parantamiseen vuodelle 2024 laadittiin erillinen rekrytointimarkkinointisuunnitelma, jolla pyritään tekemään toiminnasta suunnitelmallisempaa ja systemaattisempaa.

Vuoden aikana päivitettiin kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Päivitykseen liittyen keväällä 2023 toteutettiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus kysely. Syksyllä 2023 tehtiin esihenkilöiden työhyvinvointikysely.

Talouden tasapainottaminen oli vallitseva teema jälleen vuonna 2023. Vuoden aikana tehtiin talouden säästötoimenpiteitä sekä vuoden 2023 osalta että talousarviota 2024 laadittaessa. Vuoden aikana kaupungin organisaatiosta on siirtynyt liikkeen luovutuksella pois eläinlääkärit sekä maahanmuuttajapalveluista tulkkikeskus, vastaanottokeskus ja ryhmäkoti. Siirrot toteutettiin hallitusti ja hyvässä yhteistoiminnassa. TE-palveluiden siirron valmistelu on edennyt vuoden aikana hyvin. Henkilöstöasioiden yksikkö on ollut aktiivisesti mukana valmistelutyössä.

Keväällä 2023 käytiin neuvottelut järjestelyerien jakamisesta sekä kaupungin oman palkkaohjelman jakamisesta. Neuvottelut sujuivat hyvässä hengessä ja sujuvasti. Jaettavilla erillä pystyttiin jonkin verran vastamaan alueen palkkakilpailuun.

Kaupunkistrategia ja henkilöstöohjelma ohjaavat toimintaa ja kohdentavat toiminnan resursseja. Jatkuvana toimintana kehitetään varhaista työhyvinvointijohtamista, keskeisimpinä tavoitteina työhyvinvoinnin edistäminen ja sairauspoissaolojen hallinta. Painopisteenä on myös luoda jatkuvasti kehittyvää ja aikaansa seuraavaa esihenkilötoimintaa kaikilla vastuualeilla ja kaikissa yksiköissä. Vahvan ja myönteisen työantajakuvan luominen on tulevaisuudessa tärkeää ja merkityksellistä rekrytointien kannalta. Tämä sisältää myös kilpailukykyisen palkkauksen mahdollisuuksien luomisen.

Talous ja Tietohallinto

Talousyksikön toimintavuosi 2023 oli kaksijakoinen, jossa toteutettiin suuria kokonaisuuksia, mutta muutoksia oli tarpeettoman paljon. Alkuvuosi oli huomattavan vaikea ajanjakso, kun talousarvio päätettiin tehdä uusiksi sote-sektorin tilinpäätöstietojen ratkettua. Samanaikaisesti tilinpäätös itsessään oli työllistävämpi kuin aikaisemmin, kun hyvinvointialue irtaantui ml. Kymenlaakson Pelastuslaitos. Normaaliin vuosikelloon nähden suureen rooliin nousivat myös henkilöstöasiat, jossa pienen yksikön toimintaan vaikutti kaksi eläköitymistä ja irtisanoutumista sekä yksittäinen osa-aikaisuus järjestely.

Näihin tapahtumiin ja olosuhteisiin nähden kilpailutustarpeisiin pystyttiin vastaamaan hyvällä tasolla. Rahoituspolitiikan uusimisessa hyödynnettiin Tampereen yliopiston opiskelijatöitä. Kaupunkikonsernin rahoitustarpeet vastasivat ennakkotietoja pääosin. Kunnan uusien rahoituspohja-arvioiden takia vuoden 2023 talousarvio (MTA2023) tehtiin kokonaan uudestaan keväällä 2023. Se helpotti osaltaan valmistautumista kasvaneisiin säästöpaineisiin vuodelle 2024 ja taloussuunnitteluvuosille 2025–2026. Tietohallinnon tietotyöryhmän jäsenille on pidetty useita koulutuksia. Microsoft M365 ympäristön tietoturvan ja lisenssitehokkuuden selvityksiä tehtiin, joilla tähdätään sekä lisäyksiin että poistoihin.

Taloussuunnitelmavuosien painopisteissä korostuvat edelleen maakuntauudistuksen jälkeiseen rahoitusmalliin sopeutuminen, hankintojen arvioinnin ja kontrollin kehittäminen, rahoitustarpeisiin valmistautuminen vs. laajan investointiohjelman tarpeet, taloushallinnon automatisaatio, tietoturva ja tietotekniikan kustannustehokkuus sekä toimitusten toimintavarmuus.

Ympäristölautakunta

Toimielin	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA
Toimintayksikkö	Ympäristöpalvelut
Palvelut	Ympäristönsuojelun lupa- ja valvonta-, kehittämis- ja edistämistehtävät, Ympäristöterveydenhuolto, Eläinlääkintähuolto, Löytöeläinten hoito, Rakennusvalvonta
Vastuuhenkilö	Ympäristönsuojelupäällikkö
Toiminta-ajatus	Ympäristölautakunnan alaisuudessa toimiva ympäristöpalveluiden toimintayksikkö vastaa ympäristönsuojelusta, ympäristöterveydenhuollosta sekä muusta ympäristöhallinnosta Kotkan kaupungissa ja Pyhtään kunnassa sekä rakennusvalvonnan lupa- ja valvontatehtävistä Kotkan kaupungissa. Ympäristölautakunnan alaiset palveluyksiköt huolehtivat eri laeissa ympäristönsuojeluja ympäristönterveydenhuoltoviranomaiselle sekä rakennusvalvontaviranomaiselle asetetuista tehtävistä. Ympäristölautakunta on Kotkan rakennusvalvonnan sekä Kotkan ja Pyhtään ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lupa- ja valvontaviranomainen.

Ympäristölautakunnan toimintakertomuksessa vuodelta 2023 esitetään lautakuntaan nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan ja talouden yksityiskohtaisemmat tiedot.

Talous

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA (2023)	TP 2023	TA 2023	MTA 20223	Tot%	TP - MTA poikkeama	TP 2022
Myyntituotot	165 164	150 000	150 000	110,1	15 164	115 749
Maksutuotot	612 748	480 000	480 000	127,7	132 748	681 755
Tuet ja avustukset	40 785	0	0	0,0	40 785	6 278
Muut toimintatuotot	0	0	0	0,0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	19 346	0	0	0,0	19 346	54 907
TOIMINTATUOTOT	838 044	630 000	630 000	133,0	208 044	858 689
Henkilöstökulut	-1 810 236	-1 706 299	-1 722 519	105,1	-87 717	-1 571 385
Palvelujen ostot	-186 963	-364 800	-306 300	61,0	119 337	-216 293
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 703	-31 850	-31 850	83,8	5 147	-29 340
Avustukset	-1 700	-5 500	-5 500	30,9	3 800	-5 500
Muut toimintakulut	-29 601	-23 151	-23 151	127,9	-6 449	-20 217
TOIMINTAKULUT	-2 055 203	-2 131 601	-2 089 320	98,4	34 117	-1 842 735
TOIMINTAKATE *)	-1 217 159	-1 501 601	-1 459 320	83,4	242 161	-984 046
Sisäiset tuotot	43 316	0	0	0,0	43 316	22 468
Sisäiset kulut	-308 322	-314 934	-314 934	97,9	6 612	-302 502
Sisäiset erät	-265 006	-314 934	-314 934	84,1	49 927	-280 034
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	-1 482 166	-1 816 534	-1 774 254	83,5	292 088	-1 264 080
Rahoitustuotot ja -kulut	538	0	0	0,0	538	223
VUOSIKATE	-1 481 628	-1 816 534	-1 774 254	83,5	292 626	-1 263 858
Sisäinen korko	-200	-200	-200	100,0	0	-412
Poistot ja arvonalentumiset	-4 636	-4 636	-4 636	100,0	0	-9 374
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 486 463	-1 821 370	-1 779 090	83,6	292 626	-1 273 643
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)						
Hallinnon vyörytykset	-142 423	0	0	0,0	-142 423	-65 799
Tilikauden voitto/tappio	-1 628 886	-1 821 370	-1 779 090	91,6	150 203	-1 339 442

**) Toimielimen sitovuustaso*

Talousarvion toteutuminen ja tilikauden tuloksen muodostuminen

Lautakunnan alainen toiminta saavutti MTA:n toimintakatteeseen nähden n. 242 000 euroa paremman tuloksen. Tulot ovat kehittyneet 133 %:a arvioitua paremmin, johtuen varovasti arvioiduista ympäristöterveydenhuollon perusmaksutuotoista n. 140 000 euroa sekä jaksottamattomasta Ilmastohankkeen avustuksesta 40 000 euroa. Edellisvuoteen nähden tuloissa oli kasvua 100 000 euroa. Ra-

kennusvalvontamaksujen kehityksen ennustettavuus on haasteellista ja talousarvio laaditaan aina varovaisuutta noudattaen, lupamaksutuottojen arvio kuitenkin saavutettiin, maksutuottojen jääden kuitenkin edellisvuotta n. 86 000 euroa pienemmäksi. Edelliseen vuoteen nähden toimintatuottoja kertyi yhteensä n. 20 000 euroa vähemmän. Lautakunnan arvioidut toimintakulut alituvat 34 000 eurolla.

Ympäristönsuojelu: lupa- ja valvonta-, kehittämis- ja edistämistehtävät

Ympäristönsuojelun toiminnan painopisteenä ovat lakisääteiset lupa- ja valvontaviranomaisen tehtävät, joita Kotka hoitaa yhteistoimintasopimuksen pohjalta myös Pyhtään kunnalle. Uusia lupia myönnettiin kolme, kaksi Kotkaan ja yksi Pyhtäälle. Lisäksi käsiteltiin kaksi luvan muutosta ja yksi luvan rauettaminen. Valvontaohjelmassa vuodelle 2023 suunnitellut lupa- ja rekisteröintivelvollisten toimintojen määräaikaistarkastukset toteutuivat suunnitellusti. Lupa- ja valvontatyöstä kertyneet maksutuotot ylittivät edellisvuoden tason sekä talousarviossa ennakoidun.

Merkittävä osa yksikön valvontatyöstä kohdistuu suunnittelemattomaan, maksuttomaan kuntalaisten yhteydenottoihin perustuvaan viranomaisvalvontaan. Tarkastelujaksolla kirjattuja yhteydenottoja on ollut kaikkiaan 2011, joista Kotkan alueelta 185 ja Pyhtäältä 26. Valtaosa yhteydenotoista sekä Kotkassa että Pyhtäällä liittyy jätehuoltoon. Kotkassa muut valitukset kohdentuivat erityisesti ilmanlaatuun ja meluun, Pyhtäällä vieraslajeihin sekä vesi- ja jätevesiasioihin.

Yksikkö on mukana valmistelemassa maakunnallista kiertotalouden Green deal –mallia ilmastokumppanuutta korvaavana mallina. Green deal-mallissa etsitään laajemmin ratkaisuja ilmastohaasteisiin, luonnon monimuotoisuuden vähenemiseen, luonnonvarojen ylikulutukseen ja kiertotalouden edistämiseen Suomessa. Green deal on vapaaehtoinen sitoumus sovittuihin tavoitteisiin. YM:n, TEM:n ja paikallisesti Kymenlaakson Liiton vetämällä Green deal- työllä valmistellaan Kymenlaakson alueellisia kriteereitä sitoumukselle. Kymenlaakson liiton sidosryhmäyhteistyö mm. kuntien kanssa jäi vielä v. 2023 vähäiseksi.

Kotkan ilmasto-ohjelmasta laadittiin välipäivitystä. Ohjelman tavoitteita ja toimenpiteitä päivitettiin asiantuntijahaastatteluilla ja ohjelman taustatietoja tiedonkeruulla. Ohjelmapäivityksen yhteydessä on myös tarkasteltu mittareiden ajantasaisuutta ja päästövaikutuksien kuvaavuutta. Jatkossa mittareita kehitetään niin, että ohjelmassa pidetään helposti ylläpidettäviä ja päästövaikutusten kannalta mahdollisimman kuvaavia mittareita. Päivitetty ohjelma on tarkoitus viedä keväällä 2024 lautakuntiin lausuntokierrokselle ja edelleen valtuustoon hyväksyttäväksi.

Yksikkö on mukana Kymenlaakson Liiton maakunnallisessa luonnon monimuotoisuutta selvittävässä Lumo-hankkeessa. Hankkeessa valmistui maakunnallinen selvitys monimuotoisuuden tilasta. Työ jatkuu strategiatyönä. Kaupunki on koostanut samalla omaa luontotietokantaa ja aloittanut luonnon monimuotoisuuden ohjelmatyötä. Yksikkö on mukana tässä työssä. Kotkan ja Pyhtään rajalla sijaitsevan Soininjärven kosteikkoalueella käynnistettiin haitalliseksi vieraslajiksi luokitellun keltamajavankaalin mittavan esiintymän torjunta yhteistyöprojektina puistotoimen sekä EKAMin luonnonhoidon opiskelijoiden kanssa.
Ympäristöterveydenhuolto hoitaa lakisääteisiä lupa- ja valvontaviranomaisen tehtäviä Kotkan ja Pyhtään yhteistoiminta-alueella. Lupien ja ilmoitusten käsittelystä sekä valvontatyöstä saadut maksutuotot ylittivät vuosiarvion. Tuloksessa näkyvät erityisesti elintarvikelain ja terveydensuojelulain perusteella perittävät vuosimaksut.

Terveydensuojelussa otettiin erityistarkasteluun valvontakohteiden talousveden lämpötilat, sillä talousvedessä voi esiintyä legionellabakteeria. Projektin tarkoituksena oli muodostaa yleiskäsitys, liittyykö rakennusten vesilaitteistoihin kylmän talousveden ja lämpimän käyttöveden osalta riskiä legionellabakteerien kasvuun ja käyttäjien mahdolliseen sairastumiseen. Tarkoitus oli luoda yleiskäsitys tilanteesta mahdollisten jatkotoimien arvioimiseksi. Projekti toteutettiin Kotkan ja Haminan yhteisenä valvontaprojektina. Talousveden lämpötila mitattiin Kotkassa ja Pyhtäällä vuoden aikana lähes viidelläkymmenellä terveydensuojelun valvontasuunnitelman mukaisella tarkastuksella. Mittauksia suoritettiin hyvin erityyppisissä valvontakohteissa kuten päiväkodeissa, kouluissa, majoitushuoneistoissa, asumisyksiköissä, liikuntatiloissa, uima-allastiloissa ja kauneushoitoloissa. Kotkan alueella selvitetyistä rakennuksista lämpötilapoikkeamia havaittiin 39 %:ssa.

Elintarvikevalvonnassa kesällä 2023 toteutetun energialisäkeprojektin tavoitteena oli selvittää tarjoilupaikoissa (ravintolat ja pitseriat) valmistettujen ruoan energialisäkkeiden (riisi-, pasta- sekä perunavalmisteet) mikrobiologista laatua. Projektiin osallistuivat Kotkan, Kouvolan ja Haminan elintarvikevalvontaviranomaiset. Kotkassa ja Pyhtäällä Kotkassa näytteitä otettiin 14, joista 65 % arvioitiin hygieeniseltä laadultaan hyviksi, 14 % välttäviksi ja 21 % huonoiksi.

Ympäristöterveydenhuollossa oli vuoden 2023 aikana tavoitteena käynnistää Kymenlaakson kuntien välinen yhteistyö elintarvikelaitosten valvonnan vahvistamiseksi. Kouvolaan perustettiin keväällä uusi hygieenikkoeläinlääkärin virka, jonka työpanosta Kotka ja Hamina varautuivat ostamaan. Hygieenikkoeläinlääkärin viran tarkoituksena on eläinperäisiä elintarvikkeita valmistavien hyväksyttyjen

elintarvikehuoneistojen sekä muiden erityisosaamista vaativien elintarvikehuoneistojen valvonta sekä virkaeläinlääkärille lainsäädännöllisesti kuuluvien elintarvike- ja alkutuotantovalvonnan tehtävien hoitaminen. Kymenlaakson kunnat allekirjoittivat 1.6.2023 yhteistyösopimuksen hygieenikkoeläinlääkärin viranomaistehtävien hoidosta. Hygieenikkoeläinlääkäri aloitti virassaan elokuussa 2023.

Ympäristöterveydenhuolto: Terveydensuojelun edistäminen ja valvonta, tupakkalain valvonta, elintarvikevalvonta- ja neuvonta

Ympäristöterveydenhuolto hoitaa lakisääteisiä lupa- ja valvontaviranomaisen tehtäviä Kotkan ja Pyhtään yhteistoiminta-alueella. Lupien ja ilmoitusten käsittelystä sekä valvontatyöstä saadut maksutuotot ylittivät vuosiarvion. Tuloksessa näkyvät erityisesti elintarvikelain ja terveydensuojelulain perusteella perittävät vuosimaksut.

Terveydensuojelussa otettiin erityistarkasteluun valvontakohteiden talousveden lämpötilat, sillä talousvedessä voi esiintyä legionellabakteeria. Projektin tarkoituksena oli muodostaa yleiskäsitys, liittyykö rakennusten vesilaitteistoihin kylmän talousveden ja lämpimän käyttöveden osalta riskiä legionellabakteerien kasvuun ja käyttäjien mahdolliseen sairastumiseen. Tarkoitus oli luoda yleiskäsitys tilanteesta mahdollisten jatkotoimien arvioimiseksi. Projekti toteutettiin Kotkan ja Haminan yhteisenä valvontaprojektina. Talousveden lämpötila mitattiin Kotkassa ja Pyhtäällä vuoden aikana lähes viidelläkymmenellä terveydensuojelun valvontasuunnitelman mukaisella tarkastuksella. Mittauksia suoritettiin hyvin erityyppisissä valvontakohteissa kuten päiväkodeissa, kouluissa, majoitushuoneistoissa, asumisyksiköissä, liikuntatiloissa, uima-allastiloissa ja kauneushoitoloissa. Kotkan alueella selvitetyistä rakennuksista lämpötilapoikkeamia havaittiin 39 %:ssa.

Elintarvikevalvonnassa kesällä 2023 toteutetun energialisäkeprojektin tavoitteena oli selvittää tarjoilupaikoissa (ravintolat ja pitseriat) valmistettujen ruoan energialisäkkeiden (riisi-, pasta- sekä perunavalmisteet) mikrobiologista laatua. Projektiin osallistuivat Kotkan, Kouvolan ja Haminan elintarvikevalvontaviranomaiset. Kotkassa ja Pyhtäällä Kotkassa näytteitä otettiin 14, joista 65 % arvioitiin hygieeniseltä laadultaan hyviksi, 14 % välttäviksi ja 21 % huonoiksi.

Ympäristöterveydenhuollossa oli vuoden 2023 aikana tavoitteena käynnistää Kymenlaakson kuntien välinen yhteistyö elintarvikelaitosten valvonnan vahvistamiseksi. Kouvolaan perustettiin keväällä uusi hygieenikkoeläinlääkärin virka, jonka työpanosta Kotka ja Hamina varautuivat ostamaan. Hygieenikkoeläinlääkärin viran tarkoituksena on eläinperäisiä elintarvikkeita valmistavien hyväksyttyjen elintarvikehuoneistojen sekä muiden erityisosaamista vaativien elintarvikehuoneistojen valvonta sekä virkaeläinlääkärille lainsäädännöllisesti kuuluvien elintarvike- ja alkutuotantovalvonnan tehtävien hoitaminen. Kymenlaakson kunnat allekirjoittivat 1.6.2023 yhteistyösopimuksen hygieenikkoeläinlääkärin viranomaistehtävien hoidosta. Hygieenikkoeläinlääkäri aloitti virassaan elokuussa 2023.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinninvalvonta ja eläinlääkäripalvelut

Eläinlääkintähuollon haasteena on erityisesti uusien praktikoiden rekrytointi Etelä-Kymenlaakson alueelle. Eläinlääkäreiden saatavuus kuntiin on valtakunnallisesti heikentynyt ja kilpailu työntekijöistä kiristynyt.
Alkuvuonna vakinaistettiin määräaikainen 50 % praktikkoeläinlääkäri.

Eläinlääkintähuollon toiminnan turvaamiseksi jatketaan ja kehitetään kuntien välistä yhteistyötä eläinlääkintähuollon päivystysjärjestelyissä sekä eläinsuojeluvalvonnassa. Loppuvuonna hyväksyttiin palvelusopimus Kotkan ja Haminan kesken eläinlääkäripalveluista, jonka mukaan Kotkan praktikkoeläinlääkärit siirtyvät vuoden 2024 alussa Haminan kaupungin palvelukseen. Vuoden 2024 alusta alkaen Kotka ostaa eläinlääkäripalvelut Haminalta.

Löytöeläinten hoito

Kunnan velvollisuuksiin kuuluu ympärivuorokautisen kiireellisen eläinlääkintäavun järjestäminen, eläinsuojelutehtävät sekä löytöeläinten talteen otto. Näitä tehtäviä on hoidettu Etelä-Kymenlaakson kuntien välisenä yhteistyönä. Vuodelta 2012 oleva seudullinen löytöeläinten talteenottosopimus vaati päivitystä. Kotka ja Hamina tekivät Etelä-Kymenlaakson alueelle löytöeläinsopimuksen 1.4.2023 alkaen Etelä-Kymenlaakson eläinsuojeluyhdistyksen, EKEY ry:n kanssa.

Rakennusvalvonta

Toiminnan painopisteenä on rakennusvalvonnan maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettyjen tehtävien hoitaminen. Rakennusvalvonnan toiminta ja toiminnan kannalta keskeinen rakennuslupaprosessi on vahvasti lainsäädännöllä ohjattu ja rakennusvalvonnan vuosittainen tulokertymä koostuu pääosin rakentamisen lupamaksuista. Vallitsevan suhdannetilanteen vuoksi rakentamisen volyymin arvioidaan pysyvän vuonna 2023 matalana mm yleisen kustannustason nousun ja maailmantilanteen epävarmuuden vuoksi. Rakennusvalvonnan tehtävänä on myös osaltaan valvoa kaupunginvaltuuston hyväksymien kaavojen noudattamista sekä niissä asetettujen tavoitteiden täyttymistä niille kohdistuvien rakennushankkeiden osalta.

Rakentamisen lupamäärä pysyi puolivuotiskauden ajan lähes edellisten vuosien tasolla. Syyspuolella kysyntä noudatti valtakunnallista tasoa ollen verrattain heikkoa. Vuoden 2023 käsiteltyjen rakentamisen lupien määrä jäi vuoden 2020 tasolle. Rakennusvalvonnan lupatuotto kertyi verrattain pienistä hankkeista ja lupatuottokertymä poikkeaa huomattavasti edellisten vuosien tasosta saavuttaen kuitenkin talousarviossa suunnitellun tason.

Toimintavuoden aikana seurataan maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen edistymistä. Mikäli rakentamista ohjaava rakentamislaki tulee voimaan vuoden 2024 alusta; muuttuu rakennusvalvonnan toimintaympäristö merkittävästi rakentamisen luvituksessa ja sääntelyssä tapahtuvien muutosten vuoksi. Rakennusvalvonnan henkilöstön koulutuksen painopiste suunnataan talousarviovuonna pääosin uuden lainsäädännön omaksumista ja tulkintaa tukevaan koulutukseen, jotta rakennusvalvonnan toiminta ja rakentamisen luvitus pysyy nykyisellä sujuvalla tasollaan uuden lain määräysten tultua voimaan.

Maankäyttö- ja rakentamislain kokonaisuudistuksen myötä säädetyn rakentamislain voimaantulo siirtyi vuoden 2025 alkuun. Lainsäädännön tulkinta sekä rakentamislain asetusten laadinta käynnistyi toimintavuoden aikana. Toimintavuoden lopussa käynnistyi myös rakennuslain muutostyö, joka tarkoitus vahvistaa vuoden 2024 aikana. j Rakennusvalvonta seurasi toimintavuoden aikana muuttuvaa lainsäädäntötyötä ja osallistui aiheeseen liittyviin koulutuksiin ja keskustelutyöhön.

Kaupunkistrategiassa asetettua suunnittelun ja rakentamisen tason parantamista edistetään. Suunnittelijoiden työtä pyritään selkeyttämään noudattamalla säännösten tulkinnassa ylikunnallisia PKS-ravan linjauksia soveltuvin osin.

Pks-rakennusvalvonnan linjauksia jalkautettu käytäntöön talousarviovuoden aikana suunnittelijoille pääosin kohdekohtaisen jatkuvan neuvonnan keinoin. Rakennusvalvonta jatkanut edellisten toimintavuosien käytäntöä pitämällä koulutusiltapäivän ammattikorkeakoulun rakennustekniikan opiskelijoille.

Sähköistä asiointia kehitetään edelleen. Käytössä olevaa lupapiste.fi-palvelua pyritään laajentamaan ja eri lupatyypeille asetettuja asiakirjatasoja selkeyttämään. Vanhoja arkistopiirustuksia saatetaan edelleen sähköiseen muotoon käytettävyyden tehostamiseksi. Lähivuosien tavoitetasona voidaan pitää arkiston asiakirjojen saatavuutta sähköisessä muodossa ja rakennusvalvonta on osaltaan osallistunut sähköisen arkistosovelluksen hankintatyöhön.

Lupapisteen kehittämistä ei jatkettu talousarviovuoden aikana. Vuoden 2025 alussa muuttuva lainsäädäntö edellyttää muutoksia lupapisteeseen ja muihin asianhallintajärjestelmiin. Muutoksien toteuttamiseen on varattu investointimäärärahaa vuoden 2024 budjettiin. Rakennusvalvonnan arkistoa skannattiin sähköiseen muotoon 1.1-30.06. aikavälillä arkistotoimeen palkatun digitoijan toimesta.

Rakennusvalvonta osallistuu ja kehittää alueellisen energianeuvonnan toimintaa kaupungin asettamien tavoitteiden mukaisesti käynnissä olevan kolmivuotiskauden ajan. Käynnissä suunnitelmakauden toinen vuosi.

Hanke päätetty 18.11.2022 ohjausryhmän päätöksellä. Ei toimenpiteitä alkuvuoden 2023 aikana

Talousarviovuoden tavoitteiden lisäksi tavoitteena on varmistaa rakennusvalvonnan henkilöstön riittävä koulutus, jotta vuoden 2024 alussa voimaan tulevan rakentamislain säädösten tulkinta hallitaan ja lupaprosessien käsittely jatkuu sujuvana, mikäli uusi lainsäädäntö astuu voimaan.

Rakennusvalvonnan henkilöstö osallistunut talousarviovuoden aikana uuden rakentamislain voimaantuloa valmistaviin koulutuksiin sekä alueellisen ely-keskuksen järjestämään alueelliseen rakennusvalvonnan koulutuspäivään. Rakennusvalvonnan henkilöstövaje saatiin talousarviovuoden aikana korjattua onnistunein rekrytoinnein.

Kaupunkirakennelautakunta

Toimielin	KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA
Vastuualueet	Kaupunkisuunnittelu ja Tekniset palvelut
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Lautakunnan yleisenä tehtävänä on johtaa ja kehittää kaupunkisuunnittelun ja teknisten palveluiden vastuualueen toimintaa ja vastata niiden tuottamien palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä, tuottamisesta ja kehittämisestä kaupunkistrategian linjausten mukaisesti sekä seurata ja arvioida palveluiden vaikuttavuutta ja edistää kuntalaisten ja palvelujen käyttäjien mahdollisuutta osallistua palvelujen kehittämiseen. Lautakunta vastaa vastuualueilla kaupunginhallituksen käsiteltäviksi kuuluvien asioiden valmistelusta sekä päätösten täytäntöönpanosta. Kaupunkirakennelautakunnan alainen joukkoliikennejaosto on joukkoliikennelain mukainen toimivaltainen viranomainen Kotkan, Haminan ja Pyhtään alueella.

Kaupunkirakennelautakunnan Tilinpäätös 2023 -dokumentissa esitetään lautakuntaan nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan ja talouden yksityiskohtaisemmat tiedot.

Talous

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	TP 2023	TA 2023	MTA 2023	Tot%	TP - MTA poikkeama	TP 2022
Myyntituotot	5 755 378	4 948 800	4 851 800	118,6	903 578	4 698 184
Maksutuotot	457 896	467 500	467 500	97,9	-9 604	1 261 035
Tuet ja avustukset	1 495 912	735 000	1 092 000	137,0	403 912	1 732 418
Muut toimintatuotot	28 342 387	23 982 747	25 537 747	111,0	2 804 641	30 536 064
Valmistus omaan käyttöön	953 604	1 486 700	1 486 700	64,1	-533 096	1 219 809
TOIMINTATUOTOT	**37 005 176**	**31 620 747**	**33 435 747**	110,7	**3 569 430**	**39 447 509**
Henkilöstökulut	-16 399 922	-17 232 771	-17 067 730	96,1	667 807	-15 444 493
Palvelujen ostot	-17 903 624	-17 727 926	-17 208 210	104,0	-695 413	-23 219 140
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 856 895	-11 676 965	-11 447 067	94,8	590 172	-10 790 197
Avustukset	0	-170 000	-110 000	0,0	110 000	-229 423
Muut toimintakulut	-10 340 213	-10 791 544	-10 800 544	95,7	460 330	-11 006 177
TOIMINTAKULUT	**-55 500 654**	**-57 599 206**	**-56 633 550**	98,0	**1 132 896**	**-60 689 430**
TOIMINTAKATE *)	**-18 495 478**	**-25 978 460**	**-23 197 804**	79,7	**4 702 325**	**-21 241 921**
Sisäiset tuotot	43 622 948	43 085 479	43 085 479	101,2	537 469	41 080 234
Sisäiset kulut	-7 576 943	-5 599 357	-5 599 357	135,3	-1 977 586	-7 192 636
Sisäiset erät	36 046 005	37 486 122	37 486 122	96,2	-1 440 117	33 887 598
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	**17 550 526**	**11 507 662**	**14 288 318**	122,8	**3 262 208**	**12 645 677**
Rahoitustuotot ja -kulut	12 942	0	0	0,0	12 942	13 441
VUOSIKATE	**17 563 468**	**11 507 662**	**14 288 318**	122,9	**3 275 150**	**12 659 118**
Sisäinen korko	-7 748 954	-7 166 348	-7 166 348	108,1	-582 606	-7 718 731
Poistot ja arvonalentumiset	-15 571 596	-16 387 500	-16 293 632	95,6	722 036	-16 363 540
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0,0	0	4 473
TILIKAUDEN TULOS	**-5 757 082**	**-12 046 187**	**-9 171 662**	62,8	**3 414 580**	**-11 418 680**
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)						
Hallinnon vyörytykset	-2 053 300	0	0	0,0	-2 053 300	-1 569 986
Tilikauden voitto/tappio	**-7 810 383**	**-12 046 187**	**-9 171 662**	85,2	**1 361 280**	**-12 988 666**

**) Toimielimen sitovuustaso*

Kaupunginvaltuuston vahvistama alkuperäinen kaupunkirakennelautakunnan toimintakate vuodelle 2023 oli -25 978 460 euroa. Kaupunginvaltuusto vahvisti (29.5.2023) muutetussa talousarviossa ulkoiseksi toimintakatteeksi vuodelle 2023 -23 197 804 euroa. Lautakunnan toteutunut toimintakate oli -18 495 478 euroa. Toteutunut toimintakate on näin ollen 4,7 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Lautakunnan toimintakate sisäiset erät huomioiden oli tilinpäätöshetkellä 17 550 526 euroa, joka on 3,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempi.

Lomapalkkavelan muutoksen osalta on tehty kirjauskäytänteiden muutos alkaen v. 2023 tilinpäätöksestä. Aiemmin hallinnon vyörytykset-ryhmään kuulunut lomapalkkavelan muutos on nyt kaikilla vastuualueilla kohdistettu henkilöstökuluihin, joka muuttaa vastuualueen ulkoista toimintakatetta. Lomapalkkavelan muutos ei ole sisältynyt lautakunnan alkuperäiseen tai muutettuun talousarvioon 2023. Kaupunkirakennelautakunnan osalta tämä tarkoittaa 0,08 milj. euron heikennystä ulkoiseen toimintakatteeseen.

Kaupunkisuunnittelun vastuualueen toimintakate ilman sisäisiä eriä toteutui 14,6 milj. euron suuruisena ollen 3,4 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Muutos aiheutui toimintatuottojen 1,9 milj. euron kasvusta ja toimintakulujen 1,5 milj. euron säästöstä. Muutettua talousarviota parempi toimintakate johtui erityisesti maa- ja vesialueiden vuokratuloista, joukkoliikenteen myyntituotoista sekä arvioitua pienempänä toteutuneista palveluostoista. Tuomintatuotot 1,9 milj. euroa syntyivät maanhankinnan ja luovutuksen kustannuspaikalta koostuen maa- ja vesialueiden vuokrista 0,9 milj. euroa sekä 0,6 milj. euron muista tuotoista. Joukkoliikenteen kustannuspaikalta myyntituottoja muodostui 0,6 milj. euroa arvioitua enemmän. Kaupunkisuunnittelun vastuualueen ulkoiset toimintakulut olivat 10,8 milj. euroa tilikauden aikana. Ulkoisten toimintakulujen osalta muutettu talousarvio alitettiin 1,5 milj. eurolla. Suurin säästö tuli maanhankinnan ja luovutuksen kustannuspaikalta maanpuhdistuksiin varatuista määrärahoista.

Teknisten palvelujen toimintakate ilman sisäisiä eriä toteutui -33 milj. euron suuruisena, joka on 1,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Toimintatuottoja kertyi 11,5 milj. euroa, joka on 1,7 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän. Suurin erä kertyneistä toimintatuotoista muodostui toimitilahallinosta, jossa vuokratuotot ovat olleet indeksikorotusten takia ennakoitua korkeammat lähes kaikissa kohteissa. Toimintakuluja kertyi 44,6 milj. euroa, joka on 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän.

Kaupunkirakennelautakunnan nettoinvestoinnit toteutuivat 27,2 milj. euron suuruisena. Muutetun talousarvion mukaan investointien odotettiin toteutuvan 28 milj. euron suuruisena. Maaomaisuuden ja kiinteistöjen hankinnan määrärahaa jäi käyttämättä 1,2 milj. euroa, johtuen Keltakallion tonttihankinnoista, jotka ovat pääosin tehty jo ennen vuotta 2023. Toimitusvaikeuksista johtuen suunniteltu monitoimikone kalustohankinta siirtyi vuodelle 2024 ja näin ollen aiheutti 0,4 milj. euron säästön vuodelle 2023.

Kaupunkisuunnittelun toiminta

Kaupunkisuunnittelun toiminnan painopisteet tähtäävät toimivan ja tiiviin kaupunkirakenteen ylläpitoon sekä kaupungin vetovoiman parantamiseen yrityksiin ja asukkaisiin nähden. Kaupunkikehityshankkeiden osalta vastuualue on edistänyt Kantasataman alueen ja sinne sijoittuvan kampus-tapahtumakeskus-hotelli -kokonaisuuden toteutumista muun muassa hankkeiden koordinoinnin, sopimusvalmistelun ja tontinluovutuksen kautta sekä osallistumalla mm. pysäköintialueiden ja tapahtuma-aukion suunnitteluun ja Kantasatama-tiimin toimintaan. Vastuualue on osallistunut akkuklusterin sijoittumiseen valmistelemalla Keltakallio II -asemakaavaa ja 1. vaiheen kaava-alueen toteuttamista. Vastuualue on myös vahvasti edistänyt merkittävien elinkeinohankkeiden sijoittumista Mussalon sataman alueelle. Vastuualue on tehnyt liikennehankkeiden edunvalvontaa niin maakunnallisella kuin valtakunnallisella tasolla. Kaupunkisuunnittelun tehtäviin on myös kuulunut joukkoliikenteen kehittäminen sekä laajemmin kestävän liikkumisen ohjelman edistäminen yhteistyössä muiden vastuualueiden kanssa. Toiminnan painopisteissä ovat näkyneet painokkaasti liikenneasiat ja edunvalvonta sekä suuret elinkeinohankkeet Keltakalliolla ja satamissa.

KAAVOITUS

Vuoden aikana tulivat voimaan seuraavat asemakaavat: Keskuskatu 43 (0621), Kaukola pohjoinen (0720), Sunilan tehdas (0222) sekä Vanha merivartioasema (0122).

Keltakallio II kaavavalmisteluja ja tarvittavia selvityksiä jatkettiin valmistellen kaavaehdotusta, joka asetettiin vuoden lopussa nähtäville. Karhulan koulukeskuksen kaava oli myös loppuvuodesta ehdotuksena nähtävillä. Hiomonlaakson ja Kotkankatu 10 asemakaavat olivat luonnoksena nähtävillä. Käynnistettiin Sunilan asuinalueen asemakaava ja valmisteltiin alueen rakentamistapaohjetta. Kaavan valmistelu tukee hakemusta Sunilan alueesta Unescon maailmanperintökohteeksi. Käynnistettiin Kyyhkylän kaava, jonka on määrä mahdollistaa maanläjitystä. Loppuvuodesta käynnistettiin Koulukadun ja Mussalon teollisuusalueen kaavat.

Karhula 2.0 työnimellä kulkenut yhteistyöryhmä on ideoinut taidehanketta, jolle myönnettiin TAIKEn avustus. Hankkeessa on tarkoitus toteuttaa taideteos, joka sijoittuu sekä tulevan Karhuan koulukeskuksen yhteyteen, että Karhulan keskustaan. Taidehankkeella parannetaan Karhulan ympäristöä ja ilmapiiriä osallistuvin menetelmin.

Alvar Aalto –kaupunkien verkoston puheenjohtajuus oli vuonna 2023 Kotkan kaupungilla. Tämän myötä järjestettiin Kotkassa elosyyskuun vaihteessa Alvar Aalto –viikko, johon kuului runsaasti eri tapahtumia ja seminaari. Kaavoitus ideoi tapahtumaa ja oli mukana sen järjestämisessä.

Kaavoitus oli mukana kaupungintalon arkkitehtikilpailun järjestelyissä ja tuomaristossa. Kilpailussa jaettiin toinen palkinto oululaisen Kanttia 2 -arkkitehtitoimistolle ehdotuksella ”Koskaan et muuttua saa” sekä kaksi kolmatta palkintoa: UKI Arkkitehdeille ja Hannu Kiiskilälle. Voittaneita töitä on tarkoitus hyödyntää, kun kaupungintalon palo- ja poistumisturvallisuuden parantamista suunnitellaan.

Eri toimijoista koostuvan Kyminlinnan yhteistyöryhmän kanssa on selvitetty linnoituksen alueiden käyttöä ja ajankohtaisia asioita. Keväällä laadittiin puistotoimen kassa yhteistyössä suunnitelma Kyminlinnan alueiden kehittämisestä virkistyskäyttöön. Senaatti harkitsee linnoituksen myymistä, neuvotteluita linnoituksen tulevaisuudesta jatketaan.

Vuoden 2023 alussa valmistui yleiskaavojen arviointityö. Arvioinnin pohjalta päätettiin käynnistää itäisen Kotkan yleiskaavahanke. Yleiskaavan valmistelun pohjaksi käynnistettiin selvityksiä. Haettiin Ympäristöministeriön rahoitusta esiselvitykselle Rantahaan teollisuusalueesta vihreän siirtymän hankkeesta. Hankkeelle myönnettiin rahoitus, joten hanke käynnistettiin konsulttikilpailutuksella vuoden lopussa.

Kaupunkiseutusuunnittelua ja seudun kuntien välistä yhteistyötä on jatkettu Kotkan-Haminan seudun kuntien yhteisen vastuukuntamallin mukaisesti, jossa vastuukuntana toimii Kotkan kaupunki. Kotka-Hamina seudun strategisen yleiskaavan seurantaa on työstetty seurantatyökaluja kehittämällä. Seurantaa on työstetty julkaistavaksi StoryMaps –muotoon.

Muita maankäyttöön liittyviä hankkeita vuoden 2023 aikana

Liikennesuunnittelu:

- Joukkoliikenteen palvelutason määrittelyn työryhmään sekä matkaketjujen arviointityöhön osallistuminen.
- Maakunnalliseen liikennejärjestelmätyöhön osallistuminen.
- Kaakkois-Suomen liikennestrategian ja sitä seuraavan Kymenlaakson liikennestrategian päivittäminen
- Valtioneuvoston vuosille 2021-2035 hyväksymän valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivittämistyön seuranta
- Liikennehankkeiden edunvalvonta mm. Itäinen Rantarata, VT15, Paimenportti, rataparannukset
- Kestävän liikkumisen Kotka -ohjelman edistäminen
- Kotkansaaren ja Karhulan keskustan katujen yleissuunnitelmat ja toteutuksen edistäminen

Maakuntasuunnitteluun osallistuminen:

- Osallistuminen maakunnallisten kysymysten ratkaisemiseen yhteistyössä muiden sidosryhmien kanssa. Osallistuminen yksittäistä kuntaa laajempien selvitysten laatimiseen.

Kehityshankkeet yhdessä muiden toimijoiden kanssa:

- Ryhti – Rytj lakimuutokseen liittyvän hankkeen seuranta
- Kymenlaakson luonnon monimuotoisuuden selvitystyö
- Hyvinvointityöryhmään osallistuminen
- Ilmastotyöryhmään osallistuminen
- Julkisen taiteen työryhmään osallistuminen
- Oppilaitosyhteistyö ja oppilastöiden ohjaaminen
- Kantasataman kehittäminen ja suunnittelu
- Keskustojen kehittäminen
- Kauppatorin kehittäminen
- Sapokan alueiden järjestelyt
- Kymenlaakson kulttuuriympäristö -työryhmään osallistuminen
- Linnojen neuvottelukuntatyöhön osallistuminen
- Kansallisten kaupunkipuistojen verkostossa toimiminen
- MAL-verkoston asemanseutujen kehittäminen elinkeinoyhteistyössä hankkeeseen osallistuminen
- Alvar Aalto -kaupunkien verkostossa toimiminen
- Kehittämishankkeet yhdessä Cursorin kanssa, mm. Yrityskeskuksen konseptointityö

MAANHANKINTA JA -LUOVUTUS

Toiminnassa on edelleen vahvasti panostettu elinkeinopoliittisesti tärkeisiin kohteisiin. Keltakallio II -asemakaavan maanhankinta saatettiin päätökseen, mikä mahdollistaa asemakaavan viennin päätöksentekoon sekä tonttivarausten vahvistamisen uudelle

kaava-alueelle. Keltakallion 1. vaiheen alueella on voimassa kymmenien hehtaarien laajuinen teollisuustontin ja EV-alueelle sijoittuvan pysäköintialueen aluevaraus Finnish Battery Chemicals Oy:n kanssa. Keltakallio II –asemakaavan alueella on voimassa aiesopimus Finnish Battery Chemicals Oy:n kanssa ympäristövaikutusten arviointiprosessia ja hankkeen kehittämistä varten. Mussalon sataman Palaslahden alueista käytiin lukuisia neuvotteluita yritysten kanssa ja syksyllä 2023 solmittiin n. 25 ja 28 hehtaarin suuruisia maa-alueita koskeva aiesopimus Pyletech-yhtiön kanssa. Vuoden aikana solmittiin Mussalon sataman teollisuusalueelta esisopimuksia maa-alueen vuokraamiseksi myös vetylaitosta sekä vetytankkausasemaa varten. Palaslahdesta oli v. 2023 lopussa vuokrattuna maa-alueita tilapäisillä vuokrauksilla puutavaran ja kaapelikelojen varastointia varten reilut 25 hehtaaria. Vuoden aikana käytiin useita neuvotteluita eri toimijoiden kanssa asunto-, liike-, palvelu- ja teollisuushankkeiden mahdollistamiseksi.

Merkittävin maa-alueen ostaminen toteutettiin Kyyhkylässä Kotka-Kymin seurakunnalta alueen asemakaavoittamista varten. Lisäksi hankittiin yksi rakentamaton tontti sekä asemakaava-alueen ulkopuolisia rakennuspaikkoja tulevaisuuden asemakaavoitusta ja tonttien luovutusta varten. Merkittävin tontin myynti tehtiin Jumalniemessä, josta myytiin vuokrattu liiketontti vuokralaiselle.

Keltakallio II -asemakaava-alueen maanhankintaa jatkettiin ja maa-alueet hankittiin siten, että puusto sisältyy kauppaan. Tämä takaa metsäpeitteen säilymisen ja alueen virkistyskäytön, kunnes alueita tarvitaan asemakaavan mukaiseen rakentamiseen.

Asuntotontteja luovutettiin Räskistä ja Rauhalasta ja lisäksi paloaseman tontti Rauhalasta. Lisäksi jatkettiin liikerakennusten tontin ja palveluasumisen tontin varausta Aittakorvesta sekä yhtiömuotoisen asuntotontin varausta Hirssaaresta.

Tonttimarkkinoinnin kehittämistä jatkettiin eri vastuualueiden yhteistyönä ja työhön panostetaan jatkossakin määrätietoisesti. Markkinointityössä keskityttiin erityisesti yhtiömuotoisten asuntotonttien markkinointiin mm. viemällä kerrostalo- ja rivitalotontit Etelä-Kymenlaakson karttapalveluun ja kaupungin verkkosivuille.

Kaupungin metsäalueiden hoidon periaatteiden valmistelua jatkettiin ja periaatteet on tarkoitus tuoda päätöksentekoon maapoliittisen ohjelman osana. Vuoden aikana jatkettiin kaupungin omistamien Metso-kohteiden suojeluun tähtäävä prosessia ja potentiaalisista kohteista laadittiin hakemukset ELY-keskuksen käsiteltäväksi.

MITTAUS- JA KIINTEISTÖTOIMI

Toiminnan kehittäminen vuonna 2023 painottui ESRIn paikkatietojärjestelmän käytön laajentamiseen sekä sisäisiin että julkisiin palveluihin.

Julkisina palveluina venesatamien paikkatietojärjestelmän kehittäminen jatkui ja palveluina avattiin sekä venepaikkojen varaus että vikatietojärjestelmä. Kiinteistötoimitusten ja tonttijakojen haku toteutettiin e-lomakkeena.

StreetSmart – katukuvauspalveluun saatiin toisen vuoden kuvauksen kuvat aiempien lisäksi. Kuvattava alue on jaettu kolmelle vuodelle.

Osana sisäisten prosessien kehittämistä aineistoista perusparannettiin osoiterekisteriä. Paikkatietojärjestelmään toteutettiin Stryk-analyysin toiminnallisuus osana opinnäytetyötä.

Osana saariston saavutettavuutta ja matkailun kehittämistä osallistuimme Cursorin hallinnoimaan hankkeeseen, jossa toteutettiin 4 näyttötaulua, joista 2 on interaktiivisia kosketusnäyttöjä. Näytöt sijoitettiin Kuusiseen, Sapokkaan, Meriniemeen sekä Katariinan meripuistoon.

KOTKAN SEUDUN HENKILÖLIIKENNEYKSIKKÖ

Joukkoliikenteen seudullisesta viranomaisesta sekä joukkoliikennettä ja koulukuljetuksia järjestävästä seudullisesti yksiköstä astui alkuvuonna 2023 voimaan uusi Kotkan, Haminan ja Pyhtään kuntien yhteistyösopimus. Uuden sopimuksen myötä yksikön nimi muutettiin muotoon Kotkan seudun henkilöliikenneyksikkö, aiemman nimen ollessa Etelä-Kymenlaakson henkilökuljetusyksikkö.

Vuonna 2023 jatkettiin vuonna 2022 käynnistyneen uuden Kotka – Hamina - Pyhtää -alueen paikallisliikennejakson kehittämistä osana muutosta kohden sujuvaa ja kestävää liikkumista ja kaupunkirakenteen kestävää muutosta.

Joukkoliikenteen asiakaskokemusta sekä markkinointia kehitettiin parantamalla aikataulutietoa, lippu- ja maksujärjestelmää sekä joukkoliikenneviestintää. Joukkoliikenteen matkustajamäärät nousivatkin huomattavasti verrattuna aiempiin vuosiin, matkustajamäärä koko Kotkan seudun (Kotka – Hamina - Pyhtää) paikallisliikenteessä oli 14 % korkeampi kuin vuonna 2022. Kasvaneen matkustuksen taustalla on sekä palautuminen korona-ajan laskeneista matkustajamääristä että pitkäjänteinen työ joukkoliikenteen kehittämiseksi.

Aikataulutiedon parantamisessa jatkettiin mm. häiriötiedottamisen kehittämistä sekä reittioppaan häiriötiedottein sekä vuorojen peruutuksilla sekä nettisivujen poikkeusilmoituksilla. Häiriötiedottamisen rooli korostui mm. kahdessa AKT:n kuljettajien lakossa maalis- ja joulukuussa 2023.

Lippu- ja maksujärjestelmässä otettiin käyttöön paikallisliikennekausilippujen Waltti-verkkokaupassa alennuskoodien käyttö. Ensimmäinen alennuskoodi-kampanja Kotkan seudulla oli joulukuun Kotkan piparipääkaupunki-teemaan nivottu alennus paikallisliikenteen kausilipuista. Vuonna 2023 valmisteltiin lähimaksun tulevaa käyttöönottoa seudun paikallisliikenteessä, itse lähimaksun käyttöönotto siirtyi vuoden 2024 puolella. Uutena paikallisliikennelippujen kumppanuusmyyntikanavana otettiin käyttöön Onnibus.com. Muista kumppanuusmyyjistä Semel Oy:n Reissulipun formaatti uudistettiin optisesti luettavaksi, jolloin päästiin tilanteeseen, että kaikki seudun mobiililiput ovat optisesti tarkistettavissa silmämääräisen tarkistuksen sijaan.

Vuonna 2023 käynnistettiin Kotkan seudun joukkoliikenteen tavoiteltavan palvelutason päivitystyö sekä lippuhintojen ja maksuvyöhykkeiden päivitysten tarkastelutyö. Muista kehityshankkeista Kotkan seudun kestävien matkaketjusuunnitelman edistämissuunnitelman työstöä jatkettiin.

Vuonna 2023 oli käynnissä kokeilu, jossa arkipäivien hiljaiseen aikaan klo 9 - 14 rollaattorin kanssa matkustus on kaupunkibussikalustolla ajettavissa vuoroissa ilmaista. Vuoden 2023 aikana näitä matkoja kirjattiin noin 3 000 matkaa. Kokeilu ei aiheuttanut merkittävään ongelmaa esimerkiksi bussien keskitilan ruuhkautumisen kannalta, ja etua päätettiin jatkaa vuoden 2024 alusta siten, että myös iltaisin ja viikonloppuisin rollaattorin kanssa matkustus on kaupunkibussi-kalustolla ajettavissa vuoroissa ilmaista.

Jonne & Minne - brändin käyttöönottoa jatkettiin eri kanaviin. Uusien jonnejaminne.fi -nettisivujen valmistelussa tekninen toteutus kilpailutettiin, itse sivujen valmistuminen ja julkaisu siirtyi vuoden 2024 puolelle. Jonne & Minne -brändin mukaan kokoteipatut sähköbussit eivät saapuneet vielä suunnitellusti 2023 puolella, vaan saapuminen siirtyi vuoden 2024 puolelle. Viipyminen johtui liikennöitsijän ilmoituksen mukaan bussien tuotannossa tapahtuneista viiveistä.

Kustannusten näkökulmasta merkittävin kokonaisuudessa, eli joukkoliikenteen liikennöintikustannuksissa ei Kotkan osalta tapahtunut merkittäviä kokonaismuutoksia budjetoituun nähden. Vuonna 2022 tapahtunut raju kustannustennousu tasaantui selvästi, mutta linja-autoliikenteen kustannusindeksin myötä hintamuutokset tulevat viiveellä, mutta vuoden 2023 indeksin vaikutukset yksikkökustannuksiin olivat budjetoidulla tasolla. Säästöä budjetoituun nähden tuli siitä, että sähköbussien viivästymisestä johtuen väliaikaisesta kalustosta tapahtuva liikennöintikorvauksen vähennys kaupunkibussi-kohteen liikennöitsijälle jatkui koko vuoden. Lisäkuluja puolestaan tuli kasvavien matkustajamäärien aiheutettua tarvetta lisätä kaupunkibussikapasiteettia Kotkan paikallisliikenteessä yhdellä autolla.

Merkittävimpiä eroja budjetoituun nähden oli matkustajamäärien ennakoitua nopeamman kasvun myötä suuremmat lipputulot, joukkoliikenteen valtiontuen muutokset sekä kohonneet yleiskustannukset. Kokonaisuutena ennakoitua suuremmat tulot ja olivat suurempia mitä kustannusten nousu vuoden 2023 puolelle, joten yksikön taloudellinen tulos oli siten Kotkan osalta positiivinen budjettiin nähden.

Koulukuljetusten kuljetushallintajärjestelmän hyödyntämisen kehittämistä jatkettiin palvelemaan koko koulukuljetusprosessia ottamalla kesällä 2023 käyttöön uusi kouluun.fi palvelu, jolla helpotettiin vanhempien tiedonsaantia koulutaksiajoista sekä kyytien peruutusjärjestelmän toimintaa.

Kustannusnousun tasaantuminen vaikutti myös koulukuljetusten kustannuksiin, joissa vuoden 2023 aikana luovuttiin vuonna 2022 otetusta yksikköhintojen väliaikaisesta ja poikkeuksellisesta tarkistusmekanismista. Koulukuljetusten toteutuksen kustannukset eivät ole mukana henkilöliikenneyksikön talousarviossa, vaan kuntien opetustoimien talousarviossa.

Kotkan kaupunkipyöräjärjestelmässä pyörämäärä pidettiin vuoden 2022 tasolla, eli 120 pyörässä. Pyörien käyttömäärä pysyi vuoden 2022 tasolla. Järjestelmä yhdistettiin vuonna 2023 Haminan ja Pyhtään kaupunkipyöräjärjestelmiin yhteisen alustan lisäksi myös siten, että kesällä 2023 myös pyörien palautus oli mahdollista ristiin ko. kuntien alueiden välillä.

Teknisten palvelujen toiminta

Kokonaisuudessa teknisten palveluiden palvelun tasoa on arvioitu yhdyskuntateknisten palveluiden asiakastyytyväisyyskyselyllä jossa kaupungin ja sopimuskumppaneiden tuottamien palveluiden vuotuinen 33 mittarin mukainen koettu kokonaislaatu kasvoi 4,5 % edellisestä vuodesta (FCG Oy) ollen 3,92 asteikolla 1-5. Tulos on paras viiden vuoden seurantajakson aikana, kesiarvon ollessa 3,8. Vaikuttavin tekijä oli tyytyväisyyden kasvaminen pääkatujen talvikunnossapitoa kohtaan, johon edellisvuonna kohdistui eniten kriittistä palautetta. Suurin lasku tapahtui katuvalaistuksen osalta, joka on suora seuraus yösammutusten käyttöönotosta laajemmassa mittakaavassa säästötavoitteiden vuoksi.

Yhteiset palvelut palveluyksikkö

Yhteiset palvelut palveluyksikön toteuttamaa Turvapuisto-toimintaympäristöä on valmisteltu vuosina 2019–2022. Kaakkois-Suomen Turvapuiston avajaisia päästiin viettämään 23.4.2023. Syyskuussa Kotkan kaupunki osallistui paikallispuolustusharjoitukseen valmiusjohtoryhmän johdolla. Harjoituksen havainnot vahvistivat paikallisen turvallisuus- ja valmiussuunnittelun sekä kaupungin oman turvallisuusohjelman tarpeen. Lisäksi kaupunki järjesti yhdessä Kotkan Energian, HaminaKotka Sataman ja Kymen Veden kanssa marraskuussa laajan häiriötilanneharjoituksen. Tämän harjoituksen havaintojen perusteella lähdettiin kehittämään yhteisiä viestintätapoja häiriö- ja poikkeustilanteiden varalle.

Vuodelle 2023 varattu 50 000 euron avustus saariston vesihuoltoon jäi käyttämättä kun rahoitukselle ei ollut hakijaa joka olisi ottanut vastuun vesihuollon järjestämisestä.

Kaupungin toimitilakohteiden sisäilmatilanne on kehittynyt positiiviseen suuntaan viimeisten vuosien aikana. Mahdollisiin sisäilmaongelmiin liitettyjen oireilujen määrä kuitenkin kasvoi 2023 jonkin verran verrattuna vuoteen 2022. Sisäilma-asioiden toimintamallin päivitystyö valmistui loppuvuodesta 2023.

Toimitilahallinnon ulkoa vuokraamien tilojen kokonaisvolyymi pieneni 2023. Vuokrasopimusten määrää pieneni, kun maahanmuuttajien vastaanottotoiminnan järjestämisvastuu siirtyi pois kaupungilta syksyn 2023 aikana. Kotkan asunnoilta vuokratut asuntoja oli vuokrattuna 2023 aikana yli 100. Lisäksi vastaanottotoiminnalle hybridiyksiköiden vuokrattujen toimineiden kerrostalojen vuokrasopimukset Keisarinmajantiellä päätettiin loppuvuodesta 2023.

Energiakustannuksissa saavutettiin merkittävät säästöt talousarvioon verrattuna. Tähän vaikutti osaltaan sähköenergian hinnan toteutuminen talousarviovaiheessa arvioitua edullisempana. Lisäksi energiansäästötoimien mukaisen kulutuksen vähentymisen vaikuttivat yhdessä siten että kaupungin omistaman rakennuskannan sähkökustannukset toteutuivat n. 779 000 € talousarviota pienempinä. Vastaavasti kaukolämmössä hintojen noususta huolimatta saavutettiin kulutusta pienentämällä n. 138 000 € pienemmät kustannukset kuin talousarviossa.

v. 2023 toteutetut kohteiden myynnit:
- asunto-osakkeiden myynnit, Kiint. Oy Mahlamäentie 1; yksi asunto, As. Oy Vesitorninrinne; yksi asunto
- Ahjokodin myynti hyvinvointialueen kiinteistöyhtiölle, myyntihinta 140 t€
- Lisäksi myytiin erilaista tarpeetonta irtainta 39 t€:lla

v. 2023 toteutettuja rakennusten purkuja
- Keskuskatu 43
- Raitin päiväkoti
- Ahjokoti
- Kantasataman varastot I-9 ja I-11
- Lisäksi pienempiä yksittäisiä purkukohteita 5 kpl

Rakennukset palveluyksikkö

Vuoden 2023 aikana rakennussuunnittelu oli mukana laatimassa kaupunginarkiston, Karhuvuoren urheilutalon tarveselvityksiä ja kaupungin palveluksi siirtyvän TE-keskuksen tilatarveselvitystä. Vuonna 2023 valmistuivat Karhulan päiväkodin hankesuunnitelma sekä Kotkantie 2:n ja Karhulan uimahallin tekniset hankesuunnitelmat. Vuoden 2023 aikana aloitettiin laatimaan hankesuunnitelmaa myös

kaupunginarkistoa varten. Kotkan kaupungintalon poistumistiejärjestelystä järjestettiin arkkitehtuurikilpailu. Kilpailussa ei jaettu ensimmäistä palkintoa. Toisen palkinnon voitti Arkkitehtitoimisto Kanttia2 ehdotuksellaan ”Koskaan et muuttua saa”. Kaupungintalon tulevaa käyttöä ja tilankäytön tehostamista varten kilpailutettiin palvelumuotoilu, jota laatii suunnittelutoimisto Rune & Berg. Investointikohteista suunnittelu aloitettiin Karhulan koulukeskuksesta, johon tulee sijoittumaan nykyiset Helilän ja Karhulan yläkoulut, Karhulan lukio, Karhulan kirjasto sekä nuorisotoimi. Laajennusosaa suunnittelee arkkitehtuuritoimisto AOR. Rahatoimiston suunnittelusta Someron Säästöpankin tuleviksi tiloiksi vastasi toimija, rakennussuunnittelu osallistui suunnittelun seurantaan.

Peruskorjaus-, kunnossapito- tai toiminnanmuutossuunnitelmat laadittiin omana suunnitteluna vuoden 2023 aikana mm. seuraaviin kohteisiin: Kotkantie 2:n sisäilmakorjaukset; Muistojen talon terassi ja pikkumökin luiska; Kotkantie 3 palopoistumistie ja sisäpuolen suunnittelu; vanhan paloaseman kivirakennuksen sisäpuolen korjaussuunnittelu; Mussalokodin julkisivukorjaus; Maretariumin julkisivumaalaus ja terassin kunnostus; Savotan ravintola ja uusi sisäänkäynti; Keskuskoulun ja Kyminkartanon koulun lähiliikuntapaikat; Konserttitalon korjauksia; Käpylän päiväkodin keittiö- ja alakattosuunnittelu; Kairon sosiaalitilojen muutokset; kaupungintalon 6. kerroksen tilamuutokset; Kyminsuun akustoinnin ja esteettömyyden parantaminen; Laivurinkatu 7:n terassi; Laivurinkatu 4:n sosiaalitilat; Villa Jensenin ääneneristyskorjaukset; korttelikoti Muorikan muutokset; Pakinkatu 4 jätekatoksen suunnittelu; Haukkavuoren koulun kenkäeteinen; Haukkavuoren näkötornin ikkunoiden uusimisen suunnittelu; useiden eri päiväkotien pieniä muutostöitä, eri kohteiden akustiikan suunnittelua, tarvittavien rakennuslupien hakemuksia sekä piirustusten arkistointia. Malmingin päiväkodin sisäilmakorjausten suunnittelu on aloitettu.

Puitesopimussuunnitteluna toteutettiin tai aloitettiin seuraavat suunnitteluhankkeet: Lyseo Globuksen torniosan julkisivukorjaukset; Kotkantie 2:n toimisto-osan vesikattokorjaukset sekä materiaalikeskuksen julkisivukorjaukset; Kymenlaaksonkatu 4:n sisäilmakorjaukset; Hovinsaaren koulun LVISA -korjaukset sekä matalan osan vesikaton korjaussuunnittelu; Keisarinmajantie 11 vesikaton korjaussuunnittelu; Karhulan kivikoulun ja Keskuskoulun korkean osan vesikattojen suunnittelu; Karhulan uimahallin teknisten korjausten suunnittelu; vanhan paloaseman kivirakennuksen maaperätutkimukset ja hulevesisuunnitelma; Haukkavuoren näkötornin julkisivujen ja vesikattojen korjaussuunnittelu; Velhon päiväkodin sisäilmakorjausten suunnittelu.

Talorakennuttamisen erillismäärärahainvestoinneista Karhulan alakoulun rakentaminen oli käynnissä koko vuoden. Loppuvuoden aikana Karhulan alakoululla siirryttiin sisävalmistustöihin ja purettiin ulkopuolen sääsuojaa julkisivutöiden valmistumisen jälkeen. Arto Tolsa Areenan aurinkokatsomon rakentaminen käynnistyi syyskuussa 2023. Loppuvuodesta sosiaalitilojen osalta muurattiin väliseiniä ja katsomo-osaan sekä vesikattoon asennettiin teräsrakenteista runkoa. Turvapuiston osalta suoritettiin rakennusvalvonnan lopputarkastus joulukuussa 2023. Rakennusten purkujen osalta suurin purkukohde Keskuskatu 43 valmistui elokuussa 2023. Muina purkukohteina purettiin vuoden aikana Raitin päiväkoti, Ahjokoti, I9 ja I11 hallit Kantasatamassa sekä Jänskäntien teollisuusalueen toimistorakennus. Talorakennuttamisen peruskorjausmäärärahan alaisista töistä valmistuivat vuoden aikana Kilpajäähallin pohjalaatan ja jäähdytysputkiston uusinta, Lyseo Globus torniosan julkisivukorjaus, Maretarium julkisivumaalaukset sekä Ruonalan urheiluhallin huoltoportaan rakentaminen. Lähiliikuntapaikoista vuorossa olleen Keskuskoulun lähiliikuntapaikka ulkokuntosaleineen valmistui kesällä 2023.

Talonrakennuttamisen henkilöstö osallistui kaupungin tarve- ja hankesuunnitelmien laadintaan sekä rakennuttamisen LVISA-asiantuntijat osallistuivat rakennuttamisen kohteiden lisäksi talokunnossapidon kohteiden rakennuttamiseen ja valvontaan työohjelman mukaisesti. Talorakennuttaminen on avustanut konserniyhtiöitä Kymijoen Ravintopalvelut Oy, HaminaKotka Satama Oy ja Kotkan Satamatalot Oy rakennuttamiseen liittyvissä tehtävissä vuoden 2023 aikana. Talorakennuttaminen on osallistunut lisäksi rakennuttaja- ja valvontatehtäviin Kotkan Rahatoimiston muuttamisessa Someron Säästöpankin toimitiloiksi. Hanke valmistuu sisätiloiltaan käyttöön keväällä 2024.

Talokunnossapidossa toteutettiin omana työnä peruskorjaustöitä ja sisäilmakorjauksia toimintavuoden 2023 aikana 18 eri kohteeseen. Kaikkiaan rakennusten perusparannukseen varatuista 3 000 000 €: n määrärahoista talokunnossapidon työohjelman mukaisiin töihin kului n. 2.478 milj. € alv 0 %

Peruskorjausmäärärahoista tehtävien kohteiden lisäksi talokunnossapito teki rakennus - ja lvisa - töitä eri kustannuspaikoille n. 415 300 € / alv 0 % sekä sisäisiä laskutuksia ja ulkoisia laskutuksia mm. Hamina Kotka Satama Oy:lle, Kymijoen Ravintopalvelut Oy:lle ja Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy:lle yhteensä n. 220 500 €:n / alv 0 % arvosta. Eri rakennuskohteiden taloautomaatiotyöt sekä pääosa rakennus - ja LVSA - töistä tehtiin omana työnä.
Talorakennuttamisen uudiskohteisiin (koulut, päiväkodit yms.) talokunnossapito tekee taloautomaatiotyöt tapauskohtaisesti. Kiinteistöjen valvomopalvelua ja päivystystä 24/7 hoidettiin entiseen tapaan. Kilpailutettuina sivu- ja aliurakoina tai yksikköhintatöinä teetettiin mm. maanrakennus-, purku-, timanttiporaus-, asbesti ja haitta-ainepurku-, rakennetiivistys, maalaus-, matto-, lattiapinnoitus-, kaluste-, vesikatto-, teline- ja sääsuojatyöt sekä lv, hälytysjärjestelmä- ja jäähdytyslaitetyöt.

Kiinteistönhuollon yksikkö toteuttaa KiinteistöRYL 2009:n eli kiinteistöpalveluiden yleisten laatuvaatimusten mukaisia tehtäviä kaupungin omistamiin rakennuksiin, joita on yhteensä 173 kpl. Yksikön tarjoamaa kiinteistönhuoltopalvelua myydään lisäksi tytäryhtiöille,

Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy:lle ja Maretariumille sekä Satama Areenalle. Laatuodotuksiin vastaamista seurataan sähköisen huoltokirjajärjestelmän avulla. Sähköisen huoltokirjan, Granlund Managerin, käyttö on pääosin hyvällä tasolla, kun käyttäjät ovat omaksuneet vikailmoitusten ja palvelupyyntöjen huoltokirjaan kirjaamisen valtuuston 2017 päätöksen mukaisesti. Palvelupyyntöjen määrä vuonna 2023 oli 4439 kpl kun edellisenä vuonna palvelupyyntöjä oli 3839 kpl.

Puhtauspalveluissa edellisenä toimintavuonna aloitettu työ palvelujen yhdenmukaistamiseksi jatkui. Työmäärämitoituksia korjattiin vastaamaan yhtenäistä käyttäjäryhmäkohtaista linjaa ja työkohteissa olevia ohjeita selkeytettiin. Säästötoimenpiteiden seurauksena myös työkohteiden työvuoroja yhtenäistettiin vuorolisien minimoimiseksi. Taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen haasteena olivat niin henkilöstö- kuin ostettujen palvelujen ja materiaalien kustannusten merkittävä nousu. Ulkoinen toimintakate vastasi kuitenkin muutettua talousarviota.

Siivouksen laadunseurantaan luotiin auditointipohja ja arviointisuunnitelma, jonka mukaisesti säännöllinen laadunseuranta aloitettiin elokuussa 2023. Arviointien ensisijainen tarkoitus on toimia johtamisen työkaluna varmistamalla, että henkilöstö saa työstään säännöllistä palautetta ja että tilojen puhtaustaso on tarkoituksenmukainen ja tasalaatuinen. Samalla arviointia suorittavat tukipalvelukoordinaattorit havainnoivat kiinteistön ja siivousvälineistön kuntoa sekä työturvallisuuteen vaikuttavia olosuhteita. Käytetty arviointiasteikko (1-5) perustuu KiinteistöRYL 2009 mukaisiin ylläpitosiivouksen jälkeisiin puhtaustasomääritelmiin. Auditointi suoritettiin syksyn aikana yhteensä 50 siivouskohteessa. Arviointien kaikkien tulosten keskiarvo oli 3,76. Tulokset käyttäjäryhmien mukaisesti lajiteltuna on esitetty alla olevassa kaaviossa.

Yhteistyötä muiden vastuualueiden ja sidosryhmien kanssa kehitettiin mm. yhteisellä hävikkiruokaprojektilla varhaiskasvatuksen ja Kymijoen Ravintopalvelujen kanssa sekä osallistumalla ympäristönsuojelun koordinoimille ekokiinteistökierroksille. Kestävän kehityksen periaatteita edistettiin myös aloittamalla siivousvälineiden uudelleenkäyttöön kierrätys keskusvaraston kautta. Uudessa toimintamallissa pyritään hyödyntämään kaupungille jo hankittu materiaali sen käyttöiän loppuun saakka. Tavoitteena on lisätä kiertotaloutta ja saada kustannussäästöjä uudelleenkäyttämällä toisaalla tarpeettomaksi jääneet välineet ja tarvikkeet. Yhteistyö Ekamin kanssa jatkui tiiviinä: vuoden aikana työelämässä oppimisjaksoja suoritettiin kaupungin työkohteissa yhteensä 27. Oppisopimuskoulutukseen osallistui neljä henkilöä. Palkkatuen avulla työllistettiin puhtauspalveluihin kolme henkilöä ja yhdelle henkilölle järjestettiin kuntouttava työtoimintapaikka.

Infran palvelualue

Selkeän korona-aikana tapahtunut liikennemäärien lasku on jatkanut vilkkaimmin liikennöidyillä alueilla hillittyä, tasaista kasvua kohti vuoden 2019 liikennemäärien tasoa. Liikenneonnettomuuksien määrä Kotkan alueella on pysynyt kokonaisuutena samalla tasolla vuoden 2022 määrien kanssa ja huomattavasti aikaisempia vuosia matalammalla tasolla. Henkilövahinko-onnettomuuksien ja liikenteessä loukkantumisien määrät ovat kuitenkin selkeästi vuoden 2022 tasoa korkeammat. Tämä osoittaa, että liikenneturvallisuuden parantamisen eteen on tehtävä määrätietoisesti työtä myös jatkossa.

Infran suunnittelun vuoden 2023 suunnittelukohteet toteutettiin pääasiassa konsulttityönä ja myös suunnitteluttamiseen jouduttiin hankkimaan apua konsulttityöstä, koska omia henkilöstöresursseja suunnitteluprojektien läpiviemiseen ei ollut riittävästi käytettävissä. Infran suunnittelun tarpeisiin liittyvät puitesopimukset kilpailutettiin loppuvuodesta 2023.

Merkittävämmät infran rakennuskohteet vuonna 2023 olivat:

- Keltakallion pinnantasausurakka, jossa tasattiin Keltakalliolla sijaitseva teollisuustontti. Urakassa leikattiin maata 280 000 m3 ja louhittiin kalliota 28 000 m3/m2, urakkahinta 2,6M€
- Etukylän infran rakentamisessa osittain saneerattiin ja osittain rakennettiin uutta kunnallistekniikkaa ja katuja. Urakoitsijana Veljekset Ovaska Oy, urakkahinta 1,4M€
- Kantasataman pysäköintialueiden rakentaminen toteutettiin omana työnä yhdessä talonrakennuttamisen ja puistotyöyksikön kanssa kolmessa eri hankkeessa parkkipaikkojen pinta-ala on noin 23 000m2 ja niissä on pysäköintiruutuja noin 580kpl, joista 6kpl sähköautojen latauspaikkoja.
- Katujen saneeraukset Mäntykankaalla ja Ristinkalliolla Kymen veden saneerausten yhteydessä, kolme eri urakkaa, joissa urakoitsijoina Vesihaka Oy, Sakki Oy ja Recset Oy
- Munsaaren Infran ja uuden jkpp-sillan rakentamisen loppuunsaattaminen, urakoitsija GRK Suomi Oy
- Karhulan alakoulun ympäristöön liittyvien turvallisuusparannusten sekä raittien rakentaminen, urakoitsijana Marttilan maanrakennus Oy
- Kyminsuun risteyssillan saneeraus jatkettiin loppuun rakentamalla suojabetonilaatta ja asfaltoinnit, sekä viimeistelytyöt. Urakoitsijana Tehan Oy
- Katuvalojen saneeraus Aittakorvessa, vuonna 2023 vaihdettiin 36 valaisinta, urakoitsijana Normivalaistus Oy
- Paimenportin eritasoliittymän työt jatkuivat vielä keväällä 2023

Katukunnossapidon työmäärää ja kustannuksia lisäsi runsasluminen talvi, kelien vaihtelu ja päällysteiden kunnon heikkeneminen. Talven rankkuus näkyy työmäärien ja kustannusten lisäksi mm. hiekoitussepelin ja suolan käytön sekä lumenvastaanoton määrien kasvussa.

Katu- ja siltaomaisuuden korjausvelka on edelleen kasvava, kun väyliä tulee lisää ja resurssit ovat rajalliset nykyisen tason ylläpitoon. Päällysteiden rapautuminen ja kunnon heikkeneminen näkyy mm. paikkauskulujen kasvuna ja pitkällä tähtäimellä tällä on vaikutusta väylien käytettävyyteen ja liikenneturvallisuuteen. Mussalon satamaan liittyvällä teollisuusalueella lukkitieväylästöä jouduttiin kunnostamaan työturvallisuussyistä. Tavoitteet mm. kestävän liikkumisen tarpeiden osalta jäävät osin saavuttamatta.

Kaupungin rataverkon osalta viranomaisvelvoitteiden lisääntyminen lisäsi hallinnointityötä. Kantasataman rataosuus suljettiin liikenteeltä MM KotkaMills raideliikenteen puukuljetusten päätyttyä.

Maksullisen pysäköinnin jatkoselvittely käynnistyi ja vanhentuneista pysäköintiautomaateista päätettiin luopua. Selvitystyö on edelleen kesken, osa automaateista on jo poistettu käytöstä varaosin puutteiden vuoksi. Maksullisia pysäköintipaikkoja on n. 270 ap, aikarajoitteisia n. 464 ap. Romu- ja siirtoajoneuvojen käsittelyssä otettiin käyttöön ajoneuvojen siirtotaksa. Liikkuvan kaluston osalta käyttöaste oli kokonaisuutena hyvä v.2023 72 % (v.2022 75 %), luvut ilman vanhaa varalla pidettävää kaivinkonetta.

Puistotoimen kunnossapito siirtyy vuonna 2024 valtakunnalliseen RAMS-luokitukseen. Puistojen, leikkipaikkojen, pallokenttien, liikennevihreän, niittyjen ja uimarantojen hoidettava pinta-ala pysyi edellisvuoden tasolla. Leikkikenttiä lopetettiin vuoden 2023 aikana 5 kpl. Leikkikenttiä on vielä 60 kpl + kaikki koulujen ja päiväkotien pihat. Luistinkenttien määrää vähennettiin myös 4 kpl talvikaudelle 2023-2024. Puistotoimen hoitoon jää
vielä 12 kenttää, joista 4 kenttää hoidetaan talkoilla. Kotkan puistoista 5 kpl (Jokipuisto, Katariinan meripuisto, Sapokan vesipuisto, Sibeliuksen puisto ja Fuksin puisto) on saanut kansainvälisen Green Flag Award (GFA)- statuksen vuonna 2023. Vuoden 2023 aikana harvennettiin taajamametsiä 30 hehtaarin alueella ja yksityispihoille myönnettiin 243 puunkaatolupaa. Puistotoimi rakennutti useita kohteita vuonna 2023.

Liikuntapaikkojen osalta valmistui Keskuskoulun lähiliikuntapaikka, jäähallin betonilaatan ja jäähdytysputkiston uusinta ja AT areenan aurinkokatsomon rakentaminen aloitettiin. Vuoden 2023 aikana lisättiin myös valaistusten etähallintaa miehittämättömille kentille. Liikuntapaikkojen käyttöön hankittiin uusi kiinteistötraktori. Uimahallien kiinteistönhoidon siirron valmistelu liikuntapaikat yksikön vastuulle aloitettiin ja siirto toteutuu 1.1.2024 alkaen.

Hyvinvointilautakunta

Toimielin	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuualueet	Hyvinvointi ja terveys, Nuorisotyö, Liikunta ja Kulttuuri
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on hyvinvoinnin ja terveyden, nuorisotyön, liikunnan ja kulttuurin palvelujen järjestäminen. Hyvinvointilautakunta huolehtii kunnalle toimialaansa koskevassa erityislainsäädännössä määrättyjen tehtävien suorittamisesta.

Hyvinvointilautakunnan Tilinpäätös 2023 -dokumentissa esitetään lautakuntaan nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan ja talouden yksityiskohtaisemmat tiedot.

TULOSLASKELMA

HYVINVOINTILAUTAKUNTA (2023)	TP 2023	TA 2023	MTA 2023	Tot%	TP - MTA poikkeama	TP 2022
Myyntituotot	8 360 149	6 395 962	6 044 818	138,3	2 315 331	10 803 533
Maksutuotot	682 916	601 000	501 000	136,3	181 916	677 101
Tuet ja avustukset	691 225	1 044 100	1 044 100	66,2	-352 875	420 423
Muut toimintatuotot	560 420	297 500	297 500	188,4	262 920	377 455
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0	0	0
TOIMINTATUOTOT	**10 294 709**	**8 338 562**	**7 887 418**	130,5	**2 407 291**	**12 278 512**
Henkilöstökulut	-8 914 339	-10 120 354	-9 963 049	89,5	1 048 711	-8 264 453
Palvelujen ostot	-4 424 860	-4 377 571	-3 218 244	137,5	-1 206 616	-257 245 641
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-993 046	-1 080 233	-1 079 533	92,0	86 488	-1 178 721
Avustukset	-12 209 118	-11 789 300	-11 789 300	103,6	-419 818	-6 087 238
Muut toimintakulut	-396 352	-476 905	-453 715	87,4	57 363	-356 007
TOIMINTAKULUT	**-26 937 714**	**-27 844 363**	**-26 503 842**	101,6	**-433 872**	**-273 132 061**
TOIMINTAKATE *)	**-16 643 005**	**-19 505 801**	**-18 616 424**	89,4	**1 973 419**	**-260 853 549**
Sisäiset tuotot	81 178	475 000	65 200	124,5	15 978	652 393
Sisäiset kulut	-13 262 433	-14 181 181	-13 794 181	96,1	531 748	-13 473 255
Sisäiset erät	-13 181 255	-13 706 181	-13 728 981	96,0	547 726	-12 820 862
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	**-29 824 260**	**-33 211 982**	**-32 345 404**	92,2	**2 521 144**	**-273 674 411**
Rahoitustuotot ja -kulut	1 686	0	0	0,0	1 686	4 487
VUOSIKATE	**-29 822 574**	**-33 211 982**	**-32 345 404**	92,2	**2 522 830**	**-273 669 923**
Sisäinen korko	-72 821	-46 274	-46 274	157,4	-26 547	-59 457
Poistot ja arvonalentumiset	-482 158	-534 603	-572 522	84,2	90 364	-435 411
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0,0	0	-1 341
TILIKAUDEN TULOS	**-30 377 554**	**-33 792 859**	**-32 964 200**	92,2	**2 586 646**	**-274 166 132**
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)						
Hallinnon vyörytykset	-1 212 301	0	0	0,0	-1 212 301	-463 471
Tilikauden voitto/tappio	**-31 589 855**	**-33 792 859**	**-32 964 200**	95,8	**1 374 345**	**-274 629 603**

**) Toimielimen sitovuustaso*

Kevään 2023 tasapainotustoimenpiteissä arvioitiin kasvua toimintatuottoihin liikunnan ja museotoiminnan osalta, vuoden loppuun mennessä tuottoja oli kirjattu näiden osalta vielä n. 0,4 milj. euroa arvioitua enemmän. Tasapainotuksessa myös alennettiin alkuvuodesta päättyneen tulkkivälitystoiminnan tuottoarviota vastaamaan tammi-helmikuun laskutuksia.

Myyntituottojen kertymä on koostunut pääosin maahanmuuttopalveluiden saamista valtion korvauksista, 8,4 milj. euron kertymästä vastaanottopalveluiden osuus oli kertomusvuonna 6,8 milj. euroa. Vuoden 2023 budjetin laadinnassa oli ennakoitu toiminnan päättymistä eikä kevään tasapainotusvaiheessa arviota tarkastettu, joten toiminnan jatkuessa aina syksyyn asti toimintatuotot kasvoi n. 2,0 milj. euroa arvioidusta.

Henkilöstökulut alittui n. 1,0 milj. euroa kevään muutostalousarviosta. Tähän suurin vaikutus oli palkkatukityöllistämiseen varattujen määrärahojen arvioitua vähäisempi käyttö säästö n. 0,7 milj. euroa.

Lomapalkkavelan muutoksen osalta on tehty kirjauskäytänteiden muutos alkaen v. 2023 tilinpäätöksestä. Aiemmin hallinnon vyörytykset-ryhmään kuulunut lomapalkkavelan muutos on nyt kaikilla vastuualueilla kohdistettu henkilöstökuluihin, joka muuttaa vastuualueen ulkoista toimintakatetta. Lomapalkkavelan muutos ei ole sisältynyt lautakunnan alkuperäiseen tai muutettuun talousarvioon 2023. Hyvinvointilautakunnan osalta tämä tarkoittaa n. -72 t euron vaikutusta ulkoiseen toimintakatteeseen

Sekä palveluiden ostoissa että avustuksissa talousarvio ylittyi yhteensä 1,6 milj. euroa johtuen pääosin maahanmuuton vastaanottopalveluiden kustannuksista. Näiden kuten muidenkin kulujen osalta valtio on korvannut ne sopimusten mukaisesti.
Avustuksista työmarkkinatuen kuntaosuutta kirjattiin 6,6 milj. euroa.

Sisäisten erien toteumat ovat jääneet myös arvioitua alhaisemmiksi. Sisäisten tuottojen kertymään vaikutti tulkkivälitystoiminnan päättyminen alkuvuodesta, sisäisten kulujen osalta vastaanottokeskuksen toiminnan päättyminen vaikutti eniten sisäisten vuokrien toteumaan.
Samoin budjetoinnissa konserttitalon vuokra edellisten vuosien tapaan oli kokonaan sisäisenä, mutta v.2023 on veloitettu Orkesterilta oma osuus ja kulttuurilta oma osuus sisäisenä vuokrana 84.254 euroa.

Kevään tasapainotettuun talousarvioon nähden hyvinvointilautakunnan toimintakate (sisäiset erät mukana) alittui kaikkien vastuualueiden osalta, yhteensä 2,5 milj. euroa.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN VASTUUALUE

Hyvinvoinnin koordinointi
Hyvinvoinnin koordinoinnissa on tehty laaja-alaista yhteistyötä kaupungin eri yksiköiden, Kymenlaakson hyvinvointialueen, järjestötoimijoiden ja muiden kuntien kanssa sekä lisäksi valtakunnan tasolla mm. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL), Etelä-Suomen aluehallintoviraston (AVI), Kuntaliiton ja Terve Kunta -verkoston kanssa.

Kotkan kaupungin hyvinvointikertomuksen vuosiraportti edelliseltä vuodelta valmistui maaliskuun 2023 alussa ja se esiteltiin luottamushenkilöille (Hyla 14.3.2023, Kh 27.3.2023, Kv. 11.4.2023). Vuonna 2023 siirryttiin käyttämään sähköistä hyvinvointikertomusta ja aiemmin tehdyt suunnitelmataulukot siirrettiin sähköiselle alustalle. Sähköinen hyvinvointikertomus -järjestelmä on tiedolla johtamisen työväline, joka tuottaa valmista vertailutietoa ja jota käytetään organisaatiossa strategian ja sen toimeenpanoa tukevan hyvinvointikertomus -asiakirjan luomiseen. Asiakirja toimii osana kaupungin talouden ja toiminnan suunnittelua, toteutusta ja arviointia sekä vuosittaista raportointia. Maaliskuussa 2023 valmistui lisäksi vuosikatsausjuliste, jossa tuotiin esille positiivisia nostoja edeltävältä vuodelta. Vuosikatsausjuliste toteutettiin painettuna julisteena, Roll up- sekä nettiversiona.

Hyvinvointisuunnitelman välitavoitteet määriteltiin vuosille 2024–2025. Ne esiteltiin luottamushenkilöille ja hyväksyttiin hyvinvointilautakunnassa 17.10.2023, kaupunginhallituksessa 30.10.2023 ja kaupunginvaltuustossa 13.11.2023. Välitavoitteissa huomioidaan eri ikäryhmien painopisteet, tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit. Välitavoitteet pohjautuvat valtuustokauden 2021–2025 tavoitteisiin.

Hyvinvointityöryhmän, jossa on edustus kaupungin eri toimialaoilta, Kymenlaakson hyvinvointialueelta ja kolmannelta sektorilta toiminta jatkui. Hyvinvointityöryhmä kokoontuu säännöllisesti osallistuen vuosiraportin valmisteluun antaen tietoa hyvinvointisuunnitelmassa sovittujen toimenpiteiden toteutumasta, käsittelee ajankohtaisia asioita ja tuo esiin esimerkiksi nostoja vuosijulisteeseen. Lisäksi hyvinvointityöryhmä osallistuu hyvinvointisuunnitelman välitavoitteiden määrittelyyn.

VIP-kortti on tarkoitettu pitkäaikaistyöttömien arkiliikunnan edistämiseen. Vuoden lopulla valmisteltiin uudet kortit ja esitteet tulevalle vuodelle (2024) yhteistyössä Kymen hyvinvointialueen monialaisen työelämäpalvelun kanssa, joka toimii yhteistyötahona asiakasrajapinnassa korttien myöntäjätahona. VIP-kortin käyttäjätilastot raportointiin sovitun mukaisesti hyvinvointilautakuntaan tammikuussa, toukokuussa ja syyskuussa. Vuonna 2023 VIP-kortteja jaettiin 360 kpl, käyttökertoja yhteensä 3227.

Kaikukortin avulla edistetään mm. Kotka 2030 kaupunkistrategian tavoitteita, mm. hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunkina sekä hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunkina toimimista. Hyvinvointilautakunta teki päätöksen Kaikukorttitoiminnan vakinaistamisesta vuoden 2024 alusta lukien.
Kaikukorttikohteita lisättiin vuoden aikana, mukana ovat nyt aiempien toimijoiden lisäksi Peli-Karhut, FC KTP ja KTP Basket ja HK Titaanit ry. Uusina korttien jakajatahoina aloitti Sotek-säätiö ja Aspa-koti Välke sekä Kymenlaakson hyvinvointialueelta Lastensuojelu, Etelä kahdella eri toimipisteellä ja oman tuotannon erityisryhmien asumispalvelut sekä Turvakoti Villa Jensen. Kotkan Korttelikotiyhdistys ry:n kaikista toimipisteistä korttien jakaminen päättyi vuoden vaiheessa. Kaikukortin jakaja-, kulttuuri- ja liikuntatahoille toteutettiin kaksi verkostotapaamistilaisuutta Merikeskus Vellamossa.
Kaikukortteja rekisteröitiin vuoden 2023 aikana 799 kpl.

Vuoden 2023 aikana Kotkan kaupungin ja Kymenlaakson hyvinvointialueen yhdyspintatyö oli tiivistä ja yhdyspinnoille luotiin kestävää pohjaa, esimerkiksi rakenteet ja erilaisten sidosryhmien osallistaminen sekä kehitettiin edelleen yhteistyömalleja. Merkittävässä

osassa oli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen monialainen yhteistyö sekä järjestötoiminta. Kaupungin ja hyvinvointialueen yhdyspintatyön tukena kokoontui säännöllisesti monia eri yhteistyöryhmiä, jotka ryhmäkohtaisesti painottuivat eri osa-alueisiin tai ikäryhmiin.
Yhteistyössä valmisteltiin mm. Kymenlaakson arjen turvallisuussuunnitelma, nimettiin Kotkan kaupungin ikäihmisten ja vammaisneuvostosta edustajat Kymenlaakson hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisneuvostoon, otettiin käyttöön liikuntalähete Kymenlaakson hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyönä Walmu-järjestelmän kautta. Myös Kymenlaakson hyvinvointialueen alueellisen hyvinvointikertomuksen alueellisten painopistealueiden määrittely tehtiin yhteistyönä. Alueelliseen hyvinvointikertomukseen sisältyy myös yhteistyönä tehtävät vuosiraportit ja hyvinvointisuunnitelmat. Yhteistyötä tehtiin hyvässä vuorovaikutuksessa. Lähtökohtana oli, että Kotkan kaupunki tukee Kymenlaakson hyvinvointialuetta asiantuntemuksellaan ja päinvastoin.

Kymenlaakson hyvinvointialue toteutti ikääntyneille suunnatun maakunnallisen kyselyn ajalla 14.8.–24.9.2023 yhteistyössä Kotkan kaupungin sekä muiden Kymenlaakson kuntien Pyhtää, Kouvola, Hamina, Virolahti ja Miehikkälä kanssa. Kyselyn avulla selvitettiin alueen ikääntyneiden asukkaiden hyvinvointiin vaikuttavia asioita, kuten arjen merkityksellisyyttä, turvallisuutta ja kotona pärjäämistä sekä tietoisuutta hyvinvointialueen ja kuntien ennaltaehkäisevistä palveluista. Kyselyyn vastasi yhteensä 1002 vastaajaa, joista 315 asuinkuntana Kotka. Saatuja tuloksia tullaan hyödyntämään eri osa-alueilla hyvinvoinnin-, terveyden- ja turvallisuuden edistämistyössä.

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2020–2025 mukainen yhteistyö jatkui suunnitellusti Kymenlaakson hyvinvointialueen ja Kymenlaakson kuntien kanssa hyvinvointisuunnitelman viemiseksi arkeen. Vuoden 2023 toteuma Kotkan osalta raportointiin ja yhteistyössä määriteltiin vuoden 2024 tavoitteita.

Ikäihmisten neuvosto on Kotkan kaupungin ja sen alueella toimivien eläkeläisjärjestöjen yhteistyöelin, jonka tehtävänä on edistää viranomaisten, vanhusten sekä eläkeläis- ja vanhustyöjärjestöjen yhteistoimintaa sekä edesauttaa ikäihmisten osallistumista ja vaikuttamista kunnalliseen päätöksentekoon. Ikääntymiseen liittyvien ongelmien ennaltaehkäisy on yksi kulmakivi, jonka varaan neuvoston toiminta rakentuu. Ennaltaehkäisyssä painotetaan konkreettisia toimenpiteitä, joilla ikäihmisten jokapäiväistä selviytymistä arjen keskellä yritetään parantaa.

Ikäihmisten neuvosto kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa. Kokouksissa käsiteltiin esimerkiksi toimintasuunnitelmaa ja suunniteltiin sekä sovittiin käytännön toteutuksia tavoitteiden saavuttamiseksi. Annettiin lausuntoja päätöksenteon tueksi ja toiminnan kehittämisiksi, mm. Kotkan kaupungin asunnottomuusohjelmaluonnoksesta, liikuntapalvelut-yksikön hinnaston päivityksestä, Timmi-järjestelmän haasteista, esteettömyysasioista ja Kymenlaakson hyvinvointialueen asukastiedotteesta. Ikäihmisten neuvoston kokoonpanossa tapahtui vuoden 2023 aikana muutoksia: alkuvuonna vaihtui sihteeri, puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, mikä toi vaihdoksia myös varsinaisiin jäseniin ja varajäseniin. Loppuvuonna vaihtui Ikäihmisten neuvostossa kaupunginhallitusta edustava jäsen.

Kymenlaakson hyvinvointialueen vanhusneuvosto aloitti toimintansa helmikuussa, jossa on kolme Kotkan ikäihmisten neuvoston edustajaa. Lisäksi Ikäihmisten neuvostosta valittiin edustaja Kotkan liikenneturvallisuustyöryhmään sekä Kotkan kaupungin monialaiseen ehkäisevän päihdetyön työryhmään.

Ikäihmisten neuvosto järjesti vuoden aikana erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia esim. kaupunginhallituksen, ikäihmisten neuvoston ja vammaisneuvoston yhteinen tapaaminen Savotassa sekä kaksi avointa yleisötilaisuutta Kotkan kaupungin kirjastossa yhteistyötahojen kanssa.

Vammaisneuvoston tehtävänä on edistää viranomaisten, vammaisten henkilöiden ja vammaisjärjestöjen yhteistoimintaa kaupungissa, vaikuttaa kaupungin eri toimintojen suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vammaisneuvosto tekee aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja tehtäviinsä kuuluvissa asioissa kaupungin viranomaisille sekä edistää tiedottamista vammaisia henkilöitä koskevissa asioissa. Vammaisneuvosto edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoisen osallistumisen mahdollisuuksia yhteiskunnassa. Vammaisneuvosto kokoontui vuoden aikana kymmenen kertaa. Kymenlaakson hyvinvointialueen vammaisneuvostossa on kolme edustajaa Kotkan vammaisneuvostosta.

Kotka kaupunki kuuluu Terve Kunta -verkostoon, joka on kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkosto, jota THL koordinoi. Terve Kunta -verkosto kehittää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintatapoja ja rakenteita Suomessa ja edistää alaa kansainvälisesti osana WHO European Healthy Cities -verkostoa. Terve Kunta – verkosto kokoontui säännöllisesti.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa

kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. Kannustin otettiin käyttöön vuoden 2023 alusta, jolloin kunnille jaetaan ensimmäisen kerran uudistuksen jälkeinen valtionosuus.

70-vuotta täyttäville/täyttäneille kotkalaisille järjestettiin hyvinvointitapahtuma, johon osallistui 68 henkilöä. Tilaisuudessa annettiin tietoa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden osa-alueilta niin näytteilleasettajilta kuin tilaisuuden esityksistä. Näytteilleasettajina tilaisuudessa oli 8 eri sosiaali- ja terveysalan yhteistyötahoa.

Terveyden- ja hyvinvoinninlaitos (THL) kerää tietoa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnista ja palveluista väestökyselyillä ja tilastotiedonkeruilla sekä asiakastietojärjestelmistä ja rekistereistä. Osana tiedonkeruutaan THL teettää joka toinen vuosi kouluterveyskyselyn kaikissa maamme kunnissa. THL:n kouluterveyskysely toteutettiin keväällä 2023 ja sen tulokset julkaistiin syksyllä. Kotkan kuntakohtaisista tuloksista tehtiin koonti, joka esiteltiin luottamushenkilöille.

Hyvinvointiliikunnan koordinointi, sovellettu liikunta, liikuntaneuvonta, liikunnan ohjaus ja testausasema toiminta
Kotkan kaupungin hyvinvointiliikunta koostuu liikuntaneuvonnasta ja -ohjauksesta, soveltavasta liikunnasta ja testausaseman toiminnasta. Vuoden aikana oli 14 liikuntaryhmää, joissa oli yhteensä 2943 kävijää. Varsinaisten liikuntaryhmien lisäksi kevätkaudella Spesialle ja Rannikkopajoille järjestettiin viikoittain liikuntaneuvonnan liikuntaryhmiä. Liikuntaneuvonnan yksilöasiakkaita on ollut 276, käyntikertoja yhteensä 229. Ohjaamolla järjestettiin kohdennettua liikuntaneuvontaa alle 30- vuotiaille nuorille kaksi kertaa kuussa. Keskuskoululla järjestettiin liikuntaneuvontaa yläkouluikäisille nuorille kerran viikossa syyskauden aikana. Liikuntaneuvonnan asiakkaat jaettiin ikäryhmittäin. Ikäryhmät ovat alle 30-vuotiaat nuoret, työikäiset 30–65-vuotiaat ja ikäihmiset yli 65-vuotiaat.

Kesätoimintana järjestettiin liikuntaryhmiä eripuolilla kaupunkia, yhteensä 35 erilaista liikuntaryhmää lapsista ikäihmisiin. Kävijämäärä kokonaisuudessaan on ollut 4521 henkilöä.

Kutsuntojen yhteydessä järjestettiin kehonkoostumustestit, joissa kävi 55–87 nuorta miestä per päivä. Heistä yhteensä 12 ohjautui suoraan liikuntaneuvojan yksilövastaanotolle.

Hyvinvointilautakunta hyväksyi erityisliikuntakortin päivitetyt myöntämisperusteet. Erityisliikuntakortteja on myönnetty vuoden aikana 335 eri henkilölle. Hyvinvointialueen ja kuntien yhteinen liikuntaneuvontalähete saatiin käyttöön syksyn aikana ja sen kautta on ohjautunut liikuntaneuvontaan runsaasti asiakkaita.

Liikuntakoordinaattori myöntää erityisliikuntakortteja pitkäaikaissairaille ja vammaisille sekä Kaikukortteja hyteliikunnan pienituloisille asiakkaille. Hyteliikunta on mukana mm. Kymen hyvinvointialueen eri kehittämisryhmissä sekä tekee yhteistyötä Kymenlaakson Liikunnan ja kaikkien kymenlaaksolaisten kuntien kanssa. Hyteliikunnalla on edustus eri ohjausryhmistä, esimerkiksi KUNTOPOLKU-hankkeen ohjausryhmässä ja Harrastamisen Suomen Mallin ohjausryhmässä.

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen uimaopetus toteutettiin poikkihallinnollisena yhteystyönä. Hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen liikuntaneuvoja toimi uimaopettajana tammi-toukokuun ajan. Syyskaudella liikuntaneuvoja piti vain esiopetusikäisille lapsille uimakoulua, lapsia oli 197. Uimakoulukäyntejä oli yhteensä 2069. Esiopetuksessa olevia lapsia kävi uimaopetuksessa 316. Tämän lisäksi koronan aikana jääneitä uimakouluja järjestettiin valtuuston määrittämän lisärahoituksen turvin, nämä uimakoulut järjesti Uimaseura Aquilan uimaopettajat. Kävijämäärä niissä oli 1340 oppilasta.

Testausasema
Testausaseman toimintaa käynnistyi helmikuussa 80% työajalla. Vuoden 2023 aikana Testausasemalla asiakkaita oli 285 kappaletta. Näistä eri asiakkaita oli 205 kappaletta. Yksittäisiä testejä testausasemalla suoritettiin 373 kappaletta.
Kuluneen vuoden aikana Testausaseman palveluita ovat hyödyntäneet mm. Pelastuslaitos, XAMK, Urheiluakatemia ja useampi paikallinen urheiluseura. Kaupungin oman liikuntaneuvonnan kanssa on myös tehty yhteistyötä ja testausaseman palveluita on tarjottu maksutta useammalle liikuntaneuvonnan asiakkaalle. Heiltä on myös saatu positiivista palautetta testauksen miellyttävyydestä sekä liikuntamotivaation ylläpidon näkökulmasta.
Testausaseman asiakkaat ovat olleet pääosin lähialueilta, mutta aseman toiminta on kiinnostanut myös valtakunnallisesti. Paikalliset kävijät ovat pääosin liikunnan vasta-alkajia, kuntoilijoita, liikunnasta ja omasta hyvinvoinnista muuten kiinnostuneita sekä alueella asuvat urheilijat. Testeissä ovat korostuneet kestävyyskuntoa mittaavat testit sekä kehonkoostumusmittaukset. Testausaseman toiminnalla on myös autettu asiakkaita, joilla on havaittu selvää ylirasittumista ja joilla työkyky on joko kärsinyt tai hetkellisesti menetetty uupumuksesta johtuen. Ylirasitustapausten havaitsemisen lisäksi testausasemalle on ohjautunut asiakkaita, joille lääkäri on suositellut testiä, jolla varmistetaan, että jo aiemmin havaittu ylirasitus on ”parantunut”, ja ihminen on voinut jatkaa liikkumista normaalisti. Tämän lisäksi syksyn ja alkutalven aikana on suoritettu painokevennettyä tuettua kävelyä, jossa liikuntarajoitteinen henkilö pystyy kävelemään juoksumatolla ilman apuvälineitä. Parhaassa tapauksessa tällä toiminnalla asiakas pystyy jatkossa liikkumaan ilman apuvälineitä tai liikkuminen apuvälineiden kanssa helpottuu.

Testausasema on vahvasti mukana kaupungin toiminnassa ja tapahtumissa mm. HyvänTuulen messuilla ja KUNTOPOLKU-hankkeen testauspäivässä toiminta herätti suurta kiinnostusta.

Osallisuus
Kylässä Kotkassa käytiin Tavastilassa n. 20 osallistujan voimin, lisäksi oltiin mukana Hurukselan kyläturvallisuusillassa ja Suuret Niityt -keskustelutilaisuudessa Mussalossa. Kaupunginhallituksen ja kuntalaisten yhteistapaaminen toteutettiin keväällä siivoustalkoiden merkeissä, joihin osallistui n. 25 osallistujaa. Hyväntuulen messuilla järjestettiin hyvänmielen päättäjäpaneeli sekä sen jälkeen kuntalaisten ja päättäjien tapaaminen Meet & Greet -tyyliin. Lisäksi päättäjiä oli keskustelemassa Kotiseutupäivillä osallisuuspaneelissa sekä International Human rights -tasa-arvopaneelissa.

Vapaaehtoistoiminnan kehittämisryhmä Valikko -ryhmä edisti vapaaehtoistoiminnan ja vapaehtoistyo.fi-verkkopalvelun näkyvyyttä 14.2.2023 jalkautumalla Pasaatiin ja 4.5.2023 kauppatorilla järjestettyjen Yhdistystreffien merkeissä. Vapaaehtoisille järjestettiin verkoston kanssa piknik elokuussa. Piknikille osallistui 70 vapaaehtoistyötä tekevää kuntalaista. Kaupungin omaa vapaaehtoistoimintaa selvittämään tehtiin keväällä kysely eri hallinnonaloilla, jossa selvitettiin mm. toimintamalleja ja mahdollisia tuen tarpeita. Digitukea kehitettiin edelleen verkostomaisesti järjestämällä neljä avointa digikoulutusta Viikarilla viestinnän teemalla. Lisäksi pilotoitiin vapaaehtoisten digitukijoiden koulutusmallia kouluttamalla verkoston kanssa yhteistyössä yhteensä 21 uutta digitukijaa kahdessa koulutuskokonaisuudessa keväällä ja syksyllä.

Myö ikääntyneet- työryhmä aloitti keväällä 2023 kumppanuuspöytä-toimintamallin harjoittelun. Kumppanuuspöytä tarkoittaa lyhyesti monitoimijaisen, verkostomaisen toiminnan kohdentamista suunnitellusti yhteisen päämäärän eteen niin, että jokainen on aktiivinen toimija. Työryhmästä muodostettiin kaksi alaryhmää: vapaaehtoistoiminnan työryhmä ja vanhustenviikon suunnitteluryhmä, jotka kokoontuivat oman teemansa ympärillä. Kokoontumisia oli vuoden aikana alaryhmineen kaksitoista.

Osallistuvan budjetoinnin ideoiden 2022 toteutus hoidettiin vuoden 2023 aikana. Mm. Tuurilla Lehmään, maksuttomat yhteysvenevuorot ovat olleet hyvin näkyvä ja suosittu Osbu-idea. Myös lapset ja nuoret ovat päässeet mukaan suunnittelemaan Eskarilaisten luontopolkua ja Meripäiväkonserttia nuorille. Sähköinen osallisuusalusta otettiin käyttöön kesällä 2023 ja Osbun ideointiprosessi toteutettiin sähköisellä alustalla. Vuoden 2023 ideahaun teema oli Yhteistä Hyvää. Idean jättäminen ja äänestys olivat edelleen mahdollisia myös paperilomakkein kirjastoissa, Kumppanuustalo Viikarissa, Ruorissa sekä uimahalleissa. Myös ideoiden jatkotyöstöön tarkoitetut kuntalaistyöpajat toteutettiin jokaisessa kaupunginosassa läsnä toteutuksena. Osbun prosessi on toteutettu nyt samansisältöisenä kolme kertaa. Tarkoituksena on vuoden 2024 alussa asettaa Osbulle ohjausryhmä pohtimaan prosessin kehittämistä ja sopimaan mahdollisista muutoksista.

Järjestöyhteistyötä kehitettiin yhdessä kulttuuritoimen kanssa mm. järjestötapaamisilla neljä kertaa syksyn 2023 aikana. Tavoitteena on kulttuuritoimijoiden oman aktiivisuuden tukeminen, kulttuurijärjestöverkoston kehittäminen edelleen ja kulttuurihyvinvointitoiminnan edistäminen kaupungissa.

Kotka toteuttaa Unicefin lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja pyrkii Lapsiystävällinen kunta -sertifikaatin saajaksi. Yhtenä toimenpiteenä on aloitettu vuoden 2023 aikana Kotkan LAVA:n eli lapsivaikutusten arvioinnin toimintamallin kehittäminen yhteistyössä monialaisessa verkostossa. Lisäksi toimenpiteissä huomioidaan mm. lasten osallisuuden edistäminen, jota toteutettiin erityisesti Osbun yhteydessä vierailemalla kouluissa sekä jatkotyöstämällä toteutukseen menneitä ideoita lasten kanssa.

Tasa-arvo – ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinta on aloitettu yhdessä YAMK-opiskelijan kanssa niin, että loppuvuodesta 2023 avattiin kaupungin eri hallinnonaloille kysely, liittyen palveluiden ja toimintojen yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon suhteessa kuntalaisiin. Kysely on opiskelijan opinnäytetyö ja on osa kaupungin nykytilan kartoitusta. Kyselyn tulosten myötä laaditaan vuoden 2024 aikana toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma toimenpiteineen.

Hyväntuulen Messut 2023 – Hyvinvoinnin löytöretki
Hyväntuulen hyvinvointimessut toteutettiin 23.-24.9.2023. Tapahtuman teemana oli Hyvinvoinnin löytöretki ja tapahtumassa vieraili yhteensä 10 349 henkilöä. Kävijät olivat pääsääntöisesti kotkalaisia, mutta tapahtuma keräsi kävijöitä myös ympäri Suomen, etenkin lähikunnista.

Tapahtuma lunasti tavoitteensa luoden Kotkaan täysin uuden maksuttoman hyvinvointitapahtuman, joka antoi kävijöilleen ideoita omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen, tarjosi elämyksiä ja yleisesti hyvää mieltä. Samalla Satama Areenaa saatiin tutummaksi yli 10 000 kävijälle ja tapahtumakeskus sai positiivista huomiota Hyväntuulen Messujen myötä. Tapahtuman aikana Kotkan alueella oli myös maksuton paikallisliikenne, jolla helpotettiin tapahtumaan pääsyä ja mahdollistettiin tapahtuma kaikille kotkalaisille.

Messuilla oli 98 eri näytteilleasettajaa, kun lasketaan kaikki toiminnot ja kaupungin esillä olleet palvelut ja alat. Messujen myötä monille paikallisille yrityksille sekä yhdistykselle tarjottiin positiivinen tilaisuus esitellä toimintaansa ja palveluitaan.

Tapahtumassa kerättiin palautetta kävijätutkimuksella. Messukävijöiden asiakastyytyväisyys ja asiakaskokemus olivat loistavalla tasolla. Vastaajista lähes kaikki (97 %) tulisivat hyvinvointiteemaisille messuille uudelleen. Tapahtuman vahvuuksia olivat kävijätutkimuksen mukaan tapahtuman monipuolisuus, kiinnostava sisältö ja messupaikka.

Hyväntuulen Messut järjestettiin kahden henkilön työpanoksena ja tapahtuman toteuttamisen tukena oli useita kaupungin yksiköitä. Messutapahtuman budjetti pysyi annetuissa raameissa ja kokonaisbudjetti jäi hieman alle odotetun kulubudjetin.

Kiinnostavat tapahtumasisällöt, uusi upea miljöö ja kotkalainen reiluus, rohkeus ja rakkaus -henki näkyi ja kuului tapahtumassa, joka oli uusi hyvinvoinnin löytöretki kaikenikäisille.

Ehkäisevä päihde- ja mielenterveystyö
Ehkäisevän päihdetyön lain mukainen Kotkan kaupungin ehkäisevän päihdetyön monialainen työryhmän kokoontui 2 kertaa keväällä. Syksyllä ei kokoonnuttu, koska kokoonpanoa on uudistettu syksyn aikana. Hyvinvointilautakunta on pyytänyt yhteistyötahoja nimeämään uudet edustajansa kaupungin monialaiseen työryhmään.

Alueellinen ehkäisevän päihdetyön verkosto on kokoontunut säännöllisesti. Vetovastuusta on sovittu
hyvinvointialueen kanssa. Kotkan kaupunkistrategiaan kirjattu THL:n päihdetilannekysely toteutettiin ensi kertaa maakunnallisesti lokakuussa 2023. Kotkassa sen tuloksia hyödynnetään muun muassa paikallisessa turvallisuussuunnittelussa.

Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori on osallistunut aktiivisena toimijana myös valtakunnalliseen PAKKA- työn verkostoon. Verkostossa on kehitetty aktiivisesti THL:n johdolla hyvinvointialueiden ja kuntien ehkäisevän päihdetyön yhdyspintatyötä, rakenteita ja tavoitteita, sekä tulevaa päihdetilannekyselyä.

Lasten ja nuorten ehkäisevän päihdetyöhön tueksi tilattiin opinnäytetyö, jossa mallinnettiin Seinäjoen kaupungin ja THL:n yhdessä kehittämä Festaripakka-toimintamalli Kotkan kaupunkiin sopivaksi. Festaripakka nimettiin Kotkassa Puistopakaksi. Toimintamallia voidaan myöhemmin hyödyntää esimerkiksi koulujen päättymisjuhlien ja Meripäivien aikaan. Kouluille ja oppilaitoksiin jalkauduttiin kevään aikana pitämään sähkötupakka- ja nuuskainfoja 6.-, 8.- ja 9.-luokkalaisille, sekä Lyseon lukion ensimmäisen vuoden opiskelijoille. Päihdeinfotunnit käytiin läpi vajaan tuhannen koululaisen ja opiskelijan kanssa Kotkassa. Lisäksi pidettiin päihdeaiheiset huoltajatilaisuudet Helilän ja Keskuskoulun yläluokkien huoltajille. Syksyllä pidettiin lukioiden 1.-vuosikurssin opiskelijoiden tupakkatyöpajat ja jatkettiin ylä- ja alakoululaisten päihdetunteja. Huoltajailloissa puhuttiin päihteistä neljällä alakoululla. Tupakkatyöpajojen tuotoksia hyödynnettiin Kotkan kaupungin lausunnossa tupakkalain muuttamisesta. Kotkan kaupunki antoi STM:lle lausunnon myös alkoholilain muuttamisesta.

Kotkassa toimii ”Kotkan nuoret” työryhmä, jossa pyritään tarttumaan moniammatillisesti ja etupainotteisesti nuorison keskuudesta nouseviin huolta aiheuttaviin ilmiöihin. Koordinaattori jalkautuu liikkuvan nuorisotyön Wauton toimintaan noin kerran kuukaudessa. Koordinaattori on ollut mukana Laurea AMK:n, oikeusministeriön ja Aseman lapset ry:n hankkeessa kehitetyössä koulutusohjelmassa, jossa saadaan valmiuksia tunnistaa ja kehittää palveluja rikollisesti oireileville nuorille.

Ikäihmisten ehkäisevä päihdetyö on kirjattu valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmaan. Eläkejärjestöjen kautta on lähetetty kohderyhmälle suunnattua tietoa rahapeliriippuvuuksista, niiden tunnistamisesta, puheeksiotosta ja riippuvuushoidosta Kymenlaakson alueella.

Kotkassa vietettiin, kuudetta kertaa Mielessä tuulee- viikkoa elokuussa. Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori vetää tapahtuman valmistelutyöryhmää.
Hyvinvointilautakunta edellytti tammikuussa 2022 kaupungilta toimia asunnottomuuden poistamiseksi. Kotkan ensimmäinen asunnottomuusohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.10.2023. Valmistelussa oli mukana laaja työryhmä kaupungilta, kolmannelta sektorilta, hyvinvointialueelta, sekä valtakunnallisista kattojärjestöistä. Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori oli valmistelutyöryhmässä toisena vastuuvetäjänä kaupunkisuunnittelujohtajan ohella. Kotkan kaupungin ehkäiseväpäihde- ja mielenterveystyö oli vuonna 2023 kolmannen kerran osatoteuttajana Kotkan Asunnottomien yö- tapahtumassa 17.10.

THL ja AVI edellyttää kunnilta ja hyvinvointialueilta toimia ja pysyviä rakenteita väkivallan ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn. Kotkan kaupungin hyvinvointilautakunta vastaa tästä työstä ja lautakunta nimesi ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattorin käytännön vastuutoimijaksi. Koordinaattori on osallistunut valtakunnallisiin työpajoihin sekä alueellisiin verkostoihin ja työpajoihin rakenteiden ja työmuodon kehittämiseksi. Vuoden 2023 lopussa vastuualue nimesi koordinaattorin hyvinvointialuevetoiseen kehittämistyöryhmään.

Ehkäisevä kriminaalityö Kotkan kaupungissa on aiemmin toiminut rikosseuraamusasiakkaiden ja heidän läheistensä kanssa työskentelevien verkostona. Verkostoa on laajennettu maakunnalliseksi hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa.

Kotkan kaupungin ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori on mukana kaupungin liikenneturvallisuustyöryhmässä ja edustaa kaupunkia Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuustyöryhmässä. Työryhmässä on aloitettu viime syksynä valmistuneen liikenneturvallisuusohjelman jalkauttaminen, yhtenä painopistealueena on päihteet liikenteessä. Kaakkois-Suomen liikennetuvallisuustyöryhmän nimissä lähetettiin paikallisiin ravintolayrityksiin pikkujoulukirje, jossa muistutettiin rattijuopumuksen ennaltaehkäisystä. Lisäksi koordinaattori osallistuu maakunnalliseen rattijuoppouden ennaltaehkäisyn moniammatilliseen työryhmään, jonka vetovastuu on hyvinvointialueella.

Alueellista arjen turvallisuuden ohjelmaa on valmisteltu vuoden 2023 aikana Kymen Turvan nimeämässä työryhmässä. Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori on johtoryhmän päätöksellä vetänyt tätä alueellista prosessia. Kymen Turva toimii prosessin ohjausryhmänä ja ohjelmalla pyritään vastaamaan Kymenlaakson alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteisiin ja toimenpiteisiin, joiden mukaan asukkailla on mahdollisuus elää turvallista elämää terveessä ympäristössä. Valmistelutyötä on toteutettu viranomaisten, kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyönä. Alueellinen arjen turvallisuusohjelma lähti kuntiin ja alueellisiin vaikuttamistoimielimiin lausuntokierrokselle vuoden 2023 lopussa.

Työllisyyden koordinointi
Työllisyyskoordinaattori on osallistunut laaja-alaiseen yhteistyöhön työllisyydenhoidon kannalta keskeisten toimijoiden kuten TE-toimiston, Hyvinvointialueen, 3. sektorin sekä Kotkan kaupungin eri yksiköiden ja muiden lähialueen kuntien kanssa. Kotkan kaupunki järjesti kuntajohdolle, työllisyyden hoidon parissa työskenteleville toimijoille ja sidosryhmille suunnatut työllisyysfoorumit.

Työllisyyden koordinoinnin tavoitteena on ollut lisätä Kotkan kaupungin palkkatukityöllistettyjen määrää, työskentely tietoisuuden lisäämiseksi on aloitettu kertomalla palkkatukityöllistämisestä esihenkilöinfossa. Lisäksi esihenkilöinfossa on esitelty kuntouttavaan työtoimintaan liittyviä asioita. Työskentely systemaattisempien palkkatukikäytänteiden luomiseksi jatkuu edelleen. Työllisyyskoordinaattori on antanut palkkatuki- ja velvoitetyöllistämisasioissa ohjausta ja neuvontaa kaupungin yksiköille, sekä vastannut tukityöllistymiseen varatun määrärahan seurannasta yhdessä henkilöstöasioiden yksikön kanssa. Aikavälillä 1.1.2023-31.12.2023 Kotkan kaupungin yksiköissä on työskennellyt 49 velvoitetyöllistettyä ja 38 palkkatukityöllistettyä.

Lisäksi työllisyyskoordinaattori käsittelee yhdistysten ja nuorten työllistämisen kuntalisän hakemukset ja vastaa kuntalisien määrärahojen seurannasta. Aikavälillä 1.1.-31.12.2023 yhdistysten kuntalisää haki seitsemän yhdistystä yhteensä 16 työllistetylle. Nuorten yhdistyksille ja yrityksille suunnattua kuntalisää haki kaksi yritystä ja yksi yhdistys yhteensä viidelle työllistetylle.

Vakituinen työllisyyskoordinaattori siirtyi TE24-projektipäällikön tehtäviin 1.4.2023 ja työllisyyskoordinaattorin sijainen aloitti 8.5.2023. Työllisyyskoordinaattori on ollut soveltuvilta osin mukana myös TE24-uudistuksen valmistelutyössä osallistumalla esimerkiksi alatyöryhmien ja ohjausryhmän työskentelyyn. Työllisyyskoordinaattori osallistui myös henkilöstölle suunnattuun muutosvalmennukseen, jonka tavoitteena on ollut tukea sekä kunta- että valtiosektorin yhteistä valmistautumista ja orientoitumista TE-palvelut 2024-uudistukseen.

TE2024 valmistelu
Työllisyyskoordinaattori siirtyi TE24-projektipäällikön tehtäviin 1.4.2023. TE24-projektipäällikön työtä ja uudistuksen valmistelua ohjaa Kotkan työllisyydenhoidon ohjausryhmä, jossa jäseninä ovat kaupunginjohtaja, talousjohtaja, hyvinvointijohtaja, henkilöstöjohtaja, kehitysjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginvaltuuston puheenjohtaja sekä TE24-projektipäällikkö. Kotkan kaupungin organisaation valmistelua on edistetty nimeämällä vastuuhenkilöt henkilöstö-, ICT-, hankinnat-, toimitilat-, talous- ja viestintäteemojen alle. Vastuuhenkilöt raportoivat valmistelun etenemisestä TE24- projektipäällikölle ja työllisyydenhoidon ohjausryhmälle. TE24-projektipäällikkö osallistui valmisteluun liittyviin työryhmiin ja antoi ohjausta, neuvontaa ja tukea valmisteluun liittyvissä asioissa.

Etelä-Kymenlaakson kunnat tekivät tammikuun -23 loppuun mennessä valtuustotasoiset päätökset valmistelun jatkamisesta vastuukuntamallilla siten, että Kotkan kaupunki toimii vastuukuntana. TE2024 uudistuksen valmistelussa kevään aikana on laadittu Kotkan kaupungin johdolla yhteistyösopimus Etelä-Kymenlaakson kuntien kesken. Sopimusta valmistelleessa työryhmässä oli edustus kaikista Etelä-Kymenlaakson kunnista ja työryhmä kokoontui viisi kertaa. Kotkan kaupungilta mukana sopimusvalmistelussa olivat kansliapäällikkö, hyvinvointijohtaja ja TE24-projektipäällikkö. Sopimuksen pääkohdat esiteltiin 6.6.23 Etelä-Kymenlaakson kuntien valtuustojen jäsenille ja 12.6.2023 pidettiin kuntajohdon kokous aiheesta. Sopimuksen kanssa saman tahtisesti TE24-projektipäällikkö valmisteli ja laati lain mukaisen Etelä-Kymenlaakson työvoimapalveluiden järjestämissuunnitelman, joka esiteltiin myös pääpiirteissään 6.6.2023 tilaisuudessa. Etelä-Kymenlaakson kuntien yhteistyösopimus ja työvoimapalveluiden järjestämissuunnitelma toimitettiin Työ- ja elinkeinoministeriöön 20.9.2023. Ministeriö hyväksyi sopimuksen ja suunnitelman ja uudistuksen valmistelua voidaan jatkaa suunnitellusti.

Sopimuksen ja suunnitelman yhteydessä Työ- ja elinkeinoministeriöön toimitettiin työllisyydenhoidon ohjausryhmän linjaamana ilmoitus siitä, että Etelä-Kymenlaaksossa ei oteta vastaan valtion nykyisiä toimitiloja uudistuksessa. Toimitilojen osalta kokonaisuutta valmisteltiin syksyllä yhdessä hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen sekä toimitilahallinnon kesken. Tulevista toimitiloista tehtiin toimitilatarveselvitys, jonka pohjalta tulevien toimitilojen hankesuunnittelu käynnistetään Mussalossa sijaitsevaan Savottaan.

TE24-valmistelua Etelä-Kymenlaaksossa tukee maaliskuussa 2023 perustettu alueellinen ohjausryhmä, jossa on edustus kaikista Etelä-Kymenlaakson kunnista, hyvinvointialueelta, TE-toimistosta. ELY-keskuksesta sekä Cursor Oy:sta. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii Kotkan kaupungin hyvinvointijohtaja. Ohjausryhmä kokoontui perustamisensa jälkeen kerran kuukaudessa. Kevään aikana TE24-valmistelussa edistettiin paikallisen ekosysteemin rakentumista perustamalla maaliskuussa 2023 kuusi teemoitettua alatyöryhmää. Työryhmissä puheenjohtajina toimivat eri organisaatioiden edustajat. Työryhmien puheenjohtajille pidettiin kaksi yhteistä tilaisuutta TE24- projektipäällikön vetäminä. Alatyöryhmät kokosivat kevään aikana ensimmäisen tehtäväksi annon mukaisesti TE-toimiston lakisääteisiä palveluita. Alatyöryhmät raportoivat työskentelystään alueelliselle ohjausryhmälle. Alatyöryhmien työ jatkui syksyllä uuden tehtäväksi annon puitteissa ja alatyöryhmien puheenjohtajille on järjestetty kolme tapaamista.

TE-toimistojen sekä sidosryhmien henkilöstölle pidettiin syksyllä kaksi teemoiteltua työpajaa, TE24-projektipäällikkö oli vastuussa työpajojen toteutuksesta. TE-toimiston henkilöstölle on pidetty kerran kuussa henkilöstöinfoja, joissa TE24-projektipäällikkö on ollut mukana.

Työllisyyskoordinaattori/projektipäällikkö on osallistunut valtakunnallisiin seminaareihin ja tapahtumiin TE2024 uudistuksen tiimoilta, sekä vastannut siitä, että Kotkan kaupungilla on ajankohtainen tieto uudistukseen liittyen. Kotkan kaupunki on osallistunut kahteen Mikko Kesä Oy:n valmennukseen uudistukseen liittyen ja työllisyyskoordinaattori/projektipäällikkö on ollut yhtenä osallistujana valmennuksissa. Uudistuksen valmistelussa on tehty tiivistä seudullista yhteistyötä Kaakkois-Suomessa ja myös Porvoon suuntaan.

Maahanmuuttajapalvelut

Kotkan maahanmuuttajapalveluihin kuuluivat kotoutumisen koordinointi, seudulliset palvelut, kotoutumisen alkuvaiheen palvelut, Kotkan tulkkikeskus (28.2.2023 saakka), Kotkan ryhmäkoti (30.11.2023 saakka) ja Kotkan vastaanottokeskus (31.8.2023 saakka).

Kotoutumisen koordinointi vastasi maahanmuuton hallinnosta kaupungissa ja haki lakisääteiset kuntakorvaukset. Lisäksi kotoutumisen koordinointi tarjosi palveluohjausta maahanmuuttajille maahanmuuttoprosessin eri vaiheessa ja teki yhteistyötä kolmannen sektorin ja vapaaehtoisten kanssa.

Palveluohjauksen avulla tuettiin asiakkaita venäjän kielellä sosiaalietuuksien hakemisessa, haastavissa perhetilanteissa ja oman elämänhallinnassa ja ohjattiin kunnan tai muiden viranomaisten palveluihin. Asiakkaiden kotoutumisen edistämiseen liittyi tiivis yhteistyö mm. KELAn ja TE-toimiston kanssa. Sosiaaliohjaajan asiakastapaamisia vuoden aikana oli 592.

Kotkan kaupungin ja Kotka-Kymin seurakunnan yhteinen maahanmuuttajatyö painottui vapaaehtoistyön koordinointiin sekä yhteistyöhön kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. “Ukrainalaisten yhdistys Kotkassa” ry:n kanssa oli paljon yhteistyötä. Kotka-Kymin seurakunnassa järjestettiin piispantarkastus helmikuussa 2023. Piispa seurueineen tutustui Kotkan kaupungin maahanmuuttajatyöhön, kotoutumisen edistämiseen sekä Kotkassa asuviin ukrainalaisiin perheisiin. Toimiva yhteistyö kaupungin ja seurakunnan välillä sai erityisesti kiitosta.

Rasisminvastainen viikko järjestettiin maaliskuussa, jolloin Vellamossa oli “Open Mic” konsertti ja Karhulan seurakuntakeskuksessa oli Suomen Pakolaisavun kanssa yhteistyössä Koko kuva -niminen valokuvanäyttely. Viikon aikana pyrittiin lisäämään keskustelua rasismista, ennakkoluuloista ja niiden käsittelemisestä. Maailma Kymissä -tapahtuma järjestettiin Karhulan torilla elokuussa jo viidettä kertaa. Tapahtuma esitteli moninaista Kotkan seutua sekä erilaisia järjestöjä ja toimijoita. Maailma Kymissä-tapahtuma aloitti Mielessä tuulee -viikon Kotkassa.

Seudullisiin palveluihin kuuluva maahanmuuttajien ohjaus ja neuvontapalvelu Moona tarjosi matalalla kynnyksellä tietoa, neuvontaa ja ohjausta Etelä-Kymenlaakson kunnissa asuville maahan muuttaneille sekä viranomaisille ja muille toimijoille. Moonan palvelujen kehittämistä tukee taloudellisesti TEMin myöntämä valtionavustus, minkä avulla kehitetään koko Kymenlaakson palveluja yhdessä Kouvolan kaupungin kanssa. Moonan palveluneuvontaa tarjottiin kerran viikossa Kotkansaarella, Monikulttuurisen toimintakeskus Myllyn tiloissa sekä Haminassa kahtena iltapäivänä Haminan Ohjaamon ja Rodnik ry:n tiloissa. Virolahdella tarjottiin palveluneuvontaa kotoutumiskurssin ja suomen kielen kurssin yhteydessä. Haminan ja Kotkan vastaanottokeskusten kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä antamalla ukrainalaisille ohjausta ja neuvontaa sekä osallistumalla vastaanottokeskusten järjestämiin tiedotustilaisuuksiin kotikunnan hakemisesta. Moonan palveluita esiteltiin myös Ekamin kotoutumiskoulutuksissa. Moonan palveluissa oli 1583 asiakastapaamista tai neuvontatilannetta vuonna 2023.

Seudullinen maahanmuuttokoordinaattori työskenteli alueen kuntien ja XAMK ammattikorkeakoulun kanssa kotoutumisen ja kansainvälistymisen edistämiseksi. Etelä-Kymenlaakson seudullinen kotouttamisohjelma laadittiin vuosille 2022–2026. Kotkan kaupunki järjesti tiedotustilaisuuden kaupungin palveluista 11.5.2023 Vellamossa venäjän ja englannin kielillä. Tilaisuuteen osallistui yli 60 Kotkaan muualta muuttanutta asukasta. Marraskuussa järjestettiin XAMKin kv-opiskelijoille ja työnantajille Vellamossa tapaaminen, jossa kerrottiin työllistymismahdollisuuksista alueella. Tilaisuuteen osallistui n. 30 opiskelijaa. Yhteistyötä Etelä-Kymenlaakson kuntien kanssa tiivistettiin syksyllä ja seudullinen koordinaattori alkoi työskennellä kerran viikossa Haminassa.

Maahanmuuttajapalveluissa alkoi heinäkuussa palkkatuella toiminta, jossa tuetaan ja avustetaan ukrainalaisia ja venäjänkielisiä maahan muuttaneita työhön hakeutumisessa. Asiakastapaamisia on ollut 15.

Kotoutumisen alkuvaiheen palvelut siirtyivät Kymsotelta Kotkan kaupungin maahanmuuttajapalveluihin 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueuudistuksen takia. Kotoutumisen edistämisen alkuvaiheen palvelut kohdistuvat kiintiöpakolaisiin sekä Haminan ja Kotkan vastaanottokeskuksista sekä alaikäisyksiköistä kuntaan siirtyviin asiakkaisiin. Maaliskuun alusta on palveltu myös ukrainalaisia tilapäistä suojelua saavia asiakkaita, jotka ovat saaneet kotikunnan Kotkasta sekä syyskuun alusta alkaen Haminasta kotikunnan saaneita. Asiakkaita ohjataan suomalaiseen yhteiskuntaan integroitumisessa, Kela asioinneissa, TE-toimiston palveluissa sekä arkisissa asumisen ja elämisen asioissa. Yhteistyötä on tehty mm. koulujen, varhaiskasvatuksen, järjestöjen, seurakunnan ja poliisin sekä Kymenlaakson hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa.

Kotkan kaupunki sai TEMiltä kiintiöpakolaisten vastaanoton kehittämiseen avustusta, jolla palkattiin henkilö lisäresurssiksi kotoutumisen alkuvaiheen palveluihin määräaikaisesti vuoden 2025 kesäkuun loppuun saakka.

Valtuuston päätöksellä Kotkan kaupunki siirsi 1.3.2023 tulkkivälityskeskuksen harjoittaman tulkkaus- ja käännöspalvelujensa liiketoiminnan Monetra Oulu Oy:lle. Liikkeenluovutus yhdisti Kotkan, Oulun, Jyväskylän, Tampereen, Turun ja Lahden seudun tulkkaus- ja käännöspalvelujen tuotannon.

Maahanmuuttovirasto kilpailutti keväällä 2023 vastaanottokeskuspalvelut Kymenlaakson alueella ja kilpailutuksen voitti Kotokunta Oy. Kotkan kaupunki ei osallistunut kilpailutukseen. Maahanmuuttovirasto irtisanoi sopimuksen kansainvälistä suojelua hakevien ja tilapäistä suojelua saavien vastaanottopalveluista Kotkan kaupungin kanssa 31.5.2023. Liikkeenluovutuksessa palvelukokonaisuus ja henkilöstö siirtyi Kotokunnalle Oy:lle 1.9.2023.

Kotkan vastaanottokeskuksen toimintaa ohjasi Maahanmuuttovirasto, joka korvasi vastaanottokeskuksen kustannukset täysimääräisesti.

Maahanmuuttovirasto kilpailutti syksyllä 2023 alaikäisyksiköiden palvelut Kymenlaakson alueella ja kilpailutuksen voitti JST Avtes. Maahanmuuttovirasto irtisanoi sopimuksen kansainvälistä suojelua hakevien ja tilapäistä suojelua saavien alaikäisten palveluista Kotkan kaupungin kanssa. Kotkan ryhmäkodin toiminta päättyi Kotkan kaupungilla 30.11.203. Toiminta ja henkilöstö siirtyivät JST Avtes Oy:lle 1.12.2023 alkaen.

Kotkan ryhmäkodin toimintaa ohjasi Maahanmuuttovirasto, joka korvasi ryhmäkodin kustannukset täysimääräisesti, minkä lisäksi maksettiin 5 % hallintokulukorvaus.

Avustukset
Hyvinvointilautakunta myönsi 18.4. kokouksessaan avustuksia sosiaali- ja terveysalalla toimiville järjestöille 42 700 €, vanhusten virkistystoimintaan 7 000 €, ehkäisevään päihdetyöhön 1 250 € ja Kotkassa toimiville veteraaniyhdistyksille 17 900 €. Yhteensä vuosiavustuksiin tuli 51 hakemusta.

Vuonna 2023 syrjäytymisen ehkäisyyn osoitettuihin jäämistövaroihin saapui 13 avustushakemusta ja avustuksia maksettiin yhdistyksille ja yksityisille henkilöille yhteensä 32 390 €. Vanhustenhuoltoon osoitettuihin jäämistövaroihin saapui 30 avustushakemusta ja avustuksia yhdistyksille ja yhteisöille maksettiin yhteensä 61 350 €.

Kotoutumisen tukemisen avustuksia myönnettiin vuonna 2023 yhteensä 64 362 €.

NUORISOTYÖN YKSIKKÖ

NUPS –prosessi. Kunnallisen nuorisotyön osaamiskeskuksen (Kanuuna) tutkimustoiminnan yleinen tehtävä on vahvistaa kunnallisen nuorisotyön tietopohjaa, jonka pohjalta työtä voidaan arvioida, kehittää ja mallintaa. Kanuunassa toteutetaan NUPS-prosesseja, joiden aikana kunnat työstävät omia nuorisotyön perussuunnitelmia eli nuorisotyön opetussuunnitelmia (paikallinen tapa ajatella ja toimia). Prosessin aikana kertyy tietoa kuntien käyttöön, mutta muodostuu myös arvokasta aineistoa tutkimuksen näkökulmasta. Kotkan kaupungin Nuorisotyön yksikkö lähti mukaan NUPS –prosessiin 10 suuren kaupungin ryhmään. Prosessi alkoi tammikuussa 2022 ja

kestää noin 1,5 vuotta. Prosessin aikana on kuvattu ja kirjattu kunnan nuorisotyötä sekä työntekijöiden näkemyksiä ja kokemuksia siitä, miksi toimintoja toteutetaan ja mikä on niiden tarkoitus, ja miten työntekijä toimii, jotta tavoitteisiin päästään.

Prosessissa oleellista on kaikkien työntekijöiden osallistuminen, yhdessä asioista keskustelu ja myös kokemus siitä, että on voinut vaikuttaa kuvaukseen. NUPS-prosessissa tehdään kuvausta itselle, ja se on väline rakentaa yhteistä kieltä, ymmärrystä ja lähtökohtia työlle. Samalla tehdään kuvausta myös muille: tavoitteena on pystyä perustelemaan nuorisotyön merkitys. NUPS prosessin aikana on selkeytetty ja tarkasteltu nuorisotyön tavoitteita ja toimintatapoja. Määritelty nuorisotyön arvopohja ja kirjattu päämääriä ja toimintatapoja. NUPS prosessin tarkoituksena on nuorisotyön selkeä sanoittaminen, joka mahdollistavaa työn vaikuttavuuden osoittamisen. NUPS työskentely on loppusuoralla. Jalkauttaminen alkaa v.2024.

Opetus-ja kulttuuriministeriön rahoittaman Harrastamisen Suomen mallin tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Harrastamisen Suomen mallissa yhdistyvät lasten ja nuorten kuuleminen harrastustoiveista, olemassa olevien hyvien käytäntöjen ja toimintatapojen koordinoiminen sekä koulun ja harrastustoimijoiden yhteistyö. Kohderyhmänä on perusopetuksen vuosiluokkien 1.–9. oppilaat.

Harrastamisen Suomen mallin ensimmäinen toimintavuosi oli onnistunut, yhteistyöverkostoja rakennettiin ja kerhojen määrän tavoite ylitettiin. Toimintakausi 2022-2023 lukuina: 31 kerhoa, 15 eri koulusta kerholaisia, 498 ilmoittautunutta, 156 ainoa harrastus (21 ryhmässä 50 % osallistujista sellaisia kenellä ainoa harrastus), 632 ohjaustuntia, 560 kerhokertaa, 4672 käyntikertaa. Teimme keväällä muutoshakemuksen ja toukokuussa järjestettiin lajikokeiluita yhteensä 10 koulussa, joissa mukana yhteensä 1163 lasta ja nuorta. Jokaisella koululla järjestettiin tunti toimintaa, näissä ohjaustuntien määrä yhteensä 85 tuntia.

Lukuvuoden 2023–2024 pohjalle tehtiin kysely esikoulu-8 luokkalaisille, johon saimme vastauksia 2298. Lukuvuoden kerhotarjonta suunniteltiin tämän kyselyn pohjalta lasten ja nuorten toiveiden mukaan. Malli lukuina syksyn 2023 osalta: 29 kerhoa käynnistyi, jokaisesta Kotkan koulusta oli osallistujia ryhmissä ja yhteensä 342 ilmoittautunutta syksyn aikana (joista yläkoululaisia 58). Heistä 145 tämä on heidän ainoa harrastuksensa (9 ryhmässä puolet tai enemmän). Kerhojen ohjaamiseen käytettiin 357 ohjaustuntia, 286 kerhokertaa, 1987 käyntikertaa. Lisäksi käynnistimme ensimmäisen etsivän harrastustoiminnan 3 hengen ryhmän, joka kävi kokeilemassa viittä eri lajia. Jokainen ryhmäläinen innostui jostain lajista ja aikoo jatkaa sen parissa. Tavoitteeseen siis päästiin ja pilottiryhmästä saatiin hyviä kokemuksia jatkoon.

Osallistumisprosentti koulun kokonaisoppilasmäärästä toiminnassa syksyllä oli 10–20 % kun ryhmät ovat täyttyneet hyvin. Osallistumisprosentti niissä kouluissa missä tilaa vielä ryhmissä on, on 3–8 %. Ryhmien täyttöaste syksyn osalta oli 40–140 %, valtaosa ryhmistä on täyttynyt hienosti, eikä myöskään jonoon ole jäänyt isoja määriä lapsia ja nuoria.

Syksyn 2023 aikana hankkeeseen aloitettiin toteuttamaan ylemmän ammattikorkeakoulun opinnäytetyönä viestintäsuunnitelmaa. Hankkeelle luotiin vuoden 2023 aikana oma ulkoasu ja myös some-kanavat otettiin käyttöön.

Ohjaamon toiminta oli alkuvuonna 2023 vilkasta. Kaikki asiantuntijat ovat olleet pääosin tavattavissa paikan päällä ja satunnaisesti päivystäneet etänä. Nuorella on mahdollisuus myös halutessaan etäpalveluun. Valtaosa tulee kuitenkin Ohjaamoon paikan päälle. Helmikuun alusta 2023 lähtien Ohjaamolla ovat alkaneet päivystää KELA:n palveluasiantuntijat joka torstai. Syksyllä Ohjaamolla alkoi päivystämään Onnityön nepsyvalmentaja ja Sotekin Avittajan (jännittämiseen liittyvät asiat) työntekijä 1/kk. Ohjaamon palveluohjauksessa (yksilökäynneillä) on käynyt vuoden 2023 aikana yhteensä 893, joista 545 asiointina paikan päällä, viestien kautta 153, 126 puheluna tai kuvapuheluna ja muita kanavia 69. Ohjaamon suurin käyttäjäryhmä oli edelleen 18-24-vuotiaat. Vuoden 2023 aikana käyntejä ryhmissä, tapahtumissa ja kampus-popeissa yms. kertyi yhteensä 3164.

Kotkan kaupungin *nuorten kesätyöhakua* markkinoitiin koululuokille infojen välityksellä tammi- ja helmikuussa yhteensä 19 eri infossa, joissa oli osallistujia yhteensä 293. Lisäksi vuoden 2023 kesätyöinfoja pidettiin yhdelle koululle jo joulukuussa 2022, joihin osallistui 63 nuorta. Ohjaamo jalkautui kertomaan kesätöistä myös nuorisotila Welhon ja Messin nuokkari-iltaan. Kotkan kaupungin nuorten kesätyöntekijöiden työhaastattelut toteutettiin maaliskuussa. Kaikki kelpoiset hakijat 440 (2022: 389) nuorta kutsuttiin ryhmähaastatteluihin, joista haastatteluihin saapui 364 (2022: 332) nuorta. Kaupungin kesätyön sai 132 nuorta. Kesätöiden peruutuspaikoille ilmoittautui 41 (2022: 21) nuorta (tulemalla Ohjaamoon paikan päälle). Peruutuspaikkalaisista tänä vuonna sai paikan vain 13 nuorta. (peruutuspaikkalistalle olleille nuorille vapautui 6 kesätyöpaikka ja 7 lisäpaikkaa.)

Kesätyöseteleitä oli jaossa Ohjaamossa 50 kpl. Kesätyöseteleitä myönnettiin 2007-2008 syntyneille kotkalaisille nuorille, jotka toimittivat tiedot työpaikastaan (Kotkassa toimiva yritys, yhdistys, säätiö tai järjestö) kahden viikon määräaikaan mennessä. Kesätyösetelit varattiin loppuun ensimmäisenä päivänä. Ohjaamon ovella oli jono jo ennen kuin kesätyösetelin jako alkoi.

Kesäyrittäjiksi valittiin vuonna 2023 neljä, koska osa hakijoista sai kaupungin kesätyöpaikan tai muita kesätöitä eikä ottanut kesäyrittäjyyttä vastaan (kesätyöyrittäjäksi haki kuusi kelpoista nuorta). Kesäyrittäjille järjestettiin alkuinfo toukokuun alussa Ohjaamolla. Kesäyrittäjät haastateltiin kesällä ja järjestettiin lopputapaaminen elokuussa.

Nuorten aikuisten (18–29 v.) K18-ryhmä, jota toteutettiin yhdessä Etsivän nuorisotyön, Sotekin Forge Cafen ja Autismisäätiön kanssa, kokoontui vuoden aikana 24 kertaa ja mukana oli keskimäärin 7 nuorta/kerta. K18-ryhmän järjestelyissä syksyllä 2023 olivat mukana lisäksi Karhulan Klubitalo ja Onnityö. Ryhmä kävi mm. Kopsan sähköautoradalla, teatterissa, keilaamassa, piknikillä Katariinassa ja vietti Halloweenia Forge Cafessa.

Yhteistyössä TE-palveluiden kanssa on toteutettu Ohjaamossa kolmet Työnhaun pikatreffit, jonne viisi työnantajaa tuli haastattelemaan työntekijöitä. Paikalla kävi yhteensä 31 nuorta. Maaliskuussa Ohjaamo järjesti hygieniapassikoulutuksen 15–30-vuotiaille kotkalaisille (koulutukseen sisältyi testi), johon osallistui yhteensä 21 nuorta. Huhtikuussa Ohjaamo järjesti enimmäistä kertaa anniskeluosaamiskoulutuksen ja -testin 18–30-vuotiaille kotkalaisille, johon osallistui yhteensä 21 nuorta. Joulukuussa järjestettiin vuoden toinen hygieniapassikurssi, johon osallistui 20 nuorta. Ohjaamon kampus pop-upit kiersivät keväällä (kerran kuukaudessa) Ekamin ja Xamk:n kampuksilla sekä Lyseon lukiolla kerran kuukaudessa. Kevään aikana kampus-pop-upeissa oli mukana mm. TE-toimisto, Eezy ja Sotek. Syksyllä kampus-pop-upit kierrokseen tuli lisäksi Karhulan lukion käynnit. Ohjaamo oli mukana myös Kotekolla ja Karhulan liikuntahalleilla järjestetyissä Hyvinvointi virtaa –tapahtumissa. Ohjaamo on koko vuoden 2023 ajan järjestänyt myös joka kuukauden 1. maanantai ohjelmaa Ekamin asuntolalla yhteistyössä Kotka-Kymin seurakunnan työntekijän kanssa. Asuntolalla on mm. tehty pizzaa ja askarreltu yhdessä nuorten kanssa.

Nuorten aikuisten psykososiaalista tukea tarjoava Onni-toiminta vakinaistui vuoden 2023 alusta. Onni-työntekijä tekee ilman lähetettä mm. HOT-valmennusta 18–29-vuotiaille nuorille aikuisille. Valmennuksen on vuonna 2023 tammi-kesäkuussa aloittanut/ jatkanut vuodelta 2022/läpikäynyt 24 nuorta. Lisäksi Onni-työntekijä toteutti maalis-huhtikuussa yhteistyössä KaksPyn perhe- ja läheistyöntekijän ja etsivän nuorisotyöntekijän kanssa Jotaa yhes -ryhmän 18–29-vuotiaille. Ryhmä oli suunnattu yksinäisyyttä kokeville nuorille aikuisille, ja kokoontui kuusi kertaa. Ryhmä tuli täyteen, yhteensä 8 osallistujaa, joista yksi joutui jättämään ryhmän kesken. Syksyn Jotaa yhes-ryhmään tuli viisi osallistujaa.

Onni-työntekijä toimi myös ohjaajana Sotek-Säätiön työntekijän kanssa jännittäjien vertaistapaamisissa toukokuussa. Vertaistapaamisiin osallistui kolme nuorta. Tapaamisia oli kaksi ja tapaamiset järjestettiin niille nuorille, jotka olivat halukkaita osallistumaan voimaannuttavaan ryhmään jännittäjille, joka ei kuitenkaan päässyt alkamaan liian vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Elokuussa onnitoiminnassa aloitti toinen työntekijä määräaikaisella työsuhteella. Määräaikaisen Onni-työntekijän myötä Kotkan ohjaamossa alkoi kuukausittaiset neuropsykiatrisen valmentajan päivystykset, joiden myötä Onni-työntekijällle ohjautui muutamia nepsy-asiakkaita lyhyisiin ohjaus- ja neuvontatapaamisiin. Toinen onnityöntekijöistä toimi syksyllä -23 ohjaajana yhteistyössä Sotek-säätiön ohjaajan kanssa jännittäjille suunnatussa ryhmässä. Ryhmässä oli yhteensä viisi osallistujaa ja tapaamisia yhteensä kahdeksan.
Onni-työntekijä oli yhdessä verkoston työntekijän kanssa vetämässä kaksi kertaa K-18 ryhmää syksyn -23 aikana. Onnitoiminta osallistui syksyn aikana Ohjaamon pop-up ja toisen asteen Hyvinvointia kiikarissa -tapahtumiin Kotkan oppilaitoksissa sekä järjesti yhteistyössä ohjaamotyöntekijän kanssa Mikä vituttaa -ilta.

Vuosi 2023 oli nuorisovaltuuston toinen toimintavuosi. Nuorisovaltuuston koko on ollut pieni koko alkuvuoden 2023 eikä päätösvaltaisia kokouksia ole ollut koko vuoden aikana. Alkuvuodesta 2023 saatiin nuorisovaltuustoon mukaan kaksi uutta jäsentä. Nuorisovaltuusto on kokoontunut kerran kuukaudessa (poislukien heinäkuu). Kaupungin eri toimialat ovat kysyneet nuorilta aktiivisesti kannanottoja nuoria koskeviin asioihin sekä eri alojen asiantuntijat ovat käyneet lähes joka kokouksessa esittelemässä toimintoja sekä hankkeita. Kotkan kaupunginhallituksen tapaaminen toteutui huhtikuussa. Tapaamisessa esiteltiin mm. lapsiasiainvaikutusten arviointi ja Karhulan koulukeskus -hanketta. Joulukuussa nuorisovaltuusto järjesti Yhteisötalo Messillä Itsenäisyyspäivän Gaalan n. 120 nuorelle.

Kotkan nuorisovaltuustoon vaalien ehdokasasettelu päättyi marraskuun alussa, ja ehdokkaita nuorisovaltuuston asettui 31. Nuorisovaltuuston vaaleissa äänioikeutettuja ovat 2009–1994 syntyneet kotkalaiset nuoret. Vaalit järjestettiin ke 22.11 – la 25.11.2023. Vaalit järjestettiin suljettuna lippuäänestyksenä. Äänestyspaikkoina toimivat mm. kirjastoja, Nuorisotila Kulma, Ohjaamo Kotka ja Liikkuvan nuorisotyön matkailuauton Posso Wauton kiertämät pysäkit mm. Tavastilan koulun piha. Äänestyspaikoista suosituin oli Karhuvuoren kirjasto, ja myös Kotkan Ohjaamolla kävi hyvin äänestäjiä. Nuorisovaltuustovaaleissa äänesti 228 nuorta ja äänestysprosentiksi tuli 2,7 %. Vaaleissa valittiin nuorisovaltuuston kaudelle 2024–2025 21 eniten ääniä saanut ehdokasta, ja seuraavat valittiin varoiksi tuloksen mukaisessa järjestyksessä.

Liikkuva nuorisotyö on kohdannut nuoria kolmena toimintailtana viikossa. Toiminta on vakiintunut yhdeksi nuorisotyön yksikön toimintamuodoksi. Toimintailtaa kohden Wautolla eli Walkers- autolla kohdataan keskimäärin 20–40 nuorta iltaa kohden. Pääasiallisesti Wauto liikkuu nuorten omilla vapaa-ajanviettopaikoilla kuten koulujen pihoissa, puistoissa ja kauppakeskusten läheisyydessä. Wauto tekee töitä myös etsivällä työotteella tutustuen nuoriin nuorisotyöllisillä katvealueilla. Wauto liikkuu nuorten kutsujen perässä, joten nuoret pääsevät itse vaikuttamaan missä liikkuvan nuorisotyön haluavat kohdata. Syksyllä 2022 toteutetussa kyselyssä todettiin, että Wautolla käyvistä nuorista 55% ei juurikaan käytä muita nuorisopalveluita. Pääasiallinen kohderyhmä on 13–17 vuotiaat nuoret mutta myös 18- vuotta täyttäneitä nuoria on käynyt palvelussa. Wauto toiminnassa tavoitettiin 2 740 nuorta, lisäksi tapahtumien ja koluvierailujen puitteissa on kohdattu n. 300 nuorta.

Kotkan ohjaamon kanssa yhteistyössä vierailimme syksyllä 2. asteen oppilaitoksissa esittelemässä Wauto toimintaa ja uutta Wauto-autoa. Olimme mukana myös osaltamme marraskuussa NUVA:n vaalien äänestyksissä toimimalla Posso-wauton kanssa äänestyspaikkana ympäri Kotkaa. Uutena toimintona liikkuvassa nuorisotyössä on MiniWalkers-toiminta elo-syyskuussa alakoulujen 5.-6. luokkalaisille. Etsivällä otteella tavoitettiin 66 nuorta.

Toiminnan tärkeänä yhteistyökumppanina on toiminut Kotka- Kymin seurakunta, jonka toimesta viikoittain on toteutettu yksi toimintailta. Muina yhteistyökumppaneina ovat toimineet poliisin Ennalta Estävän työn yksikkö, Kymenlaakson perhekeskusverkosto, Ensi- ja turvakotiyhdistys, Finders etsivä nuorisotyö sekä Kotkan ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön koordinaattori. Toimintaan on koulutettu mukaan kotkalaisia aikuisia vapaaehtoiseksi. Koulutuksesta on vastannut Aseman Lapset ry sekä Walkers-Kotka toimintavastaavat. Koulutuksessa on kaksi osiota, valtakunnallinen ja paikallinen. Kaikki toimintaan hakeneet haastatellaan ennen koulutusta. Vapaaehtoisia on ollut mukana toiminnassa lähes jokaisessa toimintaillassa.

Mopopaja toiminta aloitettiin vuoden alussa, toiminta sai alkusysäyksen Motörisoitua nuorisotyötä hankkeesta. Mopopaja on auki kolmena iltana viikossa, lisäksi satunnaisesti osallistumme sekä toteutamme mopoiluun liittyviä tapahtumia. Mopopaja toimintaa toteutetaan yhteistyössä Kotka-Kymin seurakunnan kanssa. Mopopaja toiminnassa nuorten osallisuus korostuu, toiminnassa nuoret itse toteuttavat toimintaa. Nuorisotyön yksikkö tukee näitä toimintoja olemalla läsnä sekä ohjaamalla nuoria kohti määriteltyjä kasvatuksellisia tavoitteita että liikenneturvallisuuden edistämiseksi. Mopopaja toiminnassa kohdataan keskimääräisesti 15 nuorta illassa. Syksyllä uutena toimintona keskiviikkoisin on mopokerho, johon nuoret toivat omia projektejaan ja ammattitaitoiset paja-aktiivinuoret olivat vetämässä kerhoja ja toimivat ohjaten ja opastaen esim. työvälineiden käytössä, työturvallisuudessa ja eri korjausmenetelmissä. Vuoden 2023 aikana mopopajatoiminnassa tavoitettiin 993 nuorta. Mopotapahtumassa elokuussa Haminan Lelun moottoriradalla oli n. 300 kävijää

Skeittihalli avattiin 13.2.2023. Toimintailtoja oli kevätkaudella kolme viikkoa kohden ja lokakuusta eteenpäin skeittihallia onnistuttiin pitämään auki viikon jokaisena päivänä. Yhteistyötä hallin aukiolojen kanssa on tehty Kotka Skate Ry:n ja Nauris BMX- yhdistyksen avulla. Nuorisotyön yksilöllisesti ja ryhmätoiminnassa tavoitettuja nuorten käyntikertoja oli 1101. Suosituimpia toimintoja vuoden aikana skeittihallilla olivat maanantai- iltapäivän ikärajattomat skeittikoulut sekä lauantain avoin vuoro, jota ylläpiti Kotka Skate ry. Viikonlopuille järjestettiin Kotka Skate ry:n avustuksella kaksi pienryhmää, toinen osoitettuna tyttöoletettujen eksklusiiviseen käyttöön ja toinen alle 12- vuotiaille harrastajille. Skeittikoulun toimintaan osallistettiin kaksi nuorta, jotka toimivat apuohjaajina syyskauden ajan.

Alueellisessa nuorisotyössä kohdattuja nuoria oli 18 543 kohtaamis- /käyntikertaa nuorisotiloilla tai toiminnoissa. Nuoria on kannustettu oman toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen, ja he ovat yhdessä ohjaajien kanssa suunnitelleet ja toteuttaneet tapahtumia sekä teemapäiviä.

Avointa kesätoimintaa alakouluikäisille järjestettiin kesäkuun ajan Karhuvuoressa ja Karhulassa. Jokaisena arkipäivänä maanantaista perjantaihin (ei juhannusaattona) klo 9–15 välisenä aikana. Mukana kesätoiminnan toteutuksessa on opetustoimen ohjaajia sekä kaupungin nuoria kesätyöntekijöitä. Kesätoiminnoissa käyntikertoja oli yhteensä 869. Tämä kertoo valtavasta tarpeesta järjestää alakoululaisille kesälomien alkuun ohjattua toimintaa. Kesätoiminnassa tarjottiin osallistujille lämmin lounas, ruokailun ja toimintakulut sekä materiaalit maksettiin AVIn kerhotoiminnan avustuksella.

Lasten vaikuttamistoimintaa toteutettiin alle 14 v. lapsille kahden Teams-tapaamisen merkeissä keväällä ja syksyllä. Keväällä 1.–6. lk. Ja syksyllä 6. lk. oppilaille. Tilaisuudet kokosivat yhteen n. 140 henkilöä. Tilaisuuksissa mahdollistettiin lapsille vastauksien saaminen päätöksentekijöiltä heitä askarruttaviin asioihin sekä tarjottiin mahdollisuus vaikuttaa toimintaympäristössään ilmenneisiin haasteisiin. Tilaisuudet olivat onnistuneita kaikkien toimintaan osallistuvien osalta. Osallisuuden ja vuorovaikutuksen tarve on ilmeinen.

Koulunuorisotyö vakiintuneena toimintamuotona käynnistettiin Nuorisotyön yksikössä keväällä 2023. Kolmen työntekijän toteuttamana työ kohdentuu yläkouluikäisiin nuoriin kaikilla Kotka kaupungin viidellä yläkoululla (Karhula, Helilä, Keskuskoulu, Langinkoski ja Karhuvuori). Koulujen kanssa on toteutettu muun muassa Be Active –viikon toimintaa, kyselyitä, tukioppilastoimintaa, välituntitoimintaa, ryhmäytyksiä ja jatkoryhmäytyksiä, räätälöityjä oppituntikokonaisuuksia ryhmille sekä huoltajailtoja. Yhteistyötä on tehty kuraattorien, opettajien, rehtoreiden, liikuntaneuvojan, järjestöjen, seurakunnan, Ohjaamon sekä lähikuntien koulunuorisotyöntekijöiden kanssa. Uutena työmuotona koulunuorisotyö on vaatinut vahvan perustan rakentamista. Vakaan työmuodon saavuttamiseksi oleellista on ryhmien ohjaamisen lisäksi ollut verkostoituminen, suunnittelutyö, koulutukset ja itsearviointi.

LIIKUNTAPALVELUJEN YKSIKKÖ

Liikuntajohtaja aloitti tehtävässään vuodenvaihteessa ja yksikkö pyrki olemassaolevan hallintohenkilöstön (liikuntapäällikkö, liikuntasuunnittelija) työpanoksella hoitamaan vuosikiertoon kuuluvat prosessien mukaiset tehtävät (mm. tilavaraukset ja liikuntapaikkojen

käytön koordinoinnin, avustusten myöntämisen valmistelutyön, laskutuksen, talous- ja investointisuunnitteluun osallistumisen, seurayhteistyön aktivoimisen jne.) mahdollisimman tehokkaasti yhteistyössä muiden kaupunkiorganisaatiossa liikuntapalveluita hoitavien yksiköiden kanssa.

Liikuntapalveluiden toimisto siirrettiin maaliskuussa osana toiminnan ja talouden tehostamista ja sisäisen yhteistyön parantamista (mm. hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen sekä seurojen kanssa) Höyrypanimon toimitiloista Mussaloon Savotan toimintakeskuksen tiloihin. Toiminnallisesti on uuden toimipisteen kautta tavoiteltu myös seurojen kanssa tehtävän asioinnin aktivoimista.

Liikuntapalveluiden kävijämäärät alkoivat palautumaan toimintavuoden aikana entiselle tasolle ja liikuntapaikkojen kävijämäärissä oli havaittavissa paluuta pandemiaa edeltäviin kävijämääriin. Tämä näkyi myös yksikön kokonaistulokertymässä, jossa ylitettiin talousarvioraamin tavoitteet selvästi.

Uimahallikäyntejä oli vuoden aikana ollut 289 270 käyntikertaa. Ohjattujen liikuntaryhmien osalta kuntosaliryhmissä oli 1576 käyntikertaa ja vesiliikuntaryhmissä 4504 käyntikertaa. Liikuntapaikoilla oli kymmeniä erillisiä tapahtumavarauksia ja lisäksi oli lukuisia vuosittaisia turnauksia ja ottelutapahtumia ja myös tämän toiminnan palautuminen vähintään aiemmalle tasolle näkyi tulokertymässä.

Sekä kevättalvella että alkutalvesta loppuvuoden aikana hiihtolatuja ajettiin selvästi enemmän kuin edellisellä vuosikymmenellä keskimäärin talvisten olosuhteiden seurauksena. Hiihtäjiä laduilla oli runsaasti ja latutilanteesta informoimiseen otettiin käyttöön alkutalvesta uusi ajantasainen gps-seurantaan perustuva järjestelmä. Palaute latujen kunnosta oli olosuhteista riippuen vaihtelevaa ja ylläpidettävään verkostoon nähden ilmeni tarvetta tarkastella reitistön kilometrimärää niin henkilöresurssin (ostopalvelu) kuin latukonekalustonkin osalta jatkossa.

Kokonaisuutena liikuntapalveluiden ulkoiset menot toteutuivat talousarvion mukaisena ja tulot ylittyivät selvästi.

Toimintavuoden aikana käynnistettiin matalan kynnyksen liikuntakokeiluihin tarkoitettu Kotkan Kuntopolku-hanke yhteistyössä seurojen ja muiden toimijoiden kanssa osin ulkopuolisella (aluehallintoviraston myöntämällä) rahoituksella, jonka avulla solmittiin useampia ko. toimintaa koskevia sopimuksia. Laji- ja muita kaupunkilaiselle kohdennettuja liikuntakokeiluja toteutui hankkeen avulla keväästä alkaen n. 3000.

Yhteistapaamisia järjestöjen ja seurojen kanssa (seurafoorumit) järjestettiin toimintasuunnitelman mukaisesti yhteensä kaksi, toinen keväällä ja toinen syksyllä. Muuta seurayhteydenpitoa pyrittiin aktivoimaan myös.

Liikuntaseurojen järjestöavustuksia myönnettiin 32 seuralle yhteensä 63 480 euroa. Tämän lisäksi tapahtuma-avustusmäärärahoista myönnettiin kahdelle tapahtumalle yhteensä 2300 euron tilatukiavustukset.

Arto Tolsa –Areenan sekä Käpylän koulun (liikuntasali) hankesuunnitelmien mukainen rakentaminen käynnistyi/jatkui vuoden aikana ja liikuntapalvelut osallistui suunnittelu- ja työmaakokouksiin tulevana käyttäjä- ja tilojen edelleenvuokraajayksikkönä.

Karhuvuoren urheilutalon tarveselvitys valmistui ja hyväksyttiin hyvinvointilautakunnassa. Jäähallin jäädytysjärjestelmien korjausurakka toteutettiin kesän aikana. Karhulan uimahallin tekninen hankesuunnitelma valmistui ja hyväksyttiin hyvinvointilautakunnassa.

Lähiliikuntapaikkojen ja kenttien osalta toteutettiin yhteistyössä teknisten palveluiden kanssa Keskuskoulun lähiliikuntapaikan rakentaminen, Kilpisen kentälle siirretyn AT Areenan vanhan nurmen uudelleenasennus sekä Puistolan ulkokuntosalilaitteiden hankinta. Myös Sunilan uusi kuntorata avattiin.

Liikuntapalveluissa valmisteltiin myös tulevan palveluverkkoselvityksen käynnistämistä hyödyntäen edellisenä vuonna valmistunutta liikuntaolosuhteiden saavutettavuusselvitystä, jossa kartoitettiin liikuntaolosuhteiden alueellista kattavuutta suhteessa kaupunginosien väestörakenteeseen ja lähitulevaisuuden ennusteisiin ikärakenteen ja harrastamistrendien osalta.

Liikuntatilojen ja Kotkan kaupungin laadukkaan liikuntapaikkaverkoston kannalta on vuoden aikana tehtyjen havaintojen perusteella myös koko kaupunkikonsernin liikuntakäytössä olevien kohteiden hallinnon ja omistusjärjestelyiden kokonaisuus tarpeellista käydä läpi mahdollisimman tehokkaan ja asiakkaita, erityisesti urheiluseuroja, palvelevan riittävästi resursoidun toimintamallin löytämiseksi.

On ollut havaittavissa myös se, että liikuntapalveluiden asiakkaiden hyvän ja tehokkaan palveluiden hoitamisen kannalta on perusteltua pohtia liikuntapalveluihin liittyvän henkilöstön organisoitumisen muutoksia nykytilanteeseen nähden ja tähän on syytä palata osana taloussuunnitelmavuosien 2025-2027 talous- ja henkilöstösuunnittelua.

Urheilu- ja liikuntatapahtumien, liikuntatilojen käytön ja muun maakuntayhteistyön kehittäminen Etelä-Kymenlaaksossa (erityisesti Kotka-Hamina) käynnistettiin kolmella tapaamisella kummassakin kaupungissa kokoontuen.

Yhteistyössä tilahallinnon kanssa laadittin valtionhallinnon investointitukien rahoitussuunnitelmaan ilmoitukset Kotkan kaupungin tulevista (valtionapua hakevista) investointikohteista.

KULTTUURIN VASTUUALUE

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut

2023 suurimmat tapahtumat olivat Meripäivät sekä kolmatta kertaa järjestetty Aaltoja! Valoa ja ääntä Kotkassa -tapahtuma, jotka kumpikin kokosivat suuret kävijämäärät. Muita yksikön järjestämiä tapahtumia olivat touko-elokuussa järjestetyt kuusi, eri puolilla kaupunkia toteutettua kesäkonserttia sekä kolmosluokkalaisille suunnattu Itsenäisyyspäivän juhla Satama Areenassa. Yhteistyökumppanina yksikkö oli Kotka Human Rights Film Festival-tapahtumassa, Kotkan Kritiikkipäivässä, Uusi suomalainen essee -kirjoituskilpailussa sekä Valtakunnallisissa Kotiseutupäivissä.

Lastenkulttuurikeskuksen vuoteen kuuluivat kolmeviikkoiset Lastenkulttuuriviikot, Lasten Meripäivät, Hyväntuulen messujen perhetapahtuma, varhaiskasvatuksen kanssa toteutettu Lukulokakuu, Aaltoja! Valoa ja ääntä -tapahtuma Taidetila Kanvaasissa, kolmasluokkalaisten Itsenäisyyspäiväjuhla Satama Areenassa sekä esikoululaisista ysiluokkalaisiin tavoittanut Kulttuuripolku-ohjelma. Pitkän odotuksen jälkeen lastenkulttuuri sai myös omat toimitilat. Lastenkulttuurikeskus Laivuri avasi ovensa Laivurinkatu 7:ssa lastenoikeuksien päivänä 21.11.2023. Marras- ja joulukuussa Laivurissa järjestettiin avointa toimintaa lapsille ja lapsiperheille sekä Tonttukoulu ”Viskareille”.

Yksikön roolia kaupungin laajenevassa kulttuurihyvinvointitoiminnassa hahmoteltiin hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen sekä alan järjestöjen kanssa. Aihetta kehittämään ja koordinoimaan perustettiin epävirallinen Hyvän mielen ryhmä, johon kuuluivat em. tahojen lisäksi mm. Mieli ry, Kakspy ja Kumppanuustalo Viikari. Yksikössä aloitti myös Kotkan kulttuurihyvinvointitoimintaa kartoittava puolivuotinen hanketyöntekijä. Vähävaraisten kulttuuriosallistumista tukeva Kaikukortti saavutti hyvän suosion, ja lautakunta vakinaisti sen jatkuvaksi toiminnaksi. Kaikukorttikohteita olivat Kotkan kaikki keskeiset kulttuurilaitokset sekä joukko ykkösrivin urheiluseuroja.

Kulttuurijohtaja teki hyvinvointilautakunnalle ehdotuksia kulttuuriavustusten jakamisesta. Yhteensä avustuksia jaettiin 204 500 euroa. Käyttöön otettiin myös uusi avustusmuoto, kumppanuussopimusavustukset. Kolmivuotinen (2023–2025) kumppanuusavustus myönnettiin kuudelle kotkalaiselle yhdistykselle.

Toiminnan kehittämistyötä olivat ulkopuolisten asiantuntijoiden tekemät selvitykset Meripäivien mahdollisesta uudelleen organisoimisesta sekä Kotkansaaren vanhan sairaalan uusiokäytön mahdollisuuksista. Yksikön koko henkilökunta teki tutustumisvierailun Hämeenlinnan kaupungin kulttuuripalveluihin. Kotkan kulttuurilaitosten välistä yhteistyötä suunniteltiin ja syvennettiin laitosten johtajien säännöllisissä tapaamisissa.

Kansainvälistä toimintaa oli heinäkuuhun 2025 kestävä CCI4 Change -EU-hanke, johon Kotkan kaupungilta osallistui kulttuurin lisäksi kaupunkisuunnittelun yksikkö. Muut paikalliset kumppanit ovat Cursor Oy ja XAMK, ulkomaiset kumppanit ovat Jurmalan kaupunki Latviassa sekä Skånen alue Ruotsissa. Hankkeen tavoite on muokata kuntalaisten asenteita energian käytön vähentämisen suuntaan taiteen ja luovien alojen keinoin. Yksikkö järjesti tutustumis- ja verkostoitumismatkan Tallinnan kulttuuritoimijoihin, mukana olivat edustajat Kotka Jazzista ja Kotkan Taiteilijaseurasta.

Kymenlaakson museo

Näyttelyissä museo oli yhteistyökumppanina Suomen kansallismuseon Suomen merimuseon toteuttamassa ja keväällä 2023 avautuneessa Pako Pompejista -näyttelyssä. Museo osallistui näyttelykustannusten lisäksi näyttelyn museopedagogiikan toteuttamiseen. Näyttelyn on tuottanut italialainen Expona. Huhtikuussa avautui Mosaiikin pienoisnäyttely Kymenlaakso AD 79, joka yhdessä Vellamo –kanavan kuunnelman kanssa kertoivat siitä, mitä Kymenlaaksossa tapahtui Pompejin tulivuorenpurkauksen kanssa samaan aikaan.

Merikeskus Vellamon vuotuinen lasten tiedeleiri kesäkuussa integroitiin näyttelyn sisältöihin. Näyttelyn aikana noin 1200 lasta osallistui näyttelyn arkeologiseen kaivauspajaan.

Vuonna 2022 avautunut alueen metsäteollisuudesta kertova Puun vuoro -näyttely jatkui. Näyttelyyn liittyvän Miltä teollisuus tuntuu - ja Kova paukku -keskustelusarjat toteutettiin vuoden aikana sekä Merikeskus Vellamossa että maakunnassa ja niihin liittyen toteutettiin myös henkilökunnalle suunnattu keskustelukonsepti -koulutus.

Alkusyksystä avautui Studio Leisti -näyttely, joka kertoo kotkalaisesta valokuvaamosta ja sen tuotannosta.

Kohtalona Ruotsinsalmi-suurnäyttely oli edelleen suosittu ja keräsi paljon myönteistä palautetta. Kulttuuripolkuopastukset Kotkan ekaluokkalaisille pidettiin Ruotsinsalmi-näyttelyssä. Ruotsinsalmi-teema oli esillä kesäaikaan myös Varissaaren näyttelypaviljongissa, joka avattiin jälleen yleisölle kesäkuussa.

Ruuman galleriatilassa oli useita vaihtuvia, pienimuotoisempia taidenäyttelyitä. Lokakuussa avautui yhteistyössä Xamkin kanssa toteutettu Kyminlinnan virtuaalikierros. Tämä oli yksi Game Tech and Museums -hankkeessa laadituista peliteknologioita hyödyntävistä piloteista.

Yleisötyö oli vilkasta. Kohtalona Ruotsinsalmi -näyttelyjulkaisu ilmestyi syyskuussa ja sen julkistamisen yhteydessä pidettiin aiheesta paneelikeskustelu yhdessä Suomen merimuseon kanssa. Virtaa Vellamosta muistelu- ja keskusteluhetket jatkuivat kevään ja syksyn ajan. Vuoden aikana pidettiin lisäksi lounastreffi yleisöopastuksia.

Kymenlaakson museo osallistui Kotkassa pidettyyn Suomen kotiseutupäivät -tapahtumaan muun muassa keskustelukammaritilaisuuksilla. Vetovoimaisen ja monipuolisen näyttelytarjonnan ja yleisötyön avulla Vellamon näyttelykävijöiden määrä selvästi kasvoi selvästi.

Kokoelmissa Uuden rakennetun kulttuuriympäristön tietojärjestelmän hankinta ja migraation -suunnitelmaa sopeutettiin tilanteeseen, jossa uuden tietomallin luominen osoittautui potentiaaliselle ohjelmatoimittajalle suuritöisemmäksi kuin mitä alun perin oli voitu arvioida. Toimittaja ei pystynyt toimittamaan järjestelmää aiotussa aikataulussa. Päädyttiin jatkamaan vanhaa järjestelmää huokeammalla, päivitetyllä rinnakkaisjärjestelmällä kunnes lopullinen ja tarkoituksenmukaisempi tietojärjestelmä hankitaan. Huhtikuussa siirrettiin suuri määrä hylynosia Kantasatamassa varastohallista toiseen, koska toimitilapalvelut suunnittelivat käytössä olleen hallin purkamista, mutta uusikin tila on tilapäinen.

Merivartiomuseon kevätkausi kului vartiolaiva Telkän näyttelyn suunnittelussa ja toteutuksessa. Alus avattiin yleisölle sisätiloiltaan kunnostettuna ja uudella näyttelyllä varustettuna 5.6.2023. Arkistokokoelmien järjestäminen jatkui Rajavartiolaitoksen vuotuisen määrärahan avulla.

Alueellisessa työssä toteutettiin sovitun nelivuotiskauden toimenpiteitä. Kulttuuriympäristötyössä pääpaino oli lausunnoissa, joiden lukumäärä kasvoi jälleen edellisvuodesta. Uuden kulttuuriympäristöjen tietojärjestelmän hankintaan valmistauduttiin vanhan järjestelmän tietosisältöjä täydentämällä ja yhdenmukaistamalla. Lisäksi jatkettiin modernien koulurakennusten inventointia ja erityisesti toteutettiin kymenlaaksolaisen Tehtaanmäen koulun nykydokumentointia.

Museotoiminnan edistämistehtävässä vuosi alkoi ammatillisten museoiden työpajoilla, joissa linjattiin tulevien vuosien yhteisiä kärkiteemoja ja laadittiin yhteinen visio ja missio ja syksyllä sovittiin tulevan kauden tavoitteista. Ei-ammatillisten museoiden kanssa aloitettiin paikallismuseoiden työkirjojen päivittäminen. Metsäteollisuusteemaa ylläpidettiin keskustelukonseptin avulla maakunnallisesti. Alueellisen työn sisältöjä tehtiin tunnetuksi eri yhteyksissä kuten marraskuussa pidetyssä teollisuusperintöseminaarissa.

Merikeskus Vellamon ravintolapalvelut kilpailutettiin ja kilpailutuksen perusteella jatkajaksi valikoitui Mereta Oy, joka oli ainoa tarjouksen jättänyt yritys. Kilpailua valmisteltiin Vellamon yhteistyöryhmässä kaupungin hankintapäällikön toimiessa asiantuntijana.

Kaupunginkirjasto

Kirjaston lakisääteinen tehtävä on edistää lukutaitoja ja -harrastusta, ja tehokkaimmin näitä elämän ajan kehittyvä taitoja voidaan edistää jo varhaislapsuudessa.

Kirjaston toiminnan ohjaus perustuu kerättyyn tietoon ja tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuuden jatkuvaan seurantaan. Kävijämäärä 343 099 on 9 % edellisvuotta korkeampi. Myös lainauksia on kolme prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Kirjasto on toteuttanut kaikki säästötoimenpiteet siten, että ne eivät ole heikentäneet asiakaskokemusta tai työntekijöiden hyvinvointia. Kirjastolla on kuitenkin ollut vaikeuksia löytää kelpoista työvoimaa. Palveluesihenkilön vakanssia ei saatu kolmesta rekrytointiyrityksestä huolimatta täytettyä, kirjastoautoon on vuonna 2023 oppisopimuksella koulutettu kirjastoautovirkailija-kuljettaja sekä hankittu kaupungin kustannuksella yhdelle henkilölle kuorma-auton ajokortti ja ammattiajopätevyys.

Kirjastoauto kilpailutettiin keväällä 2023 kolmannen kerran. Lautakunta päätti keskeyttää hankinnan, koska tarjouksia saatiin vain yksi. Vanha kirjastoauto ei läpäissyt katsastusta ja oli jonkin aikaa ajokiellossa. Korjaustoimet maksoivat
n. 20 000 euroa, mutta saatiin katettua kirjaston toimintamenoista hyvin onnistuneiden säästötoimien ansiosta. Edellisestä huolimatta kirjasto alitti talousarvioon suunnitellut menot 2023.

Kasvaneiden suoritteiden ja alenevien kustannusten taustalla vaikuttavat tarkemmin arvioidun henkilömitoituksen myötä aamuun lisätty aukioloaika, uudelleen arvioitu kokoelmatyö ja valikoima sekä markkinoinnin uudet keinot. Uusi kävijälaskentatekniikka tuottaa tarkkoja, reaaliaikaisia raportteja, joiden avulla työvuorosuunnittelua ja palvelutapoja on mahdollista entisestään täsmentää.

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta

Toimielin	KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN LAUTAKUNTA
Vastuualueet	Opetustoimi, Varhaiskasvatus
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan tehtävänä on varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, vapaan sivistystyön ja aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta huolehtii kunnalle toimialaansa koskevassa erityislainsäädännössä määrättyjen tehtävien suorittamisesta.

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan Tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa vuodelta 2023 esitetään lautakuntaan nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnan ja talouden yksityiskohtaisemmat tiedot.

TULOSLASKELMA

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA	TP 2023	TA 2023	MTA 2023	Tot%	TP - MTA poikkeama	TP 2022
Myyntituotot	1 060 722	750 012	769 012	137,9	291 710	964 119
Maksutuotot	1 534 502	1 737 000	1 737 000	88,3	-202 498	1 865 348
Tuet ja avustukset	3 661 611	2 745 390	3 205 648	114,2	455 963	2 477 997
Muut toimintatuotot	69 777	69 636	155 136	45,0	-85 359	62 445
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0	0	0
TOIMINTATUOTOT	**6 326 613**	**5 302 039**	**5 866 797**	107,8	**459 816**	**5 369 910**
Henkilöstökulut	-55 534 624	-54 834 372	-55 203 247	100,6	-331 377	-52 234 450
Palvelujen ostot	-12 818 443	-12 968 446	-12 831 521	99,9	13 078	-12 270 299
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 577 122	-1 754 037	-1 548 203	101,9	-28 919	-1 842 940
Avustukset	-1 975 069	-2 855 000	-2 755 000	71,7	779 931	-2 142 118
Muut toimintakulut	-73 527	-181 269	-126 519	58,1	52 992	-113 949
TOIMINTAKULUT	**-71 978 785**	**-72 593 124**	**-72 464 490**	99,3	**485 705**	**-68 603 756**
TOIMINTAKATE *)	**-65 652 172**	**-67 291 085**	**-66 597 693**	98,6	**945 521**	**-63 233 846**
Sisäiset tuotot	59 004	0	0	0,0	59 004	49 184
Sisäiset kulut	-25 082 544	-25 712 488	-25 689 688	97,6	607 144	-23 714 501
Sisäiset erät	-25 023 540	-25 712 488	-25 689 688	97,4	666 148	-23 665 317
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	**-90 675 712**	**-93 003 572**	**-92 287 381**	98,3	**1 611 668**	**-86 899 163**
Rahoitustuotot ja -kulut	3 719	0	0	0,0	3 719	4 752
VUOSIKATE	**-90 671 993**	**-93 003 572**	**-92 287 381**	98,2	**1 615 388**	**-86 894 411**
Sisäinen korko	-18 492	-3 096	-3 096	597,2	-15 396	-14 135
Poistot ja arvonalentumiset	-167 917	-210 959	-168 944	99,4	1 028	-637 827
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	**-90 858 402**	**-93 217 628**	**-92 459 421**	98,3	**1 601 020**	**-87 546 372**
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)						
Hallinnon vyörytykset	-4 376 447	0	0	0,0	-4 376 447	-2 319 776
Tilikauden voitto/tappio	**-95 234 848**	**-93 217 628**	**-92 459 421**	103,0	**-2 775 427**	**-89 866 148**

**) Toimielimen sitovuustaso*

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan alaisen toiminnan talous on toteutunut vuonna 2023 talousarviota paremmin ja alittanut muutetun talousarvion n. 945 t. € ulkoisen toimintakatteen tasolla.

Kaupunginvaltuusto päätti 29.5.2023 kaupungin talousarvion muuttamisesta ja talouden tasapainotustoimista. Nämä tasapainotustoimet kohdistuivat myös kasvatukseen ja koulutukseen, ja niiden vaikutus alkuperäiseen talousarvioon on ollut n. 716 t. € toimintakatetta heikentävä. Tämä muodostuu päätettyjen tasapainotustoimien (-1,517 milj. €) sekä valtakunnallisten sopimuksien myötä päivitettyjen henkilöstökulujen (+801 t. €) yhteisvaikutuksena. Vahvistetut tasapainotustoimenpiteet kohdistuivat pääosin loppuvuoteen (uuden toimintakauden käynnistyminen syksyllä 2023).

Toimintatuottojen osalta tilikauden suurimmat erät muodostuvat maksutuotoista sekä tuista ja avustuksista. Maksutuottojen budjetoitua pienempää kertymää selittää mm. 1.3.2023 voimaan tullut varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutos. Suurin tuloerä, tuet ja avustukset, sisältää mm. valtiolta saatuja hankeavustuksia. Nämä saadut avustukset on suoriteperiaatteen mukaisesti jaksotettu.

Toimintamenoista suurimmat menoerät muodostuvat henkilöstökuluista sekä palvelujen ostoista. Henkilöstökulujen osalta talousarvio on ylitetty. Henkilöstökuluja tasapainottavat toimintatuottojen erä ”tuet ja avustukset”, sillä saadulla hankerahoituksella on rekrytoitu resurssihenkilöstöä, joka kasvattaa henkilöstökuluja. Palvelujen ostojen osalta suurimmat menoerät muodostuvat ravitsemispalveluiden ostoista, maksetuista kotikuntakorvauksista sekä palvelusetelikuluista. Ravitsemispalveluihin kohdistui kesästä 2023 alkaen hinnankorotuksia, mutta niistä huolimatta talousarvio on riittänyt kattamaan toteuman. Kotihoidontuki (avustukset-tiliryhmässä) on toteutunut huomattavasti pienempänä kuin mitä talousarviossa on varauduttu, joka myös osaltaan selittää lautakunnan positiivista tulosta tilikaudella 2023.

Lomapalkkavelan muutoksen osalta on tehty kirjauskäytänteiden muutos alkaen v. 2023 tilinpäätöksestä. Aiemmin hallinnon vyörytykset-ryhmään kuulunut lomapalkkavelan muutos on nyt kaikilla vastuualueilla kohdistettu henkilöstökuluihin, joka muuttaa vastuualueen ulkoista toimintakatetta. Lomapalkkavelan muutos ei ole sisältynyt lautakunnan alkuperäiseen tai muutettuun talousarvioon 2023. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan osalta tämä tarkoittaa n. -285 t. € heikennystä ulkoiseen toimintakatteeseen. Ilman tätä muutosta kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan tilikauden ulkoinen toimintakate olisi n. –65,3 milj. € (n. 1,2 milj. € alle muutetun talousarvion).

OPETUSTOIMEN VASTUUALUE

Henkilöstö
Kaupunginvaltuuston vuonna 2012 hyväksymässä Kotkan päiväkoti- ja kouluverkkoselvityksessä edellytettiin, että kouluverkkoratkaisujen toteuttamisesta saatu taloudellinen liikkumavara käytetään mm. erityiseen tukeen, oppilashuoltoon, ryhmäkokojen hallintaan ja englanninkielisen perusopetuksen (2-kielinen opetus) kehittämiseen ja laajentamiseen. Näissä suunnissa on jatkettu vuonna 2023. Vuoden 2023 alussa opiskeluhuollon koulukuraattorit ja koulupsykologit siirtyivät suunnitellusti opetustoimesta hyvinvointialueelle. Koulujen ja oppilaitosten opiskeluhuoltotyö jatkui kouluilla ja oppilaitoksissa.

Luokanopettajien, erityisopettajien ja erityisluokanopettajien vakansseja on vakinaistettu tarpeen mukaan. Oppilasmäärien lasku on vaikuttanut opettajatarpeeseen, jota on jouduttu talouden tasapainottamistoimien yhteydessä tarkastelemaan aiempaa kriittisemmin. Perusopetuksen ryhmäkokoihin on vaikutettu kaupungin omalla rahoituksella osana opetuksen resursointia. Myös ikäluokkakokojen muutokset vaikuttavat ryhmäkokotavoitteen saavuttamiseen. Tavoitetilaksi aiemmin asetettu opetusryhmän keskimääräinen ryhmäkoko on 20 oppilasta , joka on saavutettu. Yleisopetuksen perusopetusryhmien keskikoko ilman jako- ja resurssitunteja on 18,3 (valtakunnallinen 19,6).

Vakinaisten koulunkäynnin ohjaajien määrä on ollut tasossa 120. *T*ämän lisäksi on palkattu määräaikaisia koulunkäynnin ohjaajia sekä kaupungin omilla että valtionavustusten resursseilla.

Sekä perusopetuksessa että lukiokoulutuksessa panostetaan henkilöstön ja esimiesten koulutukseen.

Lukioiden toiminnallisten rakenteiden yhteensopivuutta on kehitetty edelleen käytännön yhteistoimintamahdollisuuksien laajentamiseksi. Lukiokoulutuksen erityisopetus on vakiintunutta toimintaa ja järjestetty vakinaisten työntekijöiden toimesta. Aikuislukion toteuttamassa aikuisten perusopetuksessa toimii neljä maahanmuuttajista koostunutta ryhmää.

Opetuksen järjestäminen ja opetussuunnitelmat
Sekä perusopetuksessa että lukiokoulutuksessa opetus on järjestetty lähiopiskeluna.

Perusopetuksen POPS2021 opetussuunnitelma on ollut käytössä kaikilla perusopetuksen vuosiluokilla. Opetussuunnitelmaa on päivitetty merkittävin osin kahden edeltävän lukuvuoden aikana ja näin on toimittu myös vuonna 2023. Perusopetuksessa on hyödynnetty valtakunnallisia kokeita ja arviointeja oppilasarvioinnin toteuttamisessa ja toiminnan kehittämisessä.

Joustavaa perusopetusta on järjestetty yläkouluissa tarpeen mukaisesti tavoitteena syrjäytymisen ehkäiseminen, perusopetuksen päättötodistuksen saaminen ja oppilaiden jatko-opintovalmiuksien kehittäminen. Opetustoimessa on jatkettu kaksikielisen opetuksen (englanti-suomi) kehittämistyötä. Samoin on jatkettu jo vakiintunutta liikuntaluokka- ja musiikkiluokkatoimintaa. Liikkuva koulu - toimintaa toteutetaan kaikissa kouluissa. Tärkeiksi koettuja yrityskylä- ja kulttuuripolkutoimintoja on toteutettu suunnitellusti. MOVE!-mittauksia on järjestetty ohjelman mukaisesti ja mittausten tuloksia on hyödynnetty selvitettäessä 5. ja 8. luokkalaisten fyysistä jaksamista. Näistä selvityksistä saatuja tuloksia käytetään apuna laadittaessa kaupungin hyvinvointikertomusta. Koulut toteuttavat erilaisia koulukohtaisia hyvinvointikyselyjä. Hyvinvointikyselyissä kysytään muun muassa opetuksesta, viihtyvyydestä ja kiusaamisesta. Saatuja tuloksia hyödynnetään koulujen kehittämistyössä yhdessä oppilaiden, huoltajien ja opetus- ja kasvatushenkilöstön kanssa. Koulujen hyvinvointiteemaa tehostetaan lukuvuosien 2023–2025 yhteisöllisen opiskeluhuollon yhteisellä teemalla ”Hyvinvoiva kouluyhteisö”.

Lisäksi opetustoimi teetti keväällä 2023 perusopetuksen oppilaille lukuvuosikyselyn osana palveluverkkoselvitystä. Siitä saatiin myös kuntatason tietoa oppilaiden hyvinvoinnista.

Nuorten ja aikuisten lukiokoulutuksen uudet opetussuunnitelmat otettiin käyttöön elokuussa 2021. Ne ovat käytössä kaikilla lukiolaisilla, pois lukien nelivuotisen tutkinnon suorittajat. . Vanhemmat lukiolaiset ovat opiskelleet lukion oppimäärän aiemman opetussuunnitelman mukaisesti.

Kansallinen oppivelvollisuuden pidentämisen toimeenpano käynnistyi lukuvuonna 2021-2022 vuoden 2020 lopulla voimaan tulleen Oppivelvollisuuslain vuoksi. Yhteistyömalleja ja -tapoja on kehitetty yhdessä muiden Etelä-Kymenlaakson kuntien ja EKAMI:n kanssa. Uusimuotoinen tutkintoon valmentava koulutus, TUVA, käynnistyi Kotkassa EKAMIn vastuulla vanhan valmentavan koulutuksen järjestämisluvan myötä.

Opiskeluhuolto
Opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelut siirtyivät Kymenlaakson hyvinvointialueen organisaatioon 1.1.2023. Opiskeluhuollon kuraattoripalveluissa ei vuoden 2023 aikana tehty merkittäviä muutoksia. Kuraattoripalvelua järjestettiin aikaisempaan tapaan esiopetuksesta toiselle asteelle, ja resurssi oli yli lakisääteisten henkilöstömitoitusten. Psykologipalveluita ei yrityksistä huolimatta saatu parannettua vuoden 2023 aikana, ja henkilöstöresursseissa on edelleen vajetta.

Perustukseen valmistava opetus
Opetustoimen 2023 budjetissa oli varauduttu perusopetukseen valmistavan opetuksen (VALU) tarpeen kasvuun ja toiminnan laajentumiseen. Maahan muuttaneelle peruskouluikäiselle lapselle ja nuorelle, joka ei osaa suomen kieltä riittävästi, voidaan järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta. Valmistava opetus ei ole perusopetusta, ja sen opetuksessa noudatetaan omaa opetussuunnitelmaa. Valmistavan opetuksen tavoitteita ovat suomen kielen alkeiden opiskelu ja yleisten koulunkäyntivalmiuksien saavuttaminen. Perusopetuksen valmistava opetus rahoitetaan jälkikäteisesti valtionosuudella, joka on kytketty oppilaan läsnäolokuukausien määrään valmistavassa opetuksessa. Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoituksen perusteeksi voidaan hyväksyä yhden oppilaan osalta enintään yhdeksän läsnäolokuukautta. Kotkassa on viime vuosina toiminut kaksi (yksi alakouluryhmä ja yksi yläkouluryhmä) perusopetuksen VALU-ryhmää. Keväällä 2022 ukrainalaisten sotapakolaisten Kotkaan tulon myötä tarve ryhmien perustamiseen kasvoi vuonna 2022 voimakkaasti. Lukuvuoden 2022-2023 aikana käynnissä olleet lisäryhmät ovat jatkaneet kevätkauden 2023. Kevään 2023 aikana ja osin loppukesästä 2023 siirtyi valtaosa VALU-oppilaista perusopetuksen oppilaiksi omiin lähikouluihinsa. Tämä pienensi valmistavan opetuksen järjestämisen resurssitarpeita merkittävästi loppuvuodelle 2023.

Maksuttomat koulukuljetukset perusopetukseen valmistavaan opetukseen on myönnetty ja järjestetty lv. 2023-2024 samoin periaattein kuin perusopetuksen oppilaiden maksuttomat koulukuljetukset.

Luontokoulu Haili
Luontokoulu Hailin toiminnan tavoitteena on ohjata lapsia kohti kestävää elämäntapaa vahvistamalla luontotietoutta ja tuottamalla positiivisia luontokokemuksia. Luontokoulu Haili on tehnyt säännöllisiä vierailuja Kotkan kouluilla. Painopisteenä ovat olleet ns. alakoulut ja esikoulut. Luontokoulukäynneillä on liikuttu koulun lähiympäristössä tutustuen samalla luontoon tutkimusten ja erilaisten tehtävien ja leikkien avulla. Luontokoulu on edistänyt kestävää ja liikunnallista elämäntapaa myös esimerkiksi koulumatkahaasteella ja toimimalla Vihreä Lippu -sertifikaatin alueellisena edistäjänä sekä muissa alueellisissa ja valtakunnallisissa ympäristökasvatusverkostoissa. Luontokoulu Haili on lisännyt tietoisuutta Itämerestä ja sen suojelusta osallistumalla Meriturvallisuuden ja -liikenteen tutkimuskeskuksen organisoimaan Itämeri-kylä-tapahtumaan Meripäivillä sekä Itämeripäivänä. Luontokoulu Haili on tehnyt yhteistyötä myös Kotkan ympäristönsuojelun ja puistotoimen kanssa.

Digitalisaatio
Perusopetuksen TVT-rehtori- ja TVT-opettajatyötä jatketaan edelleen. Talouden tasapainottamistoimien vuoksi peruskoulujen laitekantaa ei enää vuoden 2023 aikana ole kasvatettu. Nykyistä laitekantaa pyritään pitämään yllä ja uusimaan tarpeen mukaan. Perusopetuksen oppilaiden osalta ei ole erikseen tehty laitehankintaa. Jo hankitut varamobiililiittymät on lakkautettu. Digitalisaation haasteena tulee olemaan opetustilojen varustelun pitäminen ajan tasalla ja toimivina, koska opetustoimella ei ole käytettävissä riittävästi taloudellista liikkumavaraa laitteiden uusimiseen tai korjaamiseen. Oppivelvollisuuden laajentamisen edetessä vuosittain saa lukio-opintonsa aloittava ja maksuttomuuden piirissä oleva ikäluokka jatkossakin kunnan tarjoamat kannettavat tietokoneet. Jo toinen vuosiaste maksuttomuuden piirissä olevia lukio-opiskelijoita päätti lukuvuotensa keväällä 2023.
Aiemman tartuntatautilanteen esiin nostamat etäopiskelutarpeet ovat korostaneet laitteiden riittävän määrän ja laadukkaiden verkkoyhteyksien tarpeellisuutta. Oppilaiden ja opiskelijoiden digiopiskelutaidot ovat jatkuvasti tärkeä kehittämiskohde. Opettavan henkilöstön tiedot ja taidot digityökalujen käytössä ovat kehittyneet merkittävästi ja näitä kehitetään edelleen.
Lukiokoulutuksessa digitaaliset ylioppilaskirjoitukset ovat osa uutta normaalia. Sähköisten oppimateriaalien käyttö on ollut vahvasti kasvussa, ja digilisenssit ovat ottaneet valtaroolin lukio-opiskelun tukena, joskin joissain oppiaineissa on palattu painettuun oppimateriaaliin kustannussyistä . Oppivelvollisuuden laajentuessa lukiopolkunsa aloittavat uudet lukiolaiset ovat saaneet kunnan tarjoaman kannettavan tietokoneen oheistarvikkeineen.

Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa kehitetään jatkuvasti käyttöön otetun oppilashallintotietojärjestelmän (Wilma) hyödyntämismahdollisuuksia ja tähän liittyen henkilöstön käyttötaitoja.

Koulurakentaminen ja oppimisympäristöjen kehittäminen
Ajanmukaisten, opetussuunnitelman toteutumisen mahdollistavien ja turvallisten koulutilojen toteuttamisen mahdollistavat koulurakentamishankkeet ovat olleet jvahvasti esillä opetustoimen arjessa myös 2023.

Pihkoon koulun uudishanke saatiin päätökseen elokuussa 2022 ja koulu on toiminut ensimmäisen lukuvuotensa uusissa koulutiloissa. Karhulan alakouluhanke (väistötiloissa toimivat Hakalan koulu ja Rauhalan koulu) siirtyi toteuttamisvaiheeseen syksyllä 2022 , mutta rakentaminen on edennyt vuonna 2023 suunnitellun mukaisesti.
Edellisten rinnalla myös Karhulan koulukeskuksen (Karhulan yläkoulu, Helilän yläkoulu ja Karhulan lukio) hankesuunnittelu käynnistyi vuonna 2023. Keväällä 2023 toteutettu palveluverkkoselvityksen päivitys ja talouden tasapainotustoimenpiteet nostivat esille kysymyksen koulukeskuksen mitoituksesta. Helilän koulu toimii edelleen väistötiloissa.

Pidemmän aikavälin tavoitteena on, että huomiota kiinnitettäisiin myös käytössä olevien eri-ikäisten koulutilojen oppimisympäristöjen kehittämiseen paikalliset olosuhteet huomioiden. Talouden tasapainotustoimet 2023 heikensi käytännön mahdollisuuksia tähän.

KV 13.12.: *Selvitetään mahdollisuutta järjestää opetussuunnitelman mukaista uimaopetusta osana liikuntatoimen vastuualuetta tai yhteistyössä uimaseuran kanssa:*
Eri vastuualueiden yhteistyönä on selvitetty mahdollisuutta järjestää perusopetuksen opetussuunnitelman mukaista uimaopetusta lukuvuonna 2022-2023. Varsinainen uimaopetus on toteutettu Hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen uimaopetukseen kelpoisen henkilöstön kautta sekä ostopalveluna uimaseuralta. Uimaopetus käynnistyi syksyllä 2022 jatkuen vuonna 2023, ja siihen on osallistunut sekä perusopetuksen oppilaita että varhaiskasvatuksen lapsia. Toteutuksessa on ollut yhteistyökumppaneina hyvinvoinnin ja terveyden vastuualueen lisäksi myös opetustoimi, varhaiskasvatus ja liikunta sekä uimaseura Aquila.
KV 13.12.: *Taloussuunnitelmavuosien (2022-2024) aikana selvitetään taloudelliset ja käytännön edellytykset järjestää aamupäivätoimintaa 1. ja 2. luokkalaisille tulevina vuosina.*
Keväällä 2023 käynnistettiin selvitystyö koskien taloudellisia ja käytännön edellytyksiä liittyen aamupäivätoiminnan järjestämiseen 1. ja 2. luokkalaisille tulevina vuosina.

VARHAISKASVATUKSEN VASTUUALUE

Kotkan uudistettu varhaiskasvatussuunnitelma (Vasu) on ollut käytössä puolitoista toimintavuotta. Sen sisältöjen omaksuminen henkilöstön päivittäiseksi työvälineeksi on edelleen meneillään. Tätä tavoitetta tukemaan on toteutunut henkilöstökoulutuksia. Lisäksi varhaiskasvatuksen kehittämistyössä on päivitetty ohjeita ja kuntavasua tukevia suunnitelmia. Esihenkilöiden ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien asiantuntemuksen tukeminen on vahvistanut yksiköiden johtamistyötä ja sitä kautta pedagogisuutta. Apulaisjohtajuuden roolia päiväkodinjohtajan työparina on kehitetty jokaisessa päiväkodissa KeiJo -hankkeen kautta. Johtamistyön kehittäminen on tuottanut työhyvinvointia esihenkilötyöhön ja sitä kautta yksikön henkilöstölle. Kehittämistyön positiivinen vaikutus työhyvinvointiin näkyy mm. syksyn esihenkilökyselyssä. Varhaiskasvatuksen esihenkilöt ovat saaneet pitkäkestoista johtajuuskoulutusta valmentavasta johtamisesta.

Johtamistyön rinnalla päiväkodeissa ja varhaiskasvatuksen eri toimintamuodossa on ollut käytössä kieli- ja kulttuuriopettajien sekä liikuntakoordinaattorin tuki varhaiskasvatussuunnitelman arkeen saattamiseksi. Inklusiivinen toimintakulttuuri ja lapsen oikeus tukeen ovat olleet aiempaa vahvemmin esillä päivittäisissä varhaiskasvatuksen ratkaisuissa. Ne ovat olleet painopisteenä myös koko henkilöstön koulutuksissa ja osaamisen jakamisessa. Kehittäminen ja osaamisen ylläpitäminen on mahdollistunut valtakunnallisten, seudullisten ja kunnan sisällä toimivien verkostojen ja henkilöstökoulutusten avulla. Lapsen oikeus tukeen edellyttää hallintopäätöksiä. Päätösmenettely on varmistunut prosessiksi toimintavuoden eri vaiheissa. Lapsen tuen paikalliset linjaukset laadunarviointikysely käynnistyi lokakuussa 2023.

Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa kehittämä digitaalisen laadun arviointijärjestelmä Valssi valmistui kuntien käyttöön syksyllä 2023. Valssin avulla kerätään tietoa ja tuotetaan yhteenvetoja varhaiskasvatuksen kehittämisen tueksi niin paikallisella kuin kansallisella tasolla. Kotkassa varhaiskasvatuksen arviointi toteutui pilotoimalla digitaalista työvälinettä yhdeksän (9) yksikön kohdalla. Tähän pilotointiin on saatu opetus- ja kulttuuriministeriön avustusta, jolla on palkattu kaksi kehittämiskoordinaattoria sekä hankittu henkilöstökoulutusta. Koordinaattorit ovat valmistelleet pilotointia ja arviointijärjestelmän käyttöön ottamista kunta- ja yksikkötasolla. Lisäksi he käynnistivät yhdessä henkilöstön kanssa syys- ja lokakuun aikana kaksi arviointiprosessia, joista toinen oli prosessitekijäarviointi (Vertaisvuorovaikutus, yhteisöllisyys ja ryhmän ilmapiiri) ja toinen rakennetekijäarviointi (Lapsen tuen paikalliset linjaukset). Arviointiprosessit jatkuvat keväälle 2024.

Varhaiskasvatus- ja esiopetustoiminnan monimuotoisuutta on tuettu kieli- ja kulttuuriopettajien työpanoksella. Lisäksi on opeteltu lapsen edun ensisijaisuutta ja osallisuutta korostavan varhaiskasvatuksen toteuttamista. Tässä tärkeinä työkaluina ovat olleet Lapsiystävällinen kunta –mallin kuntakohtaisen toimintasuunnitelman toteutumisen seuranta, arjen kielitietoisuutta tukevan työvälineen käytön varmistaminen sekä Toiminnallisen tasa-arvo ja yhden vertaisuussuunnitelmaprosessin suunnittelu.

Asiakaskyselyä aikaistettiin, jotta yksiköt ehtivät reagoida saman toimintavuoden aikana kyselyssä esiin tulleisiin huomioihin. Asiakaskysely toteutui 1.12-21.12.23 välisenä aikana. Monikulttuurisille perheille tehtiin asiakaskyselyn lisäksi pieni kysely heidän kokemuksestaan monikielisyyden ja -kulttuurisuuden huomioimisesta yksiköissä. Yhteistyötä tiivistettiin Lastenkulttuurin ja kirjaston sekä lukukeskuksen kanssa lukemisen tukemisen teemalla. Yhteistyö jatkuu toimintavuonna 2023–2024 kunnan vastuualueiden sekä musiikkiopiston kesken.

Kaupunginvaltuuston keväällä -23 tehdyllä päätöksellä 5-vuotiaiden lasten maksutonta varhaiskasvatusta jatkettiin Kotkassa 20 h /vko edelleen syksystä -23 alkaen.

Perhevapaauudistus astui voimaan elokuussa 2022 joten 1.8.2022 alkaen varhaiskasvatuslakiin on kirjattu, että lapsen oikeus varhaiskasvatukseen alkaa sen kalenterikuukauden alusta, jolloin lapsi täyttää yhdeksän kuukautta. Varhaiskasvatusta ei kuitenkaan järjestetä lapselle ajalta, jolta lapsen hoidosta maksetaan sairausvakuutuslain mukaista vanhempainrahaa. Varhaiskasvatusta on kuitenkin järjestettävä ajalta, jolta vanhempainraha maksetaan osittaisena osa-aikatyön vuoksi. Perhevapaauudistuksen myötä varhaiskasvatuksessa on aloittanut vuoden mittaan joitakin 9kk ikäisiä lapsia. Varhaiskasvatuksessa varauduttiin siihen, että henkilöstöresurssin tarve voi olla hetkellisesti suurempi näin pienen lapsen aloittaessa varhaiskasvatuksessa. Tämä on toteutunut ja joihinkin ryhmiin on jouduttu ottamaan lisäkasvattaja määräaikaisesti.

Varhaiskasvatuksen sähköiset asiointipalvelut

Varhaiskasvatuksessa on monipuoliset mahdollisuudet hoitaa asioita sähköisesti. Sähköisesti voi tehdä varhaiskasvatus-, palveluseteli- ja kerhohakemuksen sekä esiopetukseen voi ilmoittautua sähköisesti. Huoltaja voi ilmoittaa tulotiedot, lapsen varhaiskasvatusajat sekä loma-ajat sähköisesti. Lasten varhaiskasvatussuunnitelma tehdään sähköisessä muodossa, joten se on sekä huoltajien luettavissa että hyväksyttävissä sähköisesti. Huoltajille lähtevät varhaiskasvatuksen tiedotteet lähetetään sähköisesti. Vuonna 2023 otettiin käyttöön viestit-toiminto, jolla yksittäiselle huoltajalle voidaan lähettää viesti suojatussa ympäristössä. Varhaiskasvatuksessa siirryttiin asteittain sähköisiin päätöksiin, maapostin sijaan. Tämä on vähentänyt paperisten päätösten määrää. Huoltajien asiointia on pyritty helpottamaan älypuhelimeen ladattavalla Appilla. Sähköisten palveluiden käytön tueksi on vahvistettu digineuvontaa ja –ohjausta lisäämällä tiedottamista useammalla kielellä sekä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen digitutoreiden osaamista.

Jokaisessa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksikössä on digitutor, joka opastaa ja neuvoo henkilökuntaa tietokoneiden, älypuhelimien ja tablettien käytössä arjen tilanteissa. Laitteiden lisääntymisen myötä on tarvittu myös koordinointia ja osaamista laitteiden käytettävyyden varmistamisessa ja leasing-vaihtojen yhteydessä. Tähän tehtävään digitutoreiden osaamista on vuoden aikana vahvistettu. Keskitetyn digituen, Muksuhelpin ohjaus ja neuvonta on ollut sekä asiakkaiden että henkilökunnan apuna ja tukena käytössä. Sähköisten toiminnallisuuksien käyttö vaatii monipuolista tietoa tietosuojasta ja tietoturvasta. Saadakseen käyttöoikeudet asiakastietojärjestelmään työntekijän on osallistuttava pääkäyttäjän pitämään koulutukseen, jossa on käyty läpi kaupungin tietoturva- ja tietosuojaohjeistus järjestelmän toiminnallisuuksien lisäksi. Varhaiskasvatuksen TVT-strategiaa on päivitetty kevään aikana Digi-strategiaksi huomioiden tämänhetkiset ohjaavat asiakirjat.

Varhaiskasvatuksen tutortoimintaa vahvistettiin työpajoilla ja vertaistapaamisilla, näitä toteutui vuoden aikana 13 tapaamista. Yhteydenpito huoltajien kanssa hyödyntäen sähköisiä menetelmiä lisääntyi.

Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmä Efficassa on siirrytty osittain Edlevon käyttöön. Tämä muutos etenee vaiheittain uuden ympäristön valmistuttua. Muutos on päivittänyt asiakastietojärjestelmän käytettävyyttä.

Esiopetus

Esiopetuksen opetussuunnitelman päivittämisprosessi jatkui alkuvuonna 2023. Opetus- ja kulttuuriministeriön määräys Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muutoksesta on päivitetty kuntakohtaiseen esiopetussuunnitelmaan, joka hyväksyttiin Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa käyttöön otettavaksi 1.8.2023. Opetussuunnitelmasta järjestettiin henkilöstölle kaksi infotilaisuutta.

Perusopetukseen valmistavaa esiopetusta toteutettiin esioppilaan lähiesiopetuksessa. Esiopetuksen henkilöstölle järjestettiin keväällä suunnitellusti kaksi kertaa valmistavan esiopetuksen pedamiitti Kotkan varhaiskasvatuksen omana koulutuksena. Koulutuksesta vastasivat Kotkan varhaiskasvatuksen S2-opettajat. Tavoitteena on ollut esiopetushenkilöstön osaamisen vahvistaminen valmistavan esiopetuksen suunnittelussa, kehittämisessä ja toteuttamisessa. Lisäksi syksyllä 2023 toteutui kaksi pedamiittia, joissa oli valmistavan opetuksen lisäksi aiheina Positiivinen tuuri sekä yksiköiden syksyn kuulumiset.

Alkuluokkatoiminnan kehittämistä suunnitelmalliseksi toimintatavaksi on jatkettu yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Alkuluokkatoiminnan osalta järjestettiin 9.3.2023 opetustoimen ja varhaiskasvatuksen yhteinen alkuluokkatapaaminen Teamsissa. Alkuluokkatoiminnan toteutumisessa keskeistä on esiopetusten johtajien sekä alakoulujen rehtoreiden saumaton yhteistyö. Alkuluokkatoiminnan kehittämisen tavoitteena on yhdenvertainen lasten kasvun ja oppimisen vahvistaminen esiopetuksesta koulun aloitukseen. Esi- ja perusopetuksessa on perustettu kehittämisryhmä tukemaan kehittämistavoitetta. Ryhmä kokoontui kerran vuoden 2023 aikana.

Positiivista tuuria on ollut edelleen mahdollista hyödyntää esiopetusryhmien pedagogisen toiminnan toteuttamisessa ja dokumentoinnissa. Positiiviseen tuuriin dokumentoidaan esiopetusvuotta yhdessä lapsiryhmän kanssa laaja-alaisten oppimisen osa-alueiden kautta. Positiivinen tuuri vahvistaa esiopetuksen toimintakulttuurissa lasten osallisuutta. Esiopetusryhmissä valmistaudutaan siirtymään lasten yksilöllisistä kasvunkansioista yhteisölliseen kasvunkansioon toimintavuoden 2024 alkuun mennessä. Positiivinen tuuri on erinomainen työkalu yhteisöllisen kasvun kansion toteuttamiseen. Syksyllä 2023 esiopetuksen kehittämisverkosto toteutti kaksi saman sisältöistä pedamiittia, joissa yhtenä aiheena oli Positiivinen tuuri -yhteisöllinen kasvunkansio. Osallistujat toivoivat koulutusta Positiivisen tuurin käyttöön.

Kaksikielisen esiopetuksen opetussuunnitelman laadinta on aloitettu syksyllä 2023 ja se jatkuu keväällä 2024 yhteistyössä esiopetuksen kehittämisryhmän kanssa. Tavoitteena on saada kaksikielisen esiopetuksen opetussuunnitelma käyttöön syksyllä 2024.

Esioppilaiden uimaopetus käynnistyi tammikuussa 2023 ja on jatkunut syksyllä 2023. Jokaiselle esiopetusryhmälle toteutui kaksi uimaopetuskertaa. Uimaopetus toteutui yhteistyössä hyvinvointipalvelujen kanssa liikuntaneuvojan toteuttamana. Uimaopetuskäyntien kuljetuskustannukset on sisällytetty vuoden 2023 talousarvioon uutena menoeränä.

Esiopetuksen oppilashuollossa tartuttiin keväällä 2023 yhteisiin teemoihin perusopetuksen kanssa. Lisäksi esiopetus päivitti yhdessä perusopetuksen kanssa opiskeluhuoltosuunnitelmankokonaisuutta vallitsevien määräysten mukaiseksi. Esiopetus on ollut aktiivisesti mukana opiskeluhuollon ohjausryhmässä.

Varhaiserityiskasvatus
Varhaiserityiskasvatuksen painopiste vuonna 2023 on ollut inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistamisessa. Henkilöstö on saanut koulutusta, joka on räätälöity ja toteutettu eri ammattiryhmien tarpeiden mukaisesti. Päiväkodin johtajien, apulaisjohtajien ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien yhteistyötä on tiivistetty kehittävän johtamisen hankkeessa. Tämä yhteistyö osaltaan vahvistaa inklusiivisten arvojen sisäistämistä ja juurtumista sekä laadukkaan varhaiskasvatuksen toteutumista. Dialogista toimintakulttuuria edellä mainitussa yhteistyössä on vahvistettu Dialogitaitaja-workshopeilla.
Päiväkoteihin on toteutettu hankerahoituksella Valtion erityiskoulu Valterin ohjauskäyntejä, joilla on vastattu oppimisympäristön muokkaamisen tarpeisiin ja esimerkiksi haastavan käyttäytymisen kohtaamiseen.

Varhaiserityiskasvatuksen suunnittelijan työ on suuntautunut varhaiserityiskasvatuksen kehittämiseen ja suunnitteluun ja sitä kautta inklusiivisen toimintakulttuurin ja lapsen pedagogisen tuen toteutumisen mahdollistumiseen. Suunnittelijan johdolla varhaiserityiskasvatuksen kehittämisryhmässä on laadittu menetelmiä yleiseen tukeen -lomake, jonka käyttämisen tarkoituksena on sujuvoittaa lapsen arkea, vahvistaa tiimien pedagogiikkaa ja ylläpitää säännöllistä keskustelua ja arviointia pedagogiikasta. Reflektiivinen keskustelu asioista johdattaa käsittelemään myös varhaisen tuen perusteita, käytäntöjä ja mahdollisuuksia sekä lisää ymmärrystä siitä, että varhaiserityiskasvatus ei ole erillinen saareke varhaiskasvatuksessa vaan osa perustyötä. Inklusiivisen, kaikki lapset samalla tavalla tervetulleeksi toivottavan toimintakulttuurin tietoinen ja pitkäjänteinen rakentaminen on perustavanlaatuinen osa lapsen tukea.

Kehittämisryhmässä on työstetty myös fyysisen rajaamisen ohjeistusta, jolla vahvistetaan valmiuksia kohdata haastavia käyttäytymistilanteita. Työskentely asian parissa Opetushallituksen ohjeistuksen mukaisesti jatkuu vuonna 2024.

Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuriopettajien työhön kuuluu moninaisuuden huomioon ottamisen ja kielitietoisen arjen toteutumisen varmistaminen. Kieli- ja kulttuuriopettajat ovat tehneet yhteistyötä varhaiskasvatuksen erityisopettajien kanssa tavoitteena lasten tarvitseman tuen kohdentuminen oikea-aikaisesti ja täsmällisesti.

Varhaiskasvatuksen kuraattorin työ on suuntautunut yhteisöllisyyden lisäämiseen ja lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistamiseen sekä vanhemmuuden tukemiseen. Kuraattorin työn tavoitteena on tukea kasvattajia ja huoltajia arjen haasteissa sekä lisätä ja vahvistaa dialogisia toimintatapoja lasten, huoltajien ja kasvattajien kesken. Varhaiskasvatuksen kuraattori on järjestänyt Uhmailtoja syksyllä 2023 yhteistyössä Kymenlaakson perhekeskuksen kanssa. Varhaiskasvatuksen kuraattorin työn toimintaperiaatteena on jatkuva kehittäminen, jotta palvelu vastaisi muuttuviin tarpeisiin varhaiskasvatuksen kentällä.

Varhaiskasvatuksessa on otettu käyttöön kansallisen arviointikeskus Karvin laadunhallinnan arviointiväline osaksi varhaiskasvatuksen järjestäjän laadunhallinnan kokonaisuutta. Arviointikohteena olivat myös lapsen tuen paikalliset linjaukset ja saatua arviointitietoa hyödynnetään toiminnan kehittämiseen. Kehittämistyö käynnistyy vuonna 2024.

Varhaiskasvatuksen vuorohoito

Varhaiskasvatuksen vuorohoitoa toteutettiin Kotkansaarella Meripirtin päiväkodissa ympärivuorokautisena ja pidennettynä varhaiskasvatuksena Karhulassa Raitin päiväkodissa. Vuorohoidon varhaiskasvatuksen kehittämisen painopisteenä vuonna 2023 oli vuorohoidon varhaiskasvatuksen johtajuuden kehittäminen ja vahvistaminen sekä vuorohoidon varhaiskasvatuksen kokopäiväpedagogiikan näkyväksi tekeminen. Vuorohoidon henkilöstö oli vahvasti mukana vuorohoidon varhaiskasvatuksen kokopäiväpedagogiikan kehittämistyössä. Molemmissa vuoropäiväkodeissa jatkettiin pedagogisen vuosikellon hyödyntämistä vuorohoidon varhaiskasvatuksen arjen suunnittelussa, dokumentoinnissa ja arvioinnissa. Pedagogisen vuosikellon juurtumista vuorohoidon varhaiskasvatukseen arvioitiin ja kehitettiin yhdessä vuorohoidon kehittämisverkoston sekä vuorohoidon henkilöstön kanssa.

Syksyllä 2023 vuorohoidon kehittämisverkosto käynnisti myös vuodelle 2024 kehittämisen painopisteiksi asetettujen tavoitteiden työstämisen. Näitä tavoitteita ovat inklusiivisen toimintakulttuurin sekä oppimisympäristön kehittäminen ja niiden kautta yleisen tuen menetelmien suunnitelmallisen käytön lisääminen vuorohoidon varhaiskasvatuksessa. Vuorohoidon koko henkilöstön osallistamista inklusiivisen toimintakulttuurin ja oppimisympäristön kehittämistyöhön toteutettiin kehittämisverkoston kautta. Kehittämisverkoston jäsenet tekivät vertaisvaihtoa edistävän tutustumiskäynnin Raitin päiväkotiin marraskuussa 2023.

Vuorohoidon varhaiskasvatuksen johtamistyötä vahvistettiin vuoropäiväkotien johtajien ja varhaiskasvatuksen aluepäällikön säännöllisillä yhteisillä tapaamisilla. Tapaamisiin sisältyi vuorohoidon varhaiskasvatuksen johtamisen arjen haasteiden ja onnistumisten jakamista sekä palvelun kehittämistä yhdessä.

Avoin varhaiskasvatus

Kotkan avoimen varhaiskasvatuksen toiminta on yksi tärkeä varhaiskasvatuksen palvelumuoto lapsiperheille ja se tarjoaa heille päivittäin paikan kohdata muita samassa elämäntilanteessa olevia perheitä. Vuonna 2023 avointa varhaiskasvatusta toteutettiin Kotkansaarella Mariankadun srk-keskuksessa, Karhulassa perhekeskuksessa sekä srk:n pappilassa ja Länsi-Kotkassa Velhon päiväkodin alakerrassa. Perhekeskusyhteistyö on ollut tiivistä ja säännöllistä.

Avoimen varhaiskasvatuksen maksulliseen 2-4-vuotiaiden lasten kerhotoimintaan ei osallistunut yhtään lasta. Ennakkoon oletettiin, että kerhoissa syksystä alkaen tarjottava lounas olisi tuonut kerhoon lapsia, mutta tämä ei toteutunut. Avoimet päivät on kohdennettu vauva- ja pikkulapsiperheille ja niihin on sisältynyt varhaiskasvatussuunnitelman mukaista pedagogista varhaiskasvatustoimintaa lapsille yhdessä huoltajiensa kanssa. Vauvaperheille kohdennetut tapaamiset toteutuivat yhdessä perhekeskustoimijoiden kanssa. Syksyn 2023 aikana järjestettiin myös suljettu vauvaryhmä, jossa vaihtuivat teemat eri kerroilla. Ryhmään osallistui yhdeksän perhettä.

Avoimessa varhaiskasvatuksessa noudatettiin kehittämisverkostossa yhteistyössä avoimen varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa vuonna 2023 laadittua omaa toimintasuunnitelmaa. Avoimeen varhaiskasvatustoimintaan sisältyy palvelun moninaisuuteen, muuntumiseen ja huoltajien osallisuuteen liittyviä erityispiirteitä, joka tulee esille toimintasuunnitelmassa. Toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa sekä kehittämisessä huomioitiin avoimen varhaiskasvatuksen asiakkaiden tarpeita ja toiveita. Niitä kerättiin kohtaamisten ja kyselyiden muodossa.

Syksyllä 2023 pedagogiikka painottui vahvasti toimintaympäristön kehittämiseen ja asiakasperheiden osallisuuden lisäämiseen. Lisäksi toiminnassa huomioitiin pikkulapsiperheiden tarve kohdata samassa elämäntilanteessa olevia perheitä.

Avoimen varhaiskasvatuspalvelun näkyväksi tekemiseen panostettiin mm. perheille annettavilla mainoksilla sekä sosiaalisen median avulla. Avoimen varhaiskasvatuksen työntekijät jalkautuivat esim. kauppakeskukseen jakamaan lukujärjestyksiä ja kertomaan toiminnasta.

Talouden tasapainotustoimena vuonna 2023 avoimen varhaiskasvatuksen henkilöstön määrä puolittui, eli avointa varhaiskasvatusta toteuttamaan kaupungin alueelle jäi kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa ja yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja.

Perhepäivähoito

Perhepäivähoidon kehittämisryhmän valmistelema perhepäivähoitajan työn perehdytysmateriaali on ollut käytössä vuoden 2023 ja osoittautunut toimivaksi työkaluksi uuden perhepäivähoitajan perehdyttämisprosessissa. Tämän materiaalin päivittäminen on kehittämisryhmän jäsenten vastuulla.

Kehittämisryhmän tavoitteena on ollut kehittää pedagogista dokumentointia sekä perhepäivähoidon näkyvyyttä Pedanet -sivujen avulla. Tässä olemme onnistuneet ja jokainen perhepäivähoitaja tuottaa sisältöä Pedanet-sivustolle. Uusilta asiakkailta on saatu palautetta, että sivuilla voi helposti tutustua perhepäivähoitajien arkeen.

Perhepäivähoitajan ja varahoitopaikkana toimivan päiväkodin välistä yhteistyötä on silloin, kun lapsi käyttää varahoitoa. Yhteistyö on sujuvaa ja se koetaan merkityksellisenä lapsen hyvinvoinnin kannalta. Varahoitopäiväkodin varhaiskasvatuksen erityisopettaja toimii myös perhepäivähoidon lasten varhaiskasvatuksen erityisopettajana.

Etäkokouksista on tullut perhepäivähoitoon pysyvä toimintamuoto lähikokousten rinnalle. Syksyllä 2023 toteutimme iltakokoukset luomalla verkostoja kunnan eri toimijoiden kanssa. Kävimme Perhekeskuksessa sekä kirjastossa yhteistyötapaamisissa.

Lasten ja aikuisten arkiliikkumisen lisäämiseen on panostettu perhepäivähoidossa. Käytössä on MiniMove materiaalit, joiden avulla perhepäivähoitajat voivat suunnitella ja toteuttaa lasten monipuolista liikkumista. Kannustimme myös perheitä liikunnan pariin osallistumalla koko Suomessa toteutettaviin kampanjoihin perheliikunnan edistämiseksi. Erilaiset retket lähiympäristöön ovat osa viikoittaista toimintaa lasten kanssa.

Kaksi perhepäivähoitajaa suoritti Liikunnanohjaajan tutkinnon oppisopimuskoulutuksessa. Heidän tietotaitonsa vahvistaa kaikkien perhepäivähoitajien tietoisuutta liikkumisen merkityksestä lapsen kasvuun ja kehitykseen. Se myös lisäsi henkilöstön innostusta ja osaamista liikunnan parissa.

Perhepäivähoidossa on työskennellyt kokoaikainen varhaiskasvatuksen resurssiopettaja marraskuusta 2020 lähtien hankerahoituksella. Hänen tehtävänsä oli olla pedagogisena vertaisopettajana ja -kasvattajana perhepäivähoitajan rinnalla. Hänen työpanoksensa kohdistui perhepäivähoidon pedagogiikan vahvistamiseen monin erilaisin tavoin ja toimenpitein. Tämä hankerahoitus päättyi 31.7.2023.

Perhepäivähoitajien määrä on pysynyt melko samana vuoden 2023. Syksyllä saimme rekrytoitua kaksi uutta perhepäivähoitajaa. Vuoden päättyessä Kotkassa oli työssä 15 kunnallista perhepäivähoitajaa. Kotkassa toimii myös kaksi yksityistä perhepäivähoitajaa.
.
Kaikki vapautuneet perhepäivähoitopaikat ovat täyttyneet vuoden aikana. Uusia hakemuksia perhepäivähoitopaikkoihin on tullut sopivasti ja lähes jokaiselle hakijalle on myös löytynyt perhepäivähoitopaikka.
Perhepäivähoitajien esihenkilönä toimii päiväkodin johtaja. Muutos tapahtui 1.11.2022. Johtamiskokonaisuuteen kuuluu perhepäivähoidon lisäksi kaksi päiväkotia 1.9.2023 alkaen.

Yksityinen varhaiskasvatus
Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus Kotkan varhaiskasvatuksesta on tilinpäätöstietojen mukaan 15,1 %.

Palvelusetelin sääntökirjan päivitys aloitettiin keväällä. Sääntökirjan päivitykseen sisältyvä keskeinen muutos oli yksityisen varhaiskasvatuksen luvanvaraisuus ja siihen liittyvä uudistunut prosessi. Palveluntuottajaksi hyväksyminen siirtyi kunnalta Aville tammikuusta 2023 alkaen. Valvira päivitti yksityisten päiväkotien omavalvontaohjeet ja tämä tieto kirjattiin päivitettyyn sääntökirjaan. Päivitetty sääntökirja vietiin elokuussa Kasvatuksen ja koulutuksen lautakuntaan hyväksyttäväksi ja se tuli voimaan 1.9.2023 alkaen. Palvelusetelin arvon määrittymiseen tehtiin täsmennys 1.11. alkaen 5-vuotiaiden lasten maksutonta varhaiskasvatusta täydentävän varhaiskasvatuksen osalta.

Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Varhaiskasvatuslain (1.8.2022) mukaan yksityisillä palveluntuottajilla on sama velvollisuus järjestää lapsen tarvitsema tuki kuin julkisilla toimijoilla. Varhaiskasvatuksen inklusiivisuuden periaatteen mukaisesti pitää taata yhdenvertaisuus eri palveluissa sekä lapsen oikeus saada tarvitsemansa tuki. Tuen toteutuksessa noudatetaan Kotkan varhaiskasvatussuunnitelmaa. Kotkan varhaiskasvatus tarjoaa mahdollisuuksien mukaan yksityisten päiväkotien henkilökunnalle koulutusta ja mahdollisuutta osallistua uuden kuntavasun jalkauttamiseen. Varhaiskasvatuslain 15 e §:n 2 momentin mukaan päätöksen lapsen tarvitsemasta tuesta tekee varhaiskasvatuksen järjestämisvastuussa oleva kunta. Jos kyseessä on yksityisen palveluntuottajan järjestämä varhaiskasvatus, päätöksen tekee palveluntuottajan esityksestä varhaiskasvatuksen toimipaikan sijaintikunta.

Keväällä 2023 todettiin, että Yksityisen varhaiskasvatuksen kehittämisryhmä ei nykyisessä muodossaan vastaa kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen yhteistyön kehittämistarpeeseen. Kehittämisryhmästä nykyisessä muodossaan luovutaan ja yksityisten päiväkotien johtajia ja kasvattajia kutsutaan teemoittain osallistumaan muiden kehittämisryhmien toimintaan, näin vahvistetaan yhteistyötä kunnallisten toimijoiden kanssa. Uuden toimintamallin hyötyjä seurataan ja arvioidaan.

Palvelusetelin sääntökirjaan kirjatut kunnan järjestämät yksityisten päiväkotien johtajien tapaamiset ovat toteutuneet suunnitellusti kaksi kertaa toimintakaudella.

Kieli- ja kulttuuritietoinen opetus varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa
Kotkan varhaiskasvatuksen S2(suomi toisena kielenä) -opettajien tehtävänimike vaihtui varhaiskasvatuksen konsultoiva kieli- ja kulttuuriopettajaksi (vaka kiekuopettaja). Varhaiskasvatuksen konsultoivat kieli- ja kulttuuriopettajat toimivat alueillaan henkilöstön ja perheiden tukena kielellisesti ja kulttuurisesti vastuullisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toteuttamisessa. Monikielisyyden tukemisen suunnitelmaa on päivitetty vastaamaan valtakunnallisia sekä paikallisia linjauksia. Suunnitelmasta järjestettiin kaksi henkilöstötilaisuutta syksyllä 2023.

KieliPeda- työkalun käytön ohjaaminen ja mallintaminen on toteutunut erityisesti lapsen kielimaailman tarkastelussa huoltajien kanssa vasu- ja leops-keskusteluissa sekä lapsen suomen kielen taitotason edistymisen tarkastelussa henkilöstön kanssa. Yhteisellä keskustelulla ja huoltajien kanssa jaetusta vastuusta sopimalla vastataan myös KOAVA-tutkimuksen esiin tuomaan kehittämistarpeeseen (lapsen monikielisyyden tukeminen yhteistyössä huoltajien kanssa). KieliPedan käytön myötä lapsen monikielisyyden suunnitelman laatiminen ja opetuksen tavoitteiden asettaminen on selkiytynyt. Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuriopettajat olivat mukana laatimassa KieliPeda-lomakkeistoa Muksunettiin soveltuvaksi, mikä osaltaan helpottaa työvälineen käyttöä sekä tiedon välittymistä huoltajille. Kielipedan käyttöön Muksunetissa järjestettiin tarvittava koulutus.

Yksiköissä konsultointi, ohjaus ja yhteistyöpalaverit, ryhmäkäynneillä suunnitelmien arviointi ja päivitys tai perusopetukseen valmistavan esiopetuksen tarpeen arviointi sekä tarvittaessa intensiivijaksot yksittäisten lasten kanssa on pystytty toteuttamaan esitettyjen tarpeiden mukaisesti. Kahden Kieku vo:n resurssi on riittänyt entistä paremmin myös yksityisen varhaiskasvatuksen tarpeeseen. Yksiköiden käyttöön on valmistettu uutta S2-opetusmateriaalia ja ohjausta materiaalin käyttöön on ollut saatavilla. Kieku vo:t perehdyttivät kesäajalle palkattuja resurssiopettajia monikielisten lasten vuorovaikutustaitojen tukemiseen ja S2-opetukseen valmistetun materiaalin käyttöön.

Rasisminvastaiseen viikkoon liittyen Kieku vo:t järjestivät Moninainen kulttuuriperintö -ideapajan varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Kulttuurisen moninaisuuden näkyvyyden edistämiseksi toteutettiin Kaiken maailman leikit -leikkihaaste.

Lasten ohjautuminen perusopetukseen valmistavaan opetukseen esiopetuksessa on työprosessina edelleen tarkentunut. Vaka kieku -opettajien osaaminen on ollut tärkeä tuki. Eri kieli- ja kulttuuritaustaisilta huoltajilta on kysytty kokemuksia ja toiveita kielten ja kulttuurin huomioimisesta varhaiskasvatuksessa. Kysymykset esitettiin vasukeskustelujen yhteydessä. Tämä on ollut osa Lapsiystävällinen kunta –prosessia.

Valtakunnallinen verkostotoiminta on jatkunut aktiivisena samoin kuin alueellinen sekä kunnan sisäinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Kymenhva:n puheterapeuttien kanssa suunniteltu monikielisten lasten ryhmäohjausjakso peruuntui puheterapian resurssipulan takia. Puheterapiayhteistyön jatkumisen osalta syksylle -23 suunniteltu arviointitapaaminen peruuntui. Lasten kielten näkyvyys oppimisympäristössä ja monikielisyyden tukeminen yhteistyössä huoltajien kanssa (KOAVA-21) ovat edelleen kehittämisalueina vuonna 2024. Keväällä aloitettu kehittämistyö varhaiskasvatuksen aloituskeskustelukäytännön yhdenmukaistamiseksi on työryhmätyönä edennyt. Kehittämistyö jatkuu kevään 2024 ja tavoitteena on saada uusi aloituskeskustelukaavake kaikkien perheiden käyttöön elokuussa 2024.

Hankkeet:
Varhaiskasvatuksessa pyritään hakemaan aktiivisesti Opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen sekä Aluehallintoviraston erityisavustuksia toiminnan kehittämiseen varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tavoitteiden mukaisesti. Varhaiskasvatus seuraa erityisavustushakuja ja kokoaa uuden hakemuksen hakumenettelyjen ohjaamana.

Vuonna 2023 toimineet hankkeet:

1. Opetus- ja kulttuuriministeriön Kotkan varhaiskasvatukselle myöntämän erityisavustuksen toimintavuosille 2022–2023 käyttöä, varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen, seurattiin varhaiskasvatuksen kehittämisverkostossa ja kehitettiin toimintamalleja vastaamaan varhaisen tuen ja lähipäiväkotiperiaatteen tarpeisiin. Ryhmärauhan äkillisiin häiriötilanteisiin luotua toimintamallia on tarkennettu ja ammattilaisresurssin kohdentumista lapsiryhmiin on kokeiltu. Kokeilua on seurattu säännöllisesti. Hankerahoitus kattaa 80 % palkkakustannuksista. Myönnetty erityisavustus oli 378 704,00 €. Avustuksen omarahoitusosuus oli 94 676,00 € ja yhteissumma oli 473 380,00 €. Avustus kohdennettiin resurssihenkilöstön ja määräaikaisen S2 opettajan palkkaamiseen. Avustus otettiin käyttöön, kun edellinen avustus oli käytetty. Avustuksella jatkettiin edellisen avustuksen aikana hyväksi koettuja toimintamalleja ja määräaikaisia tehtäviä. Avustuksella saatiin palkattua aiottua lyhyemmällä työsuhteella varhaiskasvatuksen resurssierityisopettaja ja sosionomeja. Varhaiskasvatuksen resurssierityisopettajan työpanosta ei ollut enää keväällä 2023 käytettävissä. Avustus on käytetty loppuun päätöksessä mainitun käyttöajan puitteissa.
2. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin ajalle 2023-31.12.2024 268 000,00 euroa. Myönnetty avustus kattaa hankkeen toteu-

tuneista kokonaiskustannuksista 80,00 %. Kotkan varhaiskasvatuksen omarahoitus on 20 %, jolloin avustuksen todelliset kustannukset ovat 321 600 €. Avustuksella jatketaan edelliset tasa-arvoavustuksen toimenpiteitä. Lisäksi vahvistetaan yhdenvertaisuuden toteutumista kohdennetulla rasisminvastaisella valistustyöllä sekä ylläpitämällä arvokeskustelua. Tavoitteena on luoda työvälineitä sekä -malleja varhaiskasvatuksen ammattilaisten osaamisen ylläpitämiseen (mm. yleinen tuki ja lapsen vasuprosessi). Avustuksen käyttö aloitetaan vuoden 2024 aikana.

3. Esi- ja perusopetuksen koulutuksellinen tasa-arvoavustus kohdentuu myös esiopetukseen. Rahoituksen mahdollistaman tuen toteutumista seurataan osana varhaiskasvatuksen johtamistyötä. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi vuosille 2022–2023 avustusta esi- ja perusopetukselle yhteensä 1 133 000,00 €. Esiopetuksen osuus oli n. 10 % myönnetystä summasta. Hankerahoitus kattaa 80 % palkkakustannuksista. Avustuksella jatkettiin edellisen avustuksen aikana hyväksi koettuja toimintamalleja ja määräaikaisia tehtäviä. Avustuksen käytölle on haettu jatkoaikaa yhdessä perusopetuksen kanssa ja jatkoaikaa saatiin 31.3.2024 saakka.
4. Valtion erityisavustus varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi vuosille 2022–23. Avustusta myönnettiin Kotkan varhaiskasvatukselle 389 600,00 € käytettäväksi ajalla 10.5.2022- 31.12.2023. Erityisavustusta käytettiin varhaiskasvatushenkilöstön mm. ohjaajien ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajien palkkaamiseen ja varhaiskasvatuksen tuen teemaan liittyvän koulutuksen järjestämiseen varhaiskasvatuksen henkilöstöryhmille. Erityisavustus kattaa 80 % hankkeen kustannuksista. Avustuksen käytölle saatiin jatkoaikaa 31.3.24 saakka.
5. Kotkalle on myönnetty erillisrahoituksena esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoavustusta 747 000 €. Kotkan esi- ja perusopetuksen omavastuu on 20 %, jolloin käytettävissä on 933 750 €. Esiopetuksen osuus tästä summasta on 93 375 €. Avustuksen käyttöaika on 31.12.2024 saakka.
6. Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämiseen vuosille 2022–2023. Avustusta myönnettiin Kotkan varhaiskasvatukselle 103 880, 00 € käytettäväksi ajalla 2022-31.12.2023. Erityisavustusta käytettiin johtamisen kehittämistyötä koordinoivan henkilön palkkaamiseen ja johtamisen kehittämiseen tähtäävien koulutusten hankkimiseen. Erityisavustus kattoi 80 % hankkeen kustannuksista. Avustusta käytettiin päätösperusteiden mukaisesti ja päätökseen kirjatun käyttöajan puitteissa.
7. Varhaiskasvatus on yhdessä perusopetuksen kanssa hakenut ja saanut opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustusta poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi 504 210 €. Avustuksen omavastuu on 5 % ja käyttöaika on 31.7.2024 asti. Esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen avustusosuus kokonaissummasta on 129 480 €. Monikielisyyden tukemista arjessa vahvistetaan edelleen ”kielimentoritoiminnalla” ja tässä tehdään yhteistyötä ammattioppilaitoksen (EKAMI) kanssa. Lisäksi palkattiin resurssilastenhoitajia varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen.
8. Kotkan varhaiskasvatus on saanut valtion erityisavustusta digitaalisen laadunarviointijärjestelmän Valssin käyttöönoton tukemiseen ajalle 1.1.2023-30.6.2024 157 029,95 €. varhaiskasvatuksen omavastuu on 20 %. Valssi arviointijärjestelmän käyttöönotto tarjoaa tukea kehittävän arvioinnin toteuttamiseen ja arvioinnin toteutumiseen osana varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa. Varhaiskasvatukseen palkattiin kaksi koordinaattoria tukemaan digitaalisen järjestelmän käyttöönottoa ja kehittävän arviointiosaamisen juurtumista osaksi varhaiskasvatustyötä. Lisäksi arviointiosaamisen vahvistamiseksi suunniteltiin koulutusta. Varhaiskasvatuksessa suunniteltiin yhdeksän päiväkodin osalta arviointijärjestelmän pilotointia. Avustuksen käytölle on anottu ja saatu jatkoa 30.9.2024 saakka.
9. Varhaiskasvatus haki OKM:ltä valtion erityisavustusta turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen vuodelle 2023. Hakemukseen kirjattiin varhaiskasvatukseen osallistuvien ukrainalaisten lasten määrät koko vuodelta 2023. Summa, joka haettiin, oli 327 909 € ja se myönnettiin täysimääräisenä. Tässä rahoituksessa ei ole omavastuuosuutta.
10. Varhaiskasvatus on hakenut 20.11.23 mennessä yhteistyössä kirjaston ja Lasten kulttuurikeskuksen kanssa opetushallituksen hankeavustusta kansallisen lukutaitostrategian toimeenpanon edistämiseen. Opetushallitus ei myöntänyt avustusta. Hankehaussa hankkeen nimi oli Satujen Siivet ja avustussummaksi oli hakemukseen kirjattu 119 426 €, josta omavastuu olisi ollut 5 %. Valitettavasti tätä hanketta emme päässeet toteuttamaan.

3.3 Talousarvion toteutuminen lautakunnittain

LAUTAKUNTA t eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	MUUTETTU TALOUSARVIO	POIKKEAMA
KOTKAN KAUPUNKI					
Myyntituotot	14 772 162	12 244 774	-429 144	11 815 630	2 956 531
Maksutuotot	3 289 205	3 285 500	-100 000	3 185 500	103 705
Tuet ja avustukset	6 432 551	5 014 490	817 258	5 831 748	600 803
Muut toimintatuotot	29 428 215	24 704 383	1 640 500	26 344 883	3 083 332
Valmistus omaan käyttöön	972 951	1 486 700	0	1 486 700	-513 749
TOIMINTATUOTOT	54 895 084	46 735 847	1 928 614	48 664 461	6 230 622
Henkilöstökulut	-91 203 592	-92 513 275	-137 860	-92 651 135	1 447 543
Palvelujen ostot	-44 161 468	-46 373 756	2 325 376	-44 048 380	-113 089
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 523 485	-14 654 636	436 432	-14 218 204	694 718
Avustukset	-15 958 919	-16 482 741	223 829	-16 258 912	299 993
Muut toimintakulut	-11 769 422	-12 404 249	41 940	-12 362 309	592 888
TOIMINTAKULUT	-176 616 886	-182 428 657	2 889 718	-179 538 939	2 922 053
TOIMINTAKATE *)	-121 721 803	-135 692 810	4 818 332	-130 874 478	9 152 675
KAUPUNGINHALLITUS					
Myyntituotot	-569 251	0	0	0	-569 251
Maksutuotot	1 144	0	0	0	1 144
Tuet ja avustukset	543 019	490 000	0	490 000	53 019
Muut toimintatuotot	455 631	354 500	0	354 500	101 131
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	430 542	844 500	0	844 500	-413 958
Henkilöstökulut	-8 544 471	-8 619 479	-75 111	-8 694 590	150 119
Palvelujen ostot	-8 827 578	-10 935 012	450 908	-10 484 104	1 656 526
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-69 719	-111 550	0	-111 550	41 831
Avustukset	-1 773 032	-1 662 941	63 829	-1 599 112	-173 920
Muut toimintakulut	-929 729	-931 381	-27 000	-958 381	28 652
TOIMINTAKULUT	-20 144 530	-22 260 363	412 626	-21 847 737	1 703 207
TOIMINTAKATE *)	-19 713 988	-21 415 863	412 626	-21 003 237	1 289 250
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA					
Myyntituotot	165 164	150 000	0	150 000	15 164
Maksutuotot	612 748	480 000	0	480 000	132 748
Tuet ja avustukset	40 785	0	0	0	40 785
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	19 346	0	0	0	19 346
TOIMINTATUOTOT	838 044	630 000	0	630 000	208 044
Henkilöstökulut	-1 810 236	-1 706 299	-16 220	-1 722 519	-87 717
Palvelujen ostot	-186 963	-364 800	58 500	-306 300	119 337
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 703	-31 850	-0	-31 850	5 147
Avustukset	-1 700	-5 500	0	-5 500	3 800
Muut toimintakulut	-29 601	-23 151	0	-23 151	-6 449
TOIMINTAKULUT	-2 055 203	-2 131 601	42 280	-2 089 320	34 117
TOIMINTAKATE *)	-1 217 159	-1 501 601	42 280	-1 459 320	242 161

LAUTAKUNTA t eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	MUUTETTU TALOUSARVIO	POIKKEAMA
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA					
Myyntituotot	5 755 378	4 948 800	-97 000	4 851 800	903 578
Maksutuotot	457 896	467 500	0	467 500	-9 604
Tuet ja avustukset	1 495 912	735 000	357 000	1 092 000	403 912
Muut toimintatuotot	28 342 387	23 982 747	1 555 000	25 537 747	2 804 641
Valmistus omaan käyttöön	953 604	1 486 700	0	1 486 700	-533 096
TOIMINTATUOTOT	37 005 176	31 620 747	1 815 000	33 435 747	3 569 430
Henkilöstökulut	-16 399 922	-17 232 771	165 042	-17 067 730	667 807
Palvelujen ostot	-17 903 624	-17 727 926	519 716	-17 208 210	-695 413
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 856 895	-11 676 965	229 898	-11 447 067	590 172
Avustukset	0	-170 000	60 000	-110 000	110 000
Muut toimintakulut	-10 340 213	-10 791 544	-9 000	-10 800 544	460 330
TOIMINTAKULUT	-55 500 654	-57 599 206	965 656	-56 633 550	1 132 896
TOIMINTAKATE *)	-18 495 478	-25 978 460	2 780 656	-23 197 804	4 702 325
HYVINVOINTILAUTAKUNTA					
Myyntituotot	8 360 149	6 395 962	-351 144	6 044 818	2 315 331
Maksutuotot	682 916	601 000	-100 000	501 000	181 916
Tuet ja avustukset	691 225	1 044 100	0	1 044 100	-352 875
Muut toimintatuotot	560 420	297 500	0	297 500	262 920
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	10 294 709	8 338 562	-451 144	7 887 418	2 407 291
Henkilöstökulut	-8 914 339	-10 120 354	157 305	-9 963 049	1 048 711
Palvelujen ostot	-4 424 860	-4 377 571	1 159 327	-3 218 244	-1 206 616
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-993 046	-1 080 233	700	-1 079 533	86 488
Avustukset	-12 209 118	-11 789 300	0	-11 789 300	-419 818
Muut toimintakulut	-396 352	-476 905	23 190	-453 715	57 363
TOIMINTAKULUT	-26 937 714	-27 844 363	1 340 522	-26 503 842	-433 872
TOIMINTAKATE *)	-16 643 005	-19 505 801	889 378	-18 616 424	1 973 419
KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA					
Myyntituotot	1 060 722	750 012	19 000	769 012	291 710
Maksutuotot	1 534 502	1 737 000	0	1 737 000	-202 498
Tuet ja avustukset	3 661 611	2 745 390	460 258	3 205 648	455 963
Muut toimintatuotot	69 777	69 636	85 500	155 136	-85 359
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	6 326 613	5 302 039	564 758	5 866 797	459 816
Henkilöstökulut	-55 534 624	-54 834 372	-368 875	-55 203 247	-331 377
Palvelujen ostot	-12 818 443	-12 968 446	136 925	-12 831 521	13 078
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 577 122	-1 754 037	205 834	-1 548 203	-28 919
Avustukset	-1 975 069	-2 855 000	100 000	-2 755 000	779 931
Muut toimintakulut	-73 527	-181 269	54 750	-126 519	52 992
TOIMINTAKULUT	-71 978 785	-72 593 124	128 634	-72 464 490	485 705
TOIMINTAKATE *)	-65 652 172	-67 291 085	693 392	-66 597 693	945 521

3.4 Tuloslaskelman toteutuminen

KOTKAN KAUPUNKI, t eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUS-ARVIO MUUTOKSET	MUUTETTU TALOUSARVIO	POIKKEAMA + PAREMPI - HUONOMPI
Myyntituotot	14 772	12 245	-429	11 816	2 957
Maksutuotot	3 289	3 285	-100	3 185	104
Tuet ja avustukset	6 433	5 014	817	5 832	601
Muut toimintatuotot	29 428	24 704	1 641	26 345	3 083
Valmistus omaan käyttöön	973	1 487	0	1 487	-514
TOIMINTATUOTOT	54 895	46 736	1 929	48 664	6 231
Henkilöstökulut	-91 204	-92 513	-138	-92 651	1 448
Palvelujen ostot	-44 161	-46 374	2 325	-44 048	-113
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 523	-14 655	436	-14 218	695
Avustukset	-15 959	-16 483	224	-16 259	300
Muut toimintakulut	-11 769	-12 404	42	-12 362	593
TOIMINTAKULUT	-176 617	-182 429	2 890	-179 539	2 922
ULK. TOIMINTAKATE	-121 722	-135 693	4 818	-130 874	9 153
Sisäiset tuotot	47 363	46 910	-410	46 500	863
Sisäiset kulut	-47 363	-46 910	410	-46 500	-863
Sisäiset erät	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-121 722	-135 693	4 818	-130 874	9 153
Verotulot	141 638	136 066	3 934	140 000	1 638
Valtionosuudet	22 730	23 157	-547	22 611	120
Verotulot ja valtionosuudet	164 369	159 224	3 387	162 611	1 758
Korkotuotot	2 800	3 039	-41	2 997	-197
Muut rahoitustuotot	4 213	3 710	468	4 178	34
Korkokulut	-5 141	-7 036	1 384	-5 653	511
Muut rahoituskulut	-38	-30	0	-30	-8
Rahoitustuotot ja -kulut	1 833	-318	1 810	1 493	340
VUOSIKATE	44 480	23 213	10 016	33 229	11 251
Poistot ja arvonalentumiset	-16 363	-17 332	139	-17 193	829
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	28 117	5 881	10 155	16 036	12 080
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	113	113	0	113	0
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	28 230	5 995	10 155	16 149	12 080

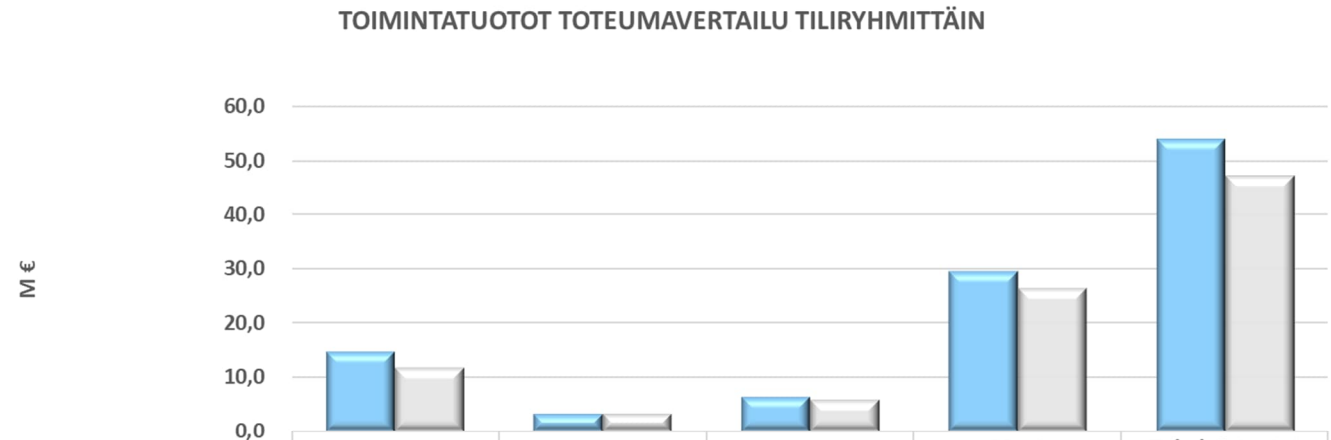
Toteumavertailussa tilikauden toteumaa raportoidaan suhteessa päätettyihin lisätalousarvioihin.

Talousarvion sitovuussäännösten mukaan toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Sitovuussäännöksissä ei edellytetä muuttamaan talousarviota, jos toimielin ei käytä sille osoitettua määrärahaa tai jos tuloarvio kasvaa.

Keväällä 2023 valmisteltiin taloudentasapainotustoimenpiteiden johdosta muutettu talousarvio. Muutettu talousarvio hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 29.5.2023. Alkuperäisessä talousarviossa tilikauden tuloksen arvioitiin olevan 6,0 milj. euroa. Tasapainotustoimenpiteiden jälkeisen tilikauden ylijäämän arvioitiin muodostuvat 16,1 milj. euroksi. Tilikauden toteuma muodostui kuitenkin arviota huomattavasti suuremmaksi ollen 28,2 milj. euroa.

Toimintatuottojen toteutuminen

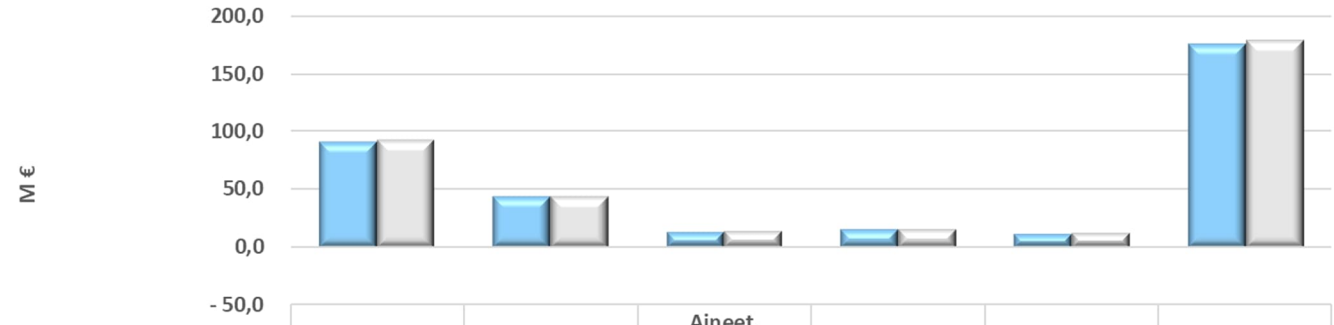
Toimintatuotot lautakunnittain olivat yhteensä 54,9 milj. euroa, kun toimintatuottoihin sisältyy 1,0 milj. euron valmistus omaan käyttöön. Toimintatuottojen arvioitiin muutetussa talousarviossa olevan 48,7 milj. euroa.

	Myyntituotot	Maksutuotot	Tuet ja avustukset	Muut toimintatuotot	Toimintatuotot yht.
TOTEUMA 2023	14,8	3,3	6,4	29,4	53,9
MUUTETTU TALOUSARVIO	11,8	3,2	5,8	26,3	47,2
POIKKEAMA	3,0	0,1	0,6	3,1	6,7

Olennaiset muutokset suhteessa muutettuun talousarvoon toteutuivat myyntituottojen ja muiden toimintatuottojen tuotoissa. Myyntituottojen poikkeamasta 2,2 milj. euroa muodostui Hyvinvointilautakunnan alaisista Maahanmuuttajapalveluista. Maahanmuuttajapalveluiden myyntituotot muodostuvat valtion täysimääräisistä korvauksista. Maahanmuuttajapalveluiden toteumassa sekä toimintatuotot sekä toimintakustannukset olivat talousarviota suuremmat. Maahanmuuttajapalveluiden sitova toimintakate oli 0,5 milj. euroa suurempi kuin mitä talousarviossa oli ennakoitu. Myös kaupunkirakennelautakunnan alaisissa toiminnoissa myyntituotot toteutuivat 0,9 milj. euroa talousarviota paremmin.
Kaupunginhallituksen alaisiin Yleishallintopalveluihin sisältyy Kymenlaakson Pelatuslaitoksen hyvinvointialueelle siirtymisen vaikutuksia. Tilikaudelle 2023 kohdistuu liikelaitoksen jäsenkuntien maksuosuuksien palautusta 0,6 milj. euroa. Maksuosuuksien palautus on kirjattu myyntituottojen oikaisuksi Kirjanpitolautakunnan hyvinvointi- ja kuntajaoston lausunnon (nro 140) liikelaitokseen tai taseyksikköön kohdistuvien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen omaisuusjärjestelyjen kirjaamisesta. Lausunto on annettu 15.12.2023, jonka johdosta maksuosuuksien oikaisua ei ole ollut mahdollista käsitellä talousarvion muutoksena.
Tuet ja avustukset toteutuivat 0,6 milj. euroa talousarviota paremmin. Talousarvion valmisteluvaiheessa tuet ja avustukset budjetoidaan varovaisuusnäkökulma huomioiden.
Muut toimintatuotot toteutuivat talousarviota 3,1 milj. euroa parempina. Muista toimintatuotoista vuokratuottojen kasvu suhteessa talousarvioon oli 1,6 milj. euroa, joka pääasiallisesti aiheutui maanvuokratulojen kasvusta indeksikorotuksien seurauksena. Lisäksi muihin toimintatuloihin kuuluvat muut tuotot toteutuivat 1,4 milj. euroa talousarviota suurempina. Muihin tuloihin sisältyvät yritysten maksamat maksuosuudet kaupungin kanssa yhteisiin investointeihin. Yhteisten investointien (esim. yhteisputkitus) kustannukset ja niitä vastaavat yritysten maksuosuudet on käsitelty tilikaudesta 2023 lähtien käyttötaloudessa. Kirjaustapamuutos on toteutettu tilintarkastajalta saadun ohjeistuksen perusteella. Ohjeistus perustuu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista.

Toimintakulujen toteutuminen

	Henkilöstökulut	Palvelujen ostot	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	Avustukset	Muut toimintakulut	Toimintakulut yht.
TOTEUMA 2023	91,2	44,2	13,5	16,0	11,8	176,6
MUUTETTU TALOUSARVIO	92,7	44,0	14,2	16,3	12,4	179,5
POIKKEAMA	- 1,4	0,1	- 0,7	- 0,3	- 0,6	- 2,9

Toimintakulut lautakunnittain eliminoimattomana olivat yhteensä 176,6 milj. euroa, mikä oli 2,9 milj. euroa lisätalousarviota pienemmät.
Toimintakuluista 52 % muodostuu henkilöstökustannuksista. Henkilöstökuluja oli kirjattuna muutettuun talousarvioon 92,7 milj. euroa ja ne toteutuivat 1,4 milj. euroa talousarviota pienempänä.

KOTKAN KAUPUNKI, t eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	MUUTETTU TALOUSARVIO	POIKKEAMA
PALKAT JA PALKKIOT	73 170	72 009	1 363	73 372	-202
ELÄKEKULUT	16 215	16 817	-1	16 816	-601
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	2 818	3 987	-1 225	2 762	56
Aktivoidut palkat	0	0	0	0	0
Eläkekulujen aktivointi	0	0	0	0	0
Aktivoidut sosiaalivakuutusmaksut/ jaks.	0	0	0	0	0
AKTIVOIDUT PALKAT	0	0	0	0	0
Sairausvakuutuskorvaukset	-907	-299	0	-299	-608
Tapaturmakorvaukset	-59	0	0	0	-59
Muut henk. menojen korjaukset	-33	0	0	0	-33
HENK.KULUJEN JA PALKK.OIK.ERÄT	-999	-299	0	-299	-700
HENKILÖSTÖKULUT (tuloslaskelma) YHTEENSÄ	91 204	92 513	138	92 651	-1 448

Palveluiden ostoja toteutui tilikaudella yhteensä 44,16 milj. euroa, kun muutetussa talousarviossa palvelujen ostojen määräraha oli 44,05 milj. euroa. Toteuma oli 0,11 milj. euroa talousarviota suurempi.

Aineet ja tarvikkeet toteutuivat 0,7 milj. euroa talousarviota pienempinä. Lämmitys, sähkö ja vesikustannukset toteutuivat 0,9 milj. euroa talousarviota pienempinä.

Lautakuntakohtaiset toteumavertailut esitetään tilinpäätösdokumentin kohdassa ”Toimielimille asetettujen tavoitteiden toteutuminen”.

Toimintakatteen toteutuminen

Tilikauden 2023 toteutunut toimintakate oli -121,7 milj. euroa, mikä on 9,2 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Lisätalousarviossa toimintakatteen arvioitiin olevan – 130,9milj. euroa.
Toimintakatteen lautakuntakohtaiset erot lisätalousarvioon esitetään edellä olevassa taulukossa kohdassa 3.3. Kaikkien lautakuntien toimintakatteet toteutuivat muutettua talousarviota paremmin.

Verotulojen ja valtionosuustulojen toteutuminen

Alkuperäisessä syksyllä 2022 laaditussa vuoden 2023 talousarviossa verotulojen arvioitiin olevan 136,1 milj. euroa. Kevään tasapainotyöstön yhteydessä verotulojen arvio tarkastettiin Kuntaliiton 23.4.2023 julkaisemaa ennustetta varovaisemmaksi, koska valtakunnalliset kehitysarviot eivät todennäköisesti toteudu Kotkassa. Kaupunginvaltuusto vahvisti kokouksessaan 29.5.2023 muutetun talousarvion mukaiseksi verotuloarvioksi 140,0 milj. euroa.

Talousarvion 2024 valmistelun yhteydessä tarkastettiin vuoden 2023 verotuloarviota Kuntaliiton viimeisimpiin ennusteisiin nähden. Päivitetyn ennusteen mukaan verotulojen arvioitiin päätyvän tilikaudella 2023 yhteensä 141,6 milj. euroon.

Verotulokertymä toteutui syyskuun ennusteen mukaisena ja 141,6 milj. euroa. Toteuma oli 1,6 milj. euroa suurempi kuin vahvistettu talousarvio (=MTA) vuodelle 2023.

Valtionosuuksien arvioitin alkuperäisessä talousarviossa olevan 23,2 milj. euroa. Valtionosuudet alenivat vuodelle 2023 huomattavasti hyvinvointialueuudistuksen johdosta. Kaupunginhallituksen toukokuussa 2023 hyväksymässä muutetussa lisätalousarviossa valtionosuuksien arvioitiin olevan 22,6 milj. euroa. Arvio perustui keväällä saatuihin vos -muutospäätöksiin vuoden 2023 tilityksistä.

Valtionosuudet toteutuivat 22,7 milj. euron mukaisina ollen 0,1 milj. euroa talousarviota suuremmat. Muutos aiheutui valtionvarainministeriön marraskuisesta muutospäätöksestä, joka on käsitelty kaupunginhallituksessa 29.1.2024.

Verotulojen ja valtionosuuksien erittely 1000 eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUS-ARVIO MUUTOKSET	MUUTETTU TALOUSARVIO	POIKKEAMA + PAREMPI - HUONOMPI
500000 Kunnan tulovero	112 257	106 348	4 652	111 000	1 257
510000 Kiinteistövero	17 091	16 335	665	17 000	91
520000 Osuus yhteisöveron tuotosta	12 290	13 384	-1 384	12 000	290
Verotulot	141 638	136 066	3 934	140 000	1 638
570100 Peruspalvelujen valtionosuus	5 875	5 724	-25	5 699	176
570200 Valtionosuuksien tasaus	11 016	11 015	1	11 016	0
570300 Järjmuutoksen tasaus	0	0	0	0	0
570400 Opetus- ja kulttuurimin. valtionosuus	-1 955	-1 563	-336	-1 899	-56
585000 Veromenetysten kompensaatio	7 795	7 982	-187	7 795	0
Valtionosuudet	22 730	23 157	-547	22 611	120

Rahoituserien toteutuminen

Rahoituserien toteuma oli 1,8 milj. euroa, mikä on lisätalousarviota 0,3 milj. euroa parempi Muut rahoitustotot toteutuivat 0,03 milj. euroa ennustetta paremmin. Korkotuotot olivat 0,2 milj. euroa heikommat kuin talousarviossa. Osittain tämä johtuu tytäryhtiöille annettujen luottojen pienemmästä määrästä sekä myöhäisimmistä lainojen nostoajankohdista. Korkokulut toteutuivat 0,5 milj. euroa lisätalousarviota pienempänä, ollen tilikaudelta 5,1 milj. Euroa. Talousarvion laadinnan aikana korkomarkkinat olivat epävakaat ja sitä kautta arvion tekeminen haasteellista.

Poistojen ja arvonalentumisten toteutuminen

Poistojen ja arvonalentumisten arvioitiin talousarviossa toteutuvan 17,3 milj. euron suuruisina ja muutetussa talousarviossa 17,2 milj. euron suuruisina. Tilikauden 2023 toteuma oli 16,4 milj. euroa, joka on 0,8 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi. Kertaluontoisia poistoja kirjattiin tilikaudella 0,7 milj. euroa, kun talousarviossa kertaluonteisiin poistoihin ei varauduttu. Kertaluonteisia poistoja kirjattiin pysyvien vastaavien laskentaohjeiden päivityksen ja tarkistusten seurauksena.

Suunnitelman mukaiset poistot toteutuivat 15,6 milj. euroa suuruisina, kun muutetussa talousarviossa poistot olivat 17,2 milj. euroa. Muutetussa talousarviossa pyrittiin ennakoimaan poistosuunnitelman päivityksestä aiheutuva poistojen muutos. Arviointi laadittiin käyttöomaisuusluokkakohtaisin kokonaisuuksin. Toteutusvaiheessa läpikäytiin kaikki menojäännöskohteet.
Poistojen arviointi perustuu talousarviovaiheessa määriteltyihin arvioihin kohteen valmistusajasta. Lopullinen valmistusaika saattaa poiketa huomattavasti arvioidusta johtuen esim. kilpailutustilanteesta tai suunnittelun resursseista.

Tilikauden yli/alijäämän toteutuminen

Kaupunki ja liikelaitoksen vuosikate oli 44,5milj. euroa, joka ylitti muutetun talousarvion 11,2 milj. eurolla. Vuosikatteen poikkeamasta 1,8 milj. euroa syntyi verotulojen ja valtionosuuksien muutoksista ja 9,2 milj. euroa toimintakatteen muutoksesta.

Satunnaisia eriä ei kirjattu tilikaudelle 2023.

Tilikauden ylijäämä oli 28,2 milj. euroa (28 229 793 eur). kun muutetussa talousarviossa tilikauden arvioitiin toteutuvan 16,1 milj. euroa ylijäämäisenä. Tilikauden toteuman ja muutetun talousarvion poikkeamaa on selvitetty tiliryhmäkohtaisesti ja lautakunnittain edellä olevissa kappaleissa.

Investointihankkeiden toteutuminen (eur)

KOTKAN KAUPUNKI	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
INVESTOINNIT						
Rahoitusosuus	786 900	400 000	400 000	-386 900	0	400 000
Investointitulot	786 900	400 000	400 000	-386 900	0	400 000
Investointikulut	-28 317 477	-29 247 400	-28 224 000	-929 923	-1 023 400	-29 247 400
Investointimenot yht.	-28 317 477	-29 247 400	-28 224 000	-929 923	-1 023 400	-29 247 400
Kaikki NETTO yhteensä	-27 530 577	-28 847 400	-27 824 000	-1 316 823	-1 023 400	-28 847 400

Kotkan kaupungin nettoinvestoinnit toteutuivat 27,5 milj. euron suuruisena, mikä on 1,3 milj. euroa vähemmän kuin muutetussa talousarviossa. Ennusteen mukaan investointien oletettiin toteutuvan 28,8 milj. euron suuruisena, mikä vastasi muutettua talousarviota. Alkuperäisen talousarvion mukainen investointinetto oli 27,8 milj. euroa.

Olennaisimman muutokset suhteessa talousarvioon aiheutui maa- ja vesialueissa sekä kiinteissä rakenteissa ja laitteissa. Maa- alueiden investointeihin oli varattuna määrärahaa 1,9 milj. euroa, mutta määrärahaa käytettiin 0,7 milj. euroa.

Paimenportin eritasoliittymän rakentaminen on ollut vuosien 2019 – 2023 investointikohteena. Investoinnille oli varattu määrärahaa talousarvioissa 2021 – 2023 yhteensä 5,2 milj. euroa. Investointi toteutui 5,0 milj. euron suuruisena. Talousarvion määrärahavaraus ei kohdistunut vuosille toteuman mukaisena, josta syystä talousarvion 2023 määräraha ylitettiin 0,9 milj. eurolla. Vastaavasti tilikauden 2021 määrärahasta jäi käyttämättä 1,2 milj. euroa.

Kantasataman alueen kiinteiden rakennelmien investoinneille oli vuoden 2023 talousarviossa varattuna 1,2 milj. euroa. Investoinnit toteutuivat kuitenkin 1,7 milj. euron suuruisina, johon sisältyy eri pysäköintialueiden rakentamista. Talousarvioissa 2020 – 2023 oli varattuna Kantasataman alueen investointeihin yhteensä 2,6 milj. euron määräraha, kun eri vuosien toteutuneet investointikustannukset yhteensä ovat olleet 1,9 milj. euroa. Toteuma ja talousarviovuosien määrärahavaraukset eivät ole toteutuneet suunnitellun mukaisesti, mutta kumulatiivista määrärahaa ei ole ylitetty. Tilikauden 2023 määrärahan ylitys oli 0,4 milj. euroa, kun vuoden 2021 alitus oli – 0,8 milj. euroa.

Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden talousarvioylitys oli yhteensä 1,0 milj. euroa, joista olennaisimmat on esitetty edellä. Ko. taseryhmän sisällä oli myös määrärahavarauksia, joita ei käytetty. Tällaisia varauksia oli etenkin joukkoliikenteeseen liittyvän infran kehittäminen sekä Karhulan alakouluhankkeen infrakohteet. Lisäksi puistoyksikön investointihankkeet toteutuivat suunniteltua pienempinä osittain myös siksi, että hankkeet eivät täyttäneet aktivointiedellytyksiä ja ne siirrettiin käyttötaloudesta katettaviksi.

Rakennuksien ja rakennusten perusparannus hankkeiden talousarviovaraus vuodelle 2023 oli yhteensä 16,7 milj. euroa. Hankkeet toteutuivat talousarvion mukaisina. Rakennushankkeista olennaisimmat olivat Karhulan Alakoulun rakennus (11,5 milj. euroa) sekä Arto Tolsa Areenan katsomorakennus (1,6 milj. euroa). Perusparannushankkeista olennaisimmat olivat Karhulan Jäähallin pohjalaatan uusinta, Sateenkaaren päiväkodin peruskorjaus sekä Kotkantien 2 varastorakennuksen perusparannus.

Talousarvioon 2023 oli varattuna koneiden ja kaluston uusimiseen 0,8 milj. euroa. Tilikaudella toteutettiin kuitenkin hankintoja 0,1 milj. euroa. Talousarviossa oli varauduttu kirjastoauton hankintaan 0,3 milj. eurolla sekä konekeskuksen autohankintaan 0,4 milj. eurolla. Kumpikaan hanke ei toteutunut hankintaprosessin haasteista johtuen.

Kaupungin investointihankkeiden toteutuminen taseryhmittäin

KOTKAN KAUPUNKI	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
INVESTOINNIT						
Rahoitusosuus	786 900	400 000	400 000	-386 900	0	400 000
Investointitulot	786 900	400 000	400 000	-386 900	0	400 000
Investointikulut	-28 317 477	-29 247 400	-28 224 000	-929 923	-1 023 400	-29 247 400
Investointimenot yht.	-28 317 477	-29 247 400	-28 224 000	-929 923	-1 023 400	-29 247 400
Kaikki NETTO yhteensä	-27 530 577	-28 847 400	-27 824 000	-1 316 823	-1 023 400	-28 847 400
**Aineettomat hyödykkeet						
Rahoitusosuus	0	0	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Investointikulut	-20 520	-370 000	-370 000	-349 480	0	-370 000
Investointimenot yht.	-20 520	-370 000	-370 000	-349 480	0	-370 000
Kaikki NETTO yhteensä	-20 520	-370 000	-370 000	-349 480	0	-370 000
**Maa- ja vesialueet						
Rahoitusosuus	0	0	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Investointikulut	-677 932	-1 900 000	-2 200 000	-1 222 068	300 000	-1 900 000
Investointimenot yht.	-677 932	-1 900 000	-2 200 000	-1 222 068	300 000	-1 900 000
Kaikki NETTO yhteensä	-677 932	-1 900 000	-2 200 000	-1 222 068	300 000	-1 900 000
**Rakennukset						
Rahoitusosuus	667 200	400 000	400 000	-267 200	0	400 000
Investointitulot	667 200	400 000	400 000	-267 200	0	400 000
Investointikulut	-14 141 951	-14 114 000	-14 314 000	27 951	200 000	-14 114 000
Investointimenot yht.	-14 141 951	-14 114 000	-14 314 000	27 951	200 000	-14 114 000
Kaikki NETTO yhteensä	-13 474 751	-13 714 000	-13 914 000	-239 249	200 000	-13 714 000
**Rakennukset, perusparannus						
Rahoitusosuus	0	0	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Investointikulut	-3 181 499	-3 000 000	-3 000 000	181 499	0	-3 000 000
Investointimenot yht.	-3 181 499	-3 000 000	-3 000 000	181 499	0	-3 000 000
Kaikki NETTO yhteensä	-3 181 499	-3 000 000	-3 000 000	181 499	0	-3 000 000
**Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Rahoitusosuus	119 700	0	0	-119 700	0	0
Investointitulot	119 700	0	0	-119 700	0	0
Investointikulut	-10 162 967	-9 038 400	-7 515 000	1 124 567	-1 523 400	-9 038 400
Investointimenot yht.	-10 162 967	-9 038 400	-7 515 000	1 124 567	-1 523 400	-9 038 400
Kaikki NETTO yhteensä	-10 043 267	-9 038 400	-7 515 000	1 004 867	-1 523 400	-9 038 400
**Koneet ja kalusto						
Rahoitusosuus	0	0	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Investointikulut	-132 610	-825 000	-825 000	-692 390	0	-825 000
Investointimenot yht.	-132 610	-825 000	-825 000	-692 390	0	-825 000
Kaikki NETTO yhteensä	-132 610	-825 000	-825 000	-692 390	0	-825 000

Investointien toteutuminen lautakunnittain

KAUPUNGINHALLITUKSEN ALAINEN TOIMINTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
Investointikulut		-1 290	-320 000	-320 000	-318 710		-320 000
Investointimenot yht.		-1 290	-320 000	-320 000	-318 710		-320 000
Kaikki NETTO yhteensä		-1 290	-320 000	-320 000	-318 710		-320 000
**Aineettomat hyödykkeet							
Investointikulut		-1 290	-320 000	-320 000	-318 710		-320 000
Investointimenot yht.		-1 290	-320 000	-320 000	-318 710		-320 000
Kaikki NETTO yhteensä		-1 290	-320 000	-320 000	-318 710		-320 000
601133 Käyttövaltuushallinan kehittäminen							
Investointikulut			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
Investointimenot yht.			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
Kaikki NETTO yhteensä			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
601203 Asiakirjahallintojärjestelmän kehittäminen							
Investointikulut			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
Investointimenot yht.			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
Kaikki NETTO yhteensä			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
601204 Sähköisen arkiston hankinta							
Investointikulut			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
Investointimenot yht.			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
Kaikki NETTO yhteensä			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
601205 Pysäköinninvalvonnan ohjelmistokehitys							
Investointikulut			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
Investointimenot yht.			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
Kaikki NETTO yhteensä			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
601207 Talous- ja HR-järjestelmien kehittäminen							
Investointikulut			-40 000	-40 000	-40 000		-40 000
Investointimenot yht.			-40 000	-40 000	-40 000		-40 000
Kaikki NETTO yhteensä			-40 000	-40 000	-40 000		-40 000
601210 Sähköisten palveluiden kehittäminen, digituki							
Investointikulut			-65 000	-65 000	-65 000		-65 000
Investointimenot yht.			-65 000	-65 000	-65 000		-65 000
Kaikki NETTO yhteensä			-65 000	-65 000	-65 000		-65 000
601211 Intranetin kehittäminen							
Investointikulut			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
Investointimenot yht.			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
Kaikki NETTO yhteensä			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
601220 ICT investoinnit (budjettikohde)							
Investointikulut			-35 000	-35 000	-35 000		-35 000
Investointimenot yht.			-35 000	-35 000	-35 000		-35 000
Kaikki NETTO yhteensä			-35 000	-35 000	-35 000		-35 000
601223 Osakesijoitukset							
Investointikulut		-1 290			1 290		
Investointimenot yht.		-1 290			1 290		
Kaikki NETTO yhteensä		-1 290			1 290		

*) vain jatkuvista hankkeista

HYVINVOINTILAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
Investointikulut		-248 595	-495 000	-495 000	-246 405		-495 000
Investointimenot yht.		-248 595	-495 000	-495 000	-246 405		-495 000
Kaikki NETTO yhteensä		-248 595	-495 000	-495 000	-246 405		-495 000
**Aineettomat hyödykkeet							
Investointikulut			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
Investointimenot yht.			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
Kaikki NETTO yhteensä			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
601209 Museon kokoelmahallintaohjelma							
Investointikulut			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
Investointimenot yht.			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
Kaikki NETTO yhteensä			-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
**Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Investointikulut		-224 536	-150 000	-150 000	74 536		-150 000
Investointimenot yht.		-224 536	-150 000	-150 000	74 536		-150 000
Kaikki NETTO yhteensä		-224 536	-150 000	-150 000	74 536		-150 000
653034 Lähiliikuntarakentaminen							
Investointikulut			-150 000	-150 000	-150 000		-150 000
Investointimenot yht.			-150 000	-150 000	-150 000		-150 000
Kaikki NETTO yhteensä			-150 000	-150 000	-150 000		-150 000
655641 Kilpisen kentän tekonurmi							
Investointikulut		-65 676			65 676		
Investointimenot yht.		-65 676			65 676		
Kaikki NETTO yhteensä		-65 676			65 676		
655663 Keskuskoulun lähiliikunta/välineistö							
Investointikulut		-94 915			94 915		
Investointimenot yht.		-94 915			94 915		
Kaikki NETTO yhteensä		-94 915			94 915		
655610 Keskuskoulun lähiliikuntarakentaminen							
Investointikulut		-63 945			63 945		
Investointimenot yht.		-63 945			63 945		
Kaikki NETTO yhteensä		-63 945			63 945		
**Koneet ja kalusto							
Investointikulut		-24 059	-315 000	-315 000	-290 941		-315 000
Investointimenot yht.		-24 059	-315 000	-315 000	-290 941		-315 000
Kaikki NETTO yhteensä		-24 059	-315 000	-315 000	-290 941		-315 000
655257 Kirjastoauto							
Investointikulut			-250 000	-250 000	-250 000		-250 000
Investointimenot yht.			-250 000	-250 000	-250 000		-250 000
Kaikki NETTO yhteensä			-250 000	-250 000	-250 000		-250 000
655260 Museon vaihtuvien näyttelyiden kalusteet							
Investointikulut		-24 059	-35 000	-35 000	-10 941		-35 000
Investointimenot yht.		-24 059	-35 000	-35 000	-10 941		-35 000
Kaikki NETTO yhteensä		-24 059	-35 000	-35 000	-10 941		-35 000
655478 Tosiaikainen kävijälaskentajärjestelmä							
Investointikulut			-15 000	-15 000	-15 000		-15 000
Investointimenot yht.			-15 000	-15 000	-15 000		-15 000
Kaikki NETTO yhteensä			-15 000	-15 000	-15 000		-15 000
655476 Lajittelevan palautusautomaatin laajennus							
Investointikulut			-15 000	-15 000	-15 000		-15 000
Investointimenot yht.			-15 000	-15 000	-15 000		-15 000
Kaikki NETTO yhteensä			-15 000	-15 000	-15 000		-15 000

*) vain jatkuvista hankkeista

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
Investointikulut		-36 755	-20 000	-20 000	16 755		-20 000
Investointimenot yht.		-36 755	-20 000	-20 000	16 755		-20 000
Kaikki NETTO yhteensä		-36 755	-20 000	-20 000	16 755		-20 000
**Aineettomat hyödykkeet							
Investointikulut		-19 230	-20 000	-20 000	-770		-20 000
Investointimenot yht.		-19 230	-20 000	-20 000	-770		-20 000
Kaikki NETTO yhteensä		-19 230	-20 000	-20 000	-770		-20 000
601215 Varhaiskasvatuksen pedagogiset ohjelmistot							
Investointikulut		-19 230	-20 000	-20 000	-770		-20 000
Investointimenot yht.		-19 230	-20 000	-20 000	-770		-20 000
Kaikki NETTO yhteensä		-19 230	-20 000	-20 000	-770		-20 000
**Koneet ja kalusto							
Investointikulut		-17 525			17 525		
Investointimenot yht.		-17 525			17 525		
Kaikki NETTO yhteensä		-17 525			17 525		
655032 Karhulan alakoulun kalusteet							
Investointikulut		-17 525			17 525		
Investointimenot yht.		-17 525			17 525		
Kaikki NETTO yhteensä		-17 525			17 525		

*) vain jatkuvista hankkeista

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
INVESTOINNIT							
Rahoitusosuus		786 900	400 000	400 000	-386 900		400 000
Investointitulot		786 900	400 000	400 000	-386 900		400 000
Investointikulut		-28 030 838	-28 412 400	-27 389 000	-381 562	-1 023 400	-28 412 400
Investointimenot yht.		-28 030 838	-28 412 400	-27 389 000	-381 562	-1 023 400	-28 412 400
Kaikki NETTO yhteensä		-27 243 938	-28 012 400	-26 989 000	-768 462	-1 023 400	-28 012 400
**Maa- ja vesialueet							
Investointikulut		-677 932	-1 900 000	-2 200 000	-1 222 068		-1 900 000
Investointimenot yht.		-677 932	-1 900 000	-2 200 000	-1 222 068		-1 900 000
Kaikki NETTO yhteensä		-677 932	-1 900 000	-2 200 000	-1 222 068		-1 900 000
651371 Maaomaisuus- ja kiinteistöhankinnat							
Investointikulut		-386 949	-1 700 000	-2 000 000	-1 313 051		-1 700 000
Investointimenot yht.		-386 949	-1 700 000	-2 000 000	-1 313 051		-1 700 000
Kaikki NETTO yhteensä		-386 949	-1 700 000	-2 000 000	-1 313 051		-1 700 000
655326 Keltakallion tonttihankinnat, alue 2							
Investointikulut	-1 260 973	-74 777			74 777		
Investointimenot yht.	-1 260 973	-74 777			74 777		
Kaikki NETTO yhteensä	-1 260 973	-74 777			74 777		
655393 Keltakallion puusto, alue 2							
Investointikulut	-407 542	-8 317	-200 000	-200 000	-191 683		-200 000
Investointimenot yht.	-407 542	-8 317	-200 000	-200 000	-191 683		-200 000
Kaikki NETTO yhteensä	-407 542	-8 317	-200 000	-200 000	-191 683		-200 000
655508 Ostot rakennus							
Investointikulut		-56 000			56 000		
Investointimenot yht.		-56 000			56 000		
Kaikki NETTO yhteensä		-56 000			56 000		
655608 Muiden alueiden puusto							
Investointikulut		-151 888			151 888		
Investointimenot yht.		-151 888			151 888		
Kaikki NETTO yhteensä		-151 888			151 888		
**Rakennukset							
Rahoitusosuus		667 200	400 000	400 000	-267 200		400 000
Investointitulot		667 200	400 000	400 000	-267 200		400 000
Investointikulut		-14 141 951	-14 114 000	-14 314 000	27 951		-14 114 000
Investointimenot yht.		-14 141 951	-14 114 000	-14 314 000	27 951		-14 114 000
Kaikki NETTO yhteensä		-13 474 751	-13 714 000	-13 914 000	-239 249		-13 714 000
654765 Edellisten vuosien keskeneräiset talokohteet							
Investointikulut			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
Investointimenot yht.			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
Kaikki NETTO yhteensä			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
654767 Rak. energiatehokkuusinvestoinnit							
Investointikulut			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
Investointimenot yht.			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
Kaikki NETTO yhteensä			-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
655636 Puistola kenttä, lämmitystapamuutos							
Investointikulut		-76 463			76 463		
Investointimenot yht.		-76 463			76 463		
Kaikki NETTO yhteensä		-76 463			76 463		
654914 Kantasataman infra, matkustajaterminaali							
Investointikulut				-200 000		200 000	
Investointimenot yht.				-200 000		200 000	
Kaikki NETTO yhteensä				-200 000		200 000	
655025 Karhulan koulukeskus							
Investointikulut	-379 746	379 746			-379 746		
Investointimenot yht.	-379 746	379 746			-379 746		
Kaikki NETTO yhteensä	-379 746	379 746			-379 746		
655026 Karhulan alakoulu, perusopetus							
Rahoitusosuus		600 000	400 000	400 000	-200 000		400 000
Investointitulot		600 000	400 000	400 000	-200 000		400 000
Investointikulut	-2 824 596	-11 150 488	-12 000 000	-12 000 000	-849 512		-12 000 000
Investointimenot yht.	-2 824 596	-11 150 488	-12 000 000	-12 000 000	-849 512		-12 000 000
Kaikki NETTO yhteensä	-2 824 596	-10 550 488	-11 600 000	-11 600 000	-1 049 512		-11 600 000

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
655493 Karhulan alakoulu, esiopetus							
Investointikulut	-137 557	-838 326			838 326		
Investointimenot yht.	-137 557	-838 326			838 326		
Kaikki NETTO yhteensä	-137 557	-838 326			838 326		
655494 Karhulan alakoulu, aamu- ja ip-toiminta							
Investointikulut	-16 332	-119 761			119 761		
Investointimenot yht.	-16 332	-119 761			119 761		
Kaikki NETTO yhteensä	-16 332	-119 761			119 761		
655036 Pihkoon koulu, koulu- ja päiväkotiverkko							
Rahoitusosuus		67 200			-67 200		
Investointitulot		67 200			-67 200		
Investointikulut		-24 202			24 202		
Investointimenot yht.		-24 202			24 202		
Kaikki NETTO yhteensä		42 998			-42 998		
655038 Turvapuisto, remonttia ja laitetekniikka							
Investointikulut		-134 619			-65 381		
Investointimenot yht.		-134 619			-65 381		
Kaikki NETTO yhteensä		-134 619			-65 381		
655267 AT Areena: aurinkokatsomo							
Investointikulut	-29 669	-1 644 628			-5 372		
Investointimenot yht.	-29 669	-1 644 628			-5 372		
Kaikki NETTO yhteensä	-29 669	-1 644 628			-5 372		
655268 Karhulan uusi päiväkoti							
Investointikulut	-19770	-5 248			5 248		
Investointimenot yht.	-19770	-5 248			5 248		
Kaikki NETTO yhteensä	-19770	-5 248			5 248		
655480 Kaupungintalon palopoistumistie							
Investointikulut					-64 000		
Investointimenot yht.					-64 000		
Kaikki NETTO yhteensä					-64 000		
655555 Maretarium, VAK-uusinta							
Investointikulut		-12 235			12 235		
Investointimenot yht.		-12 235			12 235		
Kaikki NETTO yhteensä		-12 235			12 235		
655559 Opintokeskus Karhu, ikkunavälieristeiden uusinta							
Investointikulut		-26 579			26 579		
Investointimenot yht.		-26 579			26 579		
Kaikki NETTO yhteensä		-26 579			26 579		
655560 Varissaari, ravintolan vesikaton uusinta yms.							
Investointikulut		-136 003			136 003		
Investointimenot yht.		-136 003			136 003		
Kaikki NETTO yhteensä		-136 003			136 003		
655561 Lyseo Globus, torniosan julkisivukorjaus							
Investointikulut		-88 290			88 290		
Investointimenot yht.		-88 290			88 290		
Kaikki NETTO yhteensä		-88 290			88 290		
655562 Keskuskoulu, julkisivun rappauskorjaukset							
Investointikulut		-24 312			24 312		
Investointimenot yht.		-24 312			24 312		
Kaikki NETTO yhteensä		-24 312			24 312		
655563 Käpylän päiväkoti, keittiökorjaus							
Investointikulut		-35 955			35 955		
Investointimenot yht.		-35 955			35 955		
Kaikki NETTO yhteensä		-35 955			35 955		
655564 Lankilan päiväkoti, kalusteet ja sisävalaistus							
Investointikulut		-93 894			93 894		
Investointimenot yht.		-93 894			93 894		
Kaikki NETTO yhteensä		-93 894			93 894		
655660 Kangaskatu 2, Korjauspaja valaistus							
Investointikulut		-5 428			5 428		
Investointimenot yht.		-5 428			5 428		
Kaikki NETTO yhteensä		-5 428			5 428		

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
655609 Yhteisötalo Messi, korjaukset							
Investointikulut		-17 295			17 295		
Investointimenot yht.		-17 295			17 295		
Kaikki NETTO yhteensä		-17 295			17 295		
655679 Kaupungintalo tilamuutokset							
Investointikulut		-87 969			87 969		
Investointimenot yht.		-87 969			87 969		
Kaikki NETTO yhteensä		-87 969			87 969		
**Rakennukset, perusparannus							
Investointikulut		-3 181 499	-3 000 000	-3 000 000	181 499		-3 000 000
Investointimenot yht.		-3 181 499	-3 000 000	-3 000 000	181 499		-3 000 000
Kaikki NETTO yhteensä		-3 181 499	-3 000 000	-3 000 000	181 499		-3 000 000
654766 Perusparannustyöt (Sosiaali- ja terveys)							
Investointikulut			-150 000	-150 000	-150 000		-150 000
Investointimenot yht.			-150 000	-150 000	-150 000		-150 000
Kaikki NETTO yhteensä			-150 000	-150 000	-150 000		-150 000
654969 Perusparannus muut rakennukset							
Investointikulut			-1 150 000	-1 150 000	-1 150 000		-1 150 000
Investointimenot yht.			-1 150 000	-1 150 000	-1 150 000		-1 150 000
Kaikki NETTO yhteensä			-1 150 000	-1 150 000	-1 150 000		-1 150 000
654970 Perusparannus opetus- ja kulttuurirakennukset							
Investointikulut			-1 700 000	-1 700 000	-1 700 000		-1 700 000
Investointimenot yht.			-1 700 000	-1 700 000	-1 700 000		-1 700 000
Kaikki NETTO yhteensä			-1 700 000	-1 700 000	-1 700 000		-1 700 000
655320 Sateenkaaren päiväkoti, peruskorjaus							
Investointikulut	-714 066	-502 857			502 857		
Investointimenot yht.	-714 066	-502 857			502 857		
Kaikki NETTO yhteensä	-714 066	-502 857			502 857		
655328 Kaupungintalo tilamuutokset ja korjaukset							
Investointikulut	-262 841	-238 510			238 510		
Investointimenot yht.	-262 841	-238 510			238 510		
Kaikki NETTO yhteensä	-262 841	-238 510			238 510		
655332 Hovinpuiston päiväkoti, aurinkokatos							
Investointikulut	-4 533	-32 612			32 612		
Investointimenot yht.	-4 533	-32 612			32 612		
Kaikki NETTO yhteensä	-4 533	-32 612			32 612		
655334 Kotkan kirjasto, sosiaalitilojen korjaus							
Investointikulut	-131 441	-187 457			187 457		
Investointimenot yht.	-131 441	-187 457			187 457		
Kaikki NETTO yhteensä	-131 441	-187 457			187 457		
655444 Kymenlaaksonkatu 4, korjaukset							
Investointikulut	-16 683	-132 031			132 031		
Investointimenot yht.	-16 683	-132 031			132 031		
Kaikki NETTO yhteensä	-16 683	-132 031			132 031		
655488 Laivurinkatu 4, 1.krs ikkunat ja sos.tila							
Investointikulut	-13 160	-240 960			240 960		
Investointimenot yht.	-13 160	-240 960			240 960		
Kaikki NETTO yhteensä	-13 160	-240 960			240 960		
655549 Jäähalli, pohjalaatan uusinta							
Investointikulut		-741 899			741 899		
Investointimenot yht.		-741 899			741 899		
Kaikki NETTO yhteensä		-741 899			741 899		
655550 Maretarium, julkisivumaalaustyöt							
Investointikulut		-69 646			69 646		
Investointimenot yht.		-69 646			69 646		
Kaikki NETTO yhteensä		-69 646			69 646		
655551 Mussalon liikuntahalli, kuntosalin lattiapinnoitteet							
Investointikulut		-31 648			31 648		
Investointimenot yht.		-31 648			31 648		
Kaikki NETTO yhteensä		-31 648			31 648		
655552 Ruonalan urheiluhalli, huoltoportaan rakentaminen							
Investointikulut		-90 056			90 056		
Investointimenot yht.		-90 056			90 056		
Kaikki NETTO yhteensä		-90 056			90 056		

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
655553 Karhulan uimahalli, korjaukset							
Investointikulut		-25 624			25 624		
Investointimenot yht.		-25 624			25 624		
Kaikki NETTO yhteensä		-25 624			25 624		
655554 Kotkantie 2 materiaalikeskus, korjaukset							
Investointikulut		-530 068			530 068		
Investointimenot yht.		-530 068			530 068		
Kaikki NETTO yhteensä		-530 068			530 068		
655607 Kotkan uimala, korjaukset							
Investointikulut		-35 243			35 243		
Investointimenot yht.		-35 243			35 243		
Kaikki NETTO yhteensä		-35 243			35 243		
655613 Karhulan uimahalli ositt. peruskorjaus v.2023							
Investointikulut		-64 230			64 230		
Investointimenot yht.		-64 230			64 230		
Kaikki NETTO yhteensä		-64 230			64 230		
655614 Karhulan liikuntahalli, puulattian kunnostustyö							
Investointikulut		-27 258			27 258		
Investointimenot yht.		-27 258			27 258		
Kaikki NETTO yhteensä		-27 258			27 258		
655615 Otsolan koulu, korjaukset v.2023							
Investointikulut		-211 450			211 450		
Investointimenot yht.		-211 450			211 450		
Kaikki NETTO yhteensä		-211 450			211 450		
655732 Turvapuisto, saniteettikontti							
Investointikulut		-19 950			19 950		
Investointimenot yht.		-19 950			19 950		
Kaikki NETTO yhteensä		-19 950			19 950		
**Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Rahoitusosuus		119 700			-119 700		
Investointitulot		119 700			-119 700		
Investointikulut		-9 938 431	-8 888 400	-7 365 000	1 050 031	-1 523 400	-8 888 400
Investointimenot yht.		-9 938 431	-8 888 400	-7 365 000	1 050 031	-1 523 400	-8 888 400
Kaikki NETTO yhteensä		-9 818 731	-8 888 400	-7 365 000	930 331	-1 523 400	-8 888 400
651292 Katuvalot							
Investointikulut	-703 563	-183 087	-300 000	-300 000	-116 913		-300 000
Investointimenot yht.	-703 563	-183 087	-300 000	-300 000	-116 913		-300 000
Kaikki NETTO yhteensä	-703 563	-183 087	-300 000	-300 000	-116 913		-300 000
654134 Katutyöt vesihuollon saneer. yhteydessä							
Investointikulut			-250 000	-300 000	-250 000	50 000	-250 000
Investointimenot yht.			-250 000	-300 000	-250 000	50 000	-250 000
Kaikki NETTO yhteensä			-250 000	-300 000	-250 000	50 000	-250 000
654605 Museorakenteet							
Investointikulut	-28 163	-7 280	-20 000	-20 000	-12 720		-20 000
Investointimenot yht.	-28 163	-7 280	-20 000	-20 000	-12 720		-20 000
Kaikki NETTO yhteensä	-28 163	-7 280	-20 000	-20 000	-12 720		-20 000
654425 Edellisen vuoden keskeneräiset infrakohteet							
Investointikulut			-200 000	-200 000	-200 000		-200 000
Investointimenot yht.			-200 000	-200 000	-200 000		-200 000
Kaikki NETTO yhteensä			-200 000	-200 000	-200 000		-200 000
654623 Kymin lentokentän peruskunnostus							
Investointikulut	-15 554	-2 605			2 605		
Investointimenot yht.	-15 554	-2 605			2 605		
Kaikki NETTO yhteensä	-15 554	-2 605			2 605		
654915 Kantasataman infra, tapahtumatori, leikk							
Investointikulut	-16 323	-198 982	-120 000	-260 000	78 982	140 000	-120 000
Investointimenot yht.	-16 323	-198 982	-120 000	-260 000	78 982	140 000	-120 000
Kaikki NETTO yhteensä	-16 323	-198 982	-120 000	-260 000	78 982	140 000	-120 000
654918 Paimenportin seisakkeen kulkuyhteyden yl							
Investointikulut		-16 917	-20 000	-250 000	-3 083	230 000	-20 000
Investointimenot yht.		-16 917	-20 000	-250 000	-3 083	230 000	-20 000
Kaikki NETTO yhteensä		-16 917	-20 000	-250 000	-3 083	230 000	-20 000

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
654919 Karhulan linja-autopysäkki/terminaalijär							
Investointikulut			-90 000		-90 000	-90 000	-90 000
Investointimenot yht.			-90 000		-90 000	-90 000	-90 000
Kaikki NETTO yhteensä			-90 000		-90 000	-90 000	-90 000
654921 Pyöräpysäköinnin kehittäminen							
Investointikulut			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
Investointimenot yht.			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
Kaikki NETTO yhteensä			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
654924 Keskuskadun jatke, kääntö Satamakadulle							
Investointikulut		-35 102	-40 000		-4 898	-40 000	-40 000
Investointimenot yht.		-35 102	-40 000		-4 898	-40 000	-40 000
Kaikki NETTO yhteensä		-35 102	-40 000		-4 898	-40 000	-40 000
654927 Keskustan pysäkit, linja-autoterminaalit							
Investointikulut	-17 482	-43 494	-260 000	-260 000	-216 506		-260 000
Investointimenot yht.	-17 482	-43 494	-260 000	-260 000	-216 506		-260 000
Kaikki NETTO yhteensä	-17 482	-43 494	-260 000	-260 000	-216 506		-260 000
655429 Sunilan kuntorata							
Rahoitusosuus		40 758			-40 758		
Investointitulot		40 758			-40 758		
Investointikulut	-143 777	-26 540			-73 460		
Investointimenot yht.	-138 277	-26 540			-73 460		
Kaikki NETTO yhteensä	-138 277	14 217			-114 217		
655430 Sunilan kuntoradan liikuntavälineet							
Rahoitusosuus		8 942			-8 942		
Investointitulot		8 942			-8 942		
Investointikulut		-36 161			36 161		
Investointimenot yht.		-36 161			36 161		
Kaikki NETTO yhteensä		-27 219			27 219		
655594 Jäkälä-, Pursu- ja Suotien katutyöt							
Investointikulut	-20 255	-88 822			88 822		
Investointimenot yht.	-20 255	-88 822			88 822		
Kaikki NETTO yhteensä	-20 255	-88 822			88 822		
655595 Leikkipuisto, Hurtanpuiston kalusteet							
Investointikulut		-9 914			9 914		
Investointimenot yht.		-9 914			9 914		
Kaikki NETTO yhteensä		-9 914			9 914		
655596 Leikkipuisto, Santalahden kalusteet							
Investointikulut		-20 865			20 865		
Investointimenot yht.		-20 865			20 865		
Kaikki NETTO yhteensä		-20 865			20 865		
655618 Tornatorin- ja Salakuljettajantien viimeistely							
Investointikulut		-65 327			65 327		
Investointimenot yht.		-65 327			65 327		
Kaikki NETTO yhteensä		-65 327			65 327		
655043 Kantasataman infra, pysäköinti kattamaton							
Investointikulut	-16 047	-416 017	-500 000	-200 000	-83 983	-300 000	-500 000
Investointimenot yht.	-16 047	-416 017	-500 000	-200 000	-83 983	-300 000	-500 000
Kaikki NETTO yhteensä	-16 047	-416 017	-500 000	-200 000	-83 983	-300 000	-500 000
655045 Paimenportin eritasoliittymän toteutus							
Investointikulut	-4 036 286	-1 196 287	-275 000	-275 000	921 287		-275 000
Investointimenot yht.	-4 036 286	-1 196 287	-275 000	-275 000	921 287		-275 000
Kaikki NETTO yhteensä	-4 036 286	-1 196 287	-275 000	-275 000	921 287		-275 000
655052 Mussalon Etukylän infran rakentaminen							
Investointikulut	-69 433	-824 958	-600 000	-600 000	224 958		-600 000
Investointimenot yht.	-69 433	-824 958	-600 000	-600 000	224 958		-600 000
Kaikki NETTO yhteensä	-69 433	-824 958	-600 000	-600 000	224 958		-600 000
655053 Keltakalliontien jatke							
Investointikulut	-100 404	-64 872			64 872		
Investointimenot yht.	-87 209	-64 872			64 872		
Kaikki NETTO yhteensä	-87 209	-64 872			64 872		
655055 Siltojen peruskorjaukset, Kyminsuun rs							
Investointikulut	-649 558	-129 087	-150 000		-20 913	-150 000	-150 000
Investointimenot yht.	-649 558	-129 087	-150 000		-20 913	-150 000	-150 000
Kaikki NETTO yhteensä	-649 558	-129 087	-150 000		-20 913	-150 000	-150 000

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
655056 Siltojen peruskorjaukset, Kivisalmen silta							
Investointikulut	-1 923	-20 695	-50 000	-50 000	-29 305		-50 000
Investointimenot yht.	-1 923	-20 695	-50 000	-50 000	-29 305		-50 000
Kaikki NETTO yhteensä	-1 923	-20 695	-50 000	-50 000	-29 305		-50 000
655058 Munsaari 1. vaihe: Mantereen kadut							
Investointikulut	-927 853	-482 665	-136 000		346 665	-136 000	-136 000
Investointimenot yht.	-912 821	-482 665	-136 000		346 665	-136 000	-136 000
Kaikki NETTO yhteensä	-912 821	-482 665	-136 000		346 665	-136 000	-136 000
655061 Munsaaren sillan kunnostus ja uusi kevytliikenteen silta							
Investointikulut	-1 004 348	-486 831	-800 000	-200 000	-313 169	-600 000	-800 000
Investointimenot yht.	-1 004 348	-486 831	-800 000	-200 000	-313 169	-600 000	-800 000
Kaikki NETTO yhteensä	-1 004 348	-486 831	-800 000	-200 000	-313 169	-600 000	-800 000
655227 Keltakallion teollisuusalue							
Investointikulut	-566 239	-2 666 817	-2 750 000	-2 300 000	-83 183	-450 000	-2 750 000
Investointimenot yht.	-566 239	-2 666 817	-2 750 000	-2 300 000	-83 183	-450 000	-2 750 000
Kaikki NETTO yhteensä	-566 239	-2 666 817	-2 750 000	-2 300 000	-83 183	-450 000	-2 750 000
655240 Esteettömyyden kehittäminen							
Investointikulut			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
Investointimenot yht.			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
Kaikki NETTO yhteensä			-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
655241 Perusparannustyöt, arvaamattomat							
Investointikulut			-50 000	-50 000	-50 000		-50 000
Investointimenot yht.			-50 000	-50 000	-50 000		-50 000
Kaikki NETTO yhteensä			-50 000	-50 000	-50 000		-50 000
655635 Langinkosken siltojen korjaustyö							
Investointikulut		-138 093			138 093		
Investointimenot yht.		-138 093			138 093		
Kaikki NETTO yhteensä		-138 093			138 093		
655639 Aittakorven meluvallin viimeistely							
Investointikulut		-24 373			24 373		
Investointimenot yht.		-24 373			24 373		
Kaikki NETTO yhteensä		-24 373			24 373		
655242 Karhulantien silta							
Investointikulut		-4 595	-25 000	-260 000	-20 405	235 000	-25 000
Investointimenot yht.		-4 595	-25 000	-260 000	-20 405	235 000	-25 000
Kaikki NETTO yhteensä		-4 595	-25 000	-260 000	-20 405	235 000	-25 000
655283 Itärannan silta							
Investointikulut	-135 025	-7 848			7 848		
Investointimenot yht.	-135 025	-7 848			7 848		
Kaikki NETTO yhteensä	-135 025	-7 848			7 848		
655465 Pernoon riippusilta							
Investointikulut	-19 897	-13 636		-200 000	13 636	200 000	
Investointimenot yht.	-19 897	-13 636		-200 000	13 636	200 000	
Kaikki NETTO yhteensä	-19 897	-13 636		-200 000	13 636	200 000	
655243 Karhulan alakoulun liikenneinfra							
Investointikulut	-22 078	-466 560	-575 000	-200 000	-108 440	-375 000	-575 000
Investointimenot yht.	-22 078	-466 560	-575 000	-200 000	-108 440	-375 000	-575 000
Kaikki NETTO yhteensä	-22 078	-466 560	-575 000	-200 000	-108 440	-375 000	-575 000
655244 Mussalon satama, Hanskinmaan tasoristeys							
Investointikulut	-75 138	30 138			-30 138		
Investointimenot yht.	-75 138	30 138			-30 138		
Kaikki NETTO yhteensä	-75 138	30 138			-30 138		
655245 Katujen liikenneturvallisuuskohteet							
Investointikulut	-7 380	-82 881	-72 000		10 881	-72 000	-72 000
Investointimenot yht.	-7 380	-82 881	-72 000		10 881	-72 000	-72 000
Kaikki NETTO yhteensä	-7 380	-82 881	-72 000		10 881	-72 000	-72 000
655247 Kuusisen pysäköinti- ja asiointijärjestelyt							
Investointikulut	-9 061	-4 729			4 729		
Investointimenot yht.	-9 061	-4 729			4 729		
Kaikki NETTO yhteensä	-9 061	-4 729			4 729		
655248 Venesatamat							
Investointikulut	-99 952	-110 190	-100 000	-100 000	10 190		-100 000
Investointimenot yht.	-99 952	-110 190	-100 000	-100 000	10 190		-100 000
Kaikki NETTO yhteensä	-99 952	-110 190	-100 000	-100 000	10 190		-100 000

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
655269 Sutelan liityntäliikenneaseman kehittäminen							
Investointikulut	-9 969	-78 199	-40 000	-40 000	38 199		-40 000
Investointimenot yht.	-9 969	-78 199	-40 000	-40 000	38 199		-40 000
Kaikki NETTO yhteensä	-9 969	-78 199	-40 000	-40 000	38 199		-40 000
655276 Jokirannantien rakentaminen							
Investointikulut	-5 765	-3 150	-100 000	-200 000	-96 850	100 000	-100 000
Investointimenot yht.	-5 765	-3 150	-100 000	-200 000	-96 850	100 000	-100 000
Kaikki NETTO yhteensä	-5 765	-3 150	-100 000	-200 000	-96 850	100 000	-100 000
655392 Keltakallion yleiskulut, omat							
Investointikulut		-3 352			3 352		
Investointimenot yht.		-3 352			3 352		
Kaikki NETTO yhteensä		-3 352			3 352		
655404 Munsaari 1.vaihe, katuvalaistus							
Investointikulut	-94 020	-29 459	-56 000		-26 541	-56 000	-56 000
Investointimenot yht.	-94 020	-29 459	-56 000		-26 541	-56 000	-56 000
Kaikki NETTO yhteensä	-94 020	-29 459	-56 000		-26 541	-56 000	-56 000
655405 Munsaari 1.vaihe laitosten yhteisputkitus							
Investointikulut	-26 750	-1 587			1 587		
Investointimenot yht.	-9 039	-1 587			1 587		
Kaikki NETTO yhteensä	-9 039	-1 587			1 587		
655406 Mussalon Etukylän infra, katuvalaistus							
Investointikulut	-4 578	-46 005	-90 200		-44 195	-90 200	-90 200
Investointimenot yht.	-4 578	-46 005	-90 200		-44 195	-90 200	-90 200
Kaikki NETTO yhteensä	-4 578	-46 005	-90 200		-44 195	-90 200	-90 200
655409 Mäntykankaan alue: Ruoho-, Kanerva- ja Vanamokatu							
Investointikulut	-234 969	-90 164	-73 200		16 964	-73 200	-73 200
Investointimenot yht.	-234 969	-90 164	-73 200		16 964	-73 200	-73 200
Kaikki NETTO yhteensä	-234 969	-90 164	-73 200		16 964	-73 200	-73 200
655410 Ristinkallion alue: Haara-, Tervas-, Naava- ja Kaarnakatu							
Investointikulut	-381 359	-27 871	-43 000		-15 129	-43 000	-43 000
Investointimenot yht.	-381 359	-27 871	-43 000		-15 129	-43 000	-43 000
Kaikki NETTO yhteensä	-381 359	-27 871	-43 000		-15 129	-43 000	-43 000
655637 Hiidenkirnuntien jatke							
Investointikulut		-157 445			157 445		
Investointimenot yht.		-157 445			157 445		
Kaikki NETTO yhteensä		-157 445			157 445		
655455 Erikoispuistojen peruskorjaus							
Investointikulut		-17 242	-40 000	-40 000	-22 758		-40 000
Investointimenot yht.		-17 242	-40 000	-40 000	-22 758		-40 000
Kaikki NETTO yhteensä		-17 242	-40 000	-40 000	-22 758		-40 000
655462 Mussalon Suuret niityt,perusparannus							
Investointikulut		-43 991	-50 000	-50 000	-6 009		-50 000
Investointimenot yht.		-43 991	-50 000	-50 000	-6 009		-50 000
Kaikki NETTO yhteensä		-43 991	-50 000	-50 000	-6 009		-50 000
655460 Leikkipuisto, Hurtanpuisto							
Investointikulut		-30 769	-60 000	-60 000	-29 231		-60 000
Investointimenot yht.		-30 769	-60 000	-60 000	-29 231		-60 000
Kaikki NETTO yhteensä		-30 769	-60 000	-60 000	-29 231		-60 000
655461 Leikkipuisto, Santalahti							
Investointikulut		-33 921	-60 000	-60 000	-26 079		-60 000
Investointimenot yht.		-33 921	-60 000	-60 000	-26 079		-60 000
Kaikki NETTO yhteensä		-33 921	-60 000	-60 000	-26 079		-60 000
655463 Uimarantojen kehittäminen, Santalahti							
Investointikulut		-49 127	-20 000	-20 000	29 127		-20 000
Investointimenot yht.		-49 127	-20 000	-20 000	29 127		-20 000
Kaikki NETTO yhteensä		-49 127	-20 000	-20 000	29 127		-20 000
655447 Kantasatama, Messikallen puisto							
Investointikulut	-6 933	-20 801	-15 000	-80 000	5 801		-15 000
Investointimenot yht.	-6 933	-20 801	-15 000	-80 000	5 801		-15 000
Kaikki NETTO yhteensä	-6 933	-20 801	-15 000	-80 000	5 801		-15 000
655470 Katusaneeraukset							
Investointikulut				-100 000			
Investointimenot yht.				-100 000			
Kaikki NETTO yhteensä				-100 000			

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
655469 Karhulan tori ja keskustan liikennealueet							
Rahoitusosuus		70 000			-70 000		
Investointitulot		70 000			-70 000		
Investointikulut	-10 360	-94 030		-50 000	94 030		
Investointimenot yht.	-10 360	-94 030		-50 000	94 030		
Kaikki NETTO yhteensä	-10 360	-24 030		-50 000	24 030		
655466 Bussipysäkkien uusiminen ja kehittäminen							
Investointikulut			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
Investointimenot yht.			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
Kaikki NETTO yhteensä			-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
655472 Pyöräilyreittien opastus ja viitoitus							
Investointikulut				-100 000			
Investointimenot yht.				-100 000			
Kaikki NETTO yhteensä				-100 000			
655471 Kukkalahden kulkuyhteys, nostoramppi, nostolaituri							
Investointikulut		-48 294	-100 000		-51 706		-100 000
Investointimenot yht.		-48 294	-100 000		-51 706		-100 000
Kaikki NETTO yhteensä		-48 294	-100 000		-51 706		-100 000
655467 Kantasataman hotellitontin esirakentaminen PÄÄT 1/2024							
Investointikulut	-143 106	-162 280	-100 000	-100 000	62 280		-100 000
Investointimenot yht.	-143 106	-162 280	-100 000	-100 000	62 280		-100 000
Kaikki NETTO yhteensä	-143 106	-162 280	-100 000	-100 000	62 280		-100 000
655483 Pysäköinninohjauslaitteet							
Investointikulut		-87 592	-300 000	-300 000	-212 409		-300 000
Investointimenot yht.		-87 592	-300 000	-300 000	-212 409		-300 000
Kaikki NETTO yhteensä		-87 592	-300 000	-300 000	-212 409		-300 000
655543 Hiidenkirnuntien yhteisputkitus							
Investointikulut	-11 200	-16 800	-8 000		8 800		-8 000
Investointimenot yht.	-11 200	-16 800	-8 000		8 800		-8 000
Kaikki NETTO yhteensä	-11 200	-16 800	-8 000		8 800		-8 000
655612 Hanskinmaan meren täyttö							
Investointikulut		-56 040	-50 000		6 040		-50 000
Investointimenot yht.		-56 040	-50 000		6 040		-50 000
Kaikki NETTO yhteensä		-56 040	-50 000		6 040		-50 000
655616 Etukylän pohjoinen akk silta							
Investointikulut		-6 653	-10 000		-3 347		-10 000
Investointimenot yht.		-6 653	-10 000		-3 347		-10 000
Kaikki NETTO yhteensä		-6 653	-10 000		-3 347		-10 000
655617 Kantasataman väliaikainen pysäköinti							
Investointikulut		-267 867	-150 000		117 867		-150 000
Investointimenot yht.		-267 867	-150 000		117 867		-150 000
Kaikki NETTO yhteensä		-267 867	-150 000		117 867		-150 000
655620 Jumalniemen katu- ja hulevesijärjestelyt							
Investointikulut		-4 532			4 532		
Investointimenot yht.		-4 532			4 532		
Kaikki NETTO yhteensä		-4 532			4 532		
655621 Jäkälä-, Pursu- ja Suotien katuvalot							
Investointikulut		-104 000			104 000		
Investointimenot yht.		-104 000			104 000		
Kaikki NETTO yhteensä		-104 000			104 000		
655622 Lankilan katusaneeraukset vaihe 1							
Investointikulut		-51 666			51 666		
Investointimenot yht.		-51 666			51 666		
Kaikki NETTO yhteensä		-51 666			51 666		
655642 Kantasataman parkkialueiden valaistus							
Investointikulut		-144 737			144 737		
Investointimenot yht.		-144 737			144 737		
Kaikki NETTO yhteensä		-144 737			144 737		
655661 Kantasataman sähköautojen latauslaitteet							
Investointikulut		-18 640			18 640		
Investointimenot yht.		-18 640			18 640		
Kaikki NETTO yhteensä		-18 640			18 640		

KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA	Toteuma 2020-2022 *)	TP 2023	MTA 2023	TA 2023	MTA - TP poikkeama	MTA - TA poikkeama	Ennuste 2023
655737 Pysäköintialue P3							
Investointikulut		-267 935			267 935		
Investointimenot yht.		-267 935			267 935		
Kaikki NETTO yhteensä		-267 935			267 935		
655738 285-420-871-5 Pysäköintialue P3							
Investointikulut		-21 696			21 696		
Investointimenot yht.		-21 696			21 696		
Kaikki NETTO yhteensä		-21 696			21 696		
655739 285-1-139-5 Pysäköintialue P3							
Investointikulut		-92 491			92 491		
Investointimenot yht.		-92 491			92 491		
Kaikki NETTO yhteensä		-92 491			92 491		
655724 Santavekselintien rakentaminen							
Investointikulut		-8 846			8 846		
Investointimenot yht.		-8 846			8 846		
Kaikki NETTO yhteensä		-8 846			8 846		
655725 Keltakallion hulevesialtaan rakent.							
Investointikulut		-528			528		
Investointimenot yht.		-528			528		
Kaikki NETTO yhteensä		-528			528		
655726 Keltakallion EV-alueen pysäköinti							
Investointikulut		-1 196			1 196		
Investointimenot yht.		-1 196			1 196		
Kaikki NETTO yhteensä		-1 196			1 196		
655727 Keltakallion teoll.al. melu- ja maisemavalli							
Investointikulut		-1 490			1 490		
Investointimenot yht.		-1 490			1 490		
Kaikki NETTO yhteensä		-1 490			1 490		
655728 Keltakallion teoll.al. läntinen esirakentaminen							
Investointikulut		-1 948			1 948		
Investointimenot yht.		-1 948			1 948		
Kaikki NETTO yhteensä		-1 948			1 948		
**Koneet ja kalusto							
Investointikulut		-91 026	-510 000	-510 000	-418 974		-510 000
Investointimenot yht.		-91 026	-510 000	-510 000	-418 974		-510 000
Kaikki NETTO yhteensä		-91 026	-510 000	-510 000	-418 974		-510 000
655475 Konekeskuksen kalusto 2023							
Investointikulut			-400 000	-400 000	-400 000		-400 000
Investointimenot yht.			-400 000	-400 000	-400 000		-400 000
Kaikki NETTO yhteensä			-400 000	-400 000	-400 000		-400 000
655477 Liikuntapaikkojen pienoistraktorit							
Investointikulut		-52 500	-60 000	-60 000	-7 500		-60 000
Investointimenot yht.		-52 500	-60 000	-60 000	-7 500		-60 000
Kaikki NETTO yhteensä		-52 500	-60 000	-60 000	-7 500		-60 000
655473 Puistotoimen kaluston uusiminen 2023							
Investointikulut		-24 010	-50 000	-50 000	-25 990		-50 000
Investointimenot yht.		-24 010	-50 000	-50 000	-25 990		-50 000
Kaikki NETTO yhteensä		-24 010	-50 000	-50 000	-25 990		-50 000
655723 Puistotoimen peräkärri							
Investointikulut		-14 516			14 516		
Investointimenot yht.		-14 516			14 516		
Kaikki NETTO yhteensä		-14 516			14 516		

*) vain jatkuvista hankkeista

3.5 Rahoitusosan toteutuminen

KOTKAN KAUPUNKI, t eur	TOTEUMA	TALOUSARVIO	TALOUS-ARVIO MUUTOKSET	MUUTETTU TALOUSARVIO	POIKKEAMA + PAREMPI - HUONOMPI
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	44 480	23 213	10 016	33 229	11 251
Satunnaiset erät, netto	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-6	0	0	0	-6
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-28 317	-28 224	-1 023	-29 247	930
Rahoitusosuudet investointeihin	787	400	0	400	387
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	397	0	0	0	397
TOIMINTA JA INVESTOINNIT, NETTO	17 340	-4 611	8 992	4 382	12 959
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-155	-22 200	-5 400	-27 600	27 445
Antolainasaamisten vähennykset	0	1 102	0	1 102	-1 102
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30 000	27 122	6 154	33 276	-3 276
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 676	-7 676	2 000	-5 676	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	13 924	12 000	-7 000	5 000	8 924
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-46 697	0	0	0	-46 697
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	8 736	5 737	4 746	10 484	-1 747

Tulorahoitus muodostuu vuosikatteesta ja sen jälkeen mahdollisesti esiintyvistä satunnaisista eristä. Näiden lisäksi huomioidaan tulorahoituksen korjauserät. Tulorahoituksen korjauserät – 6 t eur muodostuivat omaisuuden myyntivoitoista ja -tappioista - 0,2 milj. euroa sekä eläkevastuuvarauksen kasvusta 0,3 milj. euroa. Muutettu talousarvio ei sisältänyt myyntivoittoja ja -tappioita eikä eläkevastuuvarauksen muutosta.

Käyttöomaisuusinvestoinnit toteutuivat 28,3 milj. euron suuruisina. Investointimenojen muutettu talousarvio oli 29,2 milj. euroa. Investoinneista jäi toteutumatta 0,9 milj. euroa. Investointikohtaiset poikkeamat esitetään kohdassa investointien toteutuminen.

Investointien rahoitusosuuksia toteutui 0,8 milj. euroa. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot olivat 0,4 milj. euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui 17,3 milj. euron suuruisena, kun muutetussa talousarviossa toiminnan ja investointien rahavirran arvioitiin päätyvän 4,4 milj. euroon. Toiminnan ja investointien rahavirran parantuminen johtui vuosikatteen olennaisesta parantumisesta.

Vuoden 2023 aikana lyhennettiin pitkäaikaisia lainoja 5,7 milj. euroa Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin 30 milj. euroa tilikaudella 2023. Tytäryrityksistä lainaa annettiin seuraaville yhtiöille: Kotkan Julkiset kiinteistöt Oy, Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy, Kotkan Sunila Oy sekä Kotkan Asunnot Oy.

4 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1 Kunnan tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	14 772 161,76	32 088 720,61
Maksutuotot	3 289 204,88	4 866 227,27
Tuet ja avustukset	6 432 551,13	6 377 553,67
Muut toimintatuotot	29 428 215,38	30 277 121,30
Toimintatuotot	53 922 133,15	73 609 622,85
Valmistus omaan käyttöön	972 950,56	1 274 715,21
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-72 170 732,74	-78 059 938,98
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-16 214 894,66	-19 971 350,36
Muut henkilösivukulut	-2 817 964,65	-3 038 463,33
Palvelujen ostot	-44 161 468,22	-300 053 848,79
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-13 523 485,48	-16 060 430,26
Avustukset	-15 958 918,95	-9 304 295,42
Muut toimintakulut	-11 769 421,51	-15 149 822,73
Toimintakulut	-176 616 886,21	-441 638 149,87
TOIMINTAKATE	-121 721 802,50	-366 753 811,81
Verotulot	141 638 243,91	245 149 699,99
Valtionosuudet	22 730 419,00	131 879 060,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 799 911,38	2 147 461,64
Muut rahoitustuotot	4 212 525,38	3 589 623,15
Korkokulut	-5 141 474,75	-2 916 514,08
Muut rahoituskulut	-37 801,13	-158 519,68
Rahoitustuotot ja -kulut	1 833 160,88	2 662 051,03
VUOSIKATE	44 480 021,29	12 936 999,21
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 606 262,23	-18 956 698,15
Arvonalentumiset	-757 230,18	-9 795,83
Poistot ja arvonalentumiset	-16 363 492,41	-18 966 493,98
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0,00	4 473,19
Satunnaiset kulut	0,00	-1 340,61
Satunnaiset erät	0,00	3 132,58
TILIKAUDEN TULOS	28 116 528,88	-6 026 362,19
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	113 264,40	1 295 501,31
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	28 229 793,28	-4 730 860,88

TASE

VASTAAVAA

	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	87 014,88	199 018,02
Muut pitkävaikutteiset menot	6 228 210,15	823 164,11
Ennakkomaksut	0,00	31 250,00
Aineettomat hyödykkeet	6 315 225,03	1 053 432,13
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	107 367 031,75	106 581 931,53
Rakennukset	105 237 533,19	109 584 756,21
Kiinteät rakenteet ja laitteet	43 862 951,25	44 017 279,32
Koneet ja kalusto	2 801 047,72	7 980 832,60
Muut aineelliset hyödykkeet	2 232 846,89	2 232 846,89
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	23 474 658,55	14 610 298,43
Aineelliset hyödykkeet	284 976 069,35	285 007 944,98
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	176 137 505,81	176 137 505,81
Kuntayhtymäosuudet	13 329 352,62	39 329 620,00
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	3 582 872,93	3 582 872,93
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonl	6 306 836,52	6 388 367,35
Muut lainasaamiset	5 263 214,10	5 263 214,10
Muut saamiset	750 234,67	595 114,67
Sijoitukset	205 370 016,65	231 296 694,86
PYSYVÄT VASTAAVAT	496 661 311,03	517 358 071,97
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	1 291 143,16	1 212 704,54
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 291 143,16	1 212 704,54
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	558 892,44	662 895,20
Vaihto-omaisuus	558 892,44	662 895,20
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	120 603 174,78	90 582 424,37
Siirtosaamiset	5 499 726,51	5 499 726,51
Pitkäaikaiset saamiset	126 102 901,29	96 082 150,88
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	3 611 110,10	4 044 521,74
Lainasaamiset	1 643 889,58	6 102 065,04
Muut saamiset	1 093 134,02	1 628 050,78
Siirtosaamiset	2 970 603,04	3 765 090,72
Lyhytaikaiset saamiset	9 318 736,74	15 539 728,28
Saamiset	135 421 638,03	111 621 879,16
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	12 466 745,70	3 730 297,80
VAIHTUVAT VASTAAVAT	148 447 276,17	116 015 072,16
VASTAAVAA	646 399 730,36	634 585 848,67

VASTATTAVAA

	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	262 881 029,80	293 099 755,40
Muut omat rahastot	1 000 000,00	1 000 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	15 883 577,31	20 614 438,19
Tilikauden yli-/alijäämä	28 229 793,28	-4 730 860,88
OMA PÄÄOMA	307 994 400,39	309 983 332,71
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	2 493 258,98	2 606 523,38
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2 493 258,98	2 606 523,38
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	1 684 800,00	1 398 268,38
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	1 684 800,00	1 398 268,38
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 218 011,25	1 199 324,29
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 218 011,25	1 199 324,29
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	30 000 000,00	30 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	63 364 248,00	37 441 206,54
Saadut ennakot	4 296,21	2 000,00
Muut velat	51 207,48	45 703,30
Siirtovelat	410 355,00	559 575,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	93 830 106,69	68 048 484,84
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	176 742 884,11	159 918 098,08
Lainat muilta luotonantajilta	35 763 549,20	40 263 616,39
Saadut ennakot	1 829 239,84	3 773 815,39
Ostovelat	9 690 948,89	30 016 684,28
Muut velat	4 724 262,08	4 902 369,34
Siirtovelat	10 428 268,93	12 475 331,59
Lyhytaikainen vieras pääoma	239 179 153,05	251 349 915,07
VIERAS PÄÄOMA	333 009 259,74	319 398 399,91
VASTATTAVAA	646 399 730,36	634 585 848,67

RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	44 480 021,29	12 936 999,21
Satunnaiset erät	0,00	3 132,58
Tulorahoituksen korjauserät	-5 787,70	-10 099 072,33
Toiminnan rahavirta	44 474 233,59	2 841 059,46
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-28 317 477,29	-29 891 743,28
Rahoitusosuudet investointimenoihin	786 900,00	373 797,86
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	396 752,50	6 944 056,54
Investointien rahavirta	-27 133 824,79	-22 573 888,88
Toiminnan ja investointien rahavirta	17 340 408,80	-19 732 829,42
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-155 120,00	-53 880,20
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	29 326,49
Antolainauksen muutokset	-155 120,00	-24 553,71
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 675 826,36	-8 909 179,36
Lyhytaikaisten lainojen muutos	13 923 586,66	15 404 236,98
Lainakannan muutokset	38 247 760,30	6 495 057,62
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-59 751,66	-6 121,08
Vaihto-omaisuuden muutos	104 002,76	344 755,92
Saamisten muutos	-23 799 758,87	-31 816 834,94
Korottomien velkojen muutos	-22 941 093,43	8 745 385,09
Muut maksuvalmiuden muutokset	-46 696 601,20	-22 732 815,01
Rahoituksen rahavirta	-8 603 960,90	-16 262 311,10
Rahavarojen muutos	8 736 447,90	-35 995 140,52
Rahavarat 31.12.	12 466 745,70	3 730 297,80
Rahavarat 1.1.	3 730 297,80	39 725 438,32
Rahavarojen muutos	8 736 447,90	-35 995 140,52

4.2 Konsernin tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA (1000 EUR)

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuotot	294 775	528 515
Toimintakulut	-376 368	-840 049
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	1 764	802
TOIMINTAKATE	-79 828	-310 733
Verotulot	139 650	243 335
Valtionosuudet	40 429	149 350
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	229	233
Muut rahoitustuotot	648	525
Korkokulut	-10 158	-5 525
Muut rahoituskulut	-98	-1 993
Rahoitustuotot ja -kulut	-9 379	-6 760
VUOSIKATE	90 871	75 192
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-50 553	-60 923
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	-8 176	-1 637
Poistot ja arvonalentumiset	-58 729	-62 560
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0	4
Satunnaiset kulut	0	-1
Satunnaiset erät	0	3
TILIKAUDEN TULOS	32 143	12 635
Tilikauden verot	-3 480	-3 556
Laskennalliset verot	93	-735
Vähemmistön osuus tilkauden tuloksesta	-1 601	-2 369
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	27 154	5 975

KONSERNITASE (1000 EUR)

VASTAAVAA

	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 304	3 355
Konserniliikearvo	2 064	2 654
Muut pitkävaikutteiset menot	9 374	3 918
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	4 987	5 609
Aineettomat hyödykkeet	17 728	15 536
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	120 971	121 569
Rakennukset	447 140	482 902
Kiinteät rakenteet ja laitteet	226 678	216 408
Koneet ja kalusto	13 418	25 512
Muut aineelliset hyödykkeet	7 853	7 711
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	84 190	99 823
Aineelliset hyödykkeet	900 250	953 925
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	14 876	13 297
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden	8 735	8 838
Muut lainasaamiset	258	277
Muut saamiset	1 882	1 750
Sijoitukset	25 751	24 163
PYSYVÄT VASTAAVAT	943 729	993 624
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	2 824	1 244
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 292	1 339
Muut toimeksiantojen varat	0	1 009
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	4 116	3 593
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	12 757	9 625
Keskeneräiset tuotteet	0	0
Valmiit tuotteet	342	345
Vaihto-omaisuus	13 099	9 970
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	950	478
Lainasaamiset	89	99
Muut saamiset	41	1 082
Pitkäaikaiset saamiset	1 080	1 659
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	34 482	58 808
Muut saamiset	8 690	14 017
Siirtosaamiset	9 381	13 475
Lyhytaikaiset saamiset	52 553	86 301
Saamiset	53 633	87 960
Rahoitusarvopaperit		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	80	81
Muut arvopaperit	228	1 541
Rahoitusarvopaperit	308	1 622
Rahat ja pankkisaamiset	31 518	61 070
VAIHTUVAT VASTAAVAT	98 559	160 621
VASTAAVAA	1 046 404	1 157 838

VASTATTAVAA

	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	262 881	293 100
Muut omat rahastot	10 183	10 693
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	85 309	71 353
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	27 154	5 975
OMA PÄÄOMA	385 527	381 121
VÄHEMMISTÖOSUUDET	70 092	68 869
KONSERNIRESERVI	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	1 685	1 398
Muut pakolliset varaukset	0	2 539
PAKOLLISET VARAUKSET	1 685	3 937
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	2 824	1 472
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 260	1 372
Muut toimeksiantojen pääomat	0	1 009
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	4 083	3 854
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	30 000	30 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	225 067	262 701
Pääomalainat	5 056	5 056
Lainat julkisyhteisöiltä	224	545
Lainat muilta luotonantajilta	8 135	3 003
Saadut ennakot	78	81
Liittymismaksut ja muut velat	20 571	20 470
Siirtovelat	410	560
Laskennalliset verovelat	4 224	4 316
Pitkäaikainen vieras pääoma	293 765	326 731
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	0	23 408
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	208 918	208 364
Lainat julkisyhteisöiltä	328	851
Lainat muilta luotonantajilta	1 421	2 837
Saadut ennakot	3 989	5 718
Ostovelat	41 674	75 418
Liittymismaksut ja muut velat	9 634	12 265
Siirtovelat	25 281	44 457
Laskennalliset verovelat	6	7
Lyhytaikainen vieras pääoma	291 252	373 325
VIERAS PÄÄOMA	585 017	700 057
VASTATTAVAA	1 046 404	1 157 838

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA (1000 EUR)

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	90 871	75 192
Satunnaiset erät	0	3
Tilikauden verot	-3 480	-3 556
Tulorahoituksen korjauserät	-1 838	-5 665
Toiminnan rahavirta	85 553	65 974
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-107 091	-135 278
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 579	374
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutust	5 400	21 711
Investointien rahavirta	-100 112	-113 193
Toiminnan ja investointien rahavirta	-14 559	-47 220
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-200	-113
Antolainasaamisten vähennykset	49	25
Rahoituksen rahavirta	-151	-87
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	70 532	64 510
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-24 721	-19 130
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-263	-8 229
Lainakannan muutokset	45 547	37 151
Oman pääoman muutokset	-563	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutc	-33	119
Vaihto-omaisuuden muutos	-3 129	-3 754
Saamisten muutos	10 178	-10 073
Korottomien velkojen muutos	-19 734	13 678
Muut maksuvalmiuden muutokset	-12 718	-30
Rahoituksen rahavirta	32 116	37 033
Rahavarojen muutos	17 557	-10 186
Rahavarat 31.12.	31 827	62 691
Rahavarat 1.1.	14 270	72 878

5 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. TILINPÄÄTÖSTÄ LAADITTAESSA NOUDATETUT ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperiaatteen mukaisesti. Suoritepariaatteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.
Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.
Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.
Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti painotetun keskihankintahinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuus-arvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Kotkan kaupunki on tehnyt koronvaihtosopimuksia lainasalkun suojaamistarkoituksessa ja korkoriskin eliminoimiseksi. Kunta on sitonut pitkäaikaisten talousarviolainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkovaikutukset on kirjattu tulosvaikutteisesti.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Kuntakonsernitili

Tilikauden lopussa kuntakonsernilla on ollut konsernitilit Kymenlaakson Osuuspankissa.
Kirjaussuositusten mukaan sopimukseen liitettyjen muiden yhteisöjen rahavarat esitetään taseessa kaupungin rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana muilta luotonantajilta ja muina lyhytaikaisina saatavina tytäryhtiöiltä.
Konsernitilin vaikutus taseessa on 35,8 milj. euroa. Kaupunki on velkaa tytäryhtiöille 35,8 milj. euroa tytäryhtiöiden konsernitilien talletuksista. Tytäryhtiöiden konsernitilivelka kaupungille on 0,02 milj. euroa.
Kaupungin lyhytaikaiset lainat ilman konsernitilivelkaa on yhteensä 176,7 milj. euroa.
Muut lyhytaikaiset saamiset ilman konsernitilisaatavia on yhteensä 1,6 milj. euroa.

KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia. Vertailukelvottomuutta aiheuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluiden siirtyminen hyvinvointialueille.

Kymenlaakson sosiaali- ja terveyspalveluiden kuntayhtymä Kymsoten toiminta siirtyi varoineen ja velkoineen Kymenlaakson hyvinvointialueelle 1.1.2023. Kunnan palveluostot kuntayhtymältä sisältyvät vertailuvuoden palveluiden ostoihin.

Hyvinvointialueelle siirtyi myös kunnan liikelaitoksena toimineen Kymenlaakson Pelastuslaitoksen käyttöomaisuus ja lomapalkkavelka. Kymenlaakson Pelastuslaitos on vertailuvuonna sisältynyt kunnan tilinpäätökseen keskinäiset erät eliminoiden. Pelastuslaitoksen muiden jäsenkuntien maksuosuudet sisältyvät vertailuvuoden toimintatuottoihin.

Hyvinvointialueiden aloittamisen johdosta tilikauden 2023 verotulot ja valtionosuudet eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilikauteen. Sote -uudistuksen seurauksena kuntien rahoitusrakenne muuttui olennaisesti, kun valtionrahoitusta siirrettiin kunnilta hyvinvointialueille. Muutosta tapahtui sekä valtionosuuksissa että verotuloissa.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 11.12.2023 hyväksynyt pysyvien vastaavien laskentaohjeet ja poistosuunnitelman päivityksen. Muutettua poistosuunnitelmaa sovellettiin takautuvasti 1.1.2023 alkaen.
Muutetun poistosuunnitelman mukaan kiinteiden rakenteiden ja laitteiden menojäännöspoistot on muutettu tasapoistoiksi. Muutos aiheuttaa suunnitelman mukaisten poistojen vertailukelvottomuutta.
Hyväksyttyyn poistosuunnitelmaan lisättiin uutena omaisuusryhmänä osallistuminen toisen yhteisön hankkeisiin. Omaisuusryhmään sovelletaan tasapoistosuunnitelmaa.
Valtatie 7 kirjanpidon tasearvo 1.1.2023 siirrettiin uuteen omaisuusryhmään kiinteiden rakenteiden ja laitteiden omaisuusryhmästä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätös sisältää konsernituloslaskelman, konsernitaseen ja konsernin rahoituslaskelman.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt.
Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty osakkuusyhteisöistä Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu -konserni sekä Kymenlaakson Jäte -konserni.

Muut osakkuusyhtiöt ja omistusyhteysyhteisöt ovat merkitykseltään vähäisiä.

Konserniyhteisöjen tilinpäätökset on laadittu 31.12.2023 ja ne perustuvat 12 kuukauden pituisiin tilikausiin.

Hyvinvointialueelle siirtyneiden omaisuus- ja pääomaerien aiheuttamat muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain (616/2021) 4 luku sisältää säännökset uudistuksen omaisuusjärjestelyistä, mitä on noudatettu tämän tilinpäätöksen laadinnassa.
Omaisuusjärjestelyt vaikuttavat siihen, mitkä yhteisöt on yhdistelty kuntakonsernin konsernitilinpäätökseen, ja siten myös konsernitilinpäätöksen oikaisu- ja eliminointikirjauksiin.
Voimaanpanolain mukaan hyvinvointialueelle siirtyi konserniin kuuluvista yhteisöistä Kymenlaakson sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä ja Kymenlaakson pelastuslaitos.
Muutoksen vaikutus konsernin avaavan taseen loppusummaan -167,3 milj. euroa, pysyviin vastaaviin -93,6 milj. euroa ja omaan pääomaan -22,6 milj. euroa.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli-/ alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhtiöosuudet konsernitaseessa sisältää vain pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt osakkuusyhteisöt, muut osakkuusyhtiöt ja omistusyhteysyhteisöt ovat kohdassa Muut osakkeet ja osuudet.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on vuodesta 2015 lähtien jaettu uuden yleisohjeen mukaisesti konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- ja alijäämään sekä

konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.
Yleisohjeen muutoksella oli oleellinen vaikutus Kotka-konsernin kertyneen kumulatiivisen alijäämän määrään.

Kiinteistöveron eliminointi
Konserniyhtiöiden maksamat kiinteistöverot on eliminoitu sisäisinä erinä.

2. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto	15 745 657	8 419 785	1 249 240	2 165 875
Sosiaali- ja terveyspalvelut	10 294 709	210 796 035	10 294 709	12 278 512
Opetus- ja kulttuuripalvelut	13 243 751	12 426 481	6 326 612	5 369 910
Yhdyskuntapalvelut	170 167 639	216 019 381	0	16 755 952
Muut palvelut	85 323 218	80 852 966	36 051 572	37 039 374
Toimintatuotot yhteensä	294 774 975	528 514 647	53 922 133	73 609 623

3. VEROTULOJEN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Kunnan tulovero	112 256 957	209 653 777	112 256 957	209 653 777
Osuus yhteisöveron tuotosta	12 290 486	19 305 316	12 290 486	19 305 316
Kiinteistövero	15 102 610	14 376 147	17 090 801	16 190 607
Verotulot yhteensä	139 650 053	243 335 240	141 638 244	245 149 700

4. VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	16 890 628	108 346 546	16 890 628	108 346 546
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	11 015 508	11 002 452	11 015 508	11 002 452
Koulutuskuntayhtymän valtionosuus	17 698 272	17 470 938	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-1 955 349	-1 717 039	-1 955 349	-1 717 039
Verotulomenetysten kompensaatio	7 795 140	25 249 553	7 795 140	25 249 553
Valtionosuudet yhteensä	40 428 691	149 349 998	22 730 419	131 879 060

5. PALVELUIDEN OSTOJEN ERITTELY

	Kaupunki	
	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	7 681 954	259 678 424
Muiden palvelujen ostot	36 479 514	40 375 425
Kaupungin palvelujen ostot yhteensä	44 161 468	300 053 849

6. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA KUNNAN TILINPÄÄTÖKSESSÄ

Poistojen määrittelemiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöajan mukaan.

	Poistolaji	Poistoaika
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	3-5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	3-40 vuotta
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset	tasapoisto	3-50 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	10-30 vuotta
Koneet ja kalusto	tasapoisto	3-15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit	ei poistoa	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa ja joiden taloudellinen pitoaika on alle 3 vuotta, on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

Kaupunginvaltuusto on 11.12.2023 hyväksynyt uudet pysyvien vastaavien laskentaohjeet.
Päivitetty poistosuunnitelma on otettu käyttöön takautuvasti tilikauden 2023 alusta alkaen.
Poistosuunnitelma ei enää sisällä menojäännöspoistoja, vaan myös kiinteiden rakennelmien ja laitteiden poistosuunnitelmissa noudatetaan tasapoistosuunnitelmaa.

Muihin pitkävaikutteisiin menoihin on tilikaudella 2023 lisätty uudet tase-erät: Osallistuminen toisen yhteisön tie-, rata- ja muihin hankkeisiin. Valtatie 7 (moottoritie E18) investoinnin menojäännös on siirretty kiinteistä rakenteista ja laitteista mainittuun omaisuusryhmään ja jäljellä oleva poistoaika on määritelty tasapoistoina.

Investointien rahoitusosuuksiin on tilikaudesta 2023 lähtien sisällytetty vain valtion investointiavustukset. Yksityisten yritysten suorittamat maksuosuudet yhteisesti toteutettaviin hankkeisiin on käsitelty käyttötalouden tulona ja vastaavat kustannukset käyttötalouden kustannuksina.

7. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	Konserni	
	2023	2022
Eläkevastuu	1 398 268	1 741 776
HVA muutos	0	0
Eläkevastuu 1.1.	1 398 268	1 741 776
Lisäykset tilikaudella	286 532	0
Vähennykset tilikaudella	0	-343 507
Eläkevastuu 31.12.	1 684 800	1 398 268
Muut pakolliset varaukset	0	0
HVA muutos	0	0
Muut pakolliset varaukset 1.1.	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu	2 538 510	2 726 583

HVA muutos	-2 538 510	0	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	0	2 726 583	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	-188 073	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	0	2 538 510	0	0

8. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	332 140	1 763 907	332 140	1 763 907
Rakennusten luovutusvoitot	0	3 368 490	0	465 167
Osakkeiden luovutusvoitot	236 255	332 624	22 929	0
Muut luovutusvoitot	51 831	536 717	0	86 552
Luovutusvoitot yhteensä	620 226	6 001 736	355 069	2 315 625
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	0	10 163	0	10 163
Rakennusten luovutustappiot	143 241	742 853	0	0
Osakkeiden luovutustappiot	62 750	0	62 750	0
Muut luovutustappiot	53 916	8 721	0	0
Luovutustappiot yhteensä	259 906	761 737	62 750	10 163

9. SATUNNAISTEN TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Satunnaiset tuotot				
Muut satunnaiset tuotot	0	4 473	0	4 473
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	4 473	0	4 473
Satunnaiset kulut				
Muut satunnaiset kulut	0	1 341	0	1 341
Satunnaiset kulut yhteensä	0	1 341	0	1 341

10. OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	Kaupunki	
	2023	2022
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	3 510 015	3 000 015
Osinkotuotot muista yhteisöistä	458 590	273 040
Yhteensä	3 968 605	3 273 055

11. ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

	Kaupunki	
	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	113 264	1 295 501
Yhteensä	113 264	1 295 501

12. PYSYVIEN VASTAAVIEN ERITTELYT

KAUPUNKI

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Tietokoneohjel-mistot	Muut pitkävaikut-tei-set menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno	0	199 018	823 164	31 250	1 053 432
HVA muutos	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 1.1.	0	199 018	823 164	31 250	1 053 432
Lisäykset tilikauden aikana	0	19 230	132 031	0	151 261
Vähennykset tilikauden aikana	0	-19 230	0	0	-19 230
Siirrot erien välillä	31 250	0	5 936 863	-31 250	5 936 863
Tilikauden poisto	0	-143 253	-663 847	0	-807 100
Poistamaton hankintameno 31.12.	31 250	55 765	6 228 210	0	6 315 225
Kirjanpitoarvo 31.12.	31 250	55 765	6 228 210	0	6 315 225

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset han-kinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno	106 581 932	109 584 756	44 017 279	7 980 833	2 232 847	14 610 298	285 007 945
HVA muutos	0	0	0	-4 769 710	0	-1 144 555	-5 914 265
Poistamaton hankintameno 1.1.	106 581 932	109 584 756	44 017 279	3 211 123	2 232 847	13 465 743	279 093 680
Lisäykset tilikauden aikana	776 635	3 692 311	3 842 124	240 778	0	19 613 078	28 164 927
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-67 200	-49 700	0	0	-670 000	-786 900
Vähennykset tilikauden aikana	-2 382	0	0	0	0	0	-2 382
Siirrot erien välillä	10 847	1 718 009	1 171 305	97 139	0	-8 934 163	-5 936 863
Tilikauden poisto	0	-9 690 343	-4 360 827	-747 992	0	0	-14 799 162
Arvonalennukset ja niiden palautukset	0	0	-757 230	0	0	0	-757 230
Poistamaton hankintameno 31.12.	107 367 032	105 237 533	43 862 951	2 801 048	2 232 847	23 474 659	284 976 069
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	107 367 032	105 237 533	43 862 951	2 801 048	2 232 847	23 474 659	284 976 069

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyhteysyhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno	176 137 506	3 582 873	39 329 620	6 388 367	225 438 366
HVA muutos	0	0	-26 000 267	0	-26 000 267
Hankintameno 1.1.	176 137 506	3 582 873	13 329 353	6 388 367	199 438 099
Lisäykset	0	0	0	1 290	1 290
Vähennykset	0	0	0	-82 821	-82 821
Hankintameno 31.12.	176 137 506	3 582 873	13 329 353	6 306 837	199 356 568
Kirjanpitoarvo 31.12.	176 137 506	3 582 873	13 329 353	6 306 837	199 356 568

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno	0	5 469 230	0	389 099	5 858 329
HVA muutos	0	0	0	0	0
Hankintameno 1.1.	0	5 469 230	0	389 099	5 858 329
Lisäykset	0	55 200	0	99 920	155 120
Hankintameno 31.12.	0	5 524 430	0	489 019	6 013 449
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	5 524 430	0	489 019	6 013 449

KONSERNI

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Tietokoneohjelmistot	Konserniliikearvo	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno	1 289 987	2 064 953	2 653 739	39 298	3 878 753	5 608 974	15 535 705
HVA muutos	-8 874	-1 717 009	0	-34 714	-178 547	-1 321 725	-3 260 869
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 281 113	347 944	2 653 739	4 584	3 700 206	4 287 249	12 274 835
Lisäykset tilikauden aikana	0	112 920	0	0	811 542	978 345	1 902 807
Vähennykset tilikauden aikana	0	-19 230	0	0	0	0	-19 230
Siirrot erien välillä	149 210	0	0	0	6 184 580	-278 967	6 054 822
Tilikauden poisto	-348 529	-219 852	-589 951	-1 528	-1 324 983	0	-2 484 843
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 081 794	221 782	2 063 788	3 056	9 371 345	4 986 627	17 728 391
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 081 794	221 782	2 063 788	3 056	9 371 345	4 986 627	17 728 391

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno	121 568 892	482 901 687	216 407 892	25 512 200	7 711 175	99 823 294	953 925 140
HVA muutos	-1 475 653	-52 602 902	-3 298 427	-12 612 042	-30 698	-19 918 056	-89 937 777
Poistamaton hankintameno 1.1.	120 093 238	430 298 786	213 109 465	12 900 158	7 680 478	79 905 238	863 987 363
Lisäykset tilikauden aikana	883 848	12 890 862	6 724 727	2 333 534	21 656	82 217 849	105 072 477
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-277 545	-577 408	0	0	-723 854	-1 578 807
Vähennykset tilikauden aikana	-48 485	-787 779	-4 041 649	-23 383	-34 807	0	-4 936 102
Siirrot erien välillä	56 950	39 873 423	29 206 591	1 330 286	687 286	-77 209 358	-6 054 822
Tilikauden poisto	0	-27 459 100	-16 986 331	-3 120 722	-501 928	0	-48 068 082
Arvonalennukset ja niiden palautukset	-14 737	-7 398 190	-757 230	-1 833	0	0	-8 171 991
Poistamaton hankintameno 31.12.	120 970 814	447 140 456	226 678 165	13 418 040	7 852 686	84 189 874	900 250 035
Kirjanpitoarvo 31.12.	120 970 814	447 140 456	226 678 165	13 418 040	7 852 686	84 189 874	900 250 035

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet omistusyhteys-yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno	13 297 488	8 838 156	22 135 644
HVA muutos	-186 267	-129 786	-316 053
Hankintameno 1.1.	13 111 220	8 708 370	21 819 590
Lisäykset	0	115 516	115 516
Vähennykset	0	-84 821	-84 821
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	1 764 451	0	1 764 451
Hankintameno 31.12.	14 875 671	8 739 065	23 614 737
Arvonalennukset	0	-4 060	-4 060
Kirjanpitoarvo 31.12.	14 875 671	8 735 005	23 610 676

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk-lainasaamiset	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno	0	2 027 087	2 027 087
HVA muutos	0	-37 481	-37 481
Hankintameno 1.1.	0	1 989 606	1 989 606
Lisäykset	0	200 000	200 000
Vähennykset	0	-49 477	-49 477
Hankintameno 31.12.	0	2 140 129	2 140 129
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	2 140 129	2 140 129

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	440 963	389 912	51 364	0
Muut maa- ja vesialueet	120 529 851	121 178 980	107 315 668	106 581 932
Maa- ja vesialueet yhteensä	120 970 814	121 568 892	107 367 032	106 581 932

OMISTUKSIA MUISSA YHTEISÖISSÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

13.-15. OMISTUKSET TYTÄRYHTEISÖISSÄ, KUNTAYHTYMISSÄ JA OSAKKUUSYHTEISÖISSÄ

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus %	Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta (1000€)	Kuntakonsernin osuus vieraasta pääomasta (1000€)	Kuntakonsernin osuus tilikauden voitosta/ tappi-osta (1000€)
Tytäryhteisöt						
Kotkan Asunnot Oy	0159932-6	100,00 %	100,00 %	17 532	44 520	337
Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy	2615544-9	100,00 %	100,00 %	65 602	35 032	-6 512
Kotkan Kaupunginteatteri Oy	0159898-0	100,00 %	100,00 %	480	476	-47
Kotkan Energia Oy	1778863-1	100,00 %	100,00 %	65 748	79 780	7 741
HaminaKotka Satama Oy	2380744-8	60,00 %	60,00 %	44 166	65 190	1 421
Cursor Oy	0727178-6	86,40 %	86,40 %	10 316	9 115	591
Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy	2425368-6	51,00 %	51,00 %	12 859	30 013	709
Kymenlaakson Vesi Oy	0633232-1	70,00 %	70,00 %	8 101	6 386	220
Kymenlaakson Orkesteri Oy	1519805-6	66,50 %	66,50 %	36	371	-112
Kotka Maretarium Oy	1652254-0	97,17 %	97,17 %	404	69	69
Kymijoen Ravintopalvelut Oy	1635108-3	66,30 %	66,38 %	761	5 189	100
Kymen Vesi Oy	2081160-1	62,93 %	62,93 %	28 013	39 038	2
Sunilan Kantola Oy	0722055-9	100,00 %	100,00 %	241	405	-32
Kotkan Tapahtumakeskus Oy	3138054-4	100,00 %	100,00 %	59	204	-684
Kuntayhtymät						
Kymenlaakson Liitto	0206714-5	32,21 %	32,17 %	288	207	-16
Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä	1958694-5	67,96 %	67,96 %	19 059	5 540	-2 983
Osakkuusyhteisöt						
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy	2472908-2	25,50 %	25,50 %	0	0	0
Kymenlaakson Jäte Oy	1093000-9	27,32 %	27,32 %	0	0	0
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Kotkan Golf Oy	0633937-1	28,00 %	28,00 %	0	0	0

16. SAAMISTEN ERITTELY

	Kaupunki			
	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	1 424 765	0	357 288
Lainasaamiset	120 529 244	1 643 890	90 513 133	6 102 065
Muut saamiset	0	22 313	0	34 583
Siirtosaamiset	5 499 727	71 656	5 499 727	34 360
Yhteensä	126 028 970	3 162 623	96 012 860	6 528 296
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	26 283	0	301 178
Siirtosaamiset	0	0	0	42 268
Yhteensä	0	26 283	0	343 446
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteysyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	327	0	6 825
Lainasaamiset	15 791	0	15 791	0
Yhteensä	15 791	327	15 791	6 825
Saamiset yhteensä	126 044 761	3 189 233	96 028 651	6 878 567

17.SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Verosaamiset	1 091 673	1 533 353	0	0
Jaksotetut henkilöstökulut	194 235	174 493	16 430	372
Kelan korvaus työterveyshuollosta	1 020 942	1 042 590	853 790	410 000
Ennakkomenot	272 644	864 534	0	0
Valtion tuet ja avustukset	493 146	2 779 804	450 557	334 405
EU-tuet ja -avustukset	2 225 800	2 088 605	0	0
Muut tuet ja avustukset	131 960	578 469	0	578 469
Projektisaamiset	36 327	97 530	36 327	97 530
Vuokrasaamiset	0	8 998	0	0
Korkojaksotukset	356 129	23 914	71 656	34 360
Koulutuskorvaukset	22 224	88 993	21 700	27 500
Valtionosuudet/investointituet	738 053	0	0	0
Korvaukset vastaanottokeskustoimintaan	140 639	722 327	140 639	722 327
Joukkoliikenteen valtionapu	892 000	1 241 000	892 000	1 241 000
Muut siirtosaamiset, konsernin keskinäiset	0	28 655	5 499 727	5 541 995
Saamiset vakuutuslaitoksilta	633	646	0	0
Laskuttamaton myynti	0	31 097	0	0
Muut siirtosaamiset	1 764 290	2 170 184	487 505	276 861
Yhteensä	9 380 694	13 475 193	8 470 330	9 264 817

18. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma	293 099 755	293 099 755	293 099 755	293 099 755
HVA muutos	-30 218 726	0	-30 218 726	0
Peruspääoma 1.1.	262 881 030	293 099 755	262 881 030	293 099 755
Peruspääoma 31.12.	262 881 030	293 099 755	262 881 030	293 099 755
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	7 378 709	7 378 709	0	0
HVA muutos	0	0	0	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	7 378 709	7 378 709	0	0
Siirrot erien välillä	-510 000	0	0	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	6 868 709	7 378 709	0	0
Muu oma rahasto 3	3 314 018	3 314 018	1 000 000	1 000 000
HVA muutos	0	0	0	0
Muu oma rahasto 3 1.1.	3 314 018	3 314 018	1 000 000	1 000 000
Muu oma rahasto 3 31.12.	3 314 018	3 314 018	1 000 000	1 000 000
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	10 182 726	10 692 726	1 000 000	1 000 000
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	77 328 212	71 353 023	15 883 577	20 614 438
HVA muutos	7 619 058	0	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	84 947 269	71 353 023	15 883 577	20 614 438
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	-148 221	0	0	0
Siirto vahinkorahastoon	510 000	0	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	85 309 048	71 353 023	15 883 577	20 614 438
Tilikauden yli-/alijäämä	27 154 443	5 975 189	28 229 793	-4 730 861
Oma pääoma yhteensä	385 527 248	381 120 693	307 994 400	309 983 333

Konsernin edellisten tilikausien yli-/alijäämän avaavan taseen muutosten laskelma

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.2022	77 328 212
Kymenlaakson sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä siirtynyt hyvinvointialueelle	7 182 497
Pysyvien vastaavien sisäisen kate	436 561
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.2023	84 947 269

19. ERITTELY POISTOEROSTA

Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten purun vaikutus konsernin lukuihin

	Konserni	
	2023	2022
Laskennallisten verovelkojen muutos	146 297	81 280
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	-844 749	-1 701 903
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	213 366	94 037
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 1.1.	10 479 019	11 719 483
Vähemmistöosuus 1.1.	4 376 095	4 347 874
Yrityskaupat ja tytäryhtiöiden omistusosuuksien muutokset	0	91 649
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-213 366	-94 037
Poistoero	-17 072 513	-17 917 262

20. PITKÄAIKAISET VELAT

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	112 787 992	105 172 556	50 689 662	30 000 000
Lainat julkisyhteisöiltä	8 523 180	60 023 179	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	5 377 778	6 148 148	0	0
Muut velat	10 039 891	9 803 131	0	0
Pitkäaikaiset velat konserniyhteisöiltä	9 666	16 004	0	0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	136 738 507	181 163 018	50 689 662	30 000 000

21. VIERAS PÄÄOMA

	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0	35 763 549	0	40 263 616
Ostovelat	0	1 889 224	0	2 405 832
Muut velat	0	735 000	0	735 000
Siirtovelat	0	35	0	25 786
Yhteensä	0	38 387 809	0	43 430 234
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	3 655	0	19 401 602
Yhteensä	0	3 655	0	19 401 602
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteysyhteisöille				
Ostovelat	0	74 028	0	71 414
Yhteensä	0	74 028	0	71 414

22. MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Liittymismaksut	15 369 599	15 120 650	0	0
Muut velat	5 201 118	5 349 160	51 207	45 703
Muut velat yhteensä	20 570 718	20 469 811	51 207	45 703

23. SIIRTOVELKOIHIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Verovelat	813 347	369 900	0	0
Jaksotetut henkilöstökulut	2 948 989	6 705 316	477 106	2 014 110
Lomapalkkajaksotukset	14 888 205	31 044 132	9 524 179	9 432 445
Korkojaksotukset	1 567 186	1 039 355	262 484	272 455
Tuloennakot	247 959	720 034	0	0
Leasingkulut	907 858	749 499	0	0
Vuokrajaksotukset	1 187	12 504	0	0
Potilasvakuutus	0	310 560	0	0
Valtion tuet, avustukset ja korvaukset	56 061	134 695	56 061	134 695
Muut tuet, avustukset ja korvaukset	0	40 309	0	40 309
Muut siirtovelat, konsernin keskinäiset	0	0	35	25 786
Muut siirtovelat	4 260 666	3 890 736	518 759	1 115 106
Yhteensä	25 691 458	45 017 040	10 838 624	13 034 907

24. KIINNITYKSET, PANTTAUKSET TAI MUUT OMAISUUSVELKOJEN VAKUUDET

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	77 983 745	69 416 378	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	68 820 817	70 264 285	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	72 225 462	59 261 443	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	88 445 087	85 782 201	0	0
Muut lainat	551 863	1 396 287	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	25 411 549	25 411 549	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	182 677 453	181 458 035	0	0

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 121 775	5 996 996	0	0
Pantatut osakkeet	7 094 501	7 094 501	0	0
Pantatut osakkeet yhteensä	7 094 501	7 094 501	0	0

25.-27. VAKUUDET JA TAKAUKSET

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	24 759 584	24 759 584	0	0
Yrityskiinnitykset	29 478 031	25 578 031	0	0
Pantattujen arvopapereiden kirjanpitoarvo	304 355	3 350 564	0	0
Talletukset	25 000	25 000	0	0
Takaukset	1 345 000	9 704 888	0	0
Yhteensä	55 911 970	63 418 067	0	0
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	0	30 342	0	0
Takaukset	119 941 003	346 359 913	110 124 908	129 264 466
Yhteensä	119 941 003	346 390 255	110 124 908	129 264 466
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Takaukset	2 490 995	119 725	2 417 875	15 225
Yhteensä	2 490 995	119 725	2 417 875	15 225

28. VUOKRAVASTUUT

	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Toimitilojen vuokravastuut	18 830 071	86 302 101	106 544 755	137 760 894
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	28 514 908	22 227 571	1 964 360	2 140 426
Maa-aluiden vuokravastuut	271 064 019	101 088 151	0	0
Muut vuokravastuut	167 158	172 151	0	0
Vuokravastuut yhteensä	318 576 156	209 789 975	108 509 115	139 901 321
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	20 822 688	21 376 311	7 587 834	10 035 848

Kotkan (kunta) leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.
Kaupungin leasingvastuut muodostuvat Nordea Pankki Suomi Oyj:n ja Kuntarahoituksen kanssa tehdyistä sopimuksista.

Konsernin leasingsopimuksiin sisältyy Kotkan Energia Oy:n osalta takaisinostositoumuksia, joiden mukaan yhtiön on ositettava ostaja leasingsopimuksilla vuokratuille kohteille. Velvollisuudet laukeavat vuosien 2024-2033 välillä ja ne ovat yhteismääriltään 12,7 milj. euroa.

29. VASTUUSITOUMUKSET

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			248 112 793	296 002 793
Jäljellä oleva pääoma			110 124 908	129 480 754
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	9 916 531	87 000	9 916 531	87 000
Jäljellä oleva pääoma	2 417 875	15 225	2 417 875	15 225

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kaupunki	
	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	419 909 990	387 926 049
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	334 258	224 331

30. MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Sopimusvastuut				
Muut sopimusvastuut	8 033 163	9 850 000	8 020 000	9 850 000
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	7 020 000	1 970 254	7 020 000	1 970 254
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet	2 739 474	4 031 474	2 739 474	4 031 474
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	1 439 474	4 031 474	1 439 474	4 031 474
Sitoumukset avustukseen	4 227 135	4 134 255	4 227 135	4 134 255
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	4 191 935	1 607 142	4 191 935	1 607 142
Hankkeiden omarahoitusvastuu	0	1 774 392	0	1 774 392
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	0	45 000	0	45 000
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0	60 000	0	60 000
Sopimusvastuut yhteensä	14 999 772	19 835 121	14 986 610	19 835 121
Arvonlisäveron palautusvastuu	24 555 330	23 453 979	4 218 006	4 794 971
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	661 321	9 230 576	661 321	0
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	4 788 336	4 788 336	4 788 336	4 788 336

Kunnan johdannaissopimukset 31.12.2023

Kotkan kaupungilla on 3 kpl johdannaissopimuksia. Kaikki sopimukset on tehty suojaamaan lainasalkkua. Sopimuksista yksi on tulevaisuudessa alkava, tämän tarkoitus on suojata kaupunginlainsalkkua myös pitemmällä aikavälillä. Kaikki sopimukset ovat suojaustarkoituksessa tehtyjä, hankintamenottomia ja odotetaan erääntyvän nolla-arvoisina sopimuskauden päättyessä.

Kaupungin lainakanta 31.12.2023 on 352,1 milj. euroa (sisältää pitkät lainat, lyhyet lainat, kaupungin tilin saldon, konsernitilivelan sekä leasingvastuun), josta pitkäaikaista kiinteäkorkoista lainaa on 6,1 milj. euroa ja pitkäaikaista vaihtuvakorkoista 91,4 milj. euroa. Aktiivisia johdannaissopimuksia oli 150 milj. euroa, lainakannan suojausaste oli 53,52 % (laskenta ei sisällä konsernitilivelkaa).

Aktiiviset johdannaissopimukset	Sopimuskausi	Nimellispääoma 1000 €	Markkina-arvo 31.12.2023 1000 €	Kaupunki maksaa	Kaupunki vastaanottaa	Sopimuksen vastapuoli
Koronvaihtosopimus, 3556434. Koronvaihtosopimus on tehty lainasalkun suojaamiseksi, sopimuksella muutetaan vaihtuvakorkoiset lainat kiinteäkorkoisiksi. Osapuolilla on oikeus purkaa sopimus 04.03.2030 ja 04.03.2040, purkuoikeuden käyttöön vaikutta sen hetkinen korkotilanne.	05.12.2019-07.12.2049	70 000	-9 973	Ensimmäiset 5 vuotta kiinteää korkoa 1,26 % ja sen jälkeen 25 vuotta kiinteää korkoa 3,16 %	3 kk euribor	Nordea Bank Abp
Koronvaihtosopimus, 1709429. Koronvaihtosopimus on tehty lainasalkun suojaamiseksi, sopimuksella muutetaan vaihtuvakorkoiset lainan kiinteäkorkoisiksi.Osapuolilla on oikeus purkaa sopimus 11.12.2028 ja 11.12.2038, purkuoikeuden käyttöön vaikutta sen hetkinen korkotilanne.	13.12.2018 - 13.12.2048	80 000	2 315	Kiinteää korkoa 2,291 %	3 kk euribor	Swedbank AB
Yhteensä		150 000	-7 658			

Ei-aktiiviset johdannaissopimukset	Sopimuskausi	Nimellispääoma 1000 €	Markkina-arvo 31.12.2023 1000 €	Kaupunki maksaa	Kaupunki vastaanottaa	Sopimuksen vastapuoli
Koronvaihtosopimus, BP4FT Koronvaihtosopimus on tehty lainasalkun suojaamiseksi, sopimuksella muutetaan vaihtuvakorkoiset lainat kiinteäkorkoisiksi. Osapuolilla on oikeus purkaa sopimus 28.01.2030 ja 29.01.2035, purkuoikeuden käyttöön vaikutta sen hetkinen korkotilanne	01.10.2026 - 31.12.2038	70 000	3 420	Kiinteää korkoa 2,06 %	3 kk euribor	Danske Bank Oyj
Yhteensä		70 000	3 420			

Kaikki sopimukset yhteensä		220 000	-4 238

Kotka-konsernin johdannaissopimukset 31.12.2023 yhteenveto

Kaupunki

(Kaikki sopimukset suojaavia)	1 000 €	1 000 €
	Nimellispääoma	Markkina-arvo
Koronvaihtosopimukset	31.12.2023	31.12.2023
Aktiiviset		
3556434	70 000	-9 973
1709429	80 000	2 315
Yhteensä	150 000	-7 658
Ei aktiiviset		
BP4FT	70 000	-11 393
Yhteensä	70 000	3 420
Kaikki yhteensä	220 000	-4 238

Kotkan Energia (100%)
(Kaikki sopimukset suojaavia)

	Käypä arvo
Sähköjohdannaiset	31.12.2023
Ostettu, alle 1v	26
Myyty, alle 1v	531
Ostettu, yli 1v	33
Myyty, yli 1 v	5
Kaikki yhteensä	595

	Nimellispääoma	Markkina-arvo
Koronvaihtosopimukset	31.12.2023	31.12.2023
Sopimus nro 1	7 328	137
Sopimus nro 2	4 054	-170
Sopimus nro 3	5 262	-400
Sopimus nro 4	10 000	1 248
Sopimus nro 5	3 200	56
Sopimus nro 6	8 000	120
Sopimus nro 7	4 000	-1
Sopimus nro 8	5 000	91
Sopimus nro 9	5 000	313
Sopimus nro 10	5 000	172
Sopimus nro 11	4 800	193
Kaikki yhteensä	61 644	1 757

HaminaKotka Satama (60%)
(Kaikki sopimukset suojaavia)

	Nimellispääoma	Markkina-arvo
Koronvaihtosopimukset	31.12.2023	31.12.2023
Kaikki yhteensä	9 000	-480

Kymenlaakson
Kampuskiinteistöt Oy (51%)
(Kaikki sopimukset suojaavia)

	Nimellispääoma	Markkina-arvo
Koronvaihtosopimukset (ei aktiivinen)	31.12.2023	31.12.2023
Kaikki yhteensä	10 200	660

Cursor (86,4%)
(Kaikki sopimukset suojaavia)

	Nimellispääoma	Markkina-arvo
Koronvaihtosopimukset	31.12.2023	31.12.2023
Kaikki yhteensä	2 808	289

Kymijoen Ravintopalvelut (66,3%)
(Kaikki sopimukset suojaavia)

	Nimellispääoma	Markkina-arvo
Koronvaihtosopimukset	31.12.2023	31.12.2023
Kaikki yhteensä	2 574	107

	Nimellispääoma	Markkina-arvo
	31.12.2023	31.12.2023
Emo	220 000	-4 238
Tyttäret + kuntayhtymä	86 226	2 929
Kaikki yhteensä	306 226	-1 309

31. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.

Henkilöstömäärä Kotkan kaupungilla ja sen liikelaitoksessa (joulukuun tilannetieto 2021, 2022 ja 2023)				
	2021	**2022**	**2023**	**2022 - 2023**
Kotkan kaupunki	1809	1844	1746	-98

Vastuualue / yksikkö	**Määräaikainen**			**Vakituinen**			**Yhteensä**		
	Keski-ikä	Keskimäär. palvelusaika	Henkilöstö yhteensä	Keski-ikä	Keskimäär. palvelusaika	Henkilöstö yhteensä	Keski-ikä	Keskimäär. palvelusaika	Henkilöstö yhteensä
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	35	1,7	3	51	15	36	50	14	39
Kulttuurin vastuualue	40	2,8	8	51	16	65	50	14	73
Liikuntapalveluiden yksikkö	29	1,7	6	37	8	11	34	5	17
Nuorisotyön yksikkö	44	3,3	5	39	8	16	40	7	21
Opetustoimen vastuualue	42	6,1	135	47	13	511	45	11	645
Hyvinvoinnin- ja terveydenhuollon vastuu	45	4,7	35	50	10	18	47	7	53
Teknisten palvelujen vastuualue	46	2,5	20	51	14	304	50	14	325
Varhaiskasvatuksen vastuualue	40	5,8	116	49	17	362	47	14	477
Ympäristöpalvelujen yksikkö	37	1,8	2	49	12	28	48	11	30
Henkilöstöasoiden yksikkö	-	-	-	52	17	15	52	17	15
Talousyksikkö	-	-	-	50	11	11	50	11	11
Kaupunkikeh. ja viest. toim.yks.	-	-	-	55	10	6	55	10	6
Hallintoyksikkö	53	5,4	3	48	16	33	48	16	36
Yhteensä	**42**	**5,4**	**332**	**49**	**15**	**1414**	**47**	**13**	**1746**

32. HENKILÖSTÖKULUT

	Kaupunki	
	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	91 203 592	101 069 753
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin *)	646 796	551 307
Henkilöstökulut yhteensä	91 850 388	101 621 060

*) vain aktivoidu tuntipalkat

Pysyviin vastaaviin on lisäksi aktivoitu oman työn osuutena 854 331 euroa kuukausipalkkojen henkilöstökuluja. Kirjaus on tehty valmistus omaan käyttöön -tilin kautta vähentämättä henkilöstökuluja.
Vertailuvuoden 2022 vastaava aktivoitujen henkilöstökulujen määrä oli 1 119 306 euroa.

33. LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

	Kaupunki	
	2023	2022
Kokoomus/Kotka	20 664	23 141
Keskusta/Kotka	1 382	1 385
Kotkan Vihreät	6 667	7 364
Vasemmisto/Kotka	5 862	6 335
Suomen Kristillisdemokraatit	1 315	1 855
SDP/Kotka	27 251	29 566
Kotkan Perussuomalaiset	7 262	8 203
SDP/Kaakkois-Suomi	0	567
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	70 402	78 416

34. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	Kaupunki	
	2023	2022
BDO		
Tilintarkastus	36 002	29 793
Tilintarkastajan muut toimeksiannot	7 320	3 795
Palkkiot yhteensä	43 322	33 588

35. TIEDOT KUNNAN JA SEN INTRESSITAHOIHIN KUULUVIEN VÄLISISTÄ TOIMISTA

Kaupunkivaltuusto on kokouksessaan 5.3.2018 § 31 hyväksynyt kaupunginjohtajan johtajasopimuksen. Johtajasopimus on esitetty kokonaisuudessaan pöytäkirjan liitteenä ja se on allekirjoitettu 12.3.2018. Sopimuksen kohdassa 9 on sovittu menettelytavoista ristiriitatilanteissa. Erokorvauksen maksimimäärä on 12 kuukauden rahapalkkaa vastaava määrä.

6 LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

Luettelot ja selvitykset

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista sekä niiden säilytystavoista

Kirjanpitokirjat

Tasekirja	sidottu
Tase-erittelyt	sähköinen arkistointi
Pääkirja	sähköinen arkistointi
Päiväkirja	sähköinen arkistointi

Tositelajit

Myyntitositelajit	RV (laskut), AB (peruutukset), ZA (tasaustositteet), ZP (viitesuoritukset), DZ (manuaalisuoritukset) DA (Effica maksusuorituksen peruutus) sähköinen arkistointi sähköinen arkistointi
Ostotositelajit	KR (tilauksettomat laskut), KG (hyvityslaskut), KZ (manuaalimaksut ja tasaustositeet) RE (tilaukselliset laskut), KA (Ostolaskun peruutus) sähköinen arkistointi
Varastotositelajit	WA (tavaran luovutus), WE (tavaran vastaanotto), WI (inventointitosite), WL (varastosta otto / toimitus), KP (tilien ylläpito), PR (hinnanmuutos) sähköinen arkistointi
Kassatositelajit	ZV (kassanhallinta) ZK (palvelukassa) sähköinen arkistointi
Muistiotositelajit	SA (muistiotositeet), AB (peruutus ja tasaustositeet), ZA (tilinavaus) S1 (muistiotositteet) sisäinen laskenta, KU (Kuti muistiot) sähköinen arkistointi
Palkkatositelajit	L1 (palkkatositteet) sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuuden tositelajit	AA (käyttöomaisuuskirjaukset), AB(peruutukset), AF(poistokirjaukset) sähköinen arkistointi
Muut kirjanpidon liittymät	K1 (Konekeskus), sähköinen arkistointi K4 (Koki sis.vuokrat), sähköinen arkistointi K5 (Populus-matkalaskut), sähköinen arkistointi K9 (Varhaiskasvatuksen palvelusetelit), sähköinen arkistointi L6 (Pusatec uimahallit), sähköinen arkistointi L7 (Timmi avustukset), sähköinen arkistointi

7 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Kotkan kaupungin tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien tavoitteiden toteutuminen

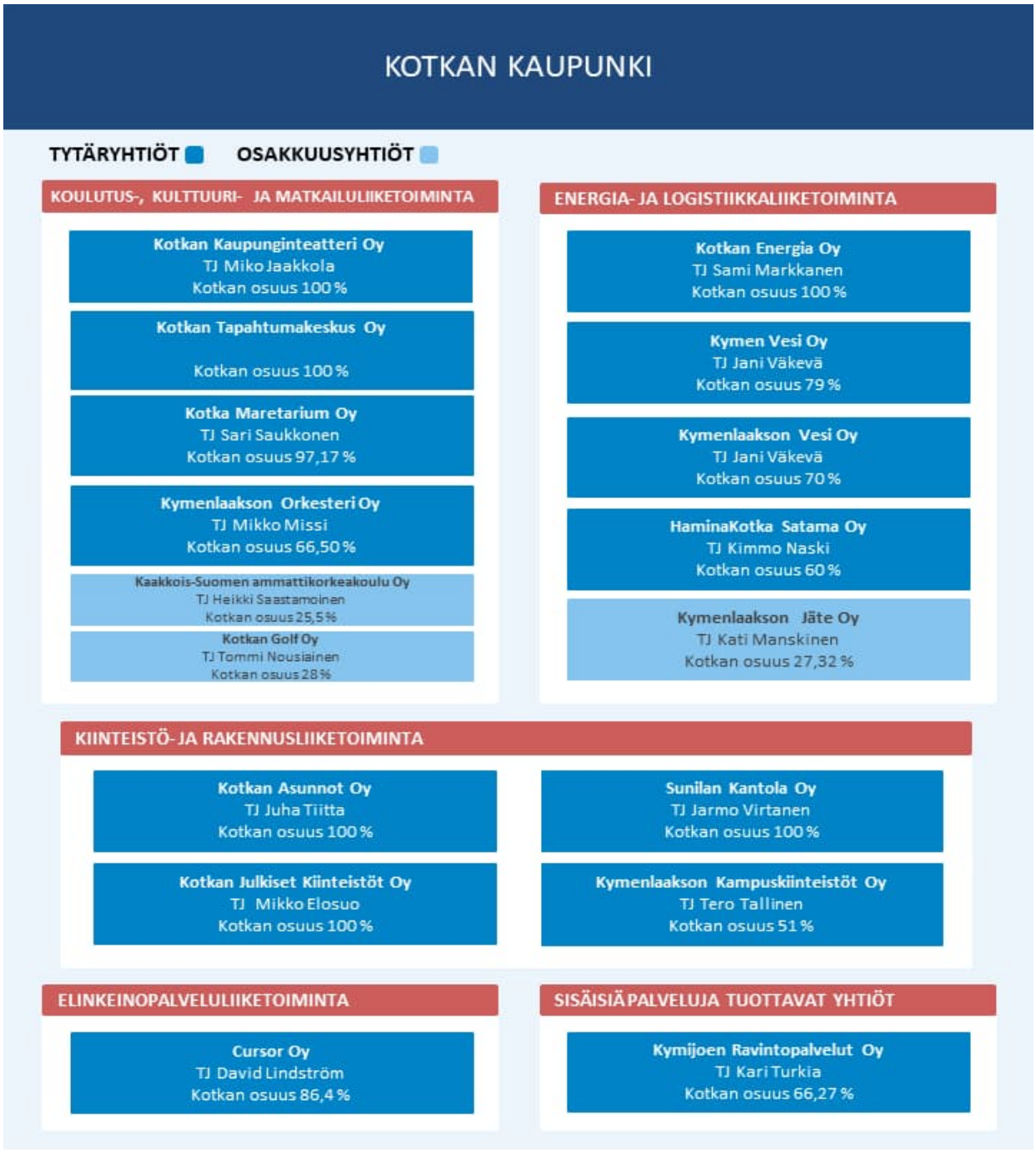
1.1.-31.12.2023

Tilinpäätöksen liite 1

Sisällysluettelo

Konsernirakenne ... 2
Koulutus-, kulttuuri- ja matkailuliiketoiminta ... 3
Kotkan Kaupunginteatteri Oy ... 3
Kotka Maretarium Oy ... 6
Kymenlaakson Orkesteri Oy ... 8
Kotkan tapahtumakeskus Oy ... 11
Energia- ja logistiikkaliiketoiminta ... 13
Kotkan Energia Oy ... 13
Kymen Vesi Oy ... 17
Kymenlaakson Vesi Oy ... 20
Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta ... 26
Kotkan Asunnot Oy ... 26
Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy ... 30
Sunilan Kantola Oy ... 32
Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy ... 35
Elinkeinopalveluliiketoiminta ... 38
Cursor Oy ... 38
Sisäisiä palveluja tuottavat yhtiöt ... 42
Kymijoen Ravintopalvelut Oy ... 42
Kuntayhtymät ... 45
Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä ... 45
Kymenlaakson liitto ... 48

Konsernirakenne

Koulutus-, kulttuuri- ja matkailuliiketoiminta

Kotkan Kaupunginteatteri Oy

Yhteisön nimi	Kotkan Kaupunginteatteri Oy	Koulutus-, kulttuuri- ja matkailuliiketoiminta
Omistus	Kotka 100 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Miko Jaakkola	
Hallituksen pj	Riku Pirinen	
Hallituksen jäsenet	Sami Ristiniemi 19.6.2023 asti, Sami Hohti 19.6.2023 lähtien, Tarja Rantaruikka, Kirsi Rasanen, Katri Korjus, Antti Leskinen 18.4.2023 asti, Miia Maaranen 18.4.2023 lähtien	
Toiminta-ajatus	Kotkan Kaupunginteatteri on kotkalaisten ja kymenlaaksolaisten tuntema, taiteellisesti korkealaatuinen sekä valtakunnallisesti arvostettu teatteri, joka pitää hyvää huolta yleisöstään, henkilökunnastaan, yhteistyökumppaneistaan ja osaamisestaan.	
Omistamisen peruste	Yhtiöllä on erityistehtävä kaupungin elinvoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin edistämisessä kulttuurin keinoin. Yhtiön omistuspohja pidetään kunnallisena, mutta yhtiöön voidaan ottaa uusia kuntaomistajia.	
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiö ei jaa osinkoa.	

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet (Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
	Yhtiö tasapainottaa talouttaan ja parantaa tasettaan.	Teatterin talous on tasapainossa. Oma pääoma on suurempi kuin osakepääoma. Tulevana vuonna budjetti suunnitellaan nollatuloksen periaatteella.	oma pääoma > osakepääoma	oma pääoma > = osakepääoma	oma pääoma > osakepääoma
	Yhtiö kehittää yhteistyötä Kotka-konsernin muiden yhtiöiden kanssa siten, että konsernin kokonaisetu tulee huomioiduksi.	Teatteri tekee markkinointi- ja muuta yhteistyötä Kymi Sinfoniettan ja Maretariumin kanssa. Lisäksi teatteri tiivistää yhteistyötä muiden konsernin tytäryhtiöiden kanssa.	yhteistöiden lkm	>2	>2
	Yhtiö kehittää yhteistyötä muiden teattereiden kanssa.	Teatteri tekee yhteistyötä Kotkan Nuorisoteatterin sekä Kaakon teattereiden (Kouvola, Imatra, Lappeenranta) kanssa.	yhteistöiden lkm	>1	>1
	Toiminnalle pyritään hankkimaan lisää näkyvyyttä ja yhteistyökumppaneita ja tehostamaan samassa yhteydessä yhtiön varainhankintaa	Teatteri kerää teatteriasiamiesverkostoa Kotkan ulkopuolelta ja pääkaupunkiseudulta. Kyseessä on monivuotinen hanke, jolla pyritään lisäämään teatterin ryhmämyyntiä ja näkyvyyttä Kotkan ulkopuolella. Teatteri pyrkii hankkimaan esityksilleen näkyvyyttä valtakunnallisissa medioissa.	asiamiesverkoston laajuus mediaosumien lkm	>30 >4	>30 >4
	Näytösten katsojamäärää pyritään korottamaan noin 70 %:iin katsojapaikoista.	Koronavuosien jälkeen haasteena on päästä takaisin koronaa edeltäneiden vuosien katsojamääriin. Haaste tulee jatkumaan osittain vuonna 2023. Tällä hetkellä katsomot on avattu 100 %:sesti.	täyttöaste	50 %	47 %

	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan	
	Teatteri täyttää kaupungin omistaman kulttuurilaitoksen perusvelvoitteensa eli tuottaa monipuolisesti ja kustannustehokkaasti kulttuuripalveluja kaikille katsoja- ja ikäryhmille. Yleisötyötapahtumien ja –muotojen kautta teatteri pyrkii madaltamaan teatterissa käymisen kynnystä ja tavoittamaan uusia katsojaryhmiä. Vierailuesitystoiminnalla kaupunkilaisten esitystarjontaa monipuolistetaan esityksillä, joita ei muuten ole omassa ohjelmistossa (esim. Komediapäivät tammikuussa).	
	Riskien hallinta	
	Teatteri on kartoittanut riskejä ja suunnitellut toimenpiteitä riskien välttämiseksi tai niiden vaikutusten pienentämiseksi. Koronavuosien jälkeen riskinä on matalampi kynnys sairausoireiden takia perua esityksiä ja harjoituksia. Työvoimavaltaisella alalla muutokset ja peruutukset vaikuttavat kumulatiivisesti teatterin aikataulusuunnitteluun. Teatterissa työskennellään kuutena päivänä viikossa, eikä aikatauluissa ole väljyyttä työvoimaresurssin vähyyden vuoksi (varahenkilöitä ei ole).	

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Teatterin strategia on päivitetty yhdessä henkilökunnan ja teatterin hallituksen kanssa vuonna 2021. Strategian painopisteet ovat ohjelmistosuunnittelu, yhteistuotannot, yleisötyö, lasten- ja nuortenteatteri, resurssien hallinta, koulutus ja digituotannot.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina 2024–2025

Samat kuin edellä, strategian voimassaoloaika on 2022–2027. Strategiaa tarkastellaan hallituksen syysseminaarissa vuosittain ja tehdään tarpeelliset muutokset ja korjaukset.

Toteuma 31.12.2023

Vuoden ohjelmisto toteutui suunnitellusti ja teatterissa tuotettiin kuusi ensi-iltaa. Kevätkaudella Suurella näyttämöllä ensi-iltansa sai klassikko *Kissa kuumalla katolla* ja ravintola Kairossa musiikkiteatteriesitys *Toksinen kabaree*. Syksyllä kauden avasivat Naapurinäyttämöllä esitetty *Risteys* ja Suurella näyttämöllä *Aino A.* Suuren näyttämön syksyn toinen ensi-ilta oli *Supermarsu pelastaa Itämeren silakat*. Kotkan Nuorisoteatterin kanssa yhteistyössä tehtiin *Sisko tahtoisin jäädä* -nuortennäytelmä Naapuriin. Lapsille esitettiin *Mimmi Lehmä ja Varis* -näytelmää sekä päiväkodeissa kiertänyt *Viirun syntymäpäivät*.
Yleisötyötä olivat mm. uusien ensi-iltojen teosesittelyt ja avoimet harjoitukset, Kymi Sinfonietta-yhteistyö *Mozartista Aviciihin* –konsertit teatterilla sekä viidesluokkalaisten koululaisten *Kulttuuripolku.*
Taloudellisista resursseista kaupungin myöntämä vuokra-avustus oli poikkeuksellisesti edellisvuosiin verrattuna pienempi kuin maksettu tilavuokra.
Koulutus toteutui suunnitelman mukaan, mm. näyttelijöiden kirjoituskurssi.
.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	427 909	269 931	416 000	300 000	362 889	189 778
Myynti kaupungille	46 720	21 048	25 000	25 000	47 092	52 478
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	700	700	1000	2 000	3 323	3 355
Henkilöstökulut	2 395 812	1 279 238	2 490 900	2 396 000	2 408 125	2 258 971
Tulos	-46 681	-86 678	-60 000	0	45 087	46 176
Edellisten tilikausien voitto	216 023	216 023	216 023	216 023	170 936	124 760
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	956 842	782 781	900 000	900 000	985 486	918 085
Pitkäaikaiset velat	0	0	0	0	0	0
Lainat emolta	0	0	0	0	0	0
Takaukset emolta	0	0	0	0	0	0
Korot emolle	260	260	260	0	0	0
Lyhytaikaiset velat	476 353	342 289	450 000	450 000	458 316	436 002
Oman pääoman sijoitus emolta	311 148	311 148	311 148	311 148	311 148	311 148
Osinkotuotto emolle	0	0	0	0	0	0
Muu tuloutus emolle / vuokra	1 106 228	553 114	1 106 228	1 094 800	1 013 712	979 575
Avustus emolta	2 284 804	1 180 341	2 284 804	2 436 100	2 284 800	2 264 375
Valtionavustus	1 323 930		1 323 930	1 323 930	1 266 869	1 176 914
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0	0

Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	25 444	15 244	20 000	20 000	19 476	21 436
Investoinnit/Sijoitukset	0	0	0	0	0	0
Sairauspoissaolot (d/y)	294	186	200	200	845	361
Henkilöstömäärä (vakinainen/määräaikainen)	44/7	45	44/7	45/7	43/11	44/5
Hankintojen paikallisuusaste	31 %	30 %	30 %	30 %	28	-
Yhtiön oma tunnusluku/Katsojamäärä	23 593	14 504	23 000	17 000	17 606	10 784
Yhtiön omatunnusluku/Yleisötyön kävijä-määrä	1952	1 271	2 000	3 000	2 359	115

Kotka Maretarium Oy

Yhteisön nimi	Kotka Maretarium Oy	Koulutus-, kulttuuri-ja matkailuliiketoiminta
Omistus	Kotka 97,17 %, Helsingin yliopisto 2,83 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Sari Saukkonen	
Hallituksen pj	Joonas Penttilä, pj	
Hallituksen jäsenet	vpj. Jukka Vilkki, Pirkko Suuronen, Maria Luotio, Heljä Halinen, Sirkku Manninen	
Toiminta-ajatus	Yhtiön tehtävänä on tukea Kotkan asemaa kiinnostavana ympärivuotisena matkailukaupunkina. Yhtiö ylläpitää akvaariotoimintaa sekä edistää ja kehittää kalantutkimustoimintaa.	
Omistamisen peruste	Yhtiön ylläpitämä akvaario on kaupungissa merkittävä matkailun vetovoimatekijä. Yhtiön omistaminen ei ole kaupungille strategisesti välttämätöntä.	
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiöltä odotetaan positiivista tulosta vuosittain. Ei tuotto-odotusta.	

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet (Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
	Yhtiö kattaa toimintamenonsa tuloillaan ja pyrkii vähentämään omistajan rahoitustarvetta	Vuosina 2021-2023 yhtiö tavoittelee avustuksen pienentämistä 5 %:lla kuitenkin niin, että jos kaupunki on edellisenä vuonna nostanut Maretarium-rakennuksen vuokraa, tämä toteutunut vuokrankorotusprosentti vähennetään tuosta tavoitellusta 5 %:sta. Konserniyhteismarkkinointi konsernin muiden yhtiöiden kanssa.	Kaupungin avustuksen pieneneminen 2020: 300 000 euroa; 2021: 286 980; 2022: 273 205 2023: 266 750	-3 - - 5% vuosittain Toteutuma: 2021: - 4,3 % 2022: - 4,8 % 2023: -3,0 %	-3 %
	Yhtiö etsii toiminnalleen liiketoimintaa kehittäviä ideoita	Ankeriastutkimusten ainutlaatuisuuden mainonta ja uusimpien tutkimustulosten esillepano näyttelyssä; kehitetään uusia tuotteita Meripuodin tuotevalikoimaan; toteutetaan uusia tapahtumia.	Kävijöiden kiinnostus, kävijämäärä	Asiakasarvioinnit + 0,1 yksikköä /vuosi 2021: 4,1 /5 kävijämäärä akvaariokierroksella 29 849	4,3 /5 34 081
	Kaupunki on valmis luopumaan yhtiön ja/tai akvaariorakennuksen omistuksesta, mikäli yhtiön toiminnalle tai rakennukselle löytyy ostaja	Tarvittaessa yhtiö esittelee ostajaehdokkaille tiloja ja toimintaansa ja laatii kaupungille tarvittavia selvityksiä myyntiä varten. Maretarium-rakennuksesta on tehty arviokirja 3.7.2015, Newsec Valuation Oy.			
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
	Strategiatyön yhteydessä yhtiö on tehnyt vastuullisuusohjelman, joka koostuu ympäristövastuusta, sosiaalisesta ja kulttuurisesta vastuusta sekä taloudellisesta vastuusta. Visit Finland myönsi Maretariumille Sustainable Travel Finland -merkin 10.6.2020 kestävän matkailun edelläkävijäyrityksenä. Maretarium oli Kymenlaakson ensimmäinen yritys, joka sai ko. merkin käyttöönsä. Kesällä 2022 Sustainable travel Finland -merkki saatiin uusittua.				
	Riskien hallinta				
	Kotka Maretarium Oy:n riskienhallintaohjelmassa riskit on jaoteltu strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin, vahinko- ja ympäristöriskeihin. Vuosittain (viim. 2.5.2023) Kotka Maretrarium Oy:n hallitus kartoittaa ja arvioi em. riskit sekä määrittelee tehtävät korjaavat toimenpiteet.				

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Voimakas ympärivuotisuuden markkinointi yhteistyössä Kotkan muiden toimijoiden kanssa (ml. tapahtumakeskus), kassajärjestelmän uusiminen. Strategian (2021-2025) mukaisesti toimitaan vastuullisuuden edelläkävijäyrityksenä.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina 2024-2025

Panostaminen ympärivuotisuuteen ja näin tuetaan Kotkan menestystä ympärivuotisen matkailukaupunkina. Edistetään Suomen vesiluonnon tuntemusta, tutkimusta ja suojelua.

Toteuma 31.12.2023
Kassajärjestelmä on uusittu. Ympärivuotista markkinointia jouduttiin supistamaan suunnitellusta, sillä avustukseen tulikin yllättäen leikkaus kesken kauden. Maretariumin Sustainable Travel Finland -kehitystyötä jatkettu mm. laskemalla hiilijalanjälki.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto + muut tuotot ilman avustuksia	531 973	209 343	490 000	479 000	451 212	387 084
Myynti kaupungille	38 100	19 394	38 000	38 000	36 306	34 010
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	2 569	432	2 000	2 000	1 508	870
Henkilöstökulut	-262 230	-118 140	-260 000	-255 000	-234 827	-198 128
Tulos	70 993	61 957	28 000	0	31 991	81 591
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	44 788	44 788	44 788	28 000	12 797	-68 794
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	486 540	469 853	470 000	410 000	425 217	378 479
Pitkäaikaiset velat	0	0	0	0	0	0
Lainat emolta	0	0	0	0	0	0
Takaukset emolta	0	0	0	0	0	0
Korot emolle	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset velat	70 759	63 107	70 000	75 000	80 429	65 682
Oman pääoman sijoitus emolta	291 510	291 510	291 510	291 510	291 510	291 510
Osinkotuotto emolle	0	0	0	0	0	0
Muu tuloutus emolle (vuokra + kiinteistövero)	-206 726	-102 451	-206 726	-188 000	-189 513	-182 829
Avustus emolta	266 750	205 000	266 750	269 653	273 205	286 980
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	113 648	115 959	114 000	120 000	119 491	128 897
Investoinnit/Sijoitukset	3	3	3	3	3	3
Sairauspoissaolot (d/y)*						
Henkilöstönmäärä (vakinainen/määräaikainen)	5/1	6/2	5/2	5/3	6/2	5/3
Hankintojen paikallisuusaste %	28	24	30	35	35	
Yhtiön oma tunnusluku/ kävijämäärä akvaariossa	34 081	12 241	32 500	32 500	32 300	29 800

*henkilöstömäärä alle 10, joten ei ilmoiteta

Kymenlaakson Orkesteri Oy

Yhteisön nimi	Kymenlaakson Orkesteri Oy	Koulutus-, kulttuuri-ja matkailuliiketoiminta
Omistus	Kotka 66,5 %, Kouvola 33,5 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Mikko Missi	
Hallituksen pj	Mikko Hauhia (Kotka)	
Hallituksen jäsenet	Nita Ahola, vpj (Kouvola), Marko Kuusela (Kotka), Katri Korjus (Kotka), Sanna Jacksen (Kouvola)	
Toiminta-ajatus	Yhtiö tehtävänä on ylläpitää Kymi Sinfonietta -nimistä maakunnallista orkesteria ja järjestää korkeatasoisia konsertteja sekä toimia koko Kymenlaakson alueen taidelaitosten ja muiden yhteisöjen kanssa yhdessä musiikkikulttuurin ja musiikkikasvatuksen edistämiseksi. Yhtiö edistää orkesteripalvelujen alueellista saatavuutta ja saavutettavuutta eri väestöryhmille siten, kuin laki esittävistä taiteista edellyttää.	
Omistamisen peruste	Yhtiöllä on erityistehtävä kaupungin elinvoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin edistämisessä kulttuurin keinoin. Kymi Sinfonietta tukee Kotkan brändiä merkittävänä kulttuurikaupunkina	
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiö ei jaa osinkoa.	

Talousarviotavoitteet +/- 0-tulos

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet (Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
	Yhtiö edistää orkesteripalvelujen alueellista saatavuutta ja saavutettavuutta eri väestöryhmille lain esittävien taiteiden edistämisestä edellyttämällä tavalla.	- Monipuoliset ja korkeatasoiset orkesterikonsertit - Lippujen hinnoissa huomioitu eri väestöryhmät - Jalkautumiset päiväkoteihin, kouluihin, vanhusten palvelutaloihin, sairaaloihin, työpaikoille eli sinne, mistä ei muuten välttämättä konsertteihin päästä - toimiminen kahdessa kaupungissa, laajalla alueella täysipainoisesti	konserttien ja jalkautumisten määrät ja alueellinen saatavuus	yht. n. 50 konserttia sekä yli 100 jalkautumista/ yleisötyötoimenpidettä.	52 orkesterikonserttia, 2 kamarimusiikkikonserttia 18 päiväkotivierailua, 137 tilaisuutta koululaisille, 41 laitos- ja työpaikkavierailua sekä 13 ulkoilma- ja ilmaiskonserttia. Yhteensä 209 yleisötyötilaisuutta.
	Yhtiö kehittää yhteistyötä muiden konsernin yhtiöiden tai kaupungin kanssa siten, että konsernin kokonaisetu tulee huomioiduksi.	- Kymi Sinfonietta tekee yhteistyötä kaupungin muiden kulttuurilaitosten kanssa - Orkesterin toiminta ulottuu päiväkoteihin, koulutoimeen, vanhustenhoitoon, ym. jalkautumisesitysten, sekä videoitujen tallenteiden ja konserttien muodossa. - Orkesteri tekee yhteistyötä musiikkiopistojen, kuorojen, ym. paikallisten toimijoiden kanssa	Yhteisprojektien määrä	- Jalkautumiset (ja/tai videotallenteet) päiväkoteihin, kouluihin ja vanhusten palvelutaloihin. - Nuorten solistien konsertit musiikkiopistojen kanssa - kuoroprojektit	-Säännöllinen yhteistyö musiikkopiston kanssa -Osa yleisötyöstä toteutettu yhdessä Kotkan teatterin kanssa -Kummiluokkatoiminta sekä muu yleiöstyö koulujen kanssa -esiintymiset päiväkodeissa sekä hoitolaitoksissa
	Yhtiön toiminnalle haetaan yhteistyökumppaneita ja samalla tehostetaan yhtiön varainhankintaa.	Mahd. yhteistyö liikeyritysten kanssa.	Yhteistyökuvioiden määrä	-kaksi liikeyritystä jollain tavoin mukaan.	-ei toteutunut liikeyritysten osalta -
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
	- OIKEUDENMUKAISUUS: Rekrytointi: muusikoilla 1. kierros sermin takaa arvotussa järjestyksessä. Myös katso kohta SOSIAALINEN VASTUU - TASA-ARVO toteutuu Kymi Sinfoniettan toiminnassa monella tasolla, esim. em. rekrytointiin perustuen ei ole asetettu mitään rajoja muusikoiden kansallisuudelle, sukupuolelle, jne. - TALOUDELLINEN VASTUU: Yhtiön taloutta hoidettu vastuullisesti annettuun tavoitteeseen pyrkien, huomioimalla toiminnassa jatkuvasti muuttuvat tilanteen, myös omistajakaupunkien taholta tulevat.				

	- SOSIAALINEN VASTUU: Lippujen hinnoittelussa otettu huomioon erilaisten yleisöryhmien mahdollisuus hankkia konserttilippu ja päästä nauttimaan elävästä musiikista (yhteiskunnan avustusta saava kulttuurilaitos). Orkesteri tarjoaa Suomen laajimman, kohderyhmille maksuttoman hyvinvointiohjelman päiväkodeille, kouluille ja vanhusten palvelulaitoksille vuosittaisine pienryhmien vierailukonsertteineen.	
	Riskien hallinta	

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Toiminnassa lähtökohtana on ollut, että pystyisimme toimimaan normaalisti ja kehittämään orkesterin toimintaa pitkäjänteisesti usean vuoden tähtäimellä. Tavoitteena on ollut toteuttaa monipuolista ja täysipainoista orkesteritoimintaa pitkän pandemia-ajasta johtuneen poikkeusajan jälkeen.

Toiminnan painopisteet ja taloussuunnitelma vuosina 2024-2025

Vuosina 2024-2025 Kymi Sinfonietta on joustava sinfonietta-kokoonpano, jolla on

- Laaja-alainen ohjelmisto vanhimmasta uusimpaan orkesterimusiikkiin, autenttiset soittotyylit ja soittimet
- Ohjelmistoa kamarikokoonpanoista suuriin sinfonioihin, innovatiivisia aluevaltauksia, crossoveria ja poikkitaiteellisia produktioita
- monipuoliset taidot omaava soittajisto ja henkilökunta
- toimintaa kahdessa kaupungissa, molemmissa laaja ja uskollinen yleisö
- laaja jalkautumistoiminta, kummiluokkatoimintaa, yhteistyötä kaupunkien mielenterveyspalveluiden, päihdekuntoutuksen, nuorisotoimen, koulutoimen, vanhustyön sekä muiden tapahtumajärjestäjien kanssa
- alueellisesti ja kansallisesti tunnustettua ja myös kansainvälistä toimintaa
- paljon yhteistyökumppaneita ja -projekteja
- kiinteä yhteistyö kansainvälisen Uuno Klami -sävellyskilpailun kanssa
- halua kehittyä, löytää uusia toimintamuotoja ja uudistua

Toiminnan määrä ja luonne

- Orkesterikonsertit kevät- ja syyskaudella: viikoittaiset konsertit Kotkassa ja Kouvolassa n. 50-60 kpl vuodessa suhteessa 2/3 toiminnasta Kotkassa ja 1/3 Kouvolassa. Varsinaisten konserttien lisäksi keskeisessä roolissa on laaja yleisötyötoiminta.
- Yhteistyökonsertteja alueellisten, valtakunnallisten ja kansainvälisten muiden orkesterien ja kuorojen kanssa
- Päiväkonsertteja päiväkotilapsille, koululaisille ja eläkeläisille
- Jalkautumisia päiväkoteihin, kouluihin, vanhainkoteihin, sairaaloihin ym. yksiköihin
- Muuta yleisötyötä mm. kummityö musiikkiluokilla ja kouluissa, yhteistyö musiikkiopistoissa, some-videoita ja materiaalia, virtuaalisia konsertteja, taiteilijatapaamisia, esittelyitä ja esitelmiä orkesterista, soitettavasta musiikista, musiikin hyvinvointivaikutuksista sekä muuta varsinaista toimintaa tukevaa ja täydentävää yleisötyötä.

Toteuma 31.12.2023

2023 oli ensimmäinen kokonainen vuosi, jolloin pandemiarajoitukset eivät suoraan rajoittaneet tapahtumien järjestämistä. Orkesterikonserttien yleisö aktivoitui hiljalleen saavuttaen loppuvuotta kohti jo miltei koronapandemiaa edeltäneen tason. Toiminta kyettiin toteuttamaan sekä määrällisesti että laadullisesti täysipainoisesti.

Taiteellisen toiminnan kannalta keskeistä oli orkesterin kahden uuden taiteellisen partnerin aloittaminen syyskauden alussa. Topi Lehtipuu ja Jukka Perko aloittivat kolmivuotiset kautensa laajentaen orkesterin osaamista erityisesti vokaalimusiikin, vanhan musiikin sekä rytmimusiikin alueella.

Vuoden aikana tapahtui myös muita merkittäviä henkilöstömuutoksia sekä uusien muusikkorekrytointien myötä että toimitusjohtajan aloittaessa 1.6.2023.

Yleinen kustannusten nousu sekä erityisesti kasvaneet palkkakustannukset ovat olleet haastava yhtälö myös orkesterin toiminnalle. 2023 oli lopulta huomattavasti tappiollisempi vuotta aikaisemmin suunniteltuun verrattuna. Orkesterin ennestään vahvan taseen ansiosta tappiollinen tilikausi ei kuitenkaan horjuttanut orkesteri taloutta.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	202638,92	123258	202000	257000	207 289	76 820,80
Myynti kaupungille	0	0	0	0	1 545	800
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	0	0	0	0		363,64
Henkilöstökulut	2218916,98	1262643	2218000	2202000	2 099 630	1 970 565,68
Tulos	-171519,83	-263733	170000	0	- 85 686	65 666,57

Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-114218,69	-28320	-114218,69	0	-28 320	-93 986,99
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	608646,76	1825586	611000	800000	793 149	837 580,90
Pitkäaikaiset velat	168187,93	168188	168187,93	168188	168 188	168 187,93
Lainat emolta	111844	111844	111844	111844	111 844	111 844
Takaukset emolta	0	0	0	0	0	0
Korot emolle	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset velat	389821,50	163333	390000	0	402 804	361 337,54
Oman pääoman sijoitus emolta	223690	223690	223690	223690	223 690	223 690
Osinkotuotto emolle	0	0	0	-	-	-
Muu tuloutus emolle (selite)	0	0	0	-	-	-
Avustus emolta	978492 (toim) +	598077	978492	978500+1820		978 500
VOS -avustus, OKM	1048292	524146	1048292	1 048 292	1002223	874905
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0		209 913
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	0	0	0	0		-
Investoinnit/Sijoitukset	0	0	0	0		39 481,94
Sairauspoissaolot (d/y)	344	321	320	200		-
Henkilöstönmäärä (vakinainen/määräaikainen)	38	38/1	38	38/1	38	37
Hankintojen paikallisuusaste						
Yhtiön oma tunnusl./konserttien määrä Kot-	30 orkesterikon-	16 konserttia	30 orkesteri-	30		17
Yleisömäärä Kotkassa	Konsertit 10204	Konsertit 4423	Konsertit	10000		2 365
+ yleisömäärä somessa & youtube-kanavalla	100000	13170	10000	25000		62 595

Kotkan tapahtumakeskus Oy

Yhteisön nimi	Kotkan tapahtumakeskus Oy	Koulutus-, kulttuuri- ja matkailuliiketoiminta
Omistus	Kotka 100 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Tiina salonen	
Hallituksen pj	Jari Tuovinen	
Hallituksen jäsenet	Tiina Salonen (vpj), Hannu Oksanen	
Toiminta-ajatus	Yhtiö ylläpitää ja kehittää Kotkan tapahtumakeskusta kulttuuri- ja kongressitoiminnan keskuksena.	
Omistamisen peruste	Kaupunki käynnistää toiminnan palvelemaan tulevan tapahtumakeskuksen toimintaa. Kaupunki vähentää omistustaan viimeistään silloin, kun toiminta on vakiintunut. Yhtiön omistus ei ole kaupungille strategisesti välttämätöntä.	
Omistajan tuotto-odotus:	Kaupunki odottaa yhtiöltä tuottoa.	

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet (Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
	Yhtiö tuottaa tapahtumatuotantoon liittyviä (ml. kulttuuri- ja kokoustoiminta) palveluita.	Yhtiö hallinnoi Kotkan tapahtumakeskus Oy:n tiloja sen valmistuttua v. 2023 ja vuokraa niitä aktiivisesti lyhytaikaiseen käyttöön tapahtumajärjestäjille. Lisäksi se myy tapahtumajärjestäjille tapahtumiin liittyvät palvelut (tekniikka-, ravintola- ja henkilöstöpalvelut) ja laskuttaa kaikki em. palvelut.	Liikevaihto	Ensimmäiset varaukset	Satama Areen avautui elokuussa 2023 ja ensimmäisen 4,5 toimintakuukauden aikana tilaisuuksia oli yhteensä 91. Liikevaihto vuonna 2023: 889 832,37 €
	Yhtiön liiketoimintasuunnitelma päivitetään ennen toiminnan aloittamista	Liiketoimintasuunnitelma päivitettiin syksyn 2020 aikana. Kotkan tapahtumakeskus Oy:n strategian pohjana toimii Kotkan kaupungin strategia.	Lts ja strategia	Strategia esiteltiin omistajaohjausjaostolle 23.11.2020. Strategiaa päivitettiin 24.1.2022.	Strategian päivitys on aloitettu. Liiketoimintasuunnitelman päivitys vuoden 2024 aikana.
	Yhtiö pyrkii optimoimaan kiinteistön käyttöasteen.			Yhtiö pyrki optimoimaan kiinteistön käyttöasteen ja tavoittelee tapahtumissa korkeaa täyttöastetta.	2023 vuonna tilaisuuksia Satama Areenalla oli 91 (toimintakausi 4,5 kk) 2023 Satama Areenalla oli 70 000 kävijää.
	Yhtiö painottaa toiminnassaan kuluttaja- ja asiakaskeskeistä toimintatapaa.	Yhtiön markkinoi aktiivisesti tiloja ja palveluja. Palvelujen kehittämisessä kuunnellaan asiakkaita. Uusasiakashankinnasta painotetaan henkilökohtaisen kontaktin merkitystä ja yritys näkyy siellä missä kuluttajat ovat.	mm. liikevaihto, tulos, kuluttaja-tutkimukset jne.	Aktiiviset markkinointitoimenpiteet (mm. mainonta, messut jne) johtavat ensimmäisiin tilavarauksiin	Satama Areena on markkinoinut aktiivisesti ja pyrkinyt kasvattamaan tunnettavuutta. Asiakkaille tehdään aktiivisesti tyytyväisyyskyselyitä.
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
	Kotkan tapahtumakeskus Oy rakentaa aktiivisesti yhteistyöverkostoja sekä paikallisesti että valtakunnallisesti yritys- ja kulttuurisektorilla. Kotkan alueen väestön sitouttamiseksi tulevan keskuksen toimintaan etsitään erilaisia osallistamisprojekteja.				
	Riskien hallinta				
	- Sopimuskumppanien huolellinen kilpailutus ja taustakartoitus takaa laadukkaan palvelun ja vähentää riskiä tulevassa toiminnassa				

	- Markkinoinnissa keskitytään digimarkkinointiin paremman kohdennettavuuden ja kustannusten vuoksi - Riskianalyysi tehty 30.6.2022.

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Tapahtumakeskus Satama Areena avautuu tapahtumille elokuussa 2023. Ennen avaamista myynti- ja markkinointitoimenpiteet lisääntyvät, rekrytoinnit jatkuvat ja toiminnan käynnistämistä valmistellaan monin eri tavoin. Rakennuksen koekäyttö alkaa keväällä. Ravintolatoiminta käynnistyy täysimääräisesti vasta vuonna 2024 kun Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk aloittaa opetustoiminnan uudella kampuksella syyskaudella 2024. Toimintojen käynnistämistä valmistellaan laajasti eri palvelukumppanien kanssa.
Yrityksen käynnistymisestä lähtien Kotkan tapahtumakeskus Oy:n toiminta on perustunut operointikonsultointipalkkion laskuttamiseen rakennusprojektin tilaajalta Backstaff Oy:ltä. Vuonna 2023 aloitetaan tilavarausten laskuttaminen ja siirrytään markkinoille muiden vastaavien toimijoiden rinnalle. Liiketoiminnassa keskitytään ydinliiketoimintaan eli myyntiin ja markkinointiin, tapahtumatoimintaan ja kehitystyöhön. Myynnin tavoitteena on elo-joulukuussa runsas tapahtumamäärä.

Toiminnan painopisteet ja taloussuunnitelma vuosina 2024-2025
Vuonna 2023 elokuussa avautunut Satama Areena lähtee ensimmäisiin kokonaisiin toimintavuosiin tapahtumamarkkinoille tavoitteenaan varmistaa asema yhtenä tärkeimmistä tapahtumapaikoista Suomessa heti alusta lähtien. Markkinointi ja myynti on tehokasta, uusia asiakkuuksia etsitään aktiivisesti, käyttö- ja täyttöasteessa tavoitellaan korkeaa astetta ja toimintamalleja kehitetään pitäen samalla erittäin hyvää huolta työntekijöiden hyvinvoinnista ja yhteistyökumppanuuksista. Toimintaa kehitetään myös yhteistyössä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun kanssa. Tuottoarviossa lähdetään liikkeelle maltillisista liikevaihtotavoitteista, mutta tavoite on vakaa liikevaihdon ja tuloksen kasvu vuosittain.

Toteuma 31.12.2023

Tapahtumakeskus Satama Areena avautui yleisölle elokuussa 2023. Vuoden ensimmäinen puolisko valmisteltiin talon avaamista, kilpailutettu palvelukumppaneita sekä tehtiin aktiivista myyntiä- ja markkinointia. Satama Areenalla aloitti vuoden 2023 aikana uusia työntekijöitä (tuotantopäällikkö, palvelupäällikkö sekä talous- ja hallintokoordinaattori) ja toimitusjohtajan tehtävään hoidettiin välikaisiin järjestelyin toukokuun lopusta 2023 lähtien. Kesän 2023 aikana organisaatio keskittyi osana Meripäiväivillä järjestetyn Meripäivä Areenan tuotantoon.

Satama Areenan avajaisia ja avajaisviikkoa juhlittiin elokuussa 2023 sekä kutsuvierasavajaisten, että yleisötapahtumien muodossa. Ensimmäisten toimintakuukausien aikana tiloissa on järjestetty tapahtumia monipuolisesti aina yrittäjägaalasta Kauneimpiin joululauluihin ja pienistä kokouksista suuriin yleisötapahtumiin. 4,5 toimintakuukauden aikana Satama Areenan kävijämäärä oli 70 000.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	889 832,37		894 806,46	1400000	338000	222 500
Myynti kaupungille	99 293,94		99 293,94	50000		
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	804 528,68	380 000	804 528,68	50000		
Henkilöstökulut	441 679,23	182 828,71	457 142,13	460000	161024,76	116 565
Tulos	-683 837,25	57 853,57	-682 111,21	10000	13124,91	20 550
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	17 558,83	17 558,83	17 558,83			-11 344
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	262 575,61	249 228,50	260 447,62		127188,02	58 310
Pitkäaikaiset velat	0		0			
Lainat emolta	0		0			
Takaukset emolta	0		0			
Korot emolle	0		0			
Lyhytaikaiset velat	203 854,03		200 000		84629,19	25944,78
Oman pääoman sijoitus emolta	15 000	15 000	15 000	15000	15000	
Osinkotuotto emolle	0		0			
Muu tuloutus emolle (selite)	0		0			
Avustus emolta	612 000		612 000	600000		
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	9 822,45	3500	9 822,45		61065,81	17832,26
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	35 932,38		35 932,38		1243,63	
Investoinnit/Sijoitukset	0		0			
Sairauspoissaolot (d/y)	0		0			
Henkilöstönmäärä (vakinainen/määräai-	5	5	5	7-8	3	1
Hankintojen paikallisuusaste	0		0			
Yhtiön oma tunnusluku/ mikä	0		0			

*Toimitusjohtaja 1.9.2020 –
** Markkinointikoordinaattori 1.10.2022 -
***Ensimmäinen työntekijä 1.9.2020 -
HUOM! Summa sisältää 679 500 € eriä, jotka kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin mm. Rakennusaikaista operointikonsultointia, siksi myynti tytäryhtiöille näyttää suurelta suhteessa liikevaihtoon.

Energia- ja logistiikkaliiketoiminta

Kotkan Energia Oy

Yhteisön nimi	Kotkan Energia Oy (KEO)	Energialiiketoiminta
Omistus	Kotka 100 %	
Yhteisön tytäryhtiöt	Kotkan Energiaverkot Oy, Kotka Gas Oy ja KotkaTec Oy	
Toimitusjohtaja	Sami Markkanen	
Hallituksen pj	Olli Marttila	
Hallituksen jäsenet	Pekka Posti, Reija Lipponen, Tiina Mikkonen, Antti-Jussi Laine, Pia Paukku	
Toiminta-ajatus:	Kotkan Energia tuottaa vastuullisesti ja kestävästi asiakaslähtöisiä alueellisia energiapalveluita.	
Omistamisen peruste:	Yhtiöllä on strateginen merkitys elinvoiman edistämisessä, huoltovarmuudessa ja infrastruktuurin ylläpitäjänä. Yhtiön edellytetään tuottavan kaupungille tasaista tulovirtaa ja kasvattavan yhtiön arvoa. Yhtiön omistusosuutta ei muuteta.	
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiöltä edellytetään merkittävää osinkotuottoa. Tuloutuksesta sovitaan pitkäjänteisesti.	

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet (Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
	Yhtiö kehittää ja tuottaa vastuullisesti ja kestävästi asiakaslähtöisiä alueellisia energiapalveluita.	Toteutamme Kantasataman alueelle innovatiivisen energiakeskuksen lämmön- ja jäähdytyksen tuottamiseksi tapahtumakeskukseen, XAMK-kampukseen ja hotelliin.	Eteneminen hankkeen aikataulun ja budjetin mukaisesti.	Hanke etenee KEO:n osalta asiakkaiden vaatimusten mukaisesti.	Hanke on valmistunut suunnitelman mukaan ja käyttöönotettu 1.6.2023.
		Yhtiö tarjoaa ja suunnittelee uusia energiaratkaisuja.	Tehdyt tarjoukset ja selvitykset uusille ja olemassa oleville toimijoille	Tarjousten ja selvitysten määrä	Vuoden aikana tehty merkittävä määrä tarjouksia ja selvityksiä.
	Yhtiö kehittää päästöttömiä ja älykkäitä energiaratkaisuja.	Uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämistä jatketaan.	Asiakkaiden ja myydyn energian määrä.	Määrän kasvu +10 %	Määrän kasvu 2023 oli n. 47 %.
		Vuonna 2023 keskistytään kuitenkin kaukolämpöverkon laajentamiseen.			Ristinkallion kaukolämpöverkonlaajennustyö käynnistettiin toukokuussa ja liitettiin runkoverkkoon 10.10. Merkittävä määrä uusia asiakkaita.
		2021-2022 on lanseerattu uusia kaukolämpötuotteita, joiden myyntiä ja markkinointia jatketaan.	Älykkään kaukolämpötuotteen myyntimäärä	Myyntimäärä 20 kpl	Määrän kasvu 2023 oli n.22 %.
	Yhtiö huomioi kehittämistoimin-	Osallistutaan akkuklusteri-hankkeeseen, datacenter-	Osallistuminen hankekokouksiin ja rahoituksen määrä	Asiantuntija-apu hankekehittäjille.	Osallistuttu hankkeisiin ja tehty laskelmia.

	nassaan alueellisen elinkeinoelämän tarpeet.	hankkeisiin ja muihin alueellisiin hankkeisiin. Osallistutaan mm. Business Mooring-hankkeeseen, kyberturvallisuuden professuuriin ja akkuprofessuurihankkeeseen.		Rahoituksen määrä xx.000 euroa.	
	Yhtiö osallistuu sähköisen liikkumisen edistämiseen ja huomioi alueensa asukkaiden hyvinvoinnin ja elinympäristön kehittämisen.	Jatketaan vuonna 2020 aloitettua sähköautojenlatausinfran rakentamista Kotkassa. Lisää omia julkisia kohteita valmistuu vuonna 2023. Aktiivista myyntiä ulkopuolisille asiakkaille jatketaan.	Latauspisteiden määrän kasvu	+ n. 10 kpl omia julkisia latauspistettä. (voi olla useampia samassa paikassa.)	Vuonna 2023 rakennettu julkisia suurteholatureita, joissa yhteensä 6 kpl:tta latauspisteitä.
	Yhtiö uudistaa aktiivisesti liiketoiminta-alueitaan ja pyrkii ennakoimaan tulevaa.	Vuonna 2021 on laadittu Tiekartta hiilineutraaliuteen vuoteen 2030 mennessä. Tiekarttaa on päivitetty vuonna 2022 ja tiekartan toteutusta jatketaan suunnitelman mukaan vuonna 2023. Yhtiön strategia ja liiketoimintasuunnitelmat päivitetään vuosittain. Toteutumista seurataan säännöllisesti. Ukrainan sota ja energiakriisi ovat aiheuttaneet useita poikkeustoimia yhtiön toimintaan.	Tiekartan toteutus askel kerrallaan riskit ja mahdollisuudet huomioiden. Strategian päivitykset esitellään hallitukselle. Toimenpiteitä ja riskejä seurataan erillisen seurantaryhmän, johtoryhmnän ja hallituksen kokouksissa.	Tiekartassa esitetyt toimenpiteet aikataulun mukaan. Hallituksen päätös etenemisestä. Yhtiön toiminnan jatkuvuuden varmistaminen	Esiselvityksiä tehty ja suunnitelmia jo osittain toteutuksessa. Vuonna 2023 toteutunut 0,4 M€. Vuosi edennyt strategian mukaisesti. Vuosi edennyt suunnitelmien mukaisesti.
	Yhtiö varmistaa liiketoimintansa kannattavuuden.	Kotkan Energia – konserni ylläpitää ja parantaa vuosittaisin investoinnein tuotantolaitosten sekä jakeluverkkojensa toimintakykyä ja tehokkuutta. Talous- ja rahoitustilanteen säännölli-	Investointien kustannukset Hyötysuhde Käytettävyys Talousraportit	Jatkuva mittarien seuranta ja parantaminen. Liikevaihto Tulosennuste Rahoitustilanne	Investointitaso suunnitelman mukainen. Kannattavuus erinomaisella tasolla

		nen seuranta ja nopea reagointi poikkeamiin.			ja rahoitustilanne hyvä.

Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan
Yhteiskuntavastuu: Toimimme tiiviissä yhteistyössä paikallisen teollisuuden ja asiakkaiden kanssa. Työllistämme ja tuemme uusien työpaikkojen säilymistä Kotkassa. Tuemme merkittävästi kotkalaisia nuoria, kulttuuria ja urheiluseuroja. Osallistumme aktiivisesti alueellisiin kehityshankkeisiin ja tapahtumiin. Kehittämistarpeet: Rahoituksen kohdistaminen tarkemmin ja vastavuoroisuus sponsoroinnissa. Kehityshankkeiden priorisointi ja tuloksellisuuden arviointi. Menettelyt: Valitsemme yhteistyökumppanit, tapahtumat ja sponsorointikohteet tarkasti ja harkiten. Järjestämme työtä erilaisiin työssäoppimis- ja harjoittelujaksoihin, palkkaamme kesätyöntekijöitä ja harjoittelijoita mahdollisuuksien mukaan.
Riskien hallinta
Ukrainan sota ja energiakriisi ovat korostaneet useita riskejä, joita ovat mm. energiamarkkinoiden voimakas heilunta, kyberturvallisuustilanne, polttoaineiden saatavuus ja hinta, rahoituksen lisääntynyt tarve, saatavuus ja hinta, kohonneet yleiskustannukset, varaosien saatavuus, jne. Näiden riskien tilannetta ja hallintatoimen piteiden vaikuttavuutta seurataan säännöllisesti. Liiketaloudelliset riskit kohdistuvat tuotantolaitosten ja energiaverkkojen ennakoimattomista keskeytyksistä aiheutuviin katemenetyksiin sekä korjaus- ja huoltokustannuksiin, polttoaineiden hintakehitykseen ja niiden verotusratkaisuihin, sähkön johdannaismyyntiin ja -ostoon sekä säätilariippuvaiseen kaukolämmön myyntiin. Voimalaitosten ja energiaverkkojen käytettävyysriskiä hallitaan säännöllisten tarkastusten ja ennakkohuollon keinoin. Polttoaineiden hinta- ja veroriskeihin on varauduttu tuotantolaitosten mahdollisimman monipuolisen ja joustavan polttoainerakenteen avulla. Sähkön myyntiä ja ostoa sekä rahoitussalkun korkoriskiä suojataan hallituksen määrittämän riskipolitiikan mukaisesti johdannaisten avulla. Yhtiön strategisten ja liiketoimintariskien merkittävyyden arviointi ja toimenpiteet on päivitetään säännöllisesti yhtiön johdon ja hallituksen toimesta.

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

- Energiakriisin hallinta
  Muiden tavoitteiden edelle on noussut yhtiön toiminnan turvaaminen ja riskienhallinta energiakriisin aikana. Kehityshankkeita on vähennetty vuonna 2022 ja vuonna 2023 ei aloiteta normaalia määrää uusia. Konserni keskittyy nyt turvaamaan operatiivisen toiminnan, riittävät polttoaineet ja resurssit sekä vastaamaan valtavaan kysynnän kasvuun kaukolämmössä, aurinkosähkö- ja muissa energiaratkaisuissa. Rekrytointeja lisätään ja henkilökunnan määrää kasvatetaan hallitusti.
- Kantasataman Energiakeskus
- Hanke on edennyt Kotkan Energian osalta suunnitelmien mukaisesti ja käyttöönotto tapahtui suunnitelman mukaisesti 1.6.2023.
- Älylämmitys-tuotteen lanseeraus
  Vuoden 2021 aikana lanseerattiin uusi Smartikle älykäs kaukolämpötuote, jonka aktiivista myyntiä ja markkinointia jatketaan vuonna 2023.
- Alueellisten hankkeiden energiaratkaisut.
  Osallistuimme mm. Business Mooring, Akkuprofessuuri, Kyberprofessuuri, Nupit Kaakkoon- hankkeisiin.
  Tarjoamme energiaratkaisuja akkutehdas, datacenter, jne. hankkeille alueella. Olemme mukana Cursorin Invest In toiminnassa ja autamme laskelmien sekä lähtötietojen laatimisessa. Teemme konsulttiselvityksiä hankekehittäjien kanssa yhteistyössä.

Toiminnan painopisteet ja taloussuunnitelma vuosina 2024-2025

- Energiakriisin hallinta
- Hiilineutraalisuus-Tiekartan toteuttaminen
- Pitkän aikavälin strategian päivittäminen
- Alueelliset hankkeet

Toteuma 31.12.2023

Energiakriisi hellitti leudon talven johdosta. Energian hinnat olivat edellistä vuotta huomattavasti alhaisemmat. Sähkön- ja lämmöntuotantoon käytettyjen polttoaineiden markkina eli voimakkaasti niin hintojen nousun kuin saatavuudenkin osalta. Haastavasta lähtötilanteesta huolimatta hyvällä ennakoivalla suunnittelulla ja pitkäjänteisellä kotimaisten hankintaketjujen yhteistyöllä laitosten polttoaineiden toimitusvarmuus kyettiin kuitenkin takaamaan kaikissa olosuhteissa.

Vuonna 2023 Kaukolämmön uusien liittymien myynti ja toteutus jatkui erittäin vilkkaana. Toukokuussa yhtiö käynnisti kaukolämpöverkon laajennuksen uudelle Kotkan Ristinkallion alueelle ja uusi kaukolämpöverkko liitettiin lokakuussa runkoverkkoon. Yhtiö on pystynyt pitämään tehokkaalla toiminnalla ja oikeilla investoinneilla kaukolämmön hinnan kohtuullisena muihin energiamuotoihin nähden

Kantasataman energiakeskus valmistui suunnitelman mukaan ja otettiin käyttöön 1.6.2023.

Yhtiö osallistui useisiin alueella menossa oleviin hankkeisiin energianratkaisujen tarjoajana.

Kotkan Energia on solminut maaliskuussa 2023 hankekehityssopimuksen Ren Gas Nordic Oy:n kanssa uusiutuvan synteettisen liikennepolttoaineen valmistuslaitoksen rakentamisesta Kotkaan. Hankekehitys valmistuu vuoden 2024 alussa, jolloin tehdään mahdollinen investointipäätös.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	Tot.30.6. 2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	138 893 672	74 999 643	139 701 000	158 000 000	171 070 664	92 736 035
Myynti kaupungille	3 057 080	1 628 344	3 300 000	3 300 000	2 962 044	3 116 014
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	3 091 867	2 164 458	4 000 000	4 000 000	3 617 964	4 004 364
Henkilöstökulut	10 315 535	4 941 802	10 072 000	9 450 000	9 899 355	9 286 449
Tulos	7 741 376	6 325 762	7 748 000	5 500 000	9 967 249	4 911 647
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	18 086 658	21 086 673	18 000 000	14 600 000	11 119 424	9 207 792
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	145 528 832	123 760 355	137 000 000	137 000 000	151 144 972	138 572 297
Pitkäaikaiset velat (pl. lainat emolta)**	20 314 539	19 837 707	20 000 000	8 400 000	12 457 048	13 783 925
Lainat emolta (sis. pääomalaina)	10 363 607	14 160 814	10 000 000	14 000 000	15 155 156	11 811 537
Takaukset emolta	8 225 704	21 578 902	29 021 989	30 000 000	30 398 908	32 892 586
Korot emolle	615 215	302 741	360 000	360 000	383 876	350 000
Lyhytaikaiset velat (pl. lainat emolta)	42 921 023	52 606 148	42 000 000	48 700 000	56 457 804	52 747 816
Oman pääoman sijoitus emolta	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000
Osinkotuotto emolle	3 000 015	Maksetaan 6-12/2023 jaksolla	3 000 000	3 000 000	3 000 015	3 000 015
Muu tuloutus emolle (vuokrat)	71 216	16 469	65 000	65 000	62 845	61 357
Avustus emolta	-	-	-	-	-	-
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	117 960	43 272	200 000	200 000	127 256	95 270
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	10 819 742	3 750 168	11 000 000	6 000 000	8 611 075	4 477 691
Investoinnit/Sijoitukset	200 786	200 786	0	0	0	8 000
Sairauspoissaolot (d/y)	1411	705	-	-	1 233	823
Henkilöstönmäärä (vakinainen/määräaikainen)	133(124/9)	122 (98/24)	125 (115/10)	125 (115/10)	125 (113/12)	120 (108/12)
Hankintojen paikallisuusaste *)	6	4,80	6 - 10 %	6 - 10 %	7,5	-
Sijoitetun pääoman tuottoaste (%)	10,6	8,3	8 - 10 %	8 - 10 %	13,1	7,5
Kaukolämmön hintataso vertailuryhmän keskiarvoon verrattuna (%)	Luku ei ole vielä saatavissa.	Luku ei ole vielä saatavissa.	+/-5	+/-5	-7,3 (1.1.2023)	-2,72 (1.1.2022)

*) Materiaalien ja palvelujen ostot Kotkan alueelta (%).

**) Pitkäaikaisiin velkoihin ei ole sisällytetty palautuskelpoisia lämpö- ja maakaasuliittymismaksuja.

Kymen Vesi Oy

Yhteisön nimi	Kymen Vesi Oy	Energia- ja logistiikkaliiketoiminta
Omistus	A-osakkeista Kotka 79 %, Kouvola 18 % ja Pyhtää 3 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Jani Väkevä	
Hallituksen pj	Kim Soares	
Hallituksen jäsenet	Sami Kirjavainen, Susanna Blomberg, Jani Hellberg, Ari Puranen ja Janne Kaulio	

Toiminta-ajatus	Kymen Vesi Oy:n toiminta-ajatuksena on tuottaa vesihuoltopalveluja laadukkaasti, turvallisesti ja taloudellisesti.
Omistamisen peruste	Yhtiöllä on strateginen merkitys elinvoiman edistämisessä, huoltovarmuudessa ja infrastruktuurin ylläpitäjänä. Yhtiö muodostaa merkittävän varallisuusarvon kaupungin taseessa.
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiöltä ei odoteta osinkotuottoa.

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet (Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
	Yhtiön keskeisenä tavoitteena on vesihuollon toimintavarmuuden, taloudellisen itsenäisyyden ja investointikyvyn kehittäminen.	Taloudellinen tehokkuus ja investointikyky varmistetaan kilpailukykyisillä hankinnoilla. Vesimittareiden etäluentaa kehitetään suunnitelmallisesti.	Etäluettavien vesimittareiden määrä	6 000 kpl	Tavoite 6 000 kpl saavutettiin. Uutta teknologiaa testattiin suunnitelmallisesti.
	Yhtiön tulee ylläpitää vesihuoltoverkostoaan uudis- ja korjausinvestoinneilla, jotka rahoitetaan ensisijaisesti vesihuoltomaksuin.	Tavoitteena on toimintavarmuuden ylläpitäminen vesihuoltoverkostojen riittävillä saneerausmäärillä ja kunnossapitotoimilla. Kestävä saneeraustaso on n. 1 % verkoston kokonaispituudesta eli 5 km /vuosi.	Saneeratut verkostokilometrit	5 km	Taloudellisen tilanteen johdosta tavoitteesta jäätiin, toteuma 3,3 km.
	Toiminnan osalta keskeisenä tavoitteena on tuottaa ja jakaa laadukasta juomavettä sekä kerätä ja käsitellä jätevedet lupaehtojen mukaisesti.	Yhtiö varmistaa laatujärjestelmän mukaisilla toimilla ja tehokkailla työprosesseilla, ettei talousveden laatu vaarannu ja jätevedet puhdistetaan vähintään ympäristöluvan mukaisesti.	Lupaylitysten määrä	Ei lupayli-tyksiä	Ei vaikutuksiltaan merkittäviä lupaylityksiä.
	Yhtiö varmistaa vesihuollon huoltovarmuuden.	Yhtiö ylläpitää ja kehittää valmiussuunnitelmaa sekä järjestää vuosittain varautumisharjoituksen valmiuden ylläpitämiseksi. Yhtiö tekee yhteistyötä naapurivesilaitosten kanssa huoltovarmuuden lisäämiseksi.	Varautumisharjoitukset	1 harjoitus vuodessa	Turvallisuustilanteen johdosta järjestettiin 2 harjoitusta.
	Yhtiö toteuttaa tehtäväänsä vesihuoltolain säännösten mukaisesti.	Ympäristöluvassa on esitetty tavoitteita jätevesiverkoston vuotovesimäärien vähentämiseksi. Verkoston vuotavuutta tutkitaan eri menetelmin mm. savututkimuksilla. Kiinteistöille annetaan neuvontaa vuotovesien vähentämiseksi.	Tutkittu verkostopituus	40 km	Verkostoja tutkittiin 46 km. Saneerauskohteissa tehtiin kiinteistökohtaista neuvontaa.
	Yhtiö etsii aktiivisesti yhteistyömahdollisuuksia seudun muiden vesiyhtiöiden	Yhtiö on lisännyt yhteistyötä maakunnan muiden vesilaitos-	Laskennalliset säästöt	0,1 M€	Kouvolan Veden kanssa tehty lietteenkäsittelyn kilpailutus

	kanssa säästöjen aikaansaamiseksi.	ten kanssa yhteisten hankintojen ja kehittämishankkeiden osalta			onnistui ja tavoitteeseen päästiin.
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
	Yhtiö puhdistaa jätevedet taloudellisin edellytyksin mahdollisimman tehokkaasti. Yhtiö osallistuu lisäksi yliopistojen ja muiden vesilaitosten kanssa hankkeisiin, joilla edistetään ympäristövastuullisuuden kehittämistä. Yhtiö edistää ilmastotavoitteita ja kiertotaloutta mm. uusimalla autokalustoa hiilineutraalimmaksi sekä kehittämällä rakennuttamisprosessia ympäristöystävällisempään suuntaan.				Vesihuki- hankkeessa selvitettiin puhdistamon hiilijalanjälki ja toimenpiteet hiilipäästöjen vähentämiseksi.
	Riskien hallinta				
	Yhtiö jatkaa valmiussuunnittelun ja laatujärjestelmätyön kehittämistä. Tietoturvallisuustyötä jatketaan toimintasuunnitelman mukaan. Vesihuoltoverkostojen riskejä vähennetään saneeraamalla verkostoja kestävällä tavalla.				Turvallisuutta parannettiin mm. Tietoturvallisuushankkeilla ja fyysistä turvallisuutta kehittämällä.

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Uudisinvestoinneissa varaudutaan mm. akkuteollisuuden sijoittumiseen Keltakallion teollisuusalueelle. Verkostojen saneerausmäärä pidetään tavoitetasolla 5 km vuodessa verkostojen toimintakyvyn ylläpitämiseksi. Kunnossapito- ja tutkimustyöllä varmistetaan ja priorisoidaan oikea-aikaiset korjausinvestoinnit.

Etäluettavien vesimittareiden osuutta lisätään ja uusi asiakasportaali on tavoitteena ottaa käyttöön parantamaan asiakaskokemusta. Käyttöomaisuuden hallintajärjestelmää ja tietoturvallisuuden tasoa kehitetään. Vesilaitosten yhteistyöllä edistetään yhteisiä kehityshankkeita mm. vuotovesien vähentämistä.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina 2024-2025

Varaudutaan uudiskohteiden toteuttamiseen mm. Keltakallion teollisuusalueelle. Vesihuoltoverkostojen saneerausmäärä pidetään tavoitetasolla 5 km vuodessa.

Vesimittareiden etäluenta laajennetaan koskemaan lähes koko asiakaskuntaa. Uusi asiakasportaali on käytössä ja asiakkaille selvitetään mm. vuotovahtipalvelun käyttöönottoa. Verkoston tutkimustoiminta pidetään korkealla tasolla ja vuotovesien määrää lasketaan toimintasuunnitelman mukaisesti.

Toteuma 31.12.2023

Akkuteollisuuden vedenkulutustarpeita varten käytiin neuvotteluja toimijoiden kesken ja varmistettiin vesihuollon toimivuus alueelle. Keltakalliontien vesihuollon suunnittelu valmistui, rakentaminen on tarkoitus toteuttaa 2024. Verkostojen saneerausten osalta jäätiin vuositavoitteesta, koska investointeja vähennettiin taloudellisen epävarmuuden takia.

Etäluettavia vesimittareita on asennettu tavoitteen mukaisesti n. 6 000 asiakkaalle. Tavoitteena on, että koko asiakaskunta on etäluennan piirissä v. 2026. Uusi asiakaslähtöisempi asiakasportaali otettiin käyttöön syksyllä. Tutkimustoiminnan lisäämiseksi hankittiin kalustoa ja lisättiin henkilöresursseja. Tutkittavien kilometrien määrä ylitti tavoitteen. Riskiä jätevesien ylivuodoille pumppaamoilla on vähennetty suunnitelmallisin toimenpitein.

Turvallisuustilanteen muuttumisen johdosta fyysiseen turvallisuuteen ja tietoturvallisuuteen lisättiin resursseja. Laatujärjestelmän päivitystyö käynnistettiin.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	21 012 602	10 328 581	20 814 000	21 420 000	19 883 958	20 519 874
Myynti kaupungille	780 754	260 670	650 000	1 000 000	597 094	1 093 106
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	1 895 855	1 030 622	2 000 000	1 920 000	2 036 792	2 013 240
Henkilöstökulut	4 177 607	2 116 722	4 060 000	3 963 000	3 819 710	3 823 015
Tulos ennen tilinp.siirtoja ja veroja	-666 069	-905 588	-1 192 800	0	377 021	1 184 900
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	2 207 305	2 207 305	2 207 305	2 800 000	1 809 716	926 102
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	118 107 284	117 955 605	118 000 000	117 800 000	119 089 604	121 067 216
Pitkäaikaiset velat	53 932 233	53 152 984	53 000 000	51 500 000	53 548 418	54 715 643
Lainat emolta	19 321 242	19 705 427	19 321 242	19 321 242	20 091 613	20 091 613
Takaukset emolta	11 965 786	13 592 470	11 965 786	11 965 786	15 591 659	20 221 978
Korot emolle	739 157	371 717	739 157	739 677	743 433	688 318
Lyhytaikaiset velat	8 101 176	9 005 838	8 100 000	9 000 000	8 801 346	9 891 346
Oman pääoman sijoitus emolta	26 620 000	26 620 000	26 620 000	26 620 000	26 620 000	26 620 000
Osinkotuotto emolle	0	0	0	0	0	0
Muu tuloutus emolle (takausprov., johtorasite)	248 652	119 800	248 652	247 352	248 441	249 531
Avustus emolta	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	99 515	72 998	80 000	110 000	13 755	73 373
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	6 361 024	3 079 366	6 320 000	5 350 000	6 482 612	6 926 422
Investoinnit/Sijoitukset	0	0	0	0	6 983	16 780
Sairauspoissaolot (d/y, työpäiviä)	646	341	680	520	837	526
Henkilöstönmäärä (vakinainen/määräaikainen)	61/2	61/3	61/2	59/2	58/1	59/3
Hankintojen paikallisuusaste	35	33	35	37	30 %	-
Yhtiön oma tunnusluku/asiakastyytyväisyys	8,78	ei vielä mitattu	8,8	8,8	8,83	8,72

Kymenlaakson Vesi Oy

Yhteisön nimi	Kymenlaakson Vesi Oy	Energia- ja logistiikkaliiketoiminta
Omistus	Kotka 70 %, Kouvola 9 % ja Hamina 21 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Jani Väkevä	
Hallituksen pj	Heli Paasi	
Hallituksen jäsenet	Sami Mustonen, Nina Mustonen, Simo Kaksonen, Sami Porkka	
Toiminta-ajatus	Yhtiön toimialana on käyttöveden hankinta. Yhtiö voi toimintaansa varten omistaa ja hallita kiinteistöjä. Yhtiö omistaa tekopohjavesilaitoksen Valkealassa. Yhtiö hankkii omistajilleen hyvälaatuista vettä omakustannusperiaatteella.	
Omistamisen peruste	Yhtiöllä on strateginen merkitys alueellisessa huoltovarmuudessa ja infrastruktuurin ylläpitäjänä.	
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiö ei jaa osinkoa.	

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet (Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
	Yhtiön tavoitteena on varmistaa, että alueen väestölle ja elinkeinoelämälle on saatavissa riittävästi hyvälaatuista vettä.	Haetaan vedenottolupaa Kymijoesta teollisuuden vedenhankintatarpeiden varmistamiseksi	Suunnittelutilanne	Vedenottolupa saatu keväällä	Vedenottolupa saatiin syksyllä ja se on lainvoimainen.
	Yhtiöltä edellytetään kykyä varmistaa talousveden saatavuus ja jakelu myös poikkeustilanteissa.	Haminan rinnakkaisvesijohdon rakennussuunnittelu yhteistyössä Haminan Veden kanssa.	Rakennustilanne	Rakentaminen käynnistyy keväällä	Rakentaminen käynnistyi syksyllä.
	Yhtiö etsii aktiivisesti yhteistyömahdollisuuksia seudun muiden vesiyhtiöiden kanssa säästöjen aikaansaamiseksi.	Poikkeustilanteisiin varaudutaan yhdessä maakunnan vesilaitosten kanssa. Tehokkuutta edistetään yhteisillä hankinnoilla.	Varaveden saatavuus poikkeustilanteissa	Varaveden määrän lisäys	Kymijoen vedenottolupa lisää osaltaan varaveden saatavuutta.
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
	Veden toimitusvarmuus ja toimitetun veden laatu pidetään korkealla tasolla. Ympäristövastuullisuutta lisätään mm. edistämällä energiatehokkuutta ja uusimalla autokantaa hiilineutraalimmaksi.			Uusi aurinkovoimala tuottaa sähköä suunnitellusti.	
	Riskien hallinta				
	Valmiussuunnittelun ja laatujärjestelmätyön kehittämistä jatketaan riskien vähentämiseksi. Tietoturvallisuuden tasoa nostetaan vuosittaisilla tavoitteilla. Vuosittain pidetään valmiusharjoitus.			Osallistuttiin kahteen valmiusharjoitukseen syksyllä.	

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Rinnakkaisvesijohdon rakentaminen Haminaan käynnistyy keväällä ja valmistuu alkuvuonna 2024. Vedenottolupa Kymijoesta teollisuuden tarpeisiin on Aluehallintovirastolla käsittelyssä ja päätös saataneen keväällä. Kouvolan Veden kanssa selvitellään vaihtoehtoja lisäveden saamiseksi erityisissä poikkeustilanteissa.
Toiminnan painopisteet taloussuunnitelma vuosina 2024-2025

Teollisuuden vedenhankintatarpeisiin vastataan varautumalla lisäveden hankintaan Kymijoesta. Maakunnan vesilaitosten kesken ylläpidetään hyvää yhteistyötä yhteisten hankintojen ja kehityshankkeiden edistämiseksi. Selänpää -hankkeen hyödyntämistä suunnitellaan yhdessä Kouvolan Veden kanssa.

Toteuma 31.12.2023

Rinnakkaisvesijohdon rakentaminen Haminaan alkoi lokakuussa. Kilpailutusta siirtämällä saavutettiin kustannussäästöjä ja hankintakustannus jää 1,5 M€:n tasolle. Urakka valmistuu lokakuuhun 2024 mennessä.

Vedenottolupa Kymijoesta Keltakallion uuden teollisuusalueen tarpeisiin saatiin syyskuussa Aluehallintovirastolta. Lupa sai loppuvuodesta lainvoimaisuuden. Vedenottoluvalla varaudutaan suunnitteilla olevien akkutehtaiden prosessiveden hankintatarpeisiin sekä vesihuollon poikkeustilanteisiin.

Turvallisuustilanteen muuttumiseen reagoitiin lisäämällä fyysistä turvallisuutta ja tietoturvallisuutta.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennsute 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	3 582 993	2 028 247	3 610 100	4 002 000	3 286 852	3 241 398
Myynti kaupungille	0	0	0	0	0	0
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	2 768 257	1 568 088	2 800 000	3 077 000	2 563 726	2 509 827
Henkilöstökulut	7 290	2 910	6 600	6 500	6 590	6 230
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	329 367	431 235	155 000	87 000	24 859	47 645
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	572 324	572 324	572 324	421 000	457 029	277 157
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	23 373 786	23 008 723	23 300 000	23 600 000	23 113 029	24 208 165
Pitkäaikaiset velat	7 009 266	7 174 080	7 000 000	6 659 266	7 688 895	8 718 523
Lainat emolta	0	0	0	0	0	0
Takaukset emolta	5 382 226	5 742 596	5 382 226	5 382 226	6 102 966	6 823 706
Korot emolle	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset velat	2 114 013	1 461 446	1	1 029 629	1 424 395	1 485 015
Oman pääoman sijoitus emolta	6 687 000	6 687 000	6 687 000	6 687 000	6 687 000	6 687 000
Osinkotuotto emolle	0	0	0	0	0	0
Muu tuloutus emolle (takausprovisio)	10 241	130	10 241	10 111	11 459	12 807
Avustus emolta	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	732 185	30 389	690 000	3 190 000	428 476	343 517
Investoinnit/Sijoitukset	0	0	0	0	0	0
Sairauspoissaolot (d/y)	0	0	0	0	0	0
Henkilöstönmäärä (vakinainen/määräaikai-	0	0	0	0	0	0
Hankintojen paikallisuusaste	36	31	32	32	25	-
Yhtiön oma tunnusluku/ myydyt vesikuutiot	6 829 721	3 549 095	6 840 000	6 870 000	6 843 892	6 868 496

HaminaKotka Satama Oy

Yhteisön nimi	HaminaKotka Satama Oy	Energia- ja logistiikkaliiketoiminta
Omistus	Kotka 60 %, Hamina 40 %	
Yhteisön tytäryhtiöt	Kotkan Satamatalot Oy	
Toimitusjohtaja	Kimmo Naski	
Hallituksen pj	Peter Muurman	
Hallituksen jäsenet	Nina Brask, Riina Brofors, Olli-Pekka Brunila, Jarkko Harjumaaskola, Elina Inkeroinen-Lalu, Kim Soares, ja Freddy van Wonterghem	

Toiminta-ajatus	Yhtiön toiminta-ajatuksena on kehittää ja ylläpitää toimintaedellytyksiä merikuljetuksille ja niitä palveleville yrityksille. Yhtiö huolehtii sataman infrastruktuurista ja alusliikenteestä. HaminaKotka Satama Oy muodostaa konsernin, johon kuuluu tytäryhtiöinä Kotkan Satamatalot Oy, johon on pääosin keskitetty satamakonsernin kiinteistöjen omistus ja hallinnointi sekä Kiinteistö Oy Haminan Satamaportti.
Omistamisen peruste	Yhtiöllä on strateginen tehtävä kaupungin elinvoiman edistämisessä ja infrastruktuurin ylläpitämisessä sekä alueen asukkaiden työllistämisessä. Yhtiö tuottaa kaupungille tasaista tulovirtaa
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiöltä edellytetään merkittävää osinkotuottoa osakassopimuksen sen salliessa. Kokonaistuloutuksesta sovitaan pitkäjänteisesti yhdessä muiden omistajien kanssa.

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet (Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
	Yhtiö pyrkii vastaamaan asiakkaidensa tarpeisiin toiminta-ajatuksesta ilmenevällä liiketoiminta-alueella	Sekä nykyisiä että potentiaalisia asiakkaita kontaktoidaan säännöllisesti kaikissa kanavissa (tapaamiset, puhelut, sähköiset kanavat), jotta tuntuma heidän tarpeisiinsa säilyy. Sataman infraa kehitetään asiakkaiden tarpeiden ja satamayhtiön investointikyvyn mukaisesti. Kehitetään palvelutapaa asiakaslähtöiseksi.	Myynnillisten asiakastapaamisten määrää Infran kehittämishankkeita yhdessä asiakkaan kanssa.	250 kpl 6 kpl	327 kpl 6 kpl
	Yhtiö vaikuttaa valtakunnallisella ja tarvittaessa kansainvälisellä edunvalvonnalla sataman liiketoimintaedellytysten ylläpitämiseen ja parantamiseen	Valtakunnallinen ja kansainvälinen vaikuttaminen yhtiön omaan toimialaan liittyviin asioihin on satamayhtiön perustoimintaa, johon kuuluu lobbaus- yms. kokouksia ministeriöihin ja muihin keskeisiin tahoihin. Kansainvälinen vaikuttaminen tapahtuu erityisesti Baltic Ports Organisationin kautta, jonka puheenjohtaja satamayhtiön toimitusjohtaja on.	Lobbaustilaisuuksien määrä	30 kpl	39 kpl
	Yhtiöllä on valtakunnallisesti strateginen merkitys Suomen huoltovarmuuden ylläpidossa. Yhtiö huolehtii kyvystään vastata tähän vaatimukseen.	Tiivis yhteistyö huoltovarmuuskeskuksen kanssa. Satamayhtiö on laatinut ja päivittää säännöllisesti varautumissuunnitelmaa ja ohjeistuksia pandemia- ja muita kriisitilanteita varten, jotta huoltovarmuudelle elintärkeä satamatoiminta voidaan ylläpitää myös poikkeusolosuhteissa.	Varautumissuunnitelman päivittäminen tehty/ei tehty	tehty	uudistettu
	Yhtiö seuraa aktiivisesti liiketoimintaympäristön muutoksia ja reagoi niihin ja niiden mahdollisesti tuomiin riskeihin	Yhtiö seuraa tiiviisti yleistä taloustilanteen kehitystä erityisesti merkittävimmissä vientimaissa. Toimintaa ja investointeja sopeutetaan hyvissä ajoin toimintaympäristön muutosten mukaan, koska yhtiölle ei jää tuloksesta	Liikevoittoprosentti	12 %	11,6 %

		taloudellisia puskureita omistajien suurten tuloutusvaatimusten jälkeen.			
	Yhtiö etsii aktiivisesti satamaan sijoittuvaa liiketoimintaa ja varmistaa niiden toimintaedellytykset. Yhtiö parantaa risteilyliiketoiminnan edellytyksiä.	Satamasidonnaisen teollisuuden etabloitumista satamaan tavoitellaan BusinessMooring -yhteenliittymän ja suoraan satamayhtiön toimesta. Risteilyliikenteen edellytyksiä parannetaan.	Sijoittumisselvityksessä olevien asiakkaiden määrä Risteilykäynnit vuonna 2023	8 kpl 25 kpl	8 kpl 13 kpl
	Yhtiö huolehtii infransa kunnossapidosta ja tarvittavista investoinneista	Tehdään kunnossapito-ohjelman mukaiset ja sataman käyttäjiltä kerättävien vaurioilmoitusten mukaiset huolto- ja korjaustoimet viiveettömästi. Asiakastarpeiden mukaiset investoinnit infraan. Investoinnit sataman digitalisointiin ja ympäristönsuojeluun.	Kunnossapito-investointien määrä	3,0 m€	2,9 m€
	Yhtiö säilyttää asemansa Suomen suurimpana yleisenä satamana	HaminaKotka sataman ja sen kautta linkittyvien reittien markkinointi. Hinnoittelun pitäminen kilpailukykyisenä verrattuna keskeisiin kilpailijasatamiin. Sataman vetovoiman säilyttäminen toimintaa ja infraa kehittämällä.	Markkinaosuus Suomen yleissatamaliikenteestä	18 %	20 %
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
	HaminaKotka Satama Oy:n johtamisjärjestelmän vastaavuutta ISO 9001 laatujärjestelmän ja ISO 14001 ympäristöjärjestelmän vaatimuksiin tarkastellaan säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa auditoinneissa. Toimintakäsikirjaa ja menettelyohjeita päivitetään ja ympäristöjärjestelmän prosesseja yhdistetään tiiviimmin yhtiön liiketoimintaprosesseihin jatkuvan parantamisen periaatteella. Toiminnan laatua käytännön tasolla tarkastellaan myös mm. sisäisten auditointien muodossa. Yhtiön taloudellista tilaa seurataan jatkuvasti. Toimintaympäristön muutosten tuomiin haasteisiin reagoidaan proaktiivisesti ja nopeasti kustannuksia ja investointeja sopeuttamalla. Vastuut omistajille ja rahoittajille hoidetaan sopimusten mukaisesti. Satamayhtiö kohtelee ja pyrkii kehittämään toimintaedellytyksiä kaikille asiakkaille tasapuolisesti. Satamayhtiö noudattaa asiakkaiden kanssa tekemiään sopimuksia ja myös suullisia asiakaslupauksia. Suhteessa henkilöstöön satamayhtiö varmistaa työterveyden toteutumisen työterveyden toimintasuunnitelman ja työturvallisuuden toimintaohjelman puitteissa. Elinikäistä oppimista tuetaan laatimalla ja toteuttamalla henkilöstön kehittämissuunnitelma. Yhtiöllä on eettiset ohjeet sekä ohjeet syrjintään ja häirintään puuttumisesta. Ohjeiden jalkauttamien ja toteutumisen seuranta tapahtuu mm. osastopalavereissa. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelmaa noudatetaan kaikissa henkilöstöön liittyvissä kysymyksissä.				
	Riskien hallinta				
	Satamayhtiö seuraa jatkuvasti liiketoimintaympäristön muutoksia ja niiden mukana syntyviä strategisia riskejä. Strategia päivitetään ja liiketoiminta suunnataan asiakastarpeiden mukaan. Myös satamatoimintaan liittyvät operatiiviset, vahinko- ja finanssiriskit kartoitetaan säännöllisesti ja niiden toteutumisen estämiseksi päätetään toimenpiteet. Toimintaa ohjaa sertifioidut ISO 9001: 2015 ja ISO 14001: 2015 mukaiset laatu- ja ympäristöjärjestelmät. Lisäksi satamakonsernissa on käytössä ISO/IEC 27002 mukainen tietoturvapolitiikka sekä tietojärjestelmien käyttösäännöt. Sopimuksiin liittyviä riskejä hallitaan laajoilla ehdoilla ja hyvällä sopimushallinnalla. Henkilöriskejä hallitaan kehittämällä henkilöstön osaamista sekä käyttämällä tarvittaessa yhtiön ulkopuolisia asiantuntijoita. Vakuutusturva pidetään toiminnan laajuuden mukaisena. Hyvä hallintotapa on satamayhtiölle keskeinen asia.				

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Korvaavan liikenteen etsiminen Ukrainan sodan aiheuttaman kauttakulkuliikenteen vähenemisen tilalle.
Energian säästämiseen tähtäävien ja muiden kulujen kurissapitoon liittyvien ratkaisujen etsiminen yhtiön talouden tasapainon säilyttämiseksi.
EU:n tukema D-alueen 2. vaiheen rakentaminen valmiiksi vuoden 2023 loppuun mennessä.
Jatketaan Haminan Lakulahden laitureiden kunnostamista.
Akkuteollisuuden käynnistymisen tukeminen.
Satamaan sijoittuvan liiketoiminnan etsiminen ja sijoittumisen varmistaminen.
Risteilyliikenteen edellytysten parantaminen Kotkan ja Haminan alueella.

Valmiuksien ylläpito pandemioiden ja muiden mahdollisten häiriötilanteiden varalle, jotta sataman aukiolo ja toiminnan jatkuminen pystytään turvaamaan kaikissa olosuhteissa.
Toimistotilojen muuntelu ja vuokraaminen myös muuhun kuin satamasidonnaiseen toimintaan.
Selvitetään ja arvioidaan mahdollisuuksia energiatehokkuutta parantaville investoinneille.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina 2024-2025

Liikennemäärän kasvattaminen siten, että HaminaKotka satama säilyttää asemansa Suomen suurimpana yleissatamana.
Uusien logistiikkaan ja satamasidonnaiseen teollisuuteen liittyvien yritysten saaminen satamaan tai välittömään läheisyyteen.
Sataman infran ja energiatehokkuuden kehittäminen vihreän siirtymän vaatimusten mukaisesti.

Toteuma 31.12.2023

Liikenne satamassa oli alkuvuoden 2023 vilkasta, vaikka helmikuussa sitä haittasikin ahtaajien ja veturinkuljettajien lakot. Mutta kesästä eteenpäin alkoi talouden taantuma näkyä satamassa voimallisesti ja niinpä liikennemäärä jäi loppuvuodesta joka kuukausi pienemmäksi kuin vuonna 2022. Marras- ja joulukuussa liikennemäärät tosin paranivat hieman. Venäjän aloittaman Ukrainan sodan jatkuminen ja sen seurauksena EU:n ja Yhdysvaltojen Venäjälle asettamat talouspakotteet hiljensivät nesteliikenteen Venäjältä lähes täysin. Myös kauttakulkuliikenne väheni 19 %. Merkittävin jäljellä oleva Venäjään liittyvä liikenne koostuu ruokaketjuun kuuluvista lannoitteista. Erityisesti metsäteollisuustuotteiden viennin hiipuessa pieneni liikennemäärä HaminaKotka satamassa 13,2 prosenttia eli 2,1 miljoonaa tonnia 14,1 miljoonaan tonniin.

Puutavaran tuonti Venäjältä loppui keväällä 2022 Ukrainan sodan ja EU:n sen takia Venäjälle asettamien talouspakotteiden myötä. Metsäteollisuus tuo puutavaraa Venäjän sijaan Baltiasta ja Ruotsista. Raakapuun satamamaksut ja operaattoreiden puutavaran käsittelyä varten vuokraamista kenttäalueista kertyneet vuokratuotot paikkasivat osittain muun liikenteen pienenemisen aiheuttamaa liikevaihdon putoamista.

Runsaslumisten talvien aiheuttamista kustannuksista huolimatta kulut on saatu pidettyä kurissa. Nopea inflaatio näkyy ostettujen palvelujen hintojen nousuna ja korkokustannukset ovat yleisen korkotason nousun myötä kasvaneet myös satamayhtiössä, vaikka suurin osa luotoista on kiinteäkorkoisia.

HaminaKotka sataman viime vuosien suurin investointihanke eli Mussalon D-osa valmistui loppuvuodesta. Euroopan Unionin Verkkojen Eurooppa-rahoitteisen ja useita vuosia kestäneen projektin viimeisessä vaiheessa valmistuivat D2- ja D3-laiturit, joiden yhteispituus on 331 metriä. Alueella on nyt neljä laituria, joiden yhteispituus on 712 metriä. D-osan kokonaiskustannukset satamayhtiölle olivat 72 miljoonaa euroa. Alue on täysin käytössä ja se on lisännyt mielenkiintoa monen asiakkaan liikenteen siirtämiseksi ja keskittämiseksi HaminaKotka satamaan.

Lakulahden laitureiden peruskunnostus on käynnissä.

Satamayhtiö hoitaa akkumateriaalitehtaan käynnistämiseen tarvittavan vesihuollon järjestämistä varten perustetun Haminan Merivesilaitos Oy:n hallinnon ja meriveden puhdistamisen hoitavan tuotantolaitoksen suunnittelun ja rakennuttamisen.
Satamayhtiö etsii jatkuvasti lisää satamaan sijoittumista suunnittelevia yrityksiä yhdessä kaupunkien, kaupunkiyhtiöiden ja elinkeinoyhtiön kanssa.

Risteilyliikenteen edellytyksiä on kehitetty aktiivisella ja pitkäjänteisellä markkinoinnilla.
Koronapandemian rauhoittumisen myötä sataman toiminta on kaikilta osin normalisoitunut.
Toimistotiloille on ollut niukasti kysyntää, joten niitä ei kuluvan vuoden aikana ole muunneltu. Satamayhtiön oma aluspalvelu muuttaa syksyn kuluessa ulkopuolisen vuokratiloista Merituuleen.
Energiatehokkuutta lisää pitkäjänteinen valomastojen lamppujen vaihto LED-käyttöisiksi.

Avainluvut, konserni	Tot. 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	44 063 760	23 446 400	44 000 000	43 700 000	42 993 447	39 318 441
Myynti kaupungille	66 268	37 124	75 000	300 000	145 864	549 311
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	265 471	93 829	200 000	50 000	55 870	9 778
Henkilöstökulut	5 384 698	2 499 294	5 400 000	5 530 000	5 629 869	5 596 226
Tulos	2 368 678	3 568 699	2 450 000	2 730 000	4 633 496	5 303 963
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	44 323 314	47 255 696	44 700 000	44 700 000	39 689 818	34 513 323
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	182 260 387	176 294 169	185 000 000	185 000 000	174 079 908	167 141 150
Pitkäaikaiset velat	87 843 318	81 075 099	87 500 000	77 475 000	80 040 211	73 621 578
Lainat emolta	30 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000

Takaukset emolta	26 744 013	23 670 068	26 700 000	22 300 000	24 494 089	22 704 816
Korot emolle	750 000	750 000	750 000	750 000	750 000	750 000
Lyhytaikaiset velat	7 196 893	8 127 611	7 500 000	7 930 000	10 081 367	12 620 423
Oman pääoman sijoitus emolta	2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000
Osinkotuotto emolle	0	0	0	0	0	0
Muu tuloutus emolle (pääomapalautus ja satama-alueen vuokrat)	8 167 840	4 338 920	8 100 000	8 050 000	7 446 122	7 849 671
Avustus emolta	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	638 040	0	500 000	50 000	247 717	0
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	19 013 511	1 656 844	18 000 000	10 700 000	18 033 356	5 608 237
Investoinnit/Sijoitukset	18 170	0	0	0	0	11 000 000
Sairauspoissaolot (d/y)	476	241	450	450	606	674
Henkilöstönmäärä (vakinainen/määräaikainen)	59/3	58/9	60/2	61/1	63/1	62/2
Hankintojen paikallisuusaste	18	20	20	20	14	
Yhtiön oma tunnusluku/ liikennemäärä (tn)	14 117 808	7 867 373	14 000 000	13 700 000	16 265 242	14 574 247

Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta

Kotkan Asunnot Oy

Yhteisön nimi	Kotkan Asunnot Oy	Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta
Omistus	100 %	
Yhteisön tytäryhtiöt	-	
Toimitusjohtaja	Juha Tiitta	
Hallituksen pj.	Matti Kekarainen	
Hallituksen jäsenet	Minni Kuisma, Timo Mikkola, Päivi Pirtilä, Nina Mustonen, Ari-Pekka Klami, Anu Pikkarainen, Petri Pekkola, Pekka Huovinen, Sari Tulla	

Toiminta-ajatus	Tarjoamme kotkalaisille ja Kotkaan muuttaville kestävää, kohtuuhintaista ja turvallista asumista.
Omistamisen peruste	Yhtiö mahdollistaa kohtuuhintaisen, hyvätasoisen asumisen Kotkassa.
Omistajan tuotto-odotus:	Toiminnan tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa osakkeenomistajille eikä yhtiö jaa osinkoa. Mahdollinen voitto käytetään yhtiön toiminnan kehittämiseen.

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet (Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
	Yhtiön toiminta on asiakaslähtöistä, kilpailukykyistä ja taloudellisesti kannattavaa.	Sähköisiä palveluita, viestintää ja markkinointia kehitetään. Tulos pidetään positiivisena ja yhtiön taloutta vahvistetaan.	asukastyytyväisyys talousmittarit/ avainluvut	>3,25 asteikolla 1-4	3,28
	Yhtiön asuntojen vuokrataso on kohtuuhintaista.	Menokurilla ja tehokkaalla kilpailutuksella vuokrataso pidetään Kotkan yleisen vuokratason ja keskisuurten kaupunkien ARA-vuokrien keskiarvon alapuolella. Vuotuiset vuokrankorotukset eivät ylitä kiinteistöjen ylläpitokustannusindeksin nousua.	keskivuokra vuokrankorotus-%	 3,5 %	11,47 €/m^2 3,5 % (2023) 6,4 % (2024)
	Yhtiö pyrkii säilyttämään asuntokantansa hyvässä kunnossa ja muokkaa asuntokantaa kysynnän mukaan. Yhtiö huolehtii osaltaan Kotkan kaupungin vuokra-asuntokannan riittävyydestä, mutta ei aktiivisesti pyri markkinaosuutensa kasvattamiseen. Riittävällä ja laadukkaalla asuntotarjonnalla yhtiö tukee kaupungin elinkeinopolitiikkaa ja muuta kehittämistä.	Kiinteistökannalle toteutetaan korjausvelka- ja korjaustarvelaskenta määrävälein. Korjausvelkaa pienennetään pitkäjänteisesti vuosikorjauksilla, investoinneilla ja realisoinneilla. Rakennusten realisointeja toteutetaan suunnitelmallisesti ja aikataulua muokataan kysynnän muutosten mukaisesti. Kaupunginosissa, joissa on asuntojen ylitarjontaa, ensisijainen realisointitapa on purkaminen. Toteutetaan seuraavan uudiskohteen tontinhankinta ja suunnittelu. Tarjottavat asunnot ovat laadukkaita ja asunnot	asuntojen taloudellinen käyttöaste asuntojen lkm myytyjen tai purettujen asuntojen lkm uusien tai pohjaratkaisultaan uudistettujen asuntojen lkm	>93,5 %	96,0 % 2525 kpl 0 kpl 18 kpl

		korjataan muuttojen yhteydessä nykyvaatimusten mukaisiksi.			Uudiskohteen hankesuunnitelma on hyväksytty, mutta toteutussuunnittelua ei ole käynnistetty. Vaihtoehtoisia toteutusratkaisuja on selvitetty.
	Yhtiö huomioi asuntoliiketoiminnassaan myös kaupungin vastuun sosiaalisesta asuntotuotannosta.	Asuntojen vuokrat määritetään omakustannusperiaatteella. Aravarajoitteisiin kohteisiin asukasvalinnat tehdään ARA:n ohjeistuksen ja ensisijaisesti asuntotarpeen perusteella. Vuokrauksessa ja asumisneuvonnassa tehdään yhteistyötä mm. sosiaalipalveluiden ja maahanmuuttajapalveluiden kanssa. Yhtiö toteuttaa itse asumisneuvontapalvelut.			toteutunut
	Yhtiön toiminta on ympäristövastuullista Yhtiö huomioi toiminnassaan energiatehokkuuden, hiilidioksidipäästöjen vähentämisen sekä kiertotalouden monipuolisen edistämisen.	Yhtiö on mukana vuoteen 2025 voimassa olevassa kaupungin energiatehokkuus-sopimuksessa ja raportoi energiankulutuksen sopimuksen mukaisesti. Yhtiö osallistuu kaupunkikonsernin ilmasto-ohjelman toteuttamiseen. Maakaasu- ja öljylämmitys korvataan pääosin uusiutuvaan energiaan pohjautuvilla lämmitysmuodoilla. Taloteknisten järjestelmien toiminta varmistetaan ennakoivalla kunnossapidolla ja tehokkaalla etävalvonnalla. Lämmitysjärjestelmissä hyödynnetään ja kehitetään älykästä, ennakoivaa ja kulutushuippuja tasaavaa ohjausta. Asukkaita opastetaan kulutuksen pienentämiseen.	rakennuskannan ominaislämmön-kulutus, kWh/m2/vuosi Lämmitysenergian uusiutuvan energian osuus, % vedenkulutus, l/hlö/vrk	kulutuksen lasku >1%/vuosi >65 % <140 l/hlö/vrk	179 kWh/hu- m^2 (2022: 186) 56 % (2022: 61 %) 134 l/hlö/vrk (2022: 136)

		Mahdollistetaan ja ohjeistetaan jätteiden lajittelu.			
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
	Yhteiskuntavastuu (taloudellinen, sosiaalinen ja ekologinen vastuu) on huomioitu vahvasti omistajan asettamissa kehittämistavoitteissa sekä yhtiön arvoissa, strategisissa tavoitteissa ja mittareissa. Yhteiskuntavastuu on kiinteä osa jokapäiväistä johtamista ja työntekoa. Yhtiön johto ja hallitus seuraavat vastuullisuustavoitteiden toteutumista.				
	Riskien hallinta				
	Merkittävin strateginen riski: Väestö ikääntyy ja alueen väkiluvun väheneminen heikentää asuntojen kysyntää. Asuntojen koko tai sijainti ei vastaa niiden kysyntää. Suurten asuntojen kysyntä vähenee ja kysyntä painottuu keskustoihin.				

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Vuoden 2023 investoinnit ovat peruskorjaushankkeita. Edelliseltä vuodelta jatkuvat linjasaneeraukset valmistuvat kohteissa Runeberginkatu 7 ja Merenkulkijankatu 18. Merenkulkijankadun peruskorjaus toteutetaan yhteistyössä EKAMIn kanssa. Kolmeen Hovilassa sijaitsevaan hissittömään kerrostaloon asennetaan yhteensä 9 hissiä. Maakaasulämmityksestä luovutaan ja vuoden kuluessa kaksi kohdetta siirretään maalämpöön.

Kotkansaarelle sijoittuvan uudishankkeen Keskuskatu 43 toteutussuunnittelu tehdään 2023.

Rakennusten realisointeja ei ole suunniteltu toteutettavaksi vuonna 2023.

Ylläpitokustannukset ovat voimakkaassa kasvussa. Menoista etsitään karsimiskohteita, jotta kustannusnousua ei tarvitse täysimääräisesti siirtää vuokriin.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina 2024-2025

Asiakaspalvelua sekä monikanavaista viestintää ja markkinointia kehitetään. Kotisivut uudistetaan asiakaslähtöisesti.

Kiinteistökantaa kehitetään yhtiön strategisten linjausten mukaisesti. Pienten asuntojen määrää tullaan keskeisillä paikoilla harkitusti lisäämään ja suurten asuntojen määrää alhaisen kysynnän alueilla vähentämään.

Kotkansaarelle sijoittuvan uudiskohteen rakentaminen on ajoitettu vuosille 2024-25. Rakennuksen koko on noin 3000 ke-m^2.
Tarkastelujaksolla peruskorjausten volyymi on tavanomaista pienempi, jos uudisrakentaminen toteutuu.

Asuinrakennuksia on suunniteltu purettavaksi tai muuten realisoitavaksi noin yksi kohde/vuosi. Aikataulua tarkennetaan asuntojen kysynnän kehityksen mukaisesti ja siihen vaikuttaa mm. Kotkan seudun suurten rakennushankkeiden toteutuminen. Seuraavat realisoinnit tulevat ajankohtaiseksi, kun vastaanottokeskukselle ukrainalaisten pakolaisten käyttöön vuokrattujen asuntojen sopimukset päättyvät.

Rakennusten energiatehokkuutta parannetaan. Kaasu- ja öljylämmityksestä luovutaan ilmasto-ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Autojen sähkölatauspisteiden rakentamista lisätään.

Toteuma 31.12.2023

Koko vuoden keskimääräinen asuntojen käyttöaste oli 96,0 %. Loppuvuoden aikana vastaanottokeskus irtisanoi valtaosan vuokrasopimuksista, mikä oli pääsyy siihen, että käyttöaste laski vuoden lopulla noin 93 prosenttiin.

Kiinteistöjen ylläpitokulujen ja erityisesti korkokustannusten voimakkaan nousun vuoksi vuokria korotettiin vuodelle 2024 keskimäärin 6,4 %.

Perusparannukset kohteissa Runeberginkatu 7 ja Merenkulkijankatu 18 valmistuivat aikataulun mukaisesti ja kaikki asunnot saatiin vuokralle. Kohteessa Kyllikinkatu 2-6 toteutettiin yhdeksän jälkiasennushissiä sisältävä rakennushanke, joka valmistui vuodenvaihteessa.
Yksi kohde siirtyi maakaasulämmityksestä kaukolämpöön, mutta kahden viimeisen maakaasulämmityskohteen energiaremontti siirrettiin vuodelle 2024. Autojen sähkölatauspisteiden rakentamista jatkettiin.

Korko- ja rakentamiskustannusten nousun vuoksi uudishankkeen toteutussuunnittelua ei ole käynnistetty. Eri toteutus- ja rahoitusvaihtoehtoja on uudelleen selvitetty.

Yhtiön strategia uudistettiin.
Yhtiön ilmeuudistus ja kotisivujen uudistaminen käynnistettiin. Molemmat valmistuvat keväällä 2024.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	17 123 501	8 599 844	17 180 000	16 826 000	16 599 702	16 090 161
Myynti kaupungille	799 444	593 862	850 000	496 000	912 148	600 453
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	0	0	0	393 000	255 310	29 242
Henkilöstökulut	777 405	361 303	770 000	758 000	731 279	718 009
Tulos	336 641	528 848	590 000	460 000	972 224	484 539
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	12 594 987	12 594 987	12 594 987	12 176 000	11 622 763	11 141 223
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	62 052 328	61 960 505	61 960 505	60 063 000	61 956 223	60 671 552
Pitkäaikaiset velat	37 999 739	38 441 695	38 000 000	38 132 000	39 067 077	38 901 828
Lainat emolta	13 065 462	12 013 452	13 065 462	13 165 000	10 665 462	7 361 442
Takaukset emolta	23 605 416	24 621 409	24 606 000	23 605 412	25 797 406	27 989 399
Korot emolle	254 046	104 060	240 000	240 000	179 879	132 624
Lyhytaikaiset velat	6 520 348	5 794 363	5 500 000	5 500 000	5 663 547	5 546 348
Oman pääoman sijoitus emolta	4 600 613	4 600 613	4 600 613	4 600 613	4 600 613	4 600 613
Osinkotuotto emolle	0	0	0	0	0	0
Muu tuloutus emolle (selite)	0	0	0	0	0	0
Avustus emolta	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	4 257 304	1 472 304	3 600 000	3 550 000	1 787 715	3 438 205
Investoinnit/Sijoitukset	0	0	0	0	0	18 673
Sairauspoissaolot (d/y)	141	84	120	<55	123	142
Henkilöstön määrä (vakinainen/määräai-	11/1	10/2	11/1	11/0,5	10/2	11/0,4
Hankintojen paikallisuusaste	50,4 %	56,9 %	56,9 %	-	60,5 %	-

*) sisältää 12 kk kuluessa erääntyvät lainat, mutta ei ennakoita, ostovelkoja tai siirtovelkoja

Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy

Yhteisön nimi	Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy	Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta
Omistus	Kotka 100 %	
Yhteisön tytäryhtiöt	Backstaff Oy	
Toimitusjohtaja	12/23 --> Aleksi Sallinen (Mikko Elosuo)	
Hallituksen pj	Joel Paananen	
Hallituksen jäsenet	Markku Hinkkanen, Heli Paasi, Henri Herranen, Eija Heikkilä, Aila Eerola, Saila Hoxha, Juha Tilli	
Toiminta-ajatus	Kotkan Julkiset Kiinteistöt tarjoaa yrityksille, yhdistyksille, kolmannen sektorin toimijoille ja kaupungin kaikkien vastuualueiden tilatarpeisiin perustuvat toimivat, tilatehokkaat, turvalliset, terveelliset ja mahdollisimman ajanmukaiset toimitilat kustannustehokkaasti huomioiden elinkaarikustannukset, energiatehokkuuden ja ympäristönäkökulmat. Yhtiö on 2019 perustanut Backstaff Oy -nimisen tytäryhtiön Tapahtumakeskuksen rakennuttamista varten. Tytäryhtiö on 100-prosenttisesti Kotkan Julkiset Kiinteistöt oy:n omistuksessa	
Omistamisen peruste	Yhtiö on perustettu kuntalain vaatimuksesta liiketoiminnan siirtämiseksi pois kuntaorganisaatiosta.	
Omistajan tuotto-odotus:	Omistaja voi asettaa yhtiölle pitkällä tähtäimellä tuottovaatimuksen.	

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet (Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
	Yhtiön toiminta on taloudellisesti kannattavaa.	Yhtiö hyödyntää toimitilojen markkinoinnissa sosiaalisen median näkyvyyttä sekä kontakteja keskeisiin yhteistyökumppaneihin.	Tulos	Positiivinen tulos	Yhtiön liikevaihto kasvoi 3,2 %. Yhtiön toiminta painui kuitenkin tappiolliseksi rakennuksien hoitokulujen kasvaessa yli +30 %.
	Yhtiö pystyy tarjoamaan kaupungille turvallisia ja hinnaltaan kilpailukykyisiä toimitiloja.	Kaupungille on tarjolla tiloja eri puolilta kaupunkia. Yrittäjiä, yhdistyksiä ja kolmatta sektoria on tuettava ja edistettävä tilaratkaisuilla yritystoiminnan toimintaedellytyksiä.	Vuokrausten m2-määrä/vuosi		Jukilla on lähes kaikki omistamansa tilat vuokrattuna. Uusimpana kehityksenä TE-keskus saadaan sijoitettua Savotan päärakennukseen.
	Yhtiö tavoittelee vähintään 90 % käyttöastetta tiloilleen	90 %:n käyttöaste mahdollistaa tilojen tarjoamisen suuremmillekin kokonaisuuksille ja eri vaihtoehdoille.	käyttöasteluku	90	Tavoitetaso saavutettu. Käyttöasteluku on yli 95 %.
	Yhtiö ylläpitää kiinteistöstrategiaa, joka tarkistetaan säännöllisesti. Yhtiön kiinteistöstrategia sovitetaan yhteen kaupungin kiinteistöjä koskevien strategisten tavoitteiden kanssa.	Yhtiön uusi strategia viedään käytäntöön vuoden 2023 aikana. Erityisesti keskitytään vastuullisuus-teemaan, jossa ympäristökysymykset ovat keskeisessä roolissa. Toisaalta myöskin tiedolla johtamisen merkitys korostuu digitaalisuuden lisääntymisen myötä. EU:n uudet vaatimukset (FIT for 55) peruskorjausten energiatehokkuudesta tuovat haasteen.	toteutus 2023		Yhtiön uuden strategian implementointi on vielä kesken. Uutta strategiaa tullaan vielä uudelleenarvioimaan ja selkeyttämään. Strategian uudelleenlaadinta aloitetaan vuoden 2024 toisen neljänneksen aikana, ja sen odotetaan olevan täysin käytössä vuoden loppuun mennessä.

	Yhtiö pyrkii säilyttämään omistamansa rakennuskannan arvon tekemällä uusinvestointeja tai peruskorjaamalla vanhaa rakennuskantaa.	Vuonna 2023 merkittävin hanke on Vellamon kattokorjaus. Näyttelytoiminta saattaa rajoittaa hankkeen toteutusta ja siirtää valmistumisen vuoteen 2024.	valmistuu 2023-2024		Vellamon kattoremontti on kesken. Lisäksi toteutettiin Ympäristötalon IV- ja automaatioremontti, Pakinkadun sukitus ja saunatilojen uudistaminen, Vellamon valaisinremontti ja ilmanvaihdon komponenttien uusinta, Länsi-Kotkan palvelukeskuksen liikehuoneistojen perusparannus, Höyrypanimon parkkialueen uudistus, Savottaan isoja perusparannuksia ja ravintolan uudistaminen.
	Yhtiön rakennuksia voidaan myydä. Kulttuurihistoriallisesti tai muuten merkittävien rakennusten myyntiin on saatava omistajan suostumus.	Selvitetään myyntimahdollisuudet sekä omistajan kanta asiaan.	toteutus 2023		Yhtiö on myynyt vuonna -23 yhden kohteen rakennuskannastaan.
	Yhtiön tytäryhtiö toteuttaa Kotkan tapahtumakeskuksen rakennuttamisen ammattitaitoisesti.	Hanke on rakenteilla.	Valmistuu 2023		Rakennusvalvonta tehnyt lopputarkastuksen Satama areenasta 08/23. Yhtiö fuusioituu Jukiin vuonna -24.
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
	Sosiaalinen vastuullisuus korostuu toiminnassa. Toimitusketju, työhyvinvointi, kyber- ja asiakasturvallisuus, tasa-arvo sekä monimuotoisuus ovat toimintaa ohjaavat tekijät.				
	Riskien hallinta				
	Yhtiö on kehittänyt riskienhallintaansa. Talousraporttien sekä kiinteistöhallintajärjestelmän seuranta systemaattisesti vaikuttaa ennakoivasti riskien arviointiin. Yhtiön toimintakulttuuri on turvallisuutta ja vastuullisuutta vaaliva ja riskien hallinta on osa yhtiön tavanomaista teknistaloudellista toimintaa.				

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Vellamon kattokorjaus valmis

Tapahtumakeskuksen rakennushanke 2. vuosi

- Valmistui 26.5.2023. Käyttöönotto ja avajaiset 24.8.2023.

Vuokraukset:

- HY-TEn ja liikunnan toimistot Savottaan maaliskuussa 2023
- Lounasravintola Savottaan huhtikuussa 2023

Myynnit:

- Halmepolun perheryhmäkoti myytiin toukokuussa 2023

Korjaukset/Investoinnit

- Ympäristötalon LTO-investointi käynnistyy syksy 2023
- Länsi-Kotkan aurinkopaneelikenttä toiminnassa (terveysaseman katolla)

Toiminnan painopisteet ja taloussuunnitelma vuosina 2024-2025

Joulukuussa 2023 Juki aloitti energiavirtojen syväselvityksen Savottaan, ja tämä työ jatkuu muihin omistamiinsa kohteisiin. Savottaan tehty syväselvitys osoitti potentiaalisen investoinnin energiavirtojen muutostyöhön. Energiavirtojen optimoinnin avulla Juki pyrkii vähentämään toimintansa päästöjä sekä sähkön, veden ja energian kulutusta. Tulevaisuudessa energiankulutuksen vähentäminen mahdollistaa Jukin vahvan osallistumisen konsernin yhteiseen energiatehokkuussopimukseen ja mahdollistaa merkittävän vaikutuksen yhtiön toiminnan kuluihin, jotka ovat viime vuosina kasvaneet kestämättömästi.
Vuodenvaihteessa Juki aloitti tarkemman PTS-suunnittelun omistamiinsa kohteisiin, ja uutta strategiaa tarkennetaan vielä vuoden 2024 aikana. PTS-suunnitelma saadaan päätökseen kevään 2024 aikana, minkä jälkeen yhtiölle voidaan laatia investointiohjelma. Uusia kohde- ja investointimahdollisuuksia tutkitaan jatkuvasti, ja investointipäätöksiä voidaan tehdä tulevan kesän ja syksyn aikana.
Alkuvuodesta 2024 Backstaff Oy:n fuusion valmistelut emoyhtiöön ovat käynnissä. Sulautuminen on suunniteltu toteutettavaksi kesän 2024 aikana.

Toteuma 31.12.2023

Vuonna 2023 Juki toteutti huomattavan määrän korjaus- ja perusparannustoimenpiteitä omistamiinsa rakennuksiin. Vellamon kattokorjaus on edelleen kesken, ja sen odotetaan jatkuvan keväällä 2024, kun sääolosuhteet ovat suotuisammat.
Vellamon kattokorjauksen lisäksi Juki toteutti useita muita merkittäviä parannustoimenpiteitä. Esimerkiksi Ympäristötalon ilmanvaihto- ja automaatioremontti saatiin päätökseen, mikä parantaa rakennuksen energiatehokkuutta ja sisäilman laatua. Pakinkadulla asuinrakennukseen toteutettiin putkistojen sukitus ja saunatilojen uudistaminen. Vellamon valaisinremontti ja ilmanvaihdon komponenttien uusinta parantavat rakennuksen energiatehokkuutta. Länsi-Kotkan palvelukeskukseen toteutettiin liikehuoneistojen perusparannus. Höyrypanimon parkkialueen uudistus parantaa Höyrypanimon saavutettavuutta autolla, mutta julkisen liikenteen kehittämiseen on vielä tarvetta.
Savottaan on tehty merkittäviä perusparannuksia, mukaan lukien ravintolan uudistaminen. Ravintolan uudistaminen parantaa asiakkaiden kokemusta ja tekee tilasta entistä houkuttelevamman. Lisäksi Länsi-Kotkan aurinkopaneelikenttä on nyt toiminnassa terveysaseman katolla, mikä on askel kohti kestävämpää energiaa.
Jukilla on lähes kaikki tilat jo vuokrattuna. Savotassa tapahtui merkittäviä muutoksia, kun HY-TEn ja liikunnan toimistot siirtyivät sinne maaliskuussa 2023, jonka jälkeen lounasravintola avattiin Savottaan huhtikuussa 2023. Lisäksi Mannerheimin Lastensuojeluliiton aamu- ja iltapäivätoiminta aloitti toimintansa Savotassa, ja Kotkan Seudun Musiikkiopisto siirtyi Konserttitaloon. Yhdestä kohteesta luovuttiin, kun Halmepolulla sijaitseva perheryhmäkoti myytiin toukokuussa.
Lisäksi yhtiö teki merkittävän määrän arvonalennuksia omistamiinsa rakennuksiin, joka näkyy yhtiön tuloksessa.

Avainluvut	Tot. 31.12.2022	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	6 392 781	3 219 118	5 917 442	6 100 000	6 191 400	5 973 119
Myynti kaupungille	4 644 081	2 100 000	0	4 600 000		4 581 835
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	124 230	120 000	0	290 000		369 335
Henkilöstökulut	324 341	145 000	274 818	-270 000	245 558	-247 995
Tulos	- 6 527 034	- 70 000	5 624	50 000	280 048	-87 515
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-1 029 904	-1 310 502	0	-1 222 986	-1 310 502	-1 222 986
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	99 602 100	105 651 059	0	85 900 000	85 594 568	77 533 202
Pitkäaikaiset velat	32 500 000	33 071 428	0	33 642 000	8 871 428	9 442 861
Lainat emolta	24 200 000	24 200 000	0	24 200 000	24 200 000	6 000 000
Takaukset emolta	15 300 000	15 300 000	0	15 300 000	15 300 000	15 300 000
Korot emolle	519 264		0			
Lyhytaikaiset velat	1 559 588	909 235	0	750 000	1 111 217	1 300 844
Oman pääoman sijoitus emolta	13 000 000		0		10 000 000	5 000 000
Osinkotuotto emolle	0		0			
Muu tuloutus emolle (selite)	0		0			
Avustus emolta	0		0			
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	0		0			
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	2 126 119	350 000	0	2 000 000	754 956	
Investoinnit/Sijoitukset	8 300 000	12 000 000	0	12 000 000	18 000 000	5 000 000
Sairauspoissaolot (d/y)	20	3	0	5	8	1
Henkilöstönmäärä (vakinainen/määräaikai-	3	3	3	3	3	3/3
Hankintojen paikallisuusaste	Ei tietoa/kehitetään		0			
Yhtiön oma tunnusluku/ mikä	Ei ole, kehitetään		0			

Sunilan Kantola Oy

Yhteisön nimi	Sunilan Kantola Oy	Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta
Omistus	Kotka 100 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Toimitusjohtaja Jarmo Virtanen	
Hallituksen pj	Markku Hannonen	
Hallituksen jäsenet	Toni Vanhala, Tero Huusko, Ekateriina Miettinen	

Toiminta-ajatus	Yhtiön toimialana on Sunilan Kantolan kiinteistön omistaminen ja hallinta.
Omistamisen peruste	Kiinteistö on merkittävä Kotkan rakennetun kulttuuriperinnön ja matkailun kannalta. Kiinteistön käyttöä kehitetään. Omistus ei ole kaupungille strategisesti välttämätöntä
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiöltä ei odoteta tuottoa. Yhtiön odotetaan pitkällä aikavälillä pystyvän kattamaan käyttökulunsa.

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet (Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019:	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
	Yhtiö huolehtii Sunilan Kantolan kiinteistön ylläpidosta ja tarvittaessa peruskorjauksesta ottaen huomioon rakennuksen rakennustaiteelliset ja kulttuurihistoriallliset arvot	1. Rakennuksen lähialueen maanpintojen muotoilut hulevesien poistamiseksi. 2. Sisätilojen kunnostusta ja sisustuksen kohennusta varojen mukaan palvelukyvyn kehittämiseksi.	1. Rakennuksen kunto, rakennus-taiteellisen ja kulttuurihistoriallisen arvon säilyminen 2. Suoritetut toimenpiteet, asiakaspalaute, käyttöaste	1. Rakennuksen kunto paranee hyvälle tasolle peruskorjauksen myötä, rakennustaiteellinen ja kulttuurihistoriallinen arvo säilytetään. 2. Toimenpiteitä valmistuu, tiloista ei negatiivista palautetta, käyttöaste kasvaa.	1. Julkisivuremontti maanparannustöineen saatiin vuoden aikana valmiiksi. 2. Sisätilojen sisustaminen on edennet suunnitellusti ja tilojen viihtyvyys on koko ajan parantunut.
	Yhtiö edistää rakennuksen käytön laajentamista ja sitä kautta yhtiölle tulevan tulovirran kasvattamista.	Kantolan toimintamallin kehittäminen omistajan tavoitteiden mukaisesti; myynti ja markkinointi aktiivista ja tavoitteellista, palveluita kehitetään asiakaslähtöisesti	Rakennuksen käyttöaste (vuokrapäivät)	80 vuokrapäivää	Talolla oli 93 tilavarausta vuoden aikana.
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
	Yhtiö huolehtii yhdestä Kotkan arvokkaimmista rakennetun kulttuuriperinnön kohteista. Se tekee laajaa yhteistyötä Sunilan paikallisyhteisön ja asukasyhdistyksen kanssa. Yhtiö tekee yhteistyötä kaupungin ja työvoimaviranomaisten kanssa työllistämiskysymyksissä sekä edistää Sunilan alueen kehittämistä ja mahdollisuuksien luomista kansallisen maailmanperintöhankkeen arvojen mukaisesti. Yhtiö tarjoaa tapahtumatilaa vastuullisesti.				
	Riskien hallinta				
	Strategiset riskit liittyvät Kantolan arvojen menetykseen; siksi rakennuksen kunnon seurannassa, suunnittelussa ja rakennustöiden ohjauksessa käytetään Aallon arkkitehtuurin asiantuntijaa. Vahinkoriskejä liittyy vanhoihin rakenteisiin ja teknisiin järjestelmiin; ilmi tulleisiin ongelmiin puututaan välittömästi, ja rakennuksen kuntoa seurataan ennakoivasti. Taloudellisia riskejä liittyy myyntituottoihin; tätä riskiä hallitaan myynnin ja palvelujen kehittämisellä sekä rakennuksen kunnon ja palvelukyvyn vähittäisellä parantamisella. Operatiivinen riski liittyy osaavan henkilöstön rekrytointiin, mitä ilman palvelujen tuottaminen on mahdotonta; riskiä pienennetään käynnistämällä rekrytointi jo edellisenä vuonna.				

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Kantolan tilat ovat käytössä koko vuoden ajan. Julkisivukunnostuksen, rakenteellisten korjausten ja palveluinvestointien jälkeen tilojen myyntiä ja markkinointia tehostetaan ja palveluita tuotteistetaan. Tärkeässä osassa on yhtiön toimintamallin ja tehtävän kehittäminen omistajan kanssa vastaamaan vireillä olevaa kansallista maailmanperintöhanketta. Valitun toimintamallin mukaisesti yhtiöön palkataan toiminnan vastuuhenkilö, joka rakentaa ja tuottaa palveluita kumppaniverkoston kanssa. Yhtiö osallistuu laajempaan Sunilan kehittämis- ja markkinointityöhön resurssiensa mukaisesti. Vuoden 2023 aikana uudistetaan palveluvalikoimaa sekä hinnoittelu. Mahdollisuuksia ulkopuoliseen rahoitukseen palveluinvestointeihin haetaan.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina 2024-2025

Kantolan päärakennuksen ja piharakennusten sekä rantasaunan kunnostusta edistetään käytettävissä olevien resurssien mukaisesti. Käyttöä ja palveluvalikoimaa laajennetaan edelleen asteittain, haetaan erityisesti kumppaneiden kanssa tuotettavia kokonaisvaltaisia palveluja. Samalla huolehditaan Kantolan roolista osana Sunila-yhteisöä. Toimintamallia kehitetään edelleen yhteistyössä omistajan kanssa. Suunnitellaan

palvelu Sunilan alueen opastuskeskuksena. Vahvistetaan medianäkyvyyttä ja toimitaan myös alustana omistajan viestinnälle ja matkailun kehittämiseen tähtäävälle markkinoinnille. Edistetään yhteistyössä alueen ja Aalto-matkailureittiverkoston yritysten kanssa Aallon arkkitehtuuriin pohjautuvia matkailutuotteita ja majoitusta alueella.

Toteuma 31.12.2023

Avainluvut	Tot 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	124667	56406	131418	131418	82145	65689
Myynti kaupungille	65850	30000	60000	60000	48052	46088
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	200	-	-	-	-	655
Henkilöstökulut	-42832	-23763,43	-450000	-45000	-39715	-8788
Tulos	-31821	-15476,76	4144	4144	-37707	-6361
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-147326	-109619	-131328	-131328	-109619	-103270
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	646551	624095	572708	572708	627082	332159
Pitkäaikaiset velat	360000	330000	399000	399000	300000	-
Lainat emolta	-	-	-	-	300000	-
Takaukset emolta	-	-	-	-	-	-
Korot emolle	-	-	-	-	-1567	-
Lyhytaikaiset velat	45199	36398	15000	15000	53909	21278
Oman pääoman sijoitus emolta	420500	420500	420500	420500	420500	420500
Osinkotuotto emolle	-	-	-	-	-	-
Muu tuloutus emolle (selite)	-	-	-	-	-	-
Avustus emolta	-	-	-	-	-	-
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-	-	-
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	-	-	-	-	264628	-
Investoinnit/Sijoitukset	-	-	-	-	-	-
Sairauspoissaolot (d/y)	-	-	-	-	-	0
Henkilöstönmäärä (vakinainen/määräaikai-	1,01/0,0	1,01/0,01	1,01/0,0	0,2/1,0	1,1/0,0	0,2/0,1
Hankintojen paikallisuusaste	-	-	-	-	-	-
Yhtiön oma tunnusluku/ mikä	-	-	-	-	-	-

Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy

Yhteisön nimi	Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy	Kiinteistö- ja rakennusliiketoiminta
Omistus	Kotka 51 %, Kouvola 49 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Tero Tallinen	
Hallituksen pj	Matti Koski	
Hallituksen jäsenet	Sorella Silvala, Ari-Pekka Klami, Jari Larikka, Mikko Peltola ja Marjo Lakka	

Toiminta-ajatus	Yhtiö varmistaa osaltaan korkeakoulutoiminnan elinvoimaisuuden ja kehittymisen Kymenlaaksossa tarjoamalla Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoululle toimivat tilat kilpailukykyiseen hintaan. Yhtiön mahdollisesti tuottama voitto käytetään yhtiön kehittämiseen eikä sitä jaeta osakkeenomistajille.
Omistamisen peruste	Yhtiö on muodostunut Kymenlaakson Ammattikorkeakoulu Oy:n jakautuessa kahdeksi erilliseksi yhtiöksi, joissa toiseen yhtiöön siirrettiin ammattikorkeakoulutoiminnot ja toiseen yhtiöön kiinteistötoiminnot. Yhtiön toiminta kohdistuu pelkästään Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun tarvitsemiin kiinteistöihin. Yhtiö tukee toiminta-alueellaan alueen elinvoimaisuutta ja omistaa Kantasataman uuden kampusrakennuksen
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiö ei jaa osinkoa.

Talousarviotavoitteet

	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet (Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Yhtiö rakennuttaa ja ylläpitää Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (Xamk) Kymenlaakson kampuksia siten, että toimitilojen vuokrataso pysyy kohtuullisena.	Toimintaa sekä tilojen ylläpitoa ja muutostöitä suunnitellaan yhteistyössä Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy:n kanssa. Yhtiön organisaatio hyvin matala ja kustannustehokas. Toiminta ja investoinnit suunnitellaan yhdessä pitkälle tulevaisuuteen.	Vuosivuokra	3 M€	3,4M€
	Kampukset toteutetaan laadukkaasti huomioiden energiatehokkuus, viihtyvyys ja opiskeluympäristön vetovoimaisuus sekä Xamkin toimitiloille asettamat vaatimukset	Tilat (uusi kampus) suunnitellaan siten, että elinkaari on mahdollisimman pitkä ja käytönaikaiset peruskorjaustarpeet mahdollisimman pienet. Energiaratkaisut pyritään tekemään kestävin perustein mm aurinkoenergiaa ja maalämpöä hyödyntäen. Suunnittelussa otetaan huomioon korkeakoulun tarpeet ja korkeakoulun henkilöstöltä sekä opiskelijoilta saatu palaute. Yhtiö toteuttaa sen, mitä korkeakoulu toiminnassaan tarvitsee.			
	Xamkin Kotkansaarelle tuleva kampus toteutetaan asetetun aikataulun mukaisesti.	Suunnittelu aloitettu ajoissa yhteistyössä Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy:n kanssa. Suunnittelijat rekrytoitu erittäin kovilla kriteereillä ➔ pätevä suunnitteluorganisaatio. Aikataulu suunniteltu jo alkujaan siten, että rakennusurakat voidaan kilpailuttaa täysin valmiilla suunnitelmilla.		Uusi kampus valmis 2/2024. Kaikki toiminta siirtynyt nykyiseltä Metsolan kampukselta uudelle kampukselle syyslukuaudeksi 2024	Rakennushanke viivästynyt, valmistuminen kesään 2024 mennessä. Toiminta alkaa syksyllä 2024.
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				

	Mahdollistetaan osaltaan korkeakoulutoiminnan menestyminen pitämällä tilakustannukset kurissa toteuttamalla korkeakoulun tarpeet tehokkaasti ja tehokkaalla organisaatiolla. Investoinneissa pyritään pitkäaikaisiin ja kestäviin ratkaisuihin esim rakennusten elinkaaren osalta. Uuden kampuksen suunnittelussa mukana myös elinkaarisuunnittelija. Toimintansa aikana (2012 alkaen) yhtiö on kyennyt pitämään vuokratason ennallaan ➔ korkeakoulun varat käytettävissä aluetta ja yhteiskuntaa hyödyttävään koulutus sekä tutkimus- ja kehittämistoimintaan.
	Riskien hallinta
	Ajantasainen vakuutusturva, hyvä yhteistyö vuokralaisen osaavan ja toimintaympäristön tuntevan henkilöstön kanssa. Hyvät kumppanit suunnittelu- ja ylläpitotehtävissä. Ylläpidetään hyvää kokonaiskuvaa omaisuuden tilasta sekä korkeakoulun tulevista tarpeista. Hankkeissa edetään yhtiön vakavaraisuus huomioiden, edellisten investointien velat maksettu ennen uusia projekteja. Tunnetaan myös vuokralaisen taloudellinen tilanne ja näkymät. Yleinen kustannustason nousu on selkeä riskitekijä, jolla voi olla vaikutuksia rakenteilla olevan Kotkan kampuksen lopulliseen kustannukseen. Tässä on lisäksi huomioitava, että toinen omistaja (Kouvolan kaupunki) ei osallistu lainkaan yhtiön nykyisiin rahoitusratkaisuihin.

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Kotkan uuden kampuksen rakennuttaminen nykyisen aikataulun ja kustannusarvion mukaisesti. Tiivis yhteistyö urakoitsijoiden kanssa mm materiaalien hankintoihin liittyen, jotta pystytään välttämään kustannusten hallitsematon kasvu. Kouvolan kampuksen osalta vain välttämättömät korjaus- ja kehittämistoimenpiteet. Uuden kampuksen kustannusarvio on noussut selvästi ja yhtiö tarvitsee lisärahoitusta investointiin. Kustannuksia ovat nostaneet suunnittelupuutteiden aiheuttamat lisätyöt sekä kahden sivu-urakoitsijan konkurssit hankkeen aikana.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina 2024-2025

Kotkan uuden kampuksen valmistuminen keväällä 2024, vastaan- ja käyttöönotto. Mahdollisten takuuasioiden hoito & valvonta. Metsolan kampuksesta luopuminen 2024 lopulla. Kouvolan kampuksen osalta vain välttämättömät korjaus- ja kehittämistoimenpiteet. Vuokratason tarkistus rakennusprojektin lopputuleman perusteella.

Toteuma 31.12.2023

Kotkan uuden kampuksen rakentaminen etenee. Kustannusarvio on kasvanut ja yhtiö joutuu hakemaan lisärahoitusta. Rakentamiaikataulun kanssa on paineta, mutta korkeakoulun toiminnan alkaminen uudella kampuksella syyslukukaudella 2024 ei ole vaarantunut. Kouvolan kampuksella yhtiöllä ei ole ollut toimenpiteitä.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	3 950 000	1 700 000	3 400 000	3 400 000	3 000 000	2 900 000
Myynti kaupungille		0		0		0
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille		0		0		0
Henkilöstökulut	16 478	8 543	14 000	13 000	15 720	15 254
Tulos	1 391 113	1 167 843	850 000	1 037 000	1 061 147	1 782 605
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	17 149 146	16 087 999	17 149 146	17 400 000	16 087 999	14 305 393
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	84 063 436	64 727 176	83 000 000	80 000 000	52 175 797	28 980 734
Pitkäaikaiset velat	54 780 000	36 780 000	54 780 000	54 780 000	26 780 000	5 000 000
Lainat emolta	29 780 000	11 780 000	29 780 000	29 780 000	11 780 000	0
Takaukset emolta	20 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000	10 000 000	0
Korot emolle	176 209	88 350	180 000	180 000	147 536	0
Lyhytaikaiset velat	4 069 486	3 054 234	3 000 000	1 500 000	1 572 959	1 219 043
Oman pääoman sijoitus emolta	255 000	255	255 000	255 000	255 000	255 000
Osinkotuotto emolle		0		0		
Muu tuloutus emolle (selite)		0		0		
Avustus emolta		0		0		
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet		0		0		
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	35 409 788	16 435 732	34 500 000	34 000 000	17 023 384	4 866 021
Investoinnit/Sijoitukset				0	131 472	

Sairauspoissaolot (d/y)	0	0	0	0		
Henkilöstönmäärä (vakinainen/määräaikainen)	Osa-aik tj	Osa-aik tj	Osa-aik tj	osa-aik tj		osa-aik tj
Hankintojen paikallisuusaste						
Yhtiön oma tunnusluku/ mikä						

Elinkeinopalveluliiketoiminta

Cursor Oy

Yhteisön nimi	Cursor Oy Elinkeinopalveluliiketoiminta
Omistus	Kotka 86,4 %, Hamina 4,5 %, Miehikkälä 2,4%, Pyhtää 0,9 %, Virolahti 0,5 % ja eri yritykset yhteensä 4,46 % ja pankit 0,91 %.
Yhteisön tytäryhtiöt	Cursor Plus Oy, Kiinteistö Oy Eagle 3, Kiinteistö Oy Twin Eagle, Kiinteistö Oy Datariina, Kiinteistö Oy Eagle, C-Real Oy, Versso Island Development Oy
Toimitusjohtaja	Toimitusjohtaja David Lindström
Hallituksen pj	Ari-Pekka Saari
Hallituksen jäsenet	Korhonen Juha, Koskela Otto, Lindholm Terhi, Naski Kimmo, Riiali Pasi, Soosalu Ilari, Ukkonen Anne, läsnäolo- ja puheoikeus Sirviö Esa

Toiminta-ajatus	Yhtiön toiminta-ajatuksena on Kotkan-Haminan seudun elinvoimaisuuden vahvistaminen synnyttämällä ja kehittämällä menestyvää yritystoimintaa. Yhtiö huolehtii Etelä-Kymenlaakson kuntien elinkeinopalvelujen ja matkailupalvelujen järjestämisestä. Yhtiöllä on myös sijoitustoimintaa, jonka tarkoituksena on tukea PK-yrityksiä. Yhtiön toiminnan tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa. Yhtiössä on myös yksityistä omistusta
Omistamisen peruste	Yhtiö tuottaa kaupungille elinkeino- ja matkailupalveluja sekä seutuhallinnon palveluja. Yhtiö ei ole tällä hetkellä kaupungin sidosyksikkö, joten yhtiön tuottamat palvelut on kilpailutettava.
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiö ei jaa osinkoa.

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetutut yleiset kehittämistavoitteet (Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
	Yhtiön toiminta perustuu aktiiviseen ja oma-aloitteiseen seudun markkinointityöhön.	Palvelusopimusten perusteella seudullinen markkinointi ei ole Cursorin toiminnassa yhtä keskeisessä asemassa kuin aiemmin. Seudullinen markkinointi on linjattu tukipalveluna, jota toteutetaan osana Cursorin palvelukokonaisuuksia ja jota mitataan näiden palvelukokonaisuuksien mittareilla. Lisäksi sopimuksessa mainitaan markkinoinnin ja viestinnän omien medioiden kehittäminen ja hallinta. Nämä sisältävät minimissään visitkotkahamina.fi ja businesskotkahamina.fi, cursor.fi sivustot sekä relevantit sosiaalisen median kanavat.	Verkkosivujen istunnot ja käyttäjät. cursor.fi visitkotkahamina.fi businesskotkahamina.fi Kattavuus sosiaalisen median kanavissa. Fb ja Instagram Cursor Visitkotkahamina	01-06/2023 (tavoitetaso) Istunnot 173.835 (300.000) Käyttäjät 121.572 (200.000) Kattavuus sosiaalisen median kanavat (kattavuus ja maksettu kattavuus) Kattavuus 8.698.432 (8.000.000)	Vuosi 2023 Istunnot 370.210 Käyttäjät 273.130 Kattavuus sosiaalisen median kanavat (kattavuus ja maksettu kattavuus) Kattavuus 8.655.134
	Yhtiö toteuttaa kaupunginvaltuuston hyväksymää elinkeinopolitiikkaa, jonka	Hoidamme laajat neuvonta- ja asiantuntijapalvelut aloittaville yrittäjille ja Kotka-Haminan seudulla jo toimiville yri-	Työpaikkojen määrä, tilastokeskus. Perustetut yritykset.	Tilastokeskus 2021 Seutu +250 kpl (300) Kotka + 244 kpl 01-06/2023	Tilastokeskus 2022 Seutu +226 kpl Kotka + 322 kpl Vuosi 2023

	tarkoituksena on luoda yrityksille ja yrittäjyydelle toimintaympäristö, joka edistää yritysten syntymistä, toimintaa, kasvua sekä kilpailukykyä ja työllisyyttä.	tyksille. Lisäksi edistämme ja tuemme yrittäjyyskasvatusta. Hankimme aktiivisesti uusia toimijoita seudulle ja toimimme tukena sijoittumiseen liittyvissä palveluissa.	Nettomuutos yritysmäärässä. Sijoittuneiden yritysten määrä / investointien määrä.	Uudet perustetut: Seutu 179 kpl (335) Kotka 110 kpl (210) Netto ilman kaupparek.poistoja: Seutu 85 kpl (180) Kotka 54 kpl (115) 01-06/2023 Sijoittuneita: 2 kpl (12) Inv. määrä: 10 M€ (60)	Uudet perustetut: Seutu 337 kpl Kotka 210 kpl Netto ilman kaupparek.poistoja: Seutu 156 kpl Kotka 100 kpl Vuosi 2023 Sijoittuneita: 3 kpl Inv. määrä: 20 M€
	Yhtiö toimii yhteistyössä elinkeinoelämän toimijoiden kanssa.	Esimerkkejä yhteistyökumppaneista on kunnat, Iskuryhmä, Business Finland, Ely, Te-toimisto, oppilaitokset, Kinno, Sekes, työ- ja elinkeinoministeriö	Aktiviteetit sidosryhmien kanssa.	01-06/2023 Cursor Sidosryhmäkontaktit 565 kpl (2.000)	Vuosi 2023 Cursor Sidosryhmäkontaktit 1198 kpl
	Yhtiö kehittää ja tuottaa sekä koordinoi seudun matkailupalveluja	Matkailun alueorganisaation tavoitteena on tukea matkailun kasvua seudulla. Cursor koordinoi matkailun ekosysteemin toimijoiden toimintaa kohti yhteistä tavoitetta, kestävää ja kilpailukykyistä matkailua. Matkailua tuetaan sekä strategisten, pitkäjänteisten toimien ja valintojen kautta, että ketterien myynninedistämistoimien ja markkinoinnin toimenpiteiden avulla. Seudullisen matkailutyön koordinointipalvelut.	TAK Rekisteröidyt yöpymiset majoitusliikkeissä	01-06/2023 Seutu kpl 58.900 kpl +8% (155.000) Kotka 46.100 kpl +14% (114.000)	Vuosi 2023 Seutu kpl 151.000 kpl +1% Kotka 118.000 kpl +4%
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
	Cursor pyrkii toiminnassaan avoimuuteen ja toiminnan läpinäkyvyyteen. Olemme sopeuttaneet toimintaamme taloudellisiin raameihin ja mahdollisuuksiin. Panostamme henkilöstön hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen erilaisilla tavoilla, noudatamme lakeja ja sopimuksia sekä toimimme moraalisesti oikein. Otamme ympäristövastuun huomioon omassa toiminnassamme mm. kierrättämällä jätteet, vähentämällä materiaalin, energian ja veden käyttöä. Yhteiskuntavastuu ja vastuullisuus on osaltaan huomioitu strategiassa, johon on nostettu keskeiset toimenpiteet konkreettiselle tasolle: kehitämme mm. palvelujamme yritysasiakkaidemme toiminnan vastuullisuuden tueksi. Neuvomme seudun yrityksiä ja tiedotamme asioista.				
	Riskien hallinta				
	Riskienhallinta on osa Cursorin liiketoiminnan seurantajärjestelmää, jossa säännöllisesti seurataan liiketoimintaan liittyviä riskejä ja niissä tapahtuvia muutoksia sekä ryhdytään tarvittaviin suojaaviin toimenpiteisiin. Cursorissa suurimmat riskit kohdistuvat kiinteistöihin, hankkeiden rahoituksen takaisinperintään, rahoitukseen ja kustannusten yleiseen nousuun nykyisessä maailmantilanteessa. Myös poliittinen toimintaympäristö ja eri toimijoiden omat intressit muodostavat riskin Cursorin toiminnalle ja seudun elinkeinoelämän kehittämiselle. Ammattitaitoisen henkilöstön pysyvyyteen kiinnitetään huomiota.				

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

Viimeiset vuodet ovat olleet erittäin poikkeuksellisia, globaalillakin tasolla. Ensin oli covid pandemia ja sitten Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Näillä tapahtumilla on luonnollisesti ollut vaikutuksensa myös elinkeinoelämään ja sen kehittämiseen.

Kriiseissä on tärkeää keskittyä omaan tekemiseen, olla aktiivinen sekä fokusoida asioihin, joihin pystyy vaikuttamaan. Cursor panostaa myös vuonna 2023 kolmeen pääpalvelukokonaisuuteen, eli yritysten tukemiseen, investointien lisäämiseen ja matkailun kehittämiseen. Huomioimme luonnollisesti Venäjän tilanteen ja haemme mahdollisuuksien mukaan uusia markkinoita, varsinkin matkailussa.

Yrittäjäystävällisyyden vahvistaminen on ollut tärkeä tavoite, ja vuonna 2022 Kotkan kaupunki saavutti erinomaisen tuloksen Suomen Yrittäjien toteuttamassa Kuntabarometrissä. Positiivisen ilmapiirin ylläpitäminen on tärkeä tavoite vuonna 2023 ja siitä eteenpäin.

Ulospäinsuuntautunut aktiviteetti yritysten suuntaan ja merkittävät investointihakkeet, kuten esim. Kantasatama ja akkuklusteri tulevat olemaan tärkeitä fokusalueita vuonna 2023.

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina 2024-2025

Lisäarvon tuottaminen asiakkaille ja luottamuksen ylläpitäminen yhtiön toimintaan on keskeistä lähivuosinakin. Sekä tulosten että tekemisen mittaaminen on tärkeää.

Nykyisillä tiedoilla Cursor panostaa lähivuosienkin aikana kolmeen pääpalvelukokonaisuuteensa, eli yritysten tukemiseen, investointien lisäämiseen ja matkailun kehittämiseen.

Seudullisuus, laaja maantieteellinen yhteistyö sekä lisäarvon tuottaminen Suomelle ovat Cursorille tärkeitä johtotähtiä, ja osaavan henkilöstön varmistamiseen kiinnitetään huomiota.

Toteuma 31.12.2023

Cursorin edustamalla alueella oli sekä positiivista että negatiivista kehitystä vuoden 2023 aikana. Metsäteollisuuden ongelmat varsinkin Itä-Suomessa vaikuttavat myös meidän alueeseemme ja heijastuvat myös logistiikkaan. Vuoden aikana nähtiin uutisia sekä irtisanomisista että lomautuksista. Samalla isot merkittävät investointihankkeet kehittyivät suotuisasti ja myös alueen tilastoissa oli positiivista kehitystä.

Kaiken kaikkiaan on tunne, että panostukset vaikuttajaviestintään tuottavat tulosta ja että alueen positiivinen profiili on noussut vuoden aikana. Alue on valtakunnallisissa keskusteluissa enemmän mukana, ja alue mainitaan entistä enemmän positiivisissa yhteyksissä.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan näyttää kehittyneen pitkäaikaiseen sotaan. Suomen valtio tiukensi entisestään rajaliikenteeseen liittyviä määräyksiä. Taloustilanne säilyi näin ollen hankalana.

Cursorin toiminnassa tai organisaatiossa ei tehty merkittäviä muutoksia vuoden aikana. Henkilöstötyytyväisyys nousi edelleen ja on mittaushistorian korkeimmalla tasolla. Henkilöstön vahva sitoutuminen ja osaaminen näkyy jatkuvana vahvana asiakastyytyväisyytenä.

Avainluvut	Tot. 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	9 646 803	4 600 000	9 600 000	8 400 000	8 759 738	8 311 176
Myynti kaupungille	2 232 861	1 035 455	2 200 000	2 200 000	2 224 689	2 229 158
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	59 682	37 782	60 000	280 000	344 686	279 307
Henkilöstökulut	3 038 765	1 523 000	3 000 000	3 000 000	3 101 345	2 768 623
Tulos	684 433	100 000	600 000	0	237 576	77 690
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	- 1441 871	-1 579 000	- 1441 871	-1 700 000	- 1 679 447	-1 757 137
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	24 546 011	25 100 000	24 500 000	25 000 000	25 611 644	26 391 032
Pitkäaikaiset velat	7 926 043	9 200 000	8 000 000	9 500 000	8 992 439	10 324 390
Lainat emolta	0	0	0	0	0	0
Takaukset emolta	8 497 118	8 864 500	8 500 000	9 500 000	9 524 985	10 546 571
Korot emolle	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaiset velat	2 623 510	2 450 000	2 600 000	2 400 000	3 307 253	2 992 369
Oman pääoman sijoitus emolta	11 440 608	11 440 608	11 440 608	11 440 608	11 440 608	11 440 608
Osinkotuotto emolle	0	0	0	0	0	0
Muu tuloutus emolle (selite)	0	0	0	0	0	0

Avustus emolta	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Sijoitukset	0	0	0	0	0	0
Sairauspoissaolot (d/y)	282	167	300	350	696	593
Henkilöstönmäärä (vakinainen/määräaikai-	43 (34/9)	44 (37/7)	43 (34/9)	45 (38/7)	44 (37/7)	40 (37/3)
Hankintojen paikallisuusaste	32 %	32%	32 %	35 %	49%	-

Sisäisiä palveluja tuottavat yhtiöt

Kymijoen Ravintopalvelut Oy

Yhteisön nimi	Kymijoen Ravintopalvelut Oy	Sisäisiä palveluja tuottava yhtiö
Omistus	Kotka 66,3 %, Kymenlaakson hyvinvointialue 33,3 %, Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä 0,1 % , Hamina 0,1 %, Virolahti 0,1 %, Miehikkälä 0,1 %	
Yhteisön tytäryhtiöt		
Toimitusjohtaja	Kari Turkia	
Hallituksen pj	Tuomas Tiainen	
Hallituksen jäsenet	Päivi Sippula 25.5.2023 asti, Saara Kiventöyry 25.5.2023 lähtien, Antti Korjus, Tuija Korpela,	
Toiminta-ajatus	Yhtiön toiminta-ajatuksena on lisätä hyvinvointia tarjoamalla laadullisesti ja hinnallisesti kilpailukykyisiä ravintopalveluita, jotka täyttävät valtakunnalliset ravitsemussuositukset.	
Omistamisen peruste	Yhtiö on perustettu Kotkan kaupungin ja Kymenlaakson sairaanhoitopiirin (nyk. Kymenlaakson hyvinvointialue) yhteisyritykseksi, johon on myöhemmin otettu kuntaomisteisia pienosakkaita mukaan. Yhtiö on omistajiensa sidosyksikkö. Yhtiön omistaminen ei ole kaupungille strategisesti välttämätöntä. Jos kunnallisesta omistuspohjasta luovutaan, on muulla tavoin varmistettava yhtiön nyt hoitamat huoltovarmuuteen liittyvät tehtävät.	
Omistajan tuotto-odotus:	Yhtiö ei jaa osinkoa.	

Talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetetut yleiset kehittämistavoitteet (Omistajapoliittiset linjaukset hyväksytty KV 9.12.2019)	Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2023
	Yhtiön sidosyksikköasema varmistetaan.	Yhtiö huolehtii, että hankintalain mukaiset ulosmyynnin rajat eivät ylity ja että kaikilla hankintayksiköillä (omistajat) on tosiasiallinen vaikutusmahdollisuus yrityksen asioihin mm. hallituksen ja asiakasneuvottelukunnan kautta. Mahdolliset uudet asiakkaat hankitaan uusina hankintayksikköomistajina. Yhtiön omistajapohja laajeni v. 2023 alusta, kun Virolahden ja Miehikkälän kunnat tulivat yhtiön omistaja-asiakkaiksi. Tämänhetkinen avoimuusilmoitus on voimassa 25.3.2024 saakka. Uusi avoimuusilmoitus tehty ja se on voimassa 12.2.2027 saakka.	Ulosmyynti	Max. 10% lv:sta avoimuusilmoituksen voimassaoloajan. Muuten max. 500000 eur.	Toteutunut
	Yhtiötä voidaan kehittää sen nykyistä toimialaa tukeville uusille toimialoille huolehtien edelleen yhtiön sidosyksikköaseman säilymisestä.	Yhtiö tutkii ja selvittää koko ajan toimintaympäristöä ja kysyntää sekä muita sidosyksiköitä mahdollisen yhteistyön tai laajentumisen näkökulmasta.			Jatkuva
	Valtuuston päätöksellä ja muiden osakkaiden suostuessa yhtiö voidaan muuttaa markkinaehtoisesti toimivaksi.	Tällä hetkellä ei selvitetä tai tutkita markkinoille menoa.			Ei muutoksia

	Yhtiö voi tarvittaessa olla mukana tukipalvelujen uudelleenjärjestelyissä.	Yhtiö tutkii ja selvittää koko ajan toimintaympäristöä ja kysyntää sekä muita sidosyksiköitä mahdollisen yhteistyön tai laajentumisen näkökulmasta. Uutena elementtinä tulevan hyvinvointialueen tukipalvelut. Loput hyvinvointialueen ydintoimintojen ravintopalveluista siirtyivät yhtiölle vuoden vaihteessa -22/-23 sekä lisäksi Virolahden ja Miehikkälän kunnat ulkoistivat koulu- ja päiväkotiruokailun yhtiölle.			Kts. Toimenpiteet, jatkuva
	Yhtiö huolehtii sille asetetuista huoltovarmuustehtävistä	Kyllä			
	Yhteiskuntavastuu, tilan arviointi, kehittämistarpeet ja menettely hallintaan				
	Vastuu ihmisistä (sosiaalinen vastuu) Ilmastonmuutos on huomioitu toiminnassamme (ympäristövastuu) Yritysvastuu (liiketoimintavastuu)	Asiakkaiden hyvinvointi Vastuullinen työnantaja Energiankulutus Ruokahävikki Punaisen lihan vähentäminen Kasvipohjaisen valikoiman lisääminen Hiilijalanjäljen pienentäminen Johdetaan oikein Vastuulliset hankinnat			
	Riskien hallinta				
	~~Ajankohtaisin konkreettinen riski tällä hetkellä on korona ja sen aiheuttamat toiminnalliset sekä taloudelliset vaikutukset. Tällä hetkellä tilanne on hallinnassa~~. Maakuntaan on perustettu ruokapalveluyksiköiden yhteinen varautumisryhmä. Uusimmat riskit ovat kustannusnousut ja inflaatio sekä työvoiman erittäin huono saatavuus. Uusi merkittävä riski on myös Suomen uuden hallituksen linjaukset in-house –toiminnan rajoittamiseksi.				

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna 2023

- Hyvinvointialueen syntymisen ja Virolahden sekä Miehikkälän alueiden kautta uusien toimintojen, keittiöiden ja henkilökunnan käynnistäminen ja vastaanotto sekä toiminnan kilpailukyvyn kasvattaminen uusissa kohteissa
- Keskuskeittiö Kapyysin tuotantolaitteiden korvausinvestoinnit jatkuvat
- Kustannusten hallinta

Toiminnan painopisteet taloussuunnitelmavuosina 2024 – 2025

- Mahdolliset uudet omistaja-asiakkaat
- Ratkaisut Kouvolan alueen keittiöverkostoon. Mahdollinen uusi ”keskuskeittiö” Ratamon rinnalle.

Toteuma 30.6.2023

- Uusien toimipisteiden toiminta vakiintunut, mutta kilpailukyvyn kasvattamista suunnitellaan ja toteutetaan erilaisin ratkaisun vielä vähintäänkin tämän vuoden ajan
- Kapyysiin investoitu (toteutunut 07/2023) kaksi uutta tappimattokonetta (n. 230 keur)
- Kustannusten hallinta aiheuttaa edelleen suurta haastetta. Uusimpana asiana lomapalkkojen jaksotusmuutoksesta syntyneet lisäkustannukset. Neuvoteltu hinnantarkistukset 1.6.2023 lähtien.
- Kouvolan mahdollisen uuden keittiön alustava kartoitus aloitettu

Toteuma 31.12.2023

- Uusien toimipisteiden toiminta vakiintunut ja kilpailukyky näiden osalta myös parantunut. Kilpailukyvyn kasvattaminen jatkuu.
- Kapyysiin investoitu (toteutunut 07/2023) kaksi uutta tappimattokonetta (n. 230 keur)
- Kustannusten hallinta aiheuttaa edelleen suurta haastetta, joskin kustannusten nousu tasaantunut. Neuvoteltu hinnantarkistukset 1.6.2023 lähtien sekä 1.1.2024 lähtien.
- Mahdollinen Haminan ja Virolahden yhdistyminen saattaa tuoda muutoksia palvelujen tuottamiseen.

- Kouvolan mahdollisen uuden keittiön suunnittelua ei tällä hetkellä jatketa lähinnä nykyisten kumppanuussopimusten kestosta ja tasavallan hallituksen in-house –linjausten tuomasta epävarmuudesta johtuen.

Avainluvut	Tot 31.12.2023	Tot. 30.6.2023	Ennuste 2023	TA 2023	TP 2022	TP 2021
Liikevaihto	19 965 869	9 886 826	19 954 987	19 172 460	13 941 500	13 421 874
Myynti kaupungille	5 213 545	2 672 053	5 047 000	5 047 000	5 153 848	4 945 634
Myynti tytäryhtiöille ja kuntayhtymille	12 222 084	5 939 220	12 359 000	12 359 000	7 218 290	7 003 052
Henkilöstökulut	8 321 299	4 462 452	8 271 238	7 976 817	5 934 449	5 604 298
Tulos	150 914	-548 660	140 060	0	0	164 221
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	245 306	468 604	245 306	851 975	245 306	922 422
Taseen vastaavaa/vastattavaa summa	9 305 387	8 857 682	9 153 700	8 978 096	9 133 060	10 144 201
Pitkäaikaiset velat	4 293 076	4 975 849	4 239 076	4 293 076	4 975 849	5 760 716
Lainat emolta	446 428	446 428	446 429	446 429	482 143	500 000
Takaukset emolta	11 000 000	11 000 000	11 000 000	11 000 000	11 000 000	11 000 000
Korot emolle	7 031	2 712	7 031	7 031	7 467	2 500
Lyhytaikaiset velat	3 523 859	2 889 026	2 731 700	2 966 773	2 819 674	2 546 821
Oman pääoman sijoitus emolta	497 000	497 000	497 000	497 000	497 000	497 000
Osinkotuotto emolle	0	0	0	0	0	0
Muu tuloutus emolle (selite)	0	0	0	0	0	0
Avustus emolta	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	0	0	0
Investoinnit/Aineelliset hyödykkeet	295 614	35 294	300 000	500 000	421 030	632 510
Investoinnit/Sijoitukset	0	0	0	0	0	0
Sairauspoissaolot (d/y)	4 680	2 148	4 380	3 990	3 840	2 480
Henkilöstönmäärä (vakinainen/määräaikainen)	205/14	206/19	205/14	195/12	170/7	148/16
Hankintojen paikallisuusaste	24 %	25 %	22 %	22 %	23 %	20 %
Käyttökate-%	5 %	- 1 %	5 %	4 %	5 %	8 %

Lomapalkkajaksotuksen laskentatavan muutoksen aiheuttama 223 teur kustannus on huomioitu taseessa edellisten vuosien tuloksessa.
Viime vuodelle kuuluva kustannusosuus ei rasita vuoden 2023 tulosta.

Kuntayhtymät
Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä

Toiminta ja talous 1-12/2023

Talous
- Toimintatuotot : **33,0 M€** (33,6 M€)
- Toimintakulut : **33,0 M€** (30,6 M€)
- Vuosikate: **0,001 M€** (2,9 M€)
- Tulos : **- 4,5 M€** (0,007 M€) -> operatiivinen tulos -2 M€ + ylim. Poistot -2,5 M€
- Investoinnit: **3,04 M€** (TA 3,16 M€) *3,41 M€

Henkilöstö
- Työtyytyväisyys: **3,8/5** (3,9)
- Sairauspoissaolot: **11,9 pvä/hlö/v** (13,1)
- Osallistuminen kehittämishankkeisiin: **53,6 %** (60,3%)

Ammatillinen koulutus
- Opiskelijavolyymi: **5 963** (5 467)
- Aloittaneiden opiskelijoiden määrä: **2 604** (2 531)
- Opiskelijavuosikertymä: **2 873 opv** (2 496)
- Tutkintojen määrä: **792** (636)
- Tutkinnon osien määrä: **7 441** (6 561)
- Opiskelijapalautteet, yleisarvosana: **4,3**/5 (4,3)
- Työllistyminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen: **69 %** (61,1%)
- Työelämäpalaute: **4,0**

Rannikkopajat
- Asiakasvolyymi: **817** (638)
- Asiakaspalaute- ja vaikuttavuustavoitteet:
  - valmentautujien palaute (ohjaus ja toiminta): **4,5**/5 (4,5)
  - positiivinen sijoittuminen: **83 %** (88%)

EKAMI | TEKIJÖIDEN TEKIJÄ!

Toiminta ja talous 1-12/2023

Talous
- Toimintatuotot : **33,0 M€** (33,6 M€)
- Toimintakulut : **33,0 M€** (30,6 M€)
- Vuosikate: **0,001 M€** (2,9 M€)
- Tulos : **- 4,5 M€** (0,007 M€) -> operatiivinen tulos -2 M€ + ylim. Poistot -2,5 M€
- Investoinnit: **3,04 M€** (TA 3,16 M€) *3,41 M€

Henkilöstö
- Työtyytyväisyys: **3,8/5** (3,9)
- Sairauspoissaolot: **11,9 pvä/hlö/v** (13,1)
- Osallistuminen kehittämishankkeisiin: **53,6 %** (60,3%)

Ammatillinen koulutus
- Opiskelijavolyymi: **5 963** (5 467)
- Aloittaneiden opiskelijoiden määrä: **2 604** (2 531)
- Opiskelijavuosikertymä: **2 873 opv** (2 496)
- Tutkintojen määrä: **792** (636)
- Tutkinnon osien määrä: **7 441** (6 561)
- Opiskelijapalautteet, yleisarvosana: **4,3**/5 (4,3)
- Työllistyminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen: **69 %** (61,1%)
- Työelämäpalaute: **4,0**

Rannikkopajat
- Asiakasvolyymi: **817** (638)
- Asiakaspalaute- ja vaikuttavuustavoitteet:
  - valmentautujien palaute (ohjaus ja toiminta): **4,5**/5 (4,5)
  - positiivinen sijoittuminen: **83 %** (88%)

EKAMI | TEKIJÖIDEN TEKIJÄ!

Strategiamittarit

Asiakas	Palvelulupaus	Mittarit	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023
Työelämä	• Olemme työnantajien ja yrittäjien kumppani osaamisen kehittämisessä sekä rekrytoinneissa • Koulutamme ja valmennamme osaavaa työvoimaa työnantajien tarpeisiin	Yrityskoulutusten asiakkaat (Oy:n op.volyymi) Dokumentoidut asiakastapaamiset (lkm) Toteutuneet palveluratkaisut (tilauskoulutus lkm) Aktiiviset kumppanuudet (sopimukset lkm) Oppisopimukset (lkm) Koulutussopimukset (lkm) Työllistyminen Työelämäpalaute (ARVO)	2 406 383 54 35 770 2 336 62 % -	2 017 382 61 41 1 285 1 886 53,4 % 4,0	2 600 500 70 1 000 2 000 63 % 4,0	2251 169 97 45 1 602 1 875 62 % 4,0
Henkilöstö	Ekamissa saat • tehdä merkityksellistä työtä • tuen työssä onnistumiseen • hyödyntää ja kehittää osaamistasi • tehdä töitä osana toimivaa tiimiä ja yhteisöä • tuen työhyvinvointisi ylläpitämiseen ja kehittämiseen	Henkilöstöpulssi, vire, Henkilöstöpulssi, tiimin toiminta, Henkilöstöpulssi, esimiestyö Henkilöstön koulutuspäivien määrä (pv/hlö/v) Kehittämishankkeisiin osallistuva henkilöstö Sairauspoissaolojen määrä (pv/hlö/v) Terveysprosentti (ei sairauspoissaoloja) Varhaisen tuen aktiivisuus	3,9 3,9 3,7 3,6 53,2 % 9,6 48,2 % 83,7 %	3,9 4,0 3,7 4,3 60,3 % 13,1 30,7 % 61,8 %	> 4,0 (1-5) > 4,0 (1-5) > 4,0 (1-5) 5 30 % < 12 > 40 % > 80 %	3,9 3,9 3,6 3,4 53,6 % 11,9 34,6 % 85,7 %

Keskeiset toimenpiteet 2023

- Koulutustarjonnan kehittäminen ja uudistaminen
- Opiskeluhuollon uuden toimintamallin käyttöönotto
- Koulutuksen markkinoinnin tehostaminen
- Organisaatiomuutoksen toimeenpano 1.3.2023 -
- Yhteisöllisyyden, kohtaamisten ja tiimityön kehittäminen
- Kestävän tulevaisuuden ja vastuullisuuden edistäminen
- Toiminnan jatkuvuuden varmistaminen
- Toimitilaohjelman toimeenpano ja oppimisympäristöjen kehittäminen
- Strategian uudistaminen laajasti osallistamalla
- Tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksien tutkiminen

Keskeiset toimenpiteet 2023

- Koulutuksen ja valmennusten laatutakuun edistäminen
- Oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauskokeilu
- Oppivelvollisuuden laajentumisen seutuyhteistyö
- Jatkuvan oppimisen palvelujen kehittäminen
- Seudun työllisyyspalvelujen valmisteluun osallistuminen
- Ukrainalaisten kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen
- Yrityspalvelujen tuottaminen ja kumppanuuksien kehittäminen
- Seudulle sijoittuvien investointien osaajatarpeisiin vastaaminen
- Äkillisen rakennemuutoksen tukitoimien suunnittelu

EKAMI | TEKIJÖIDEN TEKIJÄ!

Kymenlaakson liitto

TOIMINTARAPORTTI AJALTA 1.1.-31.12.2023

Liiton vastuualueet ovat raportoineet toiminnasta seuraavasti.

Aluekehitys:

Aluekehityskeskustelujen pohjaksi on laadittu tilanne- ja kehityskuva. Maakuntien ja valtion yhteiset aluekehityskeskustelut pidettiin teemoittain helmikuussa. Maakuntaohjelman seurannan kehittämistyö käynnistettiin ja rahoitettavissa hankkeissa pidetään yhtenä valintakriteerinä maakuntaohjelman mukaisuutta.

Laadittiin Etelä-Karjalan kanssa yhteistyössä suunnitelma itäisen Suomen elinvoiman vahvistamiseksi ja saatiin EAKR- ja AKKE-rahoitusta suunnitelman mukaisten toimien toteuttamiseen.

Ennakointia on käyty esittelemässä eri organisaatioille. Toimialakartoitus tehtiin keväällä prosessiteollisuudesta. Kevään tulevaisuusverstaaseen osallistui kolmasosa yritysedustajia. Viestintää on alettu seuraamaan organisaatioittain. Viestintätiimi on kokoontunut ja laatinut kehittämisideoita, joita lähdettiin toteuttamaan syksyllä.

JTF oli auki jatkuvana hakuna. Ensimmäisessä hakujaksossa keväällä haettiin hankkeita 9,5 M€:lla, ja koko vuoden myöntövaltuus oli 14,6 M€. Käytettävissä ollut, poikkeuksellisen suuri JTF-myöntövaltuus saatiin sidottua 100 %:sti. JTF-rahoitusta on markkinoitu erittäin aktiivisesti yhdessä ELY-keskuksen kanssa, ja se on herättänyt aiempaa suurempaa kiinnostusta myös uusien toimijoiden keskuudessa. Liitto ryhtyi syksyllä hallinnoimaan ”Vauhtia oikeudenmukaisen siirtymän rahastoon – Boost up” -hanketta. Projektipäällikkö aloitti työt joulukuussa. Lisäksi on muodostunut uusia yhteistyöhankkeita ja yhteistyötapoja niin maakunnan sisällä kuin yli maakuntarajojen.

Hankehauissa on painotettu maakunnan kehittämisen kärkiä, kuten maakuntaohjelmaa ja älykkään erikoistumisen strategiaa. Rahoitusta on haettu hyvin, ja myös EAKR-myöntövaltuudesta (kaikkiaan v. 2021–2023 yht. 6,45 M€), on sidottu 92 % EAKR-hankkeisiin. Osa hankkeista on ylimaakunnallisia. EAKR-lisärahoitusta on saatu ja jaettu myös ns. Itäisen Suomen elinvoimapaketin toteuttamiseen.

Eura-järjestelmän ongelmista johtuen EAKR-hankkeet eivät ole vielä raportoineet tuloksiaan. Hankkeiden itselleen asettamat tavoitteet vievät hyvin eteenpäin koko ohjelmakauden tavoitteita, ja niitä seurataan jatkuvasti. Hakuja suunnataan myös sen mukaisesti, miten indikaattoritavoitteet toteutuvat.

Kymenlaaksoa koeteltiin viime vuonna useiden yritysten konkursseilla tai toiminnan supistamisilla ja henkilöstön vähentämisillä. Valtioneuvosto päätti marraskuussa 2023 myöntää liitolle 6 M€ äkilliseen rakennemuutostilanteeseen. Summa kohdennetaan vuonna 2024 akkuteollisuuden ja elintarvikesektorin kehitystoimiin.

Kestävän kasvun ohjelmarahoituksesta on tiedotettu toimijoita. Rahoitus on valtakunnallista ja siten kilpailtua, mutta sitä on saatu innovaatioinfrastruktuuri-, matkailu- sekä tulevaisuuden avainala- ja vetureiden kumppanuushankkeisiin Kymenlaaksossa yht. 1,1 M€. Maakuntien välisessä vertailussa Kymenlaakso ei ole menestynyt tämän osalta kovin hyvin. Rahoituksen jaossa ei painoteta alueellista tasapainoa.

Aluesuunnittelu:

Maakuntakaavan ajantasaisuusarviointi on aloitettu. Maakuntakaavaprosessin aloittaminen ei ole ollut ajankohtaista toistaiseksi. Perusselvityksiä on käynnissä:

- Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 ajantasaisuustarkastelu: muuttuneen toimintaympäristön vaikutukset Etelä-Kymenlaakson raideliikenteeseen
- maakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriperinnön kohteiden inventoinnit kuntien keskustaja taajama-alueilla-selvitys (1. vaihe valmis)
- matkailuselvitys
- hiilineutraalisuus tiekartan päivitys
- luonnon monimuotoisuusselvitys
- vetylaaksoselvitys (valmis)

Maakuntakaavan kaavamääräyskokoelman valmistelutyöhön osallistuttiin aktiivisesti ja on pysytty ajan tasalla rakennetun ympäristön tietojärjestelmän kehittymisestä. Maakuntien liitot valmistelivat yhteistyössä hakemuksen maakuntakaavojen tietomallin uudistamiseen liittyen. Hankkeeseen haetaan Ympäristöministeriön avustusta tiedonhallinnan uudistamiseen, jota tehdään osana rakennetun ympäristön tietojärjestelmän kumppanitestausta.

Jatkuvaan kaupunkiseutusuunnittelu, KASSU-työhön on osallistuttu. Maakuntakaavan ja STRYK-seurantatyön yhteensovittaminen on meneillään.

Erilaisia lausuntoja annettiin 62 kpl ja kuntien kehittämiskeskusteluihin ja kaavojen viranomaisneuvotteluihin on osallistuttu.

Kaakkois-Suomen ja Kymenlaakson liikennestrategiat ovat valmistuneet. Kymenlaakson strategian osalta toteutettiin kommenttikierros kunnille. Kaakkois-Suomen kestävän liikkumisen suunnitelmaa jalkautetaan strategiapäivitystöiden kautta ja eri liikenneryhmissä. Strategioiden hyväksyminen on jäänyt kesken kuntien käsittelyiden viivästyttyä.
Tilasto- ja seurantapalveluja kehitetty ja ne on pidetty ajan tasalla. Liiton paikkatietojärjestelmän uusimiseen liittyvän Geoserver ja PostGIS ympäristön rakentaminen on aloitettu. Koulutus ja käyttöönotto oli syyskuussa 2023. Vuoden 2023 aikana siirryttiin uuteen rajapintapalveluiden julkaisujärjestelmään. Uusi järjestelmä otettiin tuotantoon joulukuussa 2023. Rajapintapalveluiden seurantajärjestelmä uuteen järjestelmään on vielä toteuttamatta. Karttapalveluiden käytön seurantaa tehdään säännöllisesti.

Merialuesuunnittelun jatkorahoitus EMKVR-rahoituksella on varmistunut. Hankkeen (MSP–EGD) ohry on järjestäytynyt. Hankebudjetti 715 440 €, josta EMKVR-ohjelmasta 80 % = 572 352 €, hankeaika 7/2023– 12/2025.

Käynnissä on kolme kansainvälistä hanketta, joihin liitto osallistuu (eMSP, BalticSea2Land, MSP-Green). Liitto on ollut mukana ympäristöministeriön merialueeseen kohdistuvien hankkeiden ohjausryhmissä:

- MeriTV
- vuorovaikutusfoorumit
- rannikkostrategia

Arviointi- ja seurantatyötä sekä seuraavan suunnittelukierroksen valmistelua on jatkettu.

Merialuesuunnittelun kansainvälinen yhteistyö on tapahtunut pääosin kv-hankkeiden kautta, joihin liitto osallistuu (eMSP, BalticSea2Land, MSP-Green). CPMR-työryhmiin on osallistuttu aktiivisesti: climate, transport ja maritime working group. Adaptation to Climate Chang ja Restore our Ocean and Waters EU Missioiden yhteistyö on aloitettu.

ENCORE yhteistyöhön osallistuttu aktiivisesti. Maakuntahallituksen jäsen ja kaksi nuorisovaltuustojen jäsentä osallistui syksyllä ENCORE-verkoston konferenssiin Hollannissa. Fennoskandian vihreänvyöhykkeen yhteistyötä jatketaan, mutta ilman Venäjää.

TEN-T edunvalvontatyö on järjestetty ensisijaisesti Helsinki EU Officen ja CPMR yhteistyön kautta.

Hallinto ja talous:

Luottamustoimielimet ovat kokoontuneet suunnitellun mukaisesti. Kevään eduskuntavaalien tulos ei vaikuttanut liiton luottamushenkilökokoonpanoihin. Maakuntahallituksen itsearviointi työstään tehdään alkusyksyn aikana.

Maakuntahallitus hyväksyi uuden tiedonohjaussuunnitelman joulukuussa.

Liiton viestintä on keskittynyt alkuvuoden aikana ennen kaikkea edunvalvontaan ja aluekehitykseen, jossa erityisenä painopisteenä on ollut uuden rahoituskauden viestinnän ja vuorovaikutuksen parantaminen. Julkaistu 10 kpl uutiskirjeitä. Lisäksi tehty teemakohtaisia uutiskirjeitä. Ajankohtaiset asiat nostettu liiton nettisivuille sekä sosiaalisen median käytössä olevissa kanavissa.

Kesäyliopisto:

Kymenlaakson kesäyliopiston maksullisen koulutuksen toteutuminen on ollut haasteellista, samoin kuin monella muullakin vapaan sivistystyön oppilaitoksella. Etenkin ammatillisen täydennyskoulutuksen opiskelijamäärät ja opetustunnit laskivat huomattavasti verrattuna vuoteen 2022. Maailman tilanne ja yleinen epävarmuus on heijastunut ostovoimaan, jolloin asiakkaat eivät ole uskaltaneet sitoutua koulutuksiin samoin kuin aiempina vuosina.

Avoimessa yliopisto-opetuksessa oli 351 opiskelijaa, joka on pieni nousu verrattuna vuoteen 2022 (320), mutta opetustuntien määrä on edelleen laskenut lisääntyneen verkkokoulutuksen vuoksi. Opintotarjonta on säilytetty monipuolisena ja opintoja oli tarjolla 29 oppiaineessa. Hyvinvointi- ja harrastuskursseja oli 20 ja niissä osallistujia yhteensä 126. Lasten ja nuorten yliopiston kursseja oli 7, joissa osallistujia yhteensä 91.

Pitkäkestoinen Repin-instituutin kuvataidekoulutus lakkautettiin kevätlukukauden 2023 päätyttyä. Koulutukseen ei ole saatu riittävästi opiskelijoita useampaan vuoteen, joten koulutusta ei ollut enää taloudellisesti mahdollisesti jatkaa. Pitkäkestoisessa koulutuksessa oli kevätlukukaudella ollut ainoastaan kahdeksan yhteistyökumppani Edukon opiskelijaa. Samalla päättyy yhteistyösopimus Edukon kanssa. Lyhytkursseilla oli 60 opiskelijaa.

Kesäyliopiston opetustunteja kertyi vuonna 2023 yhteensä 1990 tuntia, josta lähiopetuksen osuus oli noin 57 %, etäopetuksen noin 42 % ja hybriditoteutusten noin 1 %. Haasteellinen 29 toimintavuosi näkyy myös toteutuneiden opetustuntien määrässä, joka oli n. 47 % edellisen vuoden tunneista.

Vuonna 2023 korostui kesäyliopistojen yhteinen edunvalvonta hallituksen suunnittelemien valtionosuusleikkausten vuoksi. Yhteisten ponnistelujen myötä kesäyliopistojen toiminta-avustukseen suunniteltu n. 2 TOIMINTARAPORTTI 1-12/2023 4 milj. euron leikkaus saatiin vähennettyä 1 miljoonaan. Vuoden 2024 valtionapu tulee olemaan n. 20 % aiempaa pienempi. Valtionapuun kohdistuu uusia säästöpaineita tulevina vuosina.

Syksyllä 2023 käynnistyi useita pitkiä täydennyskoulutuksia, joiden tavoitteena on uusi ammatillinen pätevyys. Nämä koulutukset edustavat kesäyliopistojen tämänhetkistä ydintehtävää ja vastaavat jatkuvan oppimisen tarpeisiin. Monista haasteista huolimatta kesäyliopisto on toteuttanut laadukasta koulutusta, ja asiakaspalautteen perusteella opiskelijat ovat olleet tyytyväisiä saamaansa koulutukseen.
Julkaistut uutiskirjeet min. 10 kpl vuodessa. Lisäksi teemakohtaiset uutiskirjeet n. 5 kpl vuodessa. Ajankohtaiset asiat nostettu liiton nettisivuille sekä sosiaalisen median käytössä olevissa kanavissa.

Kymenlaakson liiton tuloslaskelma 31.12.2023

Kymenlaakson liiton tuloslaskelma

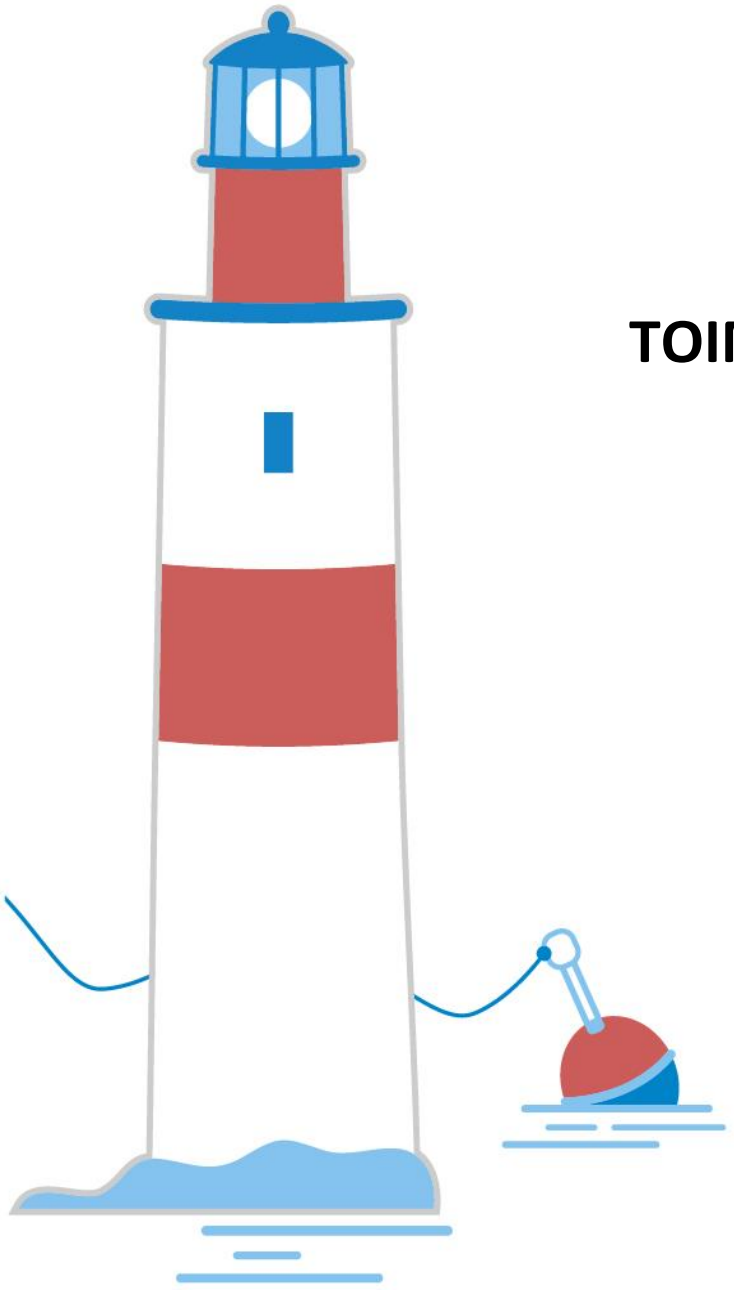
	2023	2022
Toimintatuotot	**2 816 188,51**	**3 036 363,36**
Myyntituotot	2 251 098,25	2 216 494,52
Maksutuotot	220 144,95	432 413,32
Tuet ja avustukset	341 133,31	386 407,00
Muut toimintatuotot	3 812,00	1 048,52
Toimintakulut	**-2 912 302,41**	**-2 941 608,42**
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 536 248,59	-1 552 890,77
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-247 403,64	-301 468,89
Muut henkilösivukulut	-31 115,49	-37 042,95
Palvelujen ostot	-806 053,48	-737 699,49
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42 664,90	-46 263,92
Avustukset	-10 896,36	-8 187,27
Muut toimintakulut	-237 919,95	-258 055,13
Toimintakate	**-96 113,90**	**94 754,94**
Rahoitustuotot ja -kulut	**47 308,82**	**-90 342,01**
Korkotuotot		0,00
Muut rahoitustuotot	47 625,17	-88 770,13
Korkokulut		0,00
Muut rahoituskulut	-316,35	-1 571,88
Vuosikate	**-48 805,08**	**4 412,93**
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Tilikauden tulos	**-48 805,08**	**4 412,93**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-48 805,08**	**4 412,93**

Ulkomaanmatkaraportti 1.7.2023 - 31.12.2023

Nimi	Kohde/reitti	Alk.päivä	Päätt.pvm	Tarkoitus	MATKALASKU-OHJELMAN KAUTTA MAKSETUT KUSTANNUKSET	MUUT KAUPUNGIN MAKSAMAT KUSTANNUKSET
Hahkala, Rosa	TANSKA	22.8.2023	26.8.2023	Osallistuminen AVIn järjestämälle koulutusmatkalle Tanskaan.	Päivärahat 281,05 € Matkaliput 27,00 € Hotelli 155,00 €	
Hirvonen, Pasi	NORJA	14.7.2023	17.7.2023	Kh 19.6.2023 § 192 Virallinen vierailu ystävyyskaupunki Fredrikstadiin 14.-17.7.2023.	Päivärahat 163,40 €	Matkaliput 316,57 € Kuljetukset 229,77 €
Hirvonen, Pasi	SAKSA	27.11.2023	28.11.2023	Ystävyyskaupunkivierailu Lyypekin joulunavaukseen	Päivärahat 117,15 €	Matkaliput 435,71 € Kuljetukset 234,00 €
Holm, Jenny	TANSKA - RUOTSI - TANSKA	6.11.2023	9.11.2023	Pohjoismainen elintarvikekontaktimateriaalialan koulutus	Päivärahat 169,95 € Hotelli 228,15 € Matkaliput 302,05 € Taksimatkat/Kuljetukset 41,00 €	
Kytökangas, Anita	TANSKA	7.11.2023	10.11.2023	Oikeusministeriön alaisen Etelä-Suomen Etnisten suhteiden neuvottelukunnan ammatillinen tutustumismatka	Päivärahat 204,05 €	
Makkonen, Kari	NORJA	16.7.2023	18.7.2023	Norjan Fredrikstadissa 17.7. järjestettävä The Tall Ships Races & Regattas Host Port Seminar 2023, jossa suunnitellaan kesällä 2024 Itämerellä järjestettävää Tall Ships Races -purjelaivatapahtumaa. Kotka on nimetty tapahtuman viralliseksi Cruise in Compan	Päivärahat 102,60 € Kilometrit 136,74 € Taksimatkat/kuljetukset 72,52 €	Matkaliput 381,30 € Majoitus 138,14 € Taksimatkat/kuljetukset 29,84 € Muut kulut 15,16 €
Makkonen, Kari	BELGIA - RANSKA	15.11.2023	20.11.2023	International Sail Training & Tall Ships Conference 2023 Ranskan Dunkerquessa. Matkan tarkoituksena oli osallistua konferenssin ohjelmaan ja neuvotella suurten purjealusten omistajien ja kapteenien kanssa osallistumisesta kesällä 2024 Itämerellä järjestet	Päivärahat 284,90 € Taksimatkat/kuljetukset 22,30 € Kilometrit 149,34 €	Matkaliput 631,20 € Majoitus 418,28 € Muut kulut 873,00 €
Nenonen, Mari	SLOVENIA	5.7.2023	8.7.2023	Hakijaseminaari EUI-rahoitukseen EU:lta	Päivärahat 227,80 € Kilometrit 144,16 €	Matkaliput 930,36 € Majoitus 692,55 € Taksimatkat/kuljetukset 105 € Muut kulut 73,00 €
Rauhala, Nina	BELGIA - RANSKA - BELGIA	15.11.2023	20.11.2023	Sail Training International -conference Dunkirk, Ranska Tall Ships Races -tapahtumat -vuosittainen konferenssi isäntäsatamille	Päivärahat 284,90 €	Matkaliput 510,21 € Majoitus 617,71 € Junat/bussiliput 184,50 € Muut kulut 873,00 €
Seitola, Tuomo	ITALIA	5.11.2023	10.11.2023	Opintomatka/leirikoulu	Päivärahat 192,60 € Hotelli 731,10 € Matkaliput 419,89 € Muut kulut 112,70 €	
Suvikas, Jarkko	ITALIA	5.11.2023	10.11.2023	Opintomatka/leirikoulu	Päivärahat 192,60 € Matkaliput 317,92 € Hotelli 457,73 € Muut kulut 128,77 €	
Vanhala, Toni	NORJA	14.7.2023	17.7.2023	Ystävyyskaupunkivierailu / Tall Ships Race, Fredrikstad, Norja 14.-17.7.2023.	Päivärahat 163,40 €	Matkaliput 316,57 € Kuljetukset 229,77 €
Vanhala, Toni	RUOTSI	26.9.2023	28.9.2023	Tutustuminen Vaasa-Uumaja-laivalinjan toimintaan, Vaasan seudun kehitykseen ja laivalinjan merkitykseen Vaasan ja Uumajan kaupungeille ja alueille	Päivärahat 78,10 €	Matkaliput 522,89 € Majoitus 300,62 €
Vanhala, Toni	LIETTUA	24.10.2023	27.10.2023	Union of Baltic Cities General Conference	Päivärahat 146,20 € Kilometrit 127,20 € Taksimatkat/kuljetukset 20,00 €	Matkaliput 328,55 € Neuvottelukulut 45,00 € Majoitus 188,00 € Taksimatkat/kuljetukset 78,00 €
Vanhala, Toni	SAKSA	27.11.2023	28.11.2023	Vierailu ystävyyskaupunki Lyypekin joulunavaukseen	Päivärahat 117,15 €	Matkaliput 435,71 € Taksimatkat/kuljetukset 234,00 €

matkustajia 10 hlöä	matkoja 15 kpl	matkapäiviä 63 kpl	6 319,42	10 295,41

edustuskulut		
kilometrikorvaus	557,44	
kuljetukset	155,82	1 324,88
majoitus	1 571,98	2 355,30
matkaliput	1 066,86	4 809,07
muut kulut	241,47	1 761,16
neuvottelukulut		45,00
osallistumismaksu		
päivärahat	2 725,85	
pysäköinti		
taksi		
yhteensä	**6 319,42**	**10 295,41**

TOIMINTAKERTOMUS 2023

Kaupunginhallitus

Talousarvion ja tavoitteiden toteutuminen

SISÄLLYSLUETTELO

TALOSUSARVION JA TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 3

KAUPUNGINHALLITUS 3

Yleishallintopalvelut 5
Elinkeino- ja elinvoimapalvelut 9
Tukipalvelut 18

SUORITTEET / AVAINLUVUT 27

PALVELUIDEN ULKOISET TOIMINTAKATTEET 28

INVESTOINTIEN TOTEUMA 28

TALOSUSARVION JA TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

KAUPUNGINHALLITUS

Toimielimet	KAUPUNGINHALLITUS, KESKUSVAALI- JA TARKASTUSLAUTAKUNTA, VALTUUSTO, HALLITUS, KAUPUNGIN HALLITUKSEN ASETTAMAT TOIMIKUNNAT JA VALIOKUNNAT
Vastuu yksiköt	Hallintoyksikkö, Kaupunkikehitys ja viestintä, Henkilöstöyksikkö, Talousyksikkö, Tekniset palvelut
Palvelut	Yleishallintopalvelut, Vaalien järjestäminen, Elinkeinojen edistäminen, Alueiden kehittäminen, Tukipalvelut, Pysäköinnin valvonta, Työllisyyspalvelut (ei lakisääteiset), Maaseutupalvelut, (Pelastustoimi)
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja
Toiminta-ajatus	Kaupunginhallitus vastaa kuntalain mukaisesti kaupungin hallinnosta ja taloudesta ja huolehtii sille hallintosäännöllä määritetyistä tehtävistä. Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Talouden toteutuminen

KAUPUNGINHALLITUS (2023)	TP 2023	TA 2023	MTA 2023	Tot%	TP - MTA poikkeama	TP 2022
Myyntituotot	-569 251	0	0	0,0	-569 251	6 424
Maksutuotot	1 144	0	0	0,0	1 144	1 506
Tuet ja avustukset	543 019	490 000	490 000	110,8	53 019	977 607
Muut toimintatuotot	455 631	354 500	354 500	128,5	101 131	376 557
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0	0	0
TOIMINTATUOTOT	**430 542**	**844 500**	**844 500**	51,0	**-413 958**	**1 362 093**
Henkilöstökulut	-8 544 471	-8 619 479	-8 694 590	98,3	150 119	-12 227 594
Palvelujen ostot	-8 827 578	-10 935 012	-10 484 104	84,2	1 656 526	-9 791 528
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-69 719	-111 550	-111 550	62,5	41 831	-81 895
Avustukset	-1 773 032	-1 662 941	-1 599 112	110,9	-173 920	-840 016
Muut toimintakulut	-929 729	-931 381	-958 381	97,0	28 652	-780 858
TOIMINTAKULUT	**-20 144 530**	**-22 260 363**	**-21 847 737**	92,2	**1 703 207**	**-23 721 891**
TOIMINTAKATE *)	**-19 713 988**	**-21 415 863**	**-21 003 237**	93,9	**1 289 250**	**-22 359 798**
Sisäiset tuotot	3 556 811	3 349 304	3 349 304	106,2	207 507	3 808 291
Sisäiset kulut	-1 133 014	-1 101 824	-1 101 824	102,8	-31 191	-929 677
Sisäiset erät	2 423 797	2 247 480	2 247 480	107,8	176 316	2 878 615
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	**-17 290 191**	**-19 168 383**	**-18 755 757**	92,2	**1 465 566**	**-19 481 183**
Rahoitustuotot ja -kulut	-582	0	0	0,0	-582	-233
VUOSIKATE	**-17 290 773**	**-19 168 383**	**-18 755 757**	92,2	**1 464 984**	**-19 481 416**
Sisäinen korko	-2 894	-2 730	-2 730	106,0	-164	-7 496
Poistot ja arvonalentumiset	-137 186	-193 949	-153 020	89,7	15 834	-170 547
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	**-17 430 853**	**-19 365 062**	**-18 911 507**	92,2	**1 480 654**	**-19 659 460**
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)						
Hallinnon vyörytykset	7 784 471	0	0	0,0	7 784 471	4 419 032
Tilikauden voitto/tappio	**-9 646 382**	**-19 365 062**	**-18 911 507**	51,0	**9 265 125**	**-15 240 428**

**) Toimielimen sitovuustaso*

Sisältää, koko kaupungin työterveyspalveluiden ostot, leasinglaitekannan ja tietoteknisten tukipalveluiden hankinnat sekä sopimuseläkkeiden ja tasausmaksun rahoituksen. Erät vyörytetään tai laskutetaan vastuualueilta.

Talouden toteutuminen

Kaupunginhallituksen talous on toteutunut arvioidusti muutettua talousarviotakin positiivisempana, toimintakate + 1,29 milj. euroa. Toimintatuotot koostuivat työterveyshuollon korvauksesta työnantajalle 443 000 euroa, josta 53 000 euroa on vuoden 22 tilinpäätös arvion ylityksistä johtuvia tuloja, arvio ko. vuodelle oli 390 000. Kaupunginhallituksen tulot sisältävät lisäksi työllistämistulojen kertymää vuodelta 22 yhteensä 65 000 euroa sekä koulutuskorvauksen toimintavuodelta 21 700 euroa. Myyntituottojen oikaisuna tuloja vähentää ja pelastuslaitoksen ylijäämien Kuntaosuuksien palautus yhteistoimintakunnille, yht. 601 064 euroa. Pysäköintivirhemaksuja kertyi 321 000 euroa, n.28 000 euroa talousarviota niukemmin. Vaaleihin avustusta saatiin 97 000 euroa ja em. syistä yhteensä toimintatuottoja kertyi n. 410 000 euroa arviota vähemmän. Pelastuslaitoksen ylijäämien palautuksen

kirjaustekniikka varmistui loppuvuodesta ja sen vaikutus ei ollut suunniteltu ja ilman tätä kirjanpidollista muutoksen käsittelyä toimintakate olisi ollut 600 000 euroa parempi.

Elinvoimapalveluiden osalta toimintakuluissa syntyi säästöä 280 000 euroa, mm Cursorin kautta hankittujen elinkeinopalveluiden varauksesta 53 000 euroa, lisäksi varauksia jäi käyttämättä elinvoimahankkeisiin n. 100 000 sekä elinvoimavaliokunnan työskentelyvarauksesta 25 000 e. Aluekehitysvarauksesta Kymenlaakson Liitolle säästyi 24 000 e. Markkinoinnin ja kaupunkikehityksen toimintakate toteutui 65 000 e suunniteltua paremmin. Pysäköinninvalvonnan toimintatuotot ovat edellisvuotta heikommat n. 17 000 euroa, tilikauden tulos on 66 euroa plussalla, toimintakate jäi kuitenkin suunniteltua 13 000 euroa heikommaksi. Uuperin laskettelukeskusta avustettiin 30 357 euron suuruisella palvelusopimus ostolla ja avustuksen osalta käynnissä oli osakekaupan takia viimeinen sidottu avustus vuosi. Maretariumille myönnettiin avustusta yhteensä 266 750 euroa ja Kotkan Tapahtumakeskukselle 582 000 euroa + 30 000 tappion takaus. Ruotsalaiselle päiväkodille myönnettiin avustusta 200 000 euroa. Kymenlaakson korkeakouluyhdistykselle maksettiin hanketukea 25 299,50 euroa.

Tukipalveluiden osalta säästöä kertyi 232 000 euroa talous ja palkkahallinnon palvelujen ostoissa, vuoden ostopalvelut olivat 1,270 milj. e. ja edellisen vuoden palvelut olivat 1,544 milj. e. Henkilöstöhallinnon kuluihin oli varattu 150 000 suuruinen varaus palkkaohjelmaan, palkkaohjelma kuitenkin realisoitui vastuualueiden tuloksiin suoraan, kuten lomapalkkajaksotuksen kirjaustekniikan muutoskin. Lisäksi talous ja henkilöstöpalvelujen varauksista jäi käyttämättä 280 00 euroa (mm. 78 00 e työterveyspalvelut, henkilöstöhallinnon ohjelmistovaruksista 45 000 e, 53 000 e henkilöstön kehittämisen varauksista, talousyksikön henkilöstövaruksista 50 000 e, tehtävät siirtyneet toiseen yksikköön ja lisäksi säästöjä syntyi 45 000 e talousyksikön kehittämiseen varauksista). Tietohallinnon osalta toimintakulujen kertymän ja varatun ero jäi n. 112 000 euroon alle talousarvion ja lisäksi viestinnän osalta talousarvio alitettiin 107 000 eurolla ja lakipalvelujen osalta 68 000 eurolla, jossa oli varausta mahdollisesti ulkopuolelta tarvittaviin lakipalveluihin. Eläkemaksujen rahoittamiseen (kuntien tasausmaksu sekä kunnan eläkesopimukset) varatut rahat ylittyivät 408 000 eurolla eläkkeiden historiallisen suuren indeksikorotuksen takia. Tukipalvelujen yhteenlaskettu säästövaikutus toimintakatteeseen oli 823 000 euroa.

Investointeihin oli varattu 320 000 euroa, suunnitelluista hankkeista mikään ei päätynyt toteutuksen tilinpäätösvuonna. Sijoituksia kasvatettiin Monetran osakkeilla yhteensä 1 290 eurolla.

Yleishallintopalvelut

Toimielimet	KESKUSVAALI- JA TARKASTUSLAUTAKUNTA, VALTUUSTO, HALLITUS, JA NÄIDEN ASETTAMAT TOIMIELIMET JA VALIOKUNNAT
Palvelut ja tehtävät	**Yleishallinto, Demokratiapalvelut, Kuntastrategia, kunnan edunvalvonta asianhallinta, arkistotoimi, kunnallisverotus, varautuminen- ja valmiussuunnittelu, osallisuus- ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen.**
Toimintayksiköt	Hallintoyksikkö, Tekniset palvelut
Vastuuhenkilöt	Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja tarkastuslautakunnan puheenjohtaja, valtuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginjohtaja, Kaupunginjohtaja, Kansliapäällikkö, Hallinto- ja kehittämispäällikkö, Tekninen johtaja
Toiminta-ajatus	Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Hallintoyksikkö toimii Kotka-konsernin konsernijohdon tukena konsernivalvonnassa ja konserniohjauksessa sekä kehittää niitä osana Kotka-konsernin johtamisjärjestelmää. Se huolehtii päätöksenteon valmistelun ohjauksesta, kehittämisestä ja tuesta sekä päätösten täytäntöönpanosta ja täytäntöönpanon ohjauksesta ja antaa niihin oikeudellista asiantuntija-apua. Sen tehtävänä on myös huolehtia asianhallinnan ja tiedonohjauksen kehittämisestä, tietosuojan ohjauksesta ja vaalien järjestämisestä.

TALOUDEN TOTEUTUMINEN

YLEISHALLINTO	TP 2023	TA 2023	MTA 2023	Tot%	TP - MTA poikkeama	TP 2022
Myyntituotot	-600 097	0	0	0,0	-600 097	498
Maksutuotot	214	0	0	0,0	214	406
Tuet ja avustukset	11 243	100 000	100 000	11,2	-88 757	116 564
Muut toimintatuotot	99 481	0	0	0,0	99 481	2 895
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0	0	0
TOIMINTATUOTOT	**-489 159**	**100 000**	**100 000**	-489,2	**-589 159**	**120 363**
Henkilöstökulut	-1 751 664	-1 997 205	-1 978 823	88,5	227 159	-1 647 931
Palvelujen ostot	-1 130 244	-1 529 751	-1 491 751	75,8	361 507	-1 654 257
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 003	-49 850	-49 850	42,1	28 848	-37 990
Avustukset	-15 298	-10 000	-10 000	153,0	-5 298	-10 174
Muut toimintakulut	-57 923	-112 396	-147 396	39,3	89 472	-83 357
TOIMINTAKULUT	**-2 976 132**	**-3 699 202**	**-3 677 820**	80,9	**701 688**	**-3 433 709**
TOIMINTAKATE	**-3 465 290**	**-3 599 202**	**-3 577 820**	96,9	**112 529**	**-3 313 347**
Sisäiset tuotot	0	0	0	0,0	0	0
Sisäiset kulut	-582 656	-528 252	-528 252	110,3	-54 404	-521 717
Sisäiset erät	-582 656	-528 252	-528 252	110,3	-54 404	-521 717
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	**-4 047 947**	**-4 127 454**	**-4 106 072**	98,6	**58 125**	**-3 835 064**
Rahoitustuotot ja -kulut	153	0	0	0,0	153	-31
VUOSIKATE	**-4 047 794**	**-4 127 454**	**-4 106 072**	98,6	**58 278**	**-3 835 094**
Sisäinen korko	-38	-38	-38	100,0	0	-274
Poistot ja arvonalentumiset	-4 492	-18 381	-8 381	53,6	3 889	-9 286
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	**-4 052 323**	**-4 145 873**	**-4 114 491**	98,5	**62 167**	**-3 844 654**
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)						
Hallinnon vyörytykset	-151 684	0	0	0,0	-151 684	-80 220
Tilikauden voitto/tappio	**-4 204 008**	**-4 145 873**	**-4 114 491**	102,2	**-89 517**	**-3 924 874**

TOIMINNAN TOTEUTUMINEN

Hallintopalvelut

Kotkan kaupungin asiakirjahallinnossa otettiin käyttöön 1.1.2023 alkaen uusi tiedonohjaussuunnitelma, joka ohjaa asiakirjojen muodostumista, hävittämistä ja arkistointia koko organisaation laajuisesti. Tiedonohjaussuunnitelma on integroitu suoraan asianhallintajärjestelmään, jolloin se on mahdollistanut määräaikaisten asiakirjojen sähköisen säilyttämisen koko elinkaarensa ajan.

Vuoden aikana järjestettiin myös runsaasti koulutusta asiakirjahallintoon, asianhallintajärjestelmän käyttöön, tietosuojaan ja asiakirjajulkisuuteen liittyen. Tiedonhallintalain täytäntöönpanoon liittyen edistettiin erityisesti lain mukaisen muutosvaikutusten arvioinnin mallin kehittämistä ja sen koulutusta kaupungin organisaatiolle. Muita organisaatiolle järjestettyjä koulutuksia olivat koulutus hyvän hallinnon periaatteista, koulutus viranhaltijapäätösten tekijöille sekä koulutus toimielinpäätösten valmistelijoille.

Kaupunginarkiston tilojen tarveselvitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 27.3.2023 (§ 100). Päätöksen mukaisesti arkistotilojen hankesuunnittelu käynnistyi syksyn 2023 aikana ja suunnittelussa selvitetään arkiston tilojen sijoittumista XAMK:ilta vapautuvan Metsolan kampuksen ns. uudisosaan sekä muita mahdollisia vaihtoehtoja, joissa huomioidaan kustannustehokkuus ja tilojen elinkaari pitkälle tulevaisuuteen. Arkistotilan tarve on edelleen kriittinen, erityisesti koska arkiston pitäisi lähitulevaisuudessa kyetä vastaanottamaan huomattavat määrät analogista arkistoaineistoa.

Kaupunginarkiston toiminnassa rakennetun ympäristön aineistojen digitointityö jatkui suunnitelman mukaisesti, vuoden aikana digitoitiin muun muassa Katarinaan, Hovinsaaren ja Metsolan kaupunginosien rakennuslupa-aineistoja, jakamattoman Kymin kunnan vanhempia rakennuslupa-aineistoja sekä kaavoituksen asemakaava- ja yleiskaavaselostuksia yhteensä noin 17,5 hyllymetrin verran. Lisäksi yksittäin on digitoitu myös Karhulan kauppalan järjestysoikeuden rakennuslupa-asiakirjoja tietopalvelun toteuttamisen yhteydessä. Kaupunginarkiston tietopyyntöjen määrä jatkoi kasvuaan ja nousi hieman yli 1500 tietopyyntöön. Samanaikaisesti vuoden aikana paikan päällä käyneiden asiakkaiden ja tutkijoiden määrä kasvoi miltei 160 asiakkaaseen. Analogista aineistoa vastaanotettiin sekä vastuualueilta että kotiseutuarkistoon yksityisiltä toimijoilta yhteensä 39 hyllymetriä. Vuoden aikana kotiseutuarkisto vastaanotti muun muassa laajan Karhulan Veikkojen arkiston sekä merkittävän Aarne ja Kerttu Huuskosen (o.s. Junninen) yksityisarkistokokonaisuuden. Tämän lisäksi vastaanotettiin useita pienempiä aineistokokonaisuuksia.

Hallintopalvelut valmistelivat vuoden 2023 ajan asian- ja asiakirjahallinnan kilpailutusta sekä sähköisen arkistoinnin järjestelmän kilpailutusta. Kaupunginhallitus teki hankintapäätöksen uusista järjestelmistä 18.12.2023.

Hallintoyksikkö järjesti huhtikuussa 2023 eduskuntavaalit. Ennakkoäänestyksessä käytettiin kiinteiden ennakkoäänestyspaikkojen rinnalla myös äänestysbussia, joka kiersi eri puolilla kaupunkia neljän päivän ajan ja pysähtyi yhteensä 23 paikassa. Kotkalaiset äänestäjät ovat omaksuneet hyvin äänestysbussin myötä myös uudenlaiset tavat käyttää äänioikeuttaan, sillä äänestysbussi on saanut paljon hyvää palautetta ja siinä kävi vilkkaammin äänestäjiä kuin aluevaaleissa ja kuntavaaleissa. Kaiken kaikkiaan eduskuntavaaleissa ennakkoon äänesti 28,2 % ja varsinaisena vaalipäivänä äänesti 38,3 % äänioikeutetuista. Äänestysprosentti oli sama kuin vuoden 2019 eduskuntavaaleissa eli 66,5%. Loppuvuodesta 2023 valmistauduttiin jo 2024 alun presidentinvaaleihin.

Hallintoyksikön työhön vaikutti vuoden 2023 aikana myös runsas eläköityminen ja uusien työntekijöiden rekrytointi sekä perehdytys.

YLEISHALLINTOPALVELUT

KAUPUNGINHALLITUKSEEN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

3. Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki innostaa toimimaan ja tukee kaikkien hyvinvointia.

Strateginen tavoite 6.
Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme osallisuutta lisääviä käytäntöjä yhteistyössä 3. sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.	Eduskuntavaalien järjestäminen huhtikuussa 2023	Äänestysprosentti	Vaalit järjestetään onnistuneesti ja mahdollisimman moni kuntalainen kokee mahdollisuuden vaikuttaa.	Eduskuntavaalien äänestysprosentti oli 66,5 % (sama kuin eduskuntavaaleissa 2019). Vaalien järjestelyissä onnistuttiin.
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Riskiluokka: Operatiivinen Riski: Äänestysprosentti jää alhaiseksi	Todennäköinen (60 – 90 %)	Kuntalaisten ääni ei kuulu valtakunnan päätöksenteossa.	Vaalien järjestämiseen varataan riittävät resurssit ja huolehditaan riittävästä viestinnästä	Äänestysprosentti oli edellisten eduskuntavaalien tasolla.

Strateginen tavoite 7.
Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme parhaaseen päätöksenteon ilmapiiriin ja sujuvuuteen kaikilla tasoilla.	Kaupunginhallituksen työskentelyn kehittäminen	Kaupunginhallituksen itsearvioinnin tulokset	Päätöksenteko on avointa, keskustelevaa, yhdenvertaista, toisia kunnioittavaa ja perustuu tietoon sekä yhteistyöhön viranhaltijoiden kanssa.	Kaupunginhallituksen kaikkien numeroarviointien keskiarvo oli vuonna 2023 3,9 (vuonna 2022 ka 3,7)
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Riskiluokka: Operatiivinen Riski: Päätöksenteko ei herätä luottamusta eri toimijoissa	Mahdollinen (30 – 60 %)	Merkittävät: Päätöksentekokyky heikkenee	Asiat valmistellaan huolellisesti, myös päätösten ennakkovaikutuksia selvittäen. Varmistetaan vuorovaikutus eri toimijoiden välillä.	Kaupunginhallitus on onnistunut luottamuksellisen ilmapiirin luomisessa ja yhteistyössä.

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Vahvistamme kotkalaista ilmapiiriä - teemme yhdessä ja menestymme.	Paikallishistorian kannalta merkittävien arkistoaineistojen säilyminen tuleville sukupolville varmistetaan vastaanottamalle ne osaksi Kotkan kotiseutuarkiston kokoelmaa. Yhdistysten ja muiden yksityisten toimijoiden toimintaa helpottaa, kun ne pystyvät siirtämään pysyvästi säilytettäviä asiakirjoja kotiseutuarkistolle.	Kotiseutuarkiston kokoelmiin vastaanotetun ja esikäsitellyn arkistoaineiston hyllymetrimäärä (hm).	Esikäsitelty ja kotiseutuarkistoon vastaanotettu aineisto 3 hyllymetriä vuonna 2023.	Vuonna 2023 kotiseutuarkistoon vastaanotettiin 8 hyllymetriä arkistoaineistoa. Vuoden aikana kotiseutuarkistoon tuli aineistoa 16 uudelta arkistonmuodostajalta.
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Riskiluokka: Operatiivinen Riski: Paikallishistorian kannalta keskeistä arkistoaineistoa tuhoutuu pysyvästi.	Todennäköinen (60 – 90 %)	Merkittävät, kotkalaisten yhdistyskentän toimijoiden ja muiden yksityishenkilöiden aineistoja tuhoutuu pysyvästi.	Kotiseutuarkisto tunnistaa yhteisesti kotkalaisten toimijoiden kanssa säilytettäviä arkistoaineistoja ja antaa neuvontaa toimijoille aineistojen käsittelyyn, säilyttämiseen ja hävittämiseen liittyen.	Kotiseutuarkisto on antanut neuvontaa vuoden 2023 aikana useille toimijoille paikallishistorian kannalta merkittävän arkistoaineiston säilyttämisestä. Toimijoiden toteuttaman esiseulonnan jälkeen kotiseutuarkisto tulee vastaanottamaan aineistoja kokoelmiinsa.

Elinkeino- ja elinvoimapalvelut

Toimielin	KAUPUNGINHALLITUS
Palvelut	**Elinkeinojen edistäminen: Kuntamarkkinointi, Yritys- elinkeino ja matkailupalvelut, elinkeinoavustukset** **Alueiden kehittäminen, Maaseututoimi, Työllisyyden edistäminen, Pysäköinninvalvonta**
Tehtäviä ja palveluita hoitavat toimintayksiköt	Kaupunkikehitys ja viestintä, Hallintoyksikkö
Vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja, Kansliapäällikkö, Kehitysjohtaja

Toiminta-ajatus

Kaupungin hallituksen tehtävänä on ohjata kaupungin kannalta strategisesti merkittäviä linjauksia erityisesti elinkeino- ja työllisyyspolitiikassa, koulutuksessa, maapolitiikassa, asuntopolitiikassa, liikennepolitiikassa sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, omistajaohjausjaosto sekä kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Kansliapäällikkö johtaa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa konsernipalvelualuetta, joka vastaa kaupungin tahdon toteutumisesta omistajapolitiikan osalta kaupungin tytäryhteisöissä sekä tärkeimmissä sidosryhmissä. Kaupunkikehityksen ja viestinnän toimintayksikköä johtaa kehitysjohtaja. Toimintayksikön tehtäviin kuuluu kaupungin yritys-, elinkeino- ja matkailupalvelujen järjestäminen sekä niitä koskevien sopimusten valvonta ja työllisyyden elinkeinopoliittinen edistäminen. Yksikkö koordinoi tutkimus- ja kehittämishankkeita. Yksikkö huolehtii kaupunkistrategian valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä valmistelee kehittämisasioita erityisesti elinvoimavaliokunnalle. Yksikkö huolehtii kaupunkimarkkinoinnista, kansainvälisten asioiden ja ystävyyskaupunkiasioiden hoidosta. Yksikkö vastaa osaltaan kaupungin tapahtumien järjestämisestä.

TALOUDEN TOTEUTUMINEN

Elinkeino- ja elinvoimapalvelut	**TP 2023**	**TA 2023**	**MTA 2023**	Tot%	**TP - MTA poikkeama**	**TP 2022**
Myyntituotot	5 550	0	0	0,0	5 550	1 270
Maksutuotot	0	0	0	0,0	0	0
Tuet ja avustukset	67 241	0	0	0,0	67 241	427 320
Muut toimintatuotot	348 542	350 000	350 000	99,6	-1 458	344 071
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0	0	0
TOIMINTATUOTOT	**421 333**	**350 000**	**350 000**	120,4	**71 332**	**772 661**
Henkilöstökulut	-591 707	-653 503	-656 779	90,1	65 072	-1 305 288
Palvelujen ostot	-3 101 328	-3 644 832	-3 554 832	87,2	453 504	-3 397 202
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 786	-25 650	-25 650	88,8	2 864	-22 354
Avustukset	-1 757 735	-1 652 941	-1 589 112	110,6	-168 622	-829 842
Muut toimintakulut	-137 993	-75 386	-67 386	204,8	-70 607	-49 123
TOIMINTAKULUT	**-5 611 548**	**-6 052 312**	**-5 893 759**	95,2	**282 211**	**-5 603 808**
TOIMINTAKATE	**-5 190 216**	**-5 702 312**	**-5 543 759**	93,6	**353 543**	**-4 831 147**
Sisäiset tuotot	134 013	0	0	0,0	134 013	93 130
Sisäiset kulut	-183 195	-50 676	-50 676	361,5	-132 519	-50 025
Sisäiset erät	-49 182	-50 676	-50 676	97,1	1 494	43 105
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	**-5 239 397**	**-5 752 988**	**-5 594 435**	93,7	**355 038**	**-4 788 042**
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0,0	0	0
VUOSIKATE	**-5 239 397**	**-5 752 988**	**-5 594 435**	93,7	**355 038**	**-4 788 042**
Sisäinen korko	-61	-61	-61	100,0	0	-105
Poistot ja arvonalentumiset	-1 442	-2 275	-2 275	63,4	833	-1 442
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	**-5 240 900**	**-5 755 324**	**-5 596 771**	93,6	**355 871**	**-4 789 588**
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)						
Hallinnon vyörytykset	-85 797	0	0	0,0	-85 797	-69 987
Tilikauden voitto/tappio	**-5 326 697**	**-5 755 324**	**-5 596 771**	95,2	**270 074**	**-4 859 575**

ELINKEINO- JA ELINVOIMAPALVELUT

KAUPUNGINHALLITUKSEEN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

1.Oppiva ja yrittävä Kotka

Koulutuksen, elinikäisen oppimiset ja yrittämisen kaupunki luo elämän edellytyksiä ja kannustaa uudistumaan.

Strateginen tavoite 1.
Elinvoimainen ja yritysmyönteinen korkeakoulukaupunki

Strateginen toimenpide	**Toimenpide**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteuma**
Kasvatamme yliopisto-, korkeakoulu- ja TKI-toiminnan määrää, laatua ja vaikuttavuutta.	Yliopistokeskuksen saamisen edistäminen Uusien professuurien käynnistäminen: kyberturvallisuuden professuuri ja seuraavien professuurihankkeiden käynnistäminen	Yliopistokeskuksen toteutuminen Uusien professuurien määrä	Yliopistokeskuksen toteutuminen etenee 1-2 uutta professuuria	Yliopistokeskus ei ole edennyt. OKM:n rahoittama selvitys XAMK:n hallinnoimasta korkeakoulukeskuspilotista on valmistunut ja rahoituksesta neuvotellaan. 1 uusi professuuri (kyberturvallisuus) toteutunut.
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Strateginen: Hankkeen eteneminen hidastuu tai keskeytyy.	Mahdollinen (30 - 60 %)	Merkittävät: Yliopistokeskushanke ei etene eivätkä professuurit toteudu suunnitellusti.	Suunnitelmallinen yhteistyö yliopistojen ja Xamkin sekä Kymenlaakson liiton ja kuntien kanssa.	Riski toteutunut yliopistokeskuksen osalta, koska yliopistot eivät osoita kiinnostusta. Korkeakoulukeskuspilotin edistäminen edunvalvonnassa jatkuu.

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Luomme yrityksille vetovoimaisen toiminta- ja investointiympäristön perustuen vahvuuksiimme mm. Suomen suurimpana vientisatamana.	Viennin vauhdittaminen ja teollisten investointien kotiuttamisen tavoitteet 05/22 hyväksytystä edunvalvontaohjelmasta viestitään aktiivisesti kansallisille päättäjille	Kirjaukset hallitusohjelmassa kansallisesta teollisuuspoliittisesta strategiasta ja investointien edistämisestä. VT15-hankkeen rahoituksen varmistuminen	Kirjaukset hallitusohjelmassa Rahoitus varmistunut	Teollisuuspoliittinen strategia on kirjattu hallitusohjelmaan ja sen valmistelu on käynnissä TEM:ssä. VT15 Kotka-Kouvola ja Kotkan sisääntulotie (Hyväntuulentie) ovat väyläverkon investointiohjelman 1A-korissa, mutta rahoituksesta ei ole päätöstä.
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Strateginen ja operatiivinen: liikennehankkeille ei myönnetä rahoitusta	Mahdollinen (30-60 %)	Kohtalaiset: Liikennehankkeiden toteutuminen lykkääntyy.	Suunnitelmallinen edunvalvonta ja aktiivinen yhteistyö alueen toimijoiden ja kuntien kanssa.	Hankkeen toteutus on lykkääntynyt.

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on • varmistaa osaavan työvoiman saatavuus • luoda Kantasatama an yritys- ja startup- keskittymä.	Kantasataman yritys- ja startup-keskittymän toteutuksen varmistaminen: konseptin ja liiketoimintamallin suunnittelu, kumppanit ja rahoitus	Suunnitelma keskuksen toteuttamiseksi	Suunnittelut tehty, sisältää toimintakonseptin, tilaratkaisut, kumppanuudet ja rahoitusmallin	Cursor Oy:n toteuttama Kantasataman yrityskeskuksen konseptointiprojekti on käynnistynyt.
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Strateginen: Yrityskeskukselle soveltuvaa edullista toimitilaa tai taloudellista toimintamallia ei löydy.	Harvinainen (10-30 %)	Kohtalaiset: Yrityskeskuksen toteutuminen lykkääntyy tai ei toteudu.	Rahoituksen ja kumppanuuksien hakeminen aktiivisesti.	Yrityskeskuksen toteutuminen on pitkittynyt. Toimintamallia suunnitellaan Cursorin hankkeessa.

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa.	Säännölliset yritysten ja kaupunginjohdon tapaamiset	Toteutuneet tapaamiset	10 tapaamista vuodessa	10 yrittäjien ja kaupunginjohdon tapaamista toteutunut. Lisäksi kaupunki osallistui mm. Yrittäjien KUJO-seminaariin.
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Operatiivinen: Yhteistyöhön tulee odottamaton häiriö.	Harvinainen (10 - 30 %)	Kohtalaiset: Yhteistyö ei toimi optimaalisesti.	Pidetään vuoropuhelua yllä suunnitellusti.	Riski ei ole toteutunut

2. Upean elinympäristön Kotka

Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki saa ihmiset liikkeelle ja hyvälle tuulelle.

Strateginen tavoite 3.
Pohjolan puistopääkaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Vahvistamme puistokaupunkiprofiilia ja hyödynnämme kansallisen kaupunkipuiston ja kestävän matkailun mahdollisuudet.	Tuodaan esille Kotkan puistojen ainutlaatuisuutta kaupunkimarkkinoinnissa ja valtakunnallisessa viestinnässä yhdessä Cursorin kanssa.	Valtakunnalliset lehtiartikkelit tai TV/radiojutut. Maksettu näkyvyys -kampanjat, näkyvyys	Vähintään 5-10 kpl (lehtijuttuja, printti ja digi) 200 000 – 300 000 näyttöä. Instagram (postaukset ja stories kautta orgaanisesti) 100 000 katselua.	Kotimaisia 17 kpl, pot. tavoitettavuus 21 190 007 Ruotsi 8 kpl, pot. Tavoitettavuus 2 836 000 Viro: 6 kpl, pot. Tavoitettavuus: 251 000 858 postausta, tavoitettavuus 9,6 miljoonaa. (Insta postausten määrä 638 kpl / tavoittavuus 1,3 miljoonaa
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Operatiivinen: Toimenpiteitä ei saada toteutettua suunnitellusti.	Harvinainen (10 – 30 %)	Kohtalaiset: Matkailijoiden kiinnostus Kotkaa kohtaan vähenee. Brändin vahvistaminen ja kaupungin vetovoimaisuus vaarantuu.	Jatketaan hyvin toimineita toimintatapoja ja kehitetään uusia. Toimenpiteiden suunnitelmallinen toteuttaminen ja tukeminen sekä jatkuva Yhteydenpito. Tuloksellisuuden aktiivinen seuraaminen.	Riski ei ole toteutunut

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme kulttuuriperintökohteita (erityisesti Aallon Sunila ja Kyminlinna) matkailukohteina ja asumisen vetovoimatekijöinä	Vuonna 2022 valmistuvan Sunila maailmanperintökohteeksi -tiekartan toteutuksen varmistaminen kaupungin eri vastuualueiden yhteistyönä sekä ulkopuolista rahoitusta hyödyntämällä	Jatkorahoituksen varmistaminen Sunila maailmanperintökohteeksi -hankkeelle	Jatkorahoitus varmistettu	Uutta hanketta ei ole valmisteltu. Sunilan alueen ylläpitoon, tapahtumiin sekä infraan on panostettu.
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Strateginen ja operaatiivinen: Aallon	Harvinainen (10 - 30 %)	Merkittävät: Alueen kehittäminen ja	Panostus alueen tapahtumiin, Kantolan	Riski ei ole toteutunut

rakennuksen tuhoutuminen puuttuvan ylläpidon tai väärän korjauksen seurauksena.		maailmanperintökohdestatuksen saamisen mahdollisuudet heikentyvät.	toimintaan ja alueen kokonaiskehittämiseen tiekartan mukaisesti.	

Strateginen tavoite 4.
Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strateginen toimenpide	**Toimenpide**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteuma**
Nostamme monimuotoiset ja laadukkaat asuin- ja elinympäristöt veto- ja pitovoimatekijäksi.	Toteutetaan tontti- ja/tai asuinaluemarkkinointikampanja	Tonttien varausten määrä	20	9 varausta
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Operatiivinen ja taloudellinen: Toimenpiteitä ei saada toteutettua suunnitellusti tai yleinen tilanne vaikuttaa kysyntään.	Mahdollinen (30-60 %)	Kohtalaiset: Tonttien kiinnostavuutta ja kysyntää ei saada nousemaan.	Panostus verkkosivuilla tonttien löydettävyyteen ja hyvään esittelyyn sekä kiinnostavaan markkinointiin.	Toimenpiteitä on toteutettu suunnitellusti. Riski on osin toteutunut

Strateginen toimenpide	**Toimenpide**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteuma**
Edistämme etätyön ja monipaikkaisuuden edellytyksiä (digitaaliset yhteydet, yhteisöt, tilat).	Edistetään digitaalisten yhteyksien rakentamista sekä tilaratkaisuja monipaikkaisuuden lisäämiseksi.	Valokuidun piirissä olevien uusien alueiden lukumäärä Yritys- ja startup - keskuksen toteutumi- nen	15 Hanke etenee toteutukseen	22 (Kaivulupia 22 kpl sijoituslupia 62 kpl) Konseptointihanke on käynnissä
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Operatiivinen: Resurssia valvontaan ja lupakäsittelyyn ei ole käytettävissä eikä saada rekrytoitua.	Harvinainen (10-30 %)	Kohtalaiset: Seudun kehitys hidastuu ja etätyön ja monipaikkaisuuden edellytykset heikkenevät.	Jatketaan meneillään olevaa työtä asioiden edistämiseksi.	Riski ei ole toteutunut

Strateginen tavoite 5.
Hyväntuulinen kulttuurin ja tapahtumien kaupunki

Strateginen toimenpide	**Toimenpide**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteuma**
Kehitämme tapahtuma- ja kulttuurialan toiminnan sekä tapahtumaliiketoiminnan edellytyksiä.	Haemme aktiivisesti valtakunnallisia ja kansainvälisiä suurtapahtumia kaupunkiin.	Kansainvälisten ja/tai valtakunnallisten tapahtumien määrä	3–4 tapahtumaa vuodessa	Vuoden aikana järjestettiin mm. Kaakkois-Suomen Turvapuiston avajaiset (Turvallinen Kaakko), Alvar Aalto –viikko, Valtakunnalliset Kotiseutupäivät ja kansainvälinen Kotka Human Rights Film Festival.

Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Operatiivinen ja taloudellinen: Tapahtuman peruuntuminen yllättävän tapahtuman vaikutuksesta, tapahtuma-alan vaikeudet.	Mahdollinen (30–60 %)	Kohtalaiset: vaikutukset budjettiin.	Talouden seuranta.	Riski ei toteutunut.

3. Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki innostaa toimimaan ja tukee kaikkien hyvinvointia.

Strateginen tavoite 7.
Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Vahvistamme kotkalaista ilmapiiriä -teemme yhdessä ja menestymme.	Avoimen viestintäkulttuurin edistäminen ja ylläpitäminen	Asiakaspalautteet, verkkosivuilla toteutettujen kyselyiden tulokset ja miten palautetta käsitellään.	Positiivinen tai neutraali palaute, asteikko 3–5	Verkkosivuilla ei ole toteutettu kyselyitä. Viestinnän saamat asiakaspalautteet on olleet pääosin neutraaleja ja positiivisia tai sisältäneet toiveita, joita on toteutettu mahdollisuuksien mukaan. Palautteet on pyritty käsittelemään somessa 1–2 päivässä, palautekanavan kautta kerran kuussa.
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Operatiivinen: Toimintaan ja resursseihin tulee häiriötä.	Epätodennäköinen (alle 10 %)	Merkittävät: Vaikutusta kaupungin imagoon, veto- ja pitovoimaan.	Viestimme aktiivisesti, proaktiivisesti. Asiakaspalautteiden vastaamisnopeuteen ja sisältöihin kiinnitetään huomiota.	Riski ei ole toteutunut.

Strateginen tavoite 8.
Kokonaisturvallisuuden kärkikaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Kehitämme toimintaamme kyberturvallisuuden kärkikaupunkina ja vahvistamme kyberosaamisen asiantuntijuutta	Valtuuston 05/22 Hyväksymän kyberturvallisuuden tiekartan toteutus: - Kyberturvallisuuden professuurin ja siihen liittyvän yhteistyön käynnistäminen. - Yritysyhteistyö ja tapahtumat sekä niihin liittyvä viestintä yhteistyössä Xamkin ja muiden kumppaneiden kanssa.	Professuurin käynnistyminen Merkittävien vuotuisten tapahtumien määrä	Professuuri on toiminnassa 2 vuotuista alan tapahtumaa kokoaa yrityksiä ja sidosryhmiä Kotkaan	Kyberturvallisuuden professori aloittanut toukokuussa 2023. Xamk toteutti keväällä ja syksyllä kyberturvallisuustapahtumat, joihin annettu viestintätukea. Turvallinen Kaakko –tapahtuma 27.4. järjestettiin yhdessä Xamkin ja Ekamin kanssa Kaakkois-Suomen turvapuistossa.
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Strateginen ja operatiivinen: Kehittämiseen ei varata tarpeeksi resursseja.	Harvinainen (10 - 30 %)	Kohtalaiset: Kotkan profiilin nostaminen kyberturvallisuuden kärkikaupunkina ei toteudu.	Kyberturvallisuuden ohjausryhmä toimii ja seuraa kokonaisuuden kehittymistä.	Kehittäminen etenee.

TOIMINNAN TOTEUTUMINEN

Elinkeino- ja elinvoimapalvelut

Keskeisimmät tavoitteet vuodelle 2023:

1. Kotka lentää näkyvästi: aktiivinen yhteinen tekeminen seudulla, markkinointi ja viestintä Kotka-brändin vahvistamiseksi. Kantasataman kokonaisuuden ja sen tunnettuuden edistäminen. Startup- ja yrityskeskuksen toteutuksen edistäminen.

2. Edunvalvonnan ja verkostojen hyödyntäminen. Kontaktiverkojen vahvistaminen edelleen elinkeinoelämään, päättäjiin, median edustajiin ja muihin sidosryhmiin. Edunvalvontaohjelman tavoitteiden toteutuksen varmistaminen uudella hallituskaudella ja hallitusohjelmassa. Edunvalvonnan säännölliset vuosikellon mukaiset toimenpiteet, tilaisuudet ja tapaamiset mm. Meripäivillä ja Silakkamarkkinoiden yhteydessä.

3. Muuttoliike plussalla. Kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet mm. monimuotoisen asumisen edistämiseksi ja esille nostamiseksi. Muuttajamarkkinoinnin painotus, asumisvaihtoehtojen ja tonttien markkinointi.

Edunvalvontaa, edunvalvonnan kehittämistä ja kehitystyötä suurten investointihankkeiden osalta on tehty aktiivisesti. Pääpaino on ollut kaupungin edunvalvontatavoitteiden edistämisessä ja hankkeiden osalta akkuklusterin kehittämisessä. Liikennehankkeisiin liittyvä edunvalvonta on jatkuvaa ja sitä on tehty tiiviissä yhteistyössä konserniyhtiöiden (HaminaKotka Satama ja Cursor), kauppakamarin ja maakuntaliiton kanssa. Vuonna 2022 laadittuja hallitusohjelmatavoitteita viestittiin kansallisen tason päätöksentekijöille ennen eduskuntavaaleja sekä hallitusneuvottelujen aikana. Kotkan tavoite esim. teollisuuspoliittisen strategian laadinnasta kirjattiin hallitusohjelmaan ja strategian laadinta on käynnistetty TEM:ssä. Vaikuttamistyötä sen osalta jatketaan.

Edunvalvonnan kokonaisuutta on koordinoitu vaikuttajaviestintäkumppani Milttonin ja kaupungin johdon säännöllisissä tapaamisissa. Suhdetoimintaa on vahvistettu lukuisissa tapaamisissa vaikuttajatahojen kanssa sekä mm. Eduskunnassa järjestetyssä Open house-tyyppisessä Kotka-tilaisuudessa, jossa vieraili n. 50 kansanedustajaa ja muuta eduskunnassa työskentelevää henkilöä. Kaupungin edunvalvonta-aamiaiselle joulukuussa Helsingissä osallistui noin 30 vaikuttajaa. Kaupunkipolitiikan yhteistyötä on tehty aktiivisesti C21-verkostossa ja lisäksi Kotka on ollut aktiivisesti käynnistämässä keskisuurten ns. kasvukaupunkien verkostoa, jonka tarkoituksena on nostaa 40 000–80 000 asukkaan kaupunkien painoarvoa kansallisessa päätöksenteossa. Näihin kaupunkeihin on kohdistumassa suurin osa Suomeen suunnitelluista ns. puhtaan siirtymän investoinneista.

Stora Enson Sunilan tehtaan sulkemispäätöksen aiheuttama rakennemuutos edellytti kaupungilta aktiivista edunvalvontatyötä. Välittömästi Stora Enson ilmoituksen jälkeen kesäkuussa kaupunki kutsui koolle rakennemuutosryhmän, joka koosti äkillisen rakennemuutoksen (ÄRM) toimenpidesuunnitelman, joka myöhemmässä vaiheessa laajennettiin koko maakunnan ÄRM-suunnitelmaksi. Ohjelman toimilla pyritään lieventämään tehtaan sulkemisesta aiheutuvia vaikutuksia ja esitetään toimenpiteitä uuden kasvun luomiseksi. Valtioneuvosto myönsi ÄRM-toimenpidesuunnitelman perusteella AKKE-rahoitusta Kotkan-Haminan seudulle akkuklusterin kehittämistä varten. Sunilan tehtaan lakkauttamisesta aiheutui 230 teollisen työpaikan menetys, mutta kerrannaisvaikutukset alihankintaketjun yrityksille ovat tähän mennessä osoittautuneet arvioitua pienemmiksi. Sunilan tehtaalta irtisanottujen työllistyminenkin on edistynyt kohtuullisen hyvin. Vuoden 2023 loppuun mennessä jo noin 90 sunilalaista oli löytänyt uuden työpaikan.

Kotkan profiilia yrittäjyyskaupunkina on vahvistettu vuoden aikana toteutetuilla yritysvierailuilla ja muulla yhteydenpidolla yrityksiin, kaupunginjohdon ja yrittäjäyhdistyksen säännöllisissä aamukahvitapaamisissa sekä osallistumalla yrittäjäjärjestön tilaisuuksiin ml. Kunnallisjohdon seminaari Lahdessa. Suomen Yrittäjien elinvoimabarometri mittasi kuluneena vuonna maakuntien elinvoimaa ja Kymenlaakso sijoittui mittauksessa maakuntien keskiarvon yläpuolelle.

Start-up ja yrityskeskuksen perustamista Kantasatamaan on edistetty aktiivisesti. Cursor Oy:n valmistelema konseptointihanke sai rahoituksen ja käynnistyi syksyllä 2023. Lisäksi on käyty neuvotteluja kiinteistökehityksestä kiinnostuneiden tahojen kanssa ja benchmarkattu mm. Kouvolan Kohoa-synergiakeskuksen käynnistymistä. Hotellioperaattorin saamiseksi Kantasatamaan on pidetty useita neuvotteluita, mutta hanke ei edennyt kiinnostuneen operaattorin vetäydyttyä.

Tutkimus- ja kehittämishankkeiden ja yliopistoyhteistyön edistämiseksi on tehty yhteistyötä XAMK:n kanssa. XAMK käynnisti kaupungin toimeksiannosta hankkeen liittyen Kotkan ja Itä-Viron välisen laivaliikenteen edellytysten tutkimiseen. OKM:n rahoittama selvitys XAMK-vetoisesta korkeakoulukeskuksesta Kotkan, Kouvolan ja Savonlinnan kampuksille valmistui vuoden 2023 lopussa. Kotkan osarahoittama Kyberturvallisuuden työelämäprofessori aloitti toimintansa toukokuussa.

Markkinoinnin pääpainopisteenä on ollut muuttajamarkkinoinnin jatkaminen, monimuotoisen asumiseen ja tontteihin liittyvien sisältöjen kehittäminen ja tonttimarkkinointi osallistumalla vähintään yhteen laajaan kampanjaan kohderyhmäryhmänä yksityishenkilöt ja rakennuttajat. Jo viime vuonna alkanut Meritontti-kampanja päättyi syksyllä ja uudet asukkaat kutsuttiin yhteiseen tilaisuuteen kaupungintalolle joulun avaus päivänä. Tontteja tuotiin esille Loviisan asuntomessuilla Visit Kotka-Haminan osastolla yhdessä Pyhtään kanssa.

Toinen tärkeä painopiste Kantasataman brändin rakentaminen ja jalkauttaminen edistyi keväällä Kaakkois-Suomen turvapuiston viestinnän suunnittelulla ja osallistumalla Turvallinen Kaakko –turvallisuustapahtuman viestintään ja markkinointiin. Tapahtumassa viestintä ylläpiti kaupungin osastoa ja järjesti kutsuvierastilaisuuden. Kevään aikana toteutettiin Kantasataman imagomainontaa ja verkkosivusta Kantasatamakotka.fi rakennettiin asiakaslähtöisempi yhdessä toimijoiden kanssa.

Markkinoinnin tavoitteisiin on kuulunut myös kestävän liikkumisen ja Jonne & Minne -brändin tukeminen. Kotiseuturakkautta on ylläpidetty etenkin Instagram-päivityksillä ja kehitetty somestrategiaa. Joulukuun alussa julistauduimme Suomen piparipääkaupungiksi ja joulun ajan ilahdutimme someseuraajia joulukalenterilla ja piparkakkutalokilpailulla. Joulun välipäivinä lanseerattiin Koti-Kotka -kampanja, jonka tarkoituksena on vedota kotiseutukaipuuseen. Visit Kotka-Haminan matkailumarkkinointia on pyritty linkittämään paremmin kaupunkimarkkinointiin.

Urheilun markkinointiyhteistyösopimukset, joita oli vuoden aikana voimassa pääsarjoissa pelanneiden joukkueiden (KTP Basket, Peli-Karhut ja FC KTP) sekä yksilöurheilijoiden (Krista Tervo ja Nikita Nystedt) kanssa, on hyödynnetty sopimuksissa mainituilla tavoilla. Lisäksi kaupungin edunvalvontatilaisuuksia on järjestetty mm. koripallo- ja jalkapallo-otteluiden yhteydessä.

Viestinnän yhtenä pääpainopisteenä on ollut Kotka.fi-verkkosivuston kieliversioiden (englanti ja venäjä) ja teknisten ominaisuuksien kehittäminen. Venäjänkielinen sivusto julkaistiin kesäkuussa ja englanti elokuussa. Toinen tärkeä painopiste on ollut uuden intran suunnittelu, jota lähdettiin syksyllä rakentamaan Digikuun kanssa osallistaen vahvasti sisällöntuottajia. Kymenlaakson yhteinen tapahtumakalenteri Kymenlaaksonyt.fi uudistettiin vuoden lopulla.

Paikallisen median kanssa yhteydenpito on tiivistä ja valtakunnallisen median kanssa kontaktit ovat lisääntyneet samalla kun kaupungin edunvalvontaa on edistetty.

Tavoite muuttoliikkeen kääntymisestä plussalle on toteutunut. Kotkan kokonaisnettomuutto oli plussalla yli 400 henkilöä vuonna 2023. Suurin yksittäinen selittävä tekijä tälle oli ukrainalaisten siirtyminen tilapäisen suojelun statukselta kuntalaisiksi. Kotimaan muuttoliike on edelleen lievästi negatiivinen.

Kansainvälisen yhteistyön osalta ystävyyskaupunkisuhteita on ylläpidetty aktiivisesti kirjeenvaihdolla ja alkuvuonna käynnistettiin tapa tervehtiä ystävyyskaupunkeja kaupungintalon juhlaliputuksella ao. maiden kansallispäivinä.
Saksalaisen Greifswaldin toukokuiseen Nordischer Klang-tapahtumaan lähetettiin Kotkaa edustamaan Kotkan Nuoret Jouset. Lyypekin ja Greifswaldin musiikkiopistojen delegaatiot vierailivat ja esiintyivät Kotkassa syksyllä. Perinteinen joulukuusi lahjoitettiin Lyypekkiin ja Kotkan delegaatio osallistui Lyypekin joulunavaukseen. Tallinna ja Klaipeda ilmaisivat kiinnostuksensa osallistua kumppaneina Kotkan teknisen toimen vastuualueen valmistelemaan Green European Mole-hankkeeseen, johon haetaan rahoitusta European Urban Initiative (EUI)-ohjelmasta. Kaupunginhallitus päätti Ukrainan suurlähettilään ehdotukseen pohjautuen käynnistää neuvottelut ystävyyskuntasuhteen solmimiseksi Kotkan ja ukrainalaisen Mykolajivin kaupungin välille.

Itämeren alueen yhteistyön kehittämistä on jatkettu mm. osallistumalla Itämeren kaupunkien liiton UBC:n vuosikokoukseen syksyllä 2023, jossa oli mahdollisuus keskustella yhteistyön syventämisestä myös ystävyyskaupunkien Greifswaldin ja Gdynian kanssa. UBC:n tilaisuuksista välitettiin tietoa vastuualuejohtajille, jotka osallistuivat esim. UBC:n webinaareihin mahdollisuuksien mukaan. Yhteyksiä Viroon on lisätty muuttuneen geopoliittisen tilanteen johdosta. Alkuvuonna kaupungin johto osallistui suomalais-virolaiseen ministerivierailuun Helsingissä, jonka yhteydessä esiin nousivat meriliikenneyhteyksien kehittämismahdollisuudet. Virolaisten kumppaneiden kanssa käytiin useita neuvotteluja teemaan liittyen ja virolainen kuntajohtajadelegaatio vieraili Kotkassa toukokuussa. Kuntaliiton kansainvälisen tiimin online-kokouksissa jaettiin kokemuksia ja ajankohtaista tietoa.

Kaupunkistrategian toteutuksen ja seurannan varmistaminen ja kehittäminen on jatkuvaa. Elinkeino- ja matkailupalvelusopimukseen liittyvä sopimusvalvontaa ja yhteistyötä tehdään tiiviisti Cursor Oy:n kanssa.

Kaupungin itse järjestämiä ja yhteistyössä muiden kanssa järjestettyjä tapahtumia oli vuoden aikana poikkeuksellisen paljon. Kotkan arvoihin perustuva Rakkausviikko järjestettiin helmikuussa, Kansallinen veteraanipäivä huhtikuussa, Turvallinen Kaakko –tapahtuma huhtikuussa, Ship Startup –festivaali toukokuussa (yhteistyö Xamkin kanssa) ja perinteinen Kotka-päivä toukokuun kolmantena perjantaina. Loppukesästä ja syksyllä järjestettiin mm. Itämeripäivä, Alvar Aalto –viikko, Valtakunnalliset Kotiseutupäivät ja joulunavaustapahtuma.

Pysäköinninvalvonta

Pysäköinninvalvonnassa alkuvuoden aikana hallintoa työllisti kahden uuden pysäköinnintarkastajan rekrytointi. Alkuvuoden henkilöstövajeesta johtuen pysäköintivirhemaksujen määrä väheni oleellisesti alkuvuoden osalta, mutta kesästä lähtien toiminta palautui normaalille tasolle kun kaikki vakanssit olivat täytettyinä.

Tukipalvelut

Toimielin	KAUPUNGINHALLITUS
Palvelualue	**Konsernipalvelualue**
Toimintayksiköt	Hallintoyksikkö, Henkilöstöasioiden yksikkö, Talousyksikkö, Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö
Palvelut	**Asiakas- ja lakipalvelut, henkilöstö-, talous- ja tietohallinto, viestintä**
Vastuuhenkilö	Kansliapäällikkö, Hallinto- ja kehittämispäällikkö, Henkilöstöjohtaja, Talousjohtaja, Kehitysjohtaja
	Konsernipalvelualue vastaa kaupungin keskitetyistä hallinto-, henkilöstö- ja talouspalveluista. Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö ohjaa ja kehittää Kotka-konsernin viestintää.

TULOSLASKELMA

TUKIPALVELUT	TP 2023	TA 2023	LTA 2023	Tot%	TP - LTA poikkeama	TP 2022
Myyntituotot	25 296	0	0	0,0	25 296	4 655
Maksutuotot	931	0	0	0,0	931	1 100
Tuet ja avustukset	464 535	390 000	390 000	119,1	74 535	433 723
Muut toimintatuotot	7 607	4 500	4 500	169,1	3 107	29 591
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0	0	0
TOIMINTATUOTOT	**498 369**	**394 500**	**394 500**	126,3	**103 869**	**469 069**
Henkilöstökulut	-6 201 100	-5 968 770	-6 058 987	102,3	-142 113	-9 274 376
Palvelujen ostot	-4 596 006	-5 760 429	-5 437 521	84,5	841 515	-4 740 068
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 930	-36 050	-36 050	71,9	10 120	-21 551
Avustukset	0	0	0	0,0	0	0
Muut toimintakulut	-733 814	-743 600	-743 600	98,7	9 786	-648 378
TOIMINTAKULUT	**-11 556 850**	**-12 508 849**	**-12 276 159**	94,1	**719 309**	**-14 684 374**
TOIMINTAKATE	**-11 058 481**	**-12 114 349**	**-11 881 659**	93,1	**823 177**	**-14 215 304**
Sisäiset tuotot	3 422 798	3 349 304	3 349 304	102,2	73 494	3 715 161
Sisäiset kulut	-367 163	-522 896	-522 896	70,2	155 732	-357 934
Sisäiset erät	3 055 635	2 826 408	2 826 408	108,1	229 226	3 357 227
TOIMINTAKATE sis. erät mukana	**-8 002 847**	**-9 287 941**	**-9 055 250**	88,4	**1 052 403**	**-10 858 078**
Rahoitustuotot ja -kulut	-735	0	0	0,0	-735	-203
VUOSIKATE	**-8 003 582**	**-9 287 941**	**-9 055 250**	88,4	**1 051 669**	**-10 858 280**
Sisäinen korko	-2 795	-2 631	-2 631	106,2	-164	-7 118
Poistot ja arvonalentumiset	-131 252	-173 294	-142 364	92,2	11 112	-159 820
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	**-8 137 629**	**-9 463 865**	**-9 200 245**	88,5	**1 062 616**	**-11 025 218**
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)						
Hallinnon vyörytykset	8 021 952	0	0	0,0	8 021 952	4 569 239
Tilikauden voitto/tappio	**-115 677**	**-9 463 865**	**-9 200 245**	1,3	**9 084 568**	**-6 455 979**

Talousarvio sisältää, koko kaupungin työterveyspalveluiden ostot, leasinglaitekannan ja ict-palveluiden ostot sekä sopimus eläkkeiden ja tasausmaksun rahoituksen. Erät vyörytetään tai laskutetaan vastuualueilta.

TUKIPALVELUT

KAUPUNGINHALLITUKSEEN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

1.Oppiva ja yrittävä Kotka

Koulutuksen, elinikäisen oppimiset ja yrittämisen kaupunki luo elämän edellytyksiä ja kannustaa uudistumaan.

Strateginen tavoite 1.

Elinvoimainen ja yritysmyönteinen korkeakoulukaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Varmistamme tiiviin yhteistyön yritysten sekä koulutus- ja TKI-toimijoiden kanssa, minkä tavoitteena on - varmistaa osaavan työvoiman saatavuus - luoda Kantasatamaan yritys- ja startup-keskittymä.	Henkilöstön osaamista ja valmiuksia vahvistetaan ja tuetaan monipuolisella koulutustarjonnalla.	Koulutuspäivät ja koulutusten osallistujamäärät ja saadut palautteet.	Koulutukset koetaan tarpeellisiksi ja niihin osallistuu kohderyhmään nähden runsaasti osallistujia, koulutuksia noin 3 pv/henkilö/vuosi	Koulutussuunnitelman mukaiset koulutukset ovat toteutuneet. Lähes kaikki koulutukset toteutettiin etäyhteyden välityksellä. Osasta tehtiin tallenne, joka oli katsottavissa myös myöhemmin. Koulutusten osallistujilta kerättiin myös palautetta koulutuksista. Pääosin palaute oli myönteistä ja koulutuksissa saadut tiedot hyödynnettävissä arkeen. *Esihenkilökoulutukset:* Esihenkilöinfoja vuoden aikana viisi (77-100 esihenkilöä osallistui). Järjestettiin tietoiskuja ja käyttäjäkoulutuksia hr- järjestelmistä (osallistujamäärät vaihtelivat). Esihenkilöiden itseopiskelupolku henkilöstön työkyvyn tukemisesta (pilottiryhmässä 16 esihenkilöä). Esihenkilöiden perehdytysvalmennus (EVA), kuuden koulutuspäivän pituinen valmennus. Osallistujamäärä oli 17 esihenkilöä. Esihenkilöille järjestettiin koulutuksia mm. seuraavista aiheista:

				esihenkilöiden esiintymis- ja mediakoulutus (10 osallistujaa); kriisit työpaikalla – valmiutta tukeva esihenkilökoulutus (22 osallistujaa); Rohkeutta esihenkilötyöhön – miten ottaa asioita puheeksi jämäkästi (11 osallistujaa) sekä esihenkilökoulutus HRM-työhyvinvointilomakkeista (13 osallistujaa). *Henkilöstökoulutukset:* Henkilöstökoulutuksia toteutettiin seuraavista aiheista: Minun roolini viestijänä (56 osallistujaa); Puhe-Judo (62 osallistujaa); Ympäristöystävällinen työpaikka (35 osallistujaa); Kehity kirjoittajana - kieli selkeäksi, sujuvaksi ja täsmälliseksi (36 osallistujaa); Liikunta osana terveyden tukemista (26 osallistujaa); Elämäntapojen muuttaminen ja painonhallinta (31 osallistujaa); Videoiden tehokkaampi hyödyntäminen työssä (13 osallistujaa) sekä Monikulttuurisuus työpaikalla (14 osallistujaa). Digitaalisten toimistotyökalujen käyttöä ja osaamista tukeva Eduhouse Digitaidot -osaamisportaali oli koko henkilöstön käytössä. Siihen perehdyttäviä lyhyitä infoja pidettiin alku- ja loppuvuodesta. Tammi-kesäkuun ajan käytössä oli lisäksi kaikki Eduhousen verkkokoulutukset ja webinaarit, myös Hallintoakatemian verkkokoulutukset. Kotkan kaupungin uuden henkilöstön perehdytyspäivät (HEVA) toteutettiin vuoden aikana kaksi (keväällä ja syksyllä), osallistujia oli molemmissa noin vajaa 50 henkilöä.

				Neljällä työyksiköillä oli mahdollisuus ulkopuolisen valmentajan vetämään työyhteisövalmennukseen. Turvallisuuskoulutuksia järjestettiin kaksi (toisessa osallistujia 17, toisessa 6) ja hätäensiapukoulutuksia järjestettiin neljä (osallistujia kaikissa noin 15).
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Riskiluokka: Strateginen ja operatiivinen Koulutusten aiheet eivät kohtaa tarvetta, osallistumisaktiivisuus jää heikoksi.	Mahdollinen (30 - 60%)	Kohtalaiset: Koulutusten hyötyvaikutus jää heikoksi.	Koulutusten teemat kootaan kentän tarpeista.	Koulutusten teemat ovat vastanneet yksiköiden/ työntekijöiden tarpeita

Strateginen toimenpide	**Toimenpide**	**Mittari**	**Tavoitetaso**	**Toteuma**
Lisäämme vuoropuhelua ja yhteistyötä yritysten kanssa.	Tulevista hankinnoista tiedottaminen yrityksille Hankintakalenterin välityksellä. Hankinkalenteria päivitetään aktiivisesti.	Hankintakalenterisivuston käyntien lkm. /tarkasteluväli. Toimittajien paikallisuusaste Hankintojen paikallisuusaste vol. Kilpailutusten paikallisuusaste.	1 000 käyntiä 30 % 30 % 30 %	932 käyntiä 26 % 19 % 14 %
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Operatiivinen. Tieto tulevasta kilpailutuksesta saapuu liian myöhään.	Mahdollinen (30 - 60 %)	Kohtalaiset: Yrittäjä ei pysty varautumaan tuleviin kilpailutuksiin.	Hankintasuunnittelu nostaa Cloudia Sopimuksesta tulevat kilpailutukset hankintakalenteriin n.6kk ennen kilpailutusta. Lisäksi muistutetaan säännöllisesti vastuualueita ja toimintayksiköitä ilmoittamaan tulevat hankinnat ajoissa.	Kilpailutussuunnitelman ja sitä kautta hankintakalenterin käyttö ei vastannut odotuksia.

2. Upean elinympäristön Kotka

Ensiluokkaisen elinympäristön, kulttuurin ja tapahtumien kaupunki saa ihmiset liikkeelle ja hyvälle tuulelle.

Strateginen tavoite 4.

Monimuotoisen asumisen ja laadukkaan elinympäristön kaupunki

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme etätyön ja monipaikkaisuuden edellytyksiä (digitaaliset yhteydet, yhteisöt, tilat).	Luodaan henkilökunnalle hyvät etätyöedellytykset tehtävät, työyksikön tilanne ja yhteistyöntarpeet huomioiden.	Etätyöohjeistus ohjaa ja tukee hyvin etätyön tekemistä.	Etätyö tuo joustavuutta työelämän arkeen.	Etätyötä on käytetty yksiköiden ja työntekijöiden tarpeiden mukaisesti.
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Riskiluokka: Kohtalainen Riski: Etätyö vaikeuttaa esihenkilötyötä ja työyhteisöjen toimivuutta.	Mahdollinen (30 – 60 %)	Esihenkilötyö vaikeutuu ja työyhteisöjen ilmapiiri heikkenee.	Etätyön tekemisen säännöistä keskustellaan työyksiköissä yhdessä esihenkilön johdolla.	Etätyöohjetta on noudatettu.

3. Yhteinen Kotka

Yhdessä tekemisen ja hyväntuulisten kohtaamisten kaupunki innostaa toimimaan ja tukee kaikkien hyvinvointia.

Strateginen tavoite 6.
Hyvinvoiva ja osallistuva kotkalainen

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Edistämme liikunnallista elämäntapaa ja terveysliikunnan mahdollisuuksia.	Henkilöstön työhyvinvointia edistetään aktiivisesti ja työhyvinvointitoimenpiteet ovat aktiivisessa käytössä.	Sairauspoissaolojen määrä, Terveysprosentti, Työterveysneuvottelujen määrä	Sairauspoissaolojen taso alle 18 pv/työntekijä, Terveysprosentti väh. 35 %	Vuonna 2023 sairauspoissaolo olivat 18,7 pv/työntekijä (22,3 pv/työntekijä tammikuu-kesäkuu vuonna 2022). Terveysprosentti 12,9 % (vastaava luku vuonna 2022 oli 11,5 %). Terveysprosentti = osuus henkilökunnasta, jolla ei ole ollut yhtään sairauspoissaolopäivää vuoden aikana. Työterveysneuvottelujen määrä 201 (vuonna 2022 määrä oli 180).

Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Riskiluokka: Operatiivinen Riski: Työhyvinvointitoimenpiteitä ei käytetä riittävästi ja oikeaan aikaan.	Mahdollinen (30 – 60 %)	Kohtalaiset: Sairauspoissaolojen hallinta heikkenee ja henkilökunnan työhyvinvointi laskee	Aktiivisesti tuetaan esihenkilöitä ja työntekijöitä työhyvinvointi-asioiden edistämisessä. Sairauspoissaolojen määriä seurataan säännöllisesti ja tarvittaessa tartutaan aktiivisesti poissaoloihin.	Sairauspoissaolojen hallintaa tehtiin aktiivisesti yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Pitkien sairauspoissaolojen suhteen on tehty toimenpiteitä.

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Luomme toimivat työllisyyspalvelut, jotka vastaavat sekä yksilön että elinkeinoelämän tarpeisiin.	Työllisyyspalveluiden kuntiin siirtoon valmistaudutaan yhteistyössä hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueen kanssa.	Valmistelu etenee aikataulussa.	Vuoden 2025 alussa työllisyysyksikön aloittaa toimintansa uudessa organisaatiossa.	Työllisyyspalveluiden siirron valmistelu on käynnissä ja edennyt aikataulussa.
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Riskiluokka: Operatiivinen Riski: Valmistelu ei etene suunnitellusta.	Mahdollinen (30 – 60 %)	Työllisyysyksikön perustaminen ei ole hallittua ja suunnitelmallista.	Valmisteluun suunnataan riittävät resurssit ja osaaminen ja tarvittavat päätöksen tehdään ajallaan.	Valmistelu on edennyt aikataulussa.

Strateginen tavoite 7.

Hyväntuulinen ja yhteisöllinen ilmapiiri

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme parhaaseen päätöksenteon ilmapiiriin ja sujuvuuteen kaikilla tasoilla.	Esihenkilötoimintaa kehitetään ja tuetaan ajantasaisilla ohjeistuksilla, keskitetyllä perehdytyksellä ja esihenkilötyökaluilla.	Ohjeiden käytännönläheisyys. Esihenkilötoiminnan arviointi.	Ohjeet ovat ajantasalla, esihenkilötoiminnan arviointi on valtakunnan keskitasoa parempi.	Ohjeita on laadittu, päivitetty ja tarkistettu. Uusien esihenkilöiden valmennuskurssi (EVA) toteutettiin. Esihenkilöille on tarjottu hr-ohjelmista ja järjestelmistä erillinen koulutuspaketti. Vuoden aikana kehitettiin esihenkilöille suunnattu työkykyjohtamista vahvistava itseopiskelupolku. Toteutettiin esihenkilöiden työhyvinvointikysely. Tulosten mukaan esihenkilöiden työhyvinvointi on varsin hyvällä tasolla.
Riskiluokka ja riski	**Todennäköisyys**	**Vaikutukset**	**Toimenpiteet**	**Toteuma**
Riskiluokka: Operatiivinen Riski: Esihenkilötoiminta ei toimi yhdenmukaisella tavalla.	Mahdollinen (30 – 60 %)	Kohtalaiset: Esihenkilötoiminta ei toimi toivotulla tavalla ja yhdenmukainen esihenkilötoiminta heikkenee.	Esihenkilöiden koulutus ja perehdytys. Esihenkilötoiminnan seuranta.	Esihenkilöille on tarjottu koulutuksia ja muuta tukea.

Strateginen toimenpide	Toimenpide	Mittari	Tavoitetaso	Toteuma
Panostamme laadukkaaseen, viihtyisään työympäristöön ja hyvään työilmapiiriin.	Kaupungin työyhteisöjen yhteisöllisyyttä tuetaan kehittämällä myönteistä työntekijäkokemusta ja positiivista työnantajakuvaa Luomme systemaattiset perehdytyskäytännöt, edelleen kehitetään vuorovaikutus- ja keskustelutaitoja, panostamme työyhteisötasoiseen toimintaan ja työhyvinvointiin.	Työhyvinvointikyselyt Hakijamäärät rekrytoinneissa	Kyselyjen tulokset ovat vahvaa keskitasoa verrokkeihin verrattuna. Rekrytointeihin saapuu hakemuksia	Seuranta kaudella ei ole tehty työhyvinvointikyselyä. Vuoden aikana päivitettiin kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Päivitykseen liittyen keväällä 2023 toteutettiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus kysely. Iso osa kyselyn tuloksista olivat varsin positiivisia. Suurin osa vastanneista työntekijöistä oli tyytyväisiä tasa-arvon tilanteeseen eikä ollut kohdannut syrjintää tai epätasa-arvoa työssä. Pieni osa nosti esiin myös työpaikan haasteita, kuten eriarvoinen kohtelu tai syrjintä työpaikalla. Asenteet eri sukupuolia kohtaan olivat yksi kritiikkiä kirvoittanut alue. Seksuaalisen häirinnän muodoista nousivat esiin yleisempänä kaksimielisyydet, härskiydet ja loukkaavat vitsit ja myös omiin puheisiin tai ehdotuksiin oli suhtauduttu sukupuolen vuoksi yliolkaisesti tai vähättelevästi. Syksyllä 2023 toteutettiin esihenkilöiden työhyvinvointikysely. Kokonaisuutena katsoen tulokset ovat myönteisiä. Esihenkilöiden oman arvioinnin mukaan työhyvinvointi on hyvällä tasolla. Tulokset ovat vahvasti saman suuntaiset tai paremmat kuin vuonna 2021. Tulokset ovat monen väittämän kohdalla verrokkikuntiin nähden keskitasoiset. Hakemuksia rekrytointeihin on saapunut keskimäärin 7,5 hakemusta/rekrytointi (vuonna 2022 keskimäärin 6,8 hakemusta/rekrytointi).

Riskiluokka ja riski	Todennäköisyys	Vaikutukset	Toimenpiteet	Toteuma
Riskiluokka: Operatiivinen Riski: Työyhteisöissä ilmapiiriongelmia ei ratkaista oikealla tavalla.	Mahdollinen (30 – 60 %)	Merkittävät: Työhyvinvointi ja sitoutuneisuus laskee ja houkuttelevuus työnantajana heikkenee.	Korostetaan kaikessa toiminnassa vastuullisuutta ja vastavuoroisuutta kaikilla toimijatasoilla.	Yhteistoiminta on sujunut hyvin.

TOIMINNAN TOTEUTUMINEN

Asiakaspalvelupiste Ruori

Asiakaspalvelupiste Ruorin palveluiden osalta painopisteet ovat olleet puhelinpalvelut –toimintojen kehittämisessä. Olennaisin työ liittyy kaupungin yhteisten palvelunumeroiden määrittelyyn ja toteuttamiseen. Tilavaraus- ja avustusohjelmistoissa otettiin käyttöön uusi sähköinen asiakaskäyttöliittymä. Digipalveluissa ja tietohallinnossa on työstetty Valtiovarainministeriön digikannustinhankkeen läpivientiä (digitalisaatio-osaamisen kasvattaminen vastuualueilla ja yksiköissä). Digipalvelupäällikkö on ollut aktiivisesti mukana valtakunnallisessa projektityöryhmässä, joka työstää TE-palvelut 2024-uudistuksen kokonaisarkkitehtuuria. Kokonaisuuteen liittyi myös toinen valtakunnallinen työryhmätyö, palvelut ja digitalisaatio, jossa digipalvelupäällikkö oli mukana. Kotkan digitiekarttatyö aloitettiin maalikuussa yhteistyössä Kuntien Tieran kanssa. Syksyllä toteutettiin vastuualueiden haastatteluja ja työpajoja ja vuoden lopulla digitiekarttatyöskentely oli edennyt vaiheeseen, josta voitiin aloittaa Kotkan digiohjelman valmistelu.

Lakiasiat

Lakiasioiden toiminnan painopiste vuonna 2023 oli sen perustehtävässä, eli oikeudellisen asiantuntijapalvelun tuottamisessa vastuualueille. Vuoden aikana rekrytoitiin kaksi uutta lakimiestä ja henkilöstöresurssi nostettiin yhdestä lakimiehestä kahdeksi. Sisäisen tarkastuksen tehtävät siirrettiin talousyksiköstä toiselle lakimiehelle.

Henkilöstöpalvelut

Päivitetty kaupunkistrategiasta johdettu henkilöstöohjelma ohjasi henkilöstöpolitiikkaa ja työhyvinvoinnin edistämistä. Keskeisenä painopisteenä oli edelleen kehittää hr- ja esihenkilötoimintaa sekä johdon tukea. Varhaisen vaiheen työhyvinvointijohtaminen on kiinteä osa henkilöstötoimintaa. Kokonaisvaltaisen työhyvinvoinnin kehittäminen oli toiminnan painopisteenä. Tähän liittyy laajaa toimintaa työntekijä- työyhteisö ja esihenkilötasoilla. Työhyvinvointisuunnitelma, työterveyden toimintasuunnitelma ja koulutussuunnitelmat toivat päälinjat toimintaan.

Työhyvinvointijohtamisen ja henkilökunnan työhyvinvoinnin edistämisen osalta jatkettiin tiivistä ja vahvaa toimintaa. Sairauspoissaolot saatiin käännettyä laskusuuntaiseksi rankan korona-ajan jälkeen. Vuonna 2023 sairauspoissaoloja oli 18,7 päivää/työntekijä, laskua edelliseen vuoteen oli 3,5 päivää (vuonna 2022 luku oli 22,2 päivää/työntekijä).

Vuoden aikana kilpailutettiin työterveyden palvelut. Edellinen työterveyden sopimuskausi päättyi vuoden 2023 lopussa. Kilpailutuksen voitti Pihlajalinnan Terveys Oy. Loppusyksyn aikana laadittiin palvelusopimus ja käynnistettiin uuden toimijan kanssa työterveyspalvelun käyttöönotto.

Henkilöstöasioiden yksikkö osallistui valtakunnalliseen KEVA:n koordinoimaan Kestävää työelää -hankkeeseen. Hanke käynnistyi keväällä 2023 ja jatkuu vuoden 2024 loppuun. Hankkeessa edistetään työterveystoimijoiden yhteistyötä ja työkykyjohtamista koko organisaation tasolla. Hankkeesta saatiin tukea työterveyden kilpailutukseen ja yhteistyön kehittämiseen uuden työterveyskumppanin kanssa. Hankkeessa luotiin myös esihenkilöille koulutuspaketti, työkykyjohtamista vahvistava itseopiskelupolku, jota pilotoitiin syksyn aikana.

Henkilöstöasioiden yksikön toimintojen sujuvuutta ja oikea-aikaisuutta on kehitetty. Toukokuussa aloitti uusi hr-koordinaattorin, jonka työ kohdentuu sijaisrekrytoinnin ja rekrytointien hallintaa ja rekrymarkkinoinnin kehittämiseen. Henkilöstöasioiden yksikön henkilökunnan osalta on eläköitymisten johdosta ollut paljon vaihtuvuutta ja uusien työntekijöiden perehdyttäminen on edelleen käynnissä. Samalla on kehitetty uusia toimintamalleja ja käytäntöjä.

Rekrytointien haasteellisuus jatkui vuonna 2023. Rekrytointimarkkinoinnin näkyvyyden parantamiseen vuodelle 2024 laadittiin erillinen rekrytointimarkkinointisuunnitelma, jolla pyritään tekemään toiminnasta suunnitelmallisempaa ja systemaattisempaa.

Vuoden aikana päivitettiin kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Päivitykseen liittyen keväällä 2023 toteutettiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus kysely. Syksyllä 2023 tehtiin esihenkilöiden työhyvinvointikysely.

Talouden tasapainottaminen oli vallitseva teema jälleen vuonna 2023. Vuoden aikana tehtiin talouden säästötoimenpiteitä sekä vuoden 2023 osalta että talousarviota 2024 laadittaessa. Vuoden aikana kaupungin organisaatiosta on siirtynyt liikkeen luovutuksella pois eläinlääkärit sekä maahanmuuttajapalveluista tulkkikeskus, vastaanottokeskus ja ryhmäkoti. Siirrot toteutettiin hallitusti ja hyvässä yhteistoiminnassa. TE-palveluiden siirron valmistelu on edennyt vuoden aikana hyvin. Henkilöstöasioiden yksikkö on ollut aktiivisesti mukana valmistelutyössä.

Keväällä 2023 käytiin neuvottelut järjestelyerien jakamisesta sekä kaupungin oman palkkaohjelman jakamisesta. Neuvottelut sujuivat hyvässä hengessä ja sujuvasti. Jaettavilla erillä pystyttiin jonkin verran vastamaan alueen palkkakilpailuun.

Kaupunkistrategia ja henkilöstöohjelma ohjaavat toimintaa ja kohdentavat toiminnan resursseja. Jatkuvana toimintana kehitetään varhaista työhyvinvointijohtamista, keskeisimpinä tavoitteina työhyvinvoinnin edistäminen ja sairauspoissaolojen hallinta. Painopisteenä on myös luoda jatkuvasti kehittyvää ja aikaansa seuraavaa esihenkilötoimintaa kaikilla vastuualeilla ja kaikissa yksiköissä. Vahvan ja myönteisen työantajakuvan luominen on tulevaisuudessa tärkeää ja merkityksellistä rekrytointien kannalta. Tämä sisältää myös kilpailukykyisen palkkauksen mahdollisuuksien luomisen.

Talous ja Tietohallinto

Talousyksikön toimintavuosi 2023 oli kaksijakoinen, jossa toteutettiin suuria kokonaisuuksia, mutta muutoksia oli tarpeettoman paljon. Alkuvuosi oli huomattavan vaikea ajanjakso, kun talousarvio päätettiin tehdä uusiksi sote-sektorin tilinpäätöstietojen ratkettua. Samanaikaisesti tilinpäätös itsessään oli työllistävämpi kuin aikaisemmin, kun hyvinvointialue irtaantui ml. Kymenlaakson Pelastuslaitos. Normaaliin vuosikelloon nähden suureen rooliin nousivat myös henkilöstöasiat, jossa pienen yksikön toimintaan vaikutti kaksi eläköitymistä ja irtisanoutumista sekä yksittäinen osa-aikaisuus järjestely.

Näihin tapahtumiin ja olosuhteisiin nähden kilpailutustarpeisiin pystyttiin vastaamaan hyvällä tasolla. Rahoituspolitiikan uusimisessa hyödynnettiin Tampereen yliopiston opiskelijatöitä. Kaupunkikonsernin rahoitustarpeet vastasivat ennakkotietoja pääosin. Kunnan uusien rahoituspohja-arvioiden takia vuoden 2023 talousarvio (MTA2023) tehtiin kokonaan uudestaan keväällä 2023. Se helpotti osaltaan valmistautumista kasvaneisiin säästöpaineisiin vuodelle 2024 ja taloussuunnitteluvuosille 2025–2026. Tietohallinnon tietotyöryhmän jäsenille on pidetty useita koulutuksia. Microsoft M365 ympäristön tietoturvan ja lisenssitehokkuuden selvityksiä tehtiin, joilla tähdätään sekä lisäyksiin että poistoihin.

Taloussuunnitelmavuosien painopisteissä korostuvat edelleen maakuntauudistuksen jälkeiseen rahoitusmalliin sopeutuminen, hankintojen arvioinnin ja kontrollin kehittäminen, rahoitustarpeisiin valmistautuminen vs. laajan investointiohjelman tarpeet, taloushallinnon automatisaatio, tietoturva ja tietotekniikan kustannustehokkuus sekä toimitusten toimintavarmuus.

Talousyksikön toimintavuosi 2023 oli kaksijakoinen, jossa toteutettiin suuria kokonaisuuksia, mutta muutoksia oli tarpeettoman paljon. Alkuvuosi oli huomattavan vaikea ajanjakso, kun talousarvio päätettiin tehdä uusiksi sote-sektorin tilinpäätöstietojen ratkettua. Samanaikaisesti tilinpäätös itsessään oli työllistävämpi kuin aikaisemmin, kun hyvinvointialue irtaantui ml. Kymenlaakson Pelastuslaitos. Normaaliin vuosikelloon nähden suureen rooliin nousivat myös henkilöstöasiat, jossa pienen yksikön toimintaan vaikutti kaksi eläköitymistä ja irtisanoutumista sekä yksittäinen osa-aikaisuus järjestely.

Näihin tapahtumiin ja olosuhteisiin nähden kilpailutustarpeisiin pystyttiin vastaamaan hyvällä tasolla. Rahoituspolitiikan uusimisessa hyödynnettiin Tampereen yliopiston opiskelijatöitä. Kaupunkikonsernin rahoitustarpeet vastasivat ennakkotietoja pääosin. Kunnan uusien rahoituspohja-arvioiden takia vuoden 2023 talousarvio (MTA2023) tehtiin kokonaan uudestaan keväällä 2023. Se helpotti osaltaan valmistautumista kasvaneisiin säästöpaineisiin vuodelle 2024 ja taloussuunnitteluvuosille 2025–2026. Tietohallinnon tietotyöryhmän jäsenille on pidetty useita koulutuksia. Microsoft M365 ympäristön tietoturvan ja lisenssitehokkuuden selvityksiä tehtiin, joilla tähdätään sekä lisäyksiin että poistoihin.

Taloussuunnitelmavuosien painopisteissä korostuvat edelleen maakuntauudistuksen jälkeiseen rahoitusmalliin sopeutuminen, hankintojen arvioinnin ja kontrollin kehittäminen, rahoitustarpeisiin valmistautuminen vs. laajan investointiohjelman tarpeet, taloushallinnon automatisaatio, tietoturva ja tietotekniikan kustannustehokkuus sekä toimitusten toimintavarmuus.

SUORITTEET / AVAINLUVUT

ELINKEINOPALVELUT	Yksikkö	TP 2023	30.6.2023	TP 2022	TP 2021	TP 2020	TP 2019
Asukasluku	lkm	50 488	50 510	50 640	51 241	51 668	52 126
Kokonaisnettomuutto	hlö	409	169	-88	-48	-146	-412
Työllisten määrä	hlö			19 568	19 266	18 903	19 522
Perustetut yritykset	kpl	210	110	213	237	250	219
Lopettaneet yritykset	kpl	110	56	92	107	120	110
Yritysnetto	kpl	100	54	121	130	130	109
HENKILÖSTÖ							
Henkilöstöasioiden yksikkö	HTV2	8,7	8,7	8,3	8	7,1	7
- pääluottamusmiehet	HTV2	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,7
- työsuojeluvaltuutetut	HTV2	2	2	2	2	2	2
Sairauspoissaolot (koko kaupunki)	pv/tt	18,7	9,5	22,3	18,2	16,9	15,8
Työtapaturmien määrä (koko kaupunki)	kpl	128	68	122	120	93	125
Työterveysneuvottelujen määrä (koko kaupunki)	kpl	201	124	180	228	243	190
Rekrytointi, avoimet tehtävät (koko kaupunki)	kpl	333	265	403	322	435	251
Rekrytointi, hakemusten määrä (koko kaupunki)	kpl	2 481	1 795	2 473	2 334	2 914	1578
TALOUS							
Toimittajien paikallisuusaste	%	26 %	27 %	25 %	25 %	28 %	29 %
Hankintojen paikallisuusaste (vol.)*	%	19 %	22 %	19 %	20 %		
Kilpailutusten paikallisuusaste	%	14 %		18 %	22 %	23 %	37 %
Lainasalkun suojausaste	%	53,52	64,67	65,86	62,41	71,18	70,94
Verkkolaskut	kpl	33 753	17 684	36 262	36 199	34 181	38 779
Ostolaskut	kpl	36 583	19 681	41 553	40 155	38 056	44 685
Verkkolaskujen osuus ostolaskuista	%	92,3	89,9	87,3	90,1	89,8	86,8
Myyntilaskut	kpl	25 235	12 411	30 723	30 831	33 601	28 582
TIETOHALLINTO							
ICT laitemäärät: Pöytäkoneet	kpl	220	277	291	353	481	542
ICT laitemäärät: Kannettavat	kpl	3 451	3 141	3096	2547	1949	1 890
Työntekjöiden käytössä olevat laitteet	kpl	1 034	1 063				
Oppilaiden käytössä olevat laitteet	kpl	2 637	2 355				
Tabletit	kpl	829	829	855	697	504	584
Puhelin- ja dataliittymät	kpl	1 775	1 800	1859	1838	1357	1 277
ASIANHALLINTA							
Kirjatut asiat	kpl	5 100	3 249	4 052	3 648	3 342	3 286
Pöytäkirjat	kpl	223	125	189	168	141	170
Pykälät	kpl	2 201	1 213	1 934	1 972	1 671	1 838
ASIAKASPALVELUT							
Ruorin asiakaskäynnit *	kpl	18 158	8 564	15 813	12 021		
Kassa		16 619	7 882	14 424	11 220		
Tilavaraus		307	137	333	544		
Neuvonta		969	408	745	-		
Pysäköinninvalvonta		263	137	311	257		
Puhelinpalvelun saapuvat puhelut	kpl	7 552	3 695	7 451	6 469	6 478	
Tilavaraus		2 320	1 190	2 304	1 934		
Neuvonta		4 101	2 018	3 914	3 362		
Pysäköinninvalvonta		1 131	487	1 233	1 173		
Ruorin hoitamat tilavaraukset	kpl	7 988	4 209	8 942	10 536	8 608	4 425
Sähköiset		797	301	711	696		
Manuaaliset		7 191	3 908	8 231	9 840		
ARKISTO							
Keskusarkiston asiakirjapyynnöt	kpl	1501	738	1372	1269	881	887
Keskusarkiston tutkijakäynnit	kpl	158	35	14	11	22	33
Keskusarkiston kertynyt seulottu arkistoaineisto	hm	39,05	16,06	82,17	49,7	41,6	48,82
Kotiseutuarkistoon kertynyt yksityisarkistoaineisto*	hm	8	0,68				
Keskusarkiston esikäsitelty ja digitoitu arkistoaineisto	hm	17,58	7,63	16,9	8,51	10	13,53
PYSÄKÖINNINVALVONTA							
Pysäköintivirhemaksujen määrä	kpl	6 750	2 531	6 995	6 150	9 415	8 108
Huomautusten määrä	kpl	608	221	855	913	886	
Oikaisuvaatimusten määrä	kpl	526	163	588	474	546	

* Hallintoyksikkö :uusi tunnusluku 2021

*Tavoite:tavoitteen määrä tp vuodelle jos sellainen on määritetty, esitettään myös Strategia tavoitteiden taulukossa

*talous- ja henkilöstöhallinto uusi tunnusluku 2022, jolle laskettu vertailutieto ed. vuodelta

*Taloushallinto: uusi tunnusluku 22, laskettu vrt tieto 21, eliminoitu Kympe ja Sote laskennallisin arvioin

* Hallintoyksikön uusi tunnusluku 2023

PALVELUIDEN ULKOISET TOIMINTAKATTEET

	TP 2023	TA 2023	MTA 2023	Tot%	TP - MTA poikkeama	TP 2022
YLEISHALLINTOPALVELUT	-3 465 290	-3 599 202	-3 577 820	96,9	112 529	-3 313 347
ASIANHALLINTA	-772 318	-1 023 571	-979 850	78,8	207 532	-745 050
VALTUUSTO	-238 689	-412 675	-407 888	58,5	169 199	-285 755
KAUPUNGINVALTUUSTO	-238 689	-412 675	-407 888	58,5	169 199	-285 755
KAUPUNGINHALLITUS	-473 080	-665 728	-731 835	64,6	258 755	-600 405
KUNNALLISVEROTUS	-545 407	-550 000	-550 000	99,2	4 593	-1 145 482
VARAUTUMINEN JA VALMIUSSUUNNITTEL	-670 666	-120 016	-121 387	552,5	-549 278	-875
VAALIT	-65 948	-115 342	-114 087	57,8	48 139	-20 186
TARKASTUSTOIMI	-138 071	-143 575	-144 397	95,6	6 327	-158 079
EDUNVALVONTA	-266 751	-429 770	-390 129	68,4	123 378	-251 695
KUNTASTRATEGIA	-50 652	-63 820	-64 179	78,9	13 527	-66 658
OSALLISTUMIS- JA VAIKUTTAMISMAHD. ED	-39 660	-74 706	-74 067	53,5	34 406	-39 163
YLEISHALLINTO	-204 049	0	0	0,0	-204 049	0
ELINKEINO- JA ELINVOIMAPALVELUT	-5 190 216	-5 702 312	-5 543 759	93,6	353 543	-4 831 147
ELINKEINOPALVELUT	-3 979 402	-4 394 903	-4 267 679	93,2	288 278	-3 772 760
MAASEUTUTOIMI	-34 392	-35 200	-35 200	97,7	808	-33 158
ALUEKEHITYS	-720 694	-851 241	-745 000	96,7	24 306	-766 895
PYSÄKÖINNINVALVONTA	96 740	78 475	83 532	115,8	13 208	107 207
TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN	-80 273	-173 814	-171 157	46,9	90 885	-652 356
KAUPUNKIKEHITYS JA MARKKINOINTI	-1 210 814	-1 307 408	-1 276 080	94,9	65 266	-1 058 387
TUKIPALVELUT	-11 058 481	-12 114 349	-11 881 659	93,1	823 177	-14 215 304
YHTEISET	-20 480	-135 000	-85 000	24,1	64 520	-669 661
YHTEISET	-20 480	-135 000	-85 000	24,1	64 520	-669 661
1335 Vakuutukset	-15 576	-100 000	-50 000	31,2	34 424	-54 266
1350 Muut yhteiset erät	-4 904	-35 000	-35 000	14,0	30 096	-615 395
ELÄKEMENOPERUSTEISET MAKSUT	-3 808 397	-3 400 000	-3 400 000	112,0	-408 397	-6 461 869
ASIAKASPALVELUPISTE RUORI	-464 744	-482 386	-483 252	96,2	18 509	-415 607
VIESTINTÄ	-197 984	-304 702	-306 151	64,7	108 167	-203 503
LAKIPALVELUT	-84 437	-150 475	-153 374	55,1	68 936	-52 023
HENKILÖSTÖHALLINTO	-1 689 454	-2 122 948	-2 042 530	82,7	353 076	-1 552 680
TYÖTERVEYS	-399 353	-531 500	-531 500	75,1	132 147	-507 373
TALOUS- JA TIETOHALLINTO	-4 393 632	-4 987 339	-4 879 851	90,0	486 219	-4 352 588
TALOUSHALLINTO	-1 512 246	-2 128 522	-1 884 521	80,2	372 276	-1 866 675
TIETOHALLINTO	-2 881 387	-2 858 816	-2 995 330	96,2	113 943	-2 485 913

INVESTOINTIEN TOTEUMA

investoinnit kaupunginhallitus	Toteuma	MTA	alkup. TA (KS)	Budjetti2023	MTA2023 -	Ennuste (EnnA)
(Han) 601133 Käyttövaltuushallinan kehittäminen		-10 000	-10 000	-10 000		-10 000
(Han) 601203 Asiakirjahallintojärjestelmän kehittäminen		-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
(Han) 601204 Sähköisen arkiston hankinta		-100 000	-100 000	-100 000		-100 000
(Han) 601205 Pysäköinninvalvonnan ohjelmistokehitys		-30 000	-30 000	-30 000		-30 000
(Han) 601207 Talous- ja HR-järjestelmien kehittäminen		-40 000	-40 000	-40 000		-40 000
(Han) 601210 Sähköisten palveluiden kehittäminen, digituki		-65 000	-65 000	-65 000		-65 000
(Han) 601211 Intranetin kehittäminen		-20 000	-20 000	-20 000		-20 000
(Han) 601220 ICT investoinnit (budjettikohde)		-35 000	-35 000	-35 000		-35 000
(Han) Yksittäiskohteet (aineet.hyödykkeet)		-320 000	-320 000	-320 000		-320 000
(Han) Aineettomat hyödykkeet		-320 000	-320 000	-320 000		-320 000
(Han) 601223 Osakesijoitukset	-1 290			1 290		
(Han) Sijoitukset	-1 290			1 290		
Investointikulut	-1 290	-320 000	-320 000	-318 710		-320 000
Investointimenot yht.	-1 290	**-320 000**	**-320 000**	**-318 710**		**-320 000**
Kaikki NETTO yhteensä	-1 290	**-320 000**	**-320 000**	**-318 710**		**-320 000**

D/994/01.00.02/2024

103 § Henkilöstökertomus 2023

Kh 25.3.2024 § 103

Valmistelija: Henkilöstöjohtaja Minna Uusitalo, puh. 040 159 0899

Esittelyteksti: Henkilöstökertomus on osa kaupungin tilinpäätöstä. Se on yhteenveto keskeisistä henkilöstöä kuvaavista tunnusluvuista ja henkilöstöön liittyvän toiminnan painopistealueista. Henkilöstökertomukseen on koostettu tietoja henkilöstön määrästä ja rakenteesta, työpanoksesta, henkilöstömenoista, eläköitymisestä sekä henkilöstön osaamisesta ja kehittämisestä. Henkilöstökertomuksen laatimisesta on vastannut henkilöstösuunnittelija Anna Vanhala.

Vuoden 2023 lopussa Kotkan kaupungin henkilöstömäärä oli yhteensä 1845 henkilöä (koko vuoden keskiarvo) (1883 henkilöä vuonna 2022). Vakinaisen henkilöstön määrä oli 1427 (1464 vuonna 2022) ja määräaikaisen 418 henkilö (419 henkilöä vuonna 2022).

Henkilöstömäärää mitataan myös henkilötyövuosiluvulla (HTV2). HTV2-lukuun eivät sisälly palkattomat poissaolot. Vuonna 2023 henkilötyövuosia (HTV2) 1743,7 (vuonna 2022 1774,2).

Naisia koko henkilöstöstä oli noin 78 %. Koko henkilöstön keski-ikä oli 47,0 vuotta.

Sairauspoissaolopäivien määrä henkilöä kohden vähenivät 3,6 päivällä vuodesta 2022. Vuonna 2023 sairauspoissaolot olivat 18,7 päivää/työntekijä. Vuonna 2022 sairauspoissaolot olivat 22,3 päivää/työntekijä. Tuki- ja liikuntaelinsairaudet olivat edelleen suurin poissaoloja aiheuttava diagnoosiluokka, samoin mielenterveysdiagnoosit.

Vuonna 2023 sattui yhteensä 128 työtapaturmaa (vuonna 2022 122). Näistä 25 sattui työmatkalla ja 103 työpaikalla. Työtapaturmien korvauspäivien määrä laski selvästi edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2023 korvauspäiviä oli 5,0 päivää tapaturmaa kohden, kun vuonna 2022 korvauspäiviä oli 15,5 päivää tapaturmaa kohden.

Kotkan kaupungin maksetut palkat vuonna 2023 olivat 73 170 000 euroa (vuonna 2022 maksetut palkat 70 753 000 euroa).

Henkilöstöasioiden yksikkö pidättää itsellään oikeuden teknisiin muutoksiin henkilöstökertomuksessa ennen sen painattamista.

Henkilöstökertomus käsitellään yhteistoimintaneuvottelukunnassa ja kaupunginhallituksessa 25.3.2024 ja sen jälkeen kaupunginvaltuustossa.

Liitteet: Henkilöstökertomus 2023

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää hyväksyä vuoden 2023 henkilöstökertomuksen ja saattaa sen tiedoksi valtuustolle tilinpäätöskäsittelyn yhteydessä. Kaupunginhallitus oikeuttaa henkilöstöasioiden yksikön tekemään henkilöstökertomukseen vähäisiä teknisluonteisia korjauksia ja tarkennuksia.

Asian käsittely: Puheenvuoroja asiasta käyttivät ja kysymyksiä esittivät jäsenet Carina Jäntti, Milla Tuomela, Sanna Saikkonen, Kari Niininen, Johanna Hasu, Mia Holmberg, varajäsen Minna Suomi, 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala ja puheenjohtaja Sami Virtanen.

Vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors vastasi kysymyksiin.

Päätös: Hyväksyttiin.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

KV: Toimeenpano Ote: Henkilöstöjohtaja

KV: Valitusosoitus

Henkilöstökertomus 2023

YTNK XX.XX.2024 § XX, KH XX.XX.2024 § XX, KV XX.XX.2024 § XX

Tiedustelut
Anna Vanhala
Henkilöstösuunnittelija

Julkaisija
Kotkan kaupunki,
henkilöstöasioiden yksikkö
2024

Yhteystiedot
Kustaankatu 2, 48100 Kotka
Puh. 05 234 4199
Kotka.fi

Tilaukset, jakelu
Ruori

Valokuvat
Jukka Koskinen

Kuviot ja taitto
Kotkan kaupunkikehitys-
ja viestintäyksikkö

Sisällysluettelo

4 Henkilöstöjohtajan mietteitä: Vuoden 2023 tuulet
6 Henkilöstöohjelma 2030 käytännössä
8 Pääluottamusmiesten terveiset
11 Henkilöstöpanokset
12 Keskimääräinen henkilöstömäärä vastuualueilla
14 HTV2: määräaikainen ja vakituinen henkilöstö
16 Maksetut palkat ja palkkiot
17 Lisä- ja ylityöt
18 Henkilökohtaiset lisät
21 Rekrytoinnit
25 Henkilöstövaihtuvuus
27 Henkilöstön ikärakenne
29 Eläkeiän saavuttavat lähivuosina
30 Eläketapahtumat
31 Työhyvinvointi
35 Työterveyshuollon toiminta
38 Työtapaturmat
42 Tyhy-iltapäivä
43 Oman työkunnon ylläpitämisen teemavuosi
44 Muuta työhyvinvointia tukevaa toimintaa
45 Liikuttavin työpaikka 2023 -palkinto
46 Henkilöstön tuettu virkistystoiminta
48 Esihenkilöiden työhyvinvointi
49 Esihenkilöiden infot ja koulutukset
50 Henkilöstökoulutukset ja -valmennukset
51 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat

CITY BY THE SEA
KOTKA
MERIKAUPUNKI

Henkilöstöjohtajan mietteitä: Vuoden 2023 tuulet

Kotkan kaupunki on vetovoimainen ja pitovoimainen työnantaja. Emme pysty kilpailemaan suurilla palkankorotuksilla tai mittavilla arvolahjoilla, mutta Kotkan kaupungin työnantajakulttuurissa on kuitenkin jotakin erittäin merkityksellistä. Inhimillisyys, välittäminen ja toisista huolehtiminen ovat seikkoja, jotka näkyvät. Ne luovat organisaatioon turvallisia työpaikkoja, joissa iso osa ihmisistä viihtyy vuosia, jopa vuosikymmeniä.

Edellä esitettyyn, melko vahvaankin väitteeseen, antaa taustaa syksyllä 2023 tehty esihenkilöiden työhyvinvointikysely. Kyselyn mukaan kaupungin esihenkilöt voivat verrattain hyvin. Tulosten mukaan Kotkassa on hyvät edellytykset tehdä esihenkilötyötä ja esihenkilöt ovat vahvasti sitoutunut nykyiseen työhönsä. Innostuneisuus työstä ja työn ilo sekä myös oman työhyvinvoinnin kokemus ovat korkealla tasolla. Esihenkilöistä lähes 90 % suosittelisi työpaikkaansa tuttavilleen. Tulos on huikea! Kriittisimmät keskiarvot esihenkilöt antoivat väittämistä, jotka koskivat oman osaamisen kehittämiseen jäävään aikaan, työnantajan palkitsemiskäytäntöjen palkitsevuuteen ja työkuormituksen määrään.

Vuoden aikana päivitettiin kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Päivitykseen liittyen keväällä 2023 toteutettiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely. Iso osa kyselyn tuloksista oli varsin positiivisia. Suurin osa vastanneista työntekijöistä oli tyytyväisiä tasa-arvon tilanteeseen eikä ollut kohdannut syrjintää tai epätasa-arvoa työssä. Pieni osa nosti esiin myös työpaikan haasteita. Näihin seikkoihin pyrittiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivityksessä vastamaan ja rakentamaan suunnitelmaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta lisääviä toimenpiteitä.

Rekrytointien haasteellisuus näkyi edelleen vuonna 2023. Hakijamäärät ovat muutamana vuonna laskeneet. On paljon aloja, joihin ei enää riitä kelpoisia hakijoita. Vuonna 2023 avointen työpaikkojen hakijamäärät kuitenkin jo hieman nousivat. Entistä enemmän meidän pitää uskoa siihen, että olemme vahva ja hyvä työnantaja ja pystymme kilpailemaan hyvistä työntekijöistä. Työnantajakuvan nostaminen näkyväksi on erittäin ajankohtaista. Meidän on vaalittava sitä hyvää työnantajakuvaa, mikä Kotkan kaupungilla jo on ja samalla kehittyä entistä paremmaksi ja kehitettävä uusia toimivia keinoja houkutella hakijoita. Hyvää työnantajakuvaa rakentaa jokainen organisaation jäsen, joka ikinen päivä.

Talouden tasapainottaminen oli vallitseva teema jälleen vuonna 2023. Vuoden aikana jouduimme tekemään talouden säästötoimenpiteitä sekä vuoden 2023 osalta että talousarviota 2024 laadittaessa. Tiukka taloustilanne tuo tulevinakin vuosina haasteita. Toistaiseksi on kuitenkin vältytty

henkilöstön vähennystoimenpiteiltä ja henkilöstökulujen leikkauksilta. Vuoden aikana kaupungin organisaatiosta ovat siirtyneet liikkeen luovutuksella pois eläinlääkärit sekä maahanmuuttajapalveluista tulkkikeskus, vastaanottokeskus ja ryhmäkoti. Siirrot toteutettiin hallitusti ja hyvässä yhteistoiminnassa.

Keväällä 2023 oli jaossa iso joukko erilaisia paikallisia järjestelyeriä ja myös kaupungin oma määräraha, palkankorotuksiin kohdennettu palkkaohjelmaerä. Kevään neuvottelut pääluottamusmiesten kanssa suunniteltiin hyvin, ja lopputulos edisti kaupungin palkkojen kehitystä hieman isommalla askeleella. Neuvottelut osoittivat sen, että Kotkassa on hyvä keskusteluyhteys työnantajan ja pääluottamusmiesten kesken. Yksimielisyys on helppo saavuttaa, kun tavoitteet ovat saman suuntaiset ja on yhteistä tahtotilaa tehdä hyvää yhteistyötä.

TE-palvelut 2024 -uudistuksen valmistelut etenivät vauhdilla. Perussopimuksista päästiin yksimielisyyteen Etelä-Kymenlaakson kuntien kanssa ja uuden toiminnan suunnittelua on tehty monialaisesti. Vuosi 2024 tehdään vielä tiivistä valmistelutyötä, ja olemme valmiit vastaanottamaan uuden palvelumuodon Kotkan kaupungille 1.1.2025 alkaen.

Työhyvinvointijohtamisen ja henkilökunnan työhyvinvoinnin edistämisen osalta jatkettiin tiivistä ja vahvaa toimintaa. Sairauspoissaolot saatiin käännettyä laskusuuntaiseksi rankan korona-ajan jälkeen. Vuonna 2023 sairauspoissaoloja oli 18,7 päivää/työntekijä, laskua edelliseen vuoteen oli 3,6 päivää. Uusia kehittämistuulia ja lisää työkykyjohtamisen keinoja haettiin Kevan koordinoimasta Kestävää työelämää -hankkeesta. Hankkeen tavoitteena on tukea julkisen alan työpaikkoja selviytymään työkyvyttömyysriskien kasvusta ja pandemia-ajan työkyvylle tuomasta kuormituksesta. Vuonna 2023 kilpailutettiin myös työterveyden palvelut edellisen sopimuskauden päätyttyä. Uudeksi työterveyden toimijaksi saimme Pihlajalinnan. Kaupungilla on paljon hyviä elementtejä kehittää henkilökunnan työhyvinvointia entistä paremmin.

Tästä eteenpäin on hyvä jatkaa reilusti, rohkeasti ja rakkaudella kohti uuden vuoden haasteita!

Minna Uusitalo

henkilöstöjohtaja

Henkilöstöohjelma 2030 käytännössä

Kaupunkistrategiaan perustuva henkilöstöohjelma ohjaa kaupungin henkilöstöpolitiikkaa.

Työnantajalupaus ja arvot

Kotkan kaupungin työnantajalupaus ja henkilöstöohjelman arvot tuovat henkilöstöohjelmaa kohti käytännöntasoa. Näillä pyrimme avaamaan, minkälaista toimintakulttuuria ja työnantajakuvaa haluamme kaupunkiin luoda.

Työnantajalupaus:

Panostamme Kotkan kaupungilla monipuolisesti henkilöstön perehdyttämiseen, hyvinvointiin, työkyvyn edistämiseen sekä koulutukseen ja työssä kehittymiseen.

Työnantajana luomme olosuhteet, joissa on mahdollista työskennellä terveellisesti ja turvallisesti. Viemme työelämän muutokset läpi vastuullisesti yhdessä.

Teemme kaupunkistrategian ja henkilöstöohjelman hengessä rohkeita tekoja, huolehdimme toisistamme ja kaupungistamme reilusti ja rakkaudella.

Vaalimme hyväntahtoisuutta ja myönteistä asennetta.

Työnantajalupaus ja kaupungin arvot; Reiluus, Rakkaus ja Rohkeus luovat henkilöstötoimintaan, esihenkilötyöhön ja työyhteisöjen kehittämiseen perustan kautta koko organisaation. Niistä muodostuu koko kaupungin sisäinen toimintakulttuuri. Henkilöstöohjelma näkyy meidän jokaisen toiminnassa.

Keskeisin lähtökohta kaupungin henkilöstötoiminnassa on oikeudenmukaisuus, tasapuolisuus ja johdonmukaisuus toistemme kohtelussa, niin lähiesihenkilötyössä kuin kaupungin ylimmän johdon ja poliittisten päättäjien sekä työntekijöiden toiminnassa. Samalla korostamme vastuullisuutta, muiden auttamista ja vastavuoroisuutta. Tavoitteenamme on luoda yhtäläisiä mahdollisuuksia kaikille, erilaiset arkitodellisuudet huomioiden. Pyrimme luomaan edellytyksiä yksilöllisiin valintoihin työkyvyn ja elämäntilanteiden haasteissa. Hyvä henkilöstöpolitiikka sisältää varhaista välittämistä ja työkyvyn tukemista. Henkilöstöohjelma nostaa esille inhimillisen toiminnan ja aidon välittämisen.

Haluamme jakaa hyväntahtoisuutta ja myönteistä asennetta. Tämä tarkoittaa lähestymistä reilulla ja ystävällisellä asenteella joustavuutta, luottamusta ja

yhteisöllisyyttä painottaen. Haluamme luoda kaupunkiin arvostavan kohtelun kulttuurin. Se on vastuunkantamista ilmapiiristä, läsnäoloa, huomiointia ja kunnioittamista.

Työyhteisöissä luottamus ja avoimuus luovat turvallisuudentunteen ja se syntyy paitsi välittämisestä, mutta myös johdonmukaisuudesta ja yhteisistä pelisäännöistä. Hyvä johtamiskulttuuri sisältää jämäkkyyden ja tarvittaessa myös asioihin ja epäkohtiin puuttumisen.

Poijumme: Oppiva ja yrittävä Kotka; Upean työympäristön Kotka; yhteinen Kotka

Vaalimme uudistamista ja luovuutta ja suhtaudumme myönteisellä uteliaisuudella tulevaisuuteen. Edistämme avointa vuorovaikutusta ja aitoa kohtaamista kaupungin työyhteisöissä. Se on käytännössä rohkeaa ja rakentavaa keskustelua. Osallistavien puitteiden rakentaminen edistää yhteisöllisyyttä, itseohjautuvuutta ja oma-aloitteisuutta. Keskeistä on myös henkilöstön sitouttaminen ja siten osaamisen säilyttäminen.

Vaikutusmahdollisuuksien lisääminen edistää työn mielekkyyttä ja tämä on elementti, johon meidän tulee panostaa. Onnistunut asiakkaiden palveleminen on toiminnan ja työn keskiössä. Kotkan kaupunki panostaa toimivan, terveen ja turvallisen sekä viihtyisän työympäristön rakentamiseen. Hyödynnämme muutostilanteet kokonaisvaltaisesti työympäristön kehittämiseksi. Ongelmatilanteisiin luodaan avoimet prosessit ja niitä myös sovelletaan käytäntöön systemaattisesti.

Valmennamme ja koulutamme esihenkilöitä pitkäjänteisesti ja systemaattisesti. Esihenkilötaitojen ohella painotamme kaikkien työyhteisön jäsenten hyviä työyhteisötaitoja.

Kestävä talous, digitaalisuus sekä ilmasto ja luonnon monimuotoisuus

Kaupungin henkilöstöresursointia ja rekrytointeja ohjataan henkilöstösuunnitelman avulla. Tehokkaalla henkilöstösuunnittelulla pyrimme turvaamaan riittävät henkilöstöresurssit. Kehittämistoimia kohdennamme laadukkaaseen rekrytointiin ja myös uuden henkilöstön perehdyttämiseen. Huomiota kiinnitämme myös nykyisen henkilöstön sitouttamiseen ja pitovoiman vahvistamiseen. Isona haasteena näemme kilpailukykyisen palkkauksen.

Henkilöstöohjelman digitaalisuustavoitteet antavat kehittämistyöhömme mahdollisuuksia tehdä asioita uudella tavalla. Henkilöstöohjelmaan on nostettu myös kestävän kehityksen ja ilmaston suojeluun vaikuttavia tavoitteita.

Henkilöstökertomukseen on avattu tunnuslukuina henkilöstöohjelman seurantamittarit.

Pääluottamusmiesten terveiset

Millainen oli vuosi 2023 Kotkan kaupungin pääluottamusmiestoiminnan näkökulmasta?

Koronaa esiintyi kaupungin yksiköissä edelleen vuoden 2023 aikana ja tämän myötä monet työpaikka- ja tiimikokoukset jatkuivat Teamsillä. Huoli työntekijöiden todellisesta jaksamisesta sekä tiedonkulusta työpaikoilta pääluottamusmiehille oli edelleen olemassa, vaikka työpaikkakäyntejä jossain määrin voitiinkin toteuttaa. Tiedonkulku työnantajan ja pääluottamusmiesten välillä on ollut korostetussa asemassa. Henkilöstön sairastavuus ja riittävyys toivat paljon kysymyksiä ja pohdintoja vuoden 2023 aikana. Sijaisten rekrytointivaikeudet toivat esille huolen, kuinka pitkälle pitää jaksaa ja venyä. Esimiesten ja vastuualuejohtajien työmäärän lisääntyminen äärirajoille aiheutti huolta heidän työhyvinvoinnistaan.

Maahanmuuttajapalveluiden osalta yt-neuvottelut koskivat ryhmäkotia ja vastaanottokeskusta, jotka siirtyivät yksityisille toimijoille. Varhaiskasvatuksessa käytiin YT-kuulemisia henkilöstön toimipiste siirtojen takia lapsimäärän alueellisen vaihtelevuuden vuoksi. YT-neuvottelut aloitettiin vuoden 2023 aikana, koska TE-palvelut (TE24 uudistus) siirtyvät kunnille 1.1.2025. Eläinlääkäreiden YT-neuvottelu järjestettiin loppuvuodesta, heidän siirtyessä Haminan kaupungin palvelukseen 1.1.2024. Jatkossa Kotkan kaupunki ostaa palvelut Haminan kaupungilta. Kielihäiriöisten lasten opetuksesta käytiin YT-neuvottelua keväällä 2023.

Paikallisia järjestelyeräneuvotteluja käytiin useita kevään aikana, hyvässä yhteistyössä työnantajan ja järjestöjen kesken. Kotkan omaa palkkaohjelmaa käytettiin johdon palkkauksen kehittämiseen.
Talouden tasapainottamisohjelma aiheutti vastuualuejohtajille ja yksiköjen esimiehille paljon pohdittavaa, miten säästöjä saataisiin aikaan. Henkilöstönedustajien näkökulmasta säästöjä on lähes mahdoton löytää ilman, että palveluiden laatu heikkenee ja henkilöstö uupuu.

Pääluottamusmiestoiminnasta

Osan pääluottamusmiesten vähentyneestä ajankäytöstä huolimatta yhteistyö henkilöstöasioiden yksikön ja esihenkilöiden kanssa on sujunut suhteellisen hyvin, kiitos osittain perustyötä tekevien pääluottamusmiesten lähiesihenkilöiden ymmärtäväisyydestä haasteellisen tehtävän suorittamiseen.

Tiivis yhteistyö kaupungin johdon ja viranhaltijoiden kanssa on ollut vahva tuki henkilöstöön liittyvien asioiden eteenpäin viemisessä.
Yhteistyö poliittisten päätöksentekijöiden kanssa on palannut normaaliksi ja tapaamisia kaupunginhallituksen ja valtuuston puheenjohtajien sekä valtuutettujen kanssa on järjestetty.
Yhteistyötä henkilöstönedustajien ja johdon, viranhaltijoiden sekä poliittisten päättäjien kesken tarvitaan tulevina vuosina ennusteissa olevien talouden haasteiden ratkaisemisessa.
Kotkassa pääluottamusmiehet otetaan pääsääntöisesti hyvissä ajoin mukaan asioiden valmisteluun.

PÄÄLUOTTAMUSMIEHINÄ TOIMINEET VUONNA 2023

Minna Paavola JUKO/OAJ

Anna Pasanen SuPer

Marja-Riitta Mänttäri Tehy

Jouni Tiilikainen JHL 31.10.2023 asti

Pirjo Mussalo JHL

Nina Rauhala Jyty

Niina Harkko JUKO 31.7.2023 asti

Tarja Renlund JUKO 1.8.2023 alkaen

CITY BY THE SEA
KOTKA
MERIKAUPUNKI

Henkilöstöpanokset

Vuonna 2023 Kotkan kaupungin keskimääräinen henkilöstömäärä oli 1845 henkilöä. Henkilöstömäärä laski hieman edellisvuodesta. Vähennys tapahtui vakituisten työntekijöiden kohdalla.

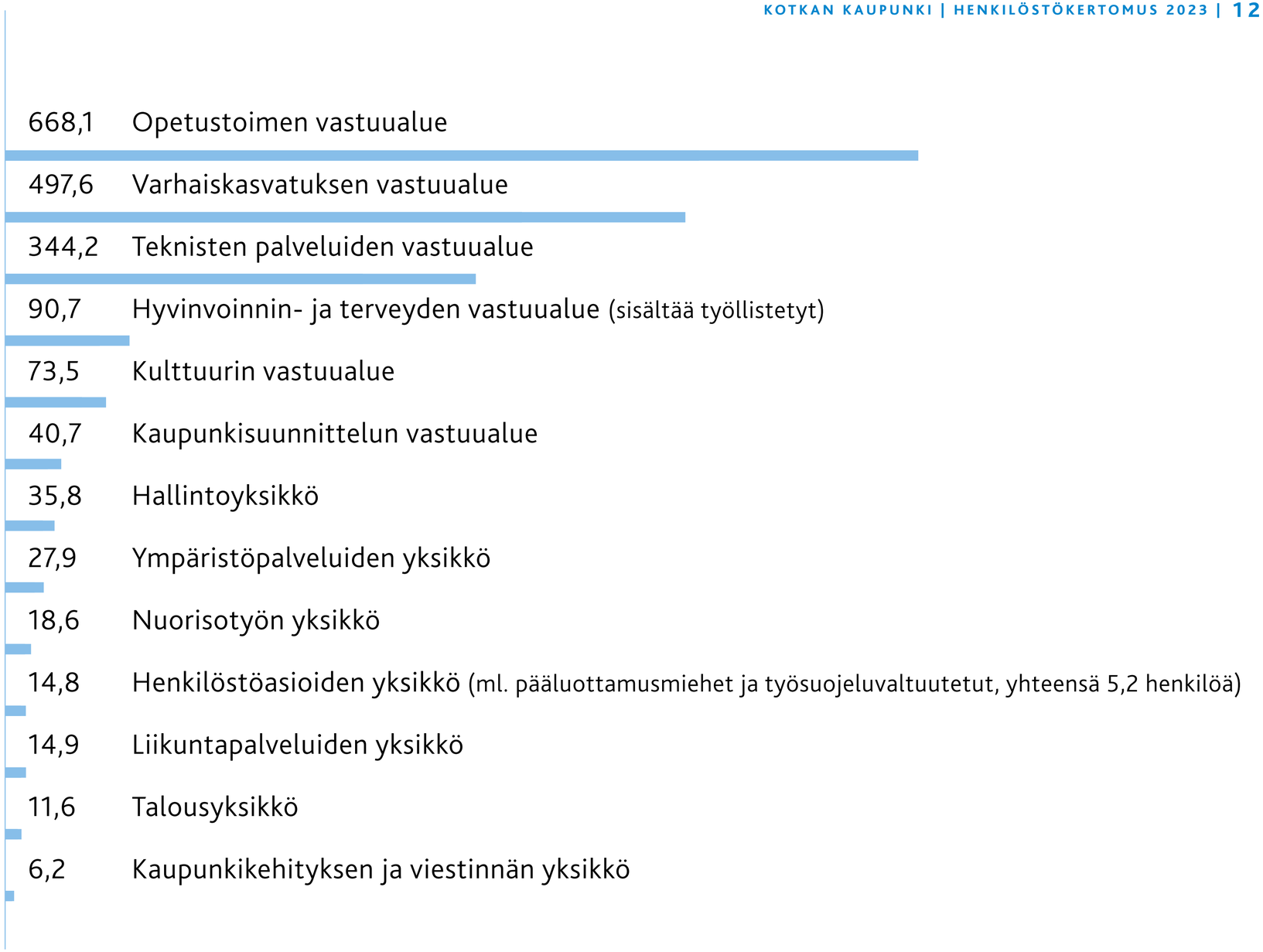
- Vuonna 2023 määräaikaisia 418 henkilöä (edellisvuonna 2022 määräaikaisia 419 henkilöä).
- Vuonna 2023 vakituisia 1427 henkilöä (edellisvuonna 2022 vakituisia 1464 henkilöä).

Vakituisten työntekijöiden määrän väheneminen johtui maahanmuuttajapalveluiden toimintojen (tulkkikeskus, vastaanottokeskus, ryhmäkoti) siirtymisestä pois Kotkan kaupungilta.

KESKIMÄÄRÄINEN HENKILÖSTÖMÄÄRÄ KOTKAN KAUPUNGILLA 2018–2023

2018	3031
2019	1784
2020	1757
2021	1816
2022	1883
2023	1845
Erotus 2022–2023	-38

Keskimääräinen henkilöstömäärä vastuualueilla

Kotkan kaupungilla palvelussuhteet ovat tyypillisimmin vakituisia ja keskimäärin melko pitkiä.
Henkilöstön keski-ikä on koko Kotkan kaupungilla noin 47 vuotta, mutta tässä on vaihtelua vastuualueittain.

	MÄÄRÄAIKAINEN		VAKITUINEN		YHTEENSÄ	
	Keski-ikä	Keskimääräinen palvelusaika	Keski-ikä	Keskimääräinen palvelusaika	Keski-ikä	Keskimääräinen palvelusaika
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	35	1,7	51	14,6	50	13,6
Kulttuurin vastuualue	40	2,8	51	15,6	50	14,2
Liikuntapalveluiden yksikkö	29	1,7	37	7,5	34	5,5
Nuorisotyön yksikkö	44	3,3	39	8,3	40	7,1
Opetustoimen vastuualue	42	6,1	47	13,4	45	11,5
Hyvinvoinnin ja terveydenhuollon vastuualue	45	4,7	50	10	47	6,5
Teknisten palvelujen vastuualue	46	2,6	51	14,4	50	13,6
Varhaiskasvatuksen vastuualue	40	5,8	49	17,4	47	14,5
Ympäristöpalvelujen yksikkö	37	1,8	49	12,1	48	11,4
Henkilöstöasioiden yksikkö	0	0	52	16,9	52	16,9
Talousyksikkö	0	0	50	11,3	50	11,3
Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö	0	0	55	9,9	55	9,9
Hallintoyksikkö	53	5,4	47,6	16,4	48	15,5
Koko kaupunki	42	5,4	49	14,6	47	12,6

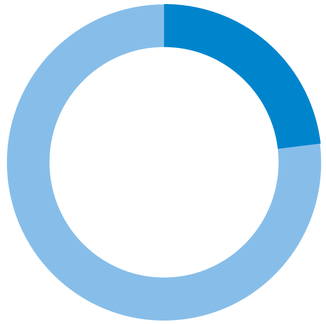
HTV2: määräaikainen ja vakituinen henkilöstö

HTV2 on yhdelle kokoaikaiselle henkilölle maksettu työpanos vuodessa, pois lukien vain palkattomat poissaolot. Kumulatiivinen HTV2-luku oli vuonna 2023 koko henkilöstön osalta 1743,7.

Edellisvuoteen verraten Kotkan kaupungin HTV2-luvut olivat vuonna 2023 laskeneet jonkin verran vakituisen henkilöstön osalta.

Vuonna 2022:

- määräaikaisen henkilöstön HTV2-luku oli 414,7
- vakituisen henkilöstön HTV2-luku oli 1359,5
- yhteensä HTV2-luku oli: 1774,2

KOTKAN KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ HTV2 VUONNA 2023

HTV2 Vakituiset 1 341,5

HTV2 Määräaikaiset 402,2

HTV2: MÄÄRÄAIKAINEN JA VAKITUINEN HENKILÖSTÖ

	MÄÄRÄAIKAISET	VAKITUISET	YHTEENSÄ
Opetustoimen vastuualue	153,3	465	618,3
Varhaiskasvatuksen vastuualue	141	325,8	466,8
Teknisten palvelujen vastuualue	34,2	302,2	336,4
Kulttuurivastuualue	9,2	63,3	72,5
Hyvinvoinnin- ja terveydenhuollon vastuualue	24,6	38,7	63,3
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	2,5	37,1	39,6
Ympäristöpalvelujen yksikkö	4,4	25,8	30,2
Hallintoyksikkö	3,1	27,4	30,6
Nuorisotyön yksikkö	2,1	14,5	16,6
Henkilöstöasioiden yksikkö*	0,3	13,9	14,2
Liikuntapalveluiden yksikkö	2,9	10,5	13,4
Talousyksikkö	0	11,6	11,6
Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö	0,5	5,4	5,9
Työllistetyt	24,2	0	24,2

*mukaan lukien pääluottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut, yht. 5,2 hlöä

Maksetut palkat ja palkkiot

Vuoden 2023 aikana maksuun tuli useita palkankorotuksia:

KVTES, SOTE-sopimus, TS, TTES 1.6.2023
- yleiskorotus 2,2 %
- paikallinen järjestelyerä 0,4 % + 0,3 %
- paikallinen kehittämiserä 1,2 %
- kertaerä 467 € (viimeistään 30.6.2023)
- KVTES Liite 5 lisäkertaerä 120 €

OVTES 1.6.2023
- yleiskorotus 2,02 %
- paikallinen järjestelyerä 0,4 % + 0,3 %
- paikallinen kehittämiserä 1,2 %
- kertaerä 467 € (viimeistään 30.6.2023)
- osio G lisäkertaerä 150 €

LS 1.6.2023
- yleiskorotus 0,7 %
- paikallinen järjestelyerä 0,3 %
- paikallinen kehittämiserä 1,2 %
- kertaerä 467 € (viimeistään 30.6.2023)
- 1.10.2023 yleiskorotus 0,77 %

Lisäksi jaettiin järjestelyerien yhteydessä 18500 euroa kaupungin omaa palkkaohjelmaerää.

KOTKAN KAUPUNGIN PALKAT JA PALKKIOT VUOSINA 2020–2023

2020	63148000
2021	67561000
2022	70753000
2023	73170000

Lisä- ja ylityöt

Vuonna 2023 ylitöitä muodostui viereisen taulukon mukaisesti eri vastuualueilla.

Ylityökertymät muodostuivat teknisten palveluiden osalta muun muassa katujen ja alueiden talvihoidosta, ja muilla vastuualueilla poissaolojen sijaistuksista sekä muista lisätehtävistä (esimerkiksi hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamista töistä).

KOTKAN KAUPUNKI, LISÄ- JA YLITYÖKUSTANNUKSET EUROINA

	2020	2021	2022	2023
Hallintoyksikkö	704,53	5 345,58	2 465,38	5 349,09
Vaalit	0	5 894,77	1 943,46	3 068,35
Talousyksikkö	760,77	0	2 244,00	6 465,88
Henkilöstöasioiden yksikkö	0	123,29	411,56	0
Ympäristöpalvelujen yksikkö	555,72	621,29	134,75	155,80
Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö	0	59,75	2 919,10	3 088,86
Kulttuurin vastuualue	476,53	1 542,96	14 306,23	31 592,32
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	467,25	3 056,79	0	2 618,24
Teknisten palvelujen vastuualue	82 032,62	185 580,04	136 927,14	83 768,82
Opetustoimen vastuualue	598,48	308,48	354,36	564,32
Varhaiskasvatuksen vastuualue	6 621,92	5 995,61	9 904,59	83 65,85
Nuorisotyön yksikkö	0	0	97,76	400,45
Liikuntapalveluiden yksikkö	2 506,13	2 857,14	4 102,91	5 883,32
Hyvinvoinnin- ja terveydenhuollon vastuualue	5 945,54	10 533,52	24 084,98	12 752,90
Yhteensä euroina	100 669,49	22 1919,22	199 896,22	164 074,20

Henkilökohtaiset lisät

Työntekijälle voidaan maksaa varsinaiseen palkkaan kuuluvaa euromääräistä henkilökohtaista lisää, jonka perusteena ovat henkilökohtaiset työtulokset ja ammatinhallinta sekä muut paikallisesti määritellyt henkilökohtaiset taidot. Esihenkilöt ovat Kotkan kaupungin ohjeistuksen mukaisesti ehdottaneet henkilökohtaisia lisiä työntekijöille. Niitä on jaettu sopimusaloittain yllä olevan taulukon mukaisesti.

VASTUUALUE	Vuosikulu yhteensä euroina sis. lomaraha ja sivukulut
Hallintoyksikkö	705,73
Henkilöstöasioiden yksikkö	5631,76
Talousyksikkö	4603,76
Ympäristöpalvelujen yksikkö	11469,72
Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö	0
Kulttuurin vastuualue	10089,92
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	28144,15
Teknisten palvelujen vastuualue	58066,22
Opetustoimen vastuualue	91624,44
Varhaiskasvatuksen vastuualue	59017,52
Nuorisotyön yksikkö	7559,36
Liikuntapalveluiden yksikkö	1573,10
Hyvinvoinnin- ja terveydenhuollon vastuualue	28348,59
Koko kaupunki yhteensä	**306834,28**
KVTES yhteensä	153008,59
TS yhteensä	64797,53
OVTES yhteensä	59701,87
LS yhteensä	2870,10
SOTE-sopimus yhteensä	14849,47
TTES yhteensä	11606,71
Kaikki sopimusalat yhteensä	**306834,28**

Hyty-palkkiot

Esihenkilö voi halutessaan palkita työntekijäänsä hyvästä työsuorituksesta kertapalkkion luonteisella hyty-palkkiolla. Sen avulla voi kiittää, palkita tai kannustaa työntekijöitä. Palkkio on tarkoitettu ”matalan kynnyksen” palkitsemiskeinoksi ja sitä voidaan maksaa esimerkiksi toiminnallisesti tärkeän projektin tai muun yksittäisen tavoitteen tai asian onnistumisesta, ei normaalista työstä.

Vuonna 2023 hyty-palkkio myönnettiin 72 henkilölle. Hyty-palkkioita maksettiin yhteensä 15 377 €. Palkitsemista käytettiin vähemmän kuin edellisvuonna 2022. Silloin hyty-palkkioita myönnettiin 135 henkilölle ja niitä maksettiin yhteensä 30 990 €.

Palkattomat vapaat säästösyistä

Palkatonta vapaata säästösyistä on mahdollista käyttää sellaisissa töissä ja tilanteissa, joissa toiminta kyetään järjestämään vapaiden aikana ilman sijaisia tai vapaan vuoksi muuten kohoavia kustannuksia.

Vuonna 2023 palkatonta vapaata säästösyistä pidettiin hivenen enemmän kuin edellisvuonna. Säästövaikutus pysyi suunnilleen edellisvuoden tasolla.

PALKATON VAPAA SÄÄSTÖSYISTÄ

	2020	2021	2022	2023
Henkilöitä	358	321	335	303
Päivät	2411	2302	2388	2426
Säästövaikutus	181066	184493	253080	249957

CITY BY THE SEA
KOTKA
MERIKAUPUNKI

Rekrytoinnit

Työpaikkoja oli vuonna 2023 avoinna 333 kappaletta. Hakemuksia niihin tuli 2481 kappaletta. Keskimäärin hakemuksia jokaista avointa tehtävää kohden tuli vuonna 2023 jonkin verran enemmän kuin edellisvuonna. Vuonna 2022 avoimia työpaikkoja oli kaiken kaikkiaan 403. Hakemuksia niihin tuli 2473. Vuonna 2022 saatiin siis 6,1 hakemusta tehtävää kohden ja vuotta myöhemmin hieman enemmän eli 7,5 hakemusta tehtävää kohden.

Vuosittainen vaihtelu onkin tavanomaista, riippuen kulloinkin avoinna olevista tehtävistä sekä mahdollisesti alueen yleisestä työllisyystilanteesta.

Vuonna 2023 kesätyöpaikkoihin hakijoita oli 470 ja kesätyöpaikkoja tarjottiin 124

REKRYTOINNIT VASTUUALUEITTAIN 2023

	Työpaikat vakinainen	Työpaikat määräaikainen	Työpaikat	Hakemukset	Hakemuksia per avoin tehtävä
Hallintoyksikkö	5	2	7	121	17,3
Henkilöstöasioiden yksikkö	1	0	1	42	42
Hyvinvoinnin- ja terveyden vastuualue	0	13	13	61	4,7
Kaupunkikehityksen ja viestinnän yksikkö	0	0	0	0	0
Kaupunkisuunnittelun vastuualue	4	0	4	52	13
Kulttuurin vastuualue	7	2	9	122	13,6
Liikuntapalveluiden yksikkö	0	2	2	12	6
Nuorisotyön yksikkö	2	2	4	43	10,8
Opetustoimen vastuualue	58	116	174	1146	6,6
Talousyksikkö	2	0	2	41	20,5
Teknisten palveluiden vastuualue	24	8	32	434	13,6
Varhaiskasvatuksen vastuualue	51	247	78	223	2,9
Ympäristöpalveluiden yksikkö	5	2	7	184	26,3
Yhteensä	**159**	**174**	**333**	**2481**	**7,5**

Rekrytointiin panostamisen toimenpiteet 2023

Monilla aloilla ilmenee valtakunnallisesti haasteita osaavan työvoiman saatavuudessa.
Vuonna 2023 Kotkan kaupungilla kiinnitettiin erityistä huomiota rekrytoinnin vahvistamiseen.

- Tietoiskut esihenkilöille Kuntarekrystä (rekrytointi & sijaisrekrytointi)

- Henkilöstöasioiden yksikön asiantuntijat osallistuivat seuraaviin rekrymarkkinointitapahtumiin:
  - TE-toimiston järjestämä kesätyötapahtuma
  - XAMK työelämäpäivät sekä XAMK sosionomi opiskelijoiden tapaamiset
  - Työnhaun pikatreffit nuorille työnhakijoille
  - Sunilan rekrytapahtuma Ekamilla
  - Rekry-, työelämä- ja koulutusmessut SatamaAreenalla

- Varhaiskasvatuksen vastuualueella kokeiltiin Kuntarekryn some-kampanjaa ja teknisten palveluiden vastuualueelle hankittiin apua rekrytointiin ulkopuoliselta rekrytointiyritykseltä.

- Työantajasivuja (kotka.fi) päivitettiin mm. tuomalla uusia työntekijöiden uratarinoita

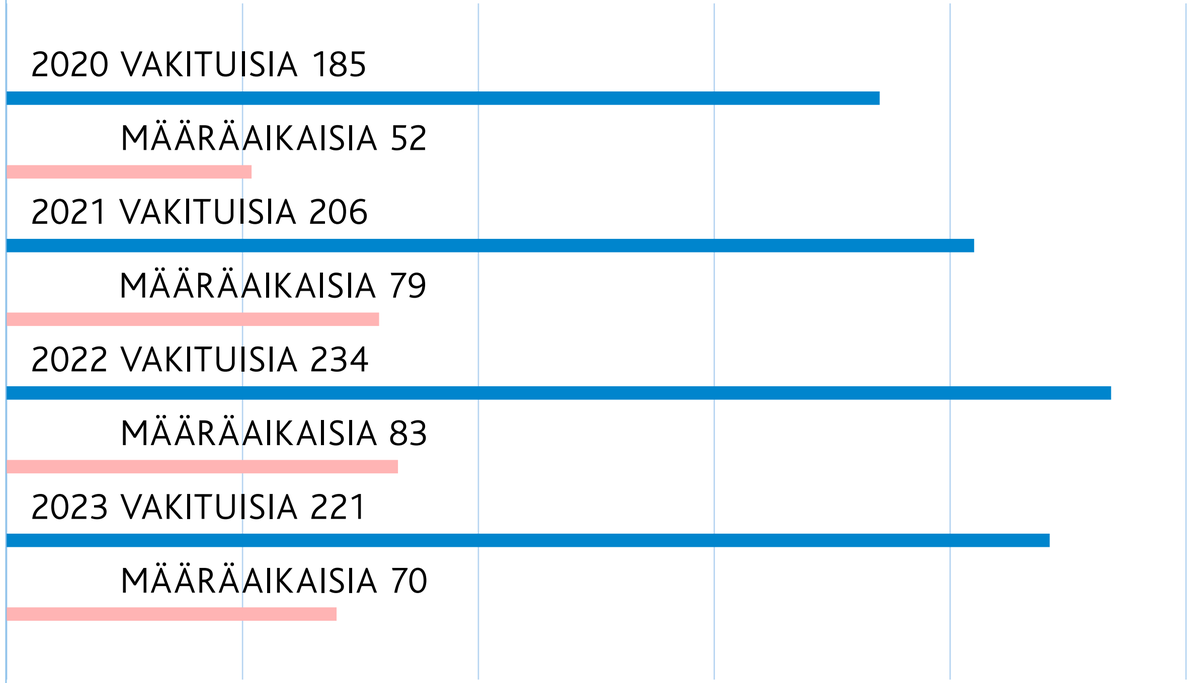
- Lisäksi sisäiset, säännölliset yhteistyötapaamiset rekrytointimarkkinointiin liittyen, Kotkan kaupungin henkilöstöasioiden yksikkö ja viestintä.

Kaikissa vakinaisissa ja määräaikaisissa rekrytoinneissa tulee pyytää täyttölupa ennen rekrytointiprosessin aloittamista. Täyttölupamenettelyn tarkoituksena on rekrytointien keskitetympi hallinta.

Vakinaisesti täytettävien palvelussuhteiden täyttölupahakemukset viedään kaupunginhallituksen päätettäväksi. Määräaikaisten palvelussuhteiden täyttöluvat myöntää henkilöstöjohtaja. Täyttölupa myönnetään perustellusta syystä.

Täyttölupakäytännön mukaisesti avoimeksi tuleva virka tai tehtävä täytetään vain välttämättömissä tilanteissa, tehtävät organisoidaan ensisijaisesti muilla tavoin. Samalla arvioidaan, mitä toimintoja tai tehtäviä voi jättää tekemättä ja mitä toimintoja lopetetaan kokonaan.

TEHTÄVIEN TÄYTTÖLUVAT

Henkilöstövaihtuvuus

Henkilöstövaihtuvuuden syitä seurataan, arvioidaan ja analysoidaan operatiivisen esihenkilötyön tasolla henkilöstöasioiden yksikön, vastuualuejohtajien ja esihenkilöiden toimesta. Kotkan kaupungin henkilöstövaihtuvuus ei ole huolestuttavan suurta tai poikkeavaa ja siitä syystä kaupunginhallituksen tai kaupunginvaltuuston tasolle asiasta ei ole laajemmin raportoitu.

Irtisanomisen syitä tilastoidaan palkkajärjestelmään irtisanoutumisen yhteydessä. Tämän tilaston mukaan pääasiallisia lähdön syitä ovat eläkkeelle siirtyminen ja irtisanoutuminen siirtyessä toisen työnantajan palvelukseen.

VAKITUISTEN PALVELUSSUHTEIDEN PÄÄTTYMISSYYT 2023

Irtisanoutunut / työ päättynyt	96
Eläke	40
Yhteensä	136

Kotkan kaupungilla on käytössä lähtökeskustelukäytäntö, jossa henkilöstövaihtuvuuden syitä kartoitetaan. Lähtökeskustelujen toivotaan toteutettavan ainakin vakituisten ja pitkien määräaikaisten tehtävien poislähtijöiden kohdalla. Lähtökeskusteluja käydään vastuualueilla jonkin verran. Lähtökeskustelujen toteutusastetta pyritään edelleen nostamaan, ja asiasta on muistutettu esihenkilöinfoissa vuonna 2023. Kun työntekijä on lähdössä Kotkan kaupungilta, hän joko käy lähtökeskustelun esihenkilönsä kanssa tai täyttää itsenäisesti lähtökeskustelulomakkeen. Lähtökeskustelulomakkeet palautuvat sähköisen järjestelmän kautta henkilöstöasioiden yksikköön. Myös paperisia lomakkeita on mahdollista käyttää. Kaikki lähtökeskustelujen vastaukset käydään läpi henkilöstöasioiden yksikössä. Tarvittaessa lähtökeskustelujen esiin nostamista asioista keskustellaan myös vastuualuejohdon ja esihenkilöiden kanssa.

Vuoden 2023 aikana lähtökeskusteluja on raportoitu 51 kappaletta. Näissä poislähdön syiksi oli mainittu seuraavia:

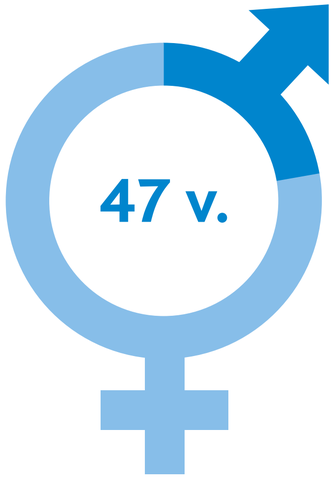
- Toisen työnantajan palvelukseen
- Vanhuuseläkkeelle
- Irtisanoutuminen / Muu syy
- Kotkan kaupungille toiseen tehtävään
- Opiskelemaan

Lomakkeessa kysytään eri näkökulmista tyytyväisyydestä Kotkan kaupunkiin työnantajana sekä lähdön syistä tarkemmin. Suurin osa lähtökyselyyn vastanneista kokee, että työhön on ollut vaikutusmahdollisuuksia ja että yhteistyö esihenkilön ja muun työyhteisön kanssa on ollut hyvää. Yksittäisiä poikkeamia tulee toisinaan esiin, ja näissä tapauksissa tilanteet on yleensä tunnistettu jo aikaisemmin palvelussuhteen aikana ja toimenpiteisiin on useimmiten jo ryhdytty ennen työntekijän poislähtöä ja lähtökeskustelua.

Henkilöstön ikärakenne

Kotkan kaupungin henkilöstöstä 78 % on naisia. Suurimmista vastuualueista erityisesti varhaiskasvatuksen henkilöstö on naisvoittoista: vain 2 % henkilöstöstä on miehiä. Sen sijaan toisella isolla vastuualueella, teknisissä palveluissa, miesten osuus on noin 49 %.

Vuonna 2023 henkilöstön keski-ikä oli edelleen 47 vuotta. Naisten osalta 50–54 -vuotiaat olivat suurin ikäryhmä, miesten osalta 55–59 -vuotiaat.

KOTKAN KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ

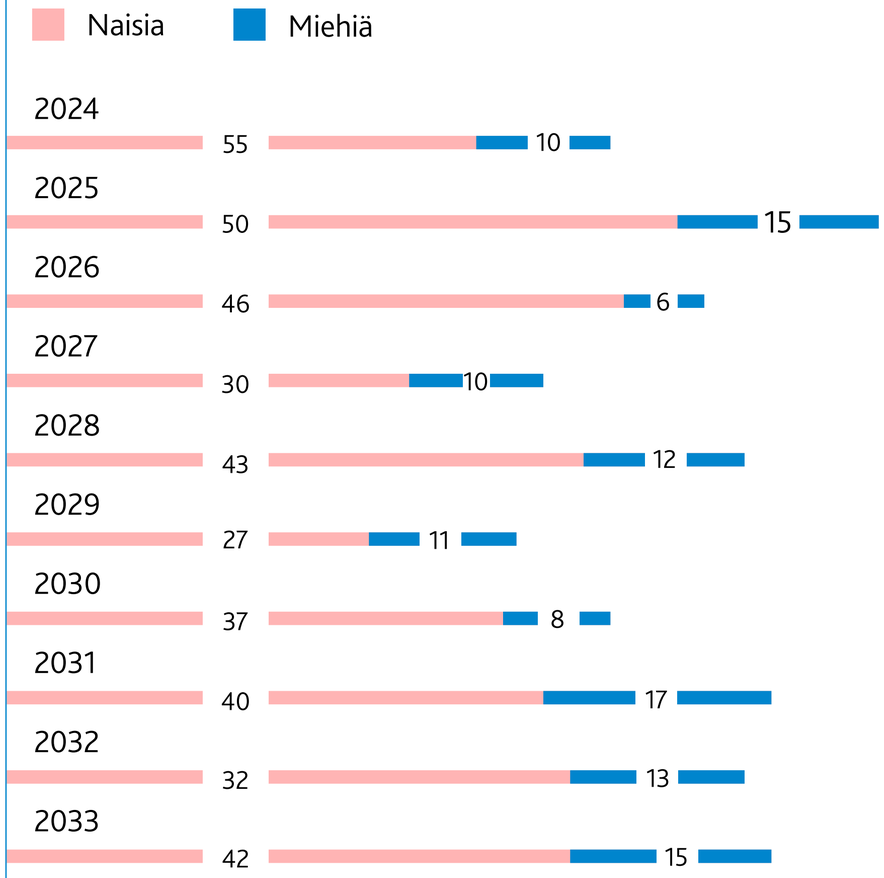
Naisia 78 prosenttia ja miehiä 22 prosenttia.
Keski-ikä 47 vuotta.

CITY BY THE SEA
KOTKA
MERIKAUPUNKI

Eläkeiän saavuttavat lähivuosina

Lähivuosinakin eläkkeelle jäävien määrä on suuri Kotkan kaupungilla. Sukupolvenvaihdos on ja tulee jatkossakin olemaan käynnissä useassa kaupungin työyksikössä.

ELÄKEIÄN SAAVUTTAVAT VUOSITTAIN

Eläketapahtumat

Kotkan kaupungin henkilöstöstä eläkkeelle siirtyi yhteensä 51 työntekijää, kun määrä edellisenä vuonna oli 59. Kaikkien eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 62,9 vuotta eli 0,6 vuotta korkeampi kuin edellisenä vuonna. Verrokkina on suuret kunnat, joilla vastaava luku on 61,1 vuotta vuonna 2023. Eläkkeelle siirtyneiden kokonaismäärä väheni.

Vanhuuseläkkeelle siirtyneitä oli 37 ja heidän keski-ikänsä oli 64,6 vuotta, kun vuonna 2022 vanhuuseläkkeille siirtyneitä oli 39 keski-iän ollessa 64,7.

Työkyvyttömyyseläkkeelle ja kuntoutustuelle (=määräaikainen työkyvyttömyyseläke) siirtyi yhteensä 7 henkilöä (10 henkilöä vuonna 2022). Osatyökyvyttömyyseläkeratkaisuja oli 7. Tavoitteena on edelleen osatyökykyisten työssä jatkamisen tukeminen ja työuran pidentäminen.

Työkyvyttömyyseläkemaksu oli 1,2 % palkkasummasta (1,3 % vuonna 2022). Työkyvyttömyyseläkemaksu määräytyy työnantajan työkyvyttömyysriskin perusteella, mihin voidaan vaikuttaa ennakoimalla sekä toimivalla työkykyjohtamisella.

Työhyvinvointi

Kotkan kaupungilla esihenkilö voi myöntää sairauspoissaoloa enintään viisi päivää. Vuonna 2023 esihenkilön myöntämien sairauspoissaolopäivien määrä kasvoi hieman edellisvuodesta.

Vuonna 2023 yhteensä 1018 työntekijällä oli 1-10 päivän sairauspoissaolo, näistä kertyi poissaolopäiviä kalenteripäivinä yhteensä 4693 päivää. Sairastaneita oli Kotkan kaupungilla yhteensä 1664 henkilöä, poissaolopäiviä kalenteripäivinä yhteensä 36 880.

ESIHENKILÖN MYÖNTÄMÄT SAIRAUSPOISSAOLOT

	2020	2021	2022	2023
Henkilöiden lukumäärä	1133	1133	1367	1440
Sairauspoissaolopäiviä yhteensä	5461	5896	8031	8925

Kotkan kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot laskivat edellisvuodesta 3,6 päivää/ hlö. Vuoden 2022 korkeat sairauspoissaololuvut selittyivät pitkälti koronatartunnoilla. Koronan sairasti 60–70 % kaupungin henkilökunnasta vuoden 2022 aikana. Sairauspoissaolojen määrä on vuonna 2023 pudonnut lähemmäs aiempaa tasoa, vaikka koronavirustartuntoja edelleen esiintyy.

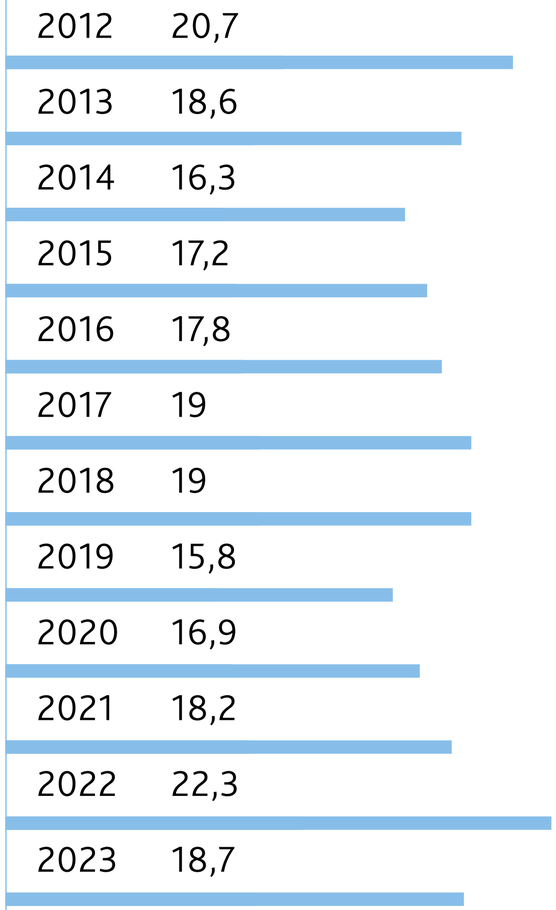
Työterveyshuollon ilmoittamien sairauspoissaolopäivien suurimpien ryhmien osalta tuki- ja liikuntaelinsairauksista ja mielenterveyssyistä aiheutuneet poissaolot ovat lisääntyneet loppuvuotta kohti mentäessä. Pitkät, yli 90 päivän poissaolot ovat kasvussa. Työterveys on tehnyt aktiivista työkykyriskiseurantaa ja ratkaisuja on haettu yhteistyössä.

SAIRAUSPOISSAOLOT

Kotkan kaupunki yhteensä	2022	2023	Muutos 2022–2023
	päivää/hlö	päivää/hlö	päivää/hlö
	22,3	18,7	-3,6
Kustannus euroina	3340446	2913209	-427234

Viime vuosien sairauspoissaolopäivien määriä tarkasteltaessa voidaan huomata, että vaihtelua on ollut jonkin verran. SOTE-alojen poistuttua vuonna 2019 sairauspoissaolot laskivat, samoin tiukimman koronavuoden 2022 jälkeen.

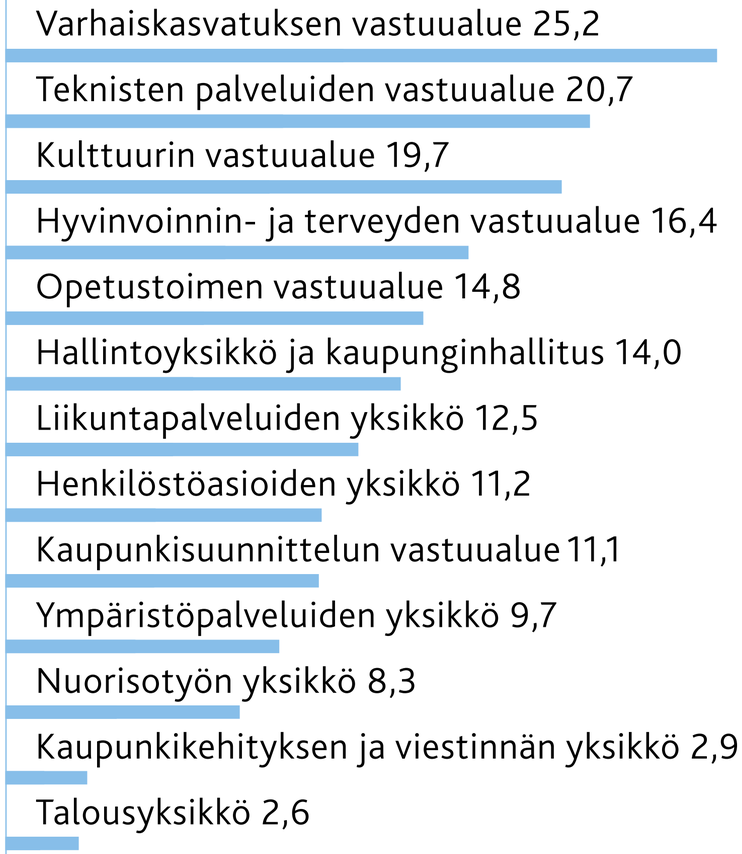
SAIRAUSPOISSAOLOKEHITYS 2021–2023 PÄIVÄÄ/TYÖNTEKIJÄ

Kuten koko Kotkan kaupungilla, myös monella yksittäisellä vastuualueella sairauspoissaolot vähenivät merkittävästi edellisestä vuodesta. Esimerkiksi suurimmalla vastuualueella opetustoimessa sairauspoissaolot olivat vuonna 2022 keskimäärin 18,9 päivää/hlö. Vuonna 2023 vastaava luku oli vain 14,8.

Niin ikään muillakin isoimmilla vastuualueilla tapahtui sairauspoissaolojen vähenemistä. Varhaiskasvatuksen vastuualueella muutos edellisvuoteen oli -4,7 päivää ja teknisten palveluiden vastuualueella -3,3 päivää.

SAIRAUSPOISSAOLOT 2023 / HENKILÖ

Työterveyshuollon toiminta

Kotkan kaupungin henkilöstön työterveyspalvelujen tuottajana toimi Suomen Terveystalo Oy. Työterveyspalvelujen sisältö on kattava sisältäen ennaltaehkäisevän toiminnan (Kela I) sekä työnantajan tarjoaman vapaaehtoisen sairaanhoitopalvelun (Kela II). Sopimus kattaa myös muita tarpeisiin perustuvia palveluja kuten ryhmätoimintoja, joita Kela ei korvaa.

Työterveyspalvelut kilpailutettiin vuonna 2023. Työterveyspalvelujen tuottajaksi valittiin Pihlajalinna Terveys 2.1.2024 alkaen.

Työterveyshuollon toimintasuunnitelman keskeiset tavoitteet perustuivat todettuihin tarpeisiin. Painopisteenä oli mm. työkykyriskien varhainen tunnistaminen ja toimien kohdistaminen riskissä oleviin, osatyökykyisten tukeminen, työkyvyn johtamisen aktiivinen tuki sekä työyhteisön ristiriitatilanteiden varhainen tunnistaminen ja niissä tukeminen. Työterveystoimintaa suunniteltiin ja seurattiin ohjausryhmätapaamisissa avainmittareiden avulla.

Työterveyshuollon ennaltaehkäisevä toiminnan osalta työpaikkaselvityksiä toteutui 14, joista kaikki perusselvityksiä. Työterveystarkastuksia toteutettiin yhteensä 424 (504 tarkastusta vuonna 2022). Työterveys otti käyttöön seulovat työterveystarkastukset työpaikkaselvitysten yhteydessä. Työterveyden ilmoittama terveysprosentti oli 12,9 % (henkilöt, joilla ei ole yhtään sairauspoissaoloa), kun se edellisenä vuonna oli 11,5 %. Työterveyslääkärin ja -hoitajan vastaanottojen käyntimäärät vähenivät. Toiminnan painopiste oli ennaltaehkäisevässä työterveyshuoltopalveluissa. Työterveyspsykologien ja työfysioterapeuttien käyntimäärät olivat vuoden 2022 tasolla. Ravitsemusterapeutin ja sosiaalialan asiantuntijan palveluja käytettiin myös työterveyslääkärin lähetteellä.

Sairaanhoitopalvelut painottuivat lääkärin työterveyspainotteiseen sairaanhoitoon ja hoitajan toteuttamaan sairaanhoidon vastaanottotoimintaan. Erikoislääkärin konsultaatiokäynnit vähenivät. Sopimuksen ja kriteerien mukaisia leikkauspalveluja ei toteutunut yhtään.

Työterveyshuolto toteutti kaksi Tule-ryhmää, joissa lisättiin tietoa liikunnan ja harjoittelun merkityksestä työ- ja toimintakyvyn parantamisessa. Varhaiskasvatuksen henkilöstölle suunnattiin kaksi ergonomialuentoa, jotka tallennettiin ja oli katsottavissa myöhemmin. Työterveys ohjasi osallistujia myös henkilöstöpalvelujen tarjoamiin työkuntoa edistäviin ja ylläpitäviin ryhmätoimintoihin. Ensiapukoulutukset järjestettiin etäpalveluina. Yhtään savuttomuushoitoa ei toteutunut vuonna 2023.

Toimenpiteet	2022	2023
Työyhteisökohtaiset terveystarkastukset	299	229
Työpaikkaselvitykset ja -seurannat	26	14
Työterveysneuvottelut	180	201
Osatyökykyisten tarkastukset	205	195
Erikoislääkärin konsultaatiokäynnit	270	204
Käyntimäärät		
Työterveyslääkäri	4018	2942
Työterveyshoitaja	2876	2411
Työfysioterapeutti	1200	1123
Työterveyspsykologi	623	644

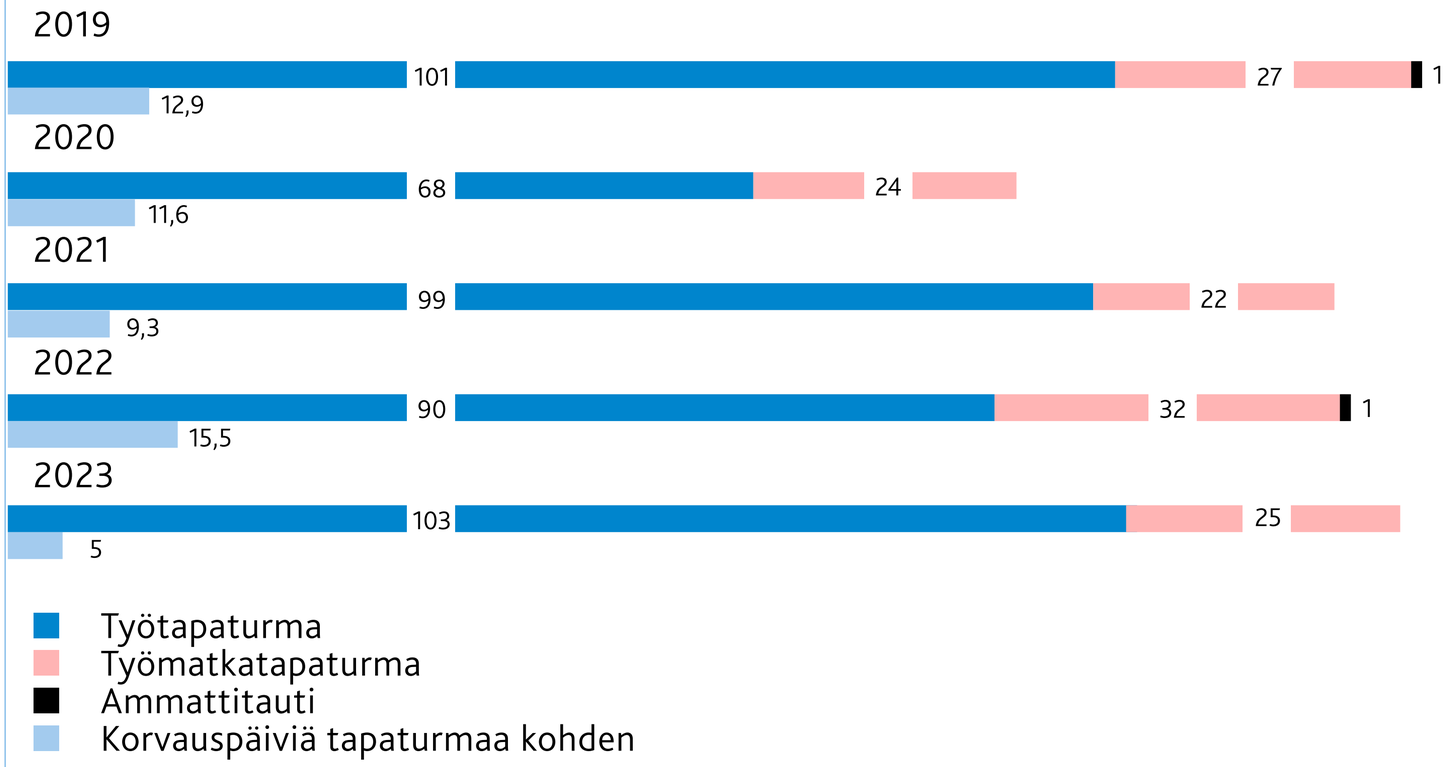
- Aktiivisen tuen toimintamallin mukaisia työntekijän, työterveyden, esihenkilöiden ja työhyvinvointiasiantuntijan kesken käytyjä työterveysneuvotteluja toteutettiin 201 (180 neuvottelua vuonna 2022).
- Tavoitteena oli työkyvyn selvittäminen, työssä jatkamisen tai työhön paluun tukeminen. Työkykyä tukevat ratkaisut suunniteltiin yhteistyössä neuvotteluun osallistuneiden kesken.
- Korvaavan työn prosessi toteutui 36 henkilölle (25 hlöä vuonna 2022).
- Kelan osasairauspäivärahaa käytettiin 48 henkilölle sisältäen 88 jaksoa (23 hlöä, 31 jaksoa vuonna 2022) joko itsenäisenä järjestelynä tai yhdessä korvaavan työn kanssa.
- Työkokeiluja järjestettiin yhteensä 12 ja uudelleen sijoituksia 2 (18 työkokeilua vuonna 2022 ja vuonna 2022 ei yhtään uudelleen sijoitusta).
- Varhaiseen tukeen ja työhön paluuprosessien seurantaan liittyviä työhyvinvointikeskusteluja esihenkilön ja työntekijän sekä tarvittaessa työhyvinvointiasiantuntijan kesken käytiin 91 (52 keskustelua vuonna 2022).

Näiden tukikeinojen myötä mahdollistui varhaisempi työkykyä tukeva ja kuntouttava työhön paluu. Ratkaisujen avulla pyrittiin vaikuttamaan myös sairauspoissaolopäivien määrän vähenemiseen.

Työterveyskustannukset ylittyivät ollen 489,7 euroa/henkilö/vuosi (496,9 euroa vuonna 2022). Sopimuksen mukainen kustannus on 480 euroa/henkilö/vuosi. Ylityksestä ei aiheudu lisäkustannuksia työnantajalle kiinteähintaisen sopimuksen vuoksi. Ennaltaehkäisevän työterveystoiminnan osuus kokonaiskustannuksista oli 46 %, kun se vuonna 2022 oli 49 %. Sairaanhoidon osuus oli 38 % (38 % vuonna 2022). Muiden palvelujen osuus oli 15 % (13 % vuonna 2022). Toiminnan painopiste oli ennaltaehkäisevässä toiminnassa tavoitteiden mukaisesti.

Työtapaturmat

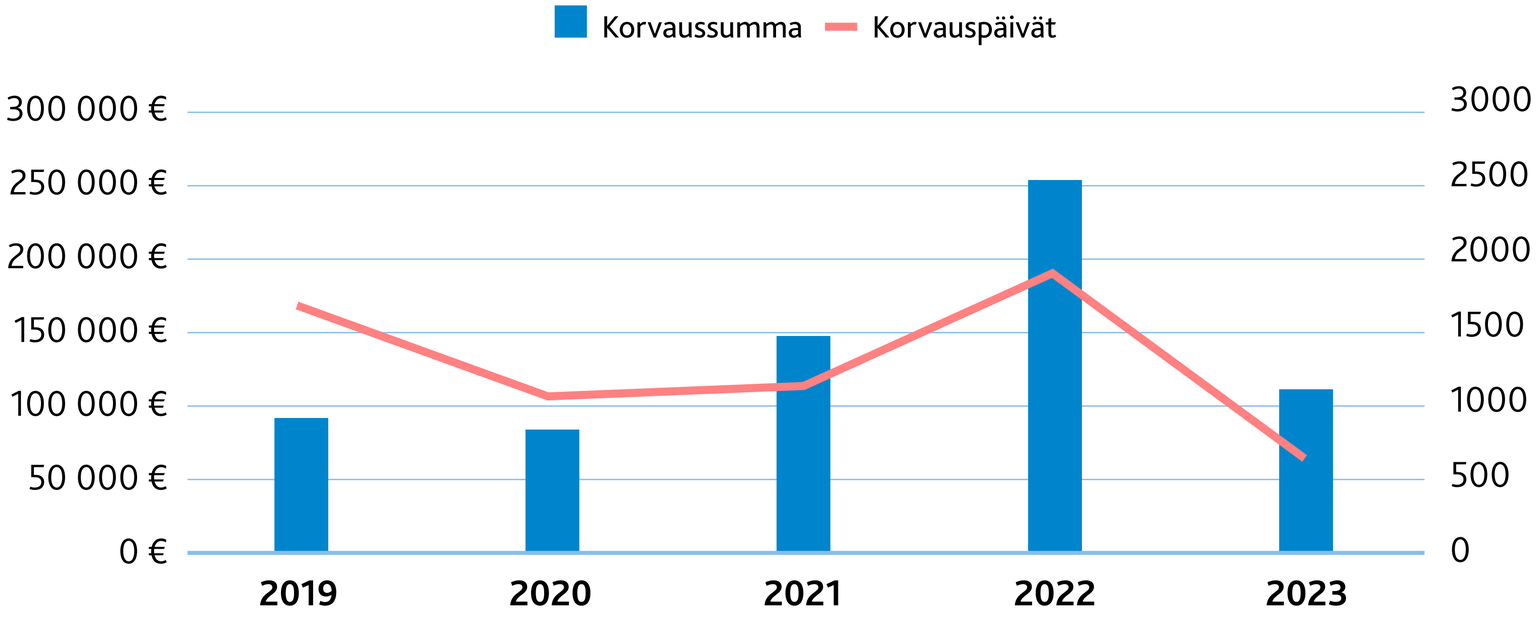
TAPATURMIEN LUKUMÄÄRÄ JA KORVAUSPÄIVÄT TAPATURMAA KOHDEN VUOSINA 2019–2023

Vuosi 2023 noudattelee tapaturmien lukumäärän osalta hyvin tavanomaista linjaa, jota olemme vuosien aikana saaneet seurata. Toki vuosi 2020 oli lievä poikkeus yleisessä trendissä. Silloin tapaturmia sattui tavanomaista selvästi vähemmän. Työsuojelutoiminnan yhtenä keskeisenä tavoitteena on ollut tapaturmien vähentäminen ja kaikista tehdyistä toimenpiteistä huolimatta tapaturmien lukumäärään ei ole juurikaan pystytty vaikuttamaan. Sen sijaan korvauspäivät tapaturmaa kohden näyttäisit vähentyvän vuosittain. Alhaiset korvauspäivät kertovat siitä, että tapahtuneista tapaturmista on seurannut vähemmän poissaoloja. Vuoden 2023 osalta korvauspäivät tapaturmaa kohden on ilahduttavan alhainen (5 päivää/ tapaturma).

Vuosittain suurin korvausluokka tapaturmissa on erilaisesti liukastumiset, kompastumiset, putoamiset, törmäämiset ja horjahtamiset. Vuoden 2023 osalta nämä tapaturmat aiheuttivat yhteensä lähes kaksi kolmasosaa (63 %) kaikista korvauspäivistä. Näitä tapaturmia on pyritty ehkäisemään mm. tiedottamalla henkilöstöä ennakoivasti haasteellisista keliolosuhteista, kouluttamalla esihenkilöitä vastuulliseen työturvallisuusjohtamiseen, tiedottamalla muutenkin koko organisaatiota tapaturmista. Päiväkodeilla on käynnistetty myös pilottihankkeita, joiden teemana on ollut yleinen turvallisuusajattelu, tapaturmien ehkäisy ja jokaisen yksittäisen työntekijän vastuunotto omasta työturvallisuudesta.

KORVAUSSUMMA JA KORVAUSPÄIVÄT YHTEENSÄ VUOSINA 2019–2023

Vuosi 2023 näyttäytyy erityisen myönteisenä edelliseen kahteen vuoteen verrattuna korvaussummien ja korvauspäivien lukumäärän osalta. Vuoden 2023 korvauspäivät ovat vähentyneet yhteen kolmasosaan sitä edeltävään vuoteen 2022 verrattuna. Samoin vuoden 2023 maksetut korvaussummat ovat vähentyneet lähes kahteen viidesosaa vuodesta 2022. Työsuojelutoiminnassa tullaan jatkamaan edelleen sinnikästä työtä tapaturmien vähentämisen suhteen.

CITY BY THE SEA
KOTKA
MERIKAUPUNKI

Tyhy-iltapäivä

Vuosittainen henkilöstön tyhy-iltapäivä vietettiin uudella Pihkoon alakoululla ja sen lähiympäristössä 6.9.2023. Ohjelma oli runsaudessaan totutun monipuolinen. Tästä on kiittäminen erityisesti aktiivista tyhy-iltapäivän suunnitteluryhmää sekä henkilöstöltä tulleita toiveita tyhy-iltapäivän sisällöistä. Erityisen ilahduttavaa tyhy-iltapäivän toteutuksessa oli, että kaikista säästötoimista huolimatta pystyimme toteuttamaan sisällöllisesti hyvin monipuolisen ja hyvää palautetta saaneet ”työhyvinvointikeitaan” henkilöstölle syksyn keskelle. Vuonna 2023 tyhy-iltapäivään ilmoittautui noin 400 henkilöä, joka on noin runsas viidesosa koko henkilöstöstä.

Tyhy-iltapäivän aloitussanat lausuttiin Pihkoon alakoulun pihalla kansliapäällikkö Kristina Lönnforsin toimesta. Yhteisen alkujumpan jälkeen henkilöstö jakaantui eri toimintapisteisiin koulun alueelle. Iltapäivän aikana tarjolla oli liikuntapalvelujen toteuttama leikkimielinen ”Mieletön kisa – Kotka” kisailu, joka sai paljon kiitosta hyvästä toteutuksesta ja innostavasta hengestä. Päivän aikana tarjolla oli tietenkin lounas ja possokahvit. Tämän lisäksi henkilöstö sai mittauttaa oman kehonkoostumuksen asiantuntevan opastuksen siivittämä, kuunnella tarinoita Kymijoen historiasta, rauhoittua joogan parissa, ulkoilla lähimaastoissa, tutustua uuteen Pihkoon kouluun, seurustella alpakoiden kanssa sekä osallistua Allsång Pihkoo -yhteislaulutapahtumaan.

Oman työkunnon ylläpitämisen teemavuosi

Kotkan kaupungin työhyvinvointisuunnitelman 2023 teemana oli omasta työkunnosta huolehtiminen.

Vuoden työyhteisö -kilpailu järjestettiin jälleen maalis-huhtikuussa 2023. Tällä kertaa valinnassa painotettiin teemavuoden mukaisesti liikuntaa, omasta työkunnosta huolehtimista ja työhyvinvoinnin ylläpitämistä yhdessä sekä liikunnallisen elämäntavan löytämistä ja vahvistamista.

Vuoden työyhteisökilpailuun osallistuttiin oman työyksikön kirjallisella suunnitelmalla, jonka toteutuminen raportoitiin kilpailuajan lopuksi. Tavoitteena oli työkunnon yhteisöllinen ylläpitäminen. Työyhteisöjen suunnitelmissa ja toteutuksissa arvostettiin seuraavia elementtejä:

- Työkykyä tukevaa toiminnan monipuolisuus ja kuinka usein liikuttu?
- Onko ainakin osa liikunnasta toteutunut yhdessä? Osallistumisaktiivisuus?
- Onko löydetty kenties uusia liikunnallisia elementtejä?
- Työpäivän aikaisen hyötyliikunnan huomioiminen.
- Itse arvioidut hyödyt.
- Hyvät, pysyvät käytännöt ja liikunnan jatkumisen mahdollisuudet.

Vuoden työyhteisöinä palkittiin: Kaavoituksen palveluyksikkö; Langinkosken koulu; Kaupunkikehitys ja viestintä -yksikkö sekä Kyminkartanon esiopetus. Palkintona voittajatyöyhteisöt saivat työhyvinvointitoimintaansa ylimääräistä rahoitusta.

Teemavuoden aikana henkilöstölle tarjottiin myös liikuntaryhmiä, kuntoremontteja ja luentoja. Syksyllä 2023 oman työkunnon ylläpitämiseen kannustettiin HeiaHeia -sovelluksella. Kotkan kaupungin henkilöstölle ja valtuutetuille kohdennetun HeiaHeia -liikuntakampanjan kesto oli 12 viikkoa. HeiaHeia -hyvinvointisovelluksessa yhdistyivät motivointi terveellisempiin elämäntapoihin, henkilökohtainen hyvinvointisisältö sekä vertaistuki. Kuntoilun lisäksi esimerkiksi piha- ja muut kotityöt voitiin laskea mukaan liikuntatavoitteeseen. Liikuntapisteitä pystyi keräämään myös tekemällä myönteisiä mikrotekoja, esim. menemällä ajoissa nukkumaan tai kehumalla työkaveria. Noin 250 Kotkan työntekijää /valtuutettua sekä 29 tiimiä osallistui kampanjaan. Osallistuneille tarjotaan alkuvuodesta 2024 yhteinen elokuvanäytös.

Muuta työhyvinvointia tukevaa toimintaa

Vuotuisen työhyvinvointisuunnitelman mukaisesti henkilöstölle oli ympäri vuoden tarjolla monipuolisesti työkykyä tukevaa toimintaa: liikuntaryhmiä, lajikokeiluja, luentoja sekä muuta virkistystä, esim. luontoretki sekä teatteri-ilta.

Liikuntaryhmistä työkuntoa tukivat ohjatut avoimet jumppa- ja vesiliikuntaryhmät. Kuntosaliharjoittelua oli tarjolla alkeis- ja jatkoryhmässä lihaskunnon vahvistamiseksi.

Ensimmäistä kertaa toteutettiin niska -hartiaseudun ja selän hyvinvointiin keskittyvä ryhmä joogaterapian keinoin. Uutena toteutettiin myös juoksusta haaveileville ja harrastaville oma ryhmänsä. Uutena lajina oli mahdollista kokeilla padelia sekä melontaa.

Niska-hartiaseudun ja selän hyvinvointiin keskittyvä ryhmä toteutettiin joogaterapian keinoin. Ohjattua kuntosaliharjoittelua oli tarjolla sekä alkeis- että jatkotason ryhmissä, lihaskunnon vahvistamiseksi. Keho ja mieli -kuntoremontteja toteutettiin kaksi. Kuntoremontteihin hakeuduttiin erittäin aktiivisesti.

Syksyn hyvinvointiviikoilla oli liikunnan ja kulttuurin lisäksi tarjolla myös hyvinvointia tukevia luentoja, näistä mainittu henkilöstökertomuksen kohdassa koulutus.

Lähitapaamisten lisäksi tarjotut etätoiminnot ja jälkikäteen katsottavat tallenteet mahdollistivat osallistumisen itselle sopivana ajankohtana, myös erilaisissa elämäntilanteissa oleville. Tällaisia toimintoja olivat etäpilates-ryhmät keväällä ja FLOW-valmennus syksyllä 2023.

Palautteiden mukaan kaikki toteutuneet toiminnot koettiin pääsääntöisesti hyvinä. Keväällä 2023 toteutettiin myös opinnäytetyönä tehty, laajahko henkilöstöliikunnan kysely (n=385) kaupungin työntekijöille. Kyselyllä kartoitettiin muun muassa henkilöstön toiveita ja kehitysehdotuksia, joita huomioidaan työhyvinvointitoiminnan suunnittelussa.

Vuonna 2023 hyvinvointia ja työkuntoa tuettiin myös improvisaatio-kurssilla, luovan kirjoittamisen kurssilla ja painonhallintaryhmässä. Taukoliikuntasovellus BreakPro oli edelleen käytössä vuonna 2023 ja saatavissa työntekijöiden työasemille. Työhyvinvointia tuettiin lisäksi yksilövalmennuksen (in-house coaching) sekä työyhteisöjen kehittämisprosessien keinoin.

Liikuttavin työpaikka 2023 -palkinto

Kotkan kaupunki on palkittiin Kymenlaakson urheilugaalassa palkinnolla Vuoden 2023 Liikuttavin työpaikka. Kymenlaakson Liikunnan toteuttama Buusti360-työhyvinvointiohjelma myönsi Kotkan kaupungille Suomen aktiivisin työpaikka -sertifikaatin, joka on ansaittu sitoutumisella työhyvinvoinnin ja henkilöstöliikunnan edistämiseen. Suomen aktiivisin työpaikka -sertifikaatti on tunnustus, joka myönnetään organisaatiolle kartoituksen pohjalta. Kartoitus toimii sekä henkilöstöliikunnan nykytilan arviointiin, että toimenpiteiden seurantaan ja kehittämiseen.

Kymenlaakson urheilugaala on maakunnan liikunta- ja urheiluväen yhteen kokoava tilaisuus pääyhteistyössä Kymenlaakson Liikunnan, Kymenlaakson Liiton, Suomen Urheilugaalan ja Veikkaus Oy:n kanssa.

Henkilöstön tuettu virkistystoiminta

Kotkan kaupunki tukee henkilöstön virkistystoimintaa kulttuurin ja liikunnan saroilla. Henkilöstön lippuhinnat ovat edullisemmat esimerkiksi Kotkan kaupunginteatterissa ja merikeskus Vellamossa. Henkilöstö pääsee Kotkan kaupungin uimahalleihin ja kuntosaleille yhden euron sisäänpääsymaksulla. Tämä on runsaasti käytetty ja arvostettu etu. Lisäksi tuetaan säännöllisesti kylmävesiuintia.

Kulttuuri- ja liikuntaharrastuksiin osallistuttiin vuonna 2023 varsin hyvin. Koronatilanne on osaltaan vaikuttanut edeltävien vuosien alhaisempiin lukuihin.

HENKILÖSTÖN VIRKISTYKSEEN KIRJATUT KULUT EUROINA

2020	8609
2021	8303
2022	9911
2023	11457

CITY BY THE SEA
KOTKA
MERIKAUPUNKI

Esihenkilöiden työhyvinvointi

Esihenkilöt tyytyväisiä

Kotkan kaupungilla toteutettiin syksyllä 2023 esihenkilöiden työhyvinvointia kartoittava kysely. Kyselylomakkeena käytettiin Kevan Avaintietopalvelun työhyvinvointikyselyä. Vastausprosentti oli 86. Vastaajina oli yhteensä 94 Kotkan kaupungin esihenkilöä.

Esihenkilöiden työhyvinvointikyselyn tulosten johtopäätöksenä voidaan todeta, että esihenkilöiden työhyvinvointi on Kotkan kaupungissa hyvällä tasolla ja esihenkilöiden työhyvinvoinnissa ei ole tapahtunut suuria muutoksia vuonna 2021 tehtyyn kyselyyn vertailtaessa. Useimmat esihenkilötyön edellytykset koetaan toimiviksi, ja kehitys on ollut myönteistä. Alle viidennes Kotkan kaupungin esihenkilöiden keskiarvotuloksista sijoittui verrokkikuntiin nähden heikommin. 80 % vastauksista sijoittui verrokkikuntiin nähden keskitasolle tai keskitasoa paremmaksi.

Kotkan kaupungin esimiehistä merkittävä enemmistö - lähemmäs 90 % - suosittelisi työpaikkaansa tuttavilleen. Enemmistö on sitä mieltä, että omassa organisaatiossa on hyvät edellytykset tehdä esihenkilötyötä. Yli 90 % esihenkilöistä kokee osaamisensa sopivaksi suhteessa työn vaatimuksiin ja yli 90 % esihenkilöistä on vahvasti sitoutunut nykyiseen työhönsä. Innostuneisuus työstä ja työn ilo on kasvanut edellisen kyselyn tuloksiin verrattuna. Myös oman työhyvinvoinnin kokemus on parantunut merkittävästi. Nämä ovat erittäin vahvoja tuloksia ja kertovat Kotkan kaupungin esihenkilötyön vahvuuksista.

Huolta herättää esihenkilöiden kokemus siitä, että edelleenkään esihenkilöillä ei ole riittävästi aikaa kehittää omaa osaamista. Edelleenkään työnantajan palkitsemiskäytännöt eivät ole kannustavia ja työ koetaan usein liian kuormittavaksi. Nämä tulokset kertovat siitä, että esihenkilötyön resurssit ja työmäärät ovat usein liian suuria ja laajoja. Tähän ei ole löytynyt asiaa edistävää ratkaisua. Taloudelliset haasteet paineistavat esihenkilötyötä entisestään. Näiden näkökulmien valossa oli erittäin myönteistä, että esihenkilöiden innostuneisuus työstä ja työn ilo olivat korkealla tasolla - ja jopa hieman parantuneet - vuoden 2021 kyselyn tulokseen verrattuna. Vastuualueittain/yksiköittäin tarkasteltuna tulokset peilautuvat moninaisemmin. Kaikilla vastuualueilla tullaan vastuualuejohdon toimesta käymään keskustelua tulosten kriittisistä ja myös myönteisistä kohdista.

Esihenkilöiden infot ja koulutukset

Esihenkilöinfoja järjestettiin vuonna 2023 edelleen viisi kertaa vuodessa, etäyhteyden välityksellä. Esihenkilöinfoihin osallistui 77–100 esihenkilöä.

Henkilöstöasioiden yksikkö järjesti vuoden 2023 aikana useita tietoiskuja ja käyttäjäkoulutuksia henkilöstöhallintoon liittyvistä eri järjestelmistä (Timecon, Populus, Titania, Helmerin poissaololomakkeet, Kuntarekry jne.). Nämä oli suunnattu ensisijaisesti esihenkilöille mutta muutamat myös henkilöstölle.

Kotkan kaupunki on mukana Kevan Kestävää työelämää -hankkeessa. Hankkeessa pilotoitiin syksyllä 2023 esihenkilöiden itseopiskelupolkua, jossa aiheena oli henkilöstön työkyvyn tukeminen. Pilottiryhmässä oli 16 kaupungin esihenkilöä. Työkyvyn tuen toimintatapoja tehdään entistä tunnetummiksi esihenkilöiden keskuudessa vastaisuudessakin, Kestävää työelämää -hankkeen puitteissa. Tarkoitus on, että hankkeen itseopiskelupolku jää myös pysyvästi käyttöön esihenkilöiden perehdyttämiseen.

Tuoreita kotkalaisia esihenkilöitä perehdyttävä, kuuden koulutuspäivän pituinen valmennus (EVA) toteutettiin vajaan vuoden kestoisena maaliskuusta marraskuuhun. Osallistujamäärä oli 17 esihenkilöä.

Esihenkilöille järjestettiin koulutuksia muun muassa seuraavista aiheista: esihenkilöiden esiintymis- ja mediakoulutus (10 osallistujaa); kriisit työpaikalla – valmiutta tukeva esihenkilökoulutus (22 osallistujaa); Rohkeutta esihenkilötyöhön – miten ottaa asioita puheeksi jämäkästi (11 osallistujaa) sekä esihenkilökoulutus HRM-työhyvinvointilomakkeista (13 osallistujaa).

Koulutusten osallistujilta kerättiin myös palautetta koulutuksista. Pääosin palaute oli myönteistä ja koulutuksissa saadut tiedot hyödynnettävissä arkeen.

Henkilöstökoulutukset ja -valmennukset

Vuosi 2023 oli koulutuksessa viestinnän ja vuorovaikutuksen teemavuosi: useat koulutukset käsittelivät näitä teemoja, eri näkökulmista. Vuonna 2023 henkilöstökoulutuksia toteutettiin seuraavista aiheista: Minun roolini viestijänä (56 osallistujaa); Puhe-Judo (62 osallistujaa); Ympäristöystävällinen työpaikka (35 osallistujaa); Kehity kirjoittajana - kieli selkeäksi, sujuvaksi ja täsmälliseksi (36 osallistujaa); Liikunta osana terveyden tukemista (26 osallistujaa); Elämäntapojen muuttaminen ja painonhallinta (31 osallistujaa); Videoiden tehokkaampi hyödyntäminen työssä (13 osallistujaa) sekä Monikulttuurisuus työpaikalla (14 osallistujaa). Videokoulutusta lukuun ottamatta nämä henkilöstökoulutukset toteutettiin etäyhteyden välityksellä. Osasta tehtiin tallenne, joka oli katsottavissa myös myöhemmin.
Digitaalisten toimistotyökalujen käyttöä ja osaamista tukeva Eduhouse Digitaidot -osaamisportaali oli edelleen vuonna 2023 koko henkilöstön käytössä. Siihen perehdyttäviä lyhyitä infoja pidettiin alku- ja loppuvuodesta. Vuoden 2023 alkupuoliskon ajan (tammi-kesäkuu) käytössä olivat Digitaidot -aihealueen lisäksi kaikki muutkin Eduhousen verkkokoulutukset ja webinaarit, myös Hallintoakatemian verkkokoulutukset.

Kotkan kaupungin uuden henkilöstön perehdytyspäivät (HEVA) toteutettiin huhti- ja lokakuussa 2023. Niihin osallistui molemmilla kerroilla lähes 50 työntekijää. Lisäksi Kotkan kaupungin työyksiköillä oli mahdollisuus ulkopuolisen valmentajan vetämään työyhteisövalmennukseen. Valmennuksissa vahvistettiin työyhteisöä: aiheena oli kannustava ja myönteinen vuorovaikutus työpaikalla. Puolen päivän mittaiset valmennukset tarjottiin neljälle työyhteisölle hakemusten perusteella.

Työyhteisöille järjestettiin vuoden 2023 aikana myös kaksi turvallisuuskoulutusta, joissa vahvistettiin henkilöstön valmiuksia toimia uhkaavissa tilanteissa. Hätäensiapukoulutuksia järjestettiin neljä.
Vuoden 2023 koulutusten osalta Kotkan kaupunki haki koulutuskorvauksen Työllisyysrahastolta. Tukea saadaan noin 22 800 euroa. Vuonna 2022 korvaus oli 31 167 euroa ja vuonna 2021 korvaus oli 29 889 euroa. (Näissä edellisvuosien luvuissa on mukana entisen liikelaitoksen, Kymenlaakson pelastuslaitoksen osuus.)

Kehityskeskustelun oman lähiesihenkilön kanssa kävi yli 60 % henkilöstöstä.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat

Vuoden 2023 aikana päivitettiin kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Päivitykseen liittyen keväällä toteutettiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely. Kyselyn tulokset olivat pääosin varsin myönteiset. Suurin osa vastanneista työntekijöistä oli tyytyväisiä tasa-arvon tilanteeseen eikä ollut kohdannut syrjintää tai epätasa-arvoa työssä. Pieni osa nosti esiin myös työpaikan haasteita, kuten eriarvoinen kohtelu tai syrjintä työpaikalla.

Asenteet eri sukupuolia kohtaan olivat yksi kritiikkiä kirvoittanut alue. Seksuaalisen häirinnän muodoista nousivat esiin yleisempänä kaksimielisyydet, härskiydet ja loukkaavat vitsit ja myös omiin puheisiin tai ehdotuksiin oli suhtauduttu sukupuolen vuoksi yliolkaisesti tai vähättelevästi. Näihin seikkoihin pyrittiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivityksessä vastamaan ja rakentamaan suunnitelmaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta lisääviä toimenpiteitä. Tasa-arvoisesta ja yhdenvertaisesta työpaikasta järjestettiin tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia johdolle ja henkilöstölle.

Reilu, rohkea ja rakas

MERIKAUPUNKI KOTKA

D/38/01.01.01.00/2024

104 § Vakituiset tehtävän täyttöluvat 5418-5424

Kh 25.3.2024 § 104

Valmistelija: Henkilöstöjohtaja Minna Uusitalo, puh. 040 159 0899

Liitteet: Selvitys täyttölupahakemuksista nrot 5418-5424

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää hyväksyä täyttölupahakemukset nrot 5418-5424 esityksen mukaisesti.

Asian käsittely: Puheenvuoroja asiasta käyttivät kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Pasi Hirvonen ja jäsen Antti Hyyryläinen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Toimeenpano: Ote: Homanen Kati
Liukkonen Raili
Porttila Heidi
Ala-Vannesluoma Päivi
Aalto Sirpa
Hannonen Markku
Broas Patricia
Sepponen Kirsti

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

TÄYTTÖLUVAT 5418-5424
Kaupunginhallitus 25.3.2024

Nro	Yksikkö	Nimike ja vakanssi	Täyttämisen ajankohta (vakanssi on vapautunut ennen kyseistä päivää)	Perustelut tehtävän täyttämiselle	Mitä seuraa, jos täyttölupaa ei myönnetä	Taloudellinen vaikutus	Päätösesitys
5418	Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualue Työllisyyden ja kotoutumisen edistämisen palveluyksikkö	Työllisyyspäällikkö	1.8.2024	Hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueelle on perustettu työllisyyspäällikön virka ja siihen on laadittu tehtävänkuva. Tehtävään kuuluu johtaa työllisyyden ja kotoutumisen edistämisen palveluyksikköä pohjautuen lainsäädäntöön ja sen tuomiin muutoksiin. Työllisyyspäällikkö toimii sekä työllisyyden edistämisen palveluiden että kotoutumisen alkuvaiheen ja seudullisen kotoutumisen palveluiden palvelupäälliköiden esihenkilönä. Työllisyyspäällikön vastuulla on työllisuuspalvelut koko Etelä-Kymenlaakson alueella. Työllisyyspäällikkö toimii esittelijänä työvoimapalveluiden jaostossa. Tehtävä sisältää talouden valmistelua, suunnittelua, seuraamista ja raportointia. Työvoimapalveluiden ja kotoutumiseen liittyvän lainsäädännön tunteminen, seuranta sekä lausuntopyyntöihin ja selvityksiin vastaaminen ovat osa tehtäviä. Tehtävään kuuluu myös päätöksenteon valmistelua. Tehtävässä tehdään valtakunnallista yhteistyötä eri tahojen kanssa sekä maakunnallista yhteistyötä esim. hyvinvointialueen kanssa. Tehtävään kuuluu myös jonkin verran kansainvälistä yhteistyötä. Tehtävä vaatii alan lainsäädännön tuntemusta, muutoksien seuraamista, tiedottamista ja käytäntöön saattamista. Työhön sisältyy itsenäisten selvitysten ja raporttien tuottamista. Tehtävään liittyy	Yllä mainittua toimintaa ei pystytä tuottamaan hallittuna ja hyvin johdettuna kehittyvänä kokonaisuutena. Ajaudutaan tilanteeseen, jota kukaan ei hallitse ja johda	Työllisyyspäällikön palkka sisältyy talousarvioon (KV 13.11.2023), eikä aiheuta lisäkustannuksia.	Hyväksytään

				tarpeen mukaan ohjeiden ja linjausten laatimista. Työtehtävä edellyttää analyyttisyyttä ja itseohjautuvuutta sekä hyvää ongelmanratkaisukykyä ja taitoa tarkastella asioita ja tilanteita eri näkökulmista. Kyky itsenäisiin päätöksiin ja taito löytää innovatiivisia ratkaisuja ovat tarpeen. Edellytyksenä on hyvä ja innostava johtamisosaaminen sekä hyvät organisointi ja työn kehittämisen taidot sekä suunnitelmallisuus ja strateginen osaaminen sekä kyky muutosjohtamiseen. Työllisyyspäällikön työtehtävä ulottuu laajasti useisiin sidosryhmiin sekä kuntalaisiin. Työllä on laajat vaikutukset koko Etelä-Kymenlaakson asukkaiden elämään pitkällä aikajänteellä ja pysyvästi. Työtehtävä vaatii erittäin hyvät vuorovaikutustaidot kaikilla yhteistyötasoilla.			
5419	Varhaiskasvatuksen vastuualue Päiväkodit varhaiskasvatusalueilla	Varhaiskasvatuksen erityisopettaja, kuusi avointa tehtävää	1.8.2024	Varhaiskasvatuslakiin on kirjattu lapsen kasvun ja oppimisen tuen toteutuminen välittömästi tuen tarpeen tullessa esille. Varhaiskasvatuksessa on 13 varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimea, jotka tarvitaan kaikki lasten tuen suunnittelun, arvioinnin ja toteutuksen sekä moniammatillisen yhteistyön toteutumiseksi. Varhaiskasvatuksen erityisopettajia tulee olla riittävästi koordinoimassa jokaisen yksikön, myös yksityisten päiväkotien, lasten tuen toteutumista sekä myös arvioimassa tuen toteuttamista.	Varhaiskasvatuslain mukainen lasten kasvun ja oppimisen tuki ja sen arviointi eivät toteudu.	Vakanssit ovat vuoden 2024 henkilöstösuunnitelmassa sekä talousarviossa.	Hyväksytään
5420	Kaupunkisuunnittelu Maanhankinta ja -luovutus	Hallintokoordinaattori	1.5.2024	Kaupunkisuunnittelun vastuualuetasoinen koordinaatio mm. talouden seurannan, johtoryhmätyöskentelyn ja rekrytoinnin osalta on puutteellista, sillä vastuualueelta puuttuu yhteinen koordinoiva ja avustava henkilö. Tehtävä parantaa erityisesti kaupunkisuunnittelun talouden seurantaa ja suunnittelua, sopimushallintaa, valmistelun oikea-aikaisuutta sekä tehostaa vastuualueen ja sen johdon työskentelyä.	Mikäli täyttölupaa ei myönnetä, jatkuu vastuualueen toiminta tehottomana ja osin jopa puutteellisena, sillä ilman hallinnollisiin tehtäviin paneutuvaa lisäresurssia niiden hoitamista ei pystytä järjestämään oikea-aikaisesti ja vaaditulla tavalla.	Vakanssi on vuoden 2024 henkilöstösuunnitelmassa sekä talousarviossa	Hyväksytään

5421	Konsernipalvelut/Tekniset palvelut Kiinteistönhuolto	Kiinteistönhoitaja	1.4.2024	Tehtävän vapautuminen.	Kiinteistönhoidon resurssit jäävät vajaaksi ja palvelutarpeeseen ei pystytä vastaamaan.	Tehtävä on henkilöstösuunnitelman mukainen ja sisältyy vastuualueen palkkoihin.	Hyväksytään
5422	Kaupunkisuunnittelu Kiinteistö- ja mittaustoimi	Kaupungingeodeetti	1.10.2024	Kaupungingeodeetti johtaa kiinteistö- ja mittaustoimea. Geodeetti vastaa myös lakisääteisestä kiinteistöinsinöörin tehtävästä, joka mahdollistaa kaupungin omat kiinteistötoimitukset ja kiinteistörekisterin ylläpidon ja siksi joustavan ja nopean toiminnan. Geodeetti edustaa myös syvintä kiinteistöalan ymmärrystä, joka on tarpeen toiminnan ohjaamiseksi ja virheiden välttämiseksi.	Kaupunki joutuu siirtymään maanmittauslaitoksen ehdoilla ja aikatauluissa tapahtuviin kiinteistötoimituksiin ja rekisterin ylläpitoon. Yritysten mahdollisuudet sijoittua Kotkaan tai toteuttaa hankkeita vaikeutuvat merkittävästi. Geodeetin kiinteistöosaamista joudutaan hankkimaan konsulteilta. Koko kaupunkisuunnittelun toiminnan tehokkuus laskee olennaisella tavalla. Esimiestyön voimavarat eivät riitä. Vakavien virheiden mahdollisuus kasvaa.	Tehtävä on henkilöstösuunnitelman mukainen ja sisältyy vastuualueen palkkoihin.	Hyväksytään
5423	Kaupunkisuunnittelu Kiinteistö- ja mittaustoimi	Venesatamamestari	1.5.2024	Venesatamamestari ottaa kokonaisvastuun merikaupungin omien venesatamien ylläpidosta ja kehittämisestä. Aiemmalla henkilöresurssilla kehittäminen ei ole edennyt. Venesatamat ovat kuntalaisille ja vieraille tärkeä kohtaamispiste ja mielikuvan muodostaja koko kaupungista. Tehtävän täyttäminen mahdollistaa myös kalastusasioiden aiempaa vahvemman nostamisen suunnittelun ja kehittämisen piiriin.	Merikaupungin venesatamien kehittäminen ei pääse käyntiin. Kaupungin haluttavuus veneilykohteena rapistuu. Asukkaiden kokemus omasta kaupungista ja sen merellisyydestä heikkenee. Kalastusasioiden kehittämisessä ei päästä etenemään.	Tehtävä on henkilöstösuunnitelman mukainen ja sisältyy vastuualueen palkkoihin.	Hyväksytään

5424	Kaupunkisuunnittelu Kaavoitus	Yleiskaava-päällikkö	1.6.2024	Tehtävään haetaan ammatillista kokemusta omaava henkilö, jolla on tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto. Yleiskaavapäällikkö vastaa maankäytön ja liikenteen yleispiirteisestä suunnittelusta, toimii suunnittelun asiantuntijana, valmistelee yleiskaavoja ja toimii erilaisten kaupunki- ja liikennesuunnittelun sekä niiden seuranta- ja selvitystehtävien parissa. Yleiskaavapäällikkö osallistuu lisäksi seudulliseen ja maakunnalliseen suunnittelu- sekä liikennejärjestelmätyöhön ja niiden edunvalvontaan. Kaavoitus on osa kunnan lakisääteisiä tehtäviä ja se luo maankäytölliset edellytykset alueiden käytön kokonaisvaltaista sekä yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten.	Jos virka jätetään täyttämättä, kaavoitus ei voi vastata sille asetettuihin tavoitteisiin. Virhemahdollisuudet ja päällekkäinen työ lisääntyvät. Yleiskaavoituksen tehtävien hoitamisen puute hidastaa oleellisesti kaupunkikehitystä ja elinkeinohankkeiden toteuttamista, tuottaa kallista yhdyskuntarakennetta, vaikeuttaa maapolitiikkaa sekä estää liikennehankkeiden saamista toteutukseen.	Palkkakustannus sisältyy talousarvioon.	Hyväksytään

D/736/02.05.01.02/2024

105 § Kotkan Tapahtumakeskus Oy:lle maksettava avustus vuodelle 2024

Kh 25.3.2024 § 105

Valmistelijat: Kansliapäällikkö Kristina Lönnfors, puh. 044 702 4222
Talousjohtaja Pietu Mänttäri, puh. 040 518 7125

Esittelyteksti: Kotkan tapahtumakeskus Oy (jäljempänä Tapahtumakeskus) haki syksyllä 2022 tukea vuodelle 2023 ja ehdotti seuraaville tilikausille vuosittaista 1,8 miljoonan euron suuruista tukea. Vuoden 2024 talousarvioon on varattu 1,692 miljoonan euron suuruinen määräraha yhtiölle maksettavaa avustusta varten.

Tapahtumakeskukselle myönnettävä avustus on luonteeltaan yritykselle suoraan maksettavaa yritystukea. Yritystuen antamista säätelee monet säännökset kuten yritystuen liityntä kunnan toimialaan ja valtiontukisäännöt.

Tuen myöntämisen edellytykset ja perustelut tuen hyväksyttävyydelle

1. Valtiontukiarviointi

Kunnan avustusta saavien yritysten osalta on suoritettava valtiontukiarviointi, eli arvioitava, sovelletaanko yritykselle annettavaan tukeen EU-sääntelyyn perustuvaa valtiontukisääntelyä vai ei. Koska valtiontuet ovat lähtökohtaisesti kiellettyjä kilpailua vääristävän vaikutuksen takia, on annettavalle tuelle oltava löydettävissä hyväksyttävä peruste ja mahdollinen tuki on myönnettävä noudattaen yksityiskohtaisia menettelysäännöksiä.

Mikäli valtiontukisäännökset tulevat sovellettavaksi ja myönnettävä tuki on määrältään yli 200 000 euroa, tulee selvitettäväksi se, voidaanko tuki myöntää ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella tai tuleeko tuesta tehdä ennakkoilmoitus komissiolle.

Tapahtumakeskuksen vuodelle 2024 anoma avustus täyttää lähtökohtaisesti kielletyn valtiontuen määritelmän ja tuen määrä ylittää de minimis -säännön 200 000 euron maksimirajan.

2. Myönnettävän tuen soveltuminen ryhmäpoikkeuksen alaan

Ryhmäpoikkeusasetuksen (Komission asetus (EU) N:o 651/2014) 53 artiklan mukaan tuki kulttuurin ja kulttuuriperinnön edistämiseen on myönnettävissä esimerkiksi seuraaviin kulttuuritarkoituksiin ja -toimintoihin: taide- ja kulttuurikeskukset tai -tilat, teatterit, konserttisalit, taide- tai kulttuuritapahtumat ja -esitykset, näyttelyt ja muut samankaltaiset kulttuuritoiminnot. Tapahtumakeskus vastaa toiminnoista Satama

Areenalla, joka itsessään on tapahtumakeskus, ja siten sopii artiklan 53 soveltamisalaan.

Ryhmäpoikkeusasetuksen mukaista kulttuuritukea voidaan myöntää investointitukena tai toimintatukena, näistä toimintatukea voidaan myöntää muun muassa toimintakustannuksiin, jotka liittyvät suoraan kulttuurihankkeeseen tai -toimintoon, kuten kiinteistön ja kulttuuritilojen vuokraus.

Yllä olevaan perustuen Tapahtumakeskukselle myönnettävään tukeen soveltuu kulttuuritukia koskeva tuen antamiseen ryhmäpoikkeus eikä tuesta tarvitsisi tehdä ennakkoon ilmoitusta komissiolle. Mahdollisesta tuesta on kuitenkin toimitettava Euroopan komissiolle työ- ja elinkeinoministeriön välityksellä yhteenveto 20 päivän kuluessa tukitoimenpiteen voimaantulosta jälkikäteisarviointia varten.

3. Tuen liityntä kunnan toimialaan

Yritystoiminta tai sen tukeminen kuuluu kunnan tehtäviin vain poikkeustilanteissa ja perustelluista syistä. Liiketoimintariskin ottaminen ei kuulu kunnalle. Kunta voi myöntää yritystukea omistamalleen yritykselle, mutta sen on arvioitava liiketoimintariskin ottamista ja sitä, kuuluuko kunnan toimialaan kyseiseen yritystoimintaan osallistuminen.

Kunnan toimialasäännös määrittää sen, mitä toimintaa kunta voi harjoittaa. Elinkeinoelämän yleisten edellytysten luominen on kunnan toiminnan ydinaluetta hyvinvointipalvelujen turvaamisen ohella.
Välitöntä tukea kunta voi antaa elinkeinonharjoittajalle edistääkseen niitä tarkoitusperiä, joita se voisi omalla yritystoiminnallaankin edistää (matkailu ja majoitus, energiahuolto yms.).

Tapahtumakeskukselle annettava avustus liittyy kunnan toimialaan: annettavalla tuella edistetään laajasti ensinnäkin kulttuurin saatavuutta ja tapahtumatuotantoa; Tapahtumakeskuksen tilat luovat mahdollisuuksia monenlaisille eri tapahtumille, kuten esimerkiksi konserteille, näyttelyille, messuille, liikunta- ja urheilutapahtumille, tv-tuotannoille, pienille ja suurille kokouksille sekä kongresseille.

Tapahtumakeskuksen tukeminen edistää samalla elinkeinoelämän yleisten edellytysten luomista Kotkaan: on odotettavissa, että uusi areena tuo Kotkaan sellaisia kansallisia tai kansainvälisiä tuotantoja sekä tapahtumia, joita ei ennen Tapahtumakeskuksen tarjoamia tiloja ole ollut mahdollista kaupungissa järjestää, mikä kehittää tapahtumaliiketoimintaa alueella ja toteuttaa Kotkan talousarviossa mainittua strategista tavoitetta Kotkasta kulttuurin ja tapahtumien kaupunkina. Samalla tukeminen parantaa koko Kotkan seudun kansallista ja kansainvälistä kilpailukykyä.
Tapahtumakeskus luo edellytykset myös muiden elinkeinonharjoittajien toiminnalle, kuitenkaan kilpailematta niiden kanssa.

Palvelutoiminnan tukemisen edellytyksenä on yleisesti katsottu olevan, että kaupungissa on aiemmin ollut puutetta vastaavanlaisista palveluista ja että

tuetulla hankkeella on kaupungin kannalta yleisestä matkailullista tai muuta merkitystä. Tuella on tarkoitus tukea tapahtumataloa, joka tarjoaa Kotkan kaupunkilaisille ja muille yhteisen kokoontumispaikan sekä edistää samalla kaupungin houkuttelevuutta niin asuinpaikkakuntana kuin matkailukaupunkina. Tapahtumakeskus ja sen tiloissa tulevaisuudessa järjestettävät tapahtumat ja tuotannot edesauttavat asumisympäristön viihtyisyyttä ja kasvattavat vapaa-ajanviettomahdollisuuksien monipuolisuutta. On odotetavissa, että Tapahtumakeskuksen toiminnan käynnistyessä se lisää myös Kotkan kaupungin tuloja sekä suoraan Tapahtumakeskuksesta saatavien tulojen kautta että matkailun lisääntyessä. Kotkan Tapahtumakeskukselle annettavalla tuella tuetaan samalla kaupungin asukkaiden hyvinvointia ja koko Kotkan alueen elinvoimaa. On katsottava, että annettavalla tuella on siten myös paikallinen ja yleishyödyllinen tarkoitus.

Kotkan tapahtumakeskus Oy on Kotkan kaupungin 100 % omistama tytäryhtiö. Tapahtumakeskuksen omistajana kaupunki on arvioinut liiketoiminnan hyödyt siten, kuten yllä on selostettu, arvioitaessa Tapahtumakeskuksen toimintaa suhteessa kunnan toimialaan. Kaupunki on hankkeeseen ryhtyessään tiedostanut yhtiön tarvitsevan omistajalta tukea toimintaan.

Valmistelutekstissä on lähteinä hyödynnetty kirjaa Heikki Harjula - Kari Prättälä: Kuntalaki – Tausta ja tulkinnat 2023, verkkosivustoja Valtiontukisäännöt - Työ- ja elinkeinoministeriön verkkopalvelu (tem.fi) ja Valtiontuki | Kuntaliitto.fi.

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää yllä olevan selvityksen perusteella myöntää Kotka tapahtumakeskus Oy:lle 1,692 miljoonan euron suuruisen tuen vuodelle 2024.

Avustus maksetaan kuudessa (6) erässä vuoden 2024 aikana.

Ryhmäpoikkeusasetuksen (651/2014) mukaisesta myönnetystä tuesta toimitetaan Euroopan komissiolle työ- ja elinkeinoministeriön välityksellä yhteenveto 20 päivän kuluessa tuen myöntämisestä.

Asian käsittely: Puheenvuoroja asiasta käyttivät jäsen Sanna Saikkonen ja vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors.

Päätös: Hyväksyttiin.

Toimeenpano: Ote: talousjohtaja
Kotkan tapahtumakeskus / toimitusjohtaja

Oikaisuvaatimusohje

D/904/02.08.00/2024

106 § Toimistotarvikkeet 2025–2027 (2029) yhteishankinta

Kh 25.3.2024 § 106

Valmistelija: Varastopäällikkö Tuija Lahtinen, puh. 040 169 6029
Hankintasuunnittelija Anu Husu, puh. 040 688 3969

Esittelyteksti: Kotkan kaupunki on mukana Hansel Oy:n kilpailuttamassa Toimistotarvikkeet 2021-2023 (2025) -puitejärjestelyssä, jossa puitesopimuskumppanina on Wulff Oy Ab. Määräaikainen puitesopimuskausi Wulff Oy Ab:n kanssa päättyy 14.3.2025.

Hansel Oy on valmistelemassa uutta yhteishankintaa Toimistotarvikkeet 2025–2027 (2029). Puitesopimus tulee kattamaan yleisimmin toimistoissa käytettävät toimistotarvikkeet sekä niiden tilaamiseen ja toimittamiseen liittyvät palvelut. Tavoitteena on, että uusi sopimuskausi alkaa 15.2.2025. Puitesopimuksen ensimmäisen kuukauden aikana valittu toimittaja suorittaa asiakkuuksien haltuunoton. Puitesopimukseen perustuva tilaaminen on mahdollista aloittaa 15.3.2025.

Hansel Oy on julkisista hankinnoista annetun lain mukainen yhteishankintayksikkö, joka kilpailuttaa valtakunnallisesti asiakkaidensa puolesta puitesopimuksia ja vastaa niiden sopimushallinnasta. Tuotteiden ja palveluiden yhteishankinnan etuja ovat hankintamenettelystä aiheutuvien kustannusten jakaantuminen hankintayksikköjen välille, sopimushallinnan keventyminen sekä useamman hankintayksikön hankintamäärillä saavutettava volyymietu sopimushinnoissa.

Hansel Oy:n puitejärjestelyyn liittymisestä ei tule Kotkan kaupungille suoria kustannuksia. Sopimusaikainen prosentuaalinen palvelumaksu lasketaan sopimustoimittajan Kotkan kaupungille puitesopimuksen perusteella toimittamien, veloittamien ja raportoimien tavaroiden tai palveluiden hinnasta (alv 0 %) sopimusaikana ja Hansel Oy laskuttaa sen komissiona suoraan sopimustoimittajalta.

Mikäli puitejärjestelyyn ei liityttäisi, tulisi toimistotarvikehankinta palveluineen kilpailuttaa itse. Hansel Oy:n kilpailutuksessa suuresta kokonaishankintavolyymista on oleellista etua Kotkan kaupungille, minkä johdosta puitejärjestelyn kautta saavutettavaa hintatasoa ei ole muuten saavutettavissa. Lisäksi tämäntyyppisen tavarahankinnan vaatimat huolelliset tuotemäärittelyt ja tarjousvertailuun mahdollisesti sisältyvä tuotteiden testausvaihe sitoisi itse kilpailutettuna Kotkan kaupungin henkilöstöä useamman henkilötyöpäivän ajan: yhteishankinnassa työpanos on jakautunut useamman kunta-asiakkaan sekä Hanselin oman resurssin kesken keventäen yksittäisen kunta-asiakkaan kokonaistyömäärää.

Yhteyshenkilönä toimistotarvikkeiden yhteishankinnassa ja sopimuskauden sopimusvastaavana toimii varastopäällikkö Tuija Lahtinen.

Hankintasopimuksen arvioitu arvo optiokaudet mukaan lukien on 910 000 euroa (alv 0 %).

Kotkan kaupungin hallintosäännön luvun 10 9 §:n mukaan talousjohtaja päättää kaupungin osallistumisesta ulkopuolisen tahon järjestämiin yhteishankintoihin 300.000 euroon saakka, jonka ylittävistä yhteishankintoihin osallistumisesta päättää kaupunginhallitus.

Lainkohdat: Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1.1.2016/1397) 3 ja 5 §

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää, että Kotkan kaupunki liittyy Hansel Oy:n puitejärjestelyyn Toimistotarvikkeet 2025–2027 (2029).

Hankintasuunnittelija oikeutetaan antamaan Hansel Oy:lle erillinen sitoumus yhteishankintaan liittymisestä. Hankintasuunnittelijalla on käyttöoikeus Hanselin yhteishankintaportaaliin.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös: Hyväksyttiin.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Toimeenpano: Ote:
Varastopäällikkö Tuija Lahtinen
Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma
Hankintasuunnittelija Anu Husu
Hankintapäällikkö Mervi Veini
Annemari Rantala (annemari.rantala@cursor.fi)
Arja Korhonen (arja.korhonen@haminakotka.fi)
Aleksi Sallinen (aleksi.sallinen@kotka.fi)
Jani Rautkoski (jani.rautkoski@kotkanenergia.fi)
Jarmo Virtanen (jarmo.e.virtanen@storaenso.com)
Juha Tiitta (juha.tiitta@kotka.fi)
Päivi Kirves (paivi.kirves@kotka.fi)
Tuija Korpela (tuija.korpela@ekami.fi)
Harri Laine (harri.laine@ekami.fi)
Mikko Missi (mikko.missi@kymisinfonietta.fi)
Sari Saukkonen (sari.saukkonen@maretarium.fi)
Tarja Suortti (tarja.suortti@kotka.fi)
Kari Turkia (kari.turkia@makunne.fi)
Jani Väkevä (jani.vakeva@kymenvesi.fi)

Oikaisuvaatimusohje

D/1206/02.08.00/2024

107 § Teleoperaattoripalvelut 2025–2030, yhteishankinta Hansel Oy:n kautta

Kh 25.3.2024 § 107

Valmistelijat: Tietohallintopäällikkö Jarmo Günther, puh. 044 702 5257
Hankintapäällikkö Mervi Veini, puh. 040 182 8570

Esittelyteksti: Kotkan kaupunki on mukana Hansel Oy:n kilpailuttamassa Teleoperaattoripalveluiden yhteishankinnassa, jossa sopimuskumppanina on Telia Finland Oy. Sopimuskausi päättyy 29.6.2026.

Hansel Oy on valmistelemassa yhteishankintaa puitejärjestelyä *Teleoperaattoripalvelut 2025–2030*. Hansel Oy:n tavoitteena on, että puitejärjestely on hankintayksiköiden käytössä 2.1.2025. Puitejärjestelyn kautta hankintayksikkö voi hankkia teleoperaattorilta puheratkaisuihin liittyviä palveluita, kuten:

- Matkapuhelinverkon liittymät, niihin liittyvän liikenteen ja mobiilidatan
- Vaihde-, välitys- ja informaatiojärjestelmät
- Asiakaspalveluratkaisut
- Puhelunvälityspalvelut
- Tavoitettavuuspalvelut
- Puitejärjestelyn palveluita tukevat asiantuntijapalvelut ja muut palvelut

Hansel Oy on julkisista hankinnoista annetun lain mukainen yhteishankintayksikkö, joka kilpailuttaa valtakunnallisesti asiakkaidensa puolesta puitesopimuksia ja vastaa niiden sopimushallinnasta. Tuotteiden ja palveluiden yhteishankinnan etuja ovat hankintamenettelystä aiheutuvien kustannusten jakaantuminen hankintayksikköjen välille, sopimushallinnan keventyminen, Hanselin asiantuntijoiden edunvalvonta ja toimittajahallinta sopimuskauden aikana sekä useamman hankintayksikön hankintamäärillä saavutettava volyymietu sopimushinnoissa.

Hansel Oy:n puitejärjestelyyn liittymisestä ei tule Kotkan kaupungille suoria kustannuksia. Sopimusaikainen prosentuaalinen palvelumaksu lasketaan sopimustoimittajan Kotkan kaupungille puitesopimuksen perusteella tuottamien palveluiden hinnasta (alv 0 %) sopimusaikana ja Hansel Oy laskuttaa sen komissiona suoraan sopimustoimittajalta.

Kotkan kaupungin talousyksikkö on käynyt läpi edellisessä Hansel sopimuksessa olleiden tytäryhtiöiden halukkuutta liittyä uuteen Hansel sopimukseen, niin että Kotkan kaupunki tekee ilmoituksen Hansel Oy:lle liittymisestä yhdellä ilmoituksella. Teknisesti yhden sopimuksen alla toimiminen on helpompaa liittymien numeroinnin (yhteinen numeroavaruusvaraus), liittymien siirron ja muiden teknisten seikkojen takia, samoin ympäristön hallinta pääkäyttäjien osalta voidaan keskittää saaden kustannustehokkaampia kokonaisuuksia. Tytäryhtiöiden ympäristöt voidaan kuitenkin tarvittaessa eristää muista sopimuksen alla olevista ympäristöistä niin haluttaessa.

Suostumuksen Kotkan kaupungin asiakaskohtaisen sopimuksen piiriin liittymisestä ovat antaneet:

Kymijoen Ravintopalvelut Oy
Kotka Maretarium Oy
Satama Areena Oy
Kymen Vesi Oy
Kymenlaakson Vesi Oy
Kotkan kaupunginteatteri Oy
Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy
Kotkan Energia Oy

Mikäli puitejärjestelyyn ei liityttäisi, tulisi hankintayksiköiden kilpailuttaa teleoperaattoripalvelut itse. Hansel Oy:n kilpailutuksessa suuresta hankintavolyymista on oleellista taloudellista etua, minkä johdosta puitejärjestelyn kautta saavutettavaa hintatasoa ei ole muuten saavutettavissa.

Hankinnan yhteyshenkilöinä Hanseliin päin ja sopimuskauden sopimusvastaavina toimivat Kotkan kaupungin osalta tietohallintopäällikkö Jarmo Günther ja tietohallintosuunnittelija Päivi Koponen.

Hankintasopimuksen ennakoidut arvot (alv 0%) hankintayksiköittäin optiokaudet (6v) mukaan lukien ovat:

- Kotkan kaupunki 650 000 €
- Kymijoen Ravintopalvelut Oy 50 000 €
- Kotka Maretarium Oy 5000 €
- Satama Areena Oy 10 000 €
- Kymen Vesi Oy 50 000€
- Kymenlaakson Vesi Oy 8000 €
- Kotkan kaupunginteatteri Oy 20 000 €
- Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy 15 000 €
- Kotkan Energia Oy 5000 €

Hansel Oy tekee tarkistuksen puitesopimukseen liittyvien tytäryhtiöiden osalta, että ne voivat toimia Hansel Oy:n asiakkaina. Asiakkuusselvitys on pyydetty tekemään uudelleen Kotkan Maretarium Oy:n, Satama Areena Oy:n ja Kotkan Energia Oy:n osalta. Hansel Oy:n on ilmoittanut sen selvitys , Satama Areena Oy:n ja Kotkan Energia Oy:n osalta on vielä kesken 20.3.2024 ja ne voivat liittyä Kotkan kaupungin sopimukseen kun selvitys valmistuu ja on kunnossa.

Kotkan kaupungin hallintosäännön 10 luvun 9 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin osallistumisesta ulkopuolisen tahon järjestämiin yhteishankintoihin, kun hankinnan ennakoitu arvo ylittää 300 000 euroa.

Lainkohdat: Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (29.12.2016/1397) 3 ja 5 §

Kotkan kaupungin hallintosääntö (1.1.2024/1), 10 luku, 9 §

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää, että Kotkan kaupunki, Kymijoen Ravintopalvelut Oy, Kymen Vesi Oy, Kymenlaakson Vesi Oy, Kotkan kaupunginteatteri Oy, Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy ja Kotka Maretarium Oy liittyvät Hansel Oy:n yhteishankintaan *Teleoperaattoripalvelut 2025–2030* sekä samalla päättää, Satama Areena Oy ja Kotkan Energian osalta, että ne voivat liittyä Kotkan kaupungin sopimukseen kun Hansel Oy on ilmoittanut asiakkuusselvityksen olevan kunnossa.

Hankintapäällikkö valtuutetaan antamaan Hansel Oy:lle erillinen sitoumus yhteishankintaan liittymisestä kaikkien edellä mainittujen hankintayksiköiden osalta. Hankintapäälliköllä on käyttöoikeus Hanselin yhteishankintaportaaliin.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Asian käsittely: Varajäsen Kai Savolainen ilmoitti olevansa esteellinen asian käsittelyyn (yhteisöjäävi) ja poistui kokouksesta pykälän käsittelyn ajaksi.

Puheenvuoroja asiasta käyttivät kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Pasi Hirvonen sekä jäsenet Mia Holmberg ja Antti Hyryläinen. Jäsen Johanna Hasu esitti asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala ja jäsen Antti Hyyryläinen kannattivat Hasun palautusesitystä. Palautusesitykseen liittyen puheenvuoron käytti myös jäsen Kari Niininen. Vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors vastasi esitettyihin kysymyksiin.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen yksimielisyyden palautusesityksestä.

Päätös: Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Toimeenpano: Ote: talousjohtaja Pietu Mänttäri
tietohallintopäällikkö Jarmo Günther
hankintapäällikkö Mervi Veini

Oikaisuvaatimusohje

D/988/00.05.07/2024

108 § Kansallisen veteraanipäivän juhla Kotkassa 27.4.2024

Kh 25.3.2024 § 108

Valmistelija: Suhdetoimintakoordinaattori Nina Rauhala, p. 040 585 0254

Tiivistelmä: Kansallista veteraanipäivää vietetään vuosittain 27. huhtikuuta. Päivää vietetään Suomen sotaveteraanien kunniaksi sekä muistoksi sodan päättymisestä ja rauhan alkamisesta. Vuoden 2024 teema viestii veteraanien perinnön säilymisen ja sen jatkuvan tunnettuuden turvaamisen tärkeydestä. Valtakunnallista pääjuhlaa vietetään Vaasassa.
Vuoden 2024 kansallisen veteraanipäivän teema *" Veteraanien perintö turvataan – yhdessä onnistumme; Veteranernas arv bevaras – tillsammans lyckas vi"* viestii veteraanien perinnön säilymisen ja sen jatkuvan tunnettuuden turvaamisen tärkeydestä.

Talousvaikutukset ym.

1. Päätöksen kustannukset osoitetaan kustannuspaikalle 1450 Kaupunkikehitys ja viestintä / suuret tapahtumat.
2. Päätös ei vaikuta talouden tasapainotusohjelmaan
3. Päätös on linjassa kaupunkistrategian poijun ”Yhteinen Kotka” kanssa.

Esittelyteksti: Kotkan kansallisen veteraanipäivän perinteisiin kuuluu Etelä-Kymenlaakson rauhanturvaajaveteraanien juhlallinen lipunnosto kaupungintalon terassilla lauantaina 27.4.2024 klo 8.00. Virallista juhla vietetään Pihkoon koulussa klo 10–12 alustavan ohjelman mukaisesti:

klo 10–11 juhlakahvit
klo 11–12 juhla

Musiikkia

Seurakunnan tervehdys ja seppelpartioiden lähettäminen
Kotka-Kymin seurakunta ja Kymenlaakson kotkalaiset rauhanturvaajaveteraanit

Narvan marssi
piano

Kotkan kaupungin tervehdys

Musiikkia tai tanssiesitys

Juhlapuhe

Musiikkia tai tanssiesitys tms.

Nuoren tai lapsen puheenvuoro
Kotkan nuorisovaltuusto tai Pihkoon koululainen

Musiikkia tai tanssiesitys tms.

Maamme
piano ja yleisö

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää valita Kotkan kaupungin tervehdyksen esittäjän kansallisen veteraanipäivän juhlaan Pihkoon koulussa lauantaina 27.4.2024 klo 10–12 sekä esittää virallisen kutsun juhlaan Reserviupseerikoulun edustajalle.

Asian käsittely: 1. varapuheenjohtajaJouko Rauhala esitti tervehdyksen esittäjäksi kaupunginjohtaja Esa Sirviötä ja varalle kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sami Virtasta.

Päätös: Kaupunginhallitus päätti valita Kotkan kaupungin tervehdyksen esittäjäksi kansallisen veteraanipäivän juhlaan Pihkoon koulussa lauantaina 27.4.2024 klo 10–12 kaupunginjohtaja Esa Sirviön ja varalle kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sami Virtasen. Lisäksi kaupunginhallitus päätti esittää virallisen kutsun juhlaan Reserviupseerikoulun edustajalle.

Toimeenpano: Ote: tervehdyksen esittäjä
Reserviupseerikoulu
suhdetoimintakoordinaattori Nina Rauhala

Oikaisuvaatimusohje

D/4318/01.01.01.01/2023

109 § Ympäristönsuojelupäällikön viran vastaanottaminen

Kh 25.3.2024 § 109

Valmistelija: Kansliapäällikkö Kristina Lönnfors, puh. 044 702 4222

Esittelyteksti: Kaupunginhallitus valitsi 29.1.2024 (§ 37) ympäristönsuojelupäälliköksi MMM Kati Halosen. Kaupunginhallituksen päätös on lainvoimainen.

Ennen viran täyttämisen vahvistamista, valitun on toimitettava hyväksyttävä terveystodistus terveydentilastaan. Virassa noudatetaan kuuden kuukauden koeaikaa.

Halonen on ilmoittanut ottavansa ympäristönsuojelupäällikön vakituisen viran vastaan 1.5.2024. Hän on toimittanut nähtäväksi hyväksyttävän terveystodistuksen.

Ympäristönsuojelupäällikön tehtäväkohtainen palkka on 5. 519,20 €/kk (hinnoittelutunnus 50101011 A1).

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus

- merkitsee tiedoksi, että Kati Halonen on ilmoittanut ottavansa vastaan ympäristönsuojelupäällikön vakinaisen viran 1.5.2024;
- toteaa, että ympäristönsuojelupäällikön virassa noudatetaan 6 kuukauden koeaikaa;
- vahvistaa ympäristönsuojelupäällikön virkavalinnan;
- toteaa, että ympäristönsuojelupäällikön tehtäväkohtainen palkka on 5. 519,20 €/kk (hinnoittelutunnus 50101011 A1).

Päätös: Hyväksyttiin.

Toimeenpano: Ote: vs. ympäristönsuojelupäällikkö Kati Halonen
Henkilöstöjohtaja Minna Uusitalo
Hr-koordinaattori Hanne Ristola

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

D/698/10.03.05.00/2024

110 § Hovinsaaren päiväkodin tarveselvitys

Kasko 13.3.2024

Valmistelija: Raili Liukkonen, varhaiskasvatusjohtaja p. 040 0556296
Tero Huusko, toimitilapäällikkö p. 040 6318132

Tiivistelmä: Hovinsaaren nykyinen päiväkoti toimii osoitteessa Valkamakatu 7 Hovinsaarella. Päiväkodin tila on vuokrattu Kotkan Asunnot Oy:ltä. Tila on suunniteltu päiväkodiksi ja se on otettu käyttöön 1980-luvulla. Päiväkodissa ei ole tehty peruskorjausta, joten se on alkuperäisessä kunnossa.

Hovinsaaren päiväkodin tarveselvitys tuli ajankohtaiseksi tilanteessa, jossa Hovinsaaren nykyisen päiväkodin peruskorjausta aloitettiin selvittää ja tilassa tehtiin rakennetutkimuksia v. 2020–21. Rakennetutkimuksissa tuli esille, että päiväkoti tarvitsee mittavat rakenteelliset korjaukset, että toimintaa nykyisessä tilassa voidaan pysyvästi jatkaa.

Tilaa Kotkan kaupungille vuokraavan Kotkan Asunnot Oy:n ja Kotkan Tilahallinnon päätöksellä tiloissa tehtiin kesällä 2021 ainoastaan toimintaa ylläpitäviä korjauksia ja päädyttiin tarveselvityksen käynnistämiseen. Tarveselvitys oli Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan käsittelyssä 15.6.2022 (Kasko 15.6.2022§71), jolloin lautakunta päätti äänestyksen jälkeen lähettää tarveselvityksen uudelleen valmisteltavaksi.

Hovinsaaren päiväkodin toiminnan jatkuminen liitettiin syksyllä 2022 käynnistettyyn varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitykseen. Kotkan kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan joulukuussa 2023 (Kv 11.12.2023 §132), että Hovisaaren päiväkodille etsitään korvaavat tilat. Tavoitteena on toiminnan jatkuminen keskeytyksettä Hovinsaarella.

Tässä tarveselvityksessä esitetään uuden päiväkodin rakentamista Hovinsaarelle korvaamaan vanhan päiväkodin tilat. Päiväkotiin ehdotetaan varattavaksi tilat kolmelle lapsiryhmälle.

Talousvaikutukset Tavoitehinta-arvio Hovinsaaren päiväkodin kiinteistölle taseinvestointina toteutettuna on n. 2 850 000 € alv 0 % ja kalustokustannukset arviolta 250 000 €. Tavoitehinta-arvio perustuu aikaisemmin toteutettujen päiväkotirakennusten viitekohteisiin. Hankekohtainen yksilöllisempi tavoitehintalaskenta ja/tai talousvaikutusten arviointi tehdään hankesuunnitteluvaiheessa, kun päätetään hankkeen toteutus- ja rahoitusmallista.

Päätös on linjassa kaupunkistrategian kanssa;
Poijuun 1.Oppiva ja yrittävä Kotka, on kirjattu strateginen tavoite 2: Kotka on hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki.

Toimenpiteenä: Tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta, perusopetusta ja toisen asteen koulutusta ja terveet, innostavat oppimisympäristöt.

Esittelyteksti: Tämä tarveselvitys pohjautuu Kotkan kaupunginvaltuuston tekemään päätökseen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkosta joulukuussa 2023, jolloin päätöksenä oli päiväkotitoiminnan jatkuminen Hovinsaarella keskeytyksettä vuodesta 2025 eteenpäin, jolloin nykyisen päiväkodin käyttö loppuu.

Hovinsaarella asuu paljon lapsiperheitä ja sitä lähimmät päiväkodit ovat joko Kotkansaarella tai Metsolassa. Nämä päiväkodit pyrkivät vastaamaan oman lähialueensa varhaiskasvatustarpeeseen. Kotkansaaren kaikki varhaiskasvatusikäiset lapset eivät mahdu Kotkansaaren päiväkoteihin, vaan heille osoitetaan paikkoja tällä hetkellä Hirssaaresta ja Länsi-Kotkasta tai Hovinsaari-Metsola alueen päiväkodeista.

Tarveselvityksen yhteydessä selvitettiin Hovinsaaren tonttivaihtoehtoja ja päädyttiin esittämään Hovinsaaren uuden päiväkodin sijaintipaikaksi Hovinsaaren koulun kanssa samaa tonttia. Koulun tontilla on rakennusoikeutta vielä jäljellä. Kyseinen tontti tukee myös sitä tavoitetta, että päiväkodin tulee sijaita hyvien liikenneyhteyksien varrella ja olla helposti joukkoliikenteellä saavutettavissa. Päiväkodin sijoittuminen samalle tontille koulun kanssa tuo synergiaetua perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen toiminnalliseen yhteistyöhön sekä esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämiseen päiväkodin tiloissa aamuisin ja iltapäivisin.

Hovinsaaren päiväkodin hankesuunnittelun edetessä pyydetään suunnitteluun lausunto Kotkan vammaisneuvostolta. Tällöin vammaisneuvostolla on mahdollisuus tuoda lausunnossaan esille rakennuksen suunnitteluun ja rakentamiseen liittyviä asioita, jotka on syytä huomioida päiväkotirakennuksen suunnittelussa riittävän hyvissä ajoin, jotta rakennuksen esteetön käyttö toteutuu.

Hankesuunnitteluvaiheessa käydään läpi hankkeen eri toteutus- ja rahoitusmallit ja valitaan niistä hankkeelle sopivin. Tilatarpeen ajallinen kesto tulee määrittää hankesuunnitteluvaiheessa, jotta hankkeelle sopivin toteutusmalli voidaan määrittää.

Kotkan kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella esitetään, että uusi Hovinsaaren päiväkoti olisi otettavissa käyttöön vuonna 2025. Mikäli tarveselvitys hyväksytään, hankesuunnitelma valmistuu syksyllä 2024. Suunnittelu käynnistyy vuonna 2024 ja rakentaminen vuosina 2024-25.

Liitteet: Hovinsaaren päiväkodin tarveselvitys

Esittelijä: Varhaiskasvatusjohtaja Raili Liukkonen

Ehdotus: Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta päättää hyväksyä Hovinsaaren päiväkodin tarveselvityksen ja esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy tarveselvityksen ja tekee päätöksen hankesuunnittelun aloittamisesta.

Hovinsaaren päiväkodin tarveselvityksestä pyydetään lausunto kaupunkirakennelautakunnalta ennen kaupunginhallituksen käsittelyä.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Kara 19.3.2024 § 44

Valmistelija: Toimitilapäällikkö Tero Huusko puh. 040 631 8132
Kaupunginarkkitehti Leila Hietala puh. 040 530 4254
Rakennuttajapäällikkö Ville Suni puh. 0400 650 318

Tiivistelmä: Hovinsaaren nykyinen päiväkoti toimii osoitteessa Valkamakatu 7 Hovinsaarella. Päiväkodin tila on vuokrattu Kotkan Asunnot Oy:ltä. Tila on suunniteltu päiväkodiksi ja se on otettu käyttöön 1980-luvulla. Päiväkodissa ei ole tehty peruskorjausta, joten se on alkuperäisessä kunnossa.

Hovinsaaren päiväkodin tarveselvitys tuli ajankohtaiseksi tilanteessa, jossa Hovinsaaren nykyisen päiväkodin peruskorjausta aloitettiin selvittää ja tilassa tehtiin rakennetutkimuksia v. 2020–21. Rakennetutkimuksissa tuli esille, että päiväkoti tarvitsee mittavat rakenteelliset korjaukset, että toimintaa nykyisessä tilassa voidaan pysyvästi jatkaa.

Tilaa Kotkan kaupungille vuokraavan Kotkan Asunnot Oy:n ja Kotkan Tilahallinnon päätöksellä tiloissa tehtiin kesällä 2021 ainoastaan toimintaa ylläpitäviä korjauksia ja päädyttiin tarveselvityksen käynnistämiseen. Tarveselvitys oli Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan käsittelyssä 15.6.2022 (Kasko 15.6.2022§71), jolloin lautakunta päätti äänestyksen jälkeen lähettää tarveselvityksen uudelleen valmisteltavaksi.

Hovinsaaren päiväkodin toiminnan jatkuminen liitettiin syksyllä 2022 käynnistettyyn varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen

palveluverkkoselvitykseen. Kotkan kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan joulukuussa 2023 (Kv 11.12.2023 §132), että Hovisaaren päiväkodille etsitään korvaavat tilat. Tavoitteena on toiminnan jatkuminen keskeytyksettä Hovinsaarella.

Tässä tarveselvityksessä esitetään uuden päiväkodin rakentamista Hovinsaarelle korvaamaan vanhan päiväkodin tilat. Päiväkotiin ehdotetaan varattavaksi tilat kolmelle lapsiryhmälle.

Talousvaikutukset

Tavoitehinta-arvio Hovinsaaren päiväkodin kiinteistölle taseinvestointina toteutettuna on n. 2 850 000 € alv 0 % ja kalustokustannukset arviolta 250 000 €. Tavoitehinta-arvio perustuu aikaisemmin toteutettujen päiväkotirakennusten viitekohteisiin. Hankekohtainen yksilöllisempi tavoitehintalaskenta ja/tai talousvaikutusten arviointi tehdään hankesuunnitteluvaiheessa, kun päätetään hankkeen toteutus- ja rahoitusmallista.

Päätös on linjassa kaupunkistrategian kanssa;
Poijuun 1.Oppiva ja yrittävä Kotka, on kirjattu strateginen tavoite 2: Kotka on hyvinvoivien ja osaavien lasten ja nuorten kaupunki.

Toimenpiteenä: Tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta, perusopetusta ja toisen asteen koulutusta ja terveet, innostavat oppimisympäristöt.

Esittelyteksti:

Tämä tarveselvitys pohjautuu Kotkan kaupunginvaltuuston tekemään päätökseen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkosta joulukuussa 2023, jolloin päätöksenä oli päiväkotitoiminnan jatkuminen Hovinsaarella keskeytyksettä vuodesta 2025 eteenpäin, jolloin nykyisen päiväkodin käyttö loppuu.

Hovinsaarella asuu paljon lapsiperheitä ja sitä lähimmät päiväkodit ovat joko Kotkansaarella tai Metsolassa. Nämä päiväkodit pyrkivät vastaamaan oman lähialueensa varhaiskasvatustarpeeseen. Kotkansaaren kaikki varhaiskasvatusikäiset lapset eivät mahdu Kotkansaaren päiväkoteihin, vaan heille osoitetaan paikkoja tällä hetkellä Hirssaaresta ja Länsi-Kotkasta tai Hovinsaari-Metsola alueen päiväkodeista.

Tarveselvityksen yhteydessä selvitettiin Hovinsaaren tonttivaihtoehtoja ja päädyttiin esittämään Hovinsaaren uuden päiväkodin sijaintipaikaksi Hovinsaaren koulun kanssa samaa tonttia. Koulun tontilla on rakennusoikeutta vielä jäljellä. Kyseinen tontti tukee myös sitä tavoitetta, että päiväkodin tulee sijaita hyvien liikenneyhteyksien varrella ja olla helposti joukkoliikenteellä saavutettavissa. Päiväkodin sijoittuminen samalle tontille koulun kanssa tuo synergiaetua perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen toiminnalliseen yhteistyöhön sekä esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämiseen päiväkodin tiloissa aamuisin ja iltapäivisin.

Hovinsaaren päiväkodin hankesuunnittelun edetessä pyydetään suunnitteluun lausunto Kotkan vammaisneuvostolta. Tällöin vammaisneuvostolla on mahdollisuus tuoda lausunnossaan esille

rakennuksen suunnitteluun ja rakentamiseen liittyviä asioita, jotka on syytä huomioida päiväkotirakennuksen suunnittelussa riittävän hyvissä ajoin, jotta rakennuksen esteetön käyttö toteutuu.

Hankesuunnitteluvaiheessa käydään läpi hankkeen eri toteutus- ja rahoitusmallit ja valitaan niistä hankkeelle sopivin. Tilatarpeen ajallinen kesto tulee määrittää hankesuunnitteluvaiheessa, jotta hankkeelle sopivin toteutusmalli voidaan määrittää.

Kotkan kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella esitetään, että uusi Hovinsaaren päiväkoti olisi otettavissa käyttöön vuonna 2025.
Mikäli tarveselvitys hyväksytään, hankesuunnitelma valmistuu syksyllä 2024. Suunnittelu käynnistyy vuonna 2024 ja rakentaminen vuosina 2024-25.

Kaupunkirakennelautakunnan lausunto:

Hovinsaaren päiväkodin tilahankintaa tulee edistää tarveselvityksen jälkeen välittömästi käynnistettävällä hankesuunnitteluvaiheella, jotta tilahankinta pystytään toteuttamaan tarveselvityksessä esitetyllä aikataululla.

Hankesuunnittelutyön tekemiseksi tulee ensivaiheessa määrittää Hovinsaaren päiväkotitilojen ajallinen kesto, jotta hankesuunnitelma pystytään tekemään oikeista lähtökohdista. Tilojen tuottamiseksi valittavaan toteutustapaan (tekninen toteutustapaan sekä rahoitusmalliin) vaikuttaa oleellisesti se arvioidaanko tilatarpeen kestoksi esim. 5 tai 20 vuotta.

Tarveselvityksessä esitetystä sijaintivaihtoehdoista tulisi valita sijoittuminen Hovinsaaren koulun tontille, jossa uudisrakennus sijoittuisi tontin itäpuoliseen osaan Veikonpuiston yhteyteen. Sijoittumista puoltaa päiväkotirakentamisen salliva asemakaava.

Liitteet: Hovinsaaren päiväkodin tarveselvitys

Esittelijä: Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta esittää lausuntonaan edellä esitetyn ja hyväksyy osaltaan Hovinsaaren päiväkodin tarveselvityksen.
Kaupunkirakennelautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se tekee päätöksen hankesuunnittelun käynnistämisestä.

Asian käsittely: Toimitilapäällikkö Tero Huusko esitteli asian.
Esittelyn jälkeen puheenvuoroja käyttivät Saku Sorsa, Kai Savolainen, Tiina Rosberg, Jari Elo, Sami Hohti ja Krista Laamanen.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös: Hyväksyttiin.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Kh 25.3.2024 § 110

Liite: Hovinsaaren päiväkodin tarveselvitys

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Hovinsaaren päiväkodin tarveselvityksen ja päättää käynnistää hankesuunnittelun.

Päätös: Hyväksyttiin.

Toimeenpano: Ote: Varhaiskasvatusjohtaja
Toimitilapäällikkö
Tekninen johtaja
Kaupunginarkkitehti
Rakennuttajapäällikkö

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

Kotkan kaupunki
Kasvatuksen ja koulutuksen palvelut/
Varhaiskasvatuksen vastuualue

TARVESELVITYS

Hovinsaaren päiväkoti
2024

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta

13.3.2024

Postiosoite
PL 257
48101 KOTKA

Käyntiosoite
Laivurinkatu 4
48100 Kotka

www.kotka.fi

SISÄLLYS

1 VARHAISKASVATUKSEN JÄRJESTÄMISEN TARPEET HOVINSAARELLA 3

2 HOVINSAAREN PÄIVÄKODIN NYKYISET TILAT JA TOIMINNOT 3

3 TARVITTAVAT TILAT, TOIMINNOT JA TILANHANKINTAVAIHTOEHDOT 4

3.1 VARHAISKASVATUSTILOJEN TARPEET JA NIILLE ASETETTAVAT VAATIMUKSET 4

3.2 PÄIVÄKODIN PIHA-ALUE 5

3.3 ESTEETTÖMYYS JA TURVALLISUUS 6

4 TOIMINNAN MITOITUSPERUSTEET 7

5 KAAVATILANNE JA TONTTIVAIHTOEHDOT 8

6 INVESTOINTIKUSTANNUKSET JA ALUSTAVA LASKELMA TOIMINNAN MUUTOKSEN VAIKUTUKSESTA KÄYTTÖTALOUTEEN 13

7 HANKKEEN ETENEMINEN 14

8 TARVESELVITYKSEEN OSALLISTUNEET 14

9 LIITTEET

1 VARHAISKASVATUKSEN JÄRJESTÄMISEN TARPEET HOVINSAARELLA

Hovinsaaren päiväkotia koskeva tarveselvitys käynnistyi tilanteessa, jossa syksyllä 2020 nykyisen päiväkodin tiloissa toteutettujen rakenneselvittelyjen pohjalta todettiin, että rakennus tarvitsee mittavat rakenteelliset korjaukset, että päiväkotitoimintaa tilassa voitaisiin pysyvästi jatkaa. Kotkan kaupungin Toimitilahallinnon ja Hovinsaaren päiväkodin tilat omistavan Kotkan Asunnot Oy:n kesken on todettu, että päiväkodin nykyisistä tiloista tullaan luopumaan viimeistään vuonna 2025.

Päiväkodin nykyisissä tiloissa Hovinsaarella osoitteessa Valkamakatu 7, on sisäilmaselvityksen sekä rakennuksen rakennetutkimusten vuoksi tehty kiinteistöä vuokraavan Kotkan Asuntojen toimesta ylläpitokorjauksia kesällä 2021. Näiden ylläpitokorjausten avulla Hovinsaaren päiväkodin toimintaa nykyisissä tiloissa voidaan jatkaa arvion mukaan enintään vuoteen 2025. Tilojen pysyvä käyttö edellyttäisi peruskorjaustasoisia toimenpiteitä koko päiväkodin tiloille.

Palveluverkkotarkastelun pohjalta tehdyssä Kotkan kaupunginvaltuuston päätöksessä (Kv 3.6.2019 §71) varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkosta päätettiin:

Muut päiväkodit jatkavat toimintaansa nykyisissä kiinteistöissä. Kiinteistöjen perusparannukset toteutetaan suunnitellun aikataulun mukaisesti, mukaan lukien vuokrakiinteistössä toimivan Hovinsaaren päiväkodin perusparannus. Toimintojen yhdistämistä arvioidaan lapsimäärän vähenemisen sitä edellyttäessä.

Ennen tätä tarveselvitystä edellisen kerran Hovinsaaren päiväkodin tarveselvitys oli Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa päätettävänä 15.6.2022 §71. Tällöin tarveselvitystä ei hyväksytty vaan asia lähetettiin lautakunnasta uudelleen valmisteltavaksi.

Asian uudelleen valmistelu liitettiin syksyllä 2022 käynnistettyyn Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkotarkasteluun. Päivitettyyn Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitykseen liittyvät toimenpiteet olivat hyväksyttävänä kapunginvaltuuston kokouksessa 11.12.2023 §132. Tässä kokouksessa valtuusto teki päätöksen, että Hovisaaren päiväkodille etsitään korvaavat tilat. Tavoitteena on toiminnan jatkuminen keskeytyksettä Hovinsaarella.

Tässä tarveselvityksessä esitetään uuden päiväkodin rakentamista Hovinsaaren alueelle. Nykyisen päiväkodin tilojen kokonaisvaltaiseen peruskorjaukseen ei ole perusteita, johtuen suuresta korjausasteesta ja tilojen rajoitteista, jotta se voisi palvella nykymuotoisen varhaiskasvatuksen tarpeita.

2 HOVINSAAREN PÄIVÄKODIN NYKYISET TILAT JA TOIMINNOT

Hovinsaaren päiväkoti toimii vuokratiloissa, osoitteessa Valkamakatu 7. Kerrostalo, jonka yhteydessä päiväkoti on, on rakennettu 1980-luvun puolivälissä ja päiväkoti on aloittanut toimintansa siellä heti rakentamisen jälkeen. Tila on tehty päiväkotikäyttöön rakennusaikaisten tilatarpeiden mukaisesti. Tilakoko on noin 340 neliömetriä.

Ennen kesällä 2021 tehtyjä korjaustöitä, rakennusta ei oltu peruskorjattu, eikä merkittäviä korjaustoimenpiteitä oltu tehty. Ilmanvaihto oli alkuperäinen. Myös sisäpinnat ja kiintokalusteet olivat alkuperäiset. Toteutetuista korjaustoimenpiteistä huolimatta äänieristys on edelleen puutteellinen eikä riittäviä toimistotiloja toimistotyön tekemiseen ja suunnitteluun ole tarjolla eikä niitä voida muutostöillä toteuttaa.

Vuonna 2020 aloitettiin selvitystyö Hovinsaaren päiväkodin korjaustarpeesta, ajatuksella, että päiväkodin tiloja olisi aika ajantasaistaa ja muuttaa toimivammaksi. Rakennuksen kuntotarkastuksessa 7.8.2020 selvisi rakennuksen huono kunto. Selviteltiin myös sisäilmaoireiluja, joita oli ilmennyt lievänä jonkin verran päiväkodin henkilöstöllä. Maaliskuussa 2021 päiväkotiin perustettiin sisäilmatyöryhmä.

Keväällä 2021 tiloihin hankittiin sisäilma-asiantuntijan toimesta ilmanpuhdistimia. Korjaustöissä kesällä 2021 päädyttiin tekemään korjauksia ulkorakenteisiin, kosteusongelmista kärsiviin paikallisiin sisärakenteisiin sekä samassa yhteydessä uusittiin ilmanvaihtokanavia. Muutamia kiintokalusteita poistettiin, mutta muuten sisätiloihin ei tehty muutoksia. Korjauksien avulla oli tarkoitus saada altistumisolosuhteet muuttumaan todennäköisestä epätodennäköiseksi ja päiväkodille lisäaikaa tiloissa toimimiseen maksimissaan neljäksi vuodeksi.

Päiväkodin tiloissa toimii kaksi lapsiryhmää, varhaiskasvatuspaikkoja päiväkodissa on 42. Sisätilat eivät ole nykyaikaiset eivätkä tilaratkaisultaan enää riittävän käyttökelpoiset tämän ajan varhaiskasvatuksen tarpeisiin.

Hovinsaaren päiväkodin piha on erillään päiväkodista ja lapset täytyy kuljettaa sinne erikseen aikuisen johdolla. Kulkuväylä on pyörätie, mutta siinä liikkuu valitettavan paljon myös autoja ja esim. ruokakuljetukset ja muut huolintapalvelut peruutetaan rekka-autoilla päiväkodin oven eteen. Päiväkodin yhteydessä on pieni muutaman neliömetrin piha, jossa on yksi kiipeilyteline. Pihan aita ei kuitenkaan ole standardien mukainen ja siitä pääsee helposti kiipeämään yli. Lisäksi pihaa reunustavat pensaat ovat tiheät ja vievät pihalta leikkitilaa. Tätä pihaa voidaan käyttää vain muutaman lapsen kanssa kerrallaan.

Varsinainen piha-alue ei ole lapsia innostava; välineistönä on hiekkalaatikko, 2 keinua isoille ja 2 keinua pienemmille, yksi vieterikeinu ja kiipeilyteline. Mitään katosta tai muuta suojaa ei pihalla ole. Maasto on tasaista ja pelkkää hiekkaa, joten pihalle ei ole voitu hankkia esim. lasten polkupyöriä. Pihalla kasvaa muutamia puita.

Koska piha on kauempana päiväkodista, sitä ei ehkä mielletä päiväkodin pihaksi ja tästä johtuen pihassa on ollut ongelmana myös se, että sitä on käytetty mm. koirien ulkoilutukseen ja sieltä voi löytyä mitä vain roskaa. Portissa on kyltti, jossa koirien ulkoilutus kielletään. Kevättalvella piha kerää vettä, joka jäätyy vaarallisen liukkaaksi kerrokseksi, joten joskus pihaa ei voida tästä syystä käyttää. Koirien jätökset aiheuttavat ongelmia myös päiväkodin oven edessä ja väylillä, joista lapset kulkevat piha-alueelle.

Päiväkodilla ei ole tällä hetkellä paikoitustiloja. Vuokranantaja on antanut luvan lyhytaikaiselle paikoitukselle päiväkodin edessä, koska päiväkodin asiakkaille ei ole osoittaa muutakaan paikoitustlaa.

3 TARVITTAVAT TILAT, TOIMINNOT JA TILANHANKINTAVAIHTOEHDOT

3.1. Varhaiskasvatustilojen tarpeet ja niille asetettavat vaatimukset

Varhaiskasvatuslain mukaan varhaiskasvatuksen oppimisympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä ja kehitys huomioon ottaen. Myös Kotkan kaupunkistrategiaan 2020-25 on kirjattu, että varmistamme kotkalaisille lapsille terveet ja innostavat oppimisympäristöt.

Varhaiskasvatuksen ryhmät tulee muodostaa sekä tilojen suunnittelu ja käyttö järjestää

siten, että varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa. Hyvä päiväkoti on toimiva, viihtyisä, esteetön, monikäyttöinen sekä muunneltava. Rakennus ulkotiloineen tukee päiväkodissa annettavaa kasvatusta, opetusta ja hoitoa.

Päiväkotia suunniteltaessa pyritään toiminnan vaatimusten mukaan tarjoamaan joustavia ratkaisuja:

- monipuoliseen varhaiskasvatukseen ja erilaisiin pedagogisiin toiminnallisuutta, luovuutta ja osallisuutta lisääviin toimintatapoihin
- toiminnan organisoimiseen eri tavoin vaihtelevan kokoisille lapsiryhmille
- muuhun varhaiskasvatukseen sekä monenlaiseen ilta- ja rinnakkaiskäyttöön (harraste-, kokous- ym. toiminta)
- rakennuksen elinkaaren aikana tapahtuviin muutoksiin
- tilaohjelmaan (lasten kokonaismäärän muutokset, ikäryhmien kokovaihtelut, kehityksen ja oppimisen tukea vaativien lasten määrän muutokset)
- rakennuksen muunneltavuuteen muuhun käyttöön (runkoratkaisujen ja talotekniikan muuntojoustavuus)
- digitaalisten opetusvälineiden käyttöön

Päiväkodissa kotialueisiin perustuva tilanjakoperiaate perustuu ryhmäjakoon. Kutakin päiväkotiryhmää varten muodostetaan eri ikäisten lasten käyttöön soveltuva kotialue. Kotialue on kokonaisuus, jossa jokaisella lapsiryhmällä on omat tilat leikkiin, lepoon ja ruokailuun jos ruokailua ei järjestetä yhteisessä tilassa. Jokaisella lapsiryhmällä tulee olla omat eteis-, pesu- ja wc-tilansa.

Ruokailun järjestäminen voidaan suunnitella niin, että 3-5 vuotiaiden lasten ryhmät ruokailevat päiväkodin yhteisessä ruokailuun varatussa tilassa ja alle 3- vuotiaiden lasten ryhmät omissa ryhmätiloissaan. Kotialueella on kaksi toimintatilaa, joista toista käytetään painottuneesti toiminnallisena tilana (toimintatila 1) ja toista toiminnan lisäksi lepoon (toimintatila 2). Lisäksi jokaisen ryhmän käytössä on toiminnallinen pienryhmätila, joka mahdollistaa lapsiryhmän jakamisen pienempiin ryhmiin. Ryhmän käytössä oleviin tiloihin on mahdollisimman suora käynti piha-alueelta.

Kotkan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys (Kv 3.6.2019 §71) linjaa päiväkotitoiminnan järjestämisen mahdollisimman suuriin, toiminnaltaan joustaviin yksiköihin. Päiväkotien tulee myös sijoittua niin, että ne ovat mahdollisimman keskeisellä paikalla ja liikenteellisesti hyvien liiikeneyhteyksien päässä.

Hyvän piha-alueen muodostaminen on huomioitava suunniteltaessa päiväkodin sijoittumista Hovinsaaren alueelle.

3.2. Päiväkodin piha-alue

Päiväkoti käsittää päiväkotirakennuksen tai -huoneiston piha-alueineen, jossa toteutetaan tavoitteellista ja toiminnallista varhaiskasvatusta. Useimmiten päiväkodit ovat erillisiä yksiköitä, mutta päiväkoti voidaan sijoittaa myös muiden palveluiden kanssa osittain yhteiskäyttöisiin tiloihin tai se voi olla osa suurempaa palvelurakennusta. Tilat ja piha-alueet voivat olla yhteiskäyttöisiä esimerkiksi koulun, kerho- ja asukastoiminnan kanssa tai muussa ilta- ja viikonloppukäytössä.

Päiväkodin piha-alueen tulee olla monipuolinen, vaihtelevamaastoinen, turvallinen ja kaikille ikäryhmille sopiva. Lasten käytössä olevan piha-alueen mitoitusperusteena tavoitteena on1,5 ha + 20 m2/tilapaikka (RT 103084). Em. suositukseen sisältyy liikuntaan tarvittava ulkoliikuntatila. Kaupunkiympäristössä sijaitsevasta päiväkodin pihasta on hyvä olla yhteyksiä yleisille leikki- ja liikunta-alueille.

Päiväkodin pihan tulee olla riittävän valoisa, mutta siellä tulee myös olla varjopaikkoja auringonsuojiksi. Pihan pintamateriaalit on syytä valita niin, että ne eivät aiheuta pölyhaittoja. Leikkivälineiden ja niiden asennusten tulee olla niitä koskevien standardien mukaisia.

Hyvä piha on monipuoliseen toimintaan houkutteleva. Siinä erottuu eri-ilmeisiä osa-alueita ja nurkkauksia kokonaisuuden kuitenkin hahmottuessa selkeästi. Pihan osa-alueet tukevat pienryhmien syntymistä. Talon seinustat käytetään hyväksi. Erityisesti pienten lasten leikkipaikat sijaitsevat sisätilojen lähellä. Piha täyttää toiminnalliset ja kasvatukselliset tavoitteet kuten turvallisuus, luonnonmukaisuus ja viihtyvyys. Piha aktivoi kaikkina vuodenaikoina eri-ikäisiä lapsia leikkiin ja liikkumiseen. Pihassa on kiinteitä välineitä, varastoja ja tilaa irtaimille välineille. Piha-alueella huomioidaan myös lastenvaunuparkin tarpeet.
Pihaa voivat päiväkodin toiminta-ajan ulkopuolella käyttää myös lähialueen asukkaat

Lasten käyttöön tarkoitettua piha-aluetta tarvitaan vähintään 20 m² / tilapaikka ja tonttia keskimäärin 50 m² / tilapaikka. Suositeltava tontin koko 63 lapsen päiväkodissa on noin 3150 m².

Henkilöstön autopaikkamitoitus on 1 ap / 3 toimihenkilöä. Varhaiskasvatuksen henkilöstön autopaikkoja tarvitaan yhteensä 4ap (11-12).
Saattoliikenneautopaikkamitoitus RT 103084 mukaan on 1 ap/10 tilapaikkaa. Tilapaikkoja on noin 60, joten saattopaikkoja varataan 6 kpl. Lisäksi yksi invapaikka. Yhteensä autopaikkoja varataan vähintään 10 kpl. Päiväkodin saattoliikenne tulee suunnitella turvalliseksi niin, että pihalla kävelijöiden ei tarvitse väistää peruuttavia autoja.

Polkupyöräpaikkoja tarvitaan RT 103084 mitoitusohjeen mukaan saattajia varten 1 polkupyöräpaikka/10 tilapaikkaa. Tilapaikkoja on noin 60, joten saattajien polkupyörille tarvitaan 6 paikkaa. Henkilökunnan osalta mitoitusohje on 1 ppp/3 henkilöä, joten henkilöstölle varataan 4 ppp. Lisäksi 2 vierailijapaikkaa. Polkupyöräpaikkoja varataan yhteensä 10 kpl.

3.3. Esteettömyys ja turvallisuus

Esteettömyyden toteuttaminen rakennuksissa tarkoittaa sitä, että tilojen täytyy soveltua myös sellaisten henkilöiden käyttöön, joiden kyky liikkua tai toimia on rajoittunut. Esteetöntä rakennusta toteutettaessa sinne on mm. rakennettava inva-wc sekä rakennuksen kerrosluvusta ja tilajärjestelyistä riippuen hissi ja mahdollisesti luiskia.

Oviaukkojen vähimmäisleveyden on oltava min. 850 mm, kynnykset saavat olla enintään 20 mm korkeita. Heikkonäköisen henkilön tilanhahmottamiskyky paranee, kun valaistus ja pintojen värikontrastit on oikein suunniteltu. Tilojen hyvä akustiikka taas helpottaa kuulovammaisen kuunteluolosuhteita. Tilojen hyvä akustiikka tukee myös lasten ja henkilöstön hyvinvointia. Sisätilojen opasteiden oikea koko ja sijoitus ovat tärkeitä orientoitumisessa ja mahdollista nopeaa poistumista vaativassa tilanteessa.

Suunnittelussa on huomioitava turvallisuus. Pohjaratkaisua suunniteltaessa minimoidaan vaaratilanteet. Tiloista tulee olla riittävän turvalliset poistumismahdollisuudet ja maantasokerroksesta tulee olla pääsy myös ikkunoiden kautta ulos. Turvallisuusjärjestelyihin kuuluvat edellisten lisäksi lukitus- ja muut tekniset turvajärjestelyt. Lukitusta on pystyttävä ohjaamaan keskitetysti. Ulko- ovet tulee olla

lukittuina, joten päiväkotiin suunnitellaan sähköinen oven avaus ryhmätiloista käsin. Sekä sisä- että ulkotilojen täytyy olla helposti valvottavia.

Suunniteltavan rakennuksen tulee täyttää Valtioneuvoston asetuksen 241/2017 määräykset rakennuksen esteettömyydestä. Turvallisuuden suunnittelussa noudatetaan myös RT 103083 ohjeita.

Esteettömyyden tulee toteutua myös ulkotiloissa. Ajoneuvoliikenne erotetaan lasten ulkotiloista toiminnallisin ja rakenteellisin keinoin. Piha-alueet tulee rajata niin, etteivät lapset pääse poistumaan valvottavilta alueilta. Piha-aidan korkeuden on oltava vähintään 1200 mm.

Päiväkodin tarvittava huoltoajo tulee huomioida suunnittelussa niin, että se on toimivaa eikä aiheuta varhaiskasvatustoiminnalle lasten turvallisuuteen liittyviä riskejä. Huoltajien sekä mahdollisten muiden kuljetusten saattoliikenne on oltava sujuvaa, turvallista ja riskitöntä. Henkilöstölle sekä huoltajille tulee olla riittävä määrä autopaikkoja, pyörätelineitä sekä lasten että aikuisten pyörille sekä lasten rattaille ja kuljetusvaunuille suojaisaan säilytykseen suunniteltu katosalue.

Kotkan kaupunkistrategiassa Kotka 2025 linjataan, että Kotkan kaupungin yksi strateginen kärki on upean elinympäristön Kotka. Tavoitteena on kaupunkiympäristö, joka helpottaa kaupunkilaisten hyvinvointia lisääviä valintoja, edistää kestävää kehitystä ja lisää vetovoimaa. Yhtenä keskeisimpänä toimenpiteenä tavoitteen saavuttamiseksi kaupunki päätti laatia kestävän liikkumisen ohjelman kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edistämiseksi. Uuden päiväkodin sunnittelussa tulee huomioida päiväkodin sijainnin näkökulmasta hyvä joukkoliikenteen saavutettavuus.

4 TOIMINNAN MITOITUSPERUSTEET PÄIVÄKODISSA

Päiväkodin tilamitoituksen lähtökohtana on päiväkodissa samanaikaisesti olevien lasten enimmäismäärä, tilapaikkaluku. Lasten toimintatiloiksi varataan hyötyalaa 7-8 m2/tilapaikka**.** Toimintatiloihin lasketaan toiminta-alueet ja lasten käytössä olevat yhteistilat. Päiväkodin laskennallinen huoneistoala riippuu suunnitteluratkaisusta, mutta käytännössä tilaa tarvitaan 9-13 htm2/tilapaikka (RT 103083).

Suunnittelussa noudatetaan ohjeellisesti RT 103083 ohjeita. Uuteen päiväkotirakennukseen siirtyisi nykyisen Hovinsaaren päiväkodin toiminta ja tilaa varataan myös kolmannelle lapsiryhmälle. Rakennuksen tilatarpeessa huomioidaan mahdollisuus perustaa päiväkotiin pienennetty ryhmä lasten tuen tarpeen tilanteissa. Uusi päiväkoti alueella vastaa myös lisäpaikkojen tarpeeseen sekä mahdollistaa rakenteelliset muutokset varhaiskasvatuksen järjestämisessä Kotkansaaren alueella.

Lasten kokonaismäärä yksikössä olisi noin 63 lasta. Lasten käytössä olevaa tilaa tälle lapsimäärälle tarvitaan noin 500m².

Tiloissa toimiville lasten ryhmille suunnitellaan ruokailun toteuttamiseen yhteinen ruokailutila ns. lasten ravintola. Osa alle 3-vuotiaista lapsista ruokailee omissa ryhmätiloissaan. Jakelukeittiössä valmistetaan aamiainen, otetaan vastaan osastoilla tai ravintolassa tarjottavat ateriat ja tuotetoimitukset sekä huolehditaan ruokailujen jälkeisestä astiahuollosta. Ruokailuastiat säilytetään ryhmätiloissa, joista on varattava niille riittävät säilytystilat. Keittiöön tulee suunnitella tila ruokavaunujen säilytystä varten.

Keittiöön tarvitaan ammattikäyttöön soveltuvat jääkaappi ja pakastin, höyryuuni, kupuastianpesukone sekä riittävästi kuivasäilytystilaa. Uunin ja astianpesukoneen

ympärille on varattava riittävästi työskentelytilaa, jotta työtä voidaan tehdä ergonomisesti ja turvallisesti.

Keittiön sisääntulon yhteydessä tulee olla riittävästi tilaa ruoankuljetuskaluston käsittelyyn ja säilyttämiseen. Lastaussillan kautta tulee olla kulku keittöön ja kodinhoitotilaan (pyykit ja muu tavaraliikenne), sekä mieluiten myös siivouskeskukseen. Lastaussillan tulee olla katettu, jotta vaunut ja rullakot liikkuvat esteettä ympäri vuoden.

Siivouskeskukseen tulee suunnitella hyvät toimivat tilat niin, että sinne mahtuvat siivousvaunut, yhdistelmäkone, moppikone, kuivausrumpu sekä pesu- ja desinfointikone. Lisäksi muulle siivousvälineistölle ja saniteettitarvikkeille tulee olla säilytystiloja riittävästi.

Kodinhoitotilassa tulee olla mahdollisuus vahinkopyykin pesuun sekä riittävästi tilaa likaisen ja puhtaan pyykin säilytystä varten. Jos tilat ovat kahdessa tasossa, tarvitaan siivoustilat molempiin kerroksiin.

5 KAAVATILANNE JA TONTTIVAIHTOEHDOT

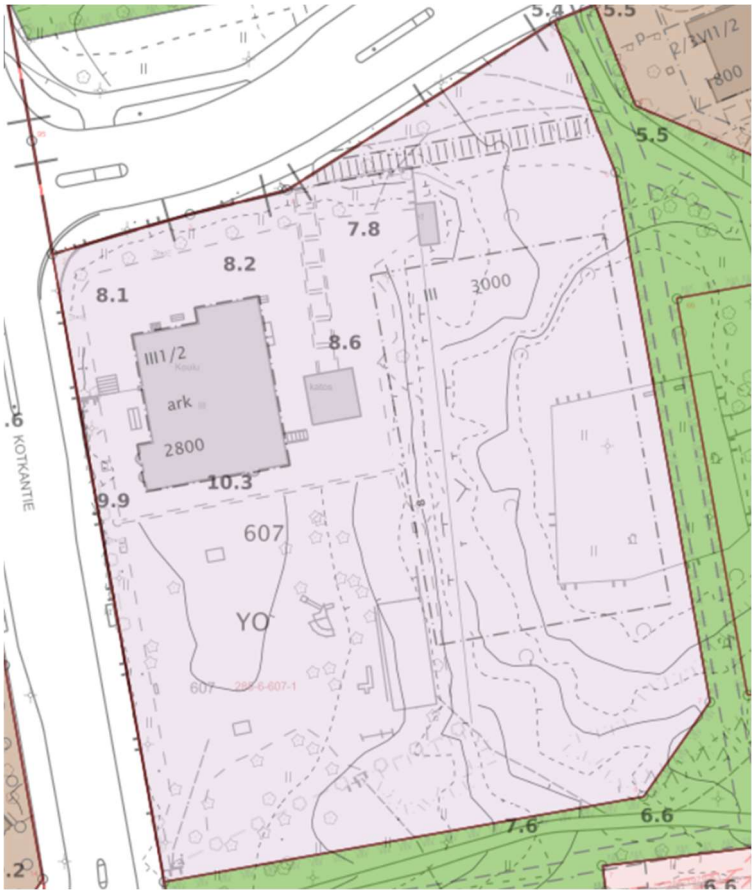
Uuden päiväkodin tulee sijoittua mahdollisimman keskeiselle paikalle, jotta palvelut kattavat sekä Hovinsaaren, että muiden lähialueiden asiakkaiden tarpeita**.**

Kestävän liikkumisen strategian mukaisesti, päiväkodin tulee sijoittua niin, että se on hyvien kulkuyhteyksien tavoitettavissa sekä joukkoliikenteen että muun liikkumisen näkökulmasta**.**

Sijoitusvaihtoehto 1 – Hovinsaaren koulun tontti

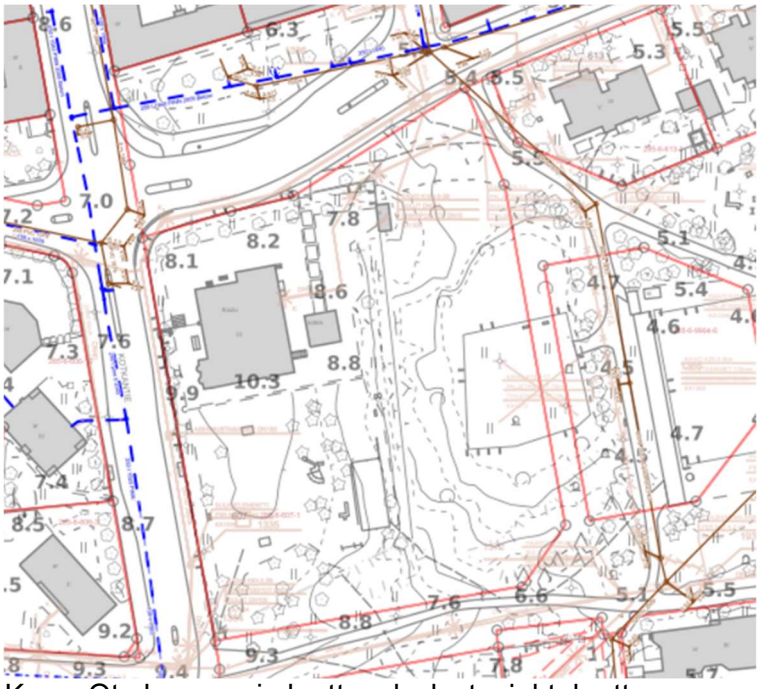
Hovinsaaren koulun tontti sijaitsee osoitteessa Kotkantie 8, 48200 Kotka. Tontin rekisterinumero on 285 – 6 – 607 – 1. Tontin pinta-ala on 13056 m2. T

Hovinsaaren koulun tontti on asemakaavassa (ak 20/78 vuodelta 1979) YO opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta. Tontilla sijaitsee vuonna 1907 valmistunut Hovinsaaren koulu, vuonna 2012 rakennettu jätekatos / varasto sekä sadekatos. Koulun tontin itäosaan on määritelty rakennusala, jossa on 3000 k-m2 rakennusoikeutta, suurin sallittu kerrosluku on kolme. Maasto laskee voimakkaasti koulun piha-alueelta itään päin. Tontti rajautuu itäpuolella puistoon.

Kuva: Ote ajantasa-asemakaavasta. Hovinsaaren koulun tontti rajautuu idässä puistoalueeseen.

Vesi- ja viemäriverkosto sijoittuu Kotkantielle ja Ruununmaankadulle. Kaukolämpöverkkoa on rakennettu paitsi katualueille myös tontin itäpuolelle, puistoalueelle.

Kuva: Ote kaupungin karttapalvelusta, johtokartta.

Yhteenveto: Asemakaava mahdollistaa päiväkodin sijoittamisen tontille, eikä

rakentaminen vaadi kaavamuutosta. Tontilla oleva rinne vaikuttaa rakennuksen perustamisolosuhteisiin.

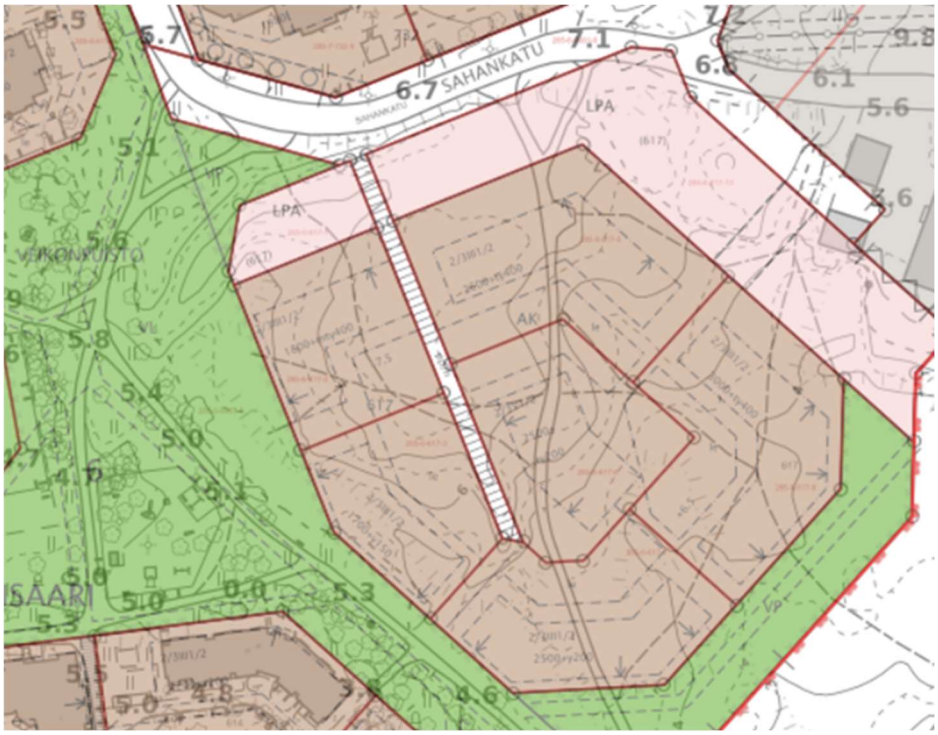

Kuva: Näkymä Ruununmaankadulta Hovinsaaren koulun tontille.

Sijoitusvaihtoehto 2 – Latsinkallio

Hovinsaaren koulun itäpuolella sijaitseva Veikonpuisto urheilukenttineen rajautuu idässä ns. Latsinkallion alueeseen.

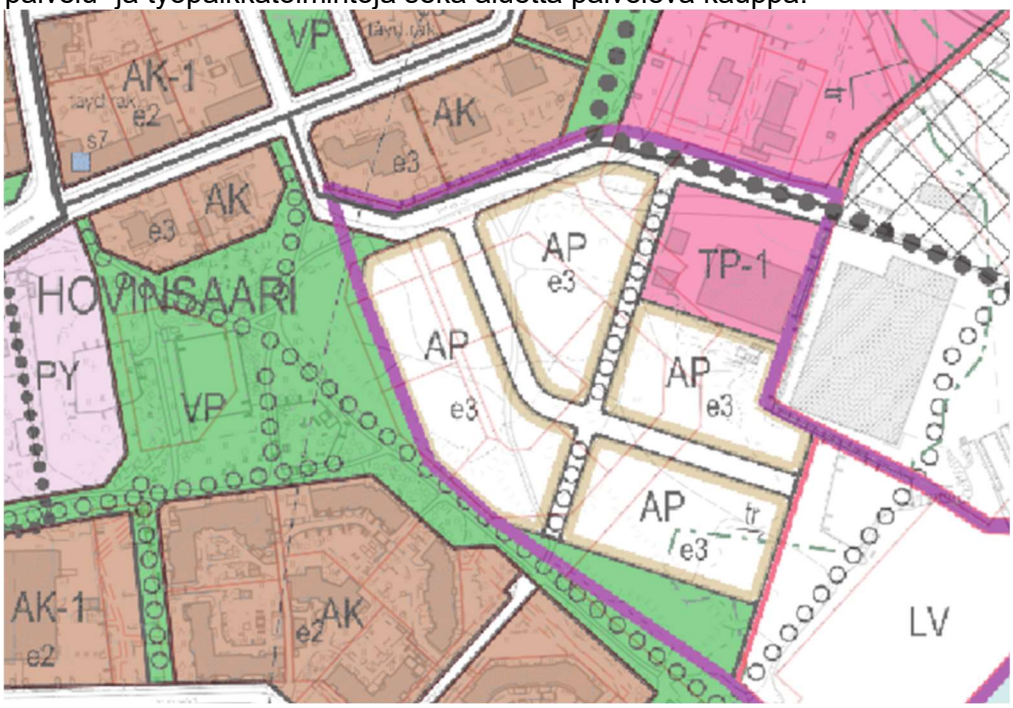
Voimassa olevan asemakaavan (ak 6/91 vuodelta 1992) mukaan on Sahakadun eteläpuolella oleva korttelialue AK asuinkerrostalojen korttelialuetta. Asemakaava on kuitenkin jäänyt toteuttamatta ja sen voidaan katsoa olevan vanhentunut.

Kuva: Ote ajantasa-asemakaavasta. Veikonpuiston itäpuolella olevat tontit ovat kerrostalotontteja.

Alueella on myös voimassa Kotkan keskustan osayleiskaava (Y22), joka ohjaa tulevaa asemakaavoitusta. Keskustan osayleiskaavassa on esitetty, että alue olisi uusi tai olennaisesti muuttuva pientalovaltainen asuntoalue (AP): ”Alue varataan

asuinpientaloille, kuten erillispientaloille, kytketyille pientaloille, rivitaloille ja pienkerrostaloille. Alueelle saa lisäksi sijoittaa ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia palvelu- ja työpaikkatoimintoja sekä aluetta palveleva kauppa.”

Kuva: Ote Kotkan keskustan osayleiskaavasta. Latsinkalliolle on kaavassa esitetty ”uusi tai olennaisesti muuttuva pientalovaltainen asuntoalue" (AP)

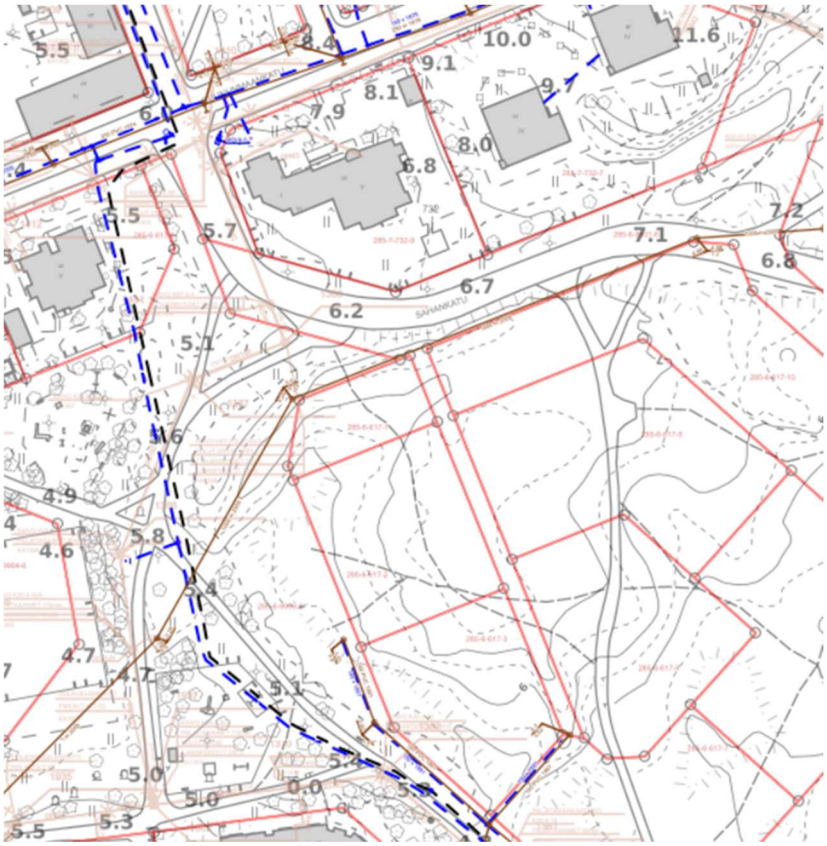

Kuva: Ote Kotkan keskustan osayleiskaavan täydennysrakentamissuunnitelmasta.

Alueelle toteuttamisen riskitekijänä on alueella havaitut luontoarvot. Luontoselvityksessä on esitetty seuraavat päätelmät ja suositukset: “Kohteella on erityisen suuri luonnonsuojelullisesti merkittävien lajien esiintymisen todennäköisyys ja siltä on myös löytynyt erityisesti suojeltavia perhoslajeja. Ruderaatin uhkana on rakentamisen lisäksi umpeenkasvu ja rehevöityminen, sillä paahdealueiden kasvillisuus jää helposti etenkin pensaiden alle. Kohteelle rakentaminen edellyttää perhosselvitystä, jonka tulosten perusteella voidaan tehdä tarkempaa suunnittelua.

Puuston ja pensaiden raivaus alueelta on suositeltavaa.”

Kunnallistekniikka (vesi, viemäri ja kaukolämpö) on toteutettu puistoalueelle, Latsinkallion alueen länsipuolelle.

Kuva: Ote kaupungin karttapalvelusta, johtokartta.

Yhteenveto: Päiväkodin sijoittaminen Sahankadun eteläpuolelle, Veikonpuiston yhteyteen on yhteensopiva osayleiskaavan ratkaisun kanssa. Kiireettömällä aikataululla edeten voi kaavoittaa alueelle päiväkodin ja asumisen korttelialueita. Koska alueella ei ole rakentamispainetta eikä vireillä olevaa kaavahanketta voisi alueelle ajatella sijoitettavan kaavasta poiketen väliaikaisella luvalla olevan suurelementti-päiväkodin. Sijoittumisen haasteena on kuitenkin alueella havaitut luontoarvot.

Kuva: Näkymä Sahankadulta etelään.

6 INVESTOINTIKUSTANNUKSET JA ALUSTAVA LASKELMA TOIMINNAN MUUTOKSEN VAIKUTUKSESTA KÄYTTÖTALOUTEEN

Hovinsaaren päiväkoti:

Tavoitehinta-arvio:

813 brm2 x 3500 €/brm2 = 2 847 000 € alv 0 % > **2 850 000 € alv %**

Tavoitehinta-arvio perustuu aikaisemmin toteutettujen päiväkotirakennusten viitekohteisiin mikäli hanke toteutettaisiin ns. taseinvestointina. Hankekohtainen tavoitehinnan ja/tai taloudellisten vaikutusten arviointi tehdään, kun hankkeen toteutus- ja rahoitusmalleista on päätetty hankesuunnitteluvaiheen aikana.

Irtaimistohankintojen kustannus-arvio: 250 000 €

Tilavuokrat:
Pääomavuokra: 149 625 €/v
Hoitovuokra (arvio): 55 800 €/v
Kokonaisvuokra: 205 425€/v

Vuotuiset poistot (tasapoisto 25 v): 114 000 €/v

Olemassa olevat tilat, vuokrat:

Hovinsaaren päiväkoti:
Kokonaisvuokra: 30 700 €/v

7 HANKKEEN ETENEMINEN

<u>Tarveselvitysryhmän ehdotus sijainnista:</u>
Päiväkodin sijoittuminen koulun lähistöön tuo synergiaetua, mm. koululla toimivan esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus aamuisin ja iltapäivisin on helpompi toteuttaa lähellä olevassa päiväkodissa. Päiväkodin ja koulun muullekin yhteistyölle tulee uusia mahdollisuuksia toimittaessa lähekkäin. Samoin koulun ja päiväkodin saattoliikenteessä voidaan joissain tilanteissa hyödyntää samoja liikennejärjestelyjä. Koulun läheiselle tontille rakennettava päiväkoti on joukkoliikenteellä helpommin saavutettavissa. Rakennettavalle päiväkotirakennukselle on mahdollista saada myös pysyvä rakennuslupa tälle tontille.

Hovinsaaren päiväkodin rakentamisen aikataulua tukee koulun läheinen tontti paremmin kuin kauempana sijaitseva Latsinkallion tontti. Päiväkodin hankesuunnittelu ja rakennuksen kilpailuttaminen tulee saada käyntiin jo vuoden 2024 aikana, jotta uusi päiväkoti on käyttöönotettavissa vuoden 2025 aikana, kun

nykyisen päiväkodin toiminta lakkaa. Latsinkallion tontille sijoittumisen aikataulullisena haasteena on alueella havaitut luontoarvot ja niiden selvityksiin vaadittava aika.

Tarveselvityksen perusteella esitetään, että Hovinsaaren päiväkoti olisi otettavissa käyttöön viimeistään vuonna 2025.

Tarveselvitys valmistuu alkuvuonna 2024.
Mikäli se hyväksytään, hankesuunnitelma valmistuu syksyllä 2024.
KVR urakkakilpailu tulee suorittaa syksyllä 2024.
Suunnittelu käynnistyy vuonna 2024 ja rakentaminen vuonna 2025.

8 TARVESELVITYKSEEN OSALLISTUNEET

Raili Liukkonen, varhaiskasvatusjohtaja, Varhaiskasvatus
Marja-Leena Peltomäki, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, Varhaiskasvatus
Leila Hietala, kaupunginarkkitehti, Rakennussuunnittelu
Anu Korjus, Hovinsaaren päiväkodin johtaja, Varhaiskasvatus
Patricia Broas, kaavoituspäällikkö, Kaavoitus
Maiju Ala-Jääski, puhtauspalvelupäällikkö, Tekniset palvelut
Mari Nenonen, kaupunginpuutarhuri, Puistotoimi
Tero Huusko, toimitilapäällikkö, Toimitilahallinto
Ville Suni, rakennuttajapäällikkö, Talorakennuttaminen
Sirpa Aalto, huoltopäällikkö, Tekniset palvelut
Jori Pihl, lvi-valvoja, Talorakennuttaminen

9 LIITTEET

Liite 1-2 Lasten määrä varhaiskasvatusalueella
Liite 3 Hovinsaaren päiväkodin
tilaluettelo

Liite 1

Lasten määrä Hovinsaareen, Kotkansaaren ja Langinkosken kaupunginosassa 23.1.2024

Ikäjakauma	**Hovinsaari**			
Ikä	Syntymävuosi	Pojat	Tytöt	Yhteensä
5	2018	4	5	9
4	2019	4	2	6
3	2020	7	3	10

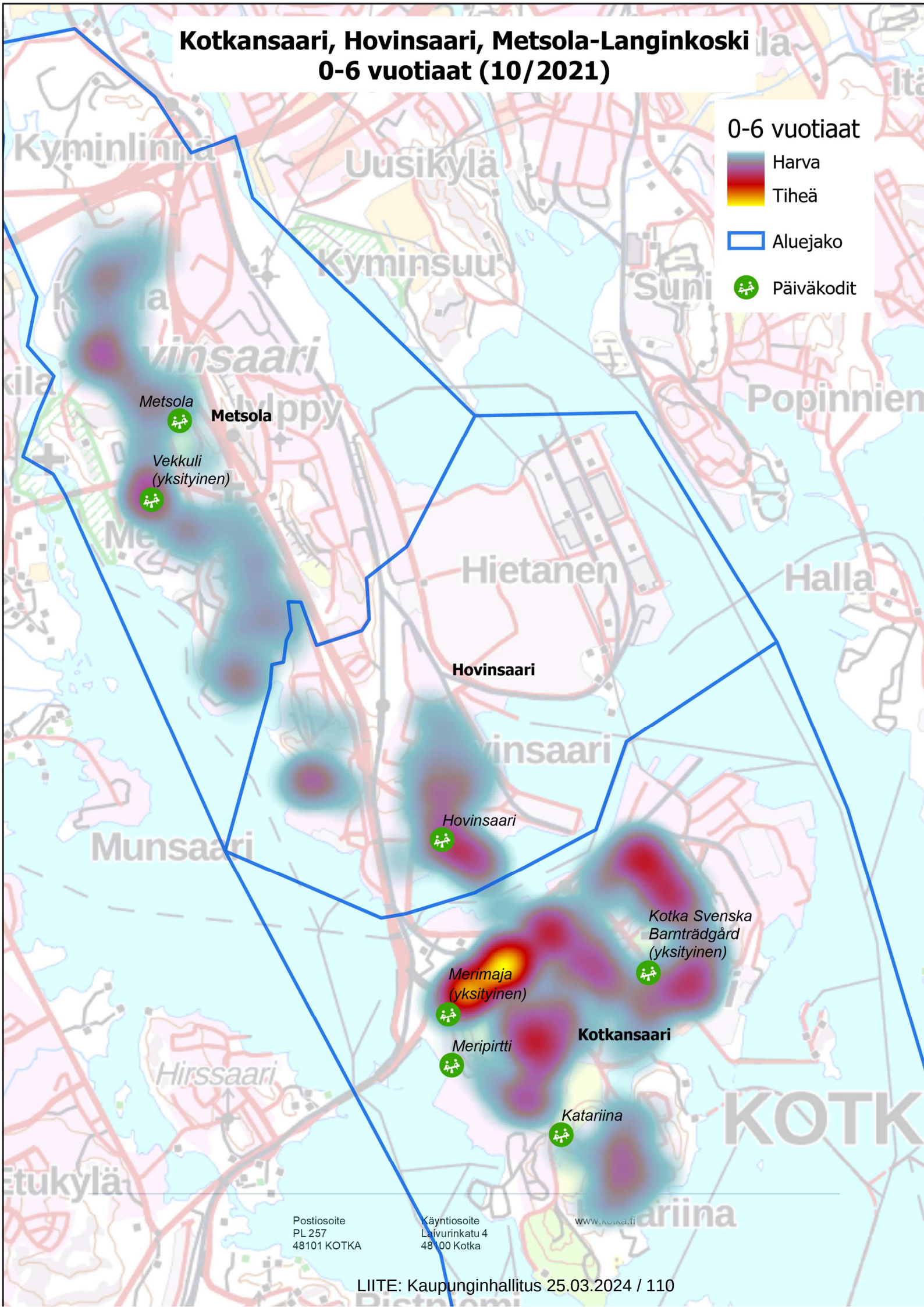
2	2021	2	4	6
1	2022	0	4	4
0	2023	3	3	6
				Yht. 41
Ikäjakauma	**Kotkansaari**			
Ikä	Syntymävuosi	Pojat	Tytöt	Yhteensä
5	2018	23	31	54
4	2019	29	21	50
3	2020	24	32	56
2	2021	35	29	64
1	2022	25	23	48
0	2023	20	21	41
				Yht. 313
Ikäjakauma	**Langinkoski**			
Ikä	Syntymävuosi	Pojat	Tytöt	Yhteensä
5	2018	7	11	18
4	2019	9	5	14
3	2020	8	6	14
2	2021	11	6	17
1	2022	9	6	15
0	2023	3	4	7
				Yht. 85

Postiosoite
PL 257
48101 KOTKA

Käyntiosoite
Laivurinkatu 4
48100 Kotka

www.kotka.fi

Kotkansaari, Hovinsaari, Metsola-Langinkoski
0-6 vuotiaat (10/2021)

Postiosoite
PL 257
48101 KOTKA

Käyntiosoite
Laivurinkatu 4
48100 Kotka

www.kotka.fi

LIITE 3

Hovinsaaren päiväkoti

TILALUETTELO

Päiväkoti	Tila		
Ryhmä 1	Märkäeteinen	9m2	
ALLE3V	Eteinen	12m2	
	WC-tilat	12m2	Yksi WC esteetön
	Ryhmähuone, lepohuone	35m2	
	Ryhmähuone	34m2	
	Pienryhmähuone, esim. taidehuone	20m2	
	Varasto	4m2	
Ryhmä 2	Märkäeteinen	9m2	
	Eteinen	12m2	
	WC-tilat	12m2	Yksi WC esteetön
	Ryhmähuone, lepohuone	35m2	
	Ryhmähuone	34m2	
	Pienryhmähuone, liikuntatila	40m2	
	Varasto	4m2	
Ryhmä 3	Märkäeteinen	9m2	
	Eteinen	12m2	
	WC-tilat	12m2	Yksi WC esteetön
	Ryhmähuone, lepohuone	35m2	
	Ryhmähuone	34m2	
	Pienryhmähuone, esim. luontohuone.	20m2	
	Varasto	4m2	

Päiväkodin muu tilan tarve	Päiväkodin yhteinen jakelukeittiö	38 m2	varasto ym. tilat mukana
	Lasten ruokailutila eli ravintolatila	40 m2	linjasto sisältyy
	Päiväkodin henkilökunnan kokous/kahvi/ taukotila	25m2	
	Henkilökunnan wc -tiloja lähelle lasten ryhmätiloja 3	7,5m2	Yksi lähellä lasten käyttämää ulko-ovea
	Toimistotila	12m2	Päiväkodin johtajan
	Kodinhoitotila, päiväkoti	10m2	

	Siivouskeskus	15m2	tila saniteettipapereille
	Neuvottelu/terapiahuone	12m2	
	Toimistotila (päiväkodin henkilöstölle)	15m2	4 yhtäaikaista työskentelypistettä
	Liikuntavälinevarasto	10m2	
	Henkilöstön pukuhuonetila, suihku, wc	20m2	Huom.erillinen tilavaraus miehille
Kylmät varastotilat	Ulkoleikkivälinevarasto ja vaunukatos	15m2 +15m2	
	Jätekatos/varasto	20m2	Kiinteistönhuollon varasto
	PÄIVÄKODIN TILAOHJELMA YHT.	**602,5hym2**	= Sisätilat (ulkovarastot lisätään)

D/4837/10.03.05.00/2023

111 § Karhuvuoren urheilutalon tarveselvitys

Hyla 12.12.2023 § 187

Valmistelija: Liikuntajohtaja Tommi Lanki, p. 040 120 8632
tarveselvitystyöryhmä (kokoonpano kirjattu selvitykseen)

Esittelyteksti: Vuonna 2019 käynnistetyn Karhuvuoren urheilutalon tarveselvityksen laadinta ja tuolloin valmistuneen aineiston päivittäminen käynnistettiin henkilöstövaihdoksista johtuneen keskeytyksen jälkeen uudelleen liikuntapalveluiden, teknisten palveluiden ja Karhuvuoren koulun yhteistyönä loppuvuodesta 2022.

Tarveselvityksen laadinnan taustalla ovat olleet selvitykseen tarkemmin kirjatulla tavalla Karhuvuoren urheilutalon tekninen kunto ja havaitut korjaustarpeet, rakennuksen ikä yleisesti sekä erityisesti laajan käyttäjäkunnan rakennuksen eri tiloissa tällä hetkellä täytettävät tarpeet ja niiden kehitysnäkymiin vastaaminen tulevaisuudessa osana Kotkan liikuntapalveluiden palveluverkkoa.

Tarveselvitystyöryhmä kokoontui vuoden 2023 aikana n. kerran kuukaudessa ja myös referenssikohteisiin eri kaupungeissa tutustuttiin.

Tarveselvitystyöryhmän työn tavoitteena oli valita käsiteltävistä vaihtoehdoista parhaiten käyttäjien pitkän tähtäimen tulevaisuuden tarpeet täyttävä ratkaisu tulevan hankesuunnittelun laatimisen pohjaksi. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi työryhmä esittää valittavaksi kolmesta käsitellystä vaihtoehdosta päätösehdotuksen mukaista vaihtoehtoa 2.

Tarveselvitys sisältää alustavat kustannusarviot eri vaihtoehdoista vertautuen em. referenssikohteisiin myös.

-**Vaihtoehto 2**:

Uudisrakennuksena liikuntasali koulun käyttöön Karhuvuoreen 2-3 lohkoa + uudisrakennuksena isompi areena/liikuntahalli/sali muualle liittyen mahdollisesti olemassa oleviin hankkeisiin, toteutuminen ennen vanhan purkua.

Liitteet: Karhuvuoren urheilutalon tarveselvitys

Esittelijä: liikuntajohtaja Tommi Lanki

Ehdotus: Hyvinvointilautakunta hyväksyy osaltaan Karhuvuoren urheilutalon tarveselvityksen ja esittää kaupunginhallitukselle hankesuunnittelun käynnistämistä ensisijaisesti tarveselvitystyöryhmän esittämän vaihtoehdon 2 mukaisesti.

Käsittely: Liikuntajohtaja Tommi Lanki ehdotti muutosta ehdotukseen, joka hyväksyttiin. Uusi ehdotus:

Hyvinvointilautakunta hyväksyy osaltaan Karhuvuoren urheilutalon tarveselvityksen ja päättää lähettää tarveselvityksen kaupunkirakennelautakunnalle käsiteltäväksi ja edelleen kaupunginhallitukselle päätettäväksi hankesuunnittelun käynnistämistä ensisijaisesti tarveselvitystyöryhmän esittämän vaihtoehdon 2 mukaisesti.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti ja päätettiin edelleen lähettää tarveselvitys kaupunkirakennelautakunnalle käsiteltäväksi ja edelleen kaupunginhallitukselle päätettäväksi hankesuunnittelun käynnistämisestä ensisijaisesti tarveselvitystyöryhmän esittämän vaihtoehdon 2 mukaisesti.

Toimeenpano: Ote: Kaupunkirakennelautakunta
Kaupunginhallitus

Kara 19.3.2024 § 45

Valmistelijat: Toimitilapäällikkö Tero Huusko puh. 040 631 8132
Kaupunginarkkitehti Leila Hietala puh. 040 530 4254
Rakennuttajapäällikkö Ville Suni puh. 0400 650 318

Kaupunkirakennelautakunnan lausunto

Vuonna 2019 käynnistetyn Karhuvuoren urheilutalon tarveselvityksen laadinta ja tuolloin valmistuneen aineiston päivittäminen käynnistettiin henkilöstövaihdoksista johtuneen keskeytyksen jälkeen uudelleen liikuntapalveluiden, teknisten palveluiden ja Karhuvuoren koulun yhteistyönä loppuvuodesta 2022.

Tarveselvityksen laadinnan taustalla ovat olleet selvitykseen tarkemmin kirjatulla tavalla Karhuvuoren urheilutalon tekninen kunto ja havaitut korjaustarpeet, rakennuksen ikä yleisesti sekä erityisesti laajan käyttäjäkunnan rakennuksen eri tiloissa tällä hetkellä täytettävät tarpeet ja niiden kehitysnäkymiin vastaaminen tulevaisuudessa osana Kotkan liikuntapalveluiden palveluverkkoa.

Tarveselvityksessä on esitetty kolme eri vaihtoehtoa tilatarpeiden tyydyttämiseksi:

Vaihtoehto 1: Uudisrakentaminen Karhuvuoreen. Koulun käyttö päivällä, seurakäyttö/liigakäyttö, kokonaan uusi iso halli (vertailu Joensuuhun), verrokkina Joensuun hallin koko 6000m2 ->arvio n. 15,6 milj. €

Vaihtoehto 2: Uudisrakennuksena liikuntasali koulun käyttöön Karhuvuoreen 2-3 lohkoa n. 5,7milj. € + uudisrakennuksena isompi areena/liikuntahalli/sali muualle liittyen mahdollisesti olemassa oleviin hankkeisiin
n. 15,6 milj.€ toteutuminen ennen vanhan purkua ->arvio n. 21,3 milj. €

Vaihtoehto 3: Peruskorjaus (liiga/harrastuskäyttö + koulun käyttö) pääosin nykyisellä tilaohjelmalla->arvio 5,4milj. €->vaatii hallin sulkemisen, ainakin yksi kausi tulee tällöin järjestää muissa tiloissa (vastaavia halleja ei tällä hetkellä Kotkassa ole) -ei laajennusosaa.

Nykyinen Karhuvuoren Urheilutalon rakennus on tulossa käyttöikänsä päähän 5–10 vuoden sisällä. Sen turvallista käyttöikää ei tarkkaan tiedetä. Kiinteistöön liittyy maastosijaintiin, rinneratkaisuna toteutettuun rakentamiseen ja maanpinnan alapuoliseen kellaritilaan perustuvia riskejä, joita voitaisiin mahdollisessa peruskorjausvaihtoehdossa pienentää, muttei poistaa. Lisäksi riskien pienentämiseksi tehtäviin korjausinvestoinneilla ei merkittävästi saataisi lisättyä rakennuksen käytettävyyttä tai paranneta liikuntaolosuhteita.

Mahdollisella peruskorjaamisella saavutettava käyttöikä voidaan arvioida olevan maksimissaan 20 vuotta ja senkin saavuttaminen sisältäisi erityisiä riskejä. Uudisrakennusvaihtoehtoon päätymällä voidaan käyttöikänä pitää hyvin 50 vuotta. Uudisrakennusvaihtoehtoon päädyttäessä pystytään parhaiten torjumaan rakennuspaikasta aiheutuvat riskit.

Karhulan koulukeskuksen liikuntahalli on ainoa kaupungin investointiohjelmassa oleva hanke, johon uuden suunniteltavan kilpahallin yhdistämissynergia olisi tutkittavissa. Koulukeskusta palvelevan hallin suunnittelukilpailutus tehdään syksyn 2024 aikana, jotta koulukeskuksen liikuntahallihanke etenisi suunnitellussa aikataulussa. Koulukeskuksen väestönsuojatilat sijoittuvat liikuntahalliin, joten niiden tulee olla valmiina, kun koulukeskus otetaan käyttöön syksyllä 2027. Vastaava koululiikunnan ja kilpaurheilun tarpeet yhdistävä hanke on mahdollinen Karhuvuoren koulun yhteyteen toteutettava uudishanke (vaihtoehto 1)

Tarveselvitystyöryhmän työn tavoitteena oli valita käsiteltävistä vaihtoehdoista parhaiten käyttäjien pitkän tähtäimen tulevaisuuden tarpeet täyttävä ratkaisu tulevan hankesuunnittelun laatimisen pohjaksi. Kaupunkirakennelautakunta esittää valittavaksi kolmesta käsitellystä vaihtoehdosta ensisijaisesti vaihtoehdon 2.

Liitteet: Karhuvuoren urheilutalon tarveselvitys

Esittelijä: Tekninen johtaja Päivi Ala-Vannesluoma

Ehdotus: Kaupunkirakennelautakunta esittää lausuntonaan esittelytekstissä esitetyn ja hyväksyy osaltaan Karhuvuoren urheilutalon tarveselvityksen. Kaupunkirakennelautakunta esittää kaupunginhallitukselle hankesuunnittelun käynnistämistä ensisijaisesti tarveselvitystyöryhmän esittämän vaihtoehdon 2 mukaisesti.

Asian käsittely: Toimitilapäällikkö Tero Huusko esitteli asian.
Esittelyn jälkeen puheenvuoroja käyttivät Saku Sorsa, Kai Savolainen ja Pia Hurtta.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös: Hyväksyttiin.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Tero Huusko poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 18.50.

———

Kh 25.3.2024 § 111

Liite: Karhuvuoren urheilutalon tarveselvitys

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Karhuvuoren urheilutalon tarveselvityksen.

Hankesuunnittelun käynnistämistä koskevan päätöksen tueksi kaupunginhallitus pyytää tarveselvitystyöryhmää laatimaan esitetyn vaihtoehdon 2 osalta lisäselvityksen liigatasoisen rakennettavan liikuntasalin vaihtoehtoisista sijoituspaikoista huomioiden sijoitusvaihtoehtoihin liittyvät erilaiset synergiahyödyt. Selvitys pyydetään laatimaan aikataulussa, joka mahdollistaa kaupunginhallitukselle hankesuunnittelun käynnistämisestä päättämisen viimeistään kesäkuussa.

Asian käsittely: Puheenvuoroja asiasta käyttivät jäsenet Sanna Saikkonen, Antti Hyyryläinen ja Kari Niininen, puheenjohtaja Sami Virtanen, 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala sekä kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja Olli Kekkonen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Toimeenpano: Ote: Liikuntajohtaja
Tekninen johtaja
Toimitilapäällikkö
Kaupunginarkkitehti
Rakennuttajapäällikkö

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

KARHUVUOREN URHEILUTALO

TARVESELVITYS 2023

Sisällys

1. **Johdanto** 3
2. **Tarveselvitys** 4
2.1. Kohteen kuvaus ja teknisen kunnon nykytila 4
2.2. Kohteen historia ja teknisen kunnon nykytila 6
3. **Kiinteistön korjaustarpeet ja tilankäyttäjien tarpeet** 9
3.1. Sisäilma- ja kosteustekninen kuntotutkimus 9
3.2. Kuntotutkimuksen tiivistelmä 9
3.3. Kuntotutkimuksen jälkeen tehdyt toimenpiteet 12
3.4. Sisäilmaolosuhteiden seuranta 13
3.5. Tilojen käyttäjien tarpeet 14
4. **Hankesuunnitelman vaihtoehdot** 18
Liitteet 20

LIITE: Kaupunginhallitus 25.03.2024 / 111

1.Johdanto

Keväällä 2019 Karhuvuoren urheilutalon sisäilmaryhmän yhteydessä aloitettiin keskustelu tarveselvityksen laatimisesta Urheilutalon osalta. Tarveselvitykseen yhdistettäisiin tiloissa olevat puutteet ja ongelmat esimerkiksi sisäilman, tilateknisten ratkaisujen sekä liikuntakäytön osalta. Tarveselvitystä varten perustettiin ohjausryhmä. Tarveselvityksen keskeisenä tehtävänä on esitellä erilaisia vaihtoehtoja, joilla Karhuvuoren Urheilutalon tiloissa esiintyvät puutteita ja tarpeita voidaan ratkaista. Tarkoituksena ei ole laatia jokaisesta vaihtoehdosta valmista toteuttamissuunnitelmaa, vaan esitellä erilaisia vaihtoehtoja nykyisten tarpeiden täyttämiseksi.

Tarveselvitystä varten perustettiin poikkihallinnollinen työryhmä 29.5.2019, johon kutsuttiin tilojen käyttäjiä, tilahallintoa ja tilojen käytön ohjausta edustavat tahot. Hanketyöryhmän tehtävänä oli selvittää tiloissa ennen tarveselvitystä tehdyt toimenpiteet sekä selvittää tarve jatkotoimenpiteille, joilla tilojen käyttöä voidaan kehittää ja pitää tilat käytön edellyttämällä tasolla. Lisäksi työryhmä keskusteli ja pohti yhdessä erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja liikuntatoiminnan turvaamiseksi Kotkassa tulevaisuudessa.

2.Tarveselvitys

Karhuvuoren urheilutalon tarveselvitys käynnistettiin uudelleen joulukuussa 2022. Loppuvuodesta 2022 Karhuvuoren urheilutalon tarveselvitysryhmä koottiin seuraavista henkilöistä ja tahoista:

Työryhmään kuului;	
Tommi Lanki	Pj./liikuntajohtaja, liikuntapalvelut
Ville Suni	Rakennuttajapäällikkö
Tero Huusko	Toimitilapäällikkö/toimitilahallinto
Leila Hietala	Kaupunginarkkitehti
Anne Hupanen	Arkkitehti
Ismo Kirves	Sisäilma-asiantuntija
Marianne Puumalainen	Karhuvuoren koulun rehtori
Mikko Rantala	Liikuntapalvelupäällikkö/isännöinti
Jiri Auranen	Urheiluakatemia
Mette Snellman	sihteeri/liikuntasuunnittelija, liikuntapalvelut
Jan Pirinen	sihteeri/liikuntasuunnittelija, liikuntapalvelut (syyskuu –23)

2.1. Kohteen kuvaus ja teknisen kunnon nykytila

Karhuvuoren Urheilutalo (Ututie 4) on rakennettu 1975 urheilutaloksi ja Karhuvuoren alueen koulujen liikuntatilaksi. Kohteen kokonaistilavuus on 27 330 m3 ja kokonaiskerrosala 2 989 m2 sisältäen palloiluhallin, kuntotestausaseman, painonnosto-, kuntosali-, pienliikunta- kahvila- ja vip-tilan sekä kokoushuoneen. Tämän lisäksi tiloissa on varastotiloja, 8 pukutilaa ja 2 saunaa. Karhuvuoren urheilutalo on peruskorjattu vuonna 2006–2007 ja liikuntasalin puulattia on uusittu vuonna 2017. Urheilutalosta on laadittu sisäilma- ja kosteustekninen kuntotutkimus vuonna 2018.

Perustiedot rakennuksesta

Nimi:	Urheilutalo, pysyvä rak.tunnus 8251, P708320, I 492310
Rakennustunnus:	285-015-0008-0003-001
Rakennustyyppi:	liikuntatilat ja -paikat
Ap.käyttötark:	359 muut urheilu- ja kuntoilurakennukset
Nyk.käyttötark:	359 muut urheilu- ja kuntoilurakennukset
Ajoitus:	1974
Suunnittelija:	Kotkan kaupungin rakennusvirasto arkkitehtitoimisto piirtäjä M. Enegren
Rakennuttaja:	Kotkan kaupunki

LIITE: Kaupunginhallitus 25.03.2024 / 111

Kerroslkm:	1 (osittain 3)
Perustus:	osittain kallio, osittain soraperustus, perustamistapa kallio/teräsbetonianturat, sokkeli teräsbetonia
Runko:	1 krs kantavat seinät teräsbetonia, 2 krs pilarirunko teräsbetonia
Vuoraus:	poltettutiili 13 cm, koillisen julkisivu minerit
Ulkoväri:	Tiilen punainen
Kattomuoto:	tasa
Kate:	3-kertainen huopakate, sorastus
Ikkunat:	nauhaikkunat
Suojelutavoite:	ei määritelty
LAAJUUSTIEDOT 10.6.2019	
Kerrosala:	2 989 m2 + traktoritalli 50 m2
Bruttoala	4 420 m2 + traktoritalli 50 m2
Tilavuus:	27 330 m3 + traktoritalli 190 m3
Rakennusoikeus:	7 000 m2

2.2. Kohteen historia ja teknisen kunnon nykytila

Kotkan kaupunki haki lupaa urheilutalon rakentamista varten 18.12.1973. Hakemuksessa uudisrakennuksen tilavuus oli 23 550 m3, yhteenlaskettu kerrosala 2 070 m2 sekä rakennusala 1 869 m2. Rakennustarkastaja ehdotti hakemuksen hyväksymistä 24.4.1974, mutta vaati, että lujuuslaskelmat ja rakennepiirrokset on esitettävä rakennustarkastajan hyväksyttäviksi ja myös noudatettava kaupungin terveyslautakunnan lausunnossa esitettyjä ehtoja. Kotkan maistraatti vahvisti hakemuksen noudettavaksi 2.5.1974.

Kellarikerroksen piirrokseen on lisätty 9.8.1976 Mikko Enegrenin toimesta ulkokenttien puku- ja pesutilat sekä ampumarata. Loppukatselmus on toimitettu 28.8.1975.

Rakennustapaselosteen mukaan peruspohjan laatu on osittain kalliota ja osittain soraa. Rakennus perustetaan osittain kalliolle ja osittain teräsbetonianturoiden varaan moreenille. Kivijalan rakenne ulkopuolelta sisäpuolelle on teräsbetonia ja sokkelin yläosan halkaisu mineraalivillaa. Ulkoseinät ovat poltettua tiiltä 13 cm, mineraalivilla 10 ja osin poltettu tiili 13 cm t. lujalevy + puurimat (myöhemmän laajennuksen kohdalla ulkoverhous suunniteltiin tehtäväksi Minerit-levyillä). Ensimmäisen kerroksen kantavat sisäseinät ovat teräsbetonia, 2 kerroksen pilarirunko teräsbetonia ja ei-kantavat seinät kahitiiltä 13 cm. Pesuhuoneissa on keraaminen laatta. Katteena on 3-kertainen huopakate, sorastus ja alusrakenteena 1” raakaponttilauta. Yläpohja koostuu liimapuukannattajista, liimapuuvasoista, aluslaudoituksesta raakalaudasta, eristyspaperista, mineraalivilla on 15 cm. Välipohjana on alaslaskettu puurimakatto, välitilassa ilmastointikanavat. Välipohjat ovat teräsbetonia ja päällyste vinyyliä. Alapohja: Urheiluhallin lattia RT 968.20 esimerkki 1 mukaan, lattialauta 35x44 mm, lasivilla 10 cm, soirot 50x100mm lappeellaan, 22x100 puukorokkeet huopakappalein, muualla vinyylipäällyste, päällysbetoni, 10 cm lasivillaa, maanvarainen teräsbetonilaatta. Kellarin lattia on välinevarastossa maalattu betonilattia, pesutiloissa keraaminen laatta. Kosteuseristeenä on kellarin lattiassa ja perusmuureissa 2-kertainen bitumisively. Pesuhuoneissa on 2-kertainen kermieristys.

Vuonna 2006 Kotkan kaupungin teknisen toimialan tilapalvelukeskus haki lupaa Urheilutalon saneeraukselle. Samassa yhteydessä rakennettiin uusi porrashuone ja varatieporras sekä ilmastointikonehuone. Lisäksi tehtiin sisäisiä muutoksia kaikissa kerroksissa kellarista 3. kerrokseen. Pihalle rakennettiin uusi traktoritalli sekä jätekatos. Laajennuksen pohja-ala on 82 m2 ja traktoritallin 50 m2. Laajennuksen kerrosala on 147 m2 ja kokonaisala 575,5 m2. Laajennuksen tilavuus on 2 090 m3 ja traktoritallin 190 m3. Jätekatos sijoitettiin urheilutalon pohjoiskulmaan ja traktoritalli eteläkulmaan. Pääsuunnittelijana toimi Ulla Hovi,

Arkkitehtitoimisto Ulla Hovi Oy, Kotka. Hakemus on päivätty 19.1.2006. Loppukatselmus on toimitettu 5.6.2007. Saneerauksen ja peruskorjauksen yhteydessä LVIS-tekniikkaa ja valaistusta uusittiin seuraavasti:

- Vanha patteriverkosto lämpöpattereineen jätetty käyttöön vähäisin muutoksin, venttiilivarusteet uusittu eli käyttöikää noin 20 v. jäljellä
- IV-lämmitysverkosto uusittu kokonaisuudessaan uusin varustein ja automaatiolaitteineen
- Vesi- jätevesi- ja sadevesiverkostot uusittu kokonaisuudessaan, ainoastaan vanhat VSS- viemärit on jätetty käyttöön
- IV-koneet ja järjestelmät ovat uusittu kokonaisuudessaan, jotka sijaitsevat uudessa konehuoneessa vesikatolla. VSS-tilan iv-laitteet ja muuntamon iv-kone ja kanavistot ovat vanhat ja ne on huollettu ja nuohottu 2006
- Automaatiojärjestelmä toimilaitteineen uusittu 2006 ja liitetty keskusvalvomoon

Yleisenä havaintona LVIA-järjestelmät täyttävät nykymääräykset ja ovat ikänsä puolesta hyvässä kunnossa. Viemäreiden osalta vanhojen valurautaviemäreiden kunto sekä sisäpuolisten sadevesiviemäreiden kunto/materiaali kannattaisi tutkia. Lisäksi energiansäästömielessä joidenkin 2006 asennettujen IV-koneiden LTO osien huolto tai LTO-tyypin muutos voi olla järkevää. Varsinkin glykoli LTO:lla varustetut koneet tarvitsevat ainakin huoltoa.

Urheilutalosta on tehty 28.9.2011 rakennustaiteellinen arvotus, jossa todettiin, että rakennus on paikallisesti merkittävä ja tärkeä osa Karhuvuoren alueen julkista rakennetta. Lisäksi se on arkkitehtuuriltaan monumentaalinen rakennus, jonka alkuperäiset osat ovat arvokkaita, mutta joihin myöhemmät muutokset ovat negatiivisesti vaikuttaneet. Muutokset ovat kuitenkin olleet välttämättömiä toiminnan ja määräysten asettamien vaatimusten täyttämiseksi. Urheilutalo on osa lähiöideologiaa, jota se puistoympäristönä täydentää.

Valaistusta on uusittu vuosina 2016–2019. Liikuntasaliin on asennettu LED-valaisimet, pukuhuoneiden ja -käytävän valaistuksen ohjaus muutettiin läsnäolotunnistukseen sekä valaisimet vaihdettiin LED-putkiin. Lisäksi salin tulostaulu on uusittu vuonna 2016. Näillä muutoksilla Urheilutalon sähkönjakelu ja sähkökeskukset sekä valaisimet ovat hyväkuntoisia ja täyttävät nykymääräykset. Liikuntasalin parketti on uusittu vuonna 2017.

Karhuvuoren urheilutaloon tilattiin sisäilma- ja kosteustekninen kuntotutkimus vuonna 2018 ennakoivana kuntotutkimuksena puitesopimustoimittaja Sirate Oy:ltä. Kuntotutkimus valmistui päivityksen jälkeen 20.12.2018.

YHTEENVETOTAULUKKO

Vuosi	**Keskeiset toimenpiteet ja muutokset**
1973-1975	Urheilutalon rakennuslupa, hakemuksen nouto ja loppukatselmus
2006-2007	Luvan hakeminen Urheilutalon saneeraukselle ja laajennukselle, saneerauksen toteutus ja loppukatselmus.
2011	Rakennustaiteellinen arvotus
2016-2019	Valaisimien ja tulostaulun uusinta
2018	Sisäilma- ja kosteustekninen kuntotutkimus
2018-2019	Sisäilmakorjaukset
2021	Laajarunkotutkimus
2019-2021	Tarveselvitys
2022-2023	Tarveselvityksen uudelleen käynnistäminen

3. Kiinteistön korjaustarpeet ja tilankäyttäjien tarpeet

Tätä tarveselvitystä varten on kerätty tietoa Karhuvuoren Urheilutalon tilojen käyttäjiltä sekä tiloissa erilaisten palveluiden tuottamiseen osallistuvilta tahoilta näkemyksiä kiinteistön korjaus- ja parannustarpeista. Tällöin tarveselvityksessä voidaan kuvata, mitä Urheilutalossa tulisi tehdä, jotta liikunta- sekä urheiluolosuhteet vastaisivat nykyisiä käyttötarpeita. Tavoitteena on tulevaisuudessa lisätä hallin laadukasta käyttöä ja laajentaa käyttömahdollisuuksia. Tarveselvityksessä on huomioitu rakennukseen ja kiinteistöön sekä liikuntakäyttöön liittyvät tarpeet, joita eri toimijoilla on. Selvitys on tehty poikkihallinnollisesti kaupungin eri organisaatioiden yhteistyönä ja selvityksen valmistelussa on kuultu eri käyttäjäryhmiä kuten Karhuvuoren koulua ja eri liikuntatilojen muita käyttäjiä.

Urheilutalon tilojen käyttö on ollut koko sen toimintaiän monipuolista palvellen erilaisia joukkue- ja yksilölajien harrastajia sekä koululaisliikuntaa. Viime vuosina urheiluhallin käyttöön ovat vaikuttaneet kamppailulajien siirtyminen Savottaan ja vastaavasti kuntosalitoiminnan kehittäminen ja Testausaseman toiminnan käynnistyminen. Samalla koululaisliikunta Urheilutalossa on lisääntynyt.
Karhuvuoren urheilutalon keskimääräinen 200–250 käynnin päivävauhti (70 000–80 000 käyntiä / v.) osoittaa liikuntahallin tarpeellisuuden Kotkassa ja varausmäärät ovat lähteneet syksystä -23 alkaen jälleen kasvuun ja päällekkäisiä tarpeita syntyy entistä enemmän. Lähes 50 vuotta aktiivisessa käytössä olleeseen liikuntahalliin on tehty ainoastaan kerran sen käyttöhistorian aikana kokonaisvaltainen peruskorjaus.

3.1. Sisäilma- ja kosteustekninen kuntotutkimus

Karhuvuoren urheilutaloon tilattiin sisäilma- ja kosteustekninen kuntotutkimus vuonna 2018 ennakoivana kuntotutkimuksena puitesopimustoimittaja Sirate Oy:ltä. Kuntotutkimus valmistui päivityksen jälkeen 20.12.2018.

3.2. Kuntotutkimuksen tiivistelmä

Karhuvuoren urheilutaloon tehtiin syksyllä 2018 kosteustekninen kuntotutkimus, jonka tavoitteena oli toimia ennakoivana selvityksenä tuleville korjaushankkeille. Tehdyt tutkimukset käsittivät rakenteiden avaukset, näytteenotot mikrobianalyyseihin, rakenteiden tiiviystutkimukset sekä paine-eroseurannan ilmanvaihdon toiminnan arvioimiseksi.

Rakennuksen piha-alueet olivat hyväkuntoiset eikä niissä todettu välittömiä korjauksia edellyttäviä puutteita. Suuressa osassa rakennusta arvioitiin olevan alkuperäiset salaojitukset 1970-luvulta eikä niiden kunnosta ollut tietoa. Suosittelemme salaojajärjestelmän kuntotutkimusta järjestelmän jäljellä olevan käyttöiän ja korjaustarpeiden määrittämiseksi.

Rakennuksen alapohjat ovat pääosin maanvastaisia ja täyttömaana on hiekkaa. Maanvastaisiin alapohjiin nousee kosteusmittausten perusteella kosteutta kapillaarisesti. Maanvastaistenalapohjien lattiapäällysteinä on käytetty vesihöyrytiiviitä materiaaleja. Käytävän 001 sisäilmassa todettiin kohonneita pitoisuuksia muovimaton hajoamiseen liittyviä alkoholiyhdisteitä. Suosittelemme alapohjien lattiapäällysteiden uusimista vesihöyryä läpäiseviin materiaaleihin tai alapohjarakenteen perusteellista uusimista. Osa rakennuksen alapohjasta on kaksoislaatta-alapohjaa kevytsorabetonieristeellä. Lämmöneristeessä todettiin runsasta mikrobikasvua kaikissa materiaalinäytteissä. Alapohjan eristekerroksen todettiin paine-eroseurannassa olevan ajoittain lievästi ylipaineinen käyttötiloihin nähden ja alapohja todettiin merkkiainetutkimuksissa epätiiviiksi, joten epäpuhtauksien kulkeutuminen sisäilmaan on ainakin ajoittain mahdollista. Suosittelemme korjaustoimenpiteeksi alapohjan vaurioituneen kevytsoraeristeen poistamista.

Käytävällä 105 on havaittu tunkkaista hajua, jonka lähteeksi arvioitiin rakennuksen alla sijaitseva, maapohjainen ryömintätila. Ryömintätilassa oli rakennusjätettä ja tilasta todettiin ilmayhteys käyttötiloihin korotetussa alipaineessa. Suosittelemme ryömintätilan puhdistamista ja ryömintätilan ja putkikanaalin koneellista alipaineistamista.

Maanvastaisten teräsbetoniseinien sisäpuolella ja sokkelihalkaisussa on käytetty mineraalivillaa lämmöneristeenä. Sokkelien ja maanvastaisten ulkoseinien lämmöneristeessä todettiin mikrobikasvua noin puolessa otetuista materiaalinäytteistä. Maanvastaiseen ulkoseinään havaittiin kohdistuvan kosteusrasitusta maaperästä luoteen suuntaisella seinälinjalla. Sokkeleista ja maanvastaisista ulkoseinistä todettiin merkittävää ilmavuotoa sisätiloihin sisäpuolisten muurausten / betonisisäkuorten lävitse. Suosittelemme kyseisten rakenteiden perusteellista korjausta, jossa vaurioituneet mineraalivillaeristeet poistetaan.

Rakennuksen pääasialliseksi ulkoseinärakenteeksi todettiin tiili-villa-tiilirakenne, josta suurin osa on urheiluhallin alueella. Kerättyjen materiaalinäytteiden perusteella ulkoseinien mineraalivillaeriste on mikrobivaurioitunut laajasti koko rakennuksen alueella. Näytteissä todettiin runsaana kasvuna aktinobakteereja. Ulkoseinärakenteista todettiin systemaattisesti ilmavuotoja sisäkuorten lävitse. Nykyisillä painesuhteilla rakenteellisten epäpuhtauksien kulkeutuminen sisäilmaan on ajoittain mahdollista (lievä alipaineisuus). Suosittelemme ulkoseinienperusteellista korjausta, jossa vaurioituneet mineraalivillaeristeet poistetaan.

Rakennuksen pääasialliseksi yläpohjarakenteeksi todettiin nk. ylipainekatto, jonka alkuperäisessä tarkoituksessa vesikaton ja mineraalivillaeristeen väliseen, tiiviiseen ilmatilaan on puhallettu koneellisesti ulkoilmaa. Havaintojen ja mittausten mukaan katon koneellinen ylipaineistus on otettu aikanaan pois käytöstä. Yläpohja on nykyisellään vaurioherkkä rakenne (ei höyrynsulkukerrosta). Materiaalinäytteiden perusteella hallin ylipainekaton lämmöneriste oli pääosin hyväkuntoinen. Suosittelemme hallin ylipainekaton rakenteellista korjausta, jossa rakenteen kosteusteknistä toimintaa parannetaan.

Rakennuksen vesikatto on uusittu noin 11 vuotta sitten ja se oli hyväkuntoinen. Vesikatteessa oli viitteitä sadevesien lammikoitumisesta katolle, mikä voi lyhentää kattokermien käyttöikää. Vesikaton kallistuksia on suositeltavaa parantaa.

Urheiluhallin katonrajan harvoin siivotuilta pinnoilta ja hallin IV-järjestelmästä otettujen näytteiden mineraalikuitupitoisuudet olivat merkittävästi koholla. IV-järjestelmän ohella hallin mineraalikuitulähteeksi arvioitiin hallin katossa olevat mineraalivillalevyt, joissa oli kiinnikkeiden ja läpivientien kohdalla suojaamatonta mineraalivillapintaa. Suosittelemme urheiluhallin IV-järjestelmän mineraalikuitulähteiden paikantamista ja poistamista, minkä jälkeen kanavisto puhdistetaan. Urheiluhallin katon mineraalivillaiset akustolevyt suositellaan vaihdettavan sellaiseen akustomateriaaliin, josta ei aiheudu sisäilmaan mineraalikuitupäästöjä.
Paine-eromittauksissa rakennus todettiin pääosin lievästi alipaineiseksi ulkoilmaan nähden. Painesuhteet olivat hyvällä tasolla.

Tutkimuksessa urheilutalon keskeisimpinä ongelmina havaittiin rakennuksen alapohjien ja ulkoseinien rakenteissa sekä maanvastaisissa seinissä ja sokkelihalkaisuissa esiintyvän vaihtelevan runsasta kosteusrasitetta ja mikrobikasvua. Ulkoseinärakenteet ovat pääasiallisesti tiili-villa-tiilirakennetta, jota pidetään kosteusteknisenä riskirakenteena. Tarkastuksen aikaisilla talon painesuhteilla rakenteista todettiin tapahtuvan vaihtelevan voimakkaasti ja ajoittain ilmavuotoja sisäilmaan.

Altistumisolosuhteen arvio
Arvioinnin perusteella ulkoseinä- ja sokkelirakenteen lämmöneristyskerroksessa on laaja-alaisia mikrobivaurioita. Mikrobivaurioita esiintyy paikallisesti myös alapohjan lämmöneristyskerroksessa. Altistusta lisää vuotoilmareitit rakenteiden liitoskohdista.

Selvitysten perusteella haitallinen altistumisolosuhde urheilutalon tiloissa on todennäköinen.

Arvio perustuu nykytilanteeseen, jolloin sisäilma on alipaineinen ulkoilmaan nähden. Mikäli ilmanvaihdon säädöillä saadaan sisäilman painesuhde sille tasolle, ettei vuotoa enää tapahdu sisäilmaan, saattaa altistumisolosuhde muuttua. Eli paine-eron muutoksen pysyvyys pitää todentaa jatkuvalla paine-ero seurannalla, jonka jälkeen voidaan tehdä tarvittaessa uusi altistumisolosuhteen arvio.

3.3. Kuntotutkimuksen jälkeen tehdyt toimenpiteet

Välittömästi toteutettuina toimenpiteinä sisäilman painesuhteet säädettiin ilmanvaihdon avulla siten, ettei rakenneilmavuotoja enää tapahtuisi. Ryömintätilat puhdistettiin rakennusjätteestä ja samalla toteutettiin ryömintätilan ja putkikanaalin alipaineistus. Alapohjatiloista nousevat läpiviennit, luukut ja raot on tiivistetty.

Urheilutalon sisätilojen painesuhteet säädettiin hiukan ylipaineisiksi. Paine-erojen säätämiseksi on ali- ja ylipaineisuuden pysyvyyttä tarkkailtu pidempiaikaisesti seurantamittausten avulla. Tilojen paineistuksilla haluttiin minimoida rakenteiden vuotoilmavirtauksia ja estää epäpuhtauksien kulkeutumista sisätiloihin. Seurantamittausten perusteella rakennus on pääsääntöisesti ylipaineinen ulkovaipan yli ulkoilmaan nähden. Ilmanvaihtokoneet on huollettu.

Urheilutalon katonrajan harvoin puhdistettavilta yläpinnoilta on poistettu kesän 2019 aikana pinnoille kertynyt kuitupöly. Salin katon eristevillat on pinnoitettu sekä katossa olevat IV-putkien päät ja puutolppien eristevillakerrosten läpiviennit on pinnoitettu.

Urheilutalon sisäilmaolosuhteita on saatu parannettua tiloihin tehtyjen paineistusten sekä rakennetiivistysten ja siivousten avulla. Sisäilmaryhmä pyysi tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointia altistumisolosuhteisiin ulkopuoliselta asiantuntijalta (Sirate Group Oy).

Arvion mukaan korjaustoimilla on ollut myönteistä vaikutusta sisäilmatilanteeseen. Altistumisolosuhde on saatu laskemaan todennäköisestä mahdolliseen arviointiasteikolla; epätodennäköinen, mahdollinen, todennäköinen ja erittäin todennäköinen. Altistumisolosuhteenarviotaso - mahdollinen - perustuu tilanteeseen, jolloin sisäilma on ylipaineinen tai tasapainossa ulkoilmaan nähden. Kyseinen altistumisolosuhde säilyy ennen rakenteellisia korjauksia mahdollisena, koska rakenteissa olevien epäpuhtauksien siirtyminen sisäilmaan on hallinnassa ainoastaan koneellisella ilmanvaihdolla saadun sisäilman ylipaineisuuden avulla. Tämän vuoksi on tärkeää, ettei ilmanvaihdon toimintaan tule pitkäaikaisia muutoksia eikä häiriöitä. Tilojen painesuhteiden pysyvyyden seuranta on tarpeellista.

Urheilutalon tiloissa toteutetut yli- ja alipaineistaminen ja rakenteiden tiivistäminen eivät ole tarkoitettu pysyviksi korjauksiksi. Peruskorjausterve kohdistuu sisäilma- ja kosteusteknisen kuntotutkimustuloksen perusteella ennen muuta rakennuksen alapohjien ja ulkoseinien rakenteisiin sekä maanvastaisiin seiniin ja sokkelihalkaisuihin. Korjaukset vaativat erillistä korjaussuunnittelua.

3.4. Sisäilmaolosuhteiden seuranta

Rakennuksen tiimoilta kokoontuu sisäilman seurantaryhmä kaksi kertaa vuodessa. Ryhmässä käsitellään henkilöstön ja urheilutalon käyttäjien oiretilanne sekä ilmanvaihdon toiminta. Rakennuksen ylipaineistus on ollut käytössä vuodesta 2019. Seuranta-ajasta voidaan todeta, että oireilu ei ole lisääntynyt seuranta-aikana. Sisäilmaryhmässä on keskusteltu rakennuksen ylipaineisuuden vaikutuksesta rakenteisiin, sillä ylipaineistus on tarkoitettu tilapäiseksi ratkaisuksi.

Urheilutalon sisätiloissa painesuhteiden pysyvyyttä seurataan etäluettavien paine-eromittareiden avulla. Painesuhteet ovat pysyneet pääsääntöisesti ylipaineen puolella. Havaitut painesuhteiden vaihtelut ovat olleet hetkellisiä ja ovat johtuneet rakennuksen käytöstä ja sääolosuhteista.

Rakennuksen kellarikerrokseen on tullut hulevesiä useampana kesänä voimakkaiden sateiden yhteydessä. Viimeksi tänä kesänä heinäkuun lopulla, ja toisen kerran elokuussa. Asiasta on oltu yhteydessä Kymen Vesi Oy:öön. Kellaritilat ovat padotuskorkeuden alapuolella, jolloin hulevesien tulviminen on mahdollista tulevaisuudessakin, sillä hulevesiverkosto ei jaksa vetää suuria vesimääriä kovalla sateella. Hulevesiputkistoon on asennettu tilapäisiä järjestelyjä, joilla ehkäistään tulvimista. Rakennuksen salaojissa on todettu korjaustarve syyskuussa tehtyjen tutkimusten mukaan. Kestävämpi ratkaisu hulevesien tulvimisen estämiseksi pitäisi tehdä viimeistään peruskorjauksen yhteydessä.

Tulvimisista on aiheutunut lattiapinnoitteiden kostumisia. Lattioiden tiettyjä alueita on kuivattu kesällä 2022 ja 2023. Lattiapinnoitteet on poistettu, betonilaatat kuivattu ja uudet pinnoitteet asennettu sen jälkeen, kun betonilaatat on todettu kosteusmittausten perusteella kuivuneiksi.

3.5. Tilojen käyttäjien tarpeet

Karhuvuoren urheilutilojen keskeisimpiä käyttäjiä on päiväaikaan Karhuvuoren koulu ja iltaisin kotkalaiset urheiluseurat (Peli-Karhut ja KTP-Basket), joiden pääsarjajoukkueet ja vanhimmat juniori-ikäluokat käyttävät Urheilutaloa harjoitus- ja ottelukäytössä. Lisäksi kuntosali- ja painonnostotiloissa on asiakaskäytön lisäksi kilpa- ja harrastetoimintaa. Urheilutalossa toimii tällä hetkellä myös Testausasema, joka tekee kuntotestauksia terveyden edistämisen ja kilpaurheilun tarpeisiin. Alakerran pienliikuntatilaa käytetään terveyttä edistävän liikunnan järjestämiseen pienryhmille. Urheilutalossa on lisäksi myös muuta tapahtuma- ja liikuntakäyttöä ja se muodostuu merkittävän toimipaikan muun muassa erilaisille liikunta-, urheilu- ja kulttuuritapahtumille. Toiminnallisesti kyse on hyvin monikäyttöisestä tilasta, jollaisia ei muita Kotkassa ole.

Tapahtumakäytöstä ja isoista yleisötilaisuuksista johtuen Urheilutalon oheistiloja kuten WC-tilojen riittävyyttä tulisi tarkastella myös suurten yleisötapahtumien osalta (esim. ala-aulassa ei wc-mahdollisuutta) ja huomioida erilaiset erityisryhmät kuten liikunta- tai näkövammaiset. Urheilutalossa ei myöskään ole erillistä tilaa lipunmyynnin järjestämiselle.

Sosiaalitilat eivät riitä nykyisellään, jos erilaisia toimintoja on saman aikaisesti Urheilutalolla käynnissä esimerkiksi liikuntasalissa, voimanostosalissa, Testausasemassa ja kuntosalilla. Pukutiloja tarvittaisiinkin noin 1/3 lisää, mikä tarkoittaa vähintään 2-3 pukutilan lisäämistä. Myös säilytystiloja tarvitaan eri käyttäjäryhmille. Tilojen oheiskäyttöä olisi mahdollista tehostaa hyödyntämällä esimerkiksi korkeaa aulatilaa koulutus- ja kokoustilan laajentamiseksi.

Urheilutalon alakerran liikuntatilat ovat maanpinnan alapuolella ja kuntotutkimuksen perusteella riskitiloja, jotka tulisi sijoittaa maan päälle riskien ehkäisemiseksi.

Koululiikunta

Karhuvuoren koulu valmistui tammikuussa 2016 eikä koulun yhteyteen ole rakennettu liikuntatiloja, koska koulu käyttää liikuntatilanaan Karhuvuoren Urheilutaloa.

Karhuvuoren koulun oppilasmäärä on kasvava - koulu on mitoitettu 610 oppilaalle. Tämänhetkinen oppilasmäärä on noin 450. Keväällä 2023 tehdyn palveluverkkoselvityksen mukaan koulun oppilasmäärä on kasvava siten, että oppilasmäärä ennustejakson lopussa (lv 2029-2030) on noin 540. Tästä luvusta puuttuvat erityisen tuen pienryhmien sekä joustavan perusopetuksen oppilaat. Tällä hetkellä näissä ryhmissä (4xpienryhmä ja 1x JOPO) on yhteensä n. 50 oppilasta.

Käytössä olevan opetussuunnitelman (OPS2016) mukainen tuntijako tarkoittaa vuosiluokille 6–9 liikuntatunteja seuraavasti: 6. lk 3h/vko, 7. lk 2h/vko, 8. lk 3h/vko ja 9. lk 2h/vko. Tämän lisäksi oppilaille tarjotaan valinnaisena aineena liikuntaa 8- ja 9-luokille. 6-luokille ei tällä hetkellä tarjota liikuntaa valinnaisena aineena, mutta painetta tähän on kovasti.

Nykyisellä oppilasmäärällä liikuntatuntien määrä on vakiintunut siten, että vuosittainen liikuntatuntien määrä on n. 60–65 h/vko. Oppilasmäärän kasvaessa tuntimäärä tulee olemaan n. 75 h/vko. Erityisen tuen pienryhmien oppilaille ja JOPOlle on myös varattava mahdollisuus omaan salivuoroon. Liikuntatunnit opetetaan lähtökohtaisesti kahden luokan/ryhmän osalta samaan aikaan.

Lisäksi Urheiluakatemian aamuharjoituksille on varattu 4 h/vko Karhuvuoren Urheilutalolta, joka omalta osaltaan rajoittaa koulun mahdollisuutta käyttää salia. Tämän lisäksi KTP:n ja PeKan edustusjoukkueet käyttävät aamuharjoitusvuoroja Karhuvuoren Urheilutalolta. Urheiluakatemian vuorojen siirtoa valmistuvalle XAMK:in uuden kampuksen liikuntahalliin tulee selvittää vaihtoehtona Karhuvuorelle.

Urheilutalon tämänhetkinen tilakapasiteetti ei vastaa koululiikunnan tarpeisiin. Koulu käyttää jonkin verran Ruonalan palloiluhallia, mutta esim. yksittäisten liikuntatuntien osalta siirtymät vievät liikaa aikaa.

Koululiikunnan tarpeet tarveselvityksessä:

- Liikuntasali: Sali tulee voida jakaa 3 osaan, niin että luokallinen oppilaita (max. 25 oppilasta) mahtuu liikkumaan yhdessä lohkossa. Mahdollisesti myös ns. eriyttäviä tiloja.
- Varastotilat: Liikuntavälineille tulee saada riittävän suuret lukittavat varastotilat. Niin kauan, kun Urheilutalo on yhteiskäytössä muiden toimijoiden kanssa, niin koulun liikuntavälineet tulee voida säilyttää erillään. Liikuntavälinevarastoja suunnitellessa tulee huomioida omat varastotilat sekä ulko- että sisävälineistölle. Ulkovälinevaraston tulee olla helposti saavutettavissa ulkokautta.
- Oppilaiden sosiaalitilat: Oppilaille tarvitaan riittävästi pukutiloja ja pukutiloissa on oltava riittävästi istumapaikkoja. Samoin wc-tiloja tulee olla riittävä määrä, nykyinen 1 wc/pukutila ei ole riittävä.
- Opettajien sosiaali- ja työtilat: Opettajille tulee varata oma pukutila (mies- ja naisopettajalle oma) ja työskentelytila, joka on varustettu joko kiinteällä tai langattomalla verkolla. Opettajien yksi merkittävä työväline on Wilma, jolla he pitävät yhteyttä koteihin. Lisäksi 8-luokkien MOVE-mittausten tulosten syöttö vaatii toimivaa verkkoyhteyttä.
- Piha-alue: Urheilutalon piha-aluetta pitää kehittää myös koulun näkökulmasta (yleisurheilu, asfalttikenttä., luistelukentät). Tekonurmi on yksi eniten käytettyjä ulkotiloja ja on tärkeää jatkaa sen ylläpitoa.
    - Päiväkoti käyttää myös mm. luistelukenttiä
    - Ulkoliikunta-aikana useamman samanaikaisen ryhmän liikuttaminen ulkona.

Koulun henkilökunnalla on myös huoli, kuinka kauan Urheilutaloa pystytään käyttämään opetuksessa tai koulun juhlien viettopaikkana. Korjauksilla tilannetta on saatu parannettua, mutta kuinka pysyvä tilanne on?

Testausasema

Testausaseman toiminnalle on oltava riittävät ja soveltuvat tilat myös tulevaisuudessa. Nykyiset tilat riittävät toiminnan järjestämiseen.

Kuntosali ja voimanostotila

Voima- ja painonnostosalin tilatarve on kasvanut Urheilutalossa. Tästä syystä toiminnalliset tilat suhteessa nykyiseen tilatarpeeseen ovat alimitoitettuja. Toiminta laajenisi nopeasti, jos tiloja lisättäisiin. Lisäksi alakerran kuntosalitila on riskitila, joka tulisi sijoittaa maanpinnan tasolle.

Liikunta- ja urheiluseurat - liikuntasali

Iltakäytön osalta pääkäyttäjiä ovat kotkalaiset edustusurheilujoukkueet. Lähinnä naisten ja miesten edustuskoripallojoukkueet (PeKa ja KTP). Niiden lisäksi tarvetta olisi laajentaa muun palloilun käyttömahdollisuuksia esimerkiksi salibandyn, lentopallon, futsalin, joukkuevoimistelun sekä kilpatanssin esiintymis- ja harjoitusareenaksi. Edustusurheilulla sekä esimerkiksi Urheiluakatemialla olisi tarvetta myös aamu- ja päiväsaikaan oleville harjoitusvuoroille. Erilaisilla toiminnoilla on erilaisia vaatimuksia salille eikä vaatimukset täyttäviä saleja tällä hetkellä Kotkan kaupungilta löydy.

Esimerkiksi salibandyn harjoitusolosuhteet tulisi olla kilpaolosuhteita vastaavat, jolloin alustan on vastattava lajin vaatimuksia. Tähän voi olla ratkaisu esimerkiksi siirrettävä matto. Tilojen osalta olisikin pystyttävä tarjoamaan muunneltavia, jaettavia ja riittävän laajoja liikunta- ja oheistiloja.

Salibandyn olosuhteiden odotetaan parantuvan Käpylän koulun liikuntahallin valmistuttua ja Karhuvuoren osalta tämän lajin käyttötarpeiden odotetaan vähentyvän.

Avautuneen Satama Areenan käyttömahdollisuudet Karhuvuoren urheilutalon eri toimintojen tapauskohtaisenakaan korvaajana näyttävät toistaiseksi varsin epävarmoilta niin Areenan tilojen käyttökonseptin kuin taloudellisten mahdollisuuksienkin osalta.

Siivous- ja puhtaanapito

Puhtauspalveluilla on tällä hetkellä käytössä:

- 0-kerroksessa siivouskomero 1m², taukotila, jossa myös suihku ja wc-tila
- 1. kerroksessa siivouskeskus 11m²
- 2. kerroksessa siivouskomero kahvion yhteydessä 1 m²

0-kerroksessa on niin pieni siivouskomero, että sinne mahtuu juuri ja juuri pienet siivousvaunut. Alueella on kuitenkin runsaasti pesu-ja pukuhuonetiloja. 0-kerrokseen ei ole hissiä, käytettävät koneet on kannettava tiloihin.

1-kerroksen siivouskeskus on 11m², koska urheilutalon siivouksessa käytetään päältä ajettavaa yhdistelmäkonetta, joka säilytetään siivouskeskuksessa, sinne ei mahdu moppimopo vaan se on aulatilan nurkassa. Siivouskeskuksessa pitäisi olla moppipesukoneen lisäksi kuivausrumpu ja pesuautomaatti (kaikki laitteet noin 60x60cm). Tilan tulisi olla noin 25m². Lisäksi
siivouskeskuksen edessä on naulakot, jonka seurauksena tila on ahdas. Lisäksi tuulikaappi on liian pieni tilojen käyttöön nähden eikä se näin ollen kerää riittävästi likaa.

Hississä on 1 kerroksessa eri puolella ovi kuin 2. kerroksessa. Tämä taas vaikeuttaa koneiden kuljetusta, sillä koneen kääntäminen vaatisi suuremman tilan. Salin vieressä katsomon alla olevat varastot ovat avonaiset - lika kulkeutuu tilaan ja sen poistaminen on haasteellista. Liikuntasalin ja aulan välissä olevassa pienessä käytävässä säilytetään tuoleja mikä tekee tilasta ahtaan ja huonosti puhdistettavan. Tuolit ovat myös turvallisuusriski. Liikuntasalin päädyn peittää iso kangas, joka kerää ja luovuttaa pölyä. salin päädyissä sijaitsevat lisäkatsomot hankaloittavat pölyn ja lian poistoa
salissa. Salin puolapuiden takana on patterit, joita ei pysty puhdistamaan.

2-kerroksessa on keittiön yhteydessä noin neliön kokoinen siivouskomero. Keittiötila pitäisi saneerata nykyvaatimuksien mukaiseksi. Wc-tilassa kopit ovat pienet, niiden siivous on hankalaa samoin kuin asiakaskäyttö. Katsomon kuppituolit ovat hankalat puhdistaa, lisäksi tuolien väleissä on pienet raot, joita ei saa puhdistettua. Yläaulassa olevien ulko-ovien yhteydessä ei ole tuulikaappia, vaan lika kulkeutuu suoraan yläaulaan

3-kerroksessa ei ole siivouskomeroa, vaan siitä on tehty wc. Tilaan joudutaan kantamaan siivousvälineet alemmasta kerroksesta. Liikuntasalin kattorakenne kerää pölyä. Liikuntasalin ikkunat sekä välilasit katsomon yläosan ja aulan välillä ovat hankalat puhdistaa

4. Hankesuunnitelman vaihtoehdot

Hankesuunnittelua varten on tarveselvitysryhmässä keskusteltu erilaisista vaihtoehdoista Urheilutalon tulevaisuuden osalta. Tässä tarveselvityksessä kuvataan periaatetasolla eri vaihtoehtoihin sisältyvät edut, haitat ja muut huomioitavat asiat. Tarkoitus on, että tarveselvityksen perusteella voidaan karsia pois mahdottomat tai haastavat vaihtoehdot ja varsinainen hankesuunnittelu kohdistetaan havaitut pitkän aikavälin tulevaisuuden tarpeet parhaiten täyttävään vaihtoehtoon.

Tarveselvitysryhmä päättää esittää, että hankesuunnittelu kohdistetaan alla olevista vaihtoehdoista uudisrakentamiseen ja ensisijaisesti vaihtoehtoon 2 ja toissijaisesti vaihtoehtoon 1. Perusteluina tälle on riskittömämpi vaihtoehto, kuin vanhan rakennuksen peruskorjaus tai laajentaminen ja vaihtoehto täyttää havaitut pitkän aikavälin tulevaisuuden tarpeet parhaiten.

-**Vaihtoehto 1:** Uudisrakentaminen Karhuvuoreen. Koulun käyttö päivällä, seurakäyttö/liigakäyttö, kokonaan uusi iso halli (vertailu Joensuuhun), verrokkina Joensuun hallin koko 6000m2 ->**arvio n. 15,6 milj. €**

-**Vaihtoehto 2:** Uudisrakennuksena liikuntasali koulun käyttöön Karhuvuoreen 2-3 lohkoa n. **5,7milj.** € + uudisrakennuksena isompi areena/liikuntahalli/sali muualle liittyen mahdollisesti olemassa oleviin hankkeisiin n. **15,6 milj**.€ toteutuminen ennen vanhan purkua ->**arvio n. 21,3 milj. €**

-**Vaihtoehto 3**: Peruskorjaus (liiga/harrastuskäyttö + koulun käyttö) pääosin nykyisellä tilaohjelmalla->**arvio 5,4milj.** €->vaatii hallin sulkemisen, ainakin yksi kausi tulee tällöin järjestää muissa tiloissa (vastaavia halleja ei tällä hetkellä Kotkassa ole) -ei laajennusosaa.

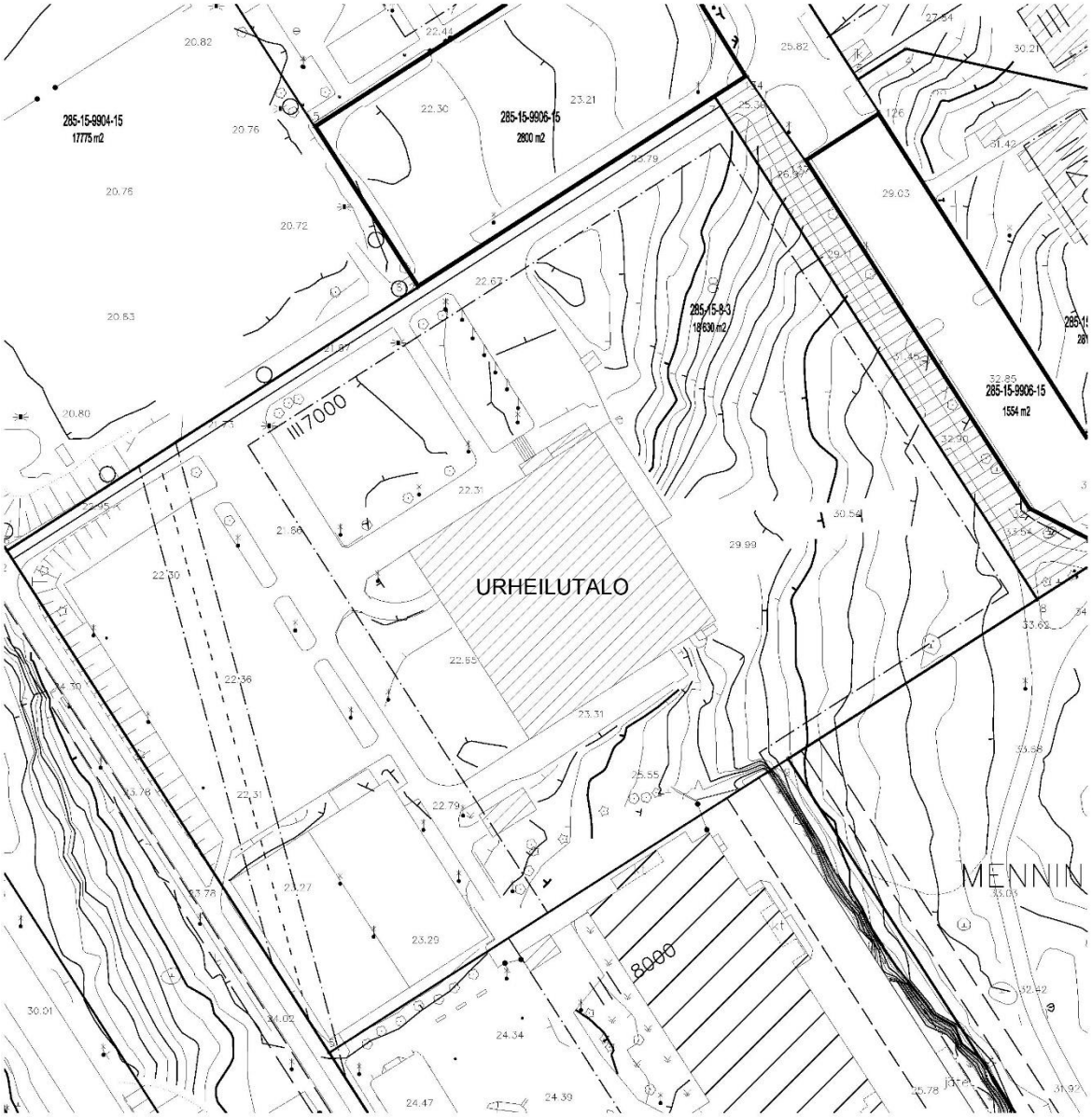
Muita huomioita vaihtoehtoihin liittyen:

- Urheilutalon nykyisen kiinteistön peruskorjaukseen liittyvissä vaihtoehdoissa sisältyy aina riski, koska Urheilutalon tulevaa käyttöikää ei tiedetä. Kiinteistöön liittyy maastosijaintiin perustuvia riskejä, joita voidaan pienentää, muttei poistaa. Lisäksi riskien pienentämiseksi tehtäviin korjauksiin kuluu rahaa, jolla ei lisätä käytettävyyttä tai paranneta liikuntaolosuhteita. Ts. nykyiseen kiinteistöön tehtävät investoinnit lisäävät riskejä.
- Vastavuoroisesti nykyinen kiinteistön LVIS-tekniikka on hyvässä kunnossa.
- Uudisrakentamisella pystytään torjumaan ympäristöstä aiheutuvat riskit.
- Vaihtoehdoista riippuen väistöaika koululiikunnalle ja urheiluseuroille on pisimmillään 1-2 vuotta.

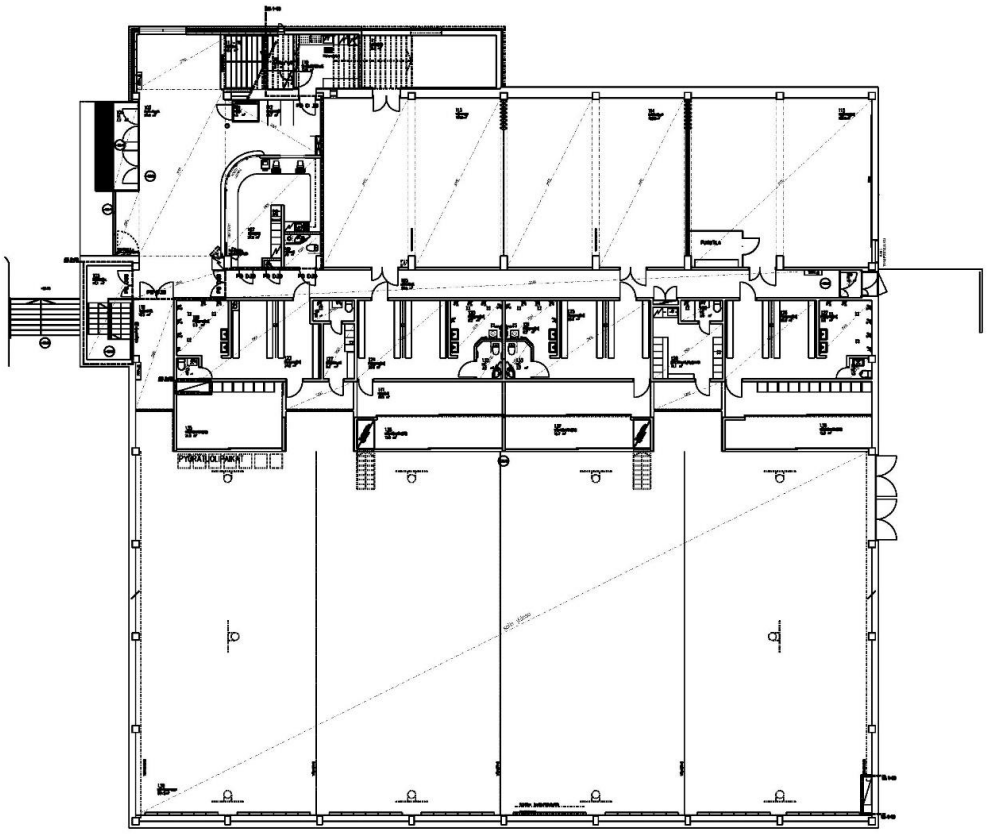
- Myös mahdolliset Kantasataman tapahtumakeskuksen toimintamahdollisuudet vaikuttavat valittuun hankesuunnitelmaan (ei tällä hetkellä vaikutusta).
- Tulevien Karhulan ala- ja yläkoulun liikuntasalien huomioiminen (kilpaurheilun huomioiminen näissä; salibandy, koripallo, lentopallo + muut mahdolliset lajit)
- Peruskorjausvaihtoehdossa tulee viimeistään huomioida (mahdollisesti jo ennen korjausta) tarve muuttaa pääsalin koritelineet kenttätasolle asennettaviksi ns. areenakoreiksi nykyisten katosta kiinnitettävien korien tilalle hallin käyttöturvallisuuden parantamiseksi.
- Peruskorjausvaihtoehdossa on tutkittava myös mahdollinen kenttäalueen siirto lähemmäs pääkatsomoa, joka edellyttäisi nykyisen betonisen katsomon tukimuurin muuttamista läpinäkyväksi materiaaliksi. Tämä väljentäisi kenttätason tilankäyttöä ottelu- ja tapahtumajärjestelyissä.
- Peruskorjausvaihtoehdon yhteydessä (ja muutoinkin) tulee selvittää kattavasti myös viereisen liikunta-alueen kunnostustarpeet.

Liitteet

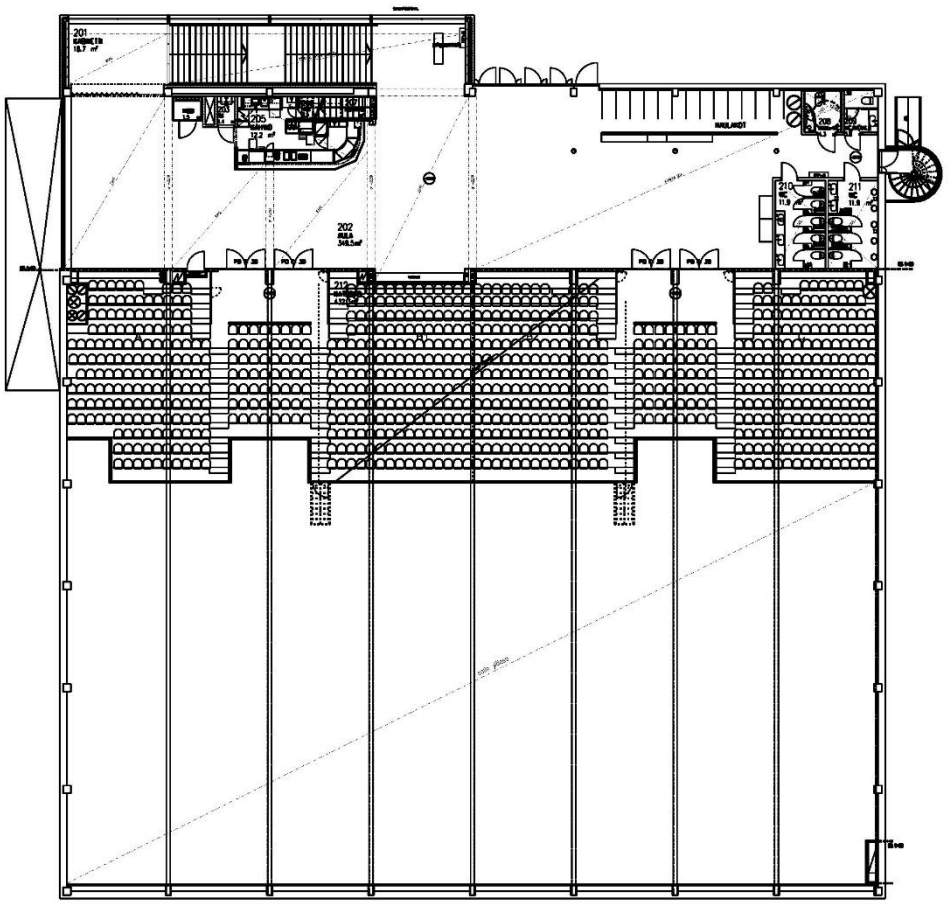
LIITE 1. Karhuvuoren urheilutalon asema- ja pohjapiirrokset 10.6.2019

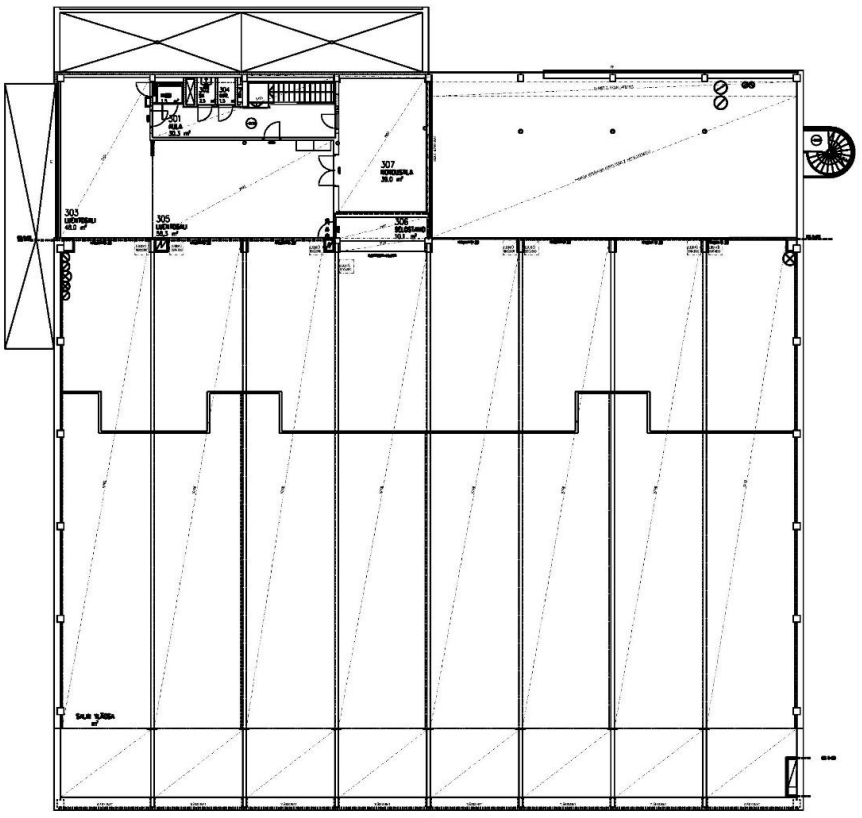
Karhuvuoren urheilutalo
asemapiirros
1:1000
10.6.2019

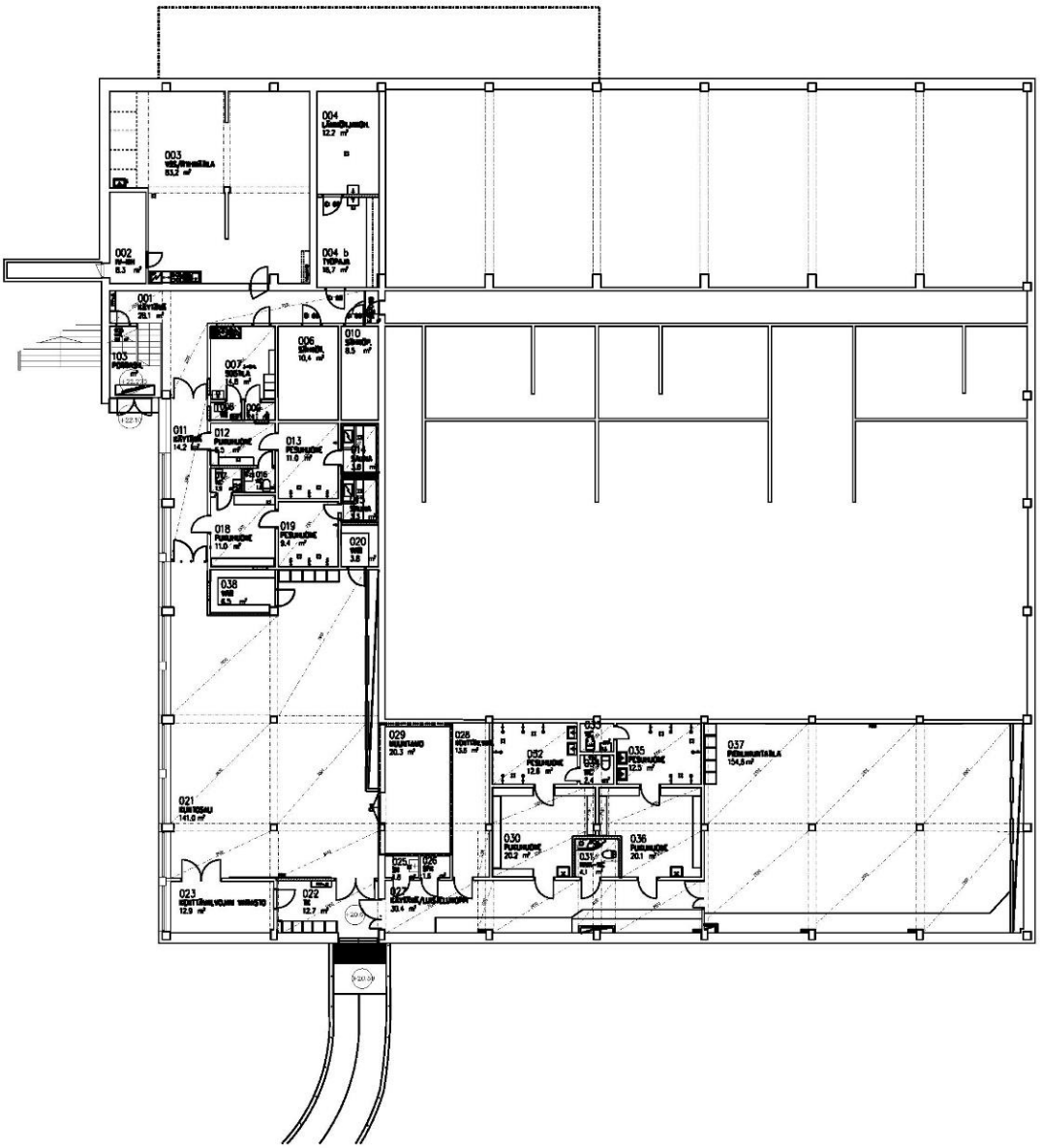
Karhuvuoren urheilutalo
pohjapiirros, 1.krs
1:300
10.6.2019

Karhuvuoren urheilutalo
pohjapiirros, 2.krs
1:300
10.6.2019

Karhuvuoren urheilutalo
pohjapiirros, 3.krs
1:300
10.6.2019

Karhuvuoren urheilutalo
pohjapiirros, kellarikrs
1:300
10.6.2019

D/1146/00.01.01.01/2024

112 § Sisäisen tarkastuksen toimintasääntö

Kh 25.3.2024 § 112

Valmistelija: Kansliapäällikkö Kristina Lönnfors, puh. 044 702 4222
Talousjohtaja Pietu Mänttäri, puh. 040 518 7125
Lakimies Marika Kytölä, puh. 040 643 0095

Esittelyteksti: Kaupunginvaltuusto päätti 13.2.2023 § 18 lakkauttaa talousyksikköön sijoittuvan riskienhallintapäällikön viran ja perustaa hallintoyksikköön lakimiehen viran. Osana perustettuun lakimiehen viran tehtäväkuvaan sisällytettiin sisäisen tarkastuksen tehtävät.

Sisäisen tarkastuksen tehtävien vastuutahon muuttumisen johdosta sisäisen tarkastuksen toimintasääntö on tarpeen päivittää vastaamaan organisaatiossa tehtyjä muutoksia.

Päivitetty toimintasääntö on tarkoitus astua voimaan heti.

Liitteet: Sisäisen tarkastuksen toimintasääntö

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan sisäisen tarkastuksen toimintasäännön. Sisäisen tarkastuksen toimintasääntö astuu voimaan heti.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös: Hyväksyttiin.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Toimeenpano: Säädöskokoelma
Ote: lakimies Marika Kytölä
talousjohtaja Pietu Mänttäri
kansliapäällikkö Kristina Lönnfors

Oikaisuvaatimusohje

Kotkan kaupungin

S Ä Ä D Ö S K O K O E L M A

2024 Nro x

SISÄISEN TARKASTUKSEN TOIMINTASÄÄNTÖ

(Hyväksytty kaupunginhallituksessa xx.xx.2024, tulee voimaan heti)

1 § Sisäinen valvonta

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Se on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää kunnan organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Sisäisen valvonnan järjestäminen on kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan vastuulla.

Sisäinen valvonta yhdessä toimivasta johdosta riippumattoman ulkoisen valvonnan kanssa muodostaa koko organisaation kattavan valvontajärjestelmän.

2 § Sisäisen tarkastuksen tarkoitus

Sisäinen tarkastus on osa kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan järjestelmää. Sisäinen tarkastus ei siten yksin vastaa konsernin sisäisestä valvonnasta. Sisäinen tarkastus on suunnitelmallista, riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa, joka on luotu tuottamaan lisäarvoa organisaatiolle ja parantamaan sen toimintaa. Sisäinen tarkastus tukee kaupunginjohtajaa ja konsernijohtoa kaupungin arvojen toteuttamisessa ja tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuuden arviointiin ja kehittämiseen.

3 § Asema, valtuudet ja vastuut

Asema

Sisäisen tarkastuksen toiminta-alueena ovat Kotkan kaupunkikonsernin kaikki toiminnot ja toimintayksiköt sekä palveluntuottajille ulkoistetut toiminnot ja palvelut.

Sisäinen tarkastus toimii hallintoyksikössä. Tarkastustoiminnasta vastaa lakimies, jonka tehtäväkuvaan sisäinen tarkastus on määritelty. Sisäisen tarkastuksen tehtävissä lakimies toimii suoraan kaupunginjohtajan ja kaupunginhallituksen alaisuudessa, vaikka muutoin on toiminnallisesti kansliapäällikön alainen sekä henkilöstöhallinnollisesti hallinto- ja kehittämispäällikön alainen.

Valtuudet

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada viivytyksettä ja veloituksetta tarkastustehtäväänsä varten tarpeelliset tiedot, asiakirjat ja tietojärjestelmien käyttöoikeudet. Lisäksi se on oikeutettu saamaan toimintayksiköiltä tehtäviensä hoitamisen kannalta tarpeellista apua. Lakimiehellä tai hänen nimeämällään tarkastajalla on tiedonsaantioikeuden toteuttamiseksi läsnäolo- ja puheoikeus kaupungin johtoryhmien kokouksissa sekä muissa tiedonsaannin kannalta tarpeellisissa tilaisuuksissa.

Vastuut

Sisäisellä tarkastuksella on asiantuntijavastuu työstään. Tarkastus- ja konsultointitoiminnan riippumattomuuden turvaamiseksi sisäisellä tarkastuksella ei ole päätösvaltaa eikä toiminnallista vastuuta tarkastettavista prosesseista.

4 § Johtaminen

Sisäisen tarkastuksen johtamisessa noudatetaan kaupungin hyvää johtamis- ja hallintotapaa sekä johtamisperiaatteita. Sisäisen tarkastuksen toimintaa johdetaan kaupunkistrategian tavoitteiden ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti. Toiminta on ennakoivaa ja tulevaisuuteen suuntautuvaa.

5 § Tehtävät

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on selvittää konsernijohdolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuutta ja riittävyyttä sekä suorittaa tarkastussuunnitelman mukaiset sekä muut kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan määräämät tarkastustehtävät.

Sisäinen tarkastus tarkastaa, arvioi ja konsultoi

1. kaupungin johtamis- ja hallintojärjestelmää
2. kaupungin organisaatioyksiköiden tavoitteiden toteutumista uhkaavien riskien tunnistamista;
3. toimintojen lain- ja päätöksenmukaisuutta, sopimusten ja ohjeistuksen sekä muun käytetyn tiedon oikeellisuutta, noudattamista ja tarkoituksenmukaisuutta;
4. päätöksentekojärjestelmän toimivuutta, toiminnan tuloksellisuutta ja omaisuuden turvaamista;
5. resurssien tehokasta ja taloudellista käyttöä;
6. johtamisessa ja päätöksenteossa käytettävän tiedon luotettavuutta, oikea- aikaisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä antaa suosituksia niiden parantamiseksi.

Tarkastusten tavoitteena on eettisten arvojen ja hyvän johtamis- ja hallintotavan tukeminen sekä riski- ja valvontatietoisuuden tuottaminen ja lisääminen. Sisäinen tarkastus voi osallistua asiantuntijana konsernin sisäisen tarkastuksen toimialaan kuuluviin kehittämishankkeisiin.

Sisäinen tarkastus voi antaa tarkastus- ja arviointisuositusten perusteella sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevaa neuvontaa konsultointina kuntalain 125 §:n mukaisille kaupungin tilivelvolliselle johdolle ja toimintayksiköille. Konsultointi ei kuitenkaan saa vaarantaa sisäisen tarkastuksen riippumattomuutta ja objektiivisuutta.

Sisäisestä tarkastuksesta vastaava lakimies vastaa siitä, että sisäiselle tarkastukselle asetetut tavoitteet saavutetaan ja tarkastustyö suoritetaan ammattitaitoisesti ja ammatillisella huolellisuudella. Sisäisestä tarkastuksesta vastaavan lakimiehen tulee koordinoida sisäistä tarkastusta yhteistyössä tilintarkastajan kanssa, jotta tarkastustyön kattavuus varmistetaan ja vältetään päällekkäinen työ.

6 § Eettiset toimintaperiaatteet

Sisäinen tarkastus ottaa toimintansa perusperiaatteina huomioon kulloinkin voimassa olevat yleiset kansainväliset ammattistandardit ja eettiset säännöt. Sisäisen tarkastuksen noudattamat ja vaalimat periaatteet ovat: rehellisyys, objektiivisuus, luottamuksellisuus ja ammattitaito.

Sisäisen tarkastuksen on oltava riippumaton tarkastettavista toiminnoista ja työssään puolueeton. Sisäisen tarkastajan tulee pidättäytyä arvioimasta sellaisia toimintoja, joista hän on ollut vastuussa viimeksi kuluneen vuoden aikana. Sisäisen tarkastuksen tehtävien suorittamisessa on otettava huomioon hallintolain (434/2003) esteellisyyssäännökset.

Sisäisen tarkastuksen on ilmoitettava kaupunginjohtajalle riippumattomuutta tai objektiivisuutta vaarantavista tekijöistä ja olennaisista poikkeamisista sisäi sen tarkastuksen ammattistandardien noudattamisessa.

Sisäisellä tarkastustoiminnolla tulee kokonaisuutena olla tai sen tulee hankkia tehtäviensä suorittamiseen tarvittavat tiedot, taidot ja muu pätevyys. Sisäinen tarkastus voi käyttää ulkopuolista asiantuntija-apua tehtäviensä suorittamisessa.

Sisäisen tarkastuksen tulee varmistaa tehtävien edellyttämä jatkuva ammatillinen kehittyminen.

7 § Toiminnan suunnittelu

Sisäisen tarkastuksen tulee vuosittain laatia ja esitellä sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelma ja resurssitarpeet kaupunginjohtajan ja kaupunginhallituksen hyväksyttäviksi.

Suunnitelmassa tulee ottaa huomioon organisaation toimintaa ja taloutta koskevat riskit, toiminnassa tapahtuneiden muutosten olennaisuus ja suhteellinen riski sekä kaupunginjohtajan ja kaupunginhallituksen esittämät näkökohdat.

Tarkastussuunnitelma toimitetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle, tarkastuslautakunnalle ja tilintarkastajalle.

8 § Tehtävien toteuttaminen

Tarkastukseen kuuluvat tarkastuksen tavoitteiden määrittely, todentavan aineiston hankkiminen ja analysointi, päätelmien tekeminen ja tarvittaessa suositusten antaminen epäkohtien korjaamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi. Sisäisen tarkastuksen tulee määritellä ja dokumentoida tarkastus-, arviointi- ja konsultointitoimintansa suunnittelua, tarkastustyötä ja raportointia koskevat tarkemmat menettelytavat.

9 § Raportointi

Valvontavelvollisuuden täyttämiseksi sisäinen tarkastus raportoi sen tarkastus- ja arviointityön keskeiset tulokset kaupunginhallitukselle kolme kertaa vuodessa (huhtikuussa, elokuussa ja joulukuussa). Lisäksi sisäinen tarkastus valmistelee yhdessä vastuualueiden ja toi-mintayksiköiden sekä valmiusjohtoryhmän kanssa sisäisen valvonnan järjestämistä koskevan vuosittaisen selonteon toimintakertomukseen.

Sisäisen tarkastuksen on viivytyksettä raportoitava kaupunginjohtajalle havaitsemistaan merkittävistä sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan puutteista sekä väärinkäytöksistä. Sisäinen tarkastus raportoi tarkastustyönsä tulokset tarkastuskohteen vastuuhenkilölle ja hänen esimiehelleen. Kaupunginjohtajalle annetaan yhteenvetoraportteja tarpeellisin väliajoin, ellei asian luonne vaadi välitöntä raportointia. Ulkoiselle tarkastukselle raportoidaan tarkastussäännössä vahvistetun menettelytavan mukaan.

Sisäisen tarkastuksen tulee antaa tarkastettavasta tai arvioitavasta kohteesta vastuussa oleville mahdollisuus esittää näkemyksensä havainnoista ja johtopäätöksistä ennen lopullisen raportin antamista, ellei ole perusteltua syytä menetellä toisin. Raportointi voi olla suullista tai kirjallista riippuen tarkastushavaintojen merkittävyydestä. Muilta osin sisäinen tarkastus päättää itse raportoinnistaan.

11 § Dokumentointi ja arkistointi

Sisäisen tarkastuksen on laadittava työpaperit, jotka dokumentoivat suoritetun tarkastuksen arviointikohteittain. Työpaperit on laadittava ja säilytettävä siten, että havainnot ja suositukset voidaan niiden perusteella todeta myös jälkikäteen.

Tarkastusraportit säilytetään arkistointia koskevien määräysten mukaisesti. Tarkastusraporttien julkisuus määräytyy viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Asiakirjan valmistuttua on otettava tarpeen mukaan kantaa asiakirjan tai sen osien salassapitoon.

12 § Laadunvarmistus

Sisäisen tarkastuksen tulee kehittää ja ylläpitää sisäisen tarkastuksen laadunvarmistusmenettelyitä. Menettelyihin on sisällytettävä jatkuva laadunvarmistusmenettely ja säännöllisin väliajoin tehtävät sisäiset ja ulkoiset arvioinnit sisäisen tarkastuksen toiminnan laadusta.

13 § Voimaantulo

Tämä päivitetty toimintasääntö tulee voimaan xx.xx.2024. Sisäisen tarkastuksen on vuosittain arvioitava toimintasäännön päivitystarpeet ja tarvittaessa esitettävä siihen tehtävät muutokset.

D/1186/00.01.01.01/2024

113 § Sopimustenhallintaohjeiden päivittäminen

Kh 25.3.2024 § 113

Valmistelija: Tanja Lecklin, lakimies puh. 040 486 5766

Esittelyteksti: Kaupunginhallitus on hyväksynyt Kotkan kaupungin sopimustenhallintaohjeet 18.11.2013 § 402. Ohjetta on päivitetty kaupunginhallituksen päätöksellä 24.10.2016 § 308.

Sopimusriskien hallinta on osa kunnan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa. Kaupunginhallitus huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Hallintoyksikkö on päivittänyt sopimustenhallinnan ohjetta. Luonnos uudesta ohjeesta on esityslistan liitteenä. Nyt tehtävän päivityksen myötä ohje on saatettu ajan tasalle erityisesti uudistuneen lainsäädännön osalta. Uudistuksen tavoitteena on varmistaa, että jokainen sopimuksia tekevä ja käyttävä taho huomioi sopimuksen elinkaaren kannalta olennaiset asiat

Vanha sopimustenhallintaohjeisto on kauttaaltaan tarkistettu tekstiä uudistaen. Ohjeistuksessa on päivitetty tietosuojaa koskeva osio vastaamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Lisäksi hankintoja koskevaa osiota on tarkennettu ja päivitetty. Sopimusvastaavan roolia sopimusten tosiasiallisessa seurannassa on selkeytetty ja korostettu. Ohjeen liitteeksi on lisätty sopimushallinnan muistilista.

Ohje on käsitelty johtajakokouksessa ennen kaupunginhallituksen käsittelyä, ja johtajakokous on osaltaan hyväksynyt ohjeen.

Liitteet: Sopimustenhallintaohje liitteineen

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan päivitetyn sopimushallintaohjeen. Ohje tulee voimaan 1.4.2024 alkaen.

Asian käsittely: Puheenvuoron asiasta käytti jäsen Johanna Hasu.

Päätös: Hyväksyttiin.

Toimeenpano: Ote: Vastuualueiden ja toimintayksiköiden johtajat
Kristina Lönnfors, kansliapäällikkö
Jere Markkanen, asianhallintapäällikkö
Mervi Veini, hankintapäällikkö
Tanja Lecklin, lakimies

Oikaisuvaatimusohje

KOTKAN KAUPUNGIN SOPIMUSTENHALLINTAOHJEISTO
(päivitetty KH 25.3.2024)

SISÄLLYSLUETTELO **2**

SOPIMUSTENHALLINTAOHJEET **3**

1. Sopimushallinta osana riskienhallintaa **3**

2. Sopimukset ja niihin liittyvä harkinta **4**

3. Sopimisprosessi **4**
Sopimusneuvottelut 4
Päätöksentekomenettely 6
Sopimusta koskevan päätöksen täytäntöönpano 7
Sopimusvastaava 7

4. **Sopimusehtoihin liittyviä seikkoja** 8
Sopimusosapuolet 8
Sopimuksen tausta ja tarkoitus 9
Sopimuksen voimassaolo 9
Sopimustermien määrittely, kieliversiot, käytettävä kieli 9
Sopimusosapuolten velvollisuudet ja oikeudet 10
Sopimuksen siirrettävyys 10
Palvelusopimus yksityisen yrittäjän kanssa 11
Vakioehdot, mallisopimukset 11
Toiminnan jatkuvuus, suorituseste 11
Pätemättömät sopimusehdot 12
Luovutusrajoitukset 13
Arvonlisävero 13
Velan vastattavaksi ottaminen 14
Valtiontuki 14
Vakuudet 14
Maksut, laskutus, korko 16
Viivästyskorko, perintäkulut 16
Salassapito- ja vaitiolovelvollisuus 17
Tietosuoja 17
Sopimuksen rikkominen, sopimussakkoehto 19
Sopimuksen irtisanominen ja purkaminen 20
Sopimusmuutokset 21
Erimielisyyksien ratkaiseminen 21
Sopimusdokumentaatio 22

5. Sopimisprosessiin liittyvät sopimukset **23**
Aiesopimus 23
Puitesopimus 23
Neuvottelumenettelyä koskeva sopimus 23
Esisopimus 23

6. Lopulliset sopimukset **24**

6.1 Hankintalain mukainen käyttöoikeussopimus **24**

6.2 Tavaroiden ja palvelujen hankintasopimukset **24**

6.3 Omistajanvaihdossopimukset **26**
Irtaimen kauppaa koskevat sopimukset 26
Kiinteistön kauppakirjat 26
Asunto-osakkeen kauppakirja 27
Osakekauppakirja 28

6.4 Käyttöoikeussopimukset **28**
Valokuvan käyttöoikeussopimus 28
Kiinteistön vuokrasopimus 29
Huoneiston vuokrasopimus 30

6.5 Rahoitussopimukset 31
Luottosopimus 31
Panttaussopimus, panttaussitoumus 32
Takaussitoumus 32

6.6 Yhteistoimintasopimukset 33
Osakassopimus 33
Kuntalain tarkoittama yhteistoimintasopimus 33
Muu yhteistoimintasopimus 34
Markkinointi- eli sponsorisopimus 34

LIITTEET 35

1. Sopimushallinnan muistilista 36

SOPIMUSTENHALLINTAOHJEET

1. Sopimushallinta osana riskienhallintaa

Kotkan kaupungin hallintosäännön mukaan sisäinen valvonta on osa päivittäistä toimintaa ja organisaation johtamista, sitä toteutetaan kunnan organisaation jokaisella tasolla niin toimielimet, esimiehet kuin henkilöstö (Hallintosääntö 12:1–3 §). Tällä sopimuksenhallintaohjeistolla pyritään ohjaamaan sopimusneuvottelumenettelyjä, sopimusten sisällön harkintaa, päätöksentekoa, dokumentaatiota, sopimuksen täytäntöönpanoa sekä sopimuksen seurantaa.

Ohje on osa Kotkan kaupungin riskien hallintaa ja sisäistä valvontaa, sitä tulee noudattaa organisaation jokaisella tasolla. Sopimustenhallinnalla on suuri merkitys myös kaupungin imagon kannalta sopimusprosessien hallitsijana ja luotettavana sopimuskumppanina.

2. Sopimukset ja niihin liittyvä harkinta

Sopimuksia voi jaotella lukuisiin eri sopimusryhmiin. Tässä sopimusohjeistossa käsitellään yleisimpiä kuntien käyttämiä sopimuksia.

Sopimusprosessin alkuvaiheen aikana on varmistettava, että neuvoteltava sopimus kuuluu kunnan toimialan piiriin. Erityisiä riskikohtia ovat kunnan osallistuminen elinkeinotoimintaan, kansainväliseen toimintaan tai yksityisten yhteisöjen harkinnanvaraiseen avustamiseen tai tukitoimintaan. Kuntien itsehallinto nojaa perustuslain 121 §:ään. Sen perusteella kunnat voivat yleisen toimialansa puitteissa hoitaa kunnan asukkaiden yhteisessä intressissä olevia asioita. Tätä yleistä oikeutta voidaan rajoittaa vain lainsäädännöllä. Tärkein sopimuksentekoa ohjaava säännös on kuntalain 7 §, jossa säädetään kunnan tehtävistä. Säännöksen sisältö koskee kunnan toimialaa ja sen määrittämistä. Kunnan yleisen toimialan määrittämisessä on huomioitava, että tehtävä liittyy asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen, tehtävällä tulee olla yhteys kunnan alueeseen tai sen asukkaisiin ja että tehtävän yhteydessä noudatetaan hallintolain oikeusperiaatteita.

Kaikessa kunnan sopimustoiminnassa on noudatettava hallintolain 6 §:n oikeusperiaatteita, joita ovat yhdenvertaisuusperiaate, tarkoitussidonnaisuusperiaate, objektiviteettiperiaate, suhteellisuusperiaate sekä luottamuksensuojan periaate.

Sopimustoiminnan kannalta merkittäviä säännöksiä ovat myös EU:n valtiontukisäännöt, jotka ohjaavat tiukasti elinkeinonharjoittajien kanssa tehtäviä sopimuksia sekä niihin liittyvää sopimusprosessia. EU:n valtiontukisäännöt on huomioitava erityisesti neuvoteltaessa sopimuksia yritysten kanssa, olivat ne minkä laatuisia tahansa.

Lisäksi sopimustoiminnassa on huomioitava kunnan mahdollisesti ennalta tekemät linjaukset ja muu ohjeistus neuvoteltavassa asiassa. Tällaisia ennakkolinjauksia voivat olla esim. valtuuston hyväksymä kuntastrategia tai muut erikseen hyväksytyt strategiat. Tiettyjä asiaryhmiä on voitu ohjeistaa erikseen esim. hankintaohjeet.

Jokaisen sopimuksia valmistelevan viranhaltijan/työntekijän on mietittävä sopimukseen liittyviä riskejä osana sopimisprosessia. Sopimuksessa on pyrittävä eliminoimaan tai minimoimaan uhkaavat riskitekijät.

3. Sopimisprosessi

Yksinkertaisuudessaan sopimuksen katsotaan syntyneen, kun tarjoukseen on annettu hyväksyvä vastaus. Sopimisprosessiin liittyy kuitenkin useita vaiheita, jotka tulee huomioida ennen kuin lopullisen sopimuksen voidaan katsoa syntyneen. Jäljempänä tässä ohjeistuksessa käsitellään sopimusneuvotteluihin kunnan kannalta liittyviä asioita, päätöksentekomenettelyä, dokumentaatiota ja sopimusten täytäntöönpanoa.

Sopimusneuvottelut

Sopimusneuvotteluja käyvän viranhaltijan on varmistettava omat neuvotteluvaltuutensa. Pääsääntöisesti **neuvotteluvaltuudet** liittyvät viranhaltijan asemaan organisaatiossa; mitä merkittävämmästä asiasta neuvotellaan, sitä ylemmällä tasolla valtuudet ovat. Hallintosääntö

ja toimintasäännöt määrittelevät viranhaltijan päätösvallan. Neuvotteluosapuolelle on selvitettävä, mistä asioista voidaan neuvotteluvaiheessa sopia ja mitkä asiat vaativat toimielinkäsittelyn. Neuvotteluvaiheessa voidaan sopia esimerkiksi sopimusneuvottelun etenemisestä ja sitä koskevista menettelyistä sekä neuvotteluista tiedottamisesta.

Sopimusneuvotteluissa on noudatettava **hyvää neuvottelutapaa**. Sopimusneuvottelujen tarkoituksena on sopimuksen solmiminen. Hyvän neuvottelutavan vastaista on käydä neuvotteluja vain informaation hankkimiseksi neuvotteluosapuolelta.

Hyvään neuvottelutapaan liittyvät informaation vaihtoon liittyvät velvoitteet. Osapuolten lojaliteettivaatimukset toisiaan kohtaan kasvavat neuvottelujen edetessä. Neuvottelukumppanille on annettava sopimuskohdetta koskevat oleelliset tiedot. Vääriä tai harhaanjohtavia tietoja ei saa antaa. Neuvottelijan on myös tiedotettava sopimuskohdetta koskevista olosuhteiden muutoksista.

Sopimusneuvottelut eivät pääsääntöisesti sido osapuolia. Jos neuvottelujen aikana tehdään neuvotteluosapuolelle tarjouksia, on muistettava mainita, että ne ovat ehdollisia ja vaativat tietyn päätöksentekomenettelyn, ellei asiasta päättäminen ole neuvottelijan omassa toimivallassa. Neuvottelut voi myös katkaista ilman oikeudellisia velvoitteita. Neuvotteluvastuu liittyy lähinnä huolimattomasti tai vilpillisessä mielessä käytyihin sopimusneuvotteluihin.

Neuvottelukutsussa on mainittava neuvottelujen aika, paikka ja neuvottelutilaisuuteen kutsuttavat henkilöt. Neuvottelukutsuun on liitettävä maininta neuvottelujen aiheesta ja tarkoituksesta. Hyvä neuvottelutapa on laatia neuvotteluille asialista, joka toimii käsiteltävien asioiden työjärjestyksenä. Näin neuvottelujen osapuolet voivat varautua neuvotteluissa käsiteltäviin kysymyksiin ennalta.

Mitä merkittävämmästä asiasta on kyse, sitä tärkeämpää on **muistion** pitäminen siitä, mitä neuvotteluissa käsitellään, mistä on päästy yhteisymmärrykseen ja mitkä kysymykset ovat jääneet avoimiksi.

Neuvotteluissa on sovittava, kenellä on vetovastuu neuvotteluista ja mahdollisista neuvottelujen aiheuttamista kustannuksista.

On myös sovittava, mitä neuvotteluista voidaan julkistaa ja erityisesti tiedotettaessa neuvotteluista, kummalla osapuolella on tiedotusvastuu. Julkisuuskysymysten osalta on syytä informoida yksityistä osapuolta siitä, että asia tulee normaalisti kunnalla julkiseksi siinä vaiheessa, kun se menee päätöksentekomenettelyyn. Asiakirjat, jotka sisältävät liikesalaisuuksia tai muuten julkisuuslain nojalla salassa pidettävää aineistoa, on eroteltava julkisista asiakirjoista. Kaikkia sopimus- tai hankinta-asiakirjoja ei ole perusteltua liikesalaisuuden nojalla salata, vaan salaaminen voi koskea ainoastaan tosiasiallisia liikesalaisuuksia.

Neuvoteltaessa yksityisen tahon kanssa kaupungin edustajan on tuotava esiin määrärahoihin ja sopimuksen päätöksentekoprosessiin ja täytäntöönpanomenettelyyn liittyvät kysymykset ja niiden vaikutukset sopimukseen. Nämä ovat seikkoja, joita yksityinen taho ei välttämättä tunne.

Neuvoteltaessa yrityksen kanssa on myös tarvittaessa sovittava **valtiontukianalyysi**n (ks. jäljempänä s. 14) laatimisesta. Pääsääntöisesti sen laatiminen kuuluu kaupungille. On myös arvioitava asian mahdollinen käsittelyaika.

Neuvotteluissa voidaan käyttää sähköpostia, puhelin- tai videoneuvotteluja. Erityisesti sähköpostia käytettäessä tulee varmistaa, ettei neuvottelutulosta epähuomiossa vahvisteta ennen asian viemistä päätöksentekomenettelyyn.

Kun neuvotteluosapuolena on kansainvälinen taho, on tiedostettava, että neuvottelukumppanin neuvottelukulttuuri saattaa olla erilainen kuin Suomessa. Neuvotteluun on tällöin valmistauduttava huolellisesti selvittämällä ko. maan neuvottelukulttuuriin liittyviä seikkoja, jotta osaa ottaa ne asianmukaisesti huomioon.

Päätöksentekomenettely

Päätöksentekomenettelystä säädetään kuntalaissa, asianomaisissa erityislaeissa esim. hankintalaissa sekä Kotkan kaupungin hallinto- ja toimintasäännöissä. Päätöksenteko voi kuulua viranhaltijan, lautakunnan tai johtokunnan, kaupunginhallituksen tai valtuuston toimivaltaan. Päätöksentekomenettelyyn kuluva aika tulee arvioida päätöksentekotason mukaan sekä informoida siitä neuvottelukumppania. Aikaa arvioidessa on huomioitava myös oikaisuvaatimus- tai valitusaika sekä hankinta-asioissa ns. odotusaika. Pääsääntöisesti sopimusta koskeva päätös laitetaan täytäntöön eli sopimus allekirjoitetaan vasta kun sitä koskeva päätös on lainvoimainen. Kun kyseessä on yksityisoikeudellinen sopimus, sitä ei voi enää muutoksenhaun johdosta purkaa sen jälkeen, kun sopimus on lopullisesti allekirjoitettu, ellei sopimukseen ole otettu varausta mahdollisesta purusta.

Sopimusasia tulee valmistella huolellisesti ja pyrkiä viemään sopimus vasta valmiina päätöksentekomenettelyyn. Kun sopimusasia tuodaan päätöksentekomenettelyyn valmiiksi neuvotellun sopimusluonnospohjan muodossa, vaatii asian hyväksyminen, että molemmat/kaikki sopijapuolet ovat yksimielisiä sopimuksen sisällöstä. Sopimukseen voidaan tuolloin tehdä korkeintaan vähäisiä teknisiä korjauksia. Jos sopimukseen on päätöksenteon jälkeen tarpeen tehdä muita muutoksia, pitää se viedä uudelleen päätöksentekomenettelyyn.

Jos sopimusasia tuodaan päätöksentekoon ”raakileena”, täytyy päätösehdotukseen sisältyä ainakin tärkeimmät siihen mennessä neuvotellut sopimusehdot. Tällöin sopimuksen sisältöä ei vielä ole neuvoteltu valmiiksi. Tähän sisältyy se riski, että keskeneräisten neuvottelujen takia sopimuksenteko lykkääntyy, jos uusien neuvottelujen aikana ilmenee merkittäviä seikkoja, jotka on saatettava uuteen päätöksentekomenettelyyn. Tyypillisimpiä keskeneräisiä asioita ovat kiinteistöjen ja rakennusten myyntiä tai ostamista koskevat päätökset. Sopimusasiakirjan laatimisen tai kauppaa koskevien asiatietojen tarkistamisen yhteydessä käydään vielä neuvotteluja rahoitus- ja vakuusjärjestelyistä.

Sopimusasia saatetaan avata vielä päätöksenteon jälkeen joko olosuhteiden muututtua tai sen takia, että havaitaan tarve sisällyttää sopimukseen jokin merkittävä uusi asia tai muuttaa jotain jo hyväksyttyä ehtoa. Tällaisessa tilanteessa sopimuskumppania on informoitava siitä, että merkittävät sopimusmuutokset johtavat uuteen päätöksentekomenettelyyn ja sopimuksenteko saattaa merkittävästi viivästyä.

Päätöksenteon valmistelun yhteydessä asiakirjoissa on oltava sopimuksen valmisteluun liittyvät keskeiset valmisteludokumentit kuten neuvottelumuistiot, valtiontukianalyysi,

arviointitodistukset, liiketoimintasuunnitelmat, lainhuuto- ja rasitustodistukset ja muut selvitykset, jotka antavat päätöksentekijöille tietoa päätöksen perusteista. Salassa pidettävät dokumentit on eroteltava julkisista ja merkittävä salassa pidettäviksi. Esityslistateksti on suunniteltava siten, etteivät salassa pidettävät osiot paljastu sivullisille. Pöytäkirjan liitteet on niin ikään tarkoin mietittävä. Päätöksentekijöitä on informoitava, jos liiteaineistoon sisältyy salassa pidettävää tietoa.

Asian valmistelijalla on vastuu päätöksen täytäntöönpano-ohjeista. Esityslistaan on merkittävä, kenelle ote päätöksestä lähetetään. Valmistelijan vastuulla on määrittää oikea muutoksenhakuohje ja otteen allekirjoittajan on tarkistettava, että otteeseen liitetään asianmukainen oikaisuvaatimusohjaus tai valitusosoitus. Mikäli em. osoitus on virheellinen, ei oikaisuvaatimus- tai valitusaika ala kulua eikä päätös saavuta lainvoimaa.

Sopimusta koskevan päätöksen täytäntöönpano

Kun sopimusta koskeva päätös on lainvoimainen, voidaan sopimus allekirjoittaa, ellei muuta ilmene. Hankintasopimuksissa on huomioitava mahdollinen odotusaika eli aika, joka on EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa odotettava hankintapäätöksen tiedoksiannon jälkeen ennen hankintasopimuksen tekemistä. Allekirjoitusvaltuudet on annettu hallintosäännössä ja toimintasäännöissä. Vain poikkeuksellisesti sopimus voidaan allekirjoittaa ennen lainvoimaisuutta asian kiireellisyyden ja tärkeyden takia.

Mikäli lainsäädäntö edellyttää sopimuksen laatimisessa noudatettavan muotomääräyksiä, tulee niitä noudattaa sopimuksen pätevyyden varmistamiseksi. Yleensä sopimusosapuolet voivat allekirjoittaa sopimukset myös eri aikaan, poikkeuksena kiinteistöjä koskevat saantokirjat, jotka edellyttävät, että sopimusosapuolet ovat yhtä aikaa läsnä ja allekirjoittavat asiakirjat kaupanvahvistajan läsnä ollessa. Sopimusten sivut voidaan varmentaa allekirjoittajien nimikirjaimilla sivujen vaihtamisen estämiseksi ja tämä on myös suositeltavaa sen varmistamiseksi, että oikea sopimusversio tulee noudatettavaksi.

Sopimusasiakirjojen laatiminen kuuluu päätöksen täytäntöönpanoon. Mikäli sopimusasiakirjat hyväksytään lopullisessa muodossaan päätöksentekoelimessä, valmistelijan on varmistettava, että pöytäkirjanotteiden lisäksi myös sopimusasiakirjat laaditaan valmiiksi allekirjoitusta varten.

Sopimusasian täytäntöönpanoon liittyy myös sopimuksessa sovittujen välittömästi tai viiveellä hoidettavista asioista huolehtiminen. Tällaisia asioita ovat esimerkiksi kauppahinnan maksu ja siihen liittyvät toimet sekä riittävän kattava tiedottaminen sopimuksen solmimisesta.

Sopimusvastaava

Sopimuksen seuranta ja valvonta on kyseistä sopimuksen kohteena olevaa asiakokonaisuutta hoitavalla vastuualueella tai muulla organisaatioyksiköllä. **Yleinen vastuu hankintasopimusten noudattamisesta, seurannasta ja sovitun mukaan toimimisesta on kaikilla sopimusta käyttävillä kaupungin työntekijöillä.** Näin ollen jokaisen sopimuksen käyttäjän velvollisuus on varmistua sopimuksen sisällöstä ja asianmukaisesta noudattamisesta.

Sopimuksen **seurannalle** on kuitenkin **määrättävä vastuuhenkilö** eli **sopimusvastaava**. Sopimusvastaavana voi olla kuka tahansa sellainen henkilö, joka tuntee sopimuksen parhaiten. Sopimusvastaavaksi ei siten tarvitse nimetä esimerkiksi vastuualueen johtajaa.

Sopimusvastaava tiedottaa sopimuksen sisällöstä tarpeellisille tahoille ja varmistaa, että esimerkiksi laskujen tarkastajat ovat tietoisia sopimusten sisällöstä. Lisäksi sopimusvastaava varmistaa, että allekirjoitettu sopimus tallennetaan kaupungin asianhallintajärjestelmään. Päätösvaiheessa käytössä olleen sopimusluonnoksen tallentaminen ei riitä. Sopimukseen sisältyvää myöhemmin syntyvää tietoa on dokumentoitava ja huolehdittava tiedon siirtymisestä seuraajalle. Sopimusvastaava huolehtii mahdollisista reklamaatioista ja muista sopimuksen voimassaolon aikaisista toimista tai niiden käynnistämisestä, sekä muutosten tallentamisesta asianhallintajärjestelmään.

Hankinnoissa sopimusvastaava nimetään sopimuksen valmisteluvaiheessa ja vastaavan nimeää vastuualue. Sopimuksessa voi olla myös useampi sopimusvastaava, jos sopimus koskee useampaa vastuualuetta. Hankintasopimusten sopimusvastaavien tehtävistä on tarkempaa ohjeistusta intrassa. Hankinta-asioissa sopimusvastaava toimii hankinnan yhteyshenkilönä kilpailuttamisen aikana ja nimeää palvelualueeltaan/toimintayksiköstä osallistujat hankinnan valmistelutyöryhmään sekä osallistuu tarpeen mukaan aktiivisesti hankinnan kohteen määrittelyyn. Sopimusvastaava hyväksyy valmiin tarjouspyynnön julkaistavaksi. Sopimusvastaava tai valmistelutyöryhmä vastaa mahdollisiin hankintasuunnittelun välittämiin tarjoajien tekemiin lisäkysymyksiin tarjouspyynnön kohteesta.

Sopimusvastaava vastaa aina päätöksen lopullisesta valmistelusta ja viennistä asianhallintajärjestelmään, koska kyseessä on ko. vastuualueelle tuleva sopimus. Sopimusvastaava huolehtii siitä, että asiakirja annetaan toimivaltaisille tahoille allekirjoitettavaksi.

Sopimuskauden alkaessa sopimusvastaava vastaa sopimuskauden aloituspalaverien järjestämisestä toimittajien kanssa. Sopimusvastaava tiedottaa uudesta sopimuksesta sisäisesti. Erityisen tärkeää on, että sopimusvastaava ohjeistaa laskuntarkastajia sopimuksen sisällöstä.

Sopimuskauden aikana sopimusvastaava

- huolehtii toimittajaohjauksesta, sopimuksen toteuttamisen seurannasta sekä toimittajayhteistyön kehittämisestä
- vastaa ongelmatilanteiden/suoritushäiriöiden käsittelystä ja tehtyjen reklamaatioiden arkistoinnista
- järjestää sopimuksen mukaiset palaverit toimittajien kanssa ja seuraa sopimuksessa sovittua raportointia yms. vastaa muista sopimuksessa sovituista tilaajalle kuuluvista tehtävistä
- vastaa sopimusmuutosten kirjallisesta sopimisesta, muutosliitteiden tallentamisesta ja arkistoinnista sekä tehdyistä muutoksista tiedottamisesta
- huolehtii sopimusoptioiden käyttöönottoon liittyvistä kirjallisista päätöksistä ja ilmoituksista toimittajille

4. Sopimusehtoihin liittyviä seikkoja

Sopimusosapuolet

Sopimukseen yksilöidään sopimusosapuolet virallisella käytössä olevalla nimellä. Yksityishenkilöistä käytetään virallista käytössä olevaa etunimeä ja sukunimeä, yhteisöistä

käytetään kauppa- tai muuhun rekisteriin merkittyä virallista nimeä. Tarvittaessa yksilöintiä voidaan täydentää henkilön syntymäajalla tai yhteisön y-tunnuksella. Henkilötunnusten käyttämisestä ohjeistetaan tarkemmin tietosuojaa koskevassa osiossa. Kotkan kaupungin y-tunnus on 0160225-7. Sopimukseen on lisäksi syytä merkitä sopimusosapuolien yhteystiedot. Etenkin palvelujen hankintaa koskevissa sopimuksissa nimetään kummallekin sopimusosapuolelle yhteyshenkilö ja merkitään heidän yhteystietonsa sopimukseen liittyvän tiedonkulun varmistamiseksi ja nopeuttamiseksi.

Jos sopimusosapuolia ei ole yksilöity virallisella nimellä, seuraa siitä ongelmia sopimusosapuolen maksukyvyttömyys- ym. tapauksissa.

Sopimuksen tausta ja tarkoitus

Sopimuksen aluksi voidaan lyhyesti kuvata sopimuksen taustaa. Sopimuksen tarkoitus kuvaa yleisluonteisesti sen, mihin sopimuksella pyritään. Tarkoitus-kohdalla pyritään varmistamaan, että sopimuksen osapuolilla on yhtäläinen käsitys siitä, mihin pyritään. Sopimuksen tarkoituksen kuvaamisella on myös merkitystä ristiriitatilanteissa ja sopimuksen tulkinnassa.

Sopimuksen voimassaolo

Sopimus voi olla voimassa määräajan tai toistaiseksi. Sopimus tulee voimaan sopimuksessa sovitusta ajankohdasta lukien. Sopimuksella voi olla myös takautuva vaikutus, mikäli niin on sovittu.

Sopimuksen velvoitteet voivat olla voimassa myös sopimuksen päättymisen jälkeen, jos sopimuksessa on näin sovittu. Tällaiset velvoitteet voivat liittyä esimerkiksi salassapitoon tai vahinkojen ilmoittamiseen. Julkisuuslain salassapitosäännöksistä ei kuitenkaan voida poiketa.

Sopimuksen voimassaolosäännöksistä johtuu, millaiset purku- tai irtisanomisehdot sopimukseen on liitettävä.

Sopimustermien määrittely, kieliversiot, käytettävä kieli

Jos sopimuksessa käytetään tavanomaisesta kielenkäytöstä poikkeavia termejä, on niiden sisältö määriteltävä heti sopimuksen alussa. Kyseisiä termejä on käytettävä johdonmukaisesti läpi koko sopimuksen.

Jos sopimus laaditaan kahdella tai useammalla kielellä, sopimuksessa pitää mainita, mikä kieliversio muodostaa alkuperäisen sopimuksen. Tällä on merkitystä sopimuksen tulkinnassa, jos kieliversiot eivät täsmällisesti vastaa toisiaan. Lähtökohtaisesti kaupungin sopimuksissa ensisijaisena kielenä on suomi.

Sopimukseen voidaan sisällyttää määräyksiä sopimuksen tarkoituksen toteuttamisen yhteydessä käytettävästä kielestä, esimerkiksi palvelun tuottamisesta suomen tai ruotsin kielellä. Hallintosopimuksia solmittaessa on huomattava, että kaksikielisen kunnan kanssa hallintoasioiden hoitamisesta tehdyn sopimuksen seurauksena isäntäkunnalle aiheutuu pääsääntöisesti velvoite järjestää palvelua myös toisella kotimaisella kielellä. Lisäksi kuntien yhteisen toimielimen kokouskutsu ja pöytäkirja on laadittava sekä suomen että ruotsin kielellä. Kyseiset seikat on huomioitava sopimuksesta johtuvina kustannuksina.

Sopimusosapuolten velvollisuudet ja oikeudet

Sopimuksessa on määriteltävä, mitä kunkin sopimusosapuolen on tehtävä ja milloin se on tehtävä. Samoin on selkeästi määriteltävä, kenen sopimusosapuolen kustannuksella velvoite täytetään.

Sopimukseen voi liittää liitteen, jossa tarkemmin kuvataan osapuolien velvollisuuksia.
Kun osapuolten velvollisuudet ovat täsmällisesti selvillä, on myös mahdollista mitoittaa sopimuksen täyttämiseen tarvittavat resurssit oikeaan mittakaavaan.

Sopimuksesta on ilmettävä, onko kyse tyhjentävästä velvollisuusluettelosta vai esimerkinomaisista sopimukseen liittyvistä velvollisuuksista.

Vastaavasti sopimuksessa on kuvattava, mihin sopimusosapuoli on oikeutettu.

Sopimuksen siirrettävyys

Sopimus koskee sen osapuolia. Jos sopimusosapuoli sulautuu yhtiöoikeudellisella perusteella toiseen yhteisöön tai jakautuu jakautumissuunnitelman mukaisesti, siirtyvät sopimukset automaattisesti vastaanottavalle yhteisölle ns. yleisseuraannolla, ellei muuta ole sovittu. Sopimusten siirtyminen liikkeenluovutuksen yhteydessä edellyttää sopimuskumppanin suostumusta siirtoon. Jos sopimuksessa halutaan varautua etukäteen sopimuksen siirrettävyyteen, siitä on otettava erityiset säännökset sopimukseen.

Pääperiaatteena siirrettävyydessä on, että sopimusosapuoli voi siirtää sopimukseen perustuvat oikeutensa melko vapaasti, velvoitteiden siirtäminen on rajoitettua ja vaatii erillisen suostumuksen.

Malli:

Kummallakaan sopijapuolella ei ole oikeutta siirtää tätä sopimusta taikka siihen perustuvia oikeuksiaan tai velvollisuuksiaan kolmannelle osapuolelle ilman toisen sopijapuolen etukäteen antamaa kirjallista suostumusta.

(Edellä olevasta poiketen kummallakin sopijapuolella on kuitenkin oikeus siirtää tämä sopimus tai siihen perustuvat oikeutensa tai velvoitteensa ……..:lle ilmoittamalla siitä toiselle sopijapuolelle kirjallisesti, edellyttäen, että siirronsaaja sitoutuu kirjallisesti tämän sopimuksen ehtoihin. Ellei kirjallisesti toisin sovita, tällaisen siirron jälkeen siirtäjä jää vastuulliseksi siirronsaajan ohella kaikkien sopimukseen perustuvien velvoitteiden täyttämisestä.)

Erilaisista sopimustyypeistä esimerkkinä voidaan mainita pitkäaikaiset maanvuokrasopimukset, joissa sopimuksen siirrettävyys on sallittava, jotta vuokraoikeus on kiinnityskelpoinen. Tuolloin sopimusta siirrettäessä ei vuokranantajalta tarvitse pyytää siirtoon suostumusta. Sopimuksessa on kuitenkin velvoitettava vuokralainen ilmoittamaan siirrosta vuokranantajalle. Lyhytaikaisissa maanvuokrasopimuksissa voidaan erityisesti vuokrasopimukseen kirjata, ettei siirto ole sallittu tai että siirto on sallittu ainoastaan vuokranantajan suostumuksella.

Huoneenvuokralakiin sisältyy niin ikään ehtoja huoneenvuokrasopimuksen siirrettävyydestä. Huoneenvuokrasopimuksen voi pääsääntöisesti siirtää lähisukulaiselle. Sopimuksen siirto on eri asia kuin huoneiston luovuttaminen toisen käyttöön.

Palvelusopimus yksityisen yrittäjän kanssa

Hankintasopimusten osalta viitataan kaupunginhallituksen hyväksymiin yleisiin hankintaohjeisiin. Joitakin huomioita on kuitenkin em. ohjeiden lisäksi syytä tehdä.

Kun solmitaan palvelusopimus yksityisen toiminimen kanssa, saattaa myöhemmin ilmetä tulkintaerimielisyyksiä joko veroviranomaisen tai työeläkelaitoksen kanssa siitä, oliko kyseessä työsuhde vai itsenäinen yrittäjä. Tämän takia hankintasopimuksiin on tällaisessa tapauksessa kaiken varalta sisällytettävä lauseke, jossa velvoitetaan ao. yrittäjä korvaamaan kaupungille ne ylimääräiset kustannukset, joita kaupungille mahdollisesti yrittäjäasemaan liittyvistä viranomaisten ja eläkelaitosten tulkinnoista aiheutuu.

Malli: **Palveluntuottaja on velvollinen huolehtimaan yritystoiminnastaan siten, ettei tilaajalle aiheudu viranomaisten palveluntuottajan yrittäjäasemaan liittyvien tulkintojen vuoksi lisäkustannuksia esim. siitä syystä, että yrittäjän katsotaankin olevan tilaajaan työsuhteessa. Mikäli tällaisia kustannuksia aiheutuu, on yrittäjä velvollinen korvaamaan ne tilaajalle.**

Vakioehdot, mallisopimukset

Hankintasopimuksissa viitataan usein yleisiin sopimusehtoihin. Eri aloilla saattaa olla erilaisia yleisiä sopimusehtoja esim. rakennusalan yleiset sopimusehdot, IT-alan yleiset sopimusehdot, konsulttialan yleiset sopimusehdot jne. Ennen sopimuksen solmimista on perehdyttävä ko. yleisiin ehtoihin. Niissä saattaa esimerkiksi toimittajan vastuu olla huomattavan rajoitettu. Pitkäkestoisten ja taloudellisesti merkittävien sopimusten yhteydessä on erityisen tärkeää tutkia, mikä on toimittajan vastuu virhetilanteissa ja miten sopimuksesta voi tarvittaessa päästä eroon.

Kaupungin taholta ei yleisiä sopimusehtoja saa hyväksyä sopimuksen osaksi tutustumatta niihin etukäteen, koska sopijapuolen on tiedettävä, mihin sitoutuu. Vakioehdot on myös aina liitettävä sopimukseen sen osaksi, muuten ne eivät sido osapuolia.

Mallisopimuksiin on suhtauduttava varauksella ja ne eivät koskaan sovellu sellaisinaan allekirjoitettaviksi. Mallisopimuksia voi kuitenkin käyttää apuna ja muistilistana sopimusneuvotteluissa. Mallisopimukset eivät kuitenkaan sisällä kaikkia kyseisessä tilanteessa huomioonotettavia asioita ja niihin saattaa liittyä ehtoja, jotka eivät sovellu kaupungin tarpeisiin.

Toiminnan jatkuvuus, suorituseste

Etenkin hankintasopimuksissa on huomioitava toiminnan jatkuvuus kriisi- ja muissa häiriötilanteissa. On palveluja, joiden toimintavarmuus on yhteiskunnalle ehdottoman tärkeää. Tällaisiin yhteiskunnalle elintärkeisiin toimintoihin kuuluvat mm. sisäisen turvallisuuden ylläpitäminen, talouden ja infrastruktuurin toiminta, väestön toimeentuloturva ja toimintakyky sekä henkinen kriisinkestävyys.

Sopimuksiin on hyvä sisällyttää lauseke toiminnan jatkuvuussuunnittelusta ja korostaa yhteistyön merkitystä häiriötilanteissa. **Huoltovarmuuskeskus** on julkaissut suositukset toiminnan jatkuvuuden hallinnasta, jotka voidaan tarvittaessa liittää osaksi pääsopimusta. Jatkuvuuden hallinta käsittää kaikki toimet, joiden päämääränä on toiminnan jatkuvuus. Alla on yksi esimerkki Huoltovarmuuskeskuksen antamista mallilausekkeista sopimusta varten.

Malli:

Tässä sopimuksessa sovittujen palveluiden toimitusvarmuus on tärkeä.

Osapuolet toteavat, että Palvelujentarjoajan häiriönsietoa ja palveluiden toimitusvarmuutta voidaan kehittää toiminnan jatkuvuussuunnittelun avulla. Osapuolet korostavat lisäksi yhteistyön merkitystä toimintavarmuuden hallinnassa. Näistä syistä osapuolet liittävät tämän sopimuksen liitteeksi 1 toiminnan jatkuvuuden hallintaa koskevat suositukset.

Palveluntarjoaja on tutustunut kyseisiin suosituksiin, verrannut omaa toimintaansa niihin ja vakuuttaa Asiakkaalle toimintansa täyttävän kyseiset suositukset tämän sopimuksen voimassaoloajan.

Palveluntarjoajalla on tämän sopimuksen voimassaoloajan velvollisuus, Asiakkaan niin erikseen pyytäessä, esittää Asiakkaalle selvitys siitä, miten Palveluntarjoaja on liitteen 1 suositukset täyttänyt.

Suoritusesteen varalta sopimukseen on liitettävä lauseke vastuusta vapautumisesta. Force majeure -tilanteissa saattaa olla välttämätöntä irtaantua sopimuksesta nopeasti. Tilapäisen suoritusesteen vaikutuksiin sopimuksen täyttämiselle on myös syytä varautua. Koska suorituseste voi johtua monista eri syistä, on sopimusta laadittaessa mietittävä, millaisia seurauksia niillä voi olla sopimuksen täyttämiseen ja otettava sopimukseen tarvittavia sanktioita, vahingonkorvausvelvollisuutta sekä sopimuksesta irtautumista koskevia lausekkeita.

Suoritusestetilanteissa on huolehdittava häiriön dokumentoinnista, reklamaatiosta sopimuskumppanille sekä tehokkaista toimenpiteistä häiriön voittamiseksi. Reklamaatio on tehtävä, vaikka sopimuksessa ei olisi tähän varauduttu.

Malli:

Kumpikaan sopimusosapuoli ei vastaa toiselle sopimusosapuolelle sopimukseen perustuvan suorituksen viivästymisestä tai muun sopimusvelvoitteen täyttämättä jättämisestä tai siitä aiheutuneesta vahingosta, mikäli viivästys tai täyttämättä jääminen on aiheutunut ylivoimaisesta esteestä (Force Majeure).

Ylivoimaiseksi esteeksi katsotaan sopimuksen syntymisen jälkeen ilmennyt seikka, johon sopimusosapuolet eivät ole voineet vaikuttaa ja joka estää tai kohtuuttomasti vaikeuttaa sopimuksen asianmukaisen täyttämisen kuten yleinen tai paikallinen työselkkaus, poikkeukselliset luonnonmullistukset, tulipalo, sota, liikekannallepano, kapina, valuuttarajoitukset, yleinen raaka-aineiden niukkuus tai energian saantiin kohdistuvat rajoitukset.

Sopimusosapuolen on, voidakseen vedota ylivoimaiseen esteeseen, viipymättä kirjallisesti ilmoitettava toiselle sopimusosapuolelle sekä esteen alkamisesta että sen lakkaamisesta.

Sopimusvelvoite on täytettävä niin pian kuin mahdollista edellä mainitun esteen lakattua vaikuttamasta.

Mikäli ylivoimainen este jatkuu kaksi (2) kuukautta, oikeuttaa se kuitenkin sopimuksen purkamiseen.

Pätemättömät sopimusehdot

Pätemättömiä ehtoja ovat erityisesti hyvän tavan vastaiset ehdot. Myös eri laeissa saattaa olla kieltoja erityyppisten ehtojen ottamisesta sopimuksiin. Kielletyn ehdon käyttäminen aiheuttaa joko koko sopimuksen pätemättömyyden tai kyseisen ehdon pätemättömyyden. Sopimusehdot eivät myöskään saa olla toisen sopijapuolen kannalta selkeästi kohtuuttomia. Kohtuuttomat sopimusehdot saattavat johtaa oikeudenkäyntiin, jossa ehtoja oikeustoimilain perusteella kohtuullistetaan tai julistetaan pätemättömiksi.

Sopimusten maksuehtoja laadittaessa on hyvä ensin perehtyä sekä lakiin saatavien perinnästä (513/1999) että lakiin kaupallisten sopimusten maksuehdoista (30/2013). Lisäksi erityislainsäädännössä saattaa olla saatavien maksuehtoja koskevia säännöksiä, jotka rajoittavat sopimusehtojen laatimista.

Huoneenvuokralakeihin ja kuluttajasuojalakiin sisältyy ehtoja, jotka kieltävät sopimasta laissa määriteltyä tasoa heikompia ehtoja. Ehtojen vähimmäistasolla suojataan sekä kuluttajaa että vuokralaista. Myös työsopimuslaissa kielletään pääsääntöisesti sopimasta laissa säädettyä heikommista ehdoista, ellei kyseisessä laissa muuta säädetä.

Luovutusrajoitukset

Kiinteistöihin ja rakennuksiin sekä huoneistojen käyttötarkoituksiin voi liittyä luovutusrajoituksia, jotka on huomioitava neuvoteltaessa sopimuksista. Jos kiinteistöihin liittyy **korkotukilakeihin** ym. perustuvia myynti- tai hallinnanluovutusrajoituksia, näkyvät nämä rajoitukset usein kiinteistörekisterissä rajoitusajan. Sen sijaan muihin **valtionavustuksiin** liittyvät rajoitukset on selvitettävä ao. tiloja ja rakennuksia koskevista valtionavustuspäätöksistä. Valtionavustuksiin liittyy yleensä avustuksen takaisinperintämahdollisuus, jos avustetun kohteen käyttötarkoitus muuttuu rajoitusaikana. Käyttörajoitukset vaihtelevat 10:stä 30 vuoteen valtionavustuksen myöntämisestä.

Kiinteistön aikaisempaan luovutuskirjaan, esim. kauppakirjaan, lahjakirjaan, testamenttiin tai huoneistojen vuokrasopimuksiin voi myös liittyä luovutusrajoituksia tai muita erityisehtoja. Saantokirjojen tai muiden luovutuskirjojen arkistoinnista on tämän vuoksi huolehdittava erityisellä tarkkuudella. Vanhoihin saantokirjoihin tai esimerkiksi vuokrasopimukseen voi sisältyä sellaisia rasitteita, joita ei ole merkitty kiinteistörekisteriin.

Kiinteistön tai huoneiston myyjä on velvollinen informoimaan näistä ostajaa. Silloin kun kaupunki on myyjänä, on kaupasta neuvoteltaessa tarkistettava, ettei kohdetta rajoita mikään myyntirajoitus tai muu vastaava erityisehto.

Arvonlisävero

Kotkan kaupungin ja yritysten välisissä sopimuksissa suorituksista käytetään arvonlisäverotonta rahamäärää (alv 0 %). Sopimuksessa on mainittava, että hintaan tai muuhun rahamääräiseen suoritukseen lisätään kulloinkin voimassa oleva arvonlisävero, mikäli suoritus on arvonlisäverollinen. Kuluttaja-asiakkaalle hinta on kuitenkin ilmoitettava myös arvonlisäverollisena. Verohallinto on erikseen ohjeistanut laskumerkintöjen laatimisen arvonlisäverotuksessa. Sopimuksissa tuota ohjetta ei tarvitse täydellisesti noudattaa, koska se koskee nimenomaisesti laskumerkintöjä.

Kiinteistöinvestointeihin liittyy arvonlisäveron vähentämistä määrääviä säännöksiä. Kunta saa kiinteistön uudisrakentamisen tai perusparantamisen yhteydessä vähentää kiinteistöinvestointien kustannuksiin sisältyvän arvonlisäveron, jos kiinteistö rakennetaan vähennykseen oikeuttavaan käyttöön. Uudisrakentaminen tai perusparantaminen voi kohdistua maa-alueeseen, rakennukseen tai pysyvään rakennelmaan. Vähennys ansaitaan 10 vuoden aikana. Jos ko. kiinteistökohde siirtyy rajoitusaikana vähennyskelvottomaan käyttöön, pitää tehty verovähennys oikaista. Kiinteistön vaihtaessa omistajaa, on sovittava, miten tarkistusvelvollisuuden kanssa menetellään.

Kiinteistön vuokrasopimuksissa on myös tärkeää sitoa vuokramies jatkamaan arvonlisäverovähennykseen oikeuttavaa käyttöä koko rajoituskauden ajan tai velvoittaa hänet korvaamaan kunnalle käytön muuttumisen takia verottajalle mahdollisesti palautettava määrä.

Velan vastattavaksi ottaminen

Jos sopimuksessa sovitaan, että kaupunki ottaa vastattavakseen sopimusosapuolen velan, on asiaa valmisteltaessa oltava yhteydessä velkojaan. Ennen sopimuksen allekirjoittamista on varmistettava, että velkoja todisteellisesti hyväksyy velkasuhteen sopimusosapuolen vaihtumisen. Tällaisia tilanteita saattaa tulla vastaan kiinteistöjen, rakennusten tai osakkeiden omistusjärjestelyissä.

Valtiontuki

Yrityksille myönnettäviä julkisia tukia koskevat periaatteet on määritelty EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107–109 artikloissa. Käsite ”valtiontuki” eroaa yleiskielessä sille annetusta merkityksestä monessa suhteessa, sillä käsite kattaa kaikki rahoitusmuodoltaan varsin moninaiset julkisen sektorin toimenpiteet, joilla tuetaan yrityksen taloudellista tilannetta. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla suorien avustusten ohella muun muassa valikoivat verohelpotukset, ehdoiltaan edulliset lainat ja takaukset, alihintainen vuokra tai vaikkapa toimenpiteet, joilla lievennetään maksuja, jotka yritykset tavanomaisesti joutuvat maksamaan.

EU:n valtiontukisääntöjä sovelletaan silloin, kun kaikki valtiontuen tunnusmerkit täyttyvät: julkisia varoja kanavoidaan yrityksiin eli taloudelliseen toimintaan, tämä taloudellinen etu on valikoiva, toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua, ja se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Jos viranomainen toteuttaa tarjouskilpailun julkisia hankintoja koskevan sääntelyn mukaisesti, järjestelyyn ei liity pääsääntöisesti valtiontukea. Poikkeuksen muodostavat esimerkiksi tilanteet, jossa tarjouskilpailua ei ole toteutettu riittävän avoimesti ja syrjimättömästi (hankintalain mukainen suorahankinta). Jos tarjouskilpailussa vain yksi toimija esittää tarjouksen, toimenpiteeseen voi sisältyä valtiontukea ja markkinaehtoisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Kun kunta tekee sopimuksia yksityisten toimijoiden kanssa, on aina arvioitava, onko sopimus markkinaehtoinen ja tehtävä valtiontukianalyysi. Keskeinen valtiontukea koskeva sääntely on koottuna Työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivuille. Ohjeistuista ja apua valtiontukiarvioinnin tekemiseen saa myös talousyksiköltä ja kaupungin lakimiehiltä.

Vakuudet

Vakuutta on käytettävä lähinnä silloin, kun sopimusosapuolien velvoitteiden täyttäminen tapahtuu epätasapainossa tai huomattavan eriaikaisesti. Vakuudella pyritään turvaamaan tilanteet, joissa sopimusosapuoli yllättäen joutuu maksukyvyttömäksi ja kykenemättömäksi vastaamaan velvoitteistaan. Vakuuden käyttäminen kuuluu esim. urakkasopimuksissa ja vuokrasopimuksissa normaaliin käytäntöön. Muissa sopimuksissa vakuuden käyttämistä tulee harkita tapauskohtaisesti. Pääsääntöisesti riskitilanteita tulee välttää.

Jos sopimuksessa edellytetään vakuuden antamista kaupungille, on sopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä huolehdittava, että sopimusosapuoli antaa hyväksyttävän vakuuden. Yleisimmin vakuus voi olla kiinteistöön tai vuokraoikeuteen kiinnitetty panttikirja, omavelkainen takaus, rahaa tai pankkitalletus ja siihen liittyvä pankin antama kuittaamattomuussitoumus. Kuittaamattomuussitoumuksella pankki sitoutuu siihen, ettei vakuutta konkurssitilanteessa käytetä velallisen muiden velkojen maksuun.

Vakuuden arvo on arvioitava riittäväksi. Maan- ja tontinvuokrasopimuksien yhteydessä vaaditaan vuokraoikeuteen parhaalle etusijalle kiinnitetty panttikirja, ellei lainsäädännöstä muuta johdu. Huoneenvuokrasopimusten yhteydessä käytetään pankkitalletusta tai rahasuoritusta.

Kuntalain 129 § 1 momentin mukaan kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Säännös koskee ensisijaisesti kunnan myöntämää takausta tai lainaa tai antamaa muuta vakuutta. Kunta voi itse arvioida ottamaansa riskiin nähden, mikä on riittävän kattava vastavakuus. Vaatimus vastavakuuden antamisesta koskee myös kaupungin tytäryhtiöitä.

Panttikirja ei vanhene. Kiinteistön omistaja/vuokraoikeuden haltija hakee panttikirjaa maanmittauslaitokselta. Kaikki uudet panttikirjat ovat sähköisiä. Tieto vakuudeksi annettavasta sähköisestä panttikirjasta tulee kaupungille Maanmittauslaitokselta. Ellei tietoa ole tullut, on säännöllisesti tarkistettava, että panttikirjat on haettu ja saatu.

Panttikirjaa vastaanotettaessa on tarkistettava sen sopimuksenmukaisuus ja riittävä etusija.
Ellei sopimuksessa ole mainintaa vakuuden panttauksesta, on pääsääntöisesti laadittava **erillinen panttaussitoumus.**

Takaus on sitoumus, jolla sitoumuksen antaja ottaa vastatakseen velkojalle velallisen velvoitteesta. Takaus liittyy aina päävelkaan. Takauksia on useita eri tyyppejä mm. toissijainen takaus, omavelkainen takaus, täytetakaus, yleistakaus, vastatakaus ja pankkitakaus. Takaus on vakuusmuotona riskialttiimpi kuin muut vakuudet.

Yleisimmin takausasioita kunnassa käsitellään silloin, kun kunta menee omavelkaiseen takaukseen tytäryhtiönsä velasta. Omavelkainen takaus tarkoittaa sitä, että velkoja voi vaatia velkaa suoraan takaajalta yrittämättä velkoa sitä ensin velalliselta. Toissijaisessa takauksessa velkojan on ensin käännyttävä velallisen puoleen. Täytetakauksessa velkoja perii saatavaansa ensin velan vakuutena olevasta omaisuudesta ja takaajalta vasta siltä osin kuin suoritusta ei saada vakuudeksi annetusta omaisuudesta. Yleistakauksessa takaus koskee kaikkia velallisen takaushetkellä olevia velkoja ja senkin jälkeen syntyviä velkoja.
Pankkitakauksella tarkoitetaan pankin antamaa takausta.

Takaussitoumus on syytä antaa ja vaatia kirjallisena, vaikka muutoin sitoumus on vapaamuotoinen. Päävelan ehtojen muuttaminen vaikuttaa takaajan asemaan. Takauslain mukaan päävelan ehtojen muuttaminen takaajan vahingoksi ei sido takaajaa ilman hänen suostumustaan.

Kunnassa takauksen myöntäminen vaatii aina valtuustokäsittelyn, mikä tulee huomioida päätöksentekomenettelyn kestoa arvioitaessa. Takausasian valmistelussa on huomioitava kuntalain tiukat rajoitukset takauksen myöntämiselle. Lisäksi on selvitettävä, kuuluuko haetun

takauksen myöntäminen kunnan toimialaan. Lisäksi on laadittava valtiontukianalyysi, ellei vastaava selvitys ilmene päätösehdotuksen perustelutekstistä. Kunnan puolesta takaussitoumusta ei saa antaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Vakuutta on säilytettävä huolellisesti lukollisessa tilassa, jos kyseessä on esimerkiksi kirjallinen panttikirja. Vakuuden arvoa on seurattava. Vakuus on kuittia vastaan palautettava, kun sille ei enää sopimuksen mukaan ole tarvetta. Vakuus on palautettava viivytyksettä.

Maksut, laskutus, korko

Kun sopimuksessa sovitaan toiminnasta, johon sisältyy säännöllistä kaupungilta laskuttamista, on laskutusehdot laitettava sopimukseen näkyviin. Maksuehtoa neuvoteltaessa on huomioitava laskun käsittelyssä kaupungilla olevat viiveet. Kaupungilta laskutettavaa saatavaa koskeva suositeltava maksuehto on 21 päivää netto. Mikäli kaupunki on laskuttajana, laskutusehto voi olla 14 päivää netto.

Maksuissa on huomioitava, että maksut ja sopimuskumppanin suoritukset pysyvät tasapainossa. Hyvin etupainotteisia maksusuorituksia pitää välttää.

Pitkäkestoisissa sopimuksissa voidaan joutua varautumaan maksujen tarkistukseen. Tällöin sopimukseen on lisättävä määräykset menettelystä, jota maksun tarkistuksessa noudatetaan sekä ne kustannustekijät, joilla maksun tarkistus voidaan hyväksyä. On myös hyvä kirjata ne seuraamukset, jotka aiheutuvat siitä, ettei maksun tarkistuksesta päästä yksimielisyyteen. On viisasta varautua myös mahdollisuuteen, että sopimuksen tarkoittama toiminta laajenee tai supistuu ja mikä on sen merkitys maksuihin.

Laskutusta koskevia sopimusmääräyksiä laadittaessa on otettava huomioon kaupungin laskutusohjeet. Samoin on huomioitava lainsäädännön sopimusehdoille mahdollisesti asettamat rajoitukset.

Jos sopimuksiin liittyy luoton antoon rinnastettavia ehtoja, on niiden osalta mietittävä korkoehdon ottamista sopimukseen. Luottosopimuksissa korko on korvausta siitä, että luotto on velallisen käytettävissä.

Viivästyskorko, perintäkulut

Viivästyskorkoehto liittyy sopimuksen rikkomiseen. Sopimuksessa on varauduttava maksusuorituksen tai muun suorituksen viivästymiseen. Sopimukseen otettu sanktio toimii ennalta estävästi ja kannustaa sopimuskumppania sopimusehtojen määräaikojen noudattamiseen. Viivästyskorko on yleensä korkeampi kuin luottoihin muuten liittyvä korko.

Kuluttajien osalta on noudatettava korkolain mukaisia viivästyskorkoja. Suomen pankki vahvistaa viivästyskoron määrän puolivuosittain. Yritysten ja kaupungin välisissä kaupallisissa sopimuksissa viivästyskoron vähimmäismäärä on yhtä prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaupungin ja kuluttajan välisissä sopimuksissa (Korkolaki 4a §). Viivästyskoron voi vahvistaa myös tätä korkeammaksi.

Sopimukseen on suotavaa lisätä ehto myös perintäkulujen korvaamisesta. Silloin kun sopimus on laadultaan kaupallinen tai koskee kuluttajasaatavaa, määrittää laki saatavien perinnästä (513/1999) tarkemmin perintäkulujen määrää.

Salassapito- ja vaitiolovelvollisuus

Julkisuuslaissa säädetty salassapito käsittää asiakirjasalaisuuden, vaitiolovelvollisuuden ja salassa pidettävien tietojen hyväksikäyttökiellon. Jos sopimusasiakirjaan sisältyy salassa pidettäviä tietoja, sopimusta ei saa niiltä osin saattaa julkisuuteen.
Jos sopimus koskee toimintaa, jossa käsitellään salassa pidettäviä tietoja, on sopimuksessa hyvä muistuttaa lainsäädäntöön sisältyvästä salassapitovelvollisuudesta.

Muilta osin sopimuksissa, joissa kaupunki on osapuolena, on mainittava, että noudatetaan lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta. Sopimuskumppania on informoitava siitä, että pääsääntöisesti julkisessa hallinnossa käsiteltävät asiat ovat julkisia, ellei laissa ole erikseen määrätty niitä salassa pidettäviksi. Salassa pidettäviä ovat esimerkiksi sopimuskumppanin liikesalaisuudet. Sopimuskumppani ei kuitenkaan saa vapaasti osoittaa haluamiaan sopimuskohtia liikesalaisuuksiksi, vaan asian ratkaisee aina viranomainen.

Jossain vaiheessa liikesalaisuudet saattavat lakata olemasta liikesalaisuuksia. Mikäli sopimus on edelleen voimassa, on sopimuskumppanilta syytä pyytää kirjallinen ilmoitus liikesalaisuustiedon muuttumisesta julkiseksi.

Julkisuuslain nojalla salassa pidettäviä tietoja ovat mm. yksityishenkilön varallisuusasemaa koskevat tiedot, terveydentilaa sekä terveyskeskuksen tai sosiaalihuollon asiakkuutta koskevat tiedot. Julkisuuslakiin sisältyy lisää säännöksiä salassa pidettävien asioiden käsittelystä viranomaisessa. Asiakirjojen julkisuudesta ja salassapidosta saa tarvittaessa lisätietoa lakimiehiltä ja asianhallintapäälliköltä.

Malli: **Tämän sopimuksen soveltamiseen sovelletaan lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999).**

Tietosuoja

Henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava huolellisuutta ja tietojen käsittelyn tulee perustua lakiin. Henkilötietojen käsittelystä säädetään Tietosuojalaissa (5.12.2018/1050) sekä EU:n tietosuoja-asetuksessa 2016/679 ja tietosuojadirektiivissä 2016/680 (27.4.2016, julkaistu 4.5.2016 L 119/2016)

Henkilötietoja ovat esimerkiksi nimi, henkilötunnus, yhteystiedot, auton rekisterinumero, paikannustiedot (esim. matkapuhelin), IP-osoite ja terveystiedot sekä kaikki muut sellaiset tiedot, joista henkilö voidaan suoraan tai välillisesti tunnistaa. Henkilötietojen käsittelyä ovat kaikki henkilötietoihin kohdistuvat toimenpiteet henkilötietojen käsittelyn suunnittelusta henkilötietojen poistamiseen.

Tietosuoja-asetuksen vaatimukset vaikuttavat kaikkiin sopimuksiin, joiden kohteena on joko välittömästi tai välillisesti henkilötietojen käsittely. Sopimuksiin, joissa kaupungille syntyy rekisterinpitäjän vastuu, tulee kiinnittää erityistä huomiota. Tietosuoja-asetuksen kannalta olennaisia sopimuksia ovat esimerkiksi henkilöihin liittyvien palveluiden ostosopimukset, henkilöihin liittyvien palveluiden ulkoistamissopimukset, tietojärjestelmiin liittyvät ostosopimukset (mikäli tietojärjestelmässä käsitellään henkilötietoja) tai suora sopimus henkilötietojen käsittelystä toisen tahon kanssa.

Henkilötietojen käsittelyyn on oltava lakiin perustuva syy, joita ovat henkilön suostumus, sopimus tai sen valmistelu, rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen, elintärkeiden etujen suojaaminen, yleistä etua koskevan tehtävän suorittaminen tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttäminen sekä oikeutettujen etujen toteuttaminen. Myös sopimusrekisteri voi muodostaa henkilörekisterin ja henkilörekisterin tietojen luovuttamiseen sovelletaan viranomaisen toiminnan julkisuudesta annettua lakia.

Sopimussuhteeseen perustuva henkilötietojen käsittely on sallittua vain siltä osin kuin se on tarpeen sopimuksen täytäntöönpanemiseksi. Näin ollen esimerkiksi pankkiyhteystieto tai henkilötunnus voidaan merkitä sopimukseen vain em. tarpeen vaatiessa.

Tietosuojalain (5.12.2018/1050) 29 §:n mukaan henkilötunnusta saa käsitellä rekisteröidyn suostumuksella tai, jos käsittelystä säädetään laissa. Lisäksi henkilötunnusta saa käsitellä, jos rekisteröidyn yksiselitteinen yksilöiminen on tärkeää laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi; rekisteröidyn tai rekisterinpitäjän oikeuksien tai velvollisuuksien toteuttamiseksi; tai historiallista tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten. Lisäksi henkilötunnusta saa käsitellä luotonannossa tai saatavan perimisessä, vakuutus-, luottolaitos-, maksupalvelu-, vuokraus- ja lainaustoiminnassa, luottotietotoiminnassa, terveydenhuollossa, sosiaalihuollossa ja muun sosiaaliturvan toteuttamisessa tai virka-, työ- ja muita palvelussuhteita ja niihin liittyviä etuja koskevissa asioissa. Lisäksi henkilötunnuksen saa luovuttaa osoitetietojen päivittämiseksi tai moninkertaisten postilähetysten välttämiseksi suoritettavaa tietojenkäsittelyä varten, jos henkilötunnus on jo luovutuksensaajan käytettävissä.

EU:n tietosuoja-asetus 2016/679 ja tietosuojadirektiivi 2016/680 (27.4.2016, julkaistu 4.5.2016 L 119/2016) asettavat vaatimuksia sopimustenhallinnalle käsiteltäessä henkilötietoja. Sopimuksiin, joilla henkilötietojen käsittelyä siirretään kaupungilta palveluntuottajalle, on sisällytettävä erityiset määräykset henkilötietojen käsittelystä. Sopimuksessa on määrättävä, että henkilötietojen käsittelijä

- toimii ainoastaan rekisterinpitäjän ohjeiden mukaisesti;
- varmistaa, että henkilötietojen käsittelyluvan saaneet henkilöt ovat sitoutuneet noudattamaan salassapitovelvollisuutta tai heitä sitoo lakisääteinen salassapitovelvollisuus;
- avustaa rekisterinpitäjää kaikin tarkoituksenmukaisin tavoin, jotta voidaan varmistaa, että rekisteröidyn oikeuksia koskevia säännöksiä noudatetaan;
- rekisterinpitäjän valinnan mukaan poistaa taikka palauttaa tietojenkäsittelypalveluiden tarjoamisen päätyttyä kaikki henkilötiedot rekisterinpitäjälle ja poistaa olemassa olevat jäljennökset, paitsi jos ao. lainsäädäntö vaatii henkilötiedot säilyttämään;
- saattaa rekisterinpitäjän saataville kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen em. direktiivin säännösten noudattamisen osoittamiseksi;
- pyytää aina yleisen tai erityisen luvan rekisterinpitäjältä, jos henkilötietojen käsittelijä vaihtuu.

Yllä lueteltujen henkilötietojen käsittelijän roolia koskevien asioiden lisäksi sopimuksessa on vahvistettava henkilötietojen käsittelyn kohde ja kesto, käsittelyn luonne ja tarkoitus, henkilötietojen tyyppi ja rekisteröityjen ryhmät sekä rekisterinpitäjän velvollisuudet ja oikeudet. Sopimuksen on oltava kirjallinen (myös sähköinen muoto käy). Kaupungin intraan on laadittu mallipohja sopimuksiin liitettävistä henkilötietojen käsittelyn ehdoista (ns. tietosuojaliite). Palveluntuottajat saattavat tarjota sopimuksen liitteeksi omaa versiota

henkilötietojen käsittelyn ehdoista. Tällöin on tarkastettava, onko se sisällöltään lainmukainen ja siten hyväksyttävissä osaksi sopimusta.

Henkilötietojen suoja on otettava vakavasti ja sitä koskevaa sääntelyä on noudatettava, sillä sääntelyn rikkomisesta saattaa aiheutua kaupungille vakavia taloudellisia sanktioita ja vahingonkorvausseuraamuksia. Kaupungin tietosuojavastaava ja lakimiehet antavat tarvittaessa ohjeita tietosuojaan liittyvissä kysymyksissä myös sopimuksia laadittaessa.

Sopimuksen rikkominen, sopimussakkoehto

Sopimukseen voidaan liittää sanktioita mahdollisen rikkomisen varalta. Tyypillisimpiä sanktioita ovat sopimussakko tai vahingonkorvaus. Asetettujen sanktioiden tulee olla riittävän kannustavia, jotta ne edesauttaisivat sopimuksen noudattamista.

Mikäli havaitaan sopimusosapuolen rikkovan sopimusta, pitää siitä reklamoida mahdollisimman pian. **Reklamointi** on todisteellisuuden takia tehtävä myös kirjallisesti mahdollisen suullisen reklamoinnin lisäksi. Reklamointi on tehtävä, vaikka sopimukseen ei sisältyisi siitä mitään erillistä lauseketta.

Reklamaatioista on sopimukseen hyvä ottaa maininnat, miten reklamaatio tehdään (kirjallisesti, sähköpostitse); minne/kenelle reklamaatio toimitetaan, jotta sen katsotaan tulleen sopijapuolen tietoon; ja mahdollinen reklamaatioaika.

Siltä varalta, että reklamointi lyötäisiin laimin, on sopimukseen hyvä sisällyttää lauseke:

> **Se, että sopijapuoli jättää käyttämättä jonkin tähän sopimukseen perustuvan oikeutensa tai luopuu jossakin tapauksessa vetoamasta sopimukseen perustuvaan oikeuteensa, ei rajoita sopijapuolen oikeutta myöhemmin vastaavissa tapauksissa vedota sopimusehtoihin.**

Sopimussakko on luonteeltaan maksu, joka on maksettava riippumatta siitä, aiheutuiko sopimuksen rikkomisesta vahinkoa vai ei.

Sopimuksen rikkominen aiheuttaa myös vahingonkorvausvelvollisuuden, vaikka sopimuksessa ei olisi siitä mitään mainittu. Vastuuta voidaan kuitenkin rajata ja asettaa vahingonkorvausvelvollisuudelle yläraja. Monilla aloilla on laadittu alan sisäisiä yleisiä sopimusehtoja, eli vakiosopimuksia, joihin liittyy usein vahingonkorvausvelvollisuuden rajaus. Jos siitä halutaan poiketa, on sopimukseen otettava vahingonkorvausvelvollisuutta laajentava tai supistava määräys.

Välillisten vahinkojen korvaaminen kannattaa pääsääntöisesti sopia korvausvastuun ulkopuolelle. On kuitenkin huomattava, että tietosuojaa koskevien sopimusmääräysten rikkominen aiheuttaa ensi sijassa välillisiä vahinkoja. Silloin kun sopimukseen sisältyy henkilötietojen käsittelyn siirtämistä sopimusosapuolelle, tietosuojavahingot on sisällytettävä korvattaviin vahinkoihin.

Jos vahinko, oli se sitten välitön tai välillinen, on aiheutettu tahallaan tai törkeällä tuottamuksella, sitä ei voida sulkea korvausvastuun ulkopuolelle millään vastuunrajoituksella.

Malli: **Tähän sopimukseen perustuva sopijapuolen korvausvelvollisuus toiselle sopijapuolelle on enintään ……(Vahingonkorvausta maksetaan siltä osin kuin korvattavan vahingon**

määrä ylittää maksettavan sopimusrikkomuksen perusteella maksettavan sopimussakon määrän.)

Kumpikaan sopijapuoli ei ole missään vastuussa välillisistä tai epäsuorista vahingoista.

Vastuunrajoitukset eivät koske
1) vahinkoja, jotka on aiheutettu tahallisesti tai törkeästä tuottamuksesta;
2) vahinkoja, jotka ovat aiheutuneet tietosuojaa koskevien määräysten ja säännösten rikkomisesta
3) vahinkoja, ….

Maksusuorituksen myöhästymiseen varaudutaan **viivästyskorkomääräyksellä**. Jos myöhästyminen on oleellinen, voi siitä seurata muitakin seuraamuksia.

Sopimussakkoehtoa on suositeltavaa käyttää silloin, kun sopimuksen täytäntöönpanon viivästymisestä aiheutuu kaupungille huomattavaa haittaa tai kustannuksia. Sopimussakolla on kannustava vaikutus sopimuksen täyttämiseen sovitussa ajassa.

Sopimussakolla voidaan myös vaikuttaa vahingonkorvauksen saamiseen, jos sopimuskumppani on menetellyt vilpillisesti esim. osallistumalla kartelliin tai muuhun kilpailunrajoitukseen. Tähän sopimustenhallintaohjeeseen sisällytetään Kuntaliiton mallilauseke (2015) kartellin varalta kirjattavaksi palveluntuottajan kanssa tehtävään sopimukseen:

Malli:

Palveluntuottaja vahvistaa tämän sopimuksen allekirjoituksella, ettei se ole tämän sopimuksen tarjouskilpailun aikana tai sopimuksentekohetkellä syyllistynyt kilpailulain tarkoittamaan keskenään kilpailevien elinkeinonharjoittajien väliseen kiellettyyn kilpailunrajoitukseen (kartelliin) kyseistä palvelua koskevilla markkinoilla tilaajan toiminta-alueella.

Mikäli palveluntuottajan todetaan lainvoimaisella päätöksellä syyllistyneen edellä mainittuun kilpailulain tarkoittamaan elinkeinonharjoittajien väliseen kiellettyyn kilpailunrajoitukseen (kartelliin), palveluntuottaja on velvollinen suorittamaan tilaajalle sopimussakkona 20 % suoritetun ja maksetun palvelun kokonaisarvosta korkoineen vaatimuspäivästä lukien ja korvaamaan sopimussakon määrän ylittävät tilaajalle aiheutuneet vahingot. Näiden lisäksi palveluntuottajan on korvattava asian selvittämisestä aiheutuneet kustannukset ja oikeudenkäyntikulut korkoineen. Mikäli palveluntuottaja paljastaa kartellin ja vapautetaan kilpailulain 14 §:n (12.8.2011/948) perusteella kokonaan seuraamusmaksusta, palveluntuottaja vapautuu tämän ehdon mukaisen sopimussakon maksamisesta.

Sopimuksen irtisanominen ja purkaminen

Sopimukseen on yleensä otettava määräykset siitä, miten sopimus voidaan irtisanoa tai purkaa. Irtisanomis- tai purkamismääräyksissä on huomioitava lainsäädännön mahdollisesti asettamat rajoitukset irtisanomisen tai purkamisen syihin sekä irtisanomisaikoihin. Esimerkiksi huoneenvuokra- ja maanvuokrasopimuksiin sisältyy tällaisia rajoituksia.

Yhteisellä päätöksellä sopimusosapuolet voivat pääsääntöisesti sopia sopimuksen päätettäväksi heti. Tarve päättää sopimus voi johtua olosuhteiden muutoksesta. Sopimus voidaan purkaa yksipuolisesti olennaisen sopimusrikkomuksen takia. Sopimusrikkeet ja sopimuksen purkaminen on dokumentoitava riittävällä laajuudella. Dokumentaatio tulee myös säilyttää (eli tallentaa asianhallintajärjestelmään) mahdollisia jatkokäsittelyitä varten. Myös mahdollinen kaupungin sisäinen päätöksentekomenettely sopimuksen purkutilanteessa on huomioitava.

Sopimus voidaan irtisanoa päättyväksi sopimuksessa mainitun irtisanomisajan kuluttua.
Sopimus voi myös olla määräaikainen. Mikäli irtisanomisesta ei ole sopimukseen otettu määräyksiä, sitä ei voi irtisanoa, vaan se päättyy sopimusajan kuluttua umpeen.
Mikäli sopimus on tehty toistaiseksi voimassa olevana ilman irtisanomisehtoa, sopimuksesta ei voi irtaantua kuin sopimusosapuolten yhteisellä päätöksellä. Näin sitovaan sopimukseen liittyminen on tarkoin harkittava. Tällaisia sopimuksia saattaa olla osakeyhtiöiden osakassopimuksissa, joissa halutaan sitoa osakkaat tiukkaan ryhmittymään.

Sopimusmuutokset

Sopimuksen muuttaminen edellyttää pääsääntöisesti sopimusosapuolien yksimielisyyttä muutoksesta. Poikkeuksellisesti sopimuksissa saatetaan joskus sopia, että muutokseen riittää tietty enemmistö sopimusosapuolista. Sitoutuminen tällaiseen rajoitukseen vaatii tarkkaa harkintaa ja sen seikan pohtimista, voiko sopimuksesta vastapainoksi nopeasti irtautua, mikäli sopimusmuutos ei ole mieluinen.

Joskus on tarve ottaa sopimukseen myöhemmin uusia osapuolia. Tähän voidaan varautua ja ottaa jo alun perin sopimukseen määräykset, millä edellytyksillä uudet sopimusosapuolet voivat liittyä sopimukseen. Tällaisessa tilanteessa saatetaan joutua tekemään merkittäviäkin sopimusmuutoksia.

Sopimusmuutokset on tehtävä aina kirjallisesti ja muutos on kaikkien sopimusosapuolien allekirjoitettava.

Erimielisyyksien ratkaiseminen

Sopimuksiin sisältyy usein erimielisyyksien ratkaisemista koskeva sopimusehto. Kun kyse on yksityisoikeudellisesta sopimuksesta, on sopimusosapuolilla oikeudenkäymiskaaren mukaan oikeus määrätä mahdollisten riitaisuuksien oikeuspaikasta. Tällöin voidaan esittää oikeuspaikaksi Kymenlaakson käräjäoikeutta. Erimielisyydet on kuitenkin ensisijaisesti aina pyrittävä ratkaisemaan neuvotteluin.

Yritykset tarjoavat riitaisuuksien ratkaisuun usein välimiesmenettelyä, joka pitää riidan julkisuuden ulkopuolella. Välimiesmenettely sopii parhaiten yritysten väliseen riitelyyn, kun kumpikaan osapuoli ei halua julkisuudessa käsitellä riidan aihetta. Menettely on nopeampi kuin käräjäoikeusmenettely. Jos välimiesten valinta annetaan Keskuskauppakamarin välityslautakunnalle, painottaa välityslautakunta erityisesti välimiesten asiantuntemusta riidan aiheesta. Riidan osapuolet eivät voi vaikuttaa välimiesten valintaan. Välitystuomio on myös lopullinen eikä siitä voi valittaa.

Silloin kun sopimus tehdään asiassa, joka on luonteeltaan hyvin paikallinen, riidanratkaisu on ohjattava paikalliseen käräjäoikeuteen. Tapauskohtaisesti on ratkaistava, milloin välimiesmenettely on tarkoituksenmukainen. Kunnallishallintoa koskevan julkisuusperiaatteen vuoksi on pääsääntöisesti pyrittävä oikeuspaikaksi sopimaan paikallinen käräjäoikeus.

Malli: **Tätä sopimusta koskevat riitaisuudet pyritään ensisijaisesti ratkaisemaan neuvotteluteitse. Mikäli neuvotteluissa ei päästä ratkaisuun, voidaan asia saattaa Kymenlaakson käräjäoikeuden ratkaistavaksi.**

Hallintosopimuksista aiheutuvat riitaisuudet käsitellään hallintoriita-asioina hallinto-oikeudessa. Oikeuspaikka määräytyy lain mukaan eikä siitä voi sopia. Hallintosopimuksia ovat esim. julkisyhteisöjen keskinäiset sopimukset.

Sopimusdokumentaatio

Alkuperäinen allekirjoitettu sopimus tallennetaan kaupungin asiakirjahallintajärjestelmään liitteineen. Myös sähköisesti allekirjoitettu sopimus on aina muistettava tallentaa kaupungin omaan asianhallintajärjestelmään. Salassa pidettäviä asiakirjoja tallennettaessa on asiakirjat merkittävä salassa pidettäviksi ja asiakirjan metatietoihin on merkittävä salassapitoperuste ja salassapitoaika.

Sopimuksen seurannan aikaiset asiakirjat esim. reklamaatiot, hinnantarkistuspyynnöt yms. tallennetaan asianhallintajärjestelmään sopimuksen vastuuhenkilön toimesta. Asiakirjat on säilytettävä vähintään sopimuksen voimassaolon ajan.

Valmisteluun liittyvät asiakirjat, ml. valtiontukianalyysit, tallennetaan asianomaisen asianumeron yhteyteen asianhallintajärjestelmään. Tärkeimpien valmisteluasiakirjojen säilyminen on merkityksellistä sopimuksen sisällön tulkinnan kannalta. Sen takia nämä valmisteluasiakirjat pitää säilyttää sopimuksen voimassaolon ajan sekä asiakirjahallinnan-/tiedonohjaussuunnitelmassa määrätyn ajan. Valtiontukianalyysit on lisäksi säilytettävä vähintään 10 vuotta päätöksenteosta.

Sopimuksiin myöhemmin tehtävät muutokset on myös asianmukaisesti allekirjoitettava molempien sopimusosapuolien toimesta. Muutosasiakirja liitetään asianhallintajärjestelmään alkuperäisen sopimuksen yhteyteen. Sopimusmuutoksia tehtäessä on huomioitava toimivaltakysymykset samalla tavalla kuin itse sopimuksen laadintavaiheessa. Toimivalta muuttaa voimassa olevaa sopimusta on samalla taholla, joka on tehnyt päätöksen varsinaisesta sopimuksesta. Näin ollen, jos päätöksen sopimuksesta on tehnyt esimerkiksi lautakunta, myös sopimusmuutoksista päätöksen tekee lautakunta.

Arkistoitaessa asiakirjaan on merkittävä, onko se salassa pidettävä. Salassapidon peruste on myös merkittävä. Näin arkisto, kirjaamo tai asiakirjaa käsittelevä henkilö ei vahingossakaan tule luovuttaneeksi ulkopuolisille salassa pidettävää materiaalia. Mikäli sopimukseen alun perin sisältynyt liikesalaisuus on muuttunut julkiseksi tiedoksi, on sopimusasiakirjoihin ja asianhallintajärjestelmään syytä tallentaa sopimuskumppanin sitä koskeva kirjallinen ilmoitus tai muu selvitys.

Sopimusasiakirjojen säilytyksen suhteen noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa asiakirjahallinnon-/tiedonohjaussuunnitelmaa sekä asiakirjahallinnon ja arkistotoimen toimintaohjetta.

Päättyneet vuokrasopimukset voi asiakirjahallinnon-/tiedonohjaussuunnitelman mukaisesti hävittää, mikäli ne on skannattu asianhallintajärjestelmään. Kuitenkin pitkäaikaiset vuokrasopimukset säilytetään Kotkassa aina pysyvästi kaupungin oman tarpeen vuoksi. Vanhoista maanvuokrasopimuksista löytyy tietoa tontin tai maa-alueen aikaisemmasta käytöstä. Tämän tiedon kiinteistön myyjä tai vuokralle antaja on ympäristönsuojelulain nojalla velvollinen välittämään kiinteistön ostajalle tai vuokramiehelle. Tiedolla voi olla kaupungille merkitystä maaperän pilaantumista koskevan korvausvastuun ratkaisemisessa. Sen takia

tietoa on säilytettävä vähintään sähköisessä muodossa. Arkistolaitos päättää erikseen, mitkä asiakirjat ja asiakirjoihin sisältyvät tiedot säilytetään pysyvästi (Arkistolaki 831/1994).

5. Sopimisprosessiin liittyvät sopimukset

Aiesopimus (letter of intent)

Aiesopimuksella tarkoitetaan neuvotteluosapuolien kirjaamaa yksimielisyyttä neuvotteluissa käsitellyistä asioista. Siihen ei liity sopimussidonnaisuutta. Aiesopimus ei myöskään velvoita lopullisen sopimuksen solmimiseen.

Aiesopimukseen liittyy tulkintaongelmia, sillä sopimuksen otsikoinnista huolimatta aiesopimus voidaan katsoa sitovaksi esisopimukseksi. Aiesopimusta tulee tulkita sopimuksen sisällön perusteella. Aiesopimus kuuluu sopimisprosessin vaiheisiin. Sen perusteella neuvottelujen osapuolilla on lojaliteettivelvollisuus toisiaan kohtaan.

Puitesopimus

Puitesopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jossa sopimusosapuolet ovat sitoutuneet noudattamaan puitesopimuksen ehtoja myöhemmissä yksittäisissä sopimuksissaan. Puitesopimus ei kuitenkaan sinällään velvoita tällaisten yksittäisten sopimusten solmimiseen. Puitesopimusten sisältö voi vaihdella huomattavasti.

Neuvottelumenettelyä koskeva sopimus

Neuvottelumenettelyyn liittyviä sopimuksia saatetaan tehdä pitkäkestoisissa ja huomattavia kustannuksia aiheuttavissa sopimusneuvotteluissa. Sopimuksessa saatetaan määritellä neuvotteluosapuolten keskinäisiä suhteita sekä suhteita neuvottelujen ulkopuolisiin tahoihin. Tyypillisin sovittava asia on neuvotteluista informointi tai neuvotteluista aiheutuvien kustannusten jako. Sopimus saattaa sisältyä neuvotteluista laadittavaan muistioon, sen takia muistioiden taltiointi on tärkeää.

Esisopimus

Esisopimuksella sitoudutaan myöhemmin tehtävän sopimuksen tekemiseen. Esisopimus sitoo samalla tavalla kuin myöhemmin tehtävä lopullinenkin sopimus. Esisopimuksen rikkominen voi johtaa vahingonkorvausvelvollisuuteen sopimuskumppanille. Jos varsinaiselta sopimukselta edellytetään määrämuotoa, myös esisopimus on tehtävä samassa muodossa, esim. esisopimus kiinteistön kaupasta.

Koska esisopimukseen sitoudutaan yhtä tiukasti kuin lopulliseenkin sopimukseen, edellyttää esisopimuksen hyväksyminen samaa päätöksentekotasoa kuin lopullinenkin sopimus. Esisopimuksissa pitää varautua olosuhteiden muuttumiseen. Sopimuksessa on ehdottomasti määriteltävä sen voimassaoloaika, jotta epäselvyyksiltä vältyttäisiin. Sopimuksessa on myös määriteltävä määräaika, johon mennessä pääsopimus on solmittava.

6. Lopulliset sopimukset

Jäljempänä käsitellään joitain yleisimpiä kuntien käyttämiä sopimustyyppejä. Tässä ohjeessa tuodaan esiin niitä seikkoja, jotka ovat ominaisia tietyille sopimustyypeille. Sopimuslausekkeille ei anneta malleja, vaan luetellaan niitä asioita, joita sopimusneuvotteluja käytäessä ja myöhemmin sopimusta laatiessa on hyvä huomioida. Kaikkia lueteltuja asioita ei sopimukseen tarvitse sisällyttää, mutta ne on syytä muistilistan omaisesti käydä läpi. Sopimuksiin saattaa olla tarpeen ottaa määräyksiä, joita ei tässä ole osattu ennakoida. Lisäksi lainsäädäntö saattaa edellyttää tiettyjä lisämääräyksiä.

6.1 Hankintalain mukainen käyttöoikeussopimus

Käyttöoikeusurakasta tai palveluja koskevasta käyttöoikeussopimuksesta on kyse silloin, kun hankintayksikkö siirtää sopimuksella urakan tai palveluiden toteuttamisen ja hallinnoinnin sekä niihin liittyvän toiminnallisen ja taloudellisen riskin toimittajalle, ja jossa siirtämisen vastikkeena on joko yksinomaan rakennettavan kohteen tai tuotettavien palvelujen käyttöoikeus tai kyseinen oikeus ja maksu yhdessä.

Myös vuokrasopimuksia tehtäessä on syytä kiinnittää huomiota siihen, onko kysymyksessä käyttöoikeussopimus vai vuokrasopimus.

6.2 Tavaroiden ja palvelujen hankintasopimukset

Julkisissa hankinnoissa hankintalaki luokittelee hankintasopimustyypit tavarahankinta-, palveluhankinta- ja rakennusurakkasopimuksiksi. Käytettävällä rahoitusmuodolla ei ole sopimustyypin määrittelyssä merkitystä, esimerkiksi leasing-rahoitusta tai osamaksua käytettäessä kyseessä on tavarahankintasopimus.

Kaupunginhallituksen hyväksymissä yleisessä hankintaohjeessa ja pienhankintaohjeessa on ohjeistettu hankintasopimusten laatimista. Hankintapäätöksen tultua lainvoimaiseksi hankintayksikkö tekee hankintasopimuksen. Hankintasopimus on tehtävä kirjallisesti ja siihen on sisällytettävä kaikki liitteet, joihin sopimuksessa viitataan.

Kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa hankintasuunnittelu valmistelee sopimuksen ja toimittaa tilaajalle, joka viimeistelee sopimuksen toimittajan kanssa. Sopimukseen nimetty sopimusvastaava huolehtii, että sopimus allekirjoitetaan, tallennetaan asianhallintajärjestelmään ja arkistoidaan. Pienhankinnoissa sopimuksen laatimisesta, allekirjoittamisesta, tallentamisesta ja arkistoinnista vastaa hankinnan tehnyt vastuualue.

Hankintasopimusten sisältöä määrää, kuinka yksityiskohtaisesti tarjouspyyntö on laadittu. Jos tarjouspyyntö on hyvin yksityiskohtainen, on vältettävä samojen asioiden toistamista hankintasopimuksessa ristiriitaisuuksien ennaltaehkäisemiseksi. Sen sijaan, jos tarjouspyyntö on ylimalkainen ja esim. hankittava palvelu jää alle hankintarajan, on hankintasopimuksessa pyrittävä sopimaan hankittavasta palvelusta mahdollisimman yksityiskohtaisesti, ongelmatilanteet ennakoiden. Yksityiskohtainen sopimus on tällöin molempien sopimusosapuolien etu. Sopimuksen laatijan on tunnettava sopimuksen substanssi, vastuuta sopimuksen sisällöstä ei voi vierittää kellekään ulkopuoliselle. Tarvittaessa on kuitenkin osattava varmistaa asiantuntijoilta sopimuksen yksityiskohtia, esim. sopimuksen sisältämän maksuliikenteen sujuvuus ja erityisesti, mitä tietosuojaan liittyviä kysymyksiä sopimuksessa tulee huomioida.

Hankintasopimuksen tekemisen jälkeen tapahtuvasta tilauksesta ei tarvitse tehdä erillistä sopimusta. Tilaukset on kuitenkin dokumentoitava tilaavan yksikön päättämällä tarkoituksenmukaisella tavalla.

Hankintasopimuksessa on hyvä sopia ainakin seuraavista seikoista:
- sopimuksen osapuolet (nimi ja y-tunnus)
- sopimuksen kohteena oleva tavara/palvelu
- sopimuskausi, toimitusaika
- sopimuksen voimassaoloaika
- sopimuksen osapuolten oikeudet ja velvollisuudet
- sopimuksen muuttamista koskevat ehdot
- hinta ja maksuehdot,
- hinnantarkistusehdot
- toimitusehdot ja -aikataulu
- tarkastusoikeus tai -velvollisuus
- viivästykset/viivästyksistä ilmoittaminen/seuraukset/seuraukset
- sopimusrikkomukset/niistä ilmoittaminen/seuraukset
- ylivoimainen este/ilmoittaminen
- vahingonkorvausvelvollisuus
- salassapitoa ja vaitiolovelvollisuutta koskevat asiat
- tietosuoja, henkilötietojen käsittelyn ehdot
- alihankkijoiden käyttö
- sopimuksen siirtäminen/purkaminen
- pakotteisiin liittyvä purkuehto
- mahdolliset vakioehdot
- vakuudet
- erimielisyyksien ratkaiseminen
- sovellettava laki, jos sopimusosapuoli ei ole suomalainen
- sopimusasiakirjat ja -kappaleet
- päiväys ja allekirjoitukset

Sopimus koostuu varsinaisesta sopimusasiakirjasta sekä liitteistä. Mikäli liitteet tulevat osaksi sopimusta, ne tulee sopimusasiakirjan kanssa tallentaa ja arkistoida.

Rakennustöiden urakkasopimukset noudattavat niistä annettuja mallisopimuksia sekä YSE 1998 -määräyksiä. Tässä ohjeessa ei käsitellä rakennusurakoihin liittyviä sopimuksia.

Myös pienhankinnasta tulee tehdä hankintasopimus, mikäli hankintaa toteutetaan pidemmän aikavälin kuluessa, hankintaehdoista on tarpeen sopia erikseen tai hankinnan luonne, merkitys, vaikutukset tai muut syyt edellyttävät sopimuksen tekemistä.

Mikäli hankintasopimuksessa ilmenee muutostarpeita, on huomioitava, että EU-kynnysarvon ylittäviin hankintasopimuksiin tai kansallisen kynnysarvon ylittäviin, hankintalain liitteen E mukaisten palvelu- tai käyttöoikeussopimuksiin ei saa tehdä olennaisia muutoksia sopimuskaudella ilman uutta hankintamenettelyä. Jos sopimukseen tehdään sallittuja muutoksia, tulee hankintayksikön julkaista muutoksista sopimusmuutoksia koskeva ilmoitus. Hankinta-asiantuntijat avustavat tarvittaessa ilmoituksen tekemisessä ja muutosten olennaisuuden arvioinnissa. Ennen kuin mahdollisista muutoksista sovitaan, on

sopimusvastaavan otettava yhteys hankintasuunnitteluun tai lakimieheen sen arvioimiseksi, onko kyseessä olennainen muutos, voiko sen tehdä ja millä edellytyksillä.

6.3 Omistajanvaihdossopimukset

Irtaimen kauppaa koskevat sopimukset

Kaupalla tarkoitetaan sopimusta, jolla myyjä rahavastiketta vastaan luovuttaa tai sitoutuu luovuttamaan ostajalle omistusoikeuden sopimuksessa määriteltyyn omaisuuteen. Siltä osin kuin on kyse hankintasopimuksilla tehtävistä kaupoista, viitataan kaupunginhallituksen hyväksymiin yleisiin hankintaohjeisiin.

Irtaimen kauppaa koskeva sopimus on vapaamuotoinen. Myös suullisesti tehty sopimus on pätevä, mutta kirjallinen sopiminen on kaikissa tapauksissa suositeltavaa dokumentoinnin varmistamiseksi. Kaikki merkittävämmät irtaimen kauppaa koskevat sopimukset on tehtävä kirjallisesti, jotta niistä jää dokumentti arkistoon. Tällaisia sopimuksia ovat irtaimen kauppasopimukset, joihin sisältyy ehtoja. Irtaimen kaupassa noudatetaan kauppalakia, jossa on hyvin yksityiskohtaiset määräykset myyjän ja ostajan velvollisuuksista. Niitä ei toisteta tässä. Yleisesti voidaan kuitenkin mainita, että ostaessa on tärkeää tarkastaa tavaran sopimuksenmukaisuus heti sen saavuttua ja reklamoida myyjälle mahdolliset poikkeavuudet sopimuksesta.

Silloin kun myydään kaupungin käytettyä irtainta omaisuutta, on kauppakirjassa mainittava tärkeimmät kaupan ehdot: myyjä, ostaja, kaupan kohde, kauppahinta, kauppahinnan maksutapa, omistus- ja hallintaoikeuden siirtyminen, vaaranvastuun siirtyminen yms. Kaupan ehdot riippuvat myytävästä esineestä. Myytävien rakennusten osalta on tärkeää arvioida niiden kunto ja kirjata sopimukseen tiedossa olevat epäkohdat, jotta kaupungille ei jää vastuuta rakennuksista kaupan jälkeen. Tiettyä kiinteistöä palvelevien rakennusten myynnin yhteydessä on kauppakirjassa huomioitava ostajalle mahdollisesti tuleva varainsiirtoveron maksuvelvollisuus.

Kiinteistön kauppakirjat

Kiinteistön kauppakirja on määrämuotoinen. Maakaaren mukaan kiinteistön luovutuskirja on kirjallinen sopimus, josta on ilmettävä vähintään luovutustarkoitus, sopijapuolet, kaupan kohde ja kauppahinta tai muu vastike. Kiinteistön kaupan solmiminen edellyttää lisäksi, että sopijapuolet ovat samanaikaisesti läsnä kauppaa vahvistettaessa. Kaupanvahvistaja vahvistaa kaupan kaupantekotilaisuudessa. Kotkan kaupungin palveluksessa olevia kaupanvahvistajia ovat tällä hetkellä kaupungingeodeetti ja tonttipäällikkö.

Kiinteistön kaupan esisopimusta koskevat samat muotomääräykset kuin varsinaista kiinteistön kauppakirjaa. Esisopimus voidaan laatia silloin, kun jokin kaupalle asetettava ehto ei vielä ole täyttynyt ja halutaan odottaa sen täyttymistä. Esisopimuksessa on mainittava sopimuksen voimassaoloaika, joka ei voi olla 5 vuotta pidempi.

Alla on lueteltu tarkistusluettelon tapaan kiinteistön kauppakirjaan liittyviä seikkoja, jotka on syytä käydä läpi kauppakirjan tarkempia ehtoja laadittaessa. Kauppakirjan sopimusmalleja löytyy mm. Kuntaliiton julkaisemasta kirjasta: Sampsa Matilainen: Kunnan kiinteistönkauppa - Valmistelu ja sopimusmallit (2012)

- sopijapuolet yksilöidään (henkilön tai yhteisön virallinen nimi, syntymäaika/y-tunnus osoitetiedot)
- kaupan kohde (kiinteistötunnus, määräalasta myös karttaliite, maininta rakennuksista, määräalan pinta-ala ja käyttötarkoitus ym.)
- kauppahinta (verollinen/veroton, irtain eriteltävä, valtiontuen määrä eriteltävä)
- omistus- ja hallintaoikeuden siirtyminen
- mahdollinen purkava ehto
- kauppahinnan maksaminen
- kiinnitykset ja panttioikeudet
- rasitteet ja muut käyttöoikeudet ja rasitukset
- verot ja maksut (varainsiirtovero)
- vastuu vahingoista eli vaaranvastuu
- kaupan kohteeseen tutustuminen
- asiakirjoihin tutustuminen
- mahdollinen rakentamisvelvoite
- johtojen ym. sijoittaminen
- vallintarajoitus
- sopimussakkolausekkeet
- maaperän pilaantuminen ja roskaantuminen
- irtaimisto
- muut ehdot (kiinteistön liittymien siirtyminen)
- päiväys (paikka ja aika)
- allekirjoitukset

Kauppakirjan liitteet harkitaan tapauskohtaisesti. Yleisimpiä liitteitä ovat valtakirjat, kartat, irtaimistoluettelot.

Kiinteistön kaupan muotoa käytetään myös kiinteistöjen vaihdossa ja lahjassa.

Erikseen on säädetty kiinteistönkaupan tekemisestä sähköisessä asiointijärjestelmässä. Kotkan kaupungilla ei ole käytössä mainittua sähköistä asiointijärjestelmää.

Asunto-osakkeen kauppakirja

Asunto-osakkeen kaupassa on kyse arvopaperikaupasta. Päätösvalta osakkeiden myynnistä on kaupunginhallituksella enintään 500.000 euron arvoisissa kaupoissa. Asunto-osakkeen kauppaa koskee asuntokauppalaki, jonka 6. luku sisältää määräyksiä käytetyn asunnon ostajan ja myyjän velvoitteista sekä oikeuksista.

Asuntokaupan valmistelussa on tutustuttava asunto-osakeyhtiön isännöitsijän antamaan isännöitsijäntodistukseen. Isännöitsijäntodistus on tarpeen sekä asunto-osaketta myytäessä että ostettaessa. Todistuksesta ilmenee asunto-osaketta koskevat keskeisimmät tiedot, esim. osakekirjan numero ja minkä tilojen hallintaan ko. osakekirja oikeuttaa, hoito- ja rahoitusvastikkeen suuruus, yhtiövelan määrä yms. Kaupan valmistelussa on myös etukäteen varmistettava, että osakekirja on tallella. Kadonnut osakekirja ei estä kaupan syntymistä, mutta aiheuttaa lisätoimenpiteitä.

Asunto-osakkeen kauppakirjassa mainitaan mm. seuraavista seikoista:
- kaupan osapuolet yksilöidään
- kaupan kohde, tarpeisto ja kunto yksilöidään

- kauppahinta, sen maksutapa ja -aikataulu, mahdollinen viivästyskorko
- vakuusjärjestelyt
- omistusoikeuden siirtyminen
- osakekirjojen luovutus
- huoneiston vapautuminen
- vaaranvastuun siirtyminen
- vastuu yhtiövastikkeista, veroista ja muista kustannuksista
- ostajalle kohteesta annetut tiedot
- varainsiirtoveron maksuvelvollisuus

Jos ostaja maksaa koko kauppahinnan heti kaupantekotilaisuudessa, osakekirja luovutetaan hänelle heti siirtomerkinnöin varustettuna. Muussa tapauksessa osakekirjaa ei pääsääntöisesti pidä luovuttaa eikä tehdä siirtomerkintää ennen kuin kauppahinta on saatu.

Silloin kun kaupunki on ostajana, on huolehdittava varainsiirtoveroilmoituksen täyttämisestä ja varainsiirtoveron suorittamisesta. Varainsiirtovero maksetaan verohallinnon tilille kahden kuukauden kuluessa kaupanteosta. Varainsiirtoveroilmoitus ja kuitti veron maksamisesta sekä jäljennös kauppakirjasta on toimitettava saman ajan kuluessa verotoimistoon. Vasta sen jälkeen voidaan asunto-osakeyhtiön isännöitsijälle tehdä ilmoitus asunto-osakkeen omistajan muutoksesta ja ryhtyä käyttämään yhtiökokouksessa osakkeenomistajan oikeuksia.

Osakekauppakirja

Muun osakkeen kuin asunto-osakkeen kaupassa voidaan laatia varsin yksinkertainenkin kauppakirja. Tärkeimpiä osakekauppakirjan elementtejä ovat
- kaupan osapuolten yksilöiminen
- kaupan kohde
- kauppahinta, sen maksutapa ja -aikataulu, mahdollinen viivästyskorko
- omistusoikeuden siirtyminen
- osakekirjojen luovutus
- varainsiirtoveron maksuvelvollisuus

Osakekauppakirjoissa saatetaan laajoinkin sanankäänteinn kuvata kaupan taustoja, tarkoitusta ja tavoiteltavia päämääriä. Sanamuodoista riippuu, kuinka sitoviksi sopimuslausekkeet on tarkoitettu. Sopimusneuvottelijan on arvioitava, mihin muihin sitoumuksiin on tarkoituksenmukaista suostua osakkeen omistusoikeuden siirtymisen ohella.

Osakekaupoissa, joissa kaupunki on osakkeiden ostajana, on huolehdittava varainsiirtoverosta aivan samoin kuin asunto-osakkeen kaupassa. Saadut kaupungille siirretyt osakekirjat on toimitettava talouden vastuualueen säilytettäviksi. Joissain tapauksissa osakekirjoja ei ole, silloin kauppakirjassa on hyvä mainita, että osakkeista ei ole olemassa osakekirjoja. Tämä on eri asia kuin jos osakekirja olisi kadonnut, jolloin on ryhdyttävä toimiin osakekirjan kuolettamiseksi.

6.4 Käyttöoikeussopimukset

Valokuvan käyttöoikeussopimus

Kun kaupunki käyttää julkaisuissaan valokuvia, on aina ennen kuvien käyttöä selvitettävä niiden käyttöoikeus. Valokuvaajalla on yksinomainen oikeus määrätä valokuvasta,

muuttamattomana tai muutettuna: valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla se yleisön saataviin (Tekijänoikeuslaki 49 a §). Tämä oikeus on voimassa 50 vuotta sen vuoden päättymisestä, jona kuva valmistettiin. Ennen vuotta 1973 julkistetut valokuvat eivät siten ole enää suojattuja. Teoskynnyksen ylittävät valokuvat ovat kuitenkin suojattuja 70 vuotta tekijän kuolinvuoden päättymisestä. Valokuvan käyttöoikeussopimuksessa on syytä määritellä seuraavat asiat:

- sopimusosapuolet yksilöitynä
- sopimuksen kohde (yksilöidään valokuvat)
- valokuvan käyttö: Sopimukseen voidaan sisällyttää määräys valokuvien toisintamisesta esim. kutsu- ja postikorteissa, näyttelyluettelossa, julisteissa tai mainoksissa, artikkelien yhteydessä, kirjoissa ja julkaisuissa, internetissä yms.
- mahdollinen luovutus kolmannelle: määriteltävä kuinka laajasti valokuvan käyttöoikeutta voidaan luovuttaa edelleen esim. lehdistölle tai kelle tahansa kolmannelle.
- käyttöoikeuden ajallinen pituus
- voiko valokuvaaja samanaikaisesti luovuttaa käyttöoikeuden muulle taholle vai onko kyseessä yksinoikeus?
- korvaus käytöstä/kertakorvaus tekijänoikeuden luovutuksesta
- valokuvaajan moraaliset oikeudet (Valokuvaajan nimi on ilmoitettava, kun kuvaa toisinnetaan)
- erimielisyyksien ratkaisupaikka
- päiväys ja allekirjoitukset

Käyttöoikeussopimusta neuvoteltaessa on pyrittävä siihen, että valokuvan käyttöoikeus koskee kaikkia kaupungin organisaatioyksikköjä eikä vain yksittäistä kaupungin organisaatioyksikköä. Näin valokuvaa voidaan joustavasti käyttää kaupungin muidenkin yksiköiden toimesta.

Kiinteistön vuokrasopimus

Kiinteistön vuokrasopimuksia laadittaessa noudatetaan maanvuokralakia ja sen enimmäisvuokra-aikoja. Vuokrasopimus on laadittava kirjallisesti. Myös vuokrasopimuksen muutokset on tehtävä kirjallisesti ml. vuokra-alueen koon muutos, päivättävä ja molempien sopijapuolten allekirjoitettava.

Maanvuokralain mukaan maatalousmaan ja muun maanvuokran sopimus voidaan pätevästi tehdä myös suullisesti enintään 2 vuodeksi ja muun maanvuokran ollessa kyseessä myös toistaiseksi. Vaikka maanvuokralaki mahdollistaa suullisen sopimuksen, Kotkan kaupungilla maanvuokrasopimus tehdään aina kirjallisesti. Muutoin riitatilanteissa on vaikea todistaa, mitä on sovittu.

- sopijapuolet yksilöidään (henkilön tai yhteisön virallinen nimi, syntymäaika/y-tunnus, osoitetiedot)
- vuokra-alueen yksilöinti
- vuokra-alueen käyttötarkoitus
- mahdollinen vahingonkorvausvelvollisuus käyttötarkoituksen muuttuessa arvonlisäverottomaksi
- mahdollinen rakentamisvelvoite
- vuokra-alueen kunnossapitovelvoite
- vuokra-alueen pilaantuminen - puhdistamisvelvoite

- alivuokraus
- katselmukset
- johtojen sijoittaminen
- mahdollinen vuokra-alueen luovutusvelvollisuus
- vuokrasuhteen kesto
- mahdollinen etuoikeus uudelleenvuokraukseen
- vuokra ja sen määräytyminen (indeksiehto)
- mahdollinen valtiontuen määrä
- mahdolliset muut maksut
- maksamattomien vuokrien suorittaminen
- vuokranantajan lunastusvelvollisuus ja -oikeus
- lunastushinta ja sen suorittaminen
- uudelleenvuokrauksen vaikutus vuokranantajan lunastusvelvollisuuteen
- lunastamatta jäävä omaisuus
- vuokralaisen mahdollinen osto-oikeus (huomioi voimassa oleva valtuuston päätös)
- vahinkotapahtuman vaikutus
- kadun kunnossa- ja puhtaanapito
- vuokraoikeuden siirto-oikeus
- viivästyskorko
- vuokrasopimuksen purkaminen
- vakuus
- erimielisyyksien selvittäminen
- sopimuksen voimaantulo
- muut mahdolliset ehdot
- päiväys (paikka ja aika)
- allekirjoitukset

Huoneiston vuokrasopimus

Vuokrasuhteita sääntelee laki asuinhuoneiston vuokrauksesta (481/1995) ja laki liikehuoneiston vuokrauksesta (482/1995). Kumpaa lakia sovelletaan, ratkaistaan huoneiston pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaan. Ennen vuokrasopimuksen tekemistä on tarkistettava rakennusluvan mukainen huoneiston käyttötarkoitus. Huoneiston tuleva käyttö ei saa poiketa siitä. Mikäli huoneisto sijaitsee asunto-osakeyhtiössä, on oltava selvillä myös huoneiston yhtiöjärjestyksen mukaisesta käyttötarkoituksesta, jotta vältytään siltä, että yhtiö puuttuu myöhemmin huoneiston käyttöön yhtiöjärjestyksen vastaisena.

Huoneenvuokrasopimukset tehdään kirjallisesti. Sopimus on muutoin vapaamuotoinen. Sopimukseen on sisällytettävä ainakin seuraavat asiat:

- vuokranantajan ja vuokralaisen yksilöinti
- vuokrauskohteen yksilöinti
- vuokra-aika: toistaiseksi tai määräaikainen
- vuokra: vuokra + muut maksut
  vuokranmaksuaika
  viivästyskorko
- vuokran korottaminen
- huoneiston kunto ja kunnossapito, muutostyöt
- vuokravakuus
- muut mahdolliset ehdot (sovellettava laki)

Vuokrasopimusta tehdessä on varmistuttava siitä, onko kyse vuokrasopimuksesta vai hankintalain mukaisesta käyttöoikeussopimuksesta.

6.5 Rahoitussopimukset

Luottosopimus

Luottosopimuksella tarkoitetaan osapuolten sopimien ehtojen ja sääntöjen kokonaisuutta, jotka määrittävät velan antamista ja takaisin maksamista. Luottosopimukset liittyvät pääasiallisesti pankkitoimintaan. Sosiaalinen luotottaminen kuuluu nykyään hyvinvointialueen tehtävänkuvaan.

Kuntalaki kieltää kuntaa ottamasta merkittävää taloudellista riskiä. Jos kunta kuitenkin antaa lainaa esim. tytäryhtiölleen, sen on aina vaadittava riittävä vastavakuus. Kunta voi antaa lainaa markkinataloustoimijaperiaatetta noudattamalla. Se tarkoittaa, että laina on myönnettävissä ainoastaan markkinaehtoisesti (korko, provisio, laina-aika jne).

Pääomalainan luonne on osin velvoiteoikeudellinen saatava, osin pääomasijoitusta. Pääomalainan vähimmäisehdoista on määräyksiä osakeyhtiölaissa. Pääomalainavelkojalla on huonompi etuoikeus saada saatavansa velallisyhtiön konkurssissa kuin muilla velkojilla. Pääomalainalle ei voi vaatia vakuutta.

Luottosopimuksen keskeisin asia on, että siinä sovitaan velan takaisinmaksamisesta ja sen ehdoista. Luottosopimukseen otetaan määräykset velalle maksettavasta korosta sekä määräykset seuraamuksista, joita sopimusvelvoitteen rikkominen aiheuttaa, esim. viivästyskorko, velan ennenaikainen erääntyminen yms. Luottosopimukseen kuuluu myös asiakirjan laatiminen velan takaisinmaksamisesta. Tätä asiakirjaa kutsutaan velkakirjaksi.

Velkakirja on todisteellisuuden vuoksi aina laadittava kirjallisena. Luottosopimukseen liittyy myös ehdot velalle vaadittavista vakuuksista.

Luottosopimus sitoo vain sopimuksen osapuolia. Mikäli luottosuhteeseen liittyy muita osapuolia esim. vakuuden antaja, hänen kanssaan on tehtävä eri sopimus.

Luottosuhteeseen liittyy myös lojaalisuusvelvollisuus toista osapuolta kohtaan. Velallisen on pidettävä velkoja ajan tasalla luottosuhteen hoitamiseen vaikuttavista merkityksellisistä seikoista. Tällä perusteella velallisyritykseltä tulee vaatia vuosittain tilinpäätöstiedot velkojan tiedoksi.

Luottosopimuksen noudattamista tulee jatkuvasti valvoa, jotta mahdolliseen velanmaksun viivästykseen voidaan ajoissa puuttua. Velalliselle on tiedotettava, jos velan maksuun on mahdollista saada hakemuksesta lykkäystä ja siten helpottaa luottosuhteen hoitoa yli kriisiajan. Velkojan toimet riippuvat velkojan tekemästä tilanteen kokonaisarvioinnista.

Yksityishenkilön kanssa tehtävin luottosopimuksiin sovelletaan mm. kuluttajansuojalakia sekä lakia saatavien perinnästä, joiden säännökset on huomioitava luottosopimusta tehtäessä.

Panttaussopimus, panttaussitoumus

Panttaussopimus on vapaamuotoinen sopimus, jolla perustetaan panttioikeus tiettyyn kohteeseen. Kauppakaaressa edellytetään, että panttaussopimus on kirjallinen tai se on tehtävä kahden todistajan läsnä ollessa. Määräys on ohjeellinen.

Panttaussopimuksesta on ilmettävä, mitä velkojalle on luvattu pantiksi. Panttikohde on määriteltävä riittävän tarkasti. Pantti voidaan antaa joko tietystä saamisesta tai kaikista nykyisistä tai tulevista saatavista pantinantajalta. Pantti on jakamaton, joten panttikohteita ei tarvitse palauttaa osittain, vaikka velkaa olisi lyhennetty. Ylivakuustilanteissa on kuitenkin oltava velalliselle lojaali ja palautettava pantti osittain, mikäli jäljelle jäänyt pantti riittää turvaamaan saamisen. Panttaussopimus/sitoumus velvoittaa myös pantinantajan perillisiä. Jotta panttaussopimuksella olisi vaikutusta pantinantajan velkojiin, täytyy myös itse panttauksen olla suoritettu ts. pantti siirretty pantinsaajan hallintaan.

Panttaussopimuksessa/sitoumuksessa pitää mainita
- pantinantaja
- pantti yksilöitynä
- velan määrä, mistä pantti vastaa
- pantinsaaja
- panttauksen ehdot
- pantin realisointia koskevat ehdot
- pantinantajan sitoumuksen sisältö
- oikeuspaikka ja sovellettava laki (pääsääntöisesti Suomen laki)

Kirjallista panttaussopimusta käytetään harkinnan mukaan. Pantin luovutuksesta kaupungille on asiakkaalle pyydettäessä annettava kuitti. Kun kaupungin hallussa ollut pantti luovutetaan takaisin asiakkaalle, on asiakkaalta pyydettävä kuittaus pantin luovutuksesta. Mikäli pantti palautetaan postitse, on lähetys kirjattava.

Takaussitoumus

Kuntalain 129 § rajoittaa takauksen myöntämistä. Kunta voi myöntää takauksen markkinoilla toimivalle yritykselle vain, jos yritys kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Takaussitoumuksen syntymistä ei ole säännelty laissa. Takaus on yksipuolinen oikeustoimi, jossa takaaja ottaa vastatakseen toisen sitoumuksesta.

Takaus on todisteellisuuden vuoksi annettava kirjallisessa muodossa. Takaussitoumuksessa on määriteltävä, mitä takaus koskee esim. yksilöitävä velka.

Takaussitoumuksessa on yksilöitävä takauksen saaja, takaaja ja velallinen sekä oltava maininnat takauksen kohteesta (velka, pääoma, allekirjoituspäivä), takauksen päättymispäivästä, takauksen sisällöstä ja laajuudesta, takaussitoumukseen perustuvien vaatimusten esittämisestä, päävelan ehtojen muuttamisesta, sopimusmuutoksista sekä oikeuspaikasta ja sovellettavasta laista. Takauksen antajan on allekirjoitettava asiakirja.

Takaussitoumukseen liittyy tavanomaisesti vakioehtoja. Ne eivät kuitenkaan tule sitoumuksen ehdoiksi, ellei niitä liitetä sitoumukseen. Pelkkä viittaus vakioehtoihin ei ole riittävää. Sitoumuksen sijaan takauksesta on mahdollista tehdä myös kirjallinen sopimus.

6.6 Yhteistoimintasopimukset

Osakassopimus

Osakassopimus on osakeyhtiön osakkeenomistajien välinen sopimus, jolla sovitaan mm. yhtiön hallintoon, voitonjakoon ja osakkeista luopumiseen liittyvistä ehdoista. Osakassopimus räätälöidään aina kulloisenkin tarpeen mukaan. Osakassopimukset tehdään kirjallisesti. Osakassopimus voidaan tehdä kaikkien osakkeenomistajien tai vain osan osakkeenomistajista kanssa. Joissain tapauksissa myös yhtiö itse voidaan sitoa osakassopimukseen sopimuksen osapuolena.

Seuraavassa luetellaan tärkeimpiä aihealueita, joista osakassopimuksiin sisältyy määräyksiä:

- hallituksen jäsenten lukumäärä
- hallituksen ja toimitusjohtajan nimeäminen
- yhtiön johdon toimikaudet ja kelpoisuudet
- tilintarkastajien lukumäärä, kelpoisuus ja valinta
- yhtiökokouksessa päätettävät asiat
- hallituksessa päätettävät asiat
- toimitusjohtajan päätettävät asiat
- osakkaiden tiedonsaantioikeus
- osakkeiden luovutusrajoitukset
- osakkeiden myötämyyntivelvollisuus/-oikeus
- yhtiön liiketoimintaan liittyvistä asioista sopiminen, esim. investoinnit
- vähemmistöosakkeenomistajan oikeudet
- voitonjako
- salassapito

Mitä monimutkaisemmista asioista halutaan sopia, sitä aiheellisempaa on käyttää oikeudellista asiantuntija-apua sopimuksen laatimisessa.

Kuntalain tarkoittama yhteistoimintasopimus

Kuntien välisissä yhteistoimintasopimuksissa voidaan sopia kuntalain tarkoittamasta yhteistoiminnasta tehtävien hoitamiseksi yhdessä. Tämä yhteistoimintasopimus on julkisoikeudellinen sopimus, josta johtuvat riidat käsitellään hallinnollisessa järjestyksessä. Sopimusjärjestelyllä isäntäkunta ottaa kuntalain 49 §:n perusteella hoitaakseen tietyn yhteisen tehtävän. Sopimuksessa sovitaan tarvittaessa myös yhteisen päätöksentekoelimen tai viran perustamisesta.

Kuntalain 52 § säätää vähimmäissisällöstä sopimukselle kuntien yhteisestä toimielimestä. Sopimuksessa on sovittava ainakin yhteisen toimielimen tehtävistä sekä tarvittaessa kuntalain 8 §:ssä tarkoitetun järjestämisvastuun siirtymisestä. Lisäksi on sovittava yhteisen toimielimen kokoonpanosta ja muiden kuntien oikeudesta valita toimielimen jäseniä; kustannusten perusteista ja jakautumisesta sekä sopimuksen voimassaolosta ja irtisanomisesta. Tarvittaessa voidaan myös sopia otto-oikeuden käytön rajoittamisesta. Lakisääteisessä yhteistoiminnassa jokaisella kunnalla on toimielimessä vähintään yksi kunnan valitsema jäsen. Vapaaehtoisessa yhteistoiminnassa se ei ole välttämätöntä.

Kuntalain 54 §:ssä säädetään, että viranomaistehtävän hoitamisesta tehtävään sopimukseen on otettava tarpeelliset määräykset ainakin tehtävän sisällöstä, tehtävän hoidon seurannasta, kustannusten perusteista ja jakautumisesta sekä sopimuksen voimassaolosta ja irtisanomisesta.

Yhteistoimintasopimuksessa on aina mainittava, että kyse on kuntalain tarkoittamasta yhteistoiminnasta. Sopimuksessa voidaan sopia ainakin seuraavista asioista:

- sopimuksen osapuolet
- sopimuksen tarkoitus
- hallinto ja päätöksenteko (kuntien edustus ja oikeus valita jäseniä)
- otto-oikeuden käyttäminen
- henkilöstöä koskevat asiat
- talous ja taloudenhoito
- asiakkailta perittävät maksut
- kalusto ja varusteet
- tietojärjestelmät ja tietosuoja-asiat
- arkisto
- sopimusten siirtyminen
- vahingonkorvausvastuu
- sopimuksen seuranta ja yhteistoiminnan kehittäminen
- sopimuksen muuttamismenettely
- sopimuksen voimassaoloaika ja irtisanominen

Silloin kun yhteistoiminta merkitsee henkilöstön siirtymistä kunnasta toiseen, sopimukseen liittyy usein erillisenä liitteenä henkilöstön siirtosopimus, jossa yksilöidään siirtyvät viranhaltijat ja työntekijät ja sovitaan tarkemmin henkilöstön siirtymisen ehdoista.

Mikäli kunnat perustavat yhteisen viran, sitä koskevaan sopimukseen on kuntalain 53 §:n mukaan otettava määräykset ainakin työnantajan velvoitteiden hoitamisesta vastaavasta kunnasta tai kuntayhtymästä sekä kustannusten perusteista ja jakautumisesta.

Muu yhteistoimintasopimus

Kunnat voivat solmia yhteistoimintasopimuksia myös muiden yhteisöjen kuin kuntien kanssa. Tällaisilla sopimuksilla voidaan edistää jonkun yhteisen hankkeen toteutumista. Tällaiseen yhteistoimintasopimukseen voidaan soveltuvin osin ottaa vastaavia määräyksiä kuin kuntienkin kanssa tehtäviin yhteistoimintasopimuksiin.

Yhteistoimintasopimuksia voidaan kutsua myös kumppanuussopimuksiksi. Ystävyyskaupunkisopimukset voidaan luokitella tämäntyyppisiksi sopimuksiksi. Yhteistoimintasopimuksia solmittaessa on huolehdittava siitä, ettei kyse ole hankintalain säännösten kiertämisestä.

Markkinointi- eli sponsorisopimus

Markkinointisopimus on molempia sopijapuolia velvoittava ja oikeuttava sopimus, jossa sponsori on velvollinen antamaan sopimuskumppanille rahaa, tavaraa tai palveluksia sitä vastaan, että sopimuskumppani täyttää markkinointiin liittyvät velvoitteet.
Markkinointisopimuksiin sovelletaan yleisiä sopimusoikeudellisia periaatteita.

Urheiluyhteisöjen tai yksilöurheilijoiden kanssa tehtäviin sopimuksiin on syytä lisätä ehto sopimuksen purkamisesta esim. silloin, kun joukkueen jäsen tai urheilija syyllistyy doping-rikkomukseen tai sopimusvelvoitteita ei muuten täytetä. Samalla on huomioitava mahdollisuus tuen takaisinperintään kokonaan tai osittain. Tukisumma on pääsääntöisesti jaettava useampaan erään koko sopimusajalle. Näin kaupungin riski koko tukisumman menettämisestä vastikkeetta sopimuksen purkautumistilanteissa pienenee.

Tehtäessä yksilöurheilijan kanssa sponsorisopimus on sovittava, että urheilija vastaa itse mahdollisista tuen veroseuraamuksista.

LIITTEET

1. Sopimushallinnan muistilista

LIITE 1

SOPIMUSHALLINNAN MUISTILISTA

Sopimuksen valmisteluvaihe

- muista noudattaa hyvää neuvottelutapaa
- varmista neuvottelu- ja allekirjoitusvaltuudet hallintosäännöstä ja toimintasäännöistä
- tiedota sopimusosapuolta, jos sopimus vaatii toimielinkäsittelyn
- valmistele sopimus huolellisesti päätöksentekoon
    - tarkista, käsitelläänkö sopimuksen perusteella henkilötietoja → noudata tietosuojalakia!
        - muista tarvittaessa tietosuojaliite
    - tiedota sopimusosapuolta viranomaismenettelyn julkisuudesta
    - varmista, mikä on salassa pidettävää
    - huolehdi, että sopimuksessa on sovittu tarpeellisista vakuuksista
    - valtiontukianalyysi
    - apua saat tarvittaessa lakimiehiltä ja tietosuojavastaavalta
- odota päätöksen lainvoimaisuus
- nimeä sopimusvastaava, jonka vastuulla on seurata sopimuksen noudattamista
- Tämä ohje ei sellaisenaan sovellu julkisia hankintoja koskeviin sopimuksiin, niistä ohjeistetaan tarkemmin sopimushallintaohjeessa ja apua hankintojen valmisteluun saa hankinta-asiantuntijoilta

Sopimuksen tekeminen

- sopimukset tehdään kirjallisesti
- sopimuksen ensisijainen kieli on suomi, muulla kielellä tehdyt sopimukset on käännettävä suomen kielelle
- varmista, että hallintosäännön ja toimintasääntöjen mukaan toimivaltainen taho allekirjoittaa sopimuksen
- mikäli lainsäädäntö edellyttää muotomääräysten noudattamista, näitä on noudatettava sopimusta tehtäessä ja allekirjoitettaessa
- sopimusvastaava huolehtii, että kaikki (myös sähköisesti) allekirjoitetut sopimukset liitteineen tallennetaan asianhallintajärjestelmään
    - salassa pidettävät asiakirjat merkitään salassa pidettäväksi
    - sopimus tulee tallentaa siten, että siihen liittyvät hakutiedot (metatiedot) on täsmällisesti kirjattu järjestelmään, jotta tiedostot ovat jälkikäteen haettavissa tms.
    - varmista säilytysajat ja salassapitoajat
    - apua sopimusten tallentamiseen voit kysyä pääkäyttäjiltä (kirjaamo, lakiasioiden hallintosihteeri)

Sopimuksen seuranta

- jokainen sopimusta käyttävä vastaa sen noudattamisesta → varmistu sopimuksen sisällöstä ja asianmukaisesta noudattamisesta

- sopimusvastaavalla on päävastuu sopimuksen noudattamisen seurannasta
- sopimusvastaava tiedottaa sopimuksen sisällöstä tarpeellisille tahoille ja varmistaa, että laskuntarkastajat ovat tietoisia sopimuksen sisällöstä
- jos sopimukselle sovitaan jatkokausi tai käytetään optioita, näistä tulee tehdä tarvittavat päätökset ja asiakirjat, jotka on myös tallennettava em. ohjeiden mukaisesti asianhallintajärjestelmään

Sopimuksen päättyminen

- mikäli sopimus päätetään esim. purkamalla, tähän liittyvät dokumentit ja päätökset on tallennettava asianhallintajärjestelmään
- tarkista säilytysajat! Myöskään päättynyttä sopimusta ei tule hävittää ennen säilytysajan päättymistä
    - käytännössä kaikkia sopimuksia säilytetään vähintään 10 vuotta sopimuksen päättymisen jälkeen, osassa säilytysaika on tätä pidempi
    - pysyväisluonteiset sopimukset (esim. kauppakirjat, lahjakirjat ja pysyvät luovutussopimukset) ovat pysyvästi säilytettäviä
- Sopimusten säilytysajoista ym. saat tarvittaessa lisätietoja asianhallintapäälliköltä

Tunnista erilaiset sopimukset

- Tavaroiden ja palveluiden hankintasopimukset
- **Huom!** Hankintalain mukainen käyttöoikeussopimus voi muistuttaa vuokrasopimusta, varmista asia hankinta-asiantuntijoilta
- Omistajanvaihdossopimukset (irtaimen, kiinteistön, osakkeen kauppakirjat)
- Käyttöoikeussopimukset (esim. vuokrasopimukset)
- Rahoitussopimukset
- Yhteistoimintasopimukset
- Urakkasopimukset

D/1147/10.00.01.04.01/2024

114 § Etuosto-oikeuden käyttäminen kiinteistön 285-428-1-181 kaupassa

Kh 25.3.2024 § 114

Valmistelija: Tonttipäällikkö Katri Ervasti, puh. 040 627 9545
Kaupunkisuunnittelujohtaja Markku Hannonen, puh. 040 076 0284
Kaavoituspäällikkö Patricia Broas, puh. 040 647 1539

Talousvaikutukset ym.

1. Päätöksen vaikutus vuoden 2024 talousarvioon on -820 000 €. Kiinteän omaisuuden hankintaan on varattu 1,5 milj. euroa, josta on käyttämättä n. 1,46 milj. euroa. Päätös ei aiheuta tässä vaiheessa tarvetta lisätalousarviolle. Menokohta kirjataan Maanhankinnan ja -luovutuksen kustannuspaikalta 1701.
2. Päätös edistää talouden tasapainotusta pitkällä aikavälillä, sillä se mahdollistaa tulevaisuudessa muun muassa alueen asemakaavoituksen ja työpaikkatonttien luovuttamisen.
3. Päätös on linjassa kaupunkistrategian kanssa.

Esittelyteksti:

Etuoston kohteena oleva kiinteistökauppa

Kyösti Heikki Suutarin kuolinpesä on myynyt Tornator Oyj:lle 30.1.2024 allekirjoitetulla kauppakirjalla Tavastilassa sijaitsevan kiinteistön Lehmäkorpi 285-428-1-181. Kiinteistön pinta-ala on 165,34 hehtaaria. Kauppaan ei ole sisältynyt kiinteistön 285-428-1-181 osuuksia yhteisiin alueisiin, jotka myyjä on pidättänyt itsellään. Kiinteistö on kaksipalstainen ja palstat sijaitsevat molemmin puolin Kotka-Hamina rautatietä.

Kiinteistö on metsätalousmaata. Kiinteistöllä ei sijaitse rakennuksia eikä kauppaan ole sisältynyt irtainta omaisuutta.

Kiinteistön 285-428-1-181 kauppahinta on 820 000 €. Neliöhinnaksi muodostuu siten noin 0,5 €, mikä vastaa alueen yleistä maa- ja metsätalousmaan hintaa ja on samalla alle puolet kaupungin yleisesti käyttämästä raakamaan hinnasta. Kauppahinta on siten hyväksyttävissä.

Kunnan etuosto-oikeuden yleiset perusteet

Etuostoa ohjaa ja säätelee etuostolaki (5.8.1977/608). Etuostolain 1 §:n mukaan kunnalla on etuoikeus kunnassa sijaitsevan kiinteistön kaupassa myöhemmin esitetyin edellytyksin. Etuostolain 2 §:n mukaan etuosto-oikeudella tarkoitetaan kunnan oikeutta lunastaa myyty kiinteistö. Etuostossa kunta tulee ostajan tilalle saaden kaupan kohteen omistukseensa kauppakirjan mukaisin ehdoin. Kunnan on kauppahinnan lisäksi korvattava ostajalle kauppaan liittyvät suoranaiset kustannukset sekä suoritettava kustannuksille korkolain mukainen korko.

Kunnalla on etuosto-oikeus kunnassa sijaitsevan kiinteistön kaupassa, kun

- myyty kiinteistö on yli 5.000 m²
- ostajana ei ole myyjän puoliso tai henkilö, joka perintökaaren (40/65) 2 ja 4 luvun säännösten mukaan voisi periä myyjän, taikka tällaisen henkilön puoliso
- ostajana ei ole valtio, valtion liikelaitos tai muu valtion laitos
- myynti ei tapahdu pakkohuutokaupalla.

Etuosto-oikeutta ei myöskään ole, milloin sen käyttämistä, huomioon ottaen ostajan ja myyjän välinen suhde, luovutuksen ehdot tai muut olosuhteet, on pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

Etuostolain 1 §:n mukaisesti etuosto-oikeutta voidaan käyttää maan hankkimiseksi yhdyskuntarakentamista sekä virkistys- ja suojelutarkoituksia varten.

Kunnan tulee tehdä päätös etuosto-oikeuden käyttämisestä sekä toimittaa se kirjaamisviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa kiinteistön luovutuksen oikeaksi todistamisesta (EOL 8 §). Päätös on lisäksi annettava viivytyksettä todisteellisesti tiedoksi ostajalle ja myyjälle siten kuin hallintolaissa säädetään.

Kaupunki on tiedustellut yleisen käytännön mukaisesti kirjallisesti myyjän asiamieheltä, kuuluuko kauppaan mahdollisia muita ehtoja, joita ei ole kirjattu kauppakirjaan. Myyjän asiamiehen mukaan muita ehtoja ei ole.

Etuosto-oikeuden käyttämisestä päättä etuostolain 21 §:n nojalla kunnanhallitus.

Kohdealueen kaavatilanne

Etuoston kohteena oleva kiinteistö sijaitsee Kymenlaakson maakuntakaavaan ns. valkoisella alueella, jonka käyttötarkoitus täsmentyy alemman tason kaavoissa. Alueen eteläpuoli on osoitettu Kymenlaakson maakuntakaavassa TP työpaikka-alueeksi ja merkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti merkittävät monipuoliset työpaikka-alueet. Maakuntakaavan TP-alueeseen liittyy pohjoiseen ja samalla etuoston kohteena olevaan alueeseen päin suuntautuva nuolimerkintä, joka osoittaa Rantahaan työpaikka-alueen laajenemissuunnan. Kotka-Hamina seudun strategisessa yleiskaavassa etuoston kohteena oleva alue on osoitettu teollisuus-, logistiikka-, tilaa vaativien työpaikka- ja / tai satamatoimintojen laajenemisalueeksi tai -suunnaksi. Alueelle saa sijoittaa myös tilaa vaativia ja raskasta liikennettä aiheuttavia työpaikkatoimintoja. Alueen laajuus tarkentuu asemakaavoituksessa.

Rantahaan alueen selvityskokonaisuus

Kymenlaakson alueen strategisena tavoitteena on hyödyntää vihreää siirtymää yritystoiminnan ja teollisuuden kasvualustana ja vahvistaa siihen liittyviä liiketoimintamahdollisuuksia. Kotkan ja Haminan kaupungit saivat

Ympäristöministeriön avustusta selvityskokonaisuuden laatimiseen kaupunkien rajalla sijaitsevan Rantahaan alueen vihreän siirtymän investointipotentiaalin selvittämiseksi sekä maanpoliittisten periaatteiden selventämiseksi ja kaavoituksen edistämiseksi.

Rantahaka on osoitettu Kymenlaakson maakuntakaavassa 2040 seudullisesti merkittäväksi työpaikka-alueeksi ja oikeusvaikutteisessa Kotkan-Haminan seudun strategisessa yleiskaavassa teollisuus-, logistiikka-, tilaa vaativien työpaikkatoimintojen laajenemisalueeksi keskellä kaupunkiseudun yhdyskuntarakennetta sekä E18, VT15 ja Hamina-Kotka-Kouvola rautatien varrella.

Maakuntakaavan ja Kotkan-Haminan seudun strategisen yleiskaavan aluevaraukset ovat suuntaa antavia ja potentiaalinen alue on jopa 1 000 hehtaaria. Käynnistetyssä selvityskokonaisuudessa selvitetään alueen erityiset ominaisuudet ja potentiaalit, jotta voidaan tunnistaa ja rajata vihreän siirtymän ja uusiutuvan energian parhaimmat alueet, mahdollisesti arvokkaat luontokohteet, maa- ja metsätalous ja mahdolliset alueen muut ominaisuudet siten, että saadaan yleispiirteiset suuntaviivat alueen kehittämiselle viisaasti alueen luontaisiin ominaisuuksiin perustuen.

Perusteet etuosto-oikeuden käytölle

Kaupunki pyrkii lisäämään maanomistustaan suunnitelmallisesti, ennakoivasti ja pitkäjänteisesti erityisesti yleiskaavoituksen osoittamilta kasvusuunnilta hyvissä ajoin ennen asemakaavoitusta. Etuoston kohteena oleva kiinteistö sijoittuu alueelle, jota on suunniteltu tulevaisuuden teollisuus- ja muuksi työpaikka-alueeksi erityisesti tilaa vievälle toiminnalle.

Kotka on asemakaavoittanut viime vuosina laajalti uutta teollisuusaluetta erityisesti akkuteollisuuden sijoittumisen mahdollistamiseksi. Kysyntä suurille teollisuustonteille on kuitenkin ollut niin voimakasta, että uusista sijoittuvista hankkeista on jo vaikea neuvotella vapaiden alueiden loppuessa. Rantahaan alue on Keltakallion jälkeen seudun strategisen yleiskaavan osoittamista teollisuuden sijoittumiskohteista paras ja realistisin. Tämän vuoksi kaupungin on varauduttava Rantahaan alueiden hankkimiseen ja kaavoittamiseen tulevina vuosina. Kyseessä oleva etuosto on tarpeen, koska kohdealue on erittäin laaja ja sijaitsee niin keskeisesti alueeseen nähden, että ilman kyseisen alueen omistusta mahdollisuudet toteuttaa teollisuusalue jäävät heikoiksi.

Todetaan, että nyt päätettävässä etuostossa on kyse yhdyskuntarakentamisesta ja kaupungin etuosto-oikeuden käyttämisen perusteet täyttyvät muiltakin osin. Kaupunkisuunnittelu esittää, että kaupunki käyttää etuostolain mukaista etuosto-oikeuttaan, jotta kaupungin suunnitelmallinen yhdyskuntarakentaminen turvataan.

Liitteet:

1. Sijainti opaskartalla
2. Sijainti maakuntakaavakartalla
3. Sijainti Kotka-Hamina seudun strategisella yleiskaavakartalla
4. Kauppakirja (salainen liite)

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää että:

1. kaupunki päättää käyttää etuosto-oikeuttaan 30.1.2024 allekirjoitetussa kiinteistökaupassa, jossa Kyösti Heikki Suutarin kuolinpesä on myynyt Tornator Oyj:lle kiinteistön 285-428-1-181 kauppahintaan 820 000 €. Kauppaan ei ole sisältynyt kiinteistön 285-428-1-181 osuuksia yhteisiin alueisiin ja erityisiin etuuksiin.
2. päätös toimitetaan viivytyksettä tiedoksi kirjaamisviranomaiselle (Maanmittauslaitos) sekä ostajalle ja myyjälle siten kuin etuostolain 9 §:ssä ja hallintolaissa säädetään.

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Asian käsittely: Puheenvuoroja asiasta käyttivät 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Pasi Hirvonen ja jäsen Antti Hyyryläinen.

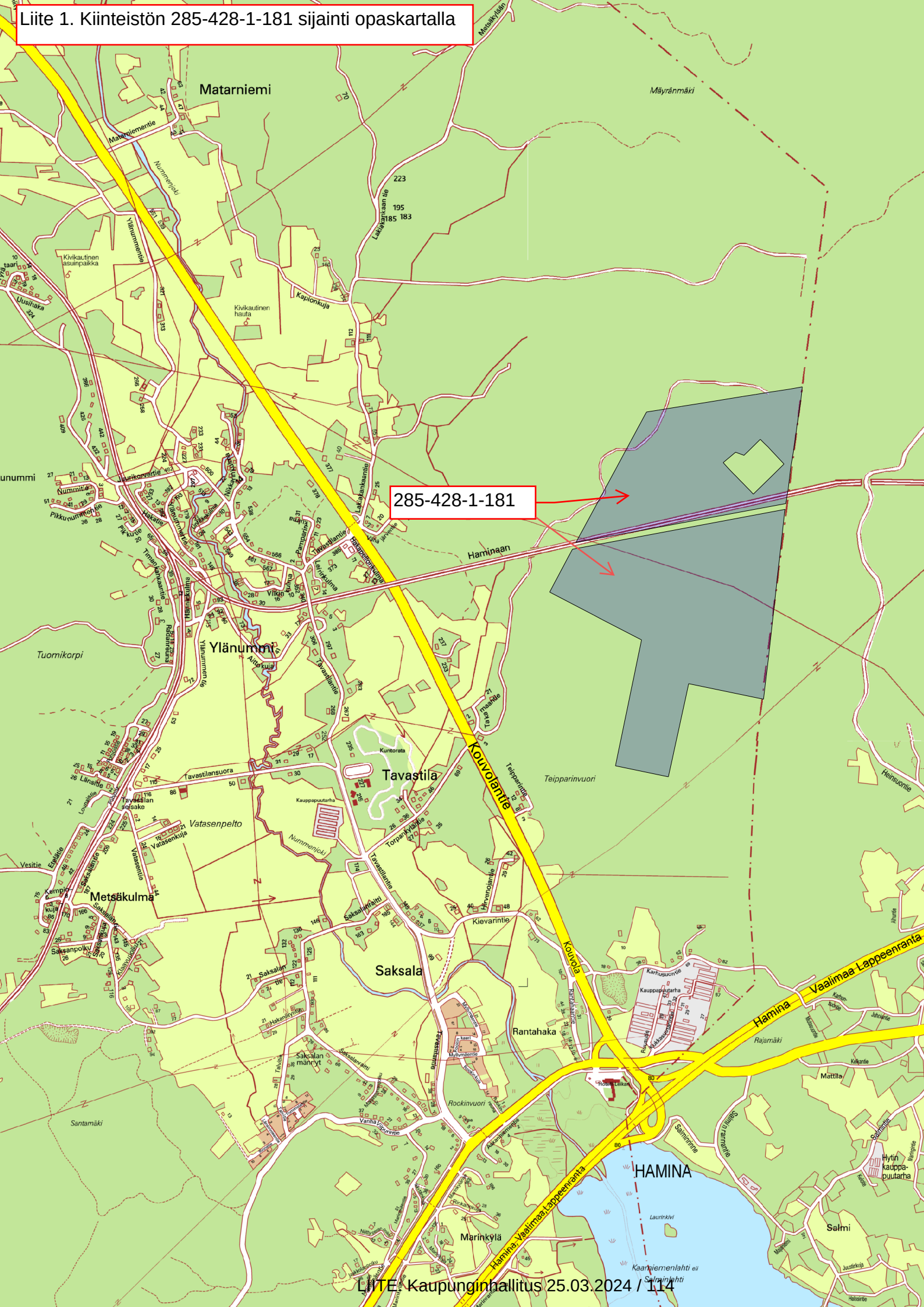
Päätös: Hyväksyttiin.

Pykälä tarkastettiin heti.

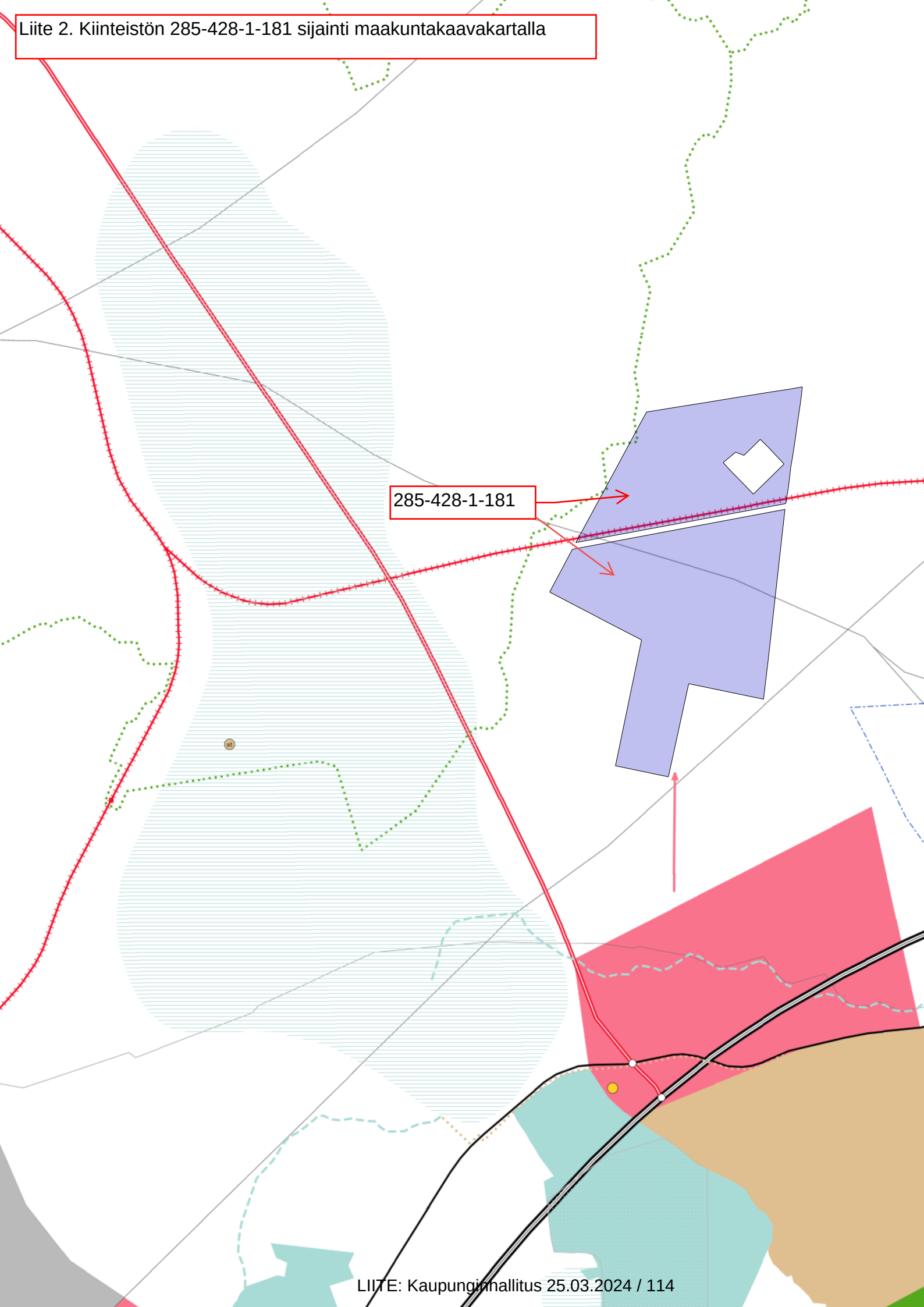
Toimeenpano: Ote:
Myyjä
Ostaja
Maanmittauslaitos
Kaupunkisuunnittelujohtaja
Kehitysjohtaja
Kaavoituspäällikkö

Valitusosoitus

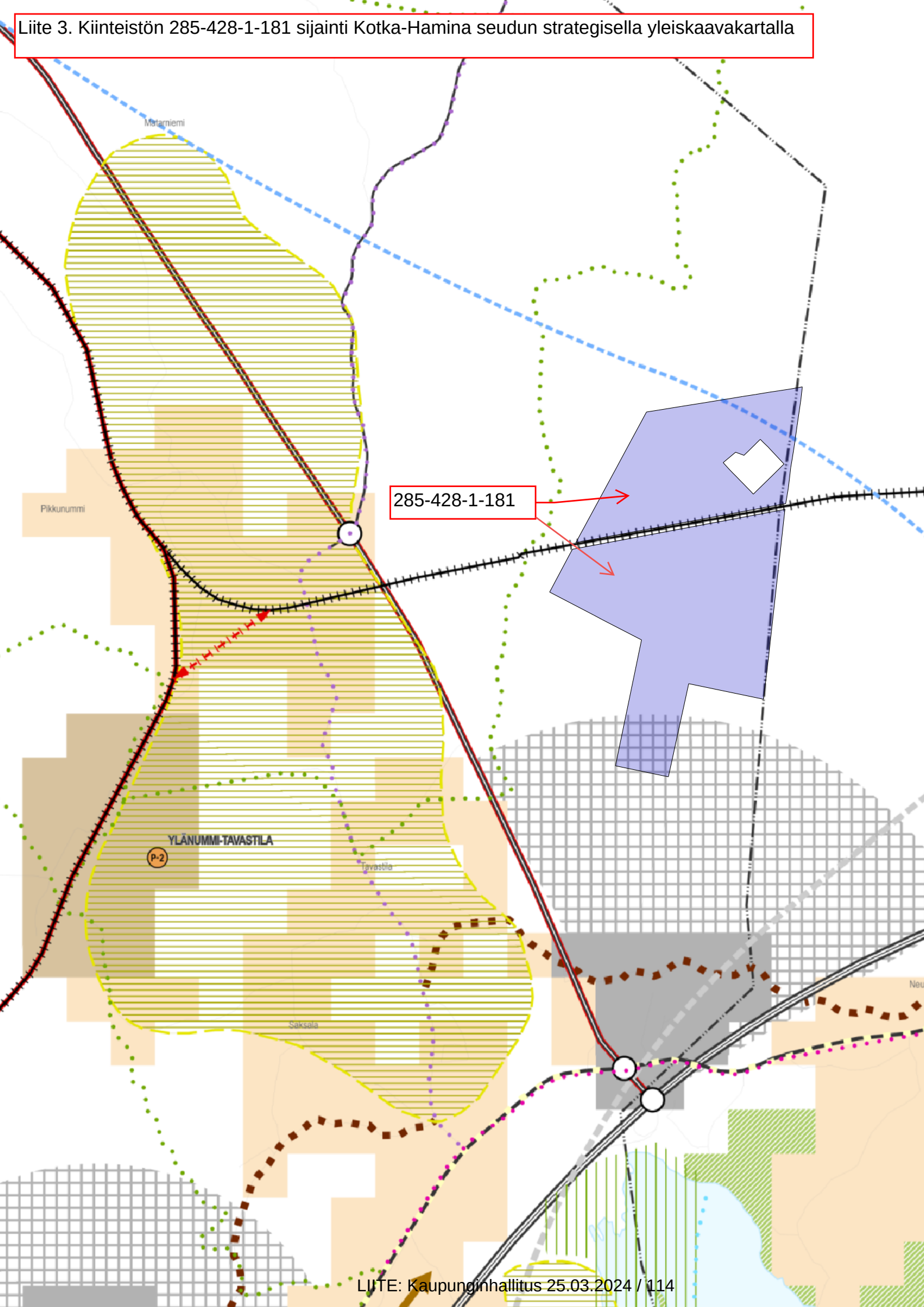
Liite 1. Kiinteistön 285-428-1-181 sijainti opaskartalla

Liite 2. Kiinteistön 285-428-1-181 sijainti maakuntakaavakartalla

Liite 3. Kiinteistön 285-428-1-181 sijainti Kotka-Hamina seudun strategisella yleiskaavakartalla

D/1156/00.04.02/2024

115 § Kaupungin ja Kymijoen Ravintopalvelut Oy:n välisen kumppanuussopimuksen uusi sopimuskausi

Kh 25.3.2024 § 115

Valmistelija: Kansliapäällikkö Kristina Lönnfors, puh. 044 702 4222

Tiivistelmä: Kaupungin ja Kymijoen Ravintopalvelut Oy:n välisen nykyisen kumppanuussopimuksen sopimuskausi päättyy 31.5.2024. Näin ollen kaupunki ja Kymijoen Ravintopalvelut Oy ovat neuvotelleet ja valmistelleet uuden kumppanuussopimuksen, jonka sopimuskaudeksi esitetään 1.6.2024-31.5.2029 (5 vuotta). Kymijoen Ravintopalvelut Oy on kaupungin sidosyksikkö. Sidosyksikköhankintaan ei voimassa olevan lainsäädännön mukaan sovelleta hankintalakia.

Talousvaikutukset ym.

1. Päätöksen talousarviovaikutukset
   - määrärahat sopimuksen mukaisiin hankintoihin sisältyvät talousarvioon
2. Miten päätös suhtautuu talouden tasapainotusohjelmaan
   - ei vaikutusta
3. Onko päätös linjassa kaupunkistrategian kanssa
   - kyllä on, poiju 1: Oppiva ja yrittävä Kotka sekä poiju 2: Yhteinen Kotka.

Esittelyteksti: Kotkan kaupungin ja Kymijoen Ravintopalvelut Oy:n välinen nykyinen kumppanuussopimus on voimassa 31.5.2024 saakka. Kumppanuussopimuksessa kuvataan kaupungin ja yhtiön välisen yhteistoiminnan sisältö ja ehdot. Kumppanuussopimuksella myös sitoudutaan molemminpuoliseen, sopimuksen sisällön mukaiseen yhteistyöhön sopimuskumppanien välillä.

Kotkan kaupunki ja Kymijoen Ravintopalvelut Oy ovat yhteistyössä neuvotellet uudesta sopimuskaudesta ja laatineet ehdotuksen päivitetyksi kumppanuussopimukseksi.

Päivityksen yhteydessä sopimukseen on sisällytetty kirjaukset toiminnan jatkuvuuden hallinnasta. Lisäksi kirjauksia palvelujen sisällöstä sekä osapuolten oikeuksista ja velvollisuuksista on selkeytetty ja tarkennettu.

Kymijoen Ravintopalvelut Oy on kaupungin sidosyksikkö jolta kaupunki suorittaa hankinnat suorahankintana niitä kilpailuttamatta. Sidosyksikköhankintaan ei voimassa olevan lainsäädännön mukaan sovelleta hankintalakia. Sopimuksen irtisanomisehdoissa on varauduttu myös sidosyksikköhankintoja koskeva lainsäädännön mahdollisiin muutoksiin.

Kumppanuussopimuksen sopimuskausi on 1.6.2024-31.5.2029 (5 vuotta).

Liitteet: Kumppanuussopimus liitteineen

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan Kotkan kaupungin ja Kymenlaakson Ravintopalvelut Oy:n välisen kumppanuussopimuksen.
Kumppanuussopimuksen sopimuskausi on 1.6.2024-31.5.2029 (5 vuotta).

Asian käsittely: Puheenvuoroja asiasta käyttivät jäsenet Sanna Saikkonen ja Kari Niininen. Puheenjohtaja totesi, että päätösehdotukseen tulee korjata teknisluonteisesti Kymenlaakson Ravintopalvelut Oy Kymijoen Ravintopalvelut Oy:ksi. Vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors totesi, että liitteenä olevaan sopimukseen tulee korjata teknisluonteisesti sopimuskauteen liittyvä tieto.

Päätös: Kaupunginhallitus päätti hyväksyä liitteenä olevan Kotkan kaupungin ja Kymijoen Ravintopalvelut Oy:n välisen kumppanuussopimuksen.

Kumppanuussopimuksen sopimuskausi on 1.6.2024-31.5.2029 (5 vuotta).

Toimeenpano: Ote: kaupunginjohtaja
kansliapäällikkö
Kymijoen Ravintopalvelut Oy / toimitusjohtaja

Oikaisuvaatimusohje

KUMPPANUUSSOPIMUS

1. SOPIJAOSAPUOLET

Kotkan kaupunki jäljempänä **'Tilaaja'**
Y-tunnus: 0160225-7
Osoite: PL 205, 48101 Kotka
kirjaamo@kotka.fi

Kymijoen Ravintopalvelut Oy jäljempänä **'Toimittaja'**
Y-tunnus: 1635108-3
Osoite: Takojantie 3, 48220 Kotka

2. KUMPPANUUDEN TAVOITTEET

Sopijaosapuolet tavoittelevat kumppanuudella Kotkan kaupungin vastuulla olevien ateriapalveluiden hoitamista laadukkaasti ja kustannustehokkaasti terveyttä ja hyvinvointia edistäen sekä jatkuvuuden hallinta huomioiden.

Kumppanuus perustuu siihen, että Kymijoen Ravintopalvelut Oy on Kotkan kaupungin tytäryhtiö sekä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain mukainen sidosyksikkö. Voimassa olevien säännösten mukaan Kotkan kaupunki voi hankkia Kymijoen Ravintopalvelut Oy:n tuottamia palveluja kilpailuttamatta. Yhtiön on varmistettava, että yhtiön ulkoinen myynti ei ylitä kulloinkin voimassa olevaa hankintalainsäädännön rajaa.

3. MÄÄRITELMÄT

Mikäli asiayhteydestä ei muuta johdu, alla mainituilla nimityksillä tarkoitetaan tässä Sopimuksessa seuraavaa:

”Sopimus” tarkoittaa kumppanuussopimusta.

”Tilaaja” tarkoittaa Kotkan kaupunkia (0160225-7).

”Toimittaja” tarkoittaa Kymijoen Ravintopalvelut Oy:tä (1635108-3).

”Tilaajayksikkö” tarkoittaa koulua, päiväkotia tai muuta Tilaajan yksikköä.

”Palvelu” tarkoittaa kaikkea Tilaajan hankkimaa kohdassa 4 sopimuksen kohteessa mainittua toimintaa.

4. SOPIMUKSEN TARKOITUS JA KOHDE

Sopimuksen tarkoitus

Tässä sopimuksessa sovitaan siitä, että Toimittaja tuottaa ateriapalveluja Kotkan kaupungin tilaajayksiköille normaalioloissa sekä häiriötilanteissa.

Sopimuksen kohde

Keskeisimmän Toimittajan tuottaman palvelun muodostavat Kotkan kaupungin vastuulla olevat Tilaajayksiköille mm. koululaisille, päiväkotilapsille ja kaupungin henkilöstölle sekä henkilöstöravintoloiden asiakkaille tuotettavat ateriapalvelut.

Yllä mainitun lisäksi Toimittaja tuottaa:

- Tilaustarjoilu- ja kahvitilaisuuksia, joihin Tilaajayksikkö tilaa tuotteita Toimittajan tilausvalikoiman ja hinnoittelun mukaan. Suuremmista ja/tai tarjoilua vaativista tilaisuuksista Tilaajayksikkö pyytää tarjouksen Toimittajalta.

- Veloituksetta sisäisen postin kuljetusta palvelukuvausten mukaisten toimitusten ohessa

- Veloituksetta opastusta ja koulutusta liittyen Palvelun tilausjärjestelmiin, ravitsemukseen, aterioiden tarjolle panoon ja annosteluun.

Tilaajayksiköille tuotettava palvelu kuvataan palvelukuvauksissa. Palvelukuvaukset ja niiden päivitykset hyväksyvät kaupungin puolesta kuhunkin palvelukuvaukseen merkitty vastuualueen tai toimintayksikön johtaja.

Kumppanuussopimuksen solmimishetkellä palvelukuvaukset on laadittu seuraaville tilaajayksiköille: koulut, esiopetus, päiväkodit, Katariinan päiväkoti ja Cafe Toivo.

Toiminnan oleellisesti muuttuessa Toimittaja ja Tilaaja päivittävät palvelukuvaukset yhteistyössä siltä osin, kuin tarvetta ilmenee.

Kumppanuussopimuksella sovitaan, että Toimittaja tuottaa Tilaajayksiköiden ateriapalvelut sopimuksen voimassaoloaikana ja sopimuksessa mainittavin ehdoin. Tilausmäärät määräytyvät Tilaajan todellisen tilaustarpeen mukaisesti ja niitä päivitetään sopimuksen aikana tarpeen mukaan.

Tilaajaa sitomattomat palveluiden tarvearviot annetaan vuosittain toukokuussa seuraavaa vuotta koskien. Koulutuspalveluiden sekä muiden lisäpalveluiden tarpeesta ja toteuttamisesta sovitaan erikseen.

Erityisesti merkitään, että Toimittajalla ei ole tämän kumppanuussopimuksen perusteella yksinoikeutta Tilaajan tarvitsemiin tässä sopimuksessa mainittuihin palveluihin eikä Tilaaja ole sitoutunut tiettyihin tilausmääriin minkään palvelun osalta.

5. OSAPUOLTEN VASTUUT, VELVOLLISUUDET JA OIKEUDET

Tilaajan vastuulle kuuluvat seuraavat toimenpiteet:

- Ilmoittaa Toimittajalle ateriapalveluiden volyymit.

- Ilmoittaa Toimittajalle jo suunnitteluvaiheessa kaikki toimintaan liittyvät supistukset, lopettamiset, merkittävät laajennukset tai vastaavat suunnitelmat, joilla on tai voi olla vaikutusta Toimittajalta ostettavien palvelujen määrään ja joita Toimittaja voi käyttää pohjana suunnitellessaan omaa toimintaansa.

- Luovuttaa veloituksetta Toimittajan käyttöön sovitut koulujen ja päiväkotien keittiö- ja ruokailutilat kuten myös henkilöstöravintolatilat. Keittiötilojen käytöstä muuhun kuin Toimittajan toimintaan on sovittava tapauskohtaisesti Tilaajan ja Toimittajan kesken. Ruokailutilat, Toimittajan irtaimisto poissulkien, ovat Tilaajan käytettävissä ruokailuaikojen ulkopuolella. Keittiö- ja ruokailutilojen kalusteista, laitteista, astiahuollosta ja siivouksesta on sovittu palvelukuvauksissa. Tilaaja vastaa jätehuollosta sekä sähkö- ja vesimaksuista tilaajayksiköissä.

- Vastaa erikseen sovittavien kunnostettavien palvelukeittiöiden suunnittelutöistä ja LVI- ja sähköasennustöistä sekä hankkii kustannuksellaan tarvittavat kiinteät kalusteet ja kylmiöt edellä mainittuihin palvelukeittiöihin.

Toimittajan vastuulle kuuluvat seuraavat toimenpiteet:

- Ateriapalveluiden kokonaisprosessi: reseptien suunnittelu ja kehittäminen, ruokalistojen suunnittelu, raaka-aineiden ja muun materiaalin hankinta, ruoan valmistus, ruoan jakelu ja kuljettaminen jakelupisteille, tarvittaessa tarjoilu ja astiahuolto, jakeluastioiden osalta astiahuolto

- Toimittajan käytössä olevien valmistus- tai jakelukeittiöiden siivous, palvelukeittiöiden ruokasaleissa ylläpitosiivous.

- Tilaajan sisäisen postin kuljetus, lajittelu ja jakelu, siten kuin siitä on erikseen sovittu.

- Toimittaja vastaa kustannuksellaan siitä, että sillä on harjoittamaansa toimintaan tarvittavat lainsäädännön ja muiden viranomaismääräysten edellyttämät luvat ja hyväksynnät ja että näihin lupiin ja muihin määräyksiin perustuvat tarkastukset tai raportoinnit tehdään asianmukaisesti.

- Varautuminen palvelujen tuottamiseen häiriötilanteissa ja poikkeusolossa. Toimittaja osallistuu yhteisiin suunnittelu ja harjoitustilaisuuksiin omalla kustannuksellaan.

Tämän lisäksi Toimittaja vastaa kustannuksellaan

- Palvelun kehittämisestä ravitsemussuositusten mukaisesti

- Ruokalistojen pitämisestä ajan tasalla kotisivulla osoitteessa www.makunne.fi

- Asiakastyytyväisyyden mittaaminen ja raportointi Tilaajalle ns. jatkuvan palautteen periaatteella sekä tarvittavien ja yhdessä sovittavien kohdistettujen kyselyjen periaatteella Laadunarviointikyselyjen järjestäminen joka vuosi ja niiden raportointi Tilaajalle

- Ravintosisältötoteuman raportointi Tilaajalle joka toinen vuosi

- Toiminnassaan tarvitsemiensa tilaus-, laskutus-, raportointi- ja kassajärjestelmien sekä tietoliikenne- ja ict-laitteiden hankkimisesta ja ylläpitämisestä.

- Tarvitsemiensa koneiden ja laitteiden hankkimisesta sekä niiden kunnossapitopalveluiden hankkimisesta.

Toimittajalla on oikeus käyttää palvelutoiminnoissaan alihankkijoita, joiden työstä toimittaja vastaa kuten omastaan. Toimittaja on velvollinen hyväksyttämään alihankkijansa Tilaajalla.

Toimittaja sitoutuu kilpailuttamaan hankintansa ja tekemään ostosopimuksensa vain laadukkailta ja kokonaistaloudellisesti edullisimmilta tavaran- ja palveluntoimittajilta.

Toimittaja sitoutuu toiminnassaan huomioimaan kestävän kehityksen näkökulmat sekä Tilaajan hiilineutraalisuus- ja ilmastotavoitteet. Toimittaja huomioi nämä periaatteet myös hankinnoissaan. Toimittaja pyrkii omalla toiminnallaan ja hankinnoissaan huomioimaan myös sosiaalisen työllistämisen.

Toimittaja vastaa työntekijöidensä ammattitaidosta. Mikäli työntekijän työsuoritus tilaajayksikössä ei laadullisesti tai määrällisesti vastaa Tilaajan tarpeita, on Tilaajalla oikeus vaatia hänen korvaamistaan toisella.

Toimittaja sopii yhteistyössä Tilaajan kanssa toimipisteittäin ruokasalien ja muiden tilojen käytöstä sekä tarvittaessa esim. kopiokoneiden ja ict- käytöstä. Toimittaja tekee Tilaajan ict-palveluntuottajan kanssa sopimuksen, joka mahdollistaa verkkopalvelujen käytön.

Tilaajalla on oikeus saada tarvittaessa nähtäväkseen tilaajavastuulain edellyttämät asiakirjat ja tiedot sekä Toimittajasta että sen alihankkijoista.

6. KUMPPANUUDEN KEHITTÄMINEN

Ohjausryhmä

Kumppanuuden kehittämistä ohjaa lähtökohtaisesti Ohjausryhmä. Ohjausryhmässä on kaikkien tilaajayksiköiden hallinnon ja Toimittajan tarpeelliseksi katsoma edustus. Ryhmä kokoontuu tarvittaessa, mutta vähintään kerran vuodessa Toimittajan kutsusta.

Ohjausryhmä nimeää itselleen puheenjohtajan Tilaajan puolelta.

Ohjausryhmä nimeää eri tilaajayksiköille Palveluraadit, joiden tehtävänä on seurata ja valvoa operatiivisen toiminnan laatua. Raadit kokoontuvat tarvittaessa, mutta vähintään kerran vuodessa Toimittajan kutsusta ja raportoivat ohjausryhmälle.

Sopijapuolet sitoutuvat arvioimaan yhteisesti laatukriteerien toteutumista vähintään kerran vuodessa.

Ohjausryhmän tehtävät:

- kehittämistavoitteiden määrittäminen
- toiminnan jatkuva arviointi
- raportointi- ja seurantajärjestelmän luominen ja kehittäminen
- ongelmatilanteiden ratkaiseminen
- oikeus esittää sopimusmuutoksia
- sopimukseen liittyvien asioiden valvonta
- asiakaspalautteiden ja reklamaatioiden sekä toimenpiteiden seuranta
- raportointi kumppanuuden toimivuudesta Tilaajan sopimusvastaavalle.

Kehittämispalaverit
Sopimuksen toteutumista seurataan ja arvioidaan jatkuvasti molemminpuolisin kehittämispalaverein.

Muut kehittämistoimenpiteet
Keskeinen osa sopimusta on kehittää yhteistyössä rajapintoja eri tilaajayksiköiden toimintojen välillä. Merkittävää on kehittää yhteisesti Ravitsemuskäsikirjaa ja sisäistää siihen liittyvät ohjeistukset tilaajayksiköissä ja toimittajan puolella.

Varautuminen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen ruokahuollon toteuttamiseen
Tällä sopimuksella sovitaan varautumisesta poikkeusolojen ruokahuollon toteuttamiseen. Tilaaja ja toimittaja vastaavat omien toimintojensa varautumissuunnitelmista ja sitoutuvat varautumaan häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin yhteisesti suunnittelemalla ja harjoittelemalla. Jatkuvuuden hallinasta on sovittu tarkemmin kohdassa 13.

7. LAADUNHALLINTA JA HYVITYKSET LAATUPOIKKEAMATILANTEISSA

Toimittaja sitoutuu toteuttamaan Palvelun sen edellyttämällä ammattitaidolla, sovitussa aikataulussa ja ottaen huomioon yhteisesti asetetut laadulliset ja toiminnalliset tavoitteet. Osapuolet korostavat, että ongelmatilanteet ovat ensisijaisesti ja etukäteisesti pyrittävä ratkaisemaan välittömästi yhteyshenkilöiden välillä ja/tai palveluraadissa/ohjausryhmässä.

Tärkeimpiä laatutekijöitä ovat seuraavat asiakokonaisuudet:

<u>Ateriakokonaisuuden laatu</u>
- ravitsemussuositusten mukaisuus
- annoskoko
- aistinvaraiset ominaisuudet (maku, rakenne, tuoksu, lämpötila, ulkonäkö)
- erityisruokavaliot
- ruokalistan mukaisuus
- lämpötila

<u>Henkilöstö</u>
- ammattitaito
- henkilöstön yleisilme (mm. asianmukainen työvaatetus, siisteys)
- palvelualttius

<u>Asiakaspalvelu</u>
- positiivisuus

<u>Ruokailutila</u>
- siisteys
- viihtyisyys, ilme ja esteettisyys toteutetaan yhdessä tilaajayksikön kanssa

<u>Toimitusvarmuus</u>
- aikataulun noudattamien
- annosmäärät

8. HINNOITTELU

Ateriapalvelut Toimittaja hinnoittelee ateriatyypeittäin.

Ateriapalveluiden hinnat esitetään vuosittain hinnantarkistusesityksessä. Hinnan tarkastuksen perusteena on hintatasossa tapahtuvat olennaiset muutokset. Hinnantarkistusesitys voidaan tehdä kunkin vuoden syyskuun puoleen väliin mennessä. Sopijapuolten yhteisesti hyväksymä hinnantarkistus tulee voimaan aikaisintaan hinnanmuutosesitystä seuraavan vuoden alusta.

Arvonlisäverossa tai muissa viranomaisten määräämissä julkisissa maksuissa ja veroissa mahdollisesti tapahtuvat muutokset, jotka eivät olleet tiedossa ennen tämän Sopimuksen voimaantuloa, aiheuttavat vastaavan muutoksen hintoihin, jos muutoksen vaikutus hintoihin voidaan osoittaa ja niiden yhteisvaikutus on suuruudeltaan vähintään 2 % hinnasta. Arvonlisäveron osalta mahdollinen muutos on aina täysimääräinen.

Hinnanmuutokset hyväksytään kaupungin puolesta yhtenä kokonaisuutena.

9. VIIVÄSTYSSEURAAMUKSET

Tilaajalla on oikeus yhteisesti sovittuun, alla määriteltyyn hinnanalennukseen, mikäli Tilattavat palvelut viivästyvät toistuvasti eivätkä viivästykset johdu Tilaajasta tai ylivoimaisesta esteestä. Toistuvina viivästyksinä pidetään kalenterikuukauden aikana kahta tai useampaa sellaista Tilattavan palvelun viivästystä, jolla on vaikutusta tilaajayksikön muuhun palvelukseen. Hinnanalennuksen määrä lasketaan siten, että se on 50 % viivästyneiden aterioiden kokonaismäärän hinnasta.

10. LASKUTUS JA MAKSUEHTO

Laskutus tapahtuu tilaajayksiköittäin kaksi kertaa kuukaudessa toteutuneiden toimitusten mukaisesti.

Maksuehto on 14 pv netto. Viivästyskorkona käytetään korkolain (633/1982) mukaista kulloinkin voimassa olevaa viivästyskorkoa.

Laskutusosoite on Kotkan kaupunki, 003701602257100, verkkolaskuoperaattori CGI Oy, operaattorin välittäjätunnus 003703575029.

11. HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY, SALASSAPITO JA TIETOSUOJA

Tämän sopimuksen liitteenä on erillinen liite henkilötietojen käsittelyn ehdot (liite 1).

Sopijaosapuolet huolehtivat kumpikin omalta osaltaan, että palvelua tuotettaessa noudatetaan salassapidosta, vaitiolovelvollisuudesta, tietosuojasta ja salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta annettuja kulloinkin voimassa olevia säännöksiä ja määräyksiä.

Mahdollisesta korvausvelvollisuudesta henkilötietoja koskevissa asioissa määrätään tämän sopimuksen liitteenä olevassa henkilötietojen käsittelysopimuksessa.

12. REKLAMAATIOT JA VAHINKOJEN KORVAAMINEN, VAKUUTUKSET

Palvelua koskevat reklamaatiot tai Toimittajan henkilökuntaa koskevat valitukset toimitetaan kirjallisesti Toimittajalle. Toimittaja käsittelee reklamaatiot viipymättä.

Tilaajan tulee ilmoittaa viiveettä Toimittajalle, mikäli havaitsee puutteen sovitussa palvelussa.

Toimittajan on korjattava laiminlyönti palvelutason poikkeamassa vuorokauden kuluessa Tilaajan tekemästä kirjallisesta huomautuksesta. Mikäli puutteita esiintyy ja korjaavia toimenpiteitä ei kyetä toteuttamaan kolmen (3) vuorokauden kuluessa kirjallisesta huomautuksesta, on Tilaajalla oikeus hankkia korjaavat toimenpiteet kolmannelta osapuolelta Tuottajan laskuun. Palvelun viivästymistapauksissa on voimassa mitä kohdassa 7 määrätään.

Kumpikin sopijaosapuoli vastaa kolmansille osapuolille aiheutuneiden vahinkojen korvaamisesta oman toimintansa osalta. Sopijaosapuolet ovat velvollisia viipymättä tiedottamaan toisilleen vahingoista, joiden perusteella mahdollisesti toiselle Sopijaosapuolelle saattaa syntyä korvausvelvollisuus. Toimittajan korvausvastuu rajoittuu sen aiheuttamasta vahingosta yhteensä enintään yhteen (1) miljoonaan euroon per vahinkotapahtuma. Enimmäiskorvauksessa otetaan huomioon sekä vahinkotapahtumaan liittyvät henkilö- ja esinevahingot että niihin liittyvät välittömät taloudelliset vahingot.

Kumpikaan sopijaosapuoli ei vastaa toiselle sopijaosapuolelle tämän sopimuksen taikka sen rikkomisen seurauksena aiheutuvista välillisistä vahingoista.

Toimittaja huolehtii toimintansa vakuuttamisesta ensisijaisesti Tilaajan kilpailuttaman konsernivakuutuksen puitteissa. Toimittaja vastaa siitä, että sen vakuutusturva on riittävän kattava.

13. TOIMINNAN JATKUVUUS

Tässä sopimuksessa sovittujen palveluiden toimitusvarmuus on erittäin tärkeää, koska Toimittaja tuottaa osin sellaisia palveluja, joissa Kotkan kaupunki on voimassa olevan lainsäädännön mukaan järjestämisvelvollinen sekä normaali- että häiriötilanteissa.

Sopimusosapuolet toteavat, että Toimittajan häiriönsietoa ja palveluiden toimitusvarmuutta voidaan kehittää toiminnan jatkuvuussuunnittelun avulla. Osapuolet korostavat lisäksi yhteistyön merkitystä toimintavarmuuden hallinnassa. Näistä syistä sopijaosapuolet liittävät tämän sopimuksen liitteeksi toiminnan jatkuvuuden hallintaa koskevat suositukset (liite 2).

Toimittaja on tutustunut kyseisiin suosituksiin, verrannut omaa toimintaansa niihin ja vakuuttaa Tilaajalle toimintansa täyttävän kyseiset suositukset tämän sopimuksen voimassaoloajan.

Toimittajalla on tämän sopimuksen voimassaoloajan velvollisuus, Tilaajan niin erikseen pyytäessä, esittää Tilaajalle selvitys siitä, miten Toimittaja on liitteen suositukset täyttänyt.

Merkitään erikseen, että häiriötilanteisiin varautuminen on Toimittajan normaalia toimintaa eivätkä puutteet varautumisessa muodosta ylivoimaista estettä sopimuksen täyttämiselle. Merkitään lisäksi, että Toimittaja huomioi toiminnassaan ja varautumisessaan toimimisen sekä SEVESO-alueella (osa Kotkansaarta) että sellaisten valtakunnallisesti merkittävien liikenneväylien läheisyydessä (satamaliikenne, toimitukset tehtaille), joista voi onnettomuustilanteissa johtua rajoituksia Toimittajan toimintaan.

14. YLIVOIMAINEN ESTE

Sopijaosapuolten on saatuaan tiedon realisoituneesta tai uhkaamassa olevasta ylivoimaisesta esteestä, viipymättä ilmoitettava siitä toiselle sopijaosapuolelle. Sopijaosapuolet vapautuvat suoritusvelvollisuudestaan niin pitkäksi aikaa kuin valmius- tai puolustustilalaissa tarkoitettu poikkeuksellinen olosuhde tai vaikutuksiltaan niihin verrattava ylivoimainen este estää sopimuksen täyttämisen tai sen vaatiminen olisi kohtuutonta.

Ylivoimaiseksi esteeksi katsotaan lakko, sulku, boikotti ja muu työtaistelutoimenpide myös silloin, kun sopijaosapuoli on itse sen kohteena tai siihen osallisena.

Sopijaosapuolen alihankkijaa kohdannut ylivoimainen este katsotaan myös vapauttamisperusteeksi, mikäli alihankintaa ei voida ilman kohtuuttomia kustannuksia tai oleellista ajanhukkaa hankkia muualta. Sopijaosapuolen tulee hankintasopimuksissaan varmistaa jatkuvuuden hallinta myös alihankinnan osalta.

Sopijaosapuolet sitoutuvat minimoimaan mahdolliset ylivoimaisista esteistä aiheutuvat haitat tai vaaratilanteet. Sopijaosapuolilla on oikeus purkaa sopimus, jos sovittujen sopimuksen mukaisten tehtävien hoitaminen on ylivoimaisen esteen vuoksi pakko keskeyttää määräämättömäksi ajaksi.

Sopijaosapuolen on viipymättä ilmoitettava ylivoimaisen esteen lakkaamisesta kirjallisesti toiselle sopijapuolelle.

15. SOPIMUKSEN SIIRTO

Sopijaosapuolet sitoutuvat olemaan siirtämättä tämän sopimuksen oikeuksia ja velvollisuuksia kolmannelle osapuolelle muutoin kuin toisen osapuolen kirjallisella suostumuksella.

16. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN JA SOVELLETTAVA LAKI

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Kaikki tähän sopimukseen tai sen liitteisiin liittyvät erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti sopijaosapuolten välisin neuvotteluin sekä omistajaohjauksen keinoin. Ellei neuvotteluissa löydetä ratkaisua, erimielisyydet ratkaistaan Kymenlaakson käräjäoikeudessa.

17. SOPIMUKSEN PURKAMINEN TAI IRTISANOMINEN

Mikäli Toimittajan palvelutasossa tai muussa työn suorituksessa esiintyy pidempiaikaisia, toistuvia tai vakavia puutteita, Tilaajan tulee kirjallisesti reklamoida asiasta. Ellei Toimittaja välittömästi tai viimeistään kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa kirjallisen reklamaation vastaanottamisesta toteuta korjaavia toimenpiteitä, Tilaajalla on oikeus irtisanoa tämä sopimus kahdeksan (8) kuukauden irtisanomisajalla.

Mikäli sopimusaikana ilmenee muita sopimusrikkomuksia, toinen Sopijaosapuoli on velvollinen esittämään kirjallisena huomautuksena havaitsemansa sopimuksen noudattamisen laiminlyönnit. Mikäli toinen sopijaosapuoli ei välittömästi tai viimeistään kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa kirjallisen reklamaation vastaanottamisesta korjaa sopimuksen vastaista menettelyään, on toisella sopijaosapuolella oikeus irtisanoa sopimus päättyväksi kahdeksan (8) kuukauden kuluttua irtisanomisesta. Mikäli toistuvat puutteet Toimittajan suorituksessa ovat sellaiset, joita ei voida enää pitää Tilaajan kannalta kohtuullisina, voidaan sopimus purkaa heti.

Mikäli Toimittajan laiminlyönnistä aiheutuu vakavaa vaaraa tai haittaa, on Tilaajalla oikeus purkaa tämä sopimus välittömin vaikutuksin.

Lisäksi Tilaajalla on oikeus purkaa sopimus kokonaan tai määrätyiltä osin, jos Toimittaja joutuu saneerausmenettelyyn, konkurssiin, selvitystilaan tai muutoin sellaisiin taloudellisiin vaikeuksiin, että on syytä olettaa sopimusvelvoitteiden täyttämisen vaarantuvan.

Tilaajalla on oikeus irtisanoa sopimus päättymään kesken sopimuskauden tai sopimuksen jatkokauden, jos Suomessa voimassa olevan lainsäädännön mukaan Tilaajan suorahankinta Toimittajalta muuttuu julkisia hankintoja koskevan tai muun lainsäädännön perusteella

lainvastaiseksi tai se todetaan oikeuden, Euroopan komission tai muun toimivaltaisen viranomaisen päätöksellä voimassa olevan oikeuden vastaiseksi. Irtisanomisaika on kahdeksan (8) kuukautta kirjallisen irtisanomisilmoituksen tiedoksisaannista, ellei edellä mainitulla päätöksellä ole määrätty muuta sopimuksen päättymisajankohtaa. Tällainen tilanne syntyy mm. silloin kun Toimittaja ei enää ole Tilaajan sidosyksikkö.

Sopijaosapuolilla ei ole oikeutta vahingonkorvauksiin toisilta sopijaosapuolilta, mikäli sopimus päättyy kesken sopimuskauden edellisessä kappaleessa mainitun irtisanomisperusteen nojalla.

18. SOPIMUSMUUTOKSET

Sopimuksen muutokset tehdään asianmukaisen päätöksentekomenettelyn jälkeen kirjallisesti.

Ateriasisältö- ja palvelukuvausten muutoksista neuvotellaan ohjausryhmässä. Muutoksen hyväksyy kaupungin puolesta kyseisen palvelukuvauksen hyväksyvä taho.

19. SOPIMUSASIAKIRJAT JA NIIDEN PÄTEVYYSJÄRJESTYS

Tämän sopimuksen asiakirjoihin sovelletaan lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta.

Tätä sopimusta tulkittaessa sovelletaan sopimukseen liittyviä asiakirjoja alla olevassa tulkintajärjestyksessä siten, että mikäli sopimusasiakirjojen määräykset ovat keskenään ristiriidassa, sovelletaan tulkintajärjestyksessä ylempänä olevan asiakirjan määräyksiä.

Sopimusasiakirjojen keskinäinen pätevyysjärjestys on seuraava:

1. Kumppanuussopimus
2. Sopimus henkilötietojen käsittelystä
3. Ateriasisältö- ja palvelukuvaukset
4. Hinnastot

20. ASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN

Kaikki sopimukseen liittyvät asiakirjat toimitetaan Tilaajalle kaupungin kirjaamoon kirjaamo@kotka.fi.

21. LIITTEET

Liite 1	henkilötietojen käsittelyn ehdot
Liite 2	toiminnan jatkuvuuden hallintaa koskevat suositukset, sisältyvät SOPIVA-esitteeseen www.huoltovarmuuskeskus.fi/sopiva

22. SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

Sopimus on voimassa 1.6.2024—31.5.2029. Asiakkaalla on oikeus jatkaa sopimusta tämän jälkeenkin vielä kahden (2) vuoden ajan ilmoittamalla siitä kirjallisesti Toimittajalle kuusi (6) kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä.

Tämä sopimus korvaa 27.10.2015 allekirjoitetun kumppanuussopimuksen.

Tämä sopimus tulee voimaan xx.xx.2024.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijaosapuolelle.

Kotkassa xx.xx.2024

KOTKAN KAUPUNKI

Esa Sirviö
kaupunginjohtaja

Kristina Lönnfors
kansliapäällikkö

KYMIJOEN RAVINTOPALVELUT OY

Kari Turkia
Toimitusjohtaja

D/917/00.04.02/2024

116 § Kymenlaakson virkistysalueyhdistyksen vuosikokous

Kh 25.3.2024 § 116

Valmistelija: Kansliapäällikkö Kristina Lönnfors, puh. 044 702 4222

Esittelyteksti: Kymenlaakson virkistysalueyhdistys ry:n vuosikokous pidetään 8.4.2024 Kouvolassa.

Vuosikokouksessa käsitellään yhdistyksen tulos ja tase vuosilta 2022 ja 2023 sekä päätetään yhdistyksen lakkauttamisesta ja yhdistyksen varojen jakamisesta jäsenkunnille. Vuosikokous 2023 ei ollut päätösvaltainen ainoastaan kahden kunnan edustajien oltua läsnä, mistä syystä vuoden 2022 tilinpäätös ja toimintakertomus ovat edelleen hyväksymättä ja käsitellään vuosikokouksessa 2024.

Liitteet: Vuosikokouskutsu, tilinpäätösasiakirjat 2022 ja 2023, vuosikertomus 2023, yhdistyksen säännöt.

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää

- valtuuttaa lakimies Marika Kytölän tai hänen määräämänsä käyttämään Kotkan kaupungin puhe- ja äänioikeutta Kymenlaakson virkistysalueyhdistyksen vuosikokouksessa 8.4.2024 Kouvolassa ja

- todeta ohjeistuksena vuosikokousedustajalle, että yhdistyksen lopettaminen sekä yhdistyksen hallituksen ehdotus varojen jaoksi jäsenkunnille ja luovutettaville varoille esitetty käyttötarkoitus voidaan hyväksyä.

Päätös: Hyväksyttiin.

Toimeenpano: Valtakirja ja ote: vuosikokousedustaja

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

D/1190/00.01.05/2024

117 § Sunilan Kantola Oy:n yhtiökokous 2024

Kh 25.3.2024 § 117

Valmistelija: Kansliapäällikkö Kristina Lönnfors, puh. 044 702 4222

Esittelyteksti: Sunilan Kantola Oy:n yhtiökokous pidetään 16.4.2023 Kotkassa. Kokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen 10 §:ssä mainitut asiat.

Yhtiön hallituksessa ovat toimineet Markku Hannonen (pj.), Tero Huusko, Ekaterina Miettinen ja Toni Vanhala. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksessa on 3 – 5 varsinaista jäsentä.

Yhtiön tilintarkastajana on toiminut Kotka-konsernin tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy.

Liitteet: kokouskutsu, esityslista, tilinpäätös, tilintarkastuskertomus

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää

- valtuuttaa kansliapäällikkö Kristina Lönnforsin tai hänen määräämänsä käyttämään Kotkan kaupungin puhe- ja äänivaltaa Sunilan Kantola Oy:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 16.4.2024 Kotkassa
- ehdottaa yhtiökokoukselle, että yhtiön hallitukseen valitaan neljä varsinaista jäsentä
- nimetä ehdokkaiksi yhtiön hallitukseen Markku Hannosen (pj.), Tero Huuskon, Ekaterina Miettisen ja Toni Vanhalan
- ehdottaa, että yhtiön tilintarkastajaksi nimetään BDO Audiator Oy.

Asian käsittely: Puheenvuoron asiasta käytti 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala.

Päätös: Hyväksyttiin.

Toimeenpano: Valtakirja ja ote: yhtiökokousedustaja

Ei oikaisuvaatimusohjetta (kuntaL 136 §)

D/572/00.04.01/2024

118 § Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymän yhtymäkokous 2024

Kh 25.3.2024 § 118

Valmistelija: Kansliapäällikkö Kristina Lönnfors, puh. 044 702 4222

Esittelyteksti: Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymän yhtymäkokous pidetään 25.4.2024.

Kaupunkia pyydetään nimeämään edustajat ja varaedustajat yhtymäkokoukseen. Kuntayhtymä toimittaa kokouskutsun ja esityslistan jäsenkunnille ja jäsenkuntien kokousedustajille.

Edellisen yhtymäkokouksen edustajat ja varaedustajat:
Pirjo Romppanen, vara Kimmo Nironen
Seija Piiparinen, vara Mia Harkko
Pia Paukku, vara Tarja Rantaruikka
Petri Luotio, vara Seppo Kolari
Suvi Silvala, vara Arja Tauria-Huttunen
Mikko Haaksluoto, vara Kari Tiusanen

Liitteet: Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymän yhtymähallituksen päätös yhtymäkokouksen koolle kutsumisesta.

Esittelijä: Vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää nimetä edustajat ja varaedustajat Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymän yhtymäkokoukseen 25.4.2024.

Asian käsittely: Jäsen Kari Niininen esitti, että Seija Piiparisen tilalle edustajaksi nimetään Mia Harkko ja että Mia Harkon varaedustajaksi nimetään Arja Lehtonen. Muilta osin edustajat ja varaedustajat olisivat entiset.

Päätös: Kaupunginhallitus päätti nimetä edustajat ja varaedustajat Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymän yhtymäkokoukseen 25.4.2024 seuraavasti:

Pirjo Romppanen, vara Kimmo Nironen
Mia Harkko, vara Arja Lehtonen
Pia Paukku, vara Tarja Rantaruikka
Petri Luotio, vara Seppo Kolari
Suvi Silvala, vara Arja Tauria-Huttunen
Mikko Haaksluoto, vara Kari Tiusanen

Toimeenpano: Ote: EKAMI, kirjaamo.ekami@ekami.fi
edustajiksi ja varaedustajiksi valitut

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

D/1200/00.01.05/2024

119 § Sarastia Oy:n neuvottelukunnan kokous

Kh 25.3.2024 § 119

Valmistelija: Kansliapäällikkö Kristina Lönnfors, puh. 044 702 4222

Esittelyteksti: Sarastia Oy:n asioita käsittelevän neuvottelukunnan kokous pidetään 17.4.2024 etäyhteyden välityksellä. Kokoukseen on ilmoittauduttava ennalta viimeistään 9.4.2024 mennessä.

Liitteet: kutsu ja asialista

Esittelijä: Vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää valtuuttaa kansliapäällikkö Kristina Lönnforsin tai hänen määräämänsä käyttämään Kotkan kaupungin puhe- ja äänivaltaa Sarastia Oy:n asioita käsittelevän neuvottelukunnan kokouksessa 17.4.2024.

Päätös: Hyväksyttiin.

Toimeenpano: Ote: Kansliapäällikkö
ilmoittautuminen ja valtakirja 9.4.2024 kello 16 mennessä Sarastia Oy:lle

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

D/2761/07.02.00/2023

120 § Vastaus valtuustoaloitteeseen Googlen palveluiden sekä avoimen lähdekoodin ohjelmistojen ja laitteistojen hyödyntämisestä Kotkan kaupungissa

Kh 25.3.2024 § 120

Valmistelijat: Talousjohtaja Pietu Mänttäri, puh. 040 518 7125
Tietohallintopäällikkö Jarmo Günther, puh. 044 702 5257
Tietohallintosuunnittelija Päivi Koponen, puh. 040 704 8353
Kehittämissuunnittelija Pirjo Tjeder, puh. 040 775 0439

Esittelyteksti: Kotkan kaupungin Kokoomus-RKP valtuustoryhmä esittää valtuustoaloitteessaan 29.5.2023, että ”Kotkan opetustoimessa ja esimerkiksi luottamushenkilöorganisaatiossa siirrytään käyttämään Googlen ohjelmistoja Microsoftin M365 palveluiden sijaan. Samalla kannustetaan ottamaan Google-palvelut käyttöön soveltuvin osin myös muilla toimialoilla. Lisäksi kannustamme opetustoimea ottamaan käyttöön avoimen lähdekoodin ohjelmistoja ja laitteita, erityisesti ohjelmoinnin opetuksessa. Lisääntyvä ohjelmisto-osaaminen on pääomaa, joka hyödyntää Euroopan Unioninkin tavoitetta riippumattomuudesta ja digitalisaation edistämisestä. Avoimen lähdekoodin ohjelmistot ja laitteet sekä osaaminen mahdollistavat kustannustehokkaasti uusien innovaatioiden syntymisen ohjelmisto- ja peliteollisuuden alalle, joita hyödynnetään jo tänään laaja-alaisesti mm. hyvinvointipalveluissa ja muissa kustannussäästöjä tuottavissa digipalveluissa”.

Vastaus:
Jaamme vastauksen kahteen osaan, jossa ensimmäisessä käymme läpi Googlen palveluita ja niiden käyttöönottoa. Tekstissä myöhemmin viitattaviin Googlen teknisiin termistöihin liittyen on alussa kertaus mitä eri termit tarkoittavat ja mitä eri tuotteet sisältävät.

Yleistä Googlen palveluista:

Google tarjoaa palveluita eri käyttötarkoituksiin, jotka kattavat laajan valikoiman digitaalisia työkaluja ja sovelluksia. Näitä palveluita ovat muun muassa:
Hakukone: Googlen perustana toimii maailmanlaajuisesti käytetty hakukone, joka mahdollistaa tiedon etsimisen verkon eri sivustoilta.
Gmail: Sähköpostipalvelu, jonka avulla käyttäjät voivat lähettää ja vastaanottaa sähköpostiviestejä sekä järjestellä niitä eri kansioihin.
Google Drive: Pilvitallennuspalvelu, joka tarjoaa tilaa käyttäjien tiedostoille, kuten dokumenteille, kuville, videoille ja muille tiedostotyypeille.
Google Docs, Sheets ja Slides: Verkkopohjaiset toimisto-ohjelmat, jotka mahdollistavat tekstiasiakirjojen, taulukoiden ja esitysten luomisen ja jakamisen verkossa useiden käyttäjien kesken.
Google Maps: Karttapalvelu, joka tarjoaa reittiohjeita, liikennetietoja, paikkojen arvosteluja ja paljon muuta käyttäjien sijaintitietojen perusteella.

YouTube: Videoalusta, joka mahdollistaa videoiden katselun, jakamisen ja luomisen.
Google Chrome: Selain, joka tarjoaa nopean ja monipuolisen käyttökokemuksen verkossa.
Google Photos: Kuvien ja videoiden varmuuskopiointi- ja tallennuspalvelu, joka tarjoaa myös kuvien järjestelyä ja jakamista.
Google Translate: Käännöspalvelu, joka mahdollistaa tekstien kääntämisen eri kielille.
Google Calendar: Kalenterisovellus, joka auttaa ajanhallinnassa, tapahtumien suunnittelussa ja muistutuksissa.
Google Chromebook on kannettava tietokone, joka käyttää Google Chrome -käyttöjärjestelmää. Tämä käyttöjärjestelmä perustuu Linuxiin ja on suunniteltu erityisesti verkkopohjaiseen käyttöön. Chromebookit eroavat perinteisistä kannettavista tietokoneista siinä, että ne toimivat pääasiassa pilvipalveluiden, kuten Google Drive -tallennuspalvelun, Google Docsin ja muiden verkkopohjaisten sovellusten avulla.
Tärkeimmät ominaisuudet ja piirteet Chromebookeissa ovat:
Käyttöjärjestelmä: Chromebookit käyttävät Google Chrome -käyttöjärjestelmää, joka on suunniteltu verkkosovelluksia ja pilvipalveluita varten.
Nopeus ja suorituskyky: Chromebookit käynnistyvät nopeasti ja tarjoavat yleensä hyvän suorituskyvyn verkkosovelluksille.
Pilvipalveluiden integraatio: Chromebookit ovat tiiviisti integroituja Google-palveluiden kanssa, kuten Drive, Docs, Gmail ja YouTube, mikä mahdollistaa helpon tiedostojen tallentamisen pilveen ja pääsyn niihin mistä tahansa.
Turvallisuus: Chromebookit hyödyntävät useita sisäänrakennettuja turvallisuustoimintoja, kuten automaattisia päivityksiä ja suojaa haittaohjelmia vastaan.
Hinta ja mallivalikoima: Chromebookeja on saatavilla eri hintaluokissa ja erilaisilla teknisillä ominaisuuksilla eri valmistajilta, kuten Samsungilta, Acerilta, HP:ltä ja ASUSilta.
Käyttöjärjestelmän keveys: Chrome-käyttöjärjestelmä on kevyt ja vaatii vähemmän laitteistoresursseja kuin muut käyttöjärjestelmät, mikä voi mahdollistaa pidemmän akunkeston ja sujuvamman käyttökokemuksen vanhemmilla tai edullisemmilla laitteilla.

Chromebookit ovat suosittuja kouluissa ja yrityksissä sekä käyttäjien keskuudessa, jotka tarvitsevat pääsyn verkkosovelluksiin ja haluavat helpon ja nopean laitteen päivittäiseen käyttöön. Ne ovat hyvä vaihtoehto niille, jotka pääasiassa työskentelevät verkossa ja käyttävät pilvipalveluita tiedostojen tallentamiseen ja jakamiseen.

Tietosuojan huomioiminen:

Esimerkki tietosuojavaltuutetulle tulleista pilvimaailmaan liittyvistä Google kysymyksistä:
”Tietosuojavaltuutetun toimistossa on 30.4.2018 saatettu vireille asia, jossa vireillesaattaja on ilmaissut huolensa Google Suite for Education -ohjelman käytöstä koulussa (nykyään Google Workspace for Education).

Vireillesaattaja pohtii, onko koulu menetellyt asiassa tietosuojasääntelyn mukaisesti.

”Yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklassa säädetään tietosuojaa koskevasta vaikutustenarvioinnista.
Yleisen tietosuoja-asetuksen 44 artiklassa säädetään henkilötietojen siirtoja koskevasta yleisestä periaatteesta.

Kouluvuosien aikana oppilaasta kertyy esimerkiksi hänen elämäänsä ja kehitystään kuvaavia tietoja pitkältä ajanjaksolta. Rekisterinpitäjän antaman selvityksen mukaan tiedot saattavat sisältää myös erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia, eli niin sanottuja arkaluonteisia tietoja. Koska rekisterinpitäjä on soveltanut henkilötietojen käsittelyperusteena yleisen tietosuoja-asetuksen 6(1)(c) artiklaa (lakisääteisen velvoitteen noudattaminen), yleisen tietosuoja-asetuksen 9(1) artikla (erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen käsittelyn kielto) ei ole rekisterinpitäjän mukaan tullut tietosuojalain 6 §:n mukaisesti sovellettavaksi.

Huomioitakoon, että sähköisen opetusohjelman kautta käsitellään myös merkittävästi enemmän henkilötietoja kuin esimerkiksi perinteisen lähiopetuksen yhteydessä. Esimerkiksi Googlen koulukäyttöön tarkoitettuun palvelupakettiin sisältyy ohjelmia, joiden kautta saatetaan kerätä ja tallentaa rekisteröidyn puhetta, videokuvaa rekisteröidystä, sekä videokuvaan sisältyvää muuta informaatiota, kuten kuvaan sisältyvä näkymä oppilaan kodista. Oppilaan henkilötietojen käsittely ei näin ollen rajoitu ainoastaan esimerkiksi koulutehtävänannon kannalta välttämättömiin tietoihin, ja oppilaasta kerätään yksityiskohtaisesti myös sellaista tietoa, jonka käsittely liittyy nimenomaisesti sähköisen opetusohjelman käyttöön.

Tietosuojavaltuutettu toteaa yleisesti sähköisten opetusohjelmien osalta, että koska sähköisen opetusohjelman käyttöön liittyen rekisterinpitäjällä on merkittävää harkintavaltaa, ja koska eri vaihtoehtojen välillä voi olla suuria eroja esimerkiksi henkilötietojen käsittelijöiden ja alihankkijoiden lukumäärässä, maantieteellisessä sijoittautumisessa ja valvontamahdollisuuksissa sekä ohjelman tietosuoja- ja tietoturvatoteutuksessa, eikä rekisteröidyllä ole vaikutusmahdollisuutta rekisterinpitäjän tekemään valintaan, ohjelman käyttöön liittyvää henkilötietojen käsittelyä ei ole perusteltua katsoa automaattisesti siten tarpeelliseksi ja oikeasuhteiseksi, että rekisterinpitäjä voisi oikeuttaa oppilaiden henkilötietojen käsittelyn suoraan ja ilman tapauskohtaista harkintaa lakisääteisen perusopetuksen järjestämisvelvollisuutensa nojalla. Tässä arvioinnissa tietosuojavaltuutettu kiinnittää huomiota myös päätöksessä aiemmin mainittuihin seikkoihin, mukaan lukien erityisesti henkilötietojen määrä ja luonne.

Tietosuojavaltuutettu toteaa lisäksi, että silloin, kun koulu käyttää opetuksessa maksuttomia ohjelmia, sen kannattaa ennen palvelun käyttöönottoa arvioida, mihin palvelun maksuttomuus perustuu. Huomiota on perusteltua kiinnittää myös siihen, millaiseen palvelukokonaisuuteen yksittäinen palvelu kytkeytyy, ja miten esimerkiksi rekisterinpitäjyys palvelupaketin eri osia käytettäessä määräytyy, sekä mitkä sopimusehdot tulevat kulloinkin sovelletta-

vaksi. Tietosuojavaltuutettu muistuttaa, että rekisterinpitäjällä on yleisen tietosuoja-asetuksen 25 artiklan mukainen velvollisuus huomioida tietosuoja toiminnassaan alusta alkaen, ja sisäänrakennettu ja oletusarvoinen tietosuoja tulee integroida tehokkaasti henkilötietojen käsittelyyn.”
Uusien palveluiden käyttöönotto työntekijöiden työssä:

Googlen palveluiden käyttöönotto lisää alussa työtä ja epävarmuutta, mitä ei pidä väheksyä työn kuormittavuutta arvioitaessa. Lähivuosien tietoteknine haaste esim. tekoälyn hyödyntämisen kannalta on monille vaativa. Uusia sovelluksia tulee kiihtyvällä tahdilla, ja olemassa olevat sovellukset päivittyvät nopealla syklillä. Työntekijöiden koulutus on avainasemassa. Riittävä ja jatkuva koulutus ja sen resurssointi lisäävät paitsi osaamista työhön niin myös työssä jaksamista ja työilon säilymistä. Esim. opettajien TVT-koulutukseen kuin myös muiden työntekijöiden koulutukseen pääsemiseen on varattava riittävästi mahdollisuuksia ja resursseja. Myös kaikki vertaistuki, jonka työyhteisö voi antaa, on otettava yhteiseen käyttöön.

Microsoft 365 vs Google Workspace vertailua:

Yleisesti ottaen Microsoftin ohjelmat tarjoavat enemmän toiminnallisuutta (enemmän malleja, kaavoja, muokkaus- vaihtoehtoja jne.) ja ovat saatavilla työpöytäversioina, eivät pelkästään verkkosovelluksina ja mobiilisovelluksina. Google-palvelut voidaan integroida Microsoft-ympäristöön, ja niitä voidaan käyttää rinnakkain Microsoftin tarjoamien palveluiden kanssa tarpeiden mukaan. Integraation aste riippuu omista käyttötottumuksista ja siitä, kuinka paljon halutaan hyödyntää molempien ekosysteemien tarjoamia etuja.

Toisaalta Google Workspacen muokkausohjelmisto erottuu helppokäyttöisyydellään ja edistyneillä yhteistyöominaisuuksillaan.

Microsoft 365 Outlook kuitenkin erottuu edistyneillä ominaisuuksillaan (automaattinen sähköpostien hallinta, sähköpostipohjat, vastaukset, aikataulutus ja liitteen ehdotukset jne)

Microsoft Teams vs Google Meet. Microsoft Teams ja Google Meet -viestintätyökalut eroavat toisistaan melkoisesti. Teams on todellinen yhteistyöalusta, tarjoten ei pelkästään videopuheluita vaan myös mahdollisuuden luoda keskustelukanavia ja tiimejä ryhmätyöhön, vuorovaikutukseen ja dokumenttien jakamiseen projektitiimin tai osaston jäsenten kesken. Teams on myös tehokkaampi isojen webinaarien tai koulutustilaisuuksien järjestämiseen. Valitusta tilauksesta riippuen on mahdollista isännöidä jopa 10 000 osallistujaa.

Microsoft SharePoint vs Google Sites. Microsoft SharePointin ja Google Sitesin ratkaisut mahdollistavat täysin integroitujen yritysverkkosivustojen luomisen, jotka ovat yhteydessä muihin ohjelmistoihin niiden vastaavissa paketeissa (Word/Google Docs, Excel/Google Sheets jne.). SharePointin ja Google Sitesin intranetien ja tiimisivustojen kautta työntekijät voivat tehdä

tehokasta yhteistyötä, jakaa resursseja ja käyttää helposti työkalujaan, vaikka työskentelisivät etänä tai etäkapasiteetissa. Vaikka Google Sites tunnetaan käyttäjäystävällisyydestään, Microsoft SharePoint tarjoaa paljon enemmän ominaisuuksia, kuten työnkulun luonti, dokumenttien hallinta sekä edistyneet sisäiset yhteistyö- ja viestintäominaisuudet.

Microsoft OneDrive vs Google Drive. Microsoft OneDrive ja Google Drive ovat kaksi tiedostojenjakopalvelua, jotka ovat integroituina muiden sovellusten ekosysteemeihin. Molemmat ratkaisut mahdollistavat käyttäjien tallentaa asiakirjoja pilveen ja turvallisesti tehdä yhteistyötä niiden parissa. Pääasiallinen ero OneDriven ja Google Driven välillä on saatavilla oleva tallennustila. Microsoft 365 -tilaukset tarjoavat 1 TB tallennustilaa käyttäjää kohti. Toisaalta Google Workspace tarjoaa välillä 30 GB ja 5 TB tallennustilaa käyttäjää kohti valitusta lisenssistä riippuen.

Tietoturva Microsoft 365:ssä vs Google Workspacessa. Tietoturvan osalta sekä Microsoft 365 että Google Workspacen tuottavuus- ja yhteistyöratkaisut takaavat korkean suojan. On huomioitava, että Microsoft 365 -datat sijaitsevat Microsoftin datakeskuksissa Ranskassa. Google Workspacen tilaajilla on myös mahdollisuus pyytää, että heidän datansa säilytetään Euroopassa. Suuryritystasolla tietoturvaominaisuuksia on Microsoftilla M365 käytössä huomattavasti enemmän kuin Google Workspacen vastaavassa lisenssitasossa.

Yhteenvetona:

Microsoft 365 ja Google Workspace ovat kaksi pilvipohjaista tuottavuus- ja yhteistyöpakettia, jotka mahdollistavat työskentelyn yksilöllisesti tai tiimeissä tehokkaasti mistä tahansa. Molemmat tuotteet sisältävät vastaavia muokkaustyökaluja: Word ja Docs, Excel ja Sheets, PowerPoint ja Slides jne.

Microsoftilla on merkittävä etu yhteistyötyökalujen saralla Microsoft Teamsin ja SharePointin kautta, joilla ei ole todellisia vastineita Googlen paketissa. Lisäksi Word, Excel, PowerPoint ja Outlook ovat olleet käytössä vuosikymmenien ajan. Microsoftilla on pitkä historia yritysohjelmistojen parissa ja se tarjoaa joukon hallintaratkaisuja, kuten Azure, yrityksille, jotka haluavat integroida IT-järjestelmiään. Microsoft 365 tarjoaa myös huomattavasti edistyneempiä tietotuvallisuus- ja sääntöjenmukaisuusominaisuuksia, jotka voivat olla ratkaisevan tärkeitä mm. huolehtimalla arkaluonteisten tietojen suojaamisesta.

Useat erot voivat auttaa valitsemaan näiden kahden verkkoyhteistyöalustan välillä. Google Workspace on pilviperustainen ratkaisu. Sen yksinkertaiset sovellukset, joihin pääsee verkkoselaimen tai mobiilisovelluksen kautta, korostavat yhteistyöominaisuuksia.

Microsoft 365 juontaa juurensa Office-paketin työpöytäohjelmistoista. Useimmat Microsoft 365 -lisenssit sisältävät paitsi verkkosovelluksia ja mobiilisovelluksia myös työpöytäversion.

Valinta näiden kahden ekosysteemin välillä on tarpeen arvioida vielä tarkemmin niin kaupungin työntekijöiden tarpeiden, käytön, odotuksien kuin ICT-arkkitehtuurin sopivuuden kannalta, kustannuksia painottamatta.

Jatkotoimenpiteet:

Google ympäristön käyttöönottoon liittyvää selvitystä tietohallinnon resurssien puitteissa on tehty kesän 2023 aikana sekä syksyllä 2023 KSTiedon kanssa. Ensimmäiset pilottikokeilut käynnistynevät Google Chromebookeilla vuoden 2024 touko-kesäkuun aikana, opetustoimen, varhaiskavatuksen, nuorisotoimen ja kaupunkisuunnittelun yksiköissä. Valtuuston siirtäminen Chromebook ja Google Workspace ympäristöön aloitetaan suunnittelun ja ympäristön muutostoteutuksen jälkeen kevään 2024 aikana. TCO arvion (hankinnan kokonaiskustannusarvio, arvio, joka sisältää kaikki tuotteeseen tai palveluun liittyvät kustannukset sen koko elinkaaren ajan) saamme, kun KSTieto on tehnyt suunnitelman, sekä hinnoitellut käyttöönoton ja ylläpidon.

Avoin lähdekoodi

Avoin lähdekoodi tai avoin koodi on ohjelmiston tuottamis- ja kehitysmenetelmä, joka tarjoaa käyttäjälle mahdollisuuden tutustua ohjelmiston lähdekoodiin ja muokata sitä tarpeisiinsa toisin kuin suljetuissa ohjelmistoissa. Avoimen lähdekoodin periaatteisiin kuuluu myös vapaus käyttää ohjelmistoa mihin tahansa tarkoitukseen ja kopioida sekä levittää niin alkuperäistä että myös ohjelmiston muokattua versiota.
v. 2021 Euroopan komissio julkaisi syyskuussa tutkimuksen avoimen lähdekoodin vaikutuksista. Tutkimuksessa ilmeni, että avoimen lähdekoodin ohjelmistot ja laitteistot ovat avainasemassa digitaalisessa muutoksessa ja vaikuttavat myös merkittävästi EU:n bruttokansantuotteeseen.

Elokuun 2019 alusta voimaan tullut Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta, sisältää koko julkista hallintoa koskevat säännökset tiedonhallinnan järjestämisestä ja kuvaamisesta, tietovarantojen yhteentoimivuudesta, tietojärjestelmien yhteentoimivuuden toteuttamisesta, teknisten rajapintojen ja katseluyhteyksien toteuttamisesta sekä tietoturvallisuuden toteuttamisesta. Julkisen sektorin ohjelmistohankintoja tulisivat siis ohjata avoimuuden ja läpinäkyvyyden, yhteentoimivuuden, riippumattomuuden sekä joustavuuden periaatteet ja varmistaa hankintojen kohteena olevien ratkaisujen kohtuulliset ohjelmisto- ja palvelukustannukset myös pitkällä aikavälillä.

Avoimen lähdekoodin käyttö ohjelmistohankinnoissa:

Jotta avoimen lähdekoodin hankintojen osalta kaupungilla osattaisiin tehdä harkittuja päätöksiä, tulisi perehtyä ennen varsinaisen hankinnan määrittelyä ja kilpailutusta avoimen lähdekoodin mahdollisuuksiin, hyötyihin ja erityispiirteisiin.

Resurssien rajallisuuden vuoksi hankintoja tehdään aiemmin hyväksi havaituilla tavoilla ja aiemmat totutut mallit pohjautuvat yksinomaan

perinteisten suljettujen ohjelmistojen hankinnoista opittuihin kokemuksiin. Avoimen lähdekoodin hyödyntämiseen tarvittaisiin siis myös omaa vahvempaa osaamista, pelkästään ulkopuolisen toimijan arvioihin esim. uuden järjestelmän rakentamisessa ei voida, eikä kannata turvautua.

Kokonaiskustannusten laskeminen voi ilman omaa osaamista olla haastavaa, koska lisenssimaksujen lisäksi on huomioitava myös hankintojen epäsuorat kustannukset, jotka liittyvät erityisesti yhteentoimivuuteen muun tietoteknisen ympäristön kanssa sekä tarvittavan osaamisen hankintaan ja ylläpitoon. Ohjelmiston lähdekoodin avoimuus ei sinänsä takaa yhteentoimivuutta eikä helppoa liitettävyyttä muihin ohjelmistoihin, vaan niihin tarvitaan avoimia ohjelmistorajapintoja ja standardeja.

Kaupungin tietoteknisessä ympäristössä monet muut tietojärjestelmät tukeutuvat Microsoft M365 toimisto-ohjelmistoon. Tästä syystä on eri toimisto-ohjelmistojen rinnakkaiskäytössä odotettavissa haasteita yhteentoimivuuden suhteen. Tähän viittaa myös Helsingin kaupungin tekemä OpenOffice-selvitysraportti vuodelta 2011 (Selvityksen perusteella kaupungin siirtyminen avoimen lähdekoodin toimisto-ohjelmiston käyttöön ei tuo kaupungille taloudellista etua eikä ole toteutettavissa ilman että kaupunki ryhtyisi merkittäviltä osin ja laaja-alaisesti uudistamaan nykyistä tietoteknistä ympäristöön). Myös Tampereen kaupunki on tehnyt selvityksen v. 2014, jossa lopputulos oli vastaavansuuntainen. Uudempia selvityksiä ei kuntakäyttöön ole löytynyt.

Aloitteen pohjalta tietohallinto tulee selvittämään uudelleen (edellinen selvitys tehty kaupungilla v. 2010) mahdollisuutta käyttää OpenOffice-ohjelmistoa Microsoft Office tuotteiden sijaan vuoden 2024 aikana.

Avoimen lähdekoodin käyttö ohjelmoinnissa:

Ottamatta kantaa opetustoimeen ja sen velvoitteisiin voimme yleisellä tasolla todeta, että tekoälyn ja koneoppimisen käyttö on yleistynyt merkittävästi, ja sen odotetaan kasvavan entisestään. Ohjelmoijien tarvitsee ymmärtää tekoälyn perusperiaatteita ja pystyä soveltamaan niitä oikein, jotta he voivat kehittää parempia ja älykkäämpiä sovelluksia.

Monipuolisten ohjelmointikielten opetteleminen on tärkeää, jotta ohjelmoijat voivat työskennellä monipuolisesti eri projektien parissa. Avoin lähdekoodi ja yhteistyö ovat yhä suositumpia ohjelmoinnin yhteisössä. Avoin lähdekoodi mahdollistaa ohjelmoijien yhteistyön ja avoimen tiedon jakamisen.

Ohjelmoinnin opettamiselle ja opiskelulle peruskoulun ensimmäisistä luokista lähtien on selkeä tarve. Nyky-yhteiskunta rakentuu kovaa vauhtia digitalisaatio edellä. Useat palvelut ovat hoidettavissa älypuhelimilla ja esimerkiksi robotiikka tuo koko ajan uusia innovaatioita ihmisten arkeen. Nuorten olisi hyvä oppia jo varhaisessa vaiheessa, kuinka asiat ympärillä toimivat ja miten ne on rakennettu. Uusien teknologioiden ja niiden sisällön ymmärtämisen opettamisella on mahdollista auttaa ihmisten kokemuksia tulevaisuudessa teknologian keskellä

Opetustoimen kommentteina toteamme: Kotkan opetustoimi on jatkuvasti aktiivisesti kartoittamassa yhdessä kaupungin tietohallinnon kanssa eri vaihtoehtoja järjestelmä- ja ohjelmakokonaisuuksien käyttökelpoisuuden kehittämiseksi opetustoimen ydintehtävän kannalta. Aloitteessa esitetyt vaihtoehdot otetaan huomioon suunnittelutyössä.

Liite: Valtuustoaloite

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle yllä olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen Vastaus valtuustoaloitteeseen Googlen palveluiden sekä avoimen lähdekoodin ohjelmistojen ja laitteistojen hyödyntämisestä Kotkan kaupungissa.

Asian käsittely: Puheenvuoroja asiasta käyttivät kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Pasi Hirvonen ja varajäsen Kai Savolainen. Jäsen Mia Holmberg esitti asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Jäsen Johanna Hasu kannatti palautusesitystä. Palautusesitykseen liittyen puheenvuoroja asiasta käyttivät jäsenet Antti Hyyryläinen, Kari Niininen ja Mia Holmberg, varajäsen Kai Savolainen, kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja Olli Kekkonen sekä 1. varapuheenjohtaja Jouko Rauhala.

Puheenjohtaja totesi, että palautusesityksestä ei ole kaupunginhallituksen yksimielisyyttä, joten asiasta on suoritettava nimenhuutoäänestys. Puheenjohtaja ohjeisti, että suoritettavassa äänestyksessä kaupunginhallituksen pohjaehdotus on JAA ja muutosehdotus eli Holmbergin palautusesitys on EI.

Suoritettiin nimenhuutoäänestys:

JAA	EI
Virtanen Sami	Rauhala Jouko
Paananen Jani	Hasu Johanna
Suomi Minna	Holmberg Mia
Hyyryläinen Antti	Jäntti Carina
Niininen Kari	Saikkonen Sanna
Tuomela Milla	Savolainen Kai
	Vuorela Jarkko

Puheenjohtaja totesi, että äänin 6-7 kaupunginhallitus päättää palauttaa valtuustoaloitteen uudelleen valmisteltavaksi.

Päätös: Kaupunginhallitus päätti palauttaa valtuustoaloitteen uudelleen valmisteltavaksi.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

KV: Ei valitusosoitusta

ALOITE GOOGLEN PALVELUIDEN SEKÄ AVOIMEN LÄHDEKOODIN OHJELMISTOJEN JA LAITTEISTOJEN HYÖDYNTÄMISESTÄ KOTKAN KAUPUNGISSA

Aloitteenamme Kokoomus-RKP:n valtuustoryhmä esittää,

että Kotkan opetustoimessa ja esimerkiksi luottamushenkilöorganisaatiossa siirrytään käyttämään Googlen ohjelmistoja Microsoftin M365 palveluiden sijaan. Samalla kannustetaan ottamaan Google-palvelut käyttöön soveltuvin osin myös muilla toimialoilla.

Perusteluna muutokselle:

- matalammat lisenssikustannukset
- kevyemmät laitteistovaatimukset
- maksuttomat google-sovellukset hyödynnettävissä omissa laitteissa kotona
- merkittävät kustannussäästöt Haminassa
- hyvät kokemukset Haminasta ja Helsingistä

Lisäksi kannustamme opetustoimea ottamaan käyttöön avoimen lähdekoodin ohjelmistoja ja laitteita, erityisesti ohjelmoinnin opetuksessa. Lisääntyvä ohjelmisto-osaaminen on pääomaa, joka hyödyntää Euroopan Unioninkin tavoitetta riippumattomuudesta ja digitalisaation edistämisestä. Avoimen lähdekoodin ohjelmistot ja laitteet sekä osaaminen mahdollistavat kustannustehokkaasti uusien innovaatioiden syntymisen ohjelmisto- ja peliteollisuuden alalle, joita hyödynnetään jo tänään laaja-alaisesti mm. hyvinvointipalveluissa ja muissa kustannussäästöjä tuottavissa digipalveluissa.

Kotkassa 29.5.2023

Kokoomus-RKP:n Kotkan valtuustoryhmä

Tutkimus avoimen lähdekoodin ohjelmistojen ja laitteistojen vaikutuksesta teknologiseen riippumattomuuteen, kilpailukykyyn ja innovointiin EU:n taloudessa Julkaistu 06 syyskuuta 2021

Avointa lähdettä käytetään yhä enemmän digitaaliteknologioissa. Tämä edellytti perusteellista analyysia sen nykyisestä roolista, asemasta ja mahdollisuuksista Euroopan taloudelle. Avoimen lähdekoodin ohjelmistot (Open Source Software, OSS) ovat yleistyneet kaikilla ohjelmistoteollisuuden aloilla viime vuosikymmenen aikana. Sitä vastoin avoimen lähdekoodin laitteistojen kypsyysaste vaikuttaa tällä hetkellä paljon heikommalta. Työterveys- ja työturvallisuusalan liiketoimintaekosysteemi kehittyy kuitenkin nopeasti. Jos työsuojelun on tarkoitus seurata samaa kehitystä kuin keskitetyn asiointipisteen, se voisi muodostaa perustan tulevalle esineiden internetille, tietojenkäsittelyn tulevaisuudelle ja Euroopan teollisuuden digitaaliselle muutokselle digitaalisen vuosikymmenen lopussa.

Tutkimuksen tavoitteena oli tutkia ja kvantifioida keskitetyn asiointipisteen ja työsuojelun taloudellisia vaikutuksia Euroopan talouteen. Tutkimuksessa yksilöitiin myös avoimen lähdekoodin vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja haasteet asiaankuuluvissa tieto- ja viestintätekniikkapolitiikoissa, kuten kyberturvallisuus, tekoäly, Euroopan teollisuuden digitalisointi, verkotettu auto, suurteholaskenta, massadata, hajautetun tilikirjan teknologiat jne.

Avoimen lähdekoodin jalanjäljestä EU:ssa on kerätty taloudellista näyttöä. Lisäksi ehdotetaan toimintavaihtoehtoja kilpailukykyisen EU:n ohjelmisto- ja laitteistoteollisuuden tukemiseksi avoimen

lähdekoodin hyödyn maksimoimiseksi, mikä puolestaan tukee EU:n talouden sekä ympäristön että digitalisaation muutosta.

Sijoittajat ovat antaneet selkeitä signaaleja avoimen lähdekoodin valtavasta arvosta ja potentiaalista. Toimintalinjoja, joilla maksimoidaan tämän arvon tuotto Euroopassa, saatetaan tarvita. Lyhyellä aikavälillä tutkimuksen tuloksia käytetään toimintavaihtoehtojen perustana monilla digitaalialoilla. Pitkällä aikavälillä tuloksia voidaan käyttää uudessa avoimen lähdekoodin politiikassa, jossa keskitytään koko EU:n talouteen.

Tutkimuksen tärkein läpimurto on avoimen lähdekoodin määrittäminen julkiseksi hyödykkeeksi. Tämä osoittaa, että ajattelutapa on muuttunut aiemmasta suljetun ja avoimen lähdekoodin välisestä erosta, ja viittaa uuteen aikakauteen, jossa digitaalisia yrityksiä rakennetaan avoimen lähdekoodin omaisuudella. Nämä tiedot ovat olennaisen tärkeitä kehitettäessä alan poliittisia toimia. Tutkimuksessa arvostetaan myös avoimen lähdekoodin sitoumusten taloudellista vaikutusta EU:n talouteen.

121 § Valtuuston 18.3.2024 kokouksen päätösten täytäntöönpano

Kh 25.3.2024 § 121

Valmistelija: Kansliapäällikkö Kristina Lönnfors, puh. 044 702 4222

Kuntalain 39 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallituksen valvonta antaa mahdollisuuden korjata laillisuusvirheitä kuntalain 96 §:ssä säädetyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen suorittaman laillisuusvalvonnan kohteena ovat valtuuston päätösten mahdolliset menettelyvirheet, toimivallan ylitys sekä muu lainvastaisuus. Valvonta ei kohdistu päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen.

Jos kaupunginhallitus katsoo, että valtuuston päätökseen sisältyy yllä mainittu laillisuusvirhe, sen velvollisuutena on jättää päätös täytäntöön panematta ja sen on viipymättä saatettava asia valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 18.3.2024 käsiteltiin pykälät 22 - 38. Pöytäkirja on nähtävillä 26.3.2024 alkaen Kotkan kaupungin nettisivuilla julkisessa tietoverkossa.

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n mukaan valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Kaupunginhallitus päättää valtuuston kokouksen päätösten täytäntöönpanon yhteydessä, miten aloitetta sen jälkeen käsitellään.

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus toteaa, että

1) kaupunginvaltuuston kokouksessa 18.3.2024 tehdyt päätökset eivät ole syntyneet virheellisessä järjestyksessä; ja

2) valtuusto ei ole ylittänyt toimivaltaansa eivätkä päätökset ole muutenkaan lainvastaisia.

Kaupunginhallitus päättää panna valtuuston em. päätökset täytäntöön.

Kaupunginhallitus päättää lisäksi, että

1) valtuustoaloite, joka koskee yritystonttien vapauttamisesta myös pienyritysten tarpeisiin (18.3.2024 § 37) lähetetään

kaupunkisuunnittelun vastuualueelle valmisteltavaksi

2) valtuustoaloite, joka koskee Kotkan kouluihin yhtenäinen linja puhelinparkkiin oppituntien ajaksi (18.3.2024 § 38) lähetetään opetustoimen vastuualueelle valmisteltavaksi.

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan, mikäli aloitteella laajennetaan palveluja tai sillä on talousvaikutuksia, se siirretään käsiteltäväksi talousarvion valmistelun yhteydessä. Mikäli aloitteella ei ole oleellisia rahallisia vaikutuksia, on vastaus aloitteeseen toimitettava kaupunginhallitukselle edelleen valtuustolle esiteltäväksi viimeistään 30.9.2024 mennessä, ellei tässä päätöksessä muuta määrätä. Mikäli aloitteen toteuttaminen edellyttää määrärahavarauksen sisällyttämistä talousarvioon, on vastaus käsiteltävä talousarvion 2025 yhteydessä hallintosäännön mukaisesti.

Asian käsittely: Puheenvuoron asiasta käytti jäsen Sanna Saikkonen.

Päätös: Hyväksyttiin.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

Päivämäärä

Valtuustoaloite

Aloitteen nimi: Yritystonttien vapauttaminen myös pienyritysten tarpeisiin.

Aloitteen jättäjän arvio aloitteen lajista (talousarvioaloite vai muu aloite): Muu aloite

Aloitteen sisältöteksti:

Kotka on jo vuosia tehnyt määrätietoisesti työtä houkutellakseen suuren mittakaavan teollisuutta alueelle. Valitettavsti pienyritysten tarpeet tuntuu unohtuneen kokonaan. Jokainen suuryritys tarvitsee toimiakseen suuren määrän pienyrityksiä erilaisiin alihankintaketjuihin, huoltoon tai vaikkapa siivouspalveluihin.

Kotkalla ei tällä hetkellä ole tarjota tontteja pienyrityksille. Moneen tarkoitukseen riittäisi jopa alle 1000m2 tontti ja usein riittävä toimitila on kooltaan 100-150m2.

Esitän että Kotka kaavoittaa pieniä yritystontteja vaikkapa lohkomalla jo olemassa olevia vuosia tyhjillään olleita tontteja pienemmiksi. Samalla on syytä tarkastella jo luovutettujen tonttien käyttöastetta ja niiden tarkoituksenmukaisuutta. Tällä hetkellä monet Kotkan teollisuustonteista kasvaa pajukkoa tai ovat muuten joutomaana. Ongelma tiedostetaan niin viranhaltijoiden keskuudessa kuin Cursorillakin, ja asia on ollut usein esillä, mutta toimet tilanteen korjaamiseksi vielä uupuvat.

Tontit on myös syytä listata ja laittaa internettiin niitä tarvitsevien saataville. 1970 - luvun hengen mukainen soita kanslistille ja kysy - periaate ei ole paras tapa lisätä meidän kilpailukykyä. Tällä hetkellä Cursorin tonttihausta ei löydy ensimmäistäkään vapaata yritystonttia Kotkasta.

Aloitteen tekijät: Samuli Sibakoff ja Saku Sorsa, ps

Aloitteen jättöpäivä: 18.3.2024

Postiosoite:
PL 205
48101 KOTKA

Käyntiosoite:
Kustaankatu 2
48100 KOTKA

Puhelin: 05 234 31
Sähköposti: etunimi.sukunimi@kotka.fi
Internet: www.kotka.fi

Päivämäärä

Valtuustoaloite 9.3.2024

Aloitteen nimi: Kotkan kouluihin yhtenäinen linja puhelinparkkiin oppituntien ajaksi

Aloitteen jättäjän arvio aloitteen lajista (talousarvioaloite vai muu aloite): muu aloite/ei kustannuksia

Aloitteen sisältöteksti: Oppimistulokset Suomessa jatkavat laskuaan samaan aikaan kun lapset addiktoituvat jo pienestä saakka älylaitteisiin. Varsinkin yläkouluissa oppitunteja (sekä oppimista että opetusta) häiritsee isosti oppilaiden puhelimenkäyttö ja työrauhan jatkuva keskeytyminen kun opettajat joutuvat asiasta jatkuvasti huomauttamaan. Opettajat joutuvat viikoittain kirjoittamaan kymmeniä Wilma-merkintöjä luvattomien puhelimenkäyttöjen vuoksi oppitunneilla. Tämä on kuormittavaa ja täysin turhaa ja vältettävissä yksinkertaisilla toimenpiteillä. Opettajat Kotkassa ovat toivoneet yhtenäistä linjaa tähän, jolloin mikään toinen koulu ei olisi ns.tiukempi tai löyhempi. Muissakin kunnissa on jo vedetty yhtenäinen linja tähän asiaan ja puhelimet jäävät oppitunnin alussa heti opettajan luokse puhelinparkkiin (esimerkiksi kori). Näinkin pieni päätös kuntatasolla tulee vaikuttamaan yläkoululaisten oppimistuloksiin positiivisesti ja keskittymiskyky ja oppimisrauha paranevat väistämättä.

Aloitteen tekijät: KD:n valtuustoryhmä Marianne Bruce ja Mikko Almgren

Aloitteen jättöpäivä: 11.3.2024

Postiosoite:
PL 205
48101 KOTKA

Käyntiosoite:
Kustaankatu 2
48100 KOTKA

Puhelin: 05 234 31
Sähköposti: etunimi.sukunimi@kotka.fi
Internet: www.kotka.fi

122 § Toimielimien pöytäkirjajäljennökset ja viranhaltijoiden päätökset

Kh 25.3.2024 § 122

- Nuorisovaltuusto 15.2.2024
- Ympäristölautakunta 22.2.2024
- Keskusvaalilautakunta 22.2.2024
- Hyvinvointilautakunta 12.3.2024
- Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta 13.3.2024

Ikäihmisten neuvosto 7.3.2024
Vammaisneuvosto –

Viranhaltijoiden 5.3. – 25.3.2024 välisenä aikana tekemät viranhaltijapäätökset ovat hallituksen jäsenten katsottavissa Luottamushenkilöportaalissa osoitteessa http://luottamushenkiloportaali.kotka.fi

Toimielinten pöytäkirjat ovat katsottavissa Kotkan kaupungin verkkosivuilla, osoitteessa www.kotka.fi/kotkan-kaupunki/paatoksenteko

Esittelijä: vs. kaupunginjohtaja Kristina Lönnfors

Ehdotus: Kaupunginhallitus toteaa, että edellä mainittujen toimielimien pöytäkirjojen ja viranhaltijoiden päätöspöytäkirjojen johdosta ei käytetä kuntalaissa tarkoitettua otto-oikeutta eikä muutoksenhakuoikeutta.

Päätös: Hyväksyttiin.

Ei oikaisuvaatimusohjetta (KuntaL 136 §)

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Muutoksenhakukielto

Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 99 – 104, 109 – 111, 116 – 122

Seuraavista päätöksistä ei julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 146 §:n nojalla saa hakea muutosta kuntalain eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain nojalla, koska kyse on markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvista asioista.

Pykälät: –

Koska seuraavista päätöksistä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimus, niistä ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät: 105 – 108, 112 – 113, 115

Seuraaviin päätöksiin ei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 §:n 1 momentin tai muun lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet

Oikaisuvaatimusohjeet

Asiat 105 – 108, 112 – 113, 115 §

Oikaisuvaatimusviranomainen ja oikaisuvaatimusoikeus

Yllä mainittuihin päätöksiin voi hakea muutosta oikaisuvaatimuksena **kaupunginhallitukselle.**

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:
- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimuksen maksu Oikaisuvaatimuksen käsittely on maksutonta.

Oikaisuvaatimusaika Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa, katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon **27.3.2024.**

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen muoto, sisältö ja liitteet

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:
- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- muutosvaatimuksen perusteet.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin sen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, ellei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikaisuvaatimus on sen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittaja, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa. Jos oikaisuvaatimusta koskevia ilmoituksia tai päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle

Oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava kaupunginhallitukselle virka-aikana ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös sähköpostitse.

Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.
Oikaisuvaatimus lähetetään aina omalla vastuulla.

Oikaisuvaatimusviranomaisen yhteystiedot

Kotkan kaupunki
Kaupunginhallitus
Kustaankatu 2, 48100 Kotka
(PL 205, 48101 Kotka)
Puhelin: 05 23450 (kirjaamo)
Sähköposti: kirjaamo@kotka.fi
Virka-aika: ma - pe klo 8.00 – 12.00 ja 13.00 – 16.00
Erikseen ilmoitettavana kesäaikana:
ma – pe klo 8.00 – 12.00 ja 13.00 – 15.00

VALITUSOSOITUS

Asiat **114 §**

Valitusviranomainen ja valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.**

Valituksen saa tehdä
- asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta. Oikeudenkäyntimaksut hallinto-oikeudessa - Tuomioistuinlaitos (oikeus.fi)
Lain 9 §:n mukaan maksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusaika

Valitus on jätettävä hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon. Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi **27.3.2024**.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksen muoto, sisältö ja liitteet

Valitus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on **ilmoitettava**:
- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan;
- valittajan nimi ja kotikunta;
- postiosoite, puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valitukseen on **liitettävä:**
- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Valituksen toimittaminen

Valitus on valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet .

Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus lähetetään aina omalla vastuulla.

Valitusviranomaisen yhteystiedot

Itä-Suomen hallinto-oikeus
Minna Canthin katu 64
70100 KUOPIO
(PL 1744, 70101 KUOPIO)
Puh. 029 564 2500
Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi
Faksi: 029 564 2501
Virka-aika: arkisin klo 8.00 – 16.15